ཡིག་ཆའི་ཁ་ཕྱེ་ཁ་ཕྱེ་ཁ་ཕྱེ་ཁ་ཕྱེ་ཁ་ཕྱེ་ཁ་ཕྱེ

ཤ་ཅན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཆེ་ཆ་ཆ་ཆ་ཆ་ཆ་ཆ

ཤ

ཤ

ཤ

ཐུགས་ཀར་ལམ་ཏཱ་ཀ

ཆོས་ཀྱི་ཁ་ཕྱེ་ཁ་ཕྱེ་ཁ་ཕྱེ

མི་རིགས་དབེ་སྐྱོན་ཁང་།

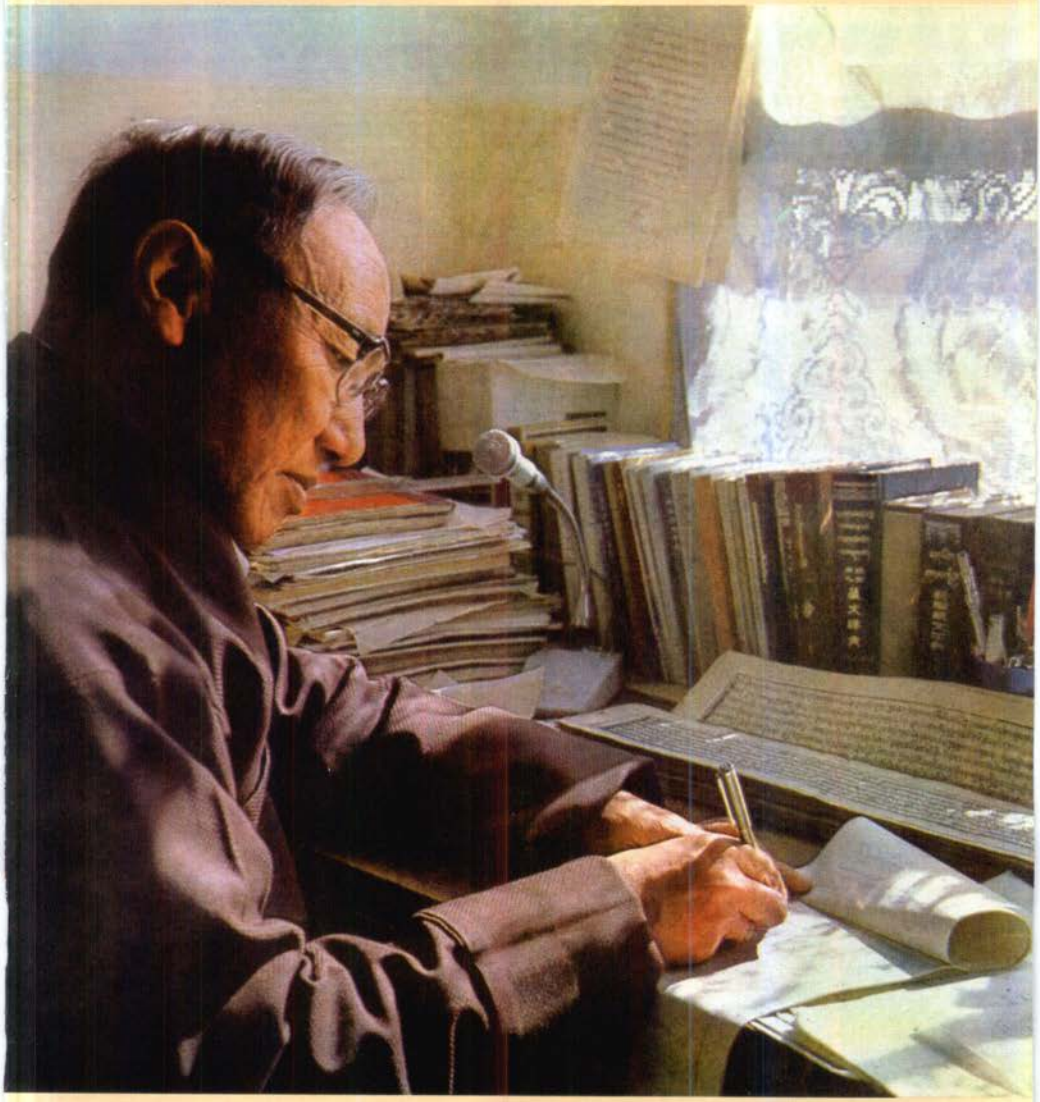

དྲང་དཀར་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཕྱལ་འཛིན་ཐུས་ནས་བོད་རིག་པ་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་དགོས།

—མཁས་པའི་དབང་པོ་དྲང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་ལས་སྐྱོང་ཐག་པ་ནས་དྲན་གསོ་ཞུ།

སྤྱི་ལོ་１９５９ལོར་བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཙས་བསྒྱུར་བྱས་ཤིང་བོད་མི་དམངས་ལ་གསར་སྒྲིས་བྱུང་བ་དང་། གང་ས་ལྷོངས་ས་མཐོར་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་ལེའུ་གསར་པ་ཞིག་ཕྱི་བ་རེད། བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་ཐུན་ལམ་ལུགས་རྩ་བ་ནས་མགོ་ཁྱིང་བསྟོགས་པ་དང་ཐུགས་རིག་གནས་འཛུགས་སྒྲུན་བྱེད་པའི་མཐོ་ཆགས་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་འཕྱར་ངེས་སུ་བྱུང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བའི་ཕྱི་རོལ་དགོས་མཁོ་དངོས་དང་བསྟུན་ཕྱིར་གྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་བོད་ཡིག་ཞིབ་འཇུག་འཛིན་གྲྭ་འཇུག་ས་གཉེར་བྱས་ཏེ་བོད་རིག་པའི་མི་སྣ་འཛིན་ཐང་ཅན་གསོ་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུར་གྱང་དབྱང་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་ཞིང་། ཟླཔས་དེར་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁག་ཞི་ཀྱའུ་ཡེན་ལེ་མཆོག་གིས་བོད་རིགས་ནི་ལོ་རྒྱས་རིང་ལ་རིག་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་གསོ་སྐྱོང་བྱ་དགོས་པ་དང་དེའི་ལས་འགན་དེ་གྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོས་འཁུར་དགོས་ཞེས་མཛད་སྟོན་གནང་། དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་འཇུག་སྒྲུན་མི་སྣ་གསོ་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལས་ཀའི་བྱ་རིམ་ནང་དུ་ཚུད། གྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་

དགེ་ཁན་ཆེན་མོ་བ་ཡུད་ཏའོ་ཚོན་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་མཁས་པ་སྒྲན་གྱགས་ཆེ་བ་ཁཐ་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དུང་འདེང་མིན་ཐོག་འཛིན་གྱ་དེ་འཛུགས་གཞིར་གང་ལེགས་ཡོང་བ་དང་ལས་འགན་དེ་དོན་ཐོག་ལེགས་འགྱོལ་ཡོང་ཆེད། བོད་ནས་བོད་རིགས་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གངས་འབྲིན་ཞུ་རྒྱུར་ཐག་བཅད་པ་མ་ཟད། འཕྲུངས་ཡུལ་ལྷ་ས་ནས་ཡིན་པའི་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་སྐད་ཡིག་ཚན་ཁག་བོད་ཡིག་སློབ་དཔོན་ཁང་གི་དགེ་ཁན་རོ་རྗེ (ཞུས་ཏྲན) ལགས་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ལས་འགན་དེ་སྒྲུབ་ཐབས་གནང། དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་འོག་བོད་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་བྱ་གཞག་ཞོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་རྒྱང་སྒྲོད་གསར་པའི་ནང་ཞུགས་ཀྱི་ཕན་མཛད། དམ་པ་དེས་དུས་རབས་གསར་པའི་བོད་རིག་པའི་འཛིན་ཐང་ཅན་ཀྱི་མི་སྣ་གསོ་སྐྱོང་གནང་རྒྱུར་ལེགས་སྐྱེས་མངོན་གསལ་དོད་པ་འབྱལ་གནང་མཛད་ཅིང། དུས་རབས་གསར་པའི་བོད་རིགས་མཁས་པའི་ཕྱལ་ཐུང་མཚོན་ཐེབ་ཅིག་ཏུ་ཀྱར་པ་མ་ཟད། བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་བཀའ་དྲིན་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ལོ་ངོ་བཞི་བཅུར་ཞེ་བའི་དུས་ཚོད་ནང་མཚོག་དེའི་བཀའ་སློབ་ཟམ་མི་ཚད་པ་དང། ཡུན་རིང་གི་མཇུག་ཁྱིད་གནང་ཐུབ་བ་དེ་དག་ནི་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན།

དང་པོ། ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པའི་མི་སྣ་འཛིན་ཐང་ཅན་གསོ་སྐྱོང་གནང་རྒྱུར་སྐྱ་ངལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་འབད་བརྩོན་ཡོད་རྒྱ་ཆུལ་སྒྲུག་གནང་བ།

བོད་ཡིག་བཏུག་དཔྱད་འཛིན་གྱ་ནི་སྤྱི་ལོ་ ᠑᠓᠔᠐ ལོའི་སྟོན་ཁར་འཛུགས་གཞིར་ཁྱེད་ཐོག་ཕྱོ་ཚུགས་ཤིང། ཐེངས་དང་པོའི་གྲས་སུ་སློབ་མ་ཞེ་ཤུ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་ཡོང་བ་ཞེ་ཅིག་ཡིན་ཞིང། བོད་ནས་ཡོང་བ་བཏུད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་ལྷ་ས་ནས་གཞིས་དང། ནག་ཚུ་ནས་གཞིས། ཆབ

མདོ་ནས་གཤིས། བོད་སྤྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་སྤྱན་ཀྱི་བོད་ཕྱིའི་སློབ་གྲྭ་ནས་མི་གཤིས། ལྷ་སའི་དེ་གཤིས་ལོ་ན་ཚུང་བའི་ཤུབས་ཀྱིས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་ཤུ་གོན་ཚན་ཁག་ནས་སློབ་མ་གཤིས་དང་བཞེས། ང་ནི་བོད་ཕྱིའི་སློབ་གྲྭ་ནས་ཡོང་བ་གཤིས་ཀྱི་གྲས་ཡིན། དེ་བཞིན་ལྷོ་ནུབ་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་བོད་ཡིག་སློབ་གྲྭ་ཆེ་མོར་སློབ་གཤིར་ཁྱིད་བཞིན་པ་མི་བཞི། ནུབ་ཁྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མཱའི་བོད་ཡིག་ཚན་ཁག་ཐོན་ཟིན་ནས་གསོ་སྐྱོང་ཁྱིད་ཚབ་ཏུ་བསྐུལ་བའི་སློབ་མ་བཅུ་གཤིས་བཅས་ཡོད། ཕྱིས་སུ་ཆབ་མདོ་ནས་ཡོང་བའི་སློབ་མ་ཞིག་ལས་ཀས་ཀྱིན་པས་ལྷོན་ཚུད་ནས་སློབ་གྲྭ་ནས་ཁ་ཐལ་དགོས་ཐུང། ཚབ་ཏུ་ཀུང་དཁྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་བོད་ཡིག་ཚན་ཁག་ནས་དགེ་ཏན་ལོ་གཞོན་ཞིག་ཁ་གསལ་ཏུ་བཏང།

༡༩༤༠ལོའི་རྒྱ་ཅཆོས་ཀྱ་ལས་ཐུ་ཁོ་ཚུགས་ཤིང། ང་ཆོ་སློབ་མ་གསར་པ་ནམས་ནི་སློབ་ཐོར་གཞུག་པའི་སློབ་གསོ་འགོ་ཚུགས། ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་བོད་ནས་མར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པའི་མཁས་དབང་གཤིས་ཀྱང་ཕེ་ཅིན་དུ་དངོས་སུ་ཕེབས་འཕྱོར་ཐུང། མཁས་དབང་གཤིས་ལས་གཅིག་ནི་དྲང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག་དང། ཅིག་ཤོས་ནི་ཐུབ་བསྟན་དགེ་ཁྱིད་ལགས། ཕྱིས་སུ་ཀུང་ཞོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཆོགས་བོད་ཡན་ལག་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་འཛིན་མི་ཏྲམས་པ་བློ་ཁོས་ལག་ལས་ཀྱི་གཏུང་པོ་བཀྲ་ཤིས་རིན་ཆེན་ལགས་ཀྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ཏན་གནང་བར་ཕེབས་ཐོང་ཡོད། ཐུབ་བསྟན་དགེ་ཁྱིད་ལགས་ནི་དེ་ལྟའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་ཁུ་ཡིན་པས་བཀའ་ཤག་གི་ཡིག་ཆ་ཆ་ཚེར་པའི་རིགས་ལ་ཐུགས་ཆུས་ཆེ། ཁོང་གིས་ང་ཆོར་སློབ་ཁྲིད་གནང་ཡས་ཀྱང་གཞུང་ཡིག་ཚེར་པ་ཡིན། དྲང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཐྱི་ལོ་༡༩༣᱘ལོར་བོད་ལྷོར་ས་ཀོང་ཁྲིའི་ཇོ་མོ་ཤང་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་ཤིང། ༡༩༣९ལོར་ཆུལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་དྲང་དཀར་ཐུལ་སྐུར་ཅས་འཛིན་ཐོག་ས་ར་དགོན་པར་སློབ་ཐོར་གནང། ༡༩९ཆོར་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་

གཏོང་ གནང་ མཛད། བོད་ ཞི་ བའི་ བཅིངས་ འགྱེལ་ ཐོབ་ ཁྲིས་ ལྷུ་ ལོ་ ༡༥༤ཆ་ལོར་ཞིང་ཁྲི་ལྷུ་ཁྱབ་ དོན་ གཅོད་ ཁང་ གི་ ཡུ་ ཡོན་ དང་ ཆོས་ ཆོགས་ ཀྱི་ ཆོགས་ གཙོ་ གཞོན་ པར་ ངོས་ འཛིན་ ཐོག་ གསར་ བརྗེའི་ ཕྱག་ ལས་ ལུ་ ཞུགས་ གནང་མཛད། ཁོང་ནི་ སྐུ་ ཡོན་ ཆེ་ ཞིང་ བོད་ ཀྱི་ རིག་ གནས་ ཆེ་ ཆུང་ ལྟ་ ལ་ བྱང་ ཆུབ་ པ་ ཡིན། ཁོང་ ཆོས་ གཉིས་ ཕེབས་ དུས་ སྐུ་ ཟླ་ ཡང་ མཉམ་ དུ་ ཕེབས་ ཡོད། སྐུ་ ཟླ་ གཉིས་ ལྟ་ ཅི་ ཁོང་ ཆོས་ གཉིས་ ཀྱིས་ ཀྱང་ ཆུ་ སྐད་ མི་ མཐུན་ པས་ པེ་ ཅིན་ དུ་ མི་ ཆུས་ དང་ ས་ ཆུས་ གང་ ཡང་ མེད་ སྟབས་ ཕྱག་ ལས་ གནང་ ཆུ་ དང་ འཚོ་ བ་ སྐྱེལ་ ཆུར་ སྐུ་ ངལ་ གང་ ཆེ་ ཐུང་ ཡོད། དེ་ དུས་ སློབ་ གྲྭ་ ནས་ གང་ ཅིའི་ མཐུན་ ཀྱིན་ ཐད་ ལྟ་ ཆོ་ গ་ ཡོད་ ཞུས་ ཀྱང་ ལོ་ ངོ་ གསུམ་ དེང་ གི་ རང་ ཐུང་ གནོད་ འཚེའི་ དུས་ སྐབས་ དབང་ གིས་ སྐུ་ ངལ་ গ་ འདུ་ ཐུག་ ཡོད་ མིན་ ནི་ དེང་ ས་ ཀི་ ཚེའི་ བསམ་ ཡུལ་ ལས་ འདས་ པ་ ཞིག་ རེད། འོན་ ཀྱང་ ཁོང་ ཆོས་ ཀྱིས་ ཐབས་ བཆུ་ ཎུས་ སྟོང་ ངང་ དགའ་ ངལ་ ཟེལ་ ཐབས་ ཐོག་ গ་ མཏོ་ གས་ སློབ་ ཁྲིད་ ཀྱི་ ལས་ དོན་ ནང་ གཞུ་ গ་ ནང་ མཛད། དེང་ རབས་ ཀྱི་ སློབ་ গ་ ཟོའི་ ལམ་ ལུ་ গ་ ས་ དང་། ལྷ་ ཕར་ དུ་ སློབ་ গ་ ཟོ་ ཐུ་ ཡུལ་ མང་ ཆེ་ བ་ དེང་ རབས་ ཀྱི་ མཐོ་ རིམ་ སློབ་ গ་ ཟོ་ ཐོབ་ ཐུང་ མཁན་ ཡིན་ པས་ ཁོང་ ཆོས་ པ་ গ་ ཞིས་ ཀ་ ཐོག་ མའི་ ཉམས་ ཐུང་ ཐོབ་ པ་ গ་ ནང་ དགོས་ པ་ ཐུང་ ཡོད། ཁོང་ ཆོས་ গ་ ཞིས་ ནི་ ལྷག་ པར་ དུ་ དུང་ དཀར་ རིན་ པོ་ ཆེ་ བོད་ རིག་ པའི་ སྐུ་ ཡོན་ ཆེ་ ཀ་ མ་ ཟད། སློབ་ སྦྱོང་ ལ་ མཉེས་ པ་ དང་། མ་ མཐུན་ པའི་ རིགས་ ཆུས་ গ་ ཞན་ ལ་ བཀའ་ འདི་ ནང་ ཆུ་ ཐུག་ ཐུག་ འཛིམས་ গ་ ཡང་ མེད་ སྟབས་ དུས་ ཡུན་ ཐུང་ ཏུའི་ ནང་ ཐུག་ ཆུས་ ལོན་ ཐུབ་ པ་ ཐུང་། དུང་ དཀར་ རིན་ པོ་ ཆེས་ ང་ ཚོར་ བོད་ ཡིག་ གི་ ཐུམ་ ཏུག་ ས་ ཏན་ ངག་ སློབ་ ཁྲིད་ ནང་།

ཕལ་ ཆེར་ ལོ་ ཀཉིས་ པ་ དེར་ དུང་ དཀར་ རིན་ པོ་ ཆེ་ ལྷ་ ས་ འཁོར་ ཤག་ ལ་ ཕེབས་ ཤིང་། སྐབས་ དེར་ སློབ་ ཁྲིད་ འཚར་ གཞི་ ལྷར་ ནི་ ཆུལ་ བ་ སྐུ་ ཕྲེང་ ལྷ་ པས་ བཀའ་ ཐོམ་ གནང་ བའི་《དཔྱིད་ ཀྱི་ ཆུལ་ མོའི་ གླུ་ དཔྱངས་》དེ་ དུང་ དཀར་ མཆོག་ ནས་ སློབ་ ཁྲིད་ གནང་ ཆུའི་ འཚར་ གཞི་ ཡིན་ མོད་ དུང་ དཀར་ མཆོག་ སྐབས

འཕྲལ་ཕེབས་འབྱོར་གནང་མ་ཐུབ་པས་དགེ་ཏན་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་ལགས་ནས་སློབ་ཁྲིད་གནང་དགོས་སྐྱང། ང་ཆོ་སློབ་མ་ཆོས་དྲང་དཀར་མཆོག་ལ་ཞུ་ཡིག་ཡང་ཡང་ཕུལ་ནས་གང་མཁྱོགས་ངོ་ཕེབས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཞུས་པ་དང། ང་ཆོའི་སློབ་སྦྱོང་གི་གནས་ཚུལ་སྐྱན་སེང་ཞུས་པ་ཡིན། ངས་དྲན་ཐོག་ལ་དགེ་ཏན་ཆེན་མོ་བ་ལང་སེན་མཆོག་དང། དགེ་ཏན་ཆེ་མོ་བ་ཡུད་ཏའོ་ཆོན་མཆོག་གཉིས་ནས་ང་ཆོར《ཚད་མར་འཇུག་པའི་སྒོ》དང《མངོད》བཅས་སློབ་ཁྲིད་གནང། དེ་བཞིན་དགེ་ཏན་ལང་ཐུ་རིན་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སློབ་ཁྲིད་གནང་བ་དང། དྲང་ཅིན་ཤུ་ནས་བོད་རིགས་ཀྱི་རྩོམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་འཁྲིད། རྒོ་ཤེ་རྒྱལ་པོ་ལགས་ནས་སྲུམ་ཏུགས་སློར་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་གནང་སྟོང། དྲང་དཀར་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཕྱག་ཁྲིས་གཏོང་གནང་གིས་ཁོང་ལྟ་སར་བཞུགས་རིང་གི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་དང་གང་མཁྱོགས་པེ་ཅིན་དུ་ཕྱིར་ལོག་མཛད་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས། དེ་བཞིན་ངོས་ནམས་ལ་སློབ་ཕྱོང་ཅུར་ཐག་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་བཅས་གནང་ཐུང།

དྲང་དཀར་མཆོག་ལྟ་ས་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་སྐབས་དེ་ལྟའི་སྐུ་ཟླ་དེ་མཉམ་དུ་ཕེབས་མི་འདུག་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཁོང་གིས་ཕྱག་དཔེ་དཔེ་རིང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བསྟན་འདུག ཁོང་གིས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཕྱག་ཏུགས་ཀྱང་དཔེ་ཆ་ཞེ་ཅིག་ཡིན་ཞིང། ང་ལ་ནི་ཕྱག་དཔེ་འགའ་ཤས་གནང་ཐུང་བ་དེའི་ནང་རྒྱལ་བ་ལྷ་པས་མཛད་པའི་སྐྱན་ངག་འགྲེལ་པ་དང། མངོ་མཛངས་ཟླུན་སོགས་འདུག ཐོ་ཕམ་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ སུ་ མི་ བསྒྲིགས་ མ་ གཏོང་ ཀ་ ཡིད་ ཐུང། གང་ ལགས་ ཤེ་ ན། སྐབས་དེར་རང་ཉིད་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་གཏོང་བཤིག་གཏོང་ཡཁ་གཏེ་པོ་ཞེས་པའི་ཞྭ་མོ་གཡོག་སྟབས་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་བཞི་འཕྲག་ཟིན་པའི་གླས་ཐུ་ཚུད་ཐུང། སྐབས་དེར་དམར་ཐུང་དམག་གིས་ཀྱེན་ལོག་བྱས་ཏེ་ཕ་ཏུག་ཆེ་བ་དང། གང་ས་ཁང་བཤེར་བྱས་ནས་ཆ་ཞིང་བཞི་གཏོར་ཀྱི་ཡོད།

གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་འོག་གལ་སྲིད་སྟོད་ཁང་ནས་དགེ་རྒྱུན་ཐོན་ན་ཉིན་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཁྲོམ་སྐོར་སོགས་ལ་ཁྱིད་པས་མ་ཚད། ལྟ་འདྲེ་གདོན་བགེགས་སུ་བཙུས་ནས་ཐོག་རའི་ནང་འདུག་རྒྱ་ངེས་ཅན་ཡིན་པར་བརྟེན་མཚན་མོ་ཞིག་ལ་གསང་སྦྱབས་ཀྱིས་ཕྱག་དཔེ་ནི་རྣམས་གང་སྒྲིགས་བྱུག་སྐམ་ནང་དུ་ཤོག་ལྷེ་རེ་རེ་བཞིན་མེར་བསྲེགས་གཏོང་དགོས་པ་ཨིན།

དུང་དཀར་མཆོག་ནས་སྨོན་ཁྱིད་གནང་སྐབས། དམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་གཏོང་གནང་མཛད་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ཐོང་དང་ཟུང་འབྲེལ་ཀྱིས་ང་ཚོར་སྨོན་ཐོང་ཁུར་བསྐྱེད་ཕྱིད་དགོས་པ་དང་དཀའ་སྡུག་འབད་བཙོན་ཕྱིད་དགོས་ལུགས་སྐོར་ཁྲག་ཏུ་བཀའ་སྨོན་གནང་གི་ཡོད། ངས་དྲན་པ་ལྟར་ན་ཁོང་གིས་ཁྲག་ཏུ་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཐོས་ཏེ། བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ལྟ་ལ་སྦྱངས་བཙོན་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་གཏོང་བའི་བརྒྱད་རིམ་ནང། ཕྱག་དཔེ་མང་དག་ཅིག་ངག་སྐྱོར་ཕྱིད་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཉིན་ལྟར་ཞོགས་པ་སྤ་པོ་ནས་ལངས་ཏེ་བློ་འཛིན་ཁ་དགོས་པ་རེད། ནམ་ལངས་མེད་པའི་དབང་གིས་བཞུ་མར་ལ་བཏེན་དགོས་པ་དང་། བཞུ་ཐུས་མེད་པའི་སྦྱབས་ཀྱིས་སྦོས་སྒང་ནས་དེའི་འོད་ཟེར་ལྷན་བྱ་དེ་ལ་བཏེན་ནས་ཡིག་ཕྲིང་རེ་རེ་དང་། ཐ་ན་ཡིག་འབྲུ་རེ་རེ་ལ་བལྟ་བཞིན་དུ་ངག་སྐྱོར་ཕྱིད་སྐྱོང་། ཞོགས་པ་ངག་སྐྱོར་ཁྱས་ན་གཅིག་ནས་ཁྱེ་ཞིམ་པ་དང་རིག་པ་གསལ་བ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཞོགས་པ་གཅིག་པོ་ལ་བཏེན་ནས་ལས་འགན་སྒྲུབ་ཐབས་ཟད་པས་མཚན་མོ་མི་དང་ཁྱ་ཚང་མ་ཉལ་ཐུས་མཐུད་སྨོན་ཁྱིད་ཁྱོད་དགོས། ཁོང་གིས་གསུངས་པར། ཁྱེད་ཚོར་མཐུན་ཏྲེན་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། ཐོག་གི་བཞུ་མར་དང་། སྨོན་ཁང་དཀར་ཆ་ལེགས་པ། ད་དུང་ངག་སྐྱོར་ཡང་མང་པོ་དེ་འདྲ་གཏོང་མི་དགོས་པ་བཅས་ཡིན་ན་དུས་ཚོད་དམ་འཛིན་ཀྱིས་སྨོན་ཐུང་ཡག་པོ་ཁྱ་དགོས། ཁོང་གིས་ད་དུང་བཀའ་གནང་བར། དེང་རབས་ཀྱི་སྨོན་གསོ་ཁྱ་ཐབས་ལ་ངག་སྐྱོར་གཏོང་སྲོལ་མེད་ཀྱང་ངའི་ཉམས་ཐོང་ལ་གལ་ཆེ་ཤོས་དང་རྒྱ་པར་བོད་ཐུང་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ངག་སྐྱོར་

གཏོང་ཐུབ་ནི་མི་ཚེ་གཅིག་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཡིན་གསུངས། དམ་པ་དེའི་སྐུལ་སློང་འོག་ང་ཚོའི་སློབ་ཁྲིགས་རེ་ཟུང་གིས་དཔེ་རིང་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ངག་སྐྱོར་བྱས་ནས་ཚུ་རྒྱགས་རྒྱགས་ཆགས་ཡོད།

གཉིས་པ། རིགས་ལམ་དཔྱད་ཕབས་ཀྱི་སྨོན་ཚུལ་བཟང་པོ་ཡོང་ཕྱིར་འཛིམས་ཐོན་མེད་པར་འཆད་ཆོད་ཆོམ་ལ་སྨོ་བ།

དྲང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་རིགས་ལམ་དཔྱད་ཕབས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་སྐབས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཁོ་རྒྱས་ལ་བཙོ་བཀུར་དང་མེས་པོས་འཛོག་གནང་མཛད་པའི་ཁོ་རྒྱས་ཤུལ་བཞག་ལ་བཙོ་བཀུར་གནང་བ་དང་། ཉ་གཉིས་ནས་ཐོན་ཕྱིན་མཁས་དབང་ཚོའི་གྲྭ་འབྲས་ལ་ཆིང་ཞེན་མ་གནང་བར། དགོངས་པ་ཟབ་བཞེས་དང་། ཕྱོགས་གང་ཕད་ནས་ཁྱེངས་སྐྱེལ་གནང་བ། གནས་ཚུལ་གསར་པ་གཟིགས་ཟུབ་པ་དང་། དོགས་གཞི་ཡོད་རིགས་ལ་ཙོང་གླེང་གནང་ཞོད་པ་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཕུལ་ཐུང་དགེ་བཤེས་ཀྱི་སྨོན་བཟང་ཡང་ཡིན་པར་མངོན།

ཕལ་ཆེར་སྨྱི་ཟླ་*ཀ*ཅ*ཆ*ཀྱི་ཟླ་མཇུག་ཏམ་ཞིག་ལ་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ང་ཚོའི་འཛིན་གྲྭར་སློབ་ཚན་ཁྱིད་དུ་ཕེབས། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་དམ་པ་དེ་ཉིད་དང་སློབ་གྲྭ་གཉིས་ཐད་ནས་ཀོ་སྨྲད་གནང་བར། དམ་པ་གང་དེ་ནི་ཀློའུ་ཐུང་ལོས་སྐུལ་སློང་གནང་ཡུབས་བོད་ཡིག་བརྒྱ་དཔྱད་འཛིན་གྲྭར་སློབ་འཁྱིད་གནང་བར་ཕེབས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཀློའུ་ཐུང་ལོས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་ཁྱེད་ནི་སྐུ་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བཀྲིས་སོང་ཞིག་རེད། སྐུ་ཡོན་དེ་དག་གཞོན་ནུ་རྣམས་ལ་བསྐབས་ནས་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཁྱེད་དགོས། དེ་འདྲ་མ་ཐུས་ན། ཁྱེད་རང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཁོག་པའི་ནང་དུ་ཚུད་ཟོས་ས་ལགས་ཤེས་ཁོ་ལ་ཏུ་ཟུལ་ཏུ་བཅུག་པ་མ་གནང་ཞེས་པ་ལྟར།

དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེས་ང་ཚོར་བོད་ཡིག་སྒྱམ་ཐུ་པ་འཁྱིད་གནང་མཛད་ཅིང། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཆོག་དེའི་བཀའ་མོལ་ནི་ཡ་མངོའི་ཡུལ་སྐད་ཡིན་སྟབས་ང་ཚོ་དབུས་གཙང་ནས་ཡོང་བའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་ཁག་ཅམ་ཡོད་པ་དང། དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེས་ནག་པང་སྐང་ལ་ཕྱག་བྱེས་གནང་དགོས་ཐུང་ན་འོ་བརྒྱལ་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་སློབ་འཁྱིད་གནང་སྐབས་དུང་དཀར་མཆོག་ནས་ནག་པང་ཁྲེབས་ལ་ཕྱག་བྱེས་གནང། དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་མཆོག་དེར་གུས་བཏུར་ཆེན་པོ་གནང་བ་དང། སློབ་ཁྱིད་གནང་རིམ་བཞིན་ནི་བཟའ་བོད་ཆས་མཆོད་པ་དང། ནག་པང་སྟེང་དུ་གཟབ་གཟབ་ནན་ནན་ངང་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་གནང་བ། དགེ་བཤེས་ཆེན་པོའི་གསུང་གསལ་པོ་མ་ཐོས་པའི་སྐབས་བསྐུར་དུ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྐྱོར་གནང་བ་བཅས་གནང་གི་འདུག ཁོན་ཀྱང་ངས་གསལ་པོར་ཅིས་པ་ཞིག་ལ། རྣམ་དབྱིའི་སྐོར་སློབ་ཁྱིད་གནང་སྐབས་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེས་གླེང་ཁ་ལ་ཚུ་བྱང་ཆུབ་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་དང། ཞེང་ཁ་ལ་ཚུ་བཏང་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཡིན་གསུངས་པ་ནི། སློབ་མའི་ནང་ནས་ལ་ལས་དཔེ་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་འདྲ་བས་སླར་ཡང་འགྱེལ་བཤད་གནང་རོགས་ཞུས་པས། དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེས། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ནི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཅམ་སྟོན་པས་ལས་སུ་བྱ་བ་དང། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བ་དེ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དགོས་ཆེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་གནང། ཡང་སློབ་མ་འགས། ཆུ་བྱང་པ་དང་ཆུ་བཏང་བ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིར་གཅིག་དགོས་ཆེད་ཡིན་པ་དང་གཅིག་དགོས་ཆེད་མིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་མཐོང་ཞུས། དུང་དཀར་མཆོག་ནས་ཀྱང་སློབ་མ་ཆོས་ལབ་པ་དེ་ལ་ཆོས་མཐུན་གནང་བས་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་དང་དུང་དཀར་གཉིས་སློབ་ཁྱིད་སྟེགས་བྱའི་སྐང་དུ་ཚོད་གླིང་ཐུག་པ་དང་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དགོངས་པ་འཚོམས། མ་གཞི་བྱས་ནི་དེ་ནི་རིགས་ལམ་དཔྱད་ཐབས་ཐད་ཀྱི་

ཚོད་གླིང་ཚུལ་ལྡན་ཞིག་ཡིན་མོད་དེས་ཆོག་དྲ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་བཟོས། རྗེས་སུ་སློབ་གྲྭའི་དབུ་ཁྲིད་སྒྲ་ངོ་མ་ཕེབས་ནས་དྲང་དཀར་མཆོག་ལ་ཀོ་བསྐོན་གསེད་བཀྲོལ་གནང་བ་དང་སློབ་མ་ཆུམས་ལ་སྦྱོན་བརྗེད་ཚ་ནན་གནང་སོང་། འོན་ཀྱང་དོན་ཏྲིན་དེའི་ཐོག་ནས་དྲང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་རིགས་ལམ་དཔྱད་ཐབས་ཐད་སྦྱོང་ཚུལ་དོ་ནན་འཛིན་གནང་མཛད་པ་དང་། དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་དེ་ང་ཚོས་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ་པ་ལྟར་།

དྲང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དགོན་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་འོག་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པའི་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཤིག་ཡིན་པས་དེང་རབས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ཉམས་ལེན་གནང་ཐུབ་མེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ཕྱག་ཕྲེལ་རྒམས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་བྱ་ཡུལ་ལ་སློབ་སྦྱོང་། དེ་བཞིན་དཔེ་དེབ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བཅས་གནང་ནས་ཕྱག་རོགས་རྒམས་ལས་རྒྱ་སྐད་རྒྱ་ཡིག་དང་། དེང་རབས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་ཕྱིད་ལྟར། ཤེས་ཡོན་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གསར་པ་བཅས་སློབ་སྦྱོང་གནང་ཞིང་ཁེངས་ཏེགས་དང་སྒོབས་པ་སོགས་གང་ཡང་གནང་གི་མེད། མི་རིགས་ཁག་གི་སློབ་མ་རྒམས་དང་ཡུག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བ་གནང་ནས་ཁོ་ཚོའི་ས་ནས་སྐད་ཡིག་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་རིགས་ལེན་གང་ཐུབ་གནང་ཞིང་། ཁྲིད་མཁན་དང་སྦྱོང་མཁན་གཉིས་ཀ་ཡར་རྒྱས་མཉམ་དུ་ཡོང་བ་གནང་གི་ཡོད། སློབ་མ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེས་སློབ་ཚན་ཁྲིད་པར་དཀའ་ལྡང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱེད། དེ་ཡང་དམ་པ་དེ་ཉིད་སྐུ་ཡོན་ཆེ་བས་སློབ་ཁྲིད་གནང་ཚད་ཁྲངས་བཅན་ཞིང་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར། སློབ་ཁྲིད་གནང་སྟངས་ཐད་ལ་གོས་བསྟར་བྱ་ཐབས་དང་། བགོ་གླིང་བྱ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པས་སློབ་ཁང་ནང་འཕྲུག་ཆ་དོད་པོ་ཡོང་བ་དེ་ཡང་ཡིན། རིན་པོ་ཆེ་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་རྒྱུར་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པོ་ཡོད་པས་གཟིགས་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་མོད་གནད་འགག་ཆེ་སར་ཤོག་བྱང་བཟོས་ནས་ཉར་ཚགས་གནང་གི་ཡོད། དམ་པ་དེའི་

ཐུགས་རྒྱུད་གཤིན་པ་དང་། གཁ་དུས་ཡིན་ནུང་ཞལ་ཚོར་ཚོར་ཏུ་བཞུགས་པ། བཞད་གད་ཀྱི་ངང་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་དེ་ཚང་མའི་མིག་སྔོན་དུ་ནམ་ཡང་འཆར་བ་དང་། སེམས་ཆུང་གིས་སློབ་སྦྱོང་ལ་དཀའ་སྟོང་ཆེ་བ། དཀའ་ཚོགས་ལ་མི་འཇོམས་པ། འབད་པ་ལྷུར་དུ་ལེན་པ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོང་ཚུལ་དེས་ཚང་མར་སྐུལ་ལྷག་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། རིགས་ལམ་དཔྱད་ཐབས་ཀྱི་ཐུན་ལས་ཐད་བཙོན་འགྲུས་ཆེ་བ་དང་། ཟམ་མི་ཆད་པར་རིག་པས་དགྱོད་པ། ཡག་ཐོག་ཡག་བཙོགས་ཀྱི་ཁྱིང་སྟོབས་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱིས་ང་ཚོར་ལྷག་སྐུལ་རང་ཤུགས་སུ་ཕེབས་ཡོང་གི་འདུག་ དམ་པ་དེ་ཁིད་དགོན་པའི་དགེ་བཤེས་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་དགེ་ཚན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཏཱ་སྦྱལ་ནས་དགེ་ཚན་ཆེན་མོ་བར་གྱུར་པའི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཟམ་མི་ཆད་པར་སློབ་སྦྱོང་གནང་བའི་བརྒྱད་རིམ་ནང་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ལག་ལེན་དངོས་ནང་དུ་གྱུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས། ང་ཚོའི་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཚོག

ལོ་རབས་བརྒྱད་ནུའི་ནང་བོད་ལྗོངས་སྒྲི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གིས་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་བཀྲིས་སོང་ཁག་ཅིག་ཐིག་ཁྲིག་འཇུག་ཁས་ཀི་ས་སོར་ཞིབ་འཇུག་གནང་གཞི་ཆེ་གྲས་ཁག་ཅིག་གནང་བ་དཔེར་ན། ཏོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་ནས་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ཀྱི་གསུང་ཐོམ་ཕྱོགས་བཞིགས་དང་། ཆབ་སྲིལ་ཚོ་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ། དགེ་རྒྱས་པས་ བོད་ཀྱི་ ཞལ་ལྟེ་ཁག་གི་ མིང་ ཚོག་ འགྲེལ་ པ། མཚུར་ ཕུ་ རིན་ ཆེན་ དཔལ་བཟང་ གིས་ མཚུར་ ཕུ་ དགོན་ པའི་ དཀར་ ཆག འབྲི་ ཀུང་ བསྟན་ དར་ ནས་ བོད་ ཀྱི་ ཐུལ་ ཐྲའི་ ཡང་ ཕྱིད་ ངོས་ འཛིན་ ཞུ་ བའི་ ལམ་ ལུགས་ སོགས་ གཙོ་ སྒྲོང་ གནང་། ཤྲཱ་བས་དེར་དུང་དཀར་མཆོག་བོད་རིག་པའི་ཚོག་མཛོད་ཆེན་མོ་ཙོ་མ་ འབྲི་འཛིན་ལ་ཐུགས་ཁུར་ཅ་ཅང་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད། ཁོང་ནམ་པ་མཁན་ དུ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པའམ་ཞལ་འཛོམས་པའི་དུས་ ཤྲཱ་བས་ ཡོད་ ར། བཞིན་ གནད་དོན་གྱོས་བསྟར་གནང་བ་དང་། རིགས་ལམ་དཔྱད་བསྟན། དགོངས

འཚར་བརྗེ་ལེན་བཅས་གནང་བ་མ་ཟད། འབྲེལ་ཡོད་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ཀྱང་མཁོ་འདོན་གནང་རེས་གནང་གི་ཡོད། མཁས་དབང་ཆབ་སྲིལ་མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་ཐོམ་འཛིན་གནང་རྗེས་དྲང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་དོ་ནན་ཆེ་ལ་ལྟག་བསམ་ཟོལ་ལེད་ངང་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སློར་ལ་དགོངས་འཚར་ཕྱག་ཕྲིས་རིང་པོ་ཞིག་གནང་ཞིང་ཆབ་སྲིལ་མཆོག་ནས་ཀྱང་དགོངས་འཚར་དེ་ཚ་ཚང་བོད་ཀྱི《ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ》ཀྱི་མཇུག་བྱང་དུ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འགོད་གནང་མཛད་པ་དེ་ཐོག་ནས་ཁོང་ཆུམ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཡོ་བ་ཕེད་པའི་མཛའ་མཐུན་གནང་བ་དང་སྐམ་ནན་ཆེ་བའི་རིགས་ལམ་དཔྱད་ཚུལ་ཀྱི་ཆོས་པར་མཆོན་ཡོད།

གསུམ་པ། ཚན་རིག་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ཐབས་ཤེས་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་དང་བེད་སྤྱོད་གནང་རྒྱུར་འབད་འབྲངས་ལྟར་ལེན་དང་ཕྱག་ལེན་གང་ཐུབ་གནང་བ།

ལོ་ངོ་བཅུའི་རིང་གི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གེགས་སྟོན་ནས་དང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་ སར་ཕེབས་དགོས་ཐུང་བ་དང་། སྐབས་དེའི་ས་ཁུལ་གཉིས་པར་ངལ་ཚོལ་བསྟུར་བགོད་ནང་གཞུག་དགོས་ཐུང་། ༡༩༧༩ལོ་ནས་རང་སྟོང་ལྷོངས་རིག་དངོས་བདག་གཉིར་ཡུ་ཡོན་ལྟན་ཁང་དང་། བོད་ལྷོངས་གསར་བརྗེ་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་། བོད་རང་སྟོང་ལྷོངས་སྲིད་གྲོས་བཅས་ཤུ་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་འགོད་པ་དང་དཀར་ཆག་བཟོ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་། ༡༩༧༢ལོར་སྨར་ཡང་ཀྱང་དཔྱང་མི་རིགས་སྟོབ་གྲྭར་ཕྱིར་ལོག་གནང་སྟེ་བོད་ཡིག་གི་སྟོབ་གཉིར་ཤུ་མཐུད་མཐོ་དགེ་ཏཀ་ཆེན་མོ་བ་གཞོན་པ་དང་དགེ་ཏཀ་ཆེན་མོ་བར་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་མ་ཟད། ཀྱང་དཔྱང་མི་རིགས་སྟོབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ཕུལ་བྱུང་དགེ་ཏཀ་ཀྱི་མཚན་སྟྲན་ཡང་ཐོབ། ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པའི་འགོ་སྟོད་ལ་ཁོང་དང་ཀྱང་དཔྱང་མི་རིགས་སྟོབ་གྲྭ་ཆེན་

མོའི་དགེ་རྩན་ཆེན་མོ་བ་ལྷང་ཡའོ་ནམ་གཉིས་ལྟན་དུ་འཛར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མོ་ནེ་ཏེ་ནུ་འཚོགས་པའི་རྒྱལ་སྲིའི་བོད་རིགས་པའི་ཆོགས་འདུར་གཞུག་གནང་ མཛད། ཕྱིས་སུ་ལྷང་ཡའོ་ལགས་ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་ཞིབས་མང་གནང་བ་ལྟར་ན་དུང་ དཀར་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་སྲིའི་བོད་རིགས་པ་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་གསུང་བཤད་ གནང་སྐབས་བཀའ་མོལ་ཚོག་འབྲུ་དང་པོར། ང་རང་མར་ཁེ་ཕེའི་འཕྲུངས་ ཡུལ་ལ་རྒྱལ་སྲིའི་བོད་རིགས་པའི་ཆོགས་འདུར་གཞུག་རྒྱུ་ཐུང་བ་དེར་གཟི་བརྗིད་ ཆེན་པོ་ཡིན་སྙམ་ཀྱི་འདུག་གསུངས་པས་ཆོགས་འདུར་གཞུག་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་ ཁག་གི་མཁས་པ་ཆེན་རྣམས་ཧང་བསངས་བ་རེད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག བཀའ་ མོལ་དེ་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོར་ཀྱི་གཏམ་སྙན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རེད་ལ་དེ་ལྟར་ལག་ལེན་ཡང་ ཏུར་ཐག་གནང་བ་རེད། ཁོ་རབས་རྒྱ་ཆུའི་འགོ་སྟོད་ལ་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ ཟེས་ཐུགས་ཀར་གཅིག་ནས་སྨོབ་ཁྲིད་ཀྱི་ལག་ལེན་དངོས་ནང་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་ རིག་ཤེས་ཡོན་སྨོབ་སྦྱོང་ཁོང་དུ་ཆུད་ཐབས་ཏུར་ཐག་གནང་ཞིང། ལྷག་པར་ དུ་རིགས་ལམ་དཔྱད་ཐབས་ནང་ཚན་རིག་གི་སྟེང་སྟོབས་དང། ཚན་རིག་གི་ ཐབས་ཤེས། ཚན་རིག་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་བཅས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་ ཏོག་ཙམ་སྒྲུབ་པ་དང། རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུ་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་བ། རང་ཉིད་ འཐུས་ཚང་ཡོང་ཐབས་གནང་བ་བཅས་འབད་པ་ཏུར་ལེན་དང། ཐོག་ས་ གཞན་ཞིག་ནས་ཡུལ་ཏུས་གང་བྱུང་ལ་མར་ལེ་རིང་ལུགས་དང་མའོ་ཅོ་ཏུང་ དགོངས་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལམ་དཔྱད་ཐབས་ཀྱི་ཐུ་བར་མཇུག་ཁྱིད་ཏུར་ ཐག་གནང་གི་ཡོད། ཚན་རིག་གི་བསམ་བློ་དང་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་གིས་ཁོང་ ལ་གཨོག་ཆུལ་གསར་པ་ཆེད་པ་ལྟ་བུ་གྱུང་བས་ཏུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ཏུས་མཚམས་ ཕྱི་མར་ཀྱང་གོའི་བོད་རིགས་པའི་སྐུ་ཚབ་ཁྲད་དུ་འཚན་ལས་པའི་གྲས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ པ་དང། ཀྱང་གོའི་ལོ་རྒྱས་ཞིབ་འཇུག་ཆོགས་པ་དང། ཀྱང་གོ་འཛམ་གླིང་ ཆོས་ལུགས་ཞིབ་འཇུག་ཆོགས་པ། ཀྱང་གོ་ཐུབ་གཙང་མི་རིགས་ཆོམ་རིགས་ཞིབ་

འཇུག་ཚོགས་པ་སོགས་ཆ་འཇུག་ཁག་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་གྱས་ཀར་ཚུད། 《བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས》ཞེས་པ་དེ་དྲང་དཀར་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཐོམ་གྱས་ཀྱི་མཚོན་ཕྱིད་ཅིག་རེད་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་ཐོག་རེད་པ་ཁོ་ནས་ཡིད་ཧོན་བྱེད་པའི་བཀའ་ཐོམ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། བཀའ་ཐོམ་དེའི་ནང་ཁོང་གིས་མར་ལེ་རིང་ལུགས་དང་མའོ་ཙེ་ཏུང་དགོངས་པར་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་ཐོན་པའི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་དེ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རིམ་སྐོར་ལ་དཔྱི་ཞིབ་དང་གསལ་བཤད་གཏིང་ཟབ་གནང་ཡོད།

དྲང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཁག་གི་ཁྱབ་ཁོངས་ནང་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་། རྩོལ་ཤུགས། ཕྱད་ཡིག ངེ་བཞིན་ཐོས་རིག་སོགས་གང་ཐད་ལ་མཉེན་རྒྱ་ཡང་ལས་པས་ཕྱུ་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟོས་མེད་ལགས་ཀྱང་དམ་པ་དེའི་ཐུགས་ཁུར་གནང་ཡུལ་གཙོ་བོ་དང་དུས་ཚོད་མང་ཆེ་བ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་གནང་རྒྱུར་འཛིན་གནང་མཛད་ཡོད། དམ་པ་དེའི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མེས་པོ་ཆ་མས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་ལོ་རྒྱུས་ཤེ་མ་ཤེ་བཞིན་གསལ་པོར་སྟོན་རྒྱ་དེ་དེང་རབས་བོད་རིག་པའི་མཁས་པ་ཆ་མས་ཀྱི་འགན་འཛིན་གཡོལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། མི་ལ་ལས་རིགས་ལམ་དཔྱད་ཐབས་ལ་ཁ་གཡར་ནས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་ལུགས་ཌད་སྒྲིག་བྱེད་པ་དེ་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་མགོ་སྐོར་དང་། ས་མས་བཟང་ཅན་ཀྱི་མི་ཆ་མས་མགོ་ཆོང་ས་ལ་ཌད་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཐུགས་ཚལ་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པོར་གྱས་བཀུར་མ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟད་བཅུག་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་ཕོས་འཛིན་པ་གནང་གི་ཡོད། དམ་པ་དེས་མཆན་འགྲེལ་དང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི་དེབ་ཕེར་དམར་པོ་གསར་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཐོམ་དང་ལྡག་པར་དུ་ཐུ་ཚོའི་མཇུག་ཏུ་དུས་ཚོད་མང་ཆེ་བ་བེད་སྤྱད་ནས་ཐོམ་ཐྲིག་གནང་བ་དང་ང་ཚོར་འཛིག་གནང་མཛད་པའི《དྲང་དཀར-

ཚོགས་མཛོད་ཆེན་མོ》བཅས་ནི་དེ་ཐད་ཀྱི་གསལ་བཤད་མདོར་གསལ་དོད་པོ་ཞིག་རེད།

ཆའོ་མ་ཟིར་བ་དེ་ཡོ་རོབ་རྒྱུད་ཀྱི་བོད་རིག་པའི་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། ༡༨༥༧ལོར་ཏང་རྒྱ་རིའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལྟར་པའི་བྱན་གསོའི་བྱེད་སྒོ་སྒྲིལ་བར་བོད་ནས་མཁས་པ་བྱུག་ཙམ་ཞུགས་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་བོད་རིག་པའི་མཁས་པ་སྒྲིག་འཛུགས་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་འདུར་གཞུག་པ་ཞིང་དང་པོ་རེད། དེའི་གྲས་ནས་མཁས་པ་ཁག་ཅིག་དང་དུང་ཆུ་རན་སིར་རིགས་ལམ་དཔྱད་ཐབས་སྐོར་གྱི་འཚམས་འདྲིར་བྱོན། དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དེའི་གྲས་ཀྱི་ཁངས་མི་ཞིག་ཡིན་པས་ཚོགས་འདུ་དེར་གཞུག་གནང་མཛད། ཁོང་གིས་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གཏམ་བཤད་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མཁས་པ་ཚོས་བཏོན་པའི་གནད་དོན་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་གནང་བ། ཚོགས་འདུའི་ཞོར་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མཁས་པ་དང་ཚོགས་འདུར་གཞུག་པའི་ཕྱིར་སྟོད་བོད་རིགས་སྤྱན་ཟླར་ བང་འགྱལ་ཀྱིས་ མཛལ་ འཕྲད་ དང་ ཅོ་ཤེས་ གཏོང་ གནང་ མཛད་པ། རིགས་ལམ་དཔྱད་ཐབས་བསྒོ་གླེང་དང་། ལྟ་བ་བཟླ་རིས་བཅས་ གནང་། མཁས་པ་ལ་ལས་ཚོགས་འདུར་ གཞུག་ རྒྱ་ དེ་ སྟོབ་ ཐྲྭང་ ཆེད་ པའི་ ཞོ་ སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་བཙོས་ནས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཞལ་མཇལ་ཀྱིས་བཀའ་ སློབ་ཞུས་ཤིང་དེ་དག་ལ་ཁོང་གིས་ཐུགས་བསྟན་མེད་པའི་ངང་ནས་མཐུ་སྟོན་ དང་རོགས་རམ་གནང་སྟེ་ཀུང་ཚོའི་བོད་རིག་པ་མཁས་ཅན་ཀྱི་སྐུ་ཡོན་དང་ཐོག་ བཟང་མཚོན་གང་ཐུབ་གནང་ཡོད། དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཁྱིང་དུ་འཇར་ མན་དང་། ནོ་ལྷ། ཨི་ཏ་ལི། ཆུ་རན་སི། དབྱིན་ཇི་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ འཚོགས་ པའི་ རྒྱལ་ བོད་ རིག་ པའི་ ཚོགས་ འདུར་ གཞུག་ གནང་ མཛད། ཚོགས་འདུ་དེ་དག་ལ་གཞུག་རིང་དང་དུས་རྒྱུན་དུ་དམ་པ་དེས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ གི་ བོད་ རིག་ པ་ མཁས་ ཅན་ དང་ བོད་ རིག་ པར་ སྟོ་ ལྡང་ ལྟེ་ ནས་ རྒྱུ་ བོ་ ཡོད་ དོ་

ཅོག་ལ་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་གྱི་སྐོ་ནས་རང་རྒྱལ་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིད་གཞུང་གིས་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་ཐད་འཛིན་པའི་གྱིད་ཏུས་དྲིལ་བསྡུགས་གནང་ཞིང་། ཁོ་པ་ཚོས་བཏོན་པའི་དོགས་འཚར་ལ་དོན་དངོས་དྲངས་པ་དང་། གནས་ལུགས་བཤད་ནས་ཞོ་སྐོན་གསེད་བཀྲོལ་གནང་ཞིང་། རྒྱལ་གྱི་ཁྱིའི་ཐོག་བོད་རིག་པའི་ཐུག་ལས་གནང་མཁན་ཚོའི་གུས་ཞབས་ཐོབ་པ་མ་མ་ཟད་རྒྱལ་གྱི་བོད་རིག་པའི་ཆོགས་འདུའི་འགན་འཛིན་ཁོངས་མིའི་གྲས་སུའང་བདམས་ཐོན་བྱུང་།

བཞི་པ། ཀྱང་ཞོའི་བོད་རིག་པའི་ཐུ་གཞག་ཞོང་འཚེལ་ཡོང་ཕྱིར་གྲོ་ཕྱོད་མེད་དང་རྒྱ་སྒོག་བློས་གཏོང་གནང་བ།

དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཚེ་རབས་བརྒྱད་ཙུའི་འགོ་སྟོད་ལ་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་སར་ཕྱིར་ཚོག་གིས་བོད་ལྷོངས་སྨོན་གྲ་ཆེན་མོར་དགེ་ཁྲན་ཆེན་མོ་བའི་ཐུགས་འགན་བཞེས། རང་སྐྱོང་ལྷོངས་ཏང་ཡུད་དང་གྱིད་གཞུང་གིས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བཙོ་འཛིག་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་གནང་བ་དང་དམ་པ་དེའི་ཐུས་པ་འདོན་ལ་ཁྱབ་ཐུགས་འཁུར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད། ༡༩༥༣ཚོར་གྱུས་པ་རང་ཉིད་བོད་ལྷོངས་ཕྱི་ཆོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་དུ་བསྐོ་བཞག་ཐུང་ཞིང་དེ་ནས་ཡུན་རིང་མ་འགོར་བར་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་མཚན་འཛིན་ཡོན་ཏན་དུ་ངོས་འཛིན་གནང། བོད་ལྷོངས་བོད་རིག་པའི་རིགས་ལམ་ཆོགས་པ་འཛུགས་སྐབས་རང་སྐྱོང་ལྷོངས་ནས་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཆོགས་གཙོར་ངོས་སྐྱོར་མཛད། ༡༩༥ཆཚོར་ཀུང་ཞོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྷེ་གནས་གསར་འཇུག་བྱ་སྐབས་རང་སྐྱོང་ལྷོངས་ཀྱིས་ངོས་དང་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཀུང་ཞོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྷེ་གནས་ཀྱི་འགན་འཛིན་སྐུ་གཞོན་ལ་ངོས་སྐྱོར་གནང། རང་སྐྱོང་ལྷོངས་ཀྱིས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་བོད་ཡན་ལག་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་དང་ཀུང་ཞོ་ནང་བསྟན་

མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཡུ་ཡོན། རང་སྟོང་ལྷངས་སྲིད་གོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཡུ་ཡོན་དང་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གོས་ཀྱི་ཡུ་ཡོན་ལ་བཀོད་སྒྲིག་དང་ངོས་སྒྲུར་གནང། དམ་པ་དེའི་ཕྱག་ལས་དང་འཚོ་བར་ཡང་ཐུགས་འཁུར་ཅ་ཅང་ཆེན་པོ་གནང་བ་དགེར་ན། དྲང་དཀར་རིན་པོ་ཆེའི་རྐེར་ཁང་སྟོན་སྐབས་རང་སྟོང་ལྷངས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་སྲིད་ཏུས་དང་དམིགས་བསལ་བྱ་ཐབས་ཁག་ལག་བསྟར་བྱུང་བ་ཕུད། རང་སྟོང་ལྷངས་ཏང་ཡུད་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཏྲའུ་ཅི་སྒ་གཞོན་བློ་མཐུན་རག་ཐོས་མཚོག་ནས་དམ་པ་དེའི་ཁང་པའི་འགོ་གོན་སྐོར་ལ་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་མ་ཟད། ཐ་ན་ཁོ་རའི་ནང་དུ་ཚུད་བསྟད་པའི་གླིག་ཤིང་གོ་རྒྱའི་སྐོར་ལའང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁྲངས་ལ་བཀོད་སྒྲིག་གནང། 《དྲང་དཀར་ཚོག་མཛོད་ཆེན་མོ》བཟོ་གནང་མཛད་རིང་འབྲེལ་ཡོད་ཐེ་ཚན་ཁག་གིས་འགོ་གོན་དང་གླིག་ཆས་སོགས་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བ་མ་ཟད་དམ་པ་དེའི་སྒ་ཟླ་ཡང་དམིགས་ཐུ་བཀར་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་འཚོ་བ་དང་ཕྱག་རོགས་ཐུ་བཀོད་སྒྲིག་གནང།

དུས་སྐབས་དེའི་ནང་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ལྷངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མཱའི་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་ཞིང་ལྷག་པར་དུ་ཆུང་འཛིན་དགེ་ཏཱན་ནམས་ལ་མཇུག་ཁྲིད་དང་གསོ་སྐྱོང་གནང་རྒྱའི་ཐུགས་འགན་བཞེས། ཕྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་བྱེད་སྒོ་ཁག་ལ་གཞུག་པ་དཔེར་ན། རིག་དཔྱད་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་དང་། ལས་མིང་ངོས་འཛིན་དཔྱད་བསྟར་ཀྱི་ཕྱག་ལས། ལྷ་ས་བོད་རིག་པའི་ཚོགས་འདུ་སྐོང་འཚོག་གི་ཀ་སྒྲིག་ལས་ཀ། བོད་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཀ་སྒྲིག་བྱེད་སྒོ་སོགས་ལ་གཞུག་གནང་མཛད། རིགས་ལམ་དཔྱད་ཐབས་ཐད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཕོན་ཆེན་དག་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཟད། ཞིང་ཕྱའི་ལས་ཀ་ཁག་ལའང་གཟབ་ནན་གནང་ཞིང་དེ་དག་ཚང་མ་རང་འཁྱེའི་ལས་ཀར་བཙོ་གནང་མཛད་ཀྱི་ཡོད། བྱ་བ་གང་ཡིན་དུང་འབྲེལ་ཡོད་གནས་ཚུལ་སྐོར་སྐྱན་ས་ཝིང་གསན་པ་དང་། ཀ་སྒྲིག་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་དགོངས་འཆར་གསུང་བ། གལ་སྲིད་གཞན་ཀྱི་བསམ་འཆར་དེ་ལེགས་ཆ་ཆེ་ན་རང་ཞིད་

ཀྱི་དགོངས་འཆར་ལེགས་བཅོས་གནང་གི་ཡོད།

དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གྲུང་གོའི་བོད་རིགས་པ་ཞིབ་འཇུག་ཕྱེ་གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ཁྱབ་འགན་འཛིན་སྐུ་གཞོན་ཡིན་སྟབས་ཐད་ཀར་ཞིབ་འཇུག་ཕྱེ་གནས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་ཞིབ་འཇུག་གནང་གཞིའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཡོད། དམ་པ་དེས་དུས་ཚོད་ཕལ་ཆེ་བ་དང་དགོངས་པ་བཞེས་ཡུལ་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་བོད་རིགས་པའི་ཚོགས་མཛོད་བཟོ་གནང་མཛད་རྒྱུར་འཛིན་པ་གནང་ཡོད། བཀའ་ཐོམ་ཆེན་པོ་དེར་དམ་པ་དེའི་སྐུ་ཚེ་གཅིག་གི་ཟླས་ཁྲག་བསྡུས་ཡོད་པ་དང་། དམ་པ་དེའི་སྐུ་ཡོན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞིང་ཁྲ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཡོད་པས་དེ་ནི་དམ་པ་དེས་བོད་རིགས་པའི་ཐུ་གཞུག་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བང་མཛོད་ལ་འཛིན་གནང་མཛད་པའི་ཐ་ཚེའི་རྒྱུ་ནོར་ཞིག་ཀྱང་རེད། བཀའ་ཐོམ་དེ་དམ་པ་དེ་ཞིང་སྒྲ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་པར་བསྒྲན་ཞུ་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཅི་ཚར་ཚང་མས་ཞལ་མཇལ་ཞུ་ཐུབ་པ་ཐྱང་བ་དེ་དམ་པ་དེའི་ཐུགས་བློ་བསྐོངས་ཐུབ་པ་ཐྱང་བ་རེད་ཅེས་བཤད་ཆོག

*།།ཀ།ཀ།*ལོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྷོངས་ཀྱིས་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་སྒྲིལ་ཞིང་། གུས་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་དགོན་པའི་ལས་དོན་བྱ་ཁག་ནང་ཞུགས་པ་ཡིན། ལས་དོན་བྱ་ཁག་གིས་ཆོས་ལུགས་དང་རིགས་ལམ་ལས་རིགས་ཁོངས་ནས་མཁས་དབང་གཙན་ཞབས་ཤེས་ཏེ་དགེ་འདུན་ཞུས་ནས་ལ་སློབ་ཚན་འཛིན་ཚུར་ཐག་གཅོད་གནང་བས་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁོ་བོ་ཆོས་རྒྱལ་ལགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲིད་ཚུར་ཐུག་ཏུ་ཡུལ་ཀྱི་གྲས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཟད་གཙན་ཞུ་ཚུའི་ལས་འགན་དེ་གུས་པར་བབས། སྐབས་དེར་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་སྐུ་ངལ་ཀྱིས་ཆྱེན་ཆུས་ཏེ་ས་ར་དགོན་པའི་འགྲམ་དུ་ཚགས་པའི་དམག་ཁྲལ་ཁང་གི་སྨན་ཁང་ནང་ཞུན་གཞི་སྨན་བཅོས་གནང་ཆུར་བཞུགས་འདུག གུས་པ་སྨན་ཁང་དེར་བཅར་སྐབས་དམ་པ་དེ་ལས་ཁྱེད་རིམ་པ་མཐོ་གྲས་སྨན་བཅོས་ཆུ་ཡུལ་ནང་ཁང་ནང་ནང་ཁྲིའི་ཐོག་གཟིམས་བཞུགས་འདུག་པར་གུས་པས་

ཕྱོགས་ཅིག་ནས་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ་དང་། ཁ་གཉིས་ནས་གམ་བཅར་ཞུ་
དགོས་པའི་གནས་ལུགས་རྣམས་སྟེན་སེང་ཞུས། སྐབས་དེར་དམ་པ་དེས
བཀའ་སློབ་གནང་བར། གང་མཁྱོགས་དྲག་རྒྱུད་ཡོང་བཟོ་འདུག་པས་དེ་དུས
ཅེས་པར་བཅར་ཚོག ད་ཆ་དགེ་འདུན་པ་ཁཀ་ཅིག་ཅི་ང་ཚོ་ན་གཞོན་སྐབས
དང་མི་འདྲ་བར་བསམ་བློ་དེ་ཕྱག་དཔེ་འདོན་ཟློག་ཐུ་རྒྱ་དང་བསྟན་པ་དར
ཐབས་ཐུ་རྒྱར་མ་བཞག་པར་ལུགས་མིན་ཀྱི་བསམ་བློ་སྟ་ཚོགས་གཏོང་བ་དང
ལྷོད་པ་སྟ་ཚོགས་སྤེལ་ནས་མཐར་ཐུག་པར་ཆ་ཅིན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ནང
བཞིན་དགེ་འདུན་པ་ཅི་དགེ་འདུན་པ་དང་མི་འདྲ་ལ། དགོན་ལྷ་ཅི་དགོན་ལྷ
དང་མི་འདྲ་བར་ཐུར་པ་རེད། དམ་པ་དེས་ད་དུང་དགོན་པའི་ནང་རྒྱལ
གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་སྤེལ་ཚུལ་བཀའ་འདྲི་དང་སྒྲགས་བདེ་འཛགས
ལ་ངོགས་ཐོན་ཕྱིད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཀྱང་གནང་ཐུང། མི་རིང་བར་དམ
པ་དེ་སྟན་ཁང་ནས་ཐོན་ཏེ་གཟིམས་ཤག་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་འདུག་པར
འཚམས་འདྲིར་བཅར་སྐབས་དམ་པ་དེ་གཟིམས་ཁྲིའི་སྟེང་གཟིམས་བཞུগས
འདུག་པ་དང། ཅོག་ཅོག་གནང་སྐབས་གཟིམས་ཁྲིར་བཏགས་པའི་ཐག་པར
བཅེན་དགོས་ཀྱི་འདུག ད་མ་པ་དེས་དུས་ཆུན་ནང་བཞིན་བཞད་གད་དང
ལྷགས་ནས་ཐག་པ་འཇུས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བཞིངས་ཚུལ་དང་ལོ་ཐོན་ཀྱང་མཇད
མཇུག་ཏུ་ལྷིག་འཇུགས་ཀྱིས་ཚོག་མཆན་གནང་བ་མ་ཟད། འགྲོ་ཁྲོན་ཐག
གཅོད་དང་ཕྱག་རོགས་ཞུ་མི་ཆེད་གཏོང་གིས་ཕྱི་ཆུལ་དུ་སྟན་བཅོས་གནང་བར
ཕེབས། ཆིབས་བསྐྱར་མཇད་ཁར་གུས་པས་ལྷར་ཡང་ཕེབས་སྐྱེལ་ཞུ་བར
བསྐྱོད་པ་ཡིན།

བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱི་ཆུལ་དུ་སྟན་བཅོས
ལམ་ལྟོངས་ཐུང་ནས་སྐུ་འཚོ་གསལ་དཔེས་ངང་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་ཞིན
ཚད་མེད་གནང་བའི་ཕ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་ནས་ཕྱག་ལས་མཇད་འགྲོ
ཆུམས་ལེགས་སྐྱབ་གནང་ཞིང་བོད་མི་དམངས་དང་བོད་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས

བྱ་གཞག་ལ་ལེགས་སྒྲིས་སྦར་ལས་ཆེ་བ་འབྱལ་གནང་མཛད་རྒྱུར་རེ་སྨོན་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་ཞུས་ལགས་ཀྱང། ༡༩༥༩ལོའི་རྒྱ་ཕ་ཚེས་ ། ། ཉིན་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྐྱ་ཞི་
བར་གཤེགས་པ་ནི་བསམ་ཡུལ་ལས་ཐུབ་དེ་འདས་པ་ཞེག་རེད། བཀྲ་མ་ཤིས་
པའི་གཏམ་དེ་ཐོས་སྐབས་ཀྱང་ཁོའི་བོད་རིག་པའི་ལས་རིགས་དང་བོད་ཀྱི་རིག་
གནས་ལས་རིགས་པ་རྣམས་ཏང་ཤང་ཏོན་འཐོར་དུ་གནས་ཤིང་བོད་རིག་
པའི་མཁས་དབང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རང་ཅག་ལས་ཐུ་ཤར་ཤར་ཞལ་གྱིས་གནང་
བར་སེམས་ཐུག་གི་དྲ་བར་ཚུད། དམ་པ་དེའི་ཐུན་ཐལ་ལྟ་ཤར་འབྱོར་རྟེས
རང་སྐྱོང་ཐྲོངས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ཚོགས་འདུ་འཚོག་རྒྱུའི་གཏན་འཁེལ་གནང་བ་མ
ཟད་ཀུས་པར་མྱ་ངན་ཞུ་ཆོག་སྨྲོག་ཐུང་ཤས་དང་ཞབས་འཇུག་གི་ལས་དོན་ཐུབ
དགོས་པའི་ བཀའ་ མངགས་ བསྟལ། བོད་ ཐྲོངས་ སྨོབ་ ཁྲ་ ཆེན་ མོས་ ཐྲིག
འཇུག་ཁས་ཨིང་ཐྲི་ཆོགས་ཚན་རིག་དང་། སྨོབ་གསོ། རིག་གནས། གསར
འགྱུར་སོགས་ལས་རིགས་ཁག་དང་དམ་པ་དེའི་དགའ་ཅེ་ཐུ་མཆེད་དེ་བཞིན
སྨོབ་མ་བཅས་ཞུགས་པའི་མྱ་ངན་ཚོགས་འདུ་དེ་ལྟ་ཤར་གཟབ་རྒྱས་འཚོགས།
དམ་པ་དེ་ཉིད་རང་ཅག་དང་ཞལ་ཀྱིས་པར་ལྷུར་ཡང་ཁོང་གི་བཞིན་རས་ཀྱི
དཔྱིས་དང་གསུང་གྲོང་གནང་ཚུལ་དེ་མི་ཀུན་ཀྱི་ཡིད་དབང་དུ་ཁྱེ་ཆེམ་མེར
བཞུགས་ཡོད་པ་དང། ཁོང་གི་མཇུག་རྟེས་དང་དགོངས་པ་དེ་རང་ཅག་གི
ཁོད་དུ་ཉམས་མེད་གནས་ཡོད་པ་ནི་གྲོང་མེད་ཡིན། ང་ཚོས་དམ་པ་དེའི
དགོངས་པ་ཤུལ་འཛིན་ཀྱིས་བོད་རིག་པའི་བྱ་གཞག་དང་རྒྱས་ཁོང་འཕེལ་ཡོང
ཆེད་འབད་པ་ལྟར་ལེན་དང་མདུན་སྐྱོང་ཤར་མར་བྱ་དགོས་པ་ནི་ལོངས་ཡིན།

དེས་ན་སྨོ་བ་འཕེལ་བ་ནས་ཞིག་ལ་དམ་པ་གང་གིས་བགྱང་བྱ་བཅུ་ཕྱག
བཞི་ཅམ་རིང་གི་སྐྱ་ངལ་ལས་བལྟམས་པའི་འབྲས་བུ《དུང་དཀར་ཚོག་མཛོད
ཆེན་མོ》དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེའི་ཡོན་པ་པོའི་འདྲེན་ཕྱིད་ཀྱི་བཅུད་དུ་སྨོན་ཏེ་ལོ་གཅིག
ལས་མ་སོང་བར་ད་ཆ་སྟར་ཡང་ཕེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་ནས་གང་ཉིད
ཀྱི་གསུང་འབུམ་དེ་བཏུན་པར་སྐྱན་མཛད་པ་དེ་ནི་བོད་རིག་པའི་བྱ་གཞག་གི

བཀྲ་ཤིས་པའི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། དེས་རིག་ཚན་འདི་ཉིད་གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱུར་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་ནུས་པ་ཐོན་ཏེ་ལ་བརྟེན་ཁོ་བོས་རང་རྒྱལ་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ལས་དོན་པ་ཡོངས་དང་། ལྷག་པར་དམ་པ་གང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཤུས་ནས་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་གི་བོད་ཡིག་ཁང་ དང་ དེ་ བཞིན་ དཔེ་སྐྲིག་ འགན་ འཁུར་ བས་ གཙོས་ གསུང་ འབུམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལས་དོན་པ་ཡོངས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་སྐྱེས་བོད་རིག་པར་དོ་སྣང་དང་མཐོང་ཆེན་གནང་མཁན་བློ་མཐུན་ཆུམས་ལ་ཕྱོ་བ་ཆེན་པོས་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཅོས་ཐོག་ཞུ་རྒྱུ་དང་བཅས།

ཀུང་གོ་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཁྱེ་གནས་ཀྱི་
སྒྲི་ཁྱབ་ལས་འཛིན་ལྷག་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས།
2003ལོའི་བྲྀ4ཚེས26ཉིན།

དཀར་ ཆག

དྲང་དཀར་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཕྱལ་འཛིན་བྱས་ནས་བོད་རིགས་པ་
ངར་ཀུས་གོང་འཕེལ་གཏོང་དགོས། ..... ལྷག་པ་ཕྱན་ཚོགས།(2)

ལེའུ་དང་པོ།

སྒང་བཅད་དང་པོ། སྐྱེན་ངག་གི་ཐོན་འགྲོ། ..... (2)
(1)རིགས་གནས་སྤྱི་འཆམ་གཞག་སྐོར། ..... (2)
(2)བོད་དུ་སྐྱེན་ངག་གི་གཞུང་འདི་ཇི་ལྟར་དང་བའི་ཚེ་རྒྱུས། ... (4)
(3)སྐྱེན་ངག་དེ་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོང་དགོས། ..... (16)
(4)གཞུང་འདིའི་གྲངས་ཚད་དང་ནང་དོན་དང་སྒྲིག་ཁྱི་
སྐོར། ..... (18)
(5)སྐྱེན་ངག་ཤེས་པའི་དགེ་མཚན། ..... (19)
(6)སྐྱེན་ངག་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན།..... (20)
(7)སྐྱེན་ངག་ཕྱན་ཟློག་ཚོགས་པའི་རྒྱུ། ..... (21)
སྒང་བཅད་གཉིས་པ། སྐྱེན་ངག་གི་ལུས་བཤད་པ། ..... (23)
(1)སྐྱེན་ངག་གི་ལུས་སྤྱིར་བཤད་པ། ..... (23)
(2)ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཟོར་མཁན་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ། ..... (24)
(3)ཚོགས་བཅད་སྐྱེན་ངག་གི་དབྱེ་བ་རིགས་བཞི་
བཤད་པ། ..... (35)
རིགས་དང་པོ། ཐོལ་བ། ..... (35)

རིགས་གཉིས་པ། རིགས། ..... (35)
རིགས་གསུམ་པ། མཇོད། ..... (37)
རིགས་བཞི་པ། འདུས་པ། ..... (39)
(4)ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་སྨན་ངག་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་
གསུམ་བཤད་པ། ..... (42)
མཚན་ཉིད་དང་པོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་སྨན་ངག་གི་སྒོ་
བཤད་པ། ..... (42)
མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་སྨན་ངག་གི་སྲོག་བཤད་པ། ..... (42)
མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་སྨན་ངག་ཇི་
ལྟར་རྩོམ་ཚུལ། ..... (53)
(5)ཚོག་ལྷུག་གི་སྨན་ངག་བཤད་པ། ..... (60)
(6)སྒྲིལ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྟོན་པ། ..... (62)
(7)སྨན་ངག་གི་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྟོན་པ། ..... (62)
(8)སྐད་རིགས་བཞི་པོ་དེའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ..... (63)
(9)སྐད་རིགས་བཞི་པོ་དེའི་སྒོ་ནས་བརྩམས་པའི་སྨན་ངག་གི་
མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ། ..... (65)
ས་བཅད་གསུམ་པ། སྨན་ངག་གི་རྒྱུན་བཤད་པ། ..... (67)
(1)སྨན་ངག་གི་རྒྱུ་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ..... (67)
(2)རྒྱུ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (67)
(3)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོ་དོན་བཤད་པ། ..... (68)
(4)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ..... (69)
(5)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བཅུའི་ནང་གསེས་དང་པོ་སྦྱར་
བའི་རྒྱུ་སྦྱོར་བཤད་པ། ..... (70)
(6)སྦྱར་བའི་རྒྱུ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་ཆེན་སྲོག་

ཚུང་གི་ཁྱད་པར་ངོས་འཛིན་པ། ..... (70)
(7)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་རབ་
དབྱེ་བཤད་པ། ..... (75)
(8)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་མཉམ་
ཉིད་བཤད་པ། ..... (77)
(9)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་སྟོན་པ་
བཤད་པ། ..... (81)
(10)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་
གཞོན་པ་བཤད་པ། ..... (91)
(11)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་དྲུག་པ་དོན་
གསལ་བཤད་པ། ..... (95)
(12)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བདུན་པ་རྒྱ་ཆེ་
བ་བཤད་པ། ..... (98)
(13)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ་བཟློད་
པ་བཤད་པ། ..... (101)
(14)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་དགུ་པ་མཛེས་
པ་བཤད་པ། ..... (106)
(15)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་པ་ཏིང་ངེ་
འཛིན་བཤད་པ། ..... (110)
(16)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བ། ..... (115)

ལེའུ་གཉིས་པ།

(1)ཐུན་མོང་གི་རྒྱུན་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ..... (117)
(2)དོན་རྒྱུན་གྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ། ..... (118)

(3)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་སྟོམ་ཚམ་
བསྟན་པ། ..... (119)
(4)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་དང་པོ་རང་བཞིན་བཤད་
པའི་རྒྱན། ..... (121)
(1) རང་བཞིན་བཤད་པའི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ..... (121)
(2) རང་བཞིན་བཤད་པའི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།..... (121)
(3) རང་བཞིན་བཤད་པའི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་
བཤད་པ།..... (121)
(5)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱན།..... (127)
(1) དཔེ་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་ཚམ་བཤད་པ།..... (127)
(2) དཔེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟོན་པ། ..... (127)
(3) དཔེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།..... (129)
(4) དཔེ་རྒྱན་གྱི་ཞར་བྱུང་དཔེ་ཡི་རྒྱུན་ཡོན་དཔྱད་པ། ..... (169)
(5) དཔེ་རྒྱན་གྱི་ཞར་བྱུང་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་
གྲངས་དང་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་ཚུལ།..... (170)
(6)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་གཟུགས་ཅན་
གྱི་རྒྱན།..... (179)
(1) གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ..... (179)
(2) གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (179)
(3) གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (180)
(7)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཞི་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱན། ..... (205)
(1) གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ..... (205)
(2) གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (205)
(3) གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།..... (206)
(8)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ལྔ་པ་བསྐོར་བའི་རྒྱན། ..... (221)

(1) བསྐོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ..... (221)
(2) བསྐོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (221)
(3) བསྐོར་བའི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (222)
(9)དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བྱུགས་པ་འགོག་པའི་རྒྱུན། ... (225)
(1) འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ..... (225)
(2) འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (226)
(3) འགོག་པའི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (227)
(10)དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བདུན་པ་དོན་གཞན་
བཀོད་པའི་རྒྱུན། ..... (257)
(1) དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ། ..... (257)
(2) དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (257)
(3) དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་
བཤད་པ། ..... (257)
(11)དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ་ལྷོག་པ་ཅན་
གྱི་རྒྱུན། ..... (268)
(1) ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ། ..... (268)
(2) ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (269)
(3) ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (270)
(12)དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་དགུ་པ་སྲིད་པ་ཅན་
གྱི་རྒྱུན། ..... (284)
(1) སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ། ..... (284)
(2) སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (285)
(3) སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (285)
(13)དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་པ་བསྡུས་བརྗོད་
ཀྱི་རྒྱུན། ..... (289)
(1) བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ། ..... (289)

(꣪) བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གངས་བཤད་པ། ..... (289)
(꣫) བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (290)
(14) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་གཅིག་པ་ལུང་ཐུང་
གི་རྒྱུན། ..... (296)
(꣪) ལུང་ཐུང་གི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ། ..... (296)
(꣫) ལུང་ཐུང་གི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གངས་བཤད་པ། ..... (296)
(꣬) ལུང་ཐུང་གི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (296)
(15) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་གཉིས་པ་རབ་རྟོག
གི་རྒྱུན། ..... (301)
(꣪) རབ་རྟོག་གི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ། ..... (301)
(꣫) རབ་རྟོག་གི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གངས་བཤད་པ། ..... (302)
(꣬) རབ་རྟོག་གི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (302)
(꣭) རབ་རྟོག་གི་རྒྱུན་གྱི་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི
རྣམ་གངས། ..... (305)
(16) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱ་ཡི
རྒྱུན། ..... (310)
(꣪) རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ། ..... (310)
(꣫) རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གངས་བཤད་པ། ..... (310)
(꣬) རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (312)
(17) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་བཞི་པ་ཕྱ་མོའི
རྒྱུན། ..... (333)
(꣪) ཕྱ་མོའི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ། ..... (333)
(꣫) ཕྱ་མོའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གངས་བཤད་པ། ..... (333)
(꣬) ཕྱ་མོའི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (333)
(18) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅོ་ལྔ་པ་ཆ་ཡི་རྒྱུན། ..... (336)
(꣪) ཆ་ཡི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ། ..... (336)

(།) ཆ་ཡི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (336)
(།) ཆ་ཡི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (336)
(19)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་དྲུག་པ་རིམ་པ་ཅན་
གྱི་རྒྱན། ..... (342)
རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དཔེར་བརྗོད། ..... (342)
(20)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་
རྒྱན། ..... (343)
(།) དགའ་བའི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ། ..... (343)
(།) དགའ་བའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (344)
(།) དགའ་བའི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (344)
(21)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་
གྱི་རྒྱན། ..... (347)
(།) ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ། ..... (347)
(།) ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (347)
(།) ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (347)
(22)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་དགུ་པ་གཟི་
བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན། ..... (362)
གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་དཔེར་བརྗོད། ..... (362)
(23)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེ་ཤུ་པ་རྣམ་གྲངས་
བརྗོད་པའི་རྒྱན། ..... (364)
རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་དཔེར་
བརྗོད། ..... (364)
(24)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་གཅིག་པ་ཀུན་ཕན་
གྱི་རྒྱན། ..... (365)
ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་དཔེར་བརྗོད། ..... (365)
(25)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་

བའི་རྒྱུན། ..... (366)
(༢) རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ། ..... (366)
(༣) རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (367)
(༤) རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (367)
(26) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་གསུམ་པ་བསྟོན་དོར་
ཀྱི་རྒྱུན། ..... (370)
(༢) བསྟོན་དོར་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ། ..... (370)
(༣) བསྟོན་དོར་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (370)
(༤) བསྟོན་དོར་ཀྱི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (370)
(27) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་བཞི་པ་སྒྲུབ་བའི་
རྒྱུན། ..... (374)
(༢) སྒྲུབ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ། ..... (374)
(༣) སྒྲུབ་བའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (374)
(༤) སྒྲུབ་བའི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (375)
(28) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་ལྔ་པ་ཁྱད་པར་
བཟོད་པའི་རྒྱུན། ..... (393)
(༢) ཁྱད་པར་བཟོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ། ..... (393)
(༣) ཁྱད་པར་བཟོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (393)
(༤) ཁྱད་པར་བཟོད་པའི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (394)
(29) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་དྲུག་པ་མཚུངས་སྟོར་
ཀྱི་རྒྱུན། ..... (400)
(༢) མཚུངས་སྟོར་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ། ..... (400)
(༣) མཚུངས་སྟོར་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (400)
(༤) མཚུངས་སྟོར་ཀྱི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (400)
(30) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་བདུན་པ་འགལ་
བའི་རྒྱུན། ..... (403)

(།) འགལ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ། ..... (403)
(།) འགལ་བའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (403)
(།) འགལ་བའི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (403)
(31) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉིར་བརྒྱད་པ་སྒྲབས་
མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱུན། ..... (411)
སྒྲབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་དཔེར་བརྗོད། ... (411)
(32) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉིར་དགུ་པ་རྗེལ་བསྟོད་
ཀྱི་རྒྱུན། ..... (413)
(།) རྗེལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ། ..... (413)
(།) རྗེལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (413)
(།) རྗེལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (413)
(33) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སྡུམ་ཐུ་པ་ངེས་བསྟན་
ཀྱི་རྒྱུན། ..... (417)
(།) ངེས་བསྟན་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ། ..... (417)
(།) ངེས་བསྟན་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (418)
(།) ངེས་བསྟན་ཀྱི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (418)
(34) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སོ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་
བརྗོད་པའི་རྒྱུན། ..... (420)
(།) ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ། ..... (420)
(།) ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། ..... (421)
(།) ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། ... (421)
(35) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སོ་གཉིས་པ་ཡོངས་
བརྗེས་ཀྱི་རྒྱུན། ..... (425)
ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་དཔེར་བརྗོད། ..... (425)
(36) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སོ་གསུམ་པ་ཁེས་
བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུན། ..... (426)

ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་དཔེར་བརྗོད། …… (426)
(37)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སོ་བཞི་པ་རབ་སྦྱོལ་ཀྱི་
རྒྱན། …… (427)
(1)རབ་སྦྱོལ་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ། …… (427)
(2)རབ་སྦྱོལ་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། …… (427)
(3)རབ་སྦྱོལ་ཀྱི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། …… (427)
(38)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སོ་ལྔ་པ་དགོངས་པ་ཅན་
ཀྱི་རྒྱན། …… (430)
དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་དཔེར་བརྗོད། …… (430)
(39)སྐྱན་ངག་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ། …… (431)

ལེའུ་གསུམ་པ།

བྱུན་ཚོང་གི་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་སྒྲ་རྒྱན་བཤད་པ། … (434)
(1)སྒྲ་རྒྱན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ། …… (434)
(2)སྒྲ་རྒྱན་ཀྱི་ཚུ་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། …… (435)
(1)སྒྲ་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་ཡི་གེ་བསྟོར་བའི་
ཐུང་ལྡན། …… (435)
(2)སྒྲ་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཐུ་དཀར་བའི་ཁྱད་
པར་གཞན་བསྟན་པ། …… (447)
(3)སྒྲ་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་དབྱངས་སོགས་ཅོས་པའི་
ཐུ་དཀར་བ། …… (460)
བྱུན་ཚོང་གི་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་གཅན་ཚོགས་ཀྱི་
རྒྱན་བཤད་པ། …… (464)
(1)གཅན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ། …… (464)
(2)གཅན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་སོ་སོར་བཤད་པ། …… (465)

(2) ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གཏམ་ཚོགས ..... (465)
(3) ལྷ་ཕྱིད་ཀྱི་གཏམ་ཚོགས..... (466)
(4) རིམ་པ་བཟལ་བའི་གཏམ་ཚོགས ..... (467)
(5) རབ་བཅོམ་གྱི་གཏམ་ཚོགས ..... (469)
(6) མཐུན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གཏམ་ཚོགས ..... (470)
(7) ཆུ་བཤོའི་གཏམ་ཚོགས ..... (471)
(8) གྲངས་ཀྱི་གཏམ་ཚོགས ..... (472)
(9) རབ་བཏགས་ཀྱི་གཏམ་ཚོགས..... (474)
(10) མིང་དུ་འདུས་པའི་གཏམ་ཚོགས ..... (475)
(11) བསྒྲིགས་པའི་གཏམ་ཚོགས ..... (476)
(12) མཐུན་པའི་ལྷའི་གཏམ་ཚོགས ..... (478)
(13) ཆོང་པ་པའི་གཏམ་ཚོགས ..... (479)
(14) ཡོངས་འཕྲོག་གི་གཏམ་ཚོགས ..... (480)
(15) གཅིག་བསྒྲིགས་པའི་གཏམ་ཚོགས..... (482)
(16) གཉིས་ཀ་བསྒྲིགས་པའི་གཏམ་ཚོགས ..... (483)
(17) ཡོངས་སུ་འདྲེས་པའི་གཏམ་ཚོགས ..... (484)
(3) བོད་སྐད་རབས་ཀྱི་ལྷེའུ་དང་དེང་རབས་ཀྱི་གཏམ་ཚོགས ..... (485)
ས་བཅད་བཞི་པ། སྐྱན་ངག་གི་སྒྲོན་སེལ་བཤད་པ། ..... (488)
(1) སྐྱན་ངག་གི་སྒྲོན་བཅུ་སྤྱིར་བཤད་པ། ..... (488)
(2) སྐྱན་ངག་གི་སྒྲོན་བཅུའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།..... (488)
(3) སྐྱན་ངག་གི་སྒྲོན་བཅུ་སོ་སོར་བཤད་པ། ..... (489)
(1) དོན་ཉམས་པའི་སྒྲོན། ..... (489)
(2) དོན་འགལ་བའི་སྒྲོན་དང་དེའི་དམིགས་བསལ། ..... (490)
(3) དོན་གཅིག་པའི་སྒྲོན་དང་དེའི་དམིགས་བསལ། ..... (491)
(4) ཕེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་དང་དེའི་དམིགས་བསལ། ..... (492)
(5) རིམ་པ་ཉམས་པའི་སྒྲོན་དང་དེའི་དམིགས་བསལ། ..... (493)
(6) སྒྲ་ཉམས་པའི་སྒྲོན་དང་དེའི་དམིགས་བསལ།..... (495)

(꯲) གཅོད་མཚམས་ཉམས་པའི་རྒྱུན་དང་དེའི་དགེགས་
བསལ། ..... (496)
(꯳) ཁྲོན་སྨྲོར་ཉམས་པའི་རྒྱུན་དང་དེའི་དགེགས་བསལ། ..... (497)
(꯴) མཚམས་སྨྲོར་ཉམས་པའི་རྒྱུན་དང་དེའི་དགེགས་བསལ། ... (498)
(꯵) ཡུལ་སོགས་ཏུག་དང་འགལ་བའི་རྒྱུན། ..... (499)
བྱང་བཅོད་དང་པོ། སྐྱན་ངག་གི་སྟོམ་ཚོག་འགྲུལ་ཀྱི་ལྷེ་མིག ..... (509)
བྱང་བཅོད་གཉིས་པ། ཐུ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་བཞུར་པ་དང་
བཙན་པའི་སྐྱན་ངག་གི་གཞུང་གང་ཁྱེད་ཀྱི་དཀར་ཆག ..... (559)
བྱང་བཅོད་གསུམ་པ། སྐྱན་ངག་གི་སྒོ་བ་ཁྱིད་རྒྱས་འབྱིང་བསྡུས་
གསུམ་ཏི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་དཔྱད་གཞི། ..... (569)

ལེའུ་དང་པོ།

བགྲང་ཡས་མི་རིགས་སྡུག་བསྔལ་མྱུན་པ་ཀུན། །
ཀུན་བཅོམ་གཏན་བདེའི་ལམ་སྟོན་སྒྲོན་མེའི་འོད། །
འོད་ཆགས་ཞི་མ་དམར་པོའི་དཔལ་ལ་འགྲན། །
འགྲན་ཟླ་བྱལ་བའི་ཆུབས་ཆེན་གྱང་ཁྲན་ཏང། །
གསལ་གསལ་མར་ལེའི་རིང་ལུགས་དགོངས་པའི་ཕོངས། །
མཛོས་མཛོས་མེས་རྒྱལ་གསར་བའི་གཟུགས་སྣང་འབྱམ། །
ལམ་ལམ་འགོད་མཁས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པའི་དཔྱང། །
ཟླུན་ཟླུན་མཁྱེན་པར་འགྲོལ་བ་མཛོ་ཀུའུ་ཞེ། །
ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་མཛད་རྟེས་དྲི་བསྡུང་ཁེས། །
ཡོངས་རྫོགས་གཅོ་འཛིན་འདུས་པའི་ཅན་དན་ནགས། །
ཡོངས་སུ་མཛོས་ཕྱིད་ཐུང་ལི་བཟང་པོ་ཞེས། །
ཡོངས་ཀྱི་ཟླ་ཐོན་ནས་བཀུར་བ་ཀློའུ་ཕེན་ལེ། །
གང་ས་རིས་ཡོངས་བསྐོར་གང་ས་ལྷོངས་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །
རིག་པའི་འོད་འཕྲོ་རིག་གནས་ཁྱོད་པའི་མེག
ལྷོན་ལེད་འདྲེན་མཁས་ལྷོན་ཕྱོན་ལོ་ཐུ་བ། །
ཏྲི་ན་ཚུང་མ་ཡིན་དྲི་ལན་གཞལ་བར་དཀའ། །
སྐད་དང་ཡི་གེ་ཆ་ལུགས་ཚོམས་ཀཱཥ་ཚོགས། །
ཐ་དད་མི་རིགས་རྒྱ་སྐད་ལྷ་ཏུའི་ཆོགས། །

ཏང་གི་སྲིད་བྱུས་ཆ་ཤོས་བླ་བའི་འོད། །
ཟློས་ལས་རིགས་མཐུན་འཚོ་བའི་རང་འོད་འབྱིན། །
ལྷག་པར་སྟོན་རབས་མཁས་པའི་ཆུ་མ་དཔྱད་ཀྱི། །
ཕྱི་ཚལ་ལས་འོངས་རིག་གནས་ཐུང་ཙོའི་གཏེར། །
ལྷན་ཅིག་བཞད་པའི་དགའ་སྟོན་འདི་ཅམ་ཡང། །
བློ་བས་ཆེན་རིང་ལུགས་གསར་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཉིད། །
དེ་ཕྱིར་དེང་རབས་གསར་བཟླའི་གཞུང་ལམ་དུ། །
བསྟོད་ཕྱིད་སྟན་ཆོག་རིག་པའི་ཅང་ཤེས་རྣ། །
སྟེབ་ལེགས་དོན་བཟང་དཔྱ་ཀུས་སྐལ་བཞིན་དུ། །
ཕྱོད་པའི་ཆ་ཀྱེན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲད། །
བོད་ལྷོང་གི་ཚུག་ལག་རིག་གནས་ཆོར་བུའི་མཛོད། །
ཆུ་གཏེར་ཆེ་ལས་སྒྲ་ཁྱེའི་ཟིལ་ཕེགས་ཅམ། །
བདག་བློ་ཉམ་ཆུང་ཕྲོང་བུར་འཕྲིལ་བ་གང་། །
རང་མཉམ་བློ་ལྷན་དགེས་པའི་གཟིགས་མོར་སྟོ། །

ས་བཅད་བང་པོ། སྐྱེན་ངག་གི་ལྟོན་འགྲོ།

(1) རིག་གནས་སྤྱིའི་རྒྱམ་གཞག་སྐོར།

དེ་ལ་འདིར་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྟའམ། བཅུའི་ཡ་ཀྱལ་སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱེན་ཚོག་གི་རིག་པ་འདི་ནི། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟའི་ནང་ནས་སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པའི་གནས་ལྟ་ཞེས་པའི་ནང་ཚན་གྱི་སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་གམ། རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྟར་ཐུགས་པ། སྐྱེན་ངག ཡང་ནན་བརྗོད། སྟེབ་ཕྱོར། བློས

གར། སྐར་རྩིས་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སྙན་ངག་ཤེས་ན་ཚིག་རྒྱན་ལ་མི་རྨོངས། མངོན་བརྗོད་ཤེས་ན་མིང་ལ་མི་རྨོངས། སྡེབ་སྦྱོར་ཤེས་ན་ཚིགས་བཅད་ལ་མི་རྨོངས། ཟློས་གར་ཤེས་ན་སྐད་རིགས་ལ་མི་རྨོངས། སྐར་རྩིས་ཤེས་ན་གྲངས་ལ་མི་རྨོངས་ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར། འདིར་ཚིག་རྒྱན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྙན་ངག་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྙན་ངག་མངོན་བརྗོད། སྡེབ་སྦྱོར། ཟློས་གར་བཞི་ནི་སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། སྡེབ་སྦྱོར་དང་མངོན་བརྗོད་ནི་སྙན་ངག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་དང་། ཟློས་གར་ཀྱང་སྙན་ངག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པར་གཞུང་འདིར་བཤད་པས། བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ་བསླབས་རྗེས་སྙན་ངག་ལ་སྦྱངས་ན་སྒྲ་རྩལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རྩོམ་ཡིག་རང་གིས་འབྲི་ཐུབ་པ་དང་། སློག་ཐུབ་པ། གོ་བ་ལོན་ཐུབ་པ་བཅས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སྙན་ངག་སྦྱོང་བ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །

འགྲེལ་བ་འགར། སྙན་ངག་སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐ་དད་ཡིན་པས་བཟོ་རིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན། སྒྲ་རིག་པའང་བཟོ་རིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་རུང་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དོན་གང་དང་གང་ཞིག་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཡང་བརྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གོ་བར་བྱ་དགོས་པས། སྒྲ་ཤེས་ན་དོན་ལ་མི་རྨོངས་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་རུང་ཡུལ་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་དང་། དེ་ལ་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྲད་སོགས་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལེགས་པར་བརྡ་འཕྲོད་པར་བྱེད་པའི་ངེས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཞིར་བཟུང་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ལ་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ལུང་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཟེར་ཞིང་། བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ས་བརྩམས་པའི་《སུམ་ཅུ་པ》དང་། 《རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ》སོགས་ནི་བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་

གཞིར་བཏུང་ནས་བཙུམས་པའི་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེ་འད�eའི་ བར་སྟོང་ཀྱི་གཞུང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྐྱར་བའི་ངག་དེ་ལ་སྙན་པའི་ཤུམས་དང་ ལྡན་པས་ན་སྙན་ངག་དང་། དེ་དག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ ཚ་ནས་མངོན་བརྗོད་དང་། སྐད་རིགས་སྡུ་ཚོགས་ཁྱེལ་བའི་ཚ་ནས་བློས་གར་ དང་། ཡི་གེའི་གྲངས་ངེས་པ་ཅན་གྱི་ཚིག་སྡོར་དང་ལྡན་པའི་ཚ་ནས་སྟེབ་སྡོར་ ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས། སྙན་ངག་དང་མངོན་བརྗོད་ས་ཁོགས་ལ་རང་ རང་གི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་མོད། ཁྱེད་བཏང་དུ་སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པའང་སྨོ་ཁྱི་ ཏའི་སྒྲ་རིག་པ་དང་། ཆུལ་ཁྱིའི་སྒྲ་རིག་པ་ཁོ་ན་ལས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར། ཡི་ གེ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཚང་མར་རང་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་སྒྲ་རིག་པ་ ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(2) བོད་དུ་སྙན་ངག་གི་གཞུང་འདི་ཇི་ལྟར་བར་བའི་ལོ་རྒྱུས།

དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་སྙན་ངག་གི་འགྲེལ་བ་མང་ཆེ་བར། ས་སྐྱ་པཎ་ཁ་ཆེན་པོ་ ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ》ཞེས་པའི་གསུང་རྟོམ་ ནང་དུ་སློབ་དཔོན་བཅོས་བཙུམས་པའི《སྙན་ངག་མེ་ལོང》གི་ཚིག་མང་ཙམ་ ཞིག་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པ་དང་། འགྲེ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་ འཕགས་པའི་དུས་ཤོང་ལོ་ཐུ་བ་རྩོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་ དུ《སྙན་ངག་མེ་ལོང》གི་གཞུང་འདི་ཆ་ཚང་བར་བསྒྱུར་བའི་སྔོན་ལ་བོད་དུ་ སྙན་ངག་གི་ལུགས་སྟོལ་མ་དར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་ནི《སྙན་ངག་མེ་ ལོང》གི་གཞུང་འདི་བོད་སྐད་དུ་མ་བསྒྱུར་གོང་སྙན་ངག་ཇི་ལྟར་རྩོམ་ཚུལ་གྱི་ དེགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མེད་པའི་ངོན་ཡིན་གྱི། དེའི་གོང་དུ་བོད་ལ་སྙན་ངག་ ཙ་བ་ནས་མེད་པ་དང་རྩོམ་མི་ཤེས་པའི་ངོན་མེད་ཏེ། སྙན་ངག་གི་རྩོམ་ཡིག་ནི་ ཐོག་མར་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་ཕས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་བ་དང་། སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་

འཚོ་བ་དངོས་དེ་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློར་འཛིར་བའི་རིགས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཆོས་པ་པོ་སྲུ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་སྟོངས་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ངོར་དུ་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ཞིག་མིན། རིགས་རྒྱལ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སྒྲན་ངག་ནི། ཆོས་པ་པོ་དེས་རང་ཉིད་གནས་པའི་ཁོར་ཡུག་གི་འཚོ་བ་དངོས་ཀྱི་ལྷང་ཚུལ་མང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་བློར་འཛིར་བ་དེ་གཟུགས་སུ་འགོད་པའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཞིག་དང། འཚོ་བ་དངོས་དེ་ལས་ཚད་མཐོ་ཞིང་གཅིག་བསྡུས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རིག་རྩལ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྒྲན་ངག་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཚུལ་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་བོད་དུ་མ་དར་གོང་དུ་བོད་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མཚོན་པའི་སྒྲན་ངག་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་བྱེད་ཐུབ། དེ་ཡང་སྒྲོ་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའི་འགོར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་དེང་སྐབས་ངང་ཚོས་བོད་སྟོད་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐོད་ཡིག་གསར་གཏོད་མཛད་པོ་ཐོན་མི་སམ་ཟླ་ཅས་བོད་ཡིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ལ་ཡིག་ཕྱད་དུ་ཕྱལ་བའི་བསྟོད་བསྡགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཁག་གཉིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོའི་ནང་དུ་འཁོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།

ཞལ་རས་གསལ་ལ་རང་མདངས་གང་བ་བཟང། །
གཙུག་ལས་ངག་ཟབ་ལམ་མ་ཚད་ཐ་དད་རང། །
ལས་ངན་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསལ་མཛད་པ། །
འཕགས་པ་མ་ཡམ་ཡང་དག་དམ་པ་ལགས། །
བདེ་གཤེགས་བདེན་ངེས་ཡེ་ཤེས་བརྟེས། །
ཏིང་འཛིན་ཞི་ཉིད་རིག་ཅིང་གཟིགས། །
ཁོན་རྩོངས་ཚོགས་བཅོམ་མགོན་པོ་མཆོག །
དུས་གསུམ་བདུད་འདུལ་ཀུན་དུ་འཕྲལ། །

ཞེས་པའི་ཚོགས་བཅད་འདིའི་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོ་ནི་ཏ་དཀའ་བའི་སྒྲན་ངག་

གི་ནང་ཚན་དབྱངས་ཡར་ངེས་པའི་ཐུ་དཀའ་བ་ཟེར་ཞིང་། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་དེའི་ཆོག་ཤད་དང་པོ་ནི་དབྱངས་ཨེ་ངེས་པ། གཉིས་པ་དབྱངས་ཨི་ངེས་པ། གསུམ་པ་དབྱངས་ཨོ་ངེས་པ། བཞི་པ་དབྱངས་ཡུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ནང་དོན་གཏིང་ཟབ་ཅིང་ཆོག་སྟོན་འབྲེལ་ཆགས་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་ཏུན་ཏོང་ནས་ཐོན་པའི་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཅན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བར། རྒྱལ་པོ་དེའི་བློན་པོ་ཁྱང་སད་ཟུ་ཅོ་དང་། མང་པོ་ཇེ་ཞང་སྣང་གཉིས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་གྲུ་ཤག་བྱས་པའི་ཚེ་ཁྱང་པོ་སྒྲ་ས་ཅོས་གྲུ་བློངས་པ།

ན་ནིང་ནི་གཞེས་ནིང་ལ། ।
ཏི་ས་ནི་གང་ས་བྱང་ནས། ।
ཤ་དང་ནི་ཀྱང་ཕྱེར་བཤ(བ)། ।
ཤམ་པོ་ནི་ལྷ(ཙ)གྲི་ཕྱེར། ।
དེ་ཇིང་ནི་ས་ང་ལྟ་ན། ।
ཤམ་པོ་ནི་གཅན་ཀྱི་ཙ། ।
ཤ་ཀྱང་ནི་ཚས་མ་ཅན(ངན)། ।
ཤ་ཀྱང་ནི་ཚས་ངན་ན། ।
ཏི་ས་ནི་གང་ས་ཀྱིས(ཀྱི)བྱན། ।

ཞེས་པ་ས་ས་གས་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་ཀྱན་དང་། འགོག་པའི་ཀྱན་འདྲེས་པའི་ཅམས་གསལ་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དུ་ཕྱང་མང་པོ་ཇེ་ཞང་སྣང་གིས་གླུ་བླངས་པར།

ན་ནིང་ནི་གཞེས་ནིང་ལ། ।
ཚབ་ཚབ་ནི་ཕ་རོལ་ན། ।
ཡར་ཚབ་ནི་ཕ་རོལ་ན། ।
དགུ་གྲི་ནི་ཟིང་པོ་ཇེ། ।

ཀ་ལས་ནི་ཁམ་དུ་དགོངས། །
ཁམ་ལས་ནི་ཟིགས་དུ་བཏབ་(བཏང་)། །
སྲོག་ནས་ནི་ཀ་འདོན་པ། །
དབྱི་ཚབ་ནི་ཕངས་ཏོ་རེ། །

ཞེས་པ་དཔེ་རྒྱན་དང་།

ཕོ་མའི་ནི་འཕྲོང་བཀྲམ་པ། །
ལྷོ་ཤིང་ནི་སྣུག་ཚོ་རྒྱལ། །
ལྷུགས་ཀྱིས་ནི་མ་དབལ་(ཕྲེལ་)ན། །
སྣུག་གིས་ནི་རེ་མི་ཕྱུགས་(ཕུག་)། །
ཚོད་ཀྱིས་ནི་མ་བསྟོན་ན། །
འཕྲོང་ལ་ནི་ཆྱི་འི་འཛིན། །
ངས་པོ་ནི་ར་ཡུལ་ཀྱི། །
ཀོམ་ཆེ་ནི་ཀཱ་ཆིག་ཚོ་རྒྱལ། །
ཁབ་ཀྱིས་ནི་མ་ཕུག་(ཕུག་)ན། །
རྒྱས་ཀྱིས་ནི་རེ་མི་ཕྱུགས། །
རྒྱས་ཀྱིས་ནི་མ་དབངས་ན། །
ཀོམ་ཅོ་ཉེ(ནི)ཉིད་མི་འཛོ། །

ཞེས་པ་ནི་བསྡུས་བཙོད་ཀྱི་རྒྱན་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྲིང་མོ་ས་ད་མར་ཀར་ཞང་ཞུང་ཞུལ་པོ་ལི་ཁྱི་ཀུ་ལ་བཀ་མར་བཏང་རྟེས། དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞང་ཞུང་མངའ་བོག་ཏུ་བསྡུས་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་དང་། དུས་ལས་ཡོལ་ན་ཞང་ཞུང་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གི་མངའ་བོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཉན་ཁ་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་གསང་བརྡ་གྱུ་བླངས་པར།

མཆིལ་པའི་ནི་རུ་སྒྲབས་ལ། །
ཕྱག་གི་ནི་ཤ་བཏགས་ཤིང་། །

གཡས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །
གཡོན་དུ་ནི་མ་རྣལ་ཆེ(ཅིག) ।
གཡས་སུ་ཡོ་བ་ན། །
སོ་བྱ་ནི་གྲི་བོ་ཚུང་། །
གཡོན་དུ་ནི་རྣལ་བ་ན། །
སྲེག་བྱ་ནི་ཁོང་ཏེ་དཏུལ། །
མར་ཀྱི་ནི་ཆང་ཆང་ལ། །
གཡུར་ཀྱིས་ནི་མ་བནས་ན། །
ས་ཐི(ཐི) ནི་གནང་ས་སྟད་ན། །
སྲེག་ཀྱིས་ནི་འཚལ་ཏ་རེ། །
ཉ་ཚོ་ནི་མཐོང་ཆོལ་ཞིག ।
མཐོང་ཆོལ་ནི་མཐོང་ལ་ཆོལ། །
མ་ཆེལ་པའི་ནི་སྣར་ཐོགས་ཤིག ।
སྣར་ཐོགས་ནི་སྣར་ལ་ཐོགས། །

ཞེས་པའི་གླུ་ཚོག་འདི་ནི་ནམས་བསྲུས་བརྗོད་དང་འབྱུང་འགྱུར་འགོག་པའི་ཆུན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཆུལ་པོ་འདུས་ཀྱོང་མང་པོ་རྗེའི་དུས་སུ་བློན་པོ་མཁར་ཀྱི་ཏུ་ཞིག་ཆུལ་པོ་ལ་བློ་ཟོག་པའི་སྨན་ལས་ཆུལ་པོས་གླུ་བླངས་པའི་ཚོག་ལ།

ཀྱེ(ཀྱེ) དེ་རིང་ནི་ས་ངང་ལྟ་ན། །
དོག་ཕྱིང་ནི་ཐུར་བུ་འིས(ཡིས) । ।
བྱ་ལྟར་ནི་བཙོས་བཙོས་ཐེ། ।
གནམ་དུ་ནི་འཕུར་འདོད་ཀྱང་། ।
འཕུར་དུ་ནི་འདབ་མ་མཆིས། ।
འཕུར་དུ་ནི་འདབ་མཆིས་ཀྱང་། ।
དགུང་ཐོ་ནི་འཕང་མཐོ་ཐེ། ।

སྒྲིན་དཀར་ནི་ཁོང་མི་འདུག། །
ཡ་རྒྱ་ནི་དགུང་མ་སྟེབས། །
མ་རྒྱ་ནི་དོག་མ་སྟེབས། །
མ་མཐོ་ནི་མ་དམའ་ཐེ། །
ཁྲ་ཡི་ནི་གཟན་དུ་ཐུར་དུ། །

ཅེས་པ་སོགས་སྨད་པའི་མཚན་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་ལྟ་བུས་མཆོན། ཤེས་རབ་དེར་ངོད་དུ་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གྲྭ་གཞས་ནང་དུ་ལྷན་ངག་གི་རྒྱུན་མང་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ་པ་དང་།

གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་ གྲྭ་ གཞས་ ནང་ དུའང་ ལྷན་ ངག་ གི་ ཉམས་འགྱུར་ལྟན་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་འདིར་དཔེར་མཆོན་ཁག་ཅིག་བཀོད་ན།

རི་ཙོ་འདྲ་བའི་ཕྱོང་སྟེ་དང་། །
མེ་ཏོག་འདྲ་བའི་མི་དམངས་དང་། །
གསེར་བཟང་འདྲ་བའི་ལོ་ཏོག་གསུམ། །
ས་དོག་མཱའི་སྟེང་གི་བཟང་གསུམ་རེད། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཆུམ་གྱངས་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་དང་།

ས་ཆུ་པ་རྒྱ་བའི་སྐད་ཆ། །
རི་མ་འདབས་ས་ཕད་པས། །
རི་ཙོ་ས་ཏོ་ཡིན་ཀྱང་། །
དབུ་ཡིས་ལྟོག་ལྟོག་གནང་ཐུང་། །

ཞེས་པ་འདི་དང་།

ཐུགས་པ་ཐུམ་ས་ལོ་ཟེར་བ། །
ལྷུབ་པའི་མི་གཅིག་ཡིན་ནམ། །
གནམ་ལ་ལས་གཡོག་ཁྱས་ནས། །
ས་ལ་ས་ཁར་བ་བཏུབ་སོང་། །

སོགས་མ་ཐུས་མོ་བཅུགས་ནས། །
ཞུ་བ་འཛིན་གྱིན་བསྡད་ཡོད། །
སྟེ་མ་སྣ་ལོ་བཅད་ནས།
ལྷ་ཆོས་བྱེད་ཀྱིན་ཟིར་ཀྱིས། །
སྲས་ལྷང་ཚུ་མོའི་གཞུང་ལ། །
ཀོ་བ་བཏང་ནས་ཆས་སོང་། །
པད་ཁ་ཀླ་རྒྱ་ལངས་ནས། །
མཆི་མ་གཏོང་གིན་བསྡད་འདུག
བྱ་དེ་ལྷོ་ཆས་དགོས་ན། །
ཁ་གསང་གཞུང་ལ་ཨོག་ཅིག །
ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཏེང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དང་།
ཏཾ་ཀ་བརྒྱ་ཡི་བྱ་ལོན། །
ཤ་ཁྲག་ལུས་པོས་འཇལ་ཡོད། །
མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐམ་པ། །
བྱན་གཡོག་རྒྱུ་དགོས་ཐུག་ཐྱུང་། །
ཞེས་པ་སྟེང་ཟླི་འཁམས་དང་།
དང་གི་གདོང་ལ་བལྟ་བར། །
རྒྱ་ནག་ཤེལ་ཕྲོ་མི་དགོས། །
གཞིས་ཀའི་ནང་གི་ཐུག་པ། །
རྒྱ་ནག་ཤེལ་ལས་དྲངས་པ། །
ཞེས་པ་འདི་དང་།
ལས་ལ་ཡར་པོ་བཀོད་སོང་། །
ལྷོ་ལ་སྒམ་སོགས་བཟས་ཡོད། །
སྒམ་སོགས་བཟས་པའི་ལུས་པོ། །

བྱ་ཕོའི་སྒོ་ལས་ཡང་བ། །
ས་རྡོ་སྣལ་པས་མ་འཁྱོགས། །
ཡུ་ཅོ་(བྱ་གག)འགྲོ་འགྲོ་བྱས་སོང། །
ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ཆོད་བྱོ་བའི་ཉམས་དང་།
ལྟོ་ཐུགས་ལ་ཕྱིན་པ་ནས་པོ། །
བཀྲ་བའི་ལྷན་པ་མ་རེད། །
ཁེ་མ་ཕྱིན་པའི་འོག་ནས། །
དཱུངས་པའི་དུས་ཅིག་ཤར་ཡོང། ། །
ཞེས་པ་ལྷ་བུ་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་དགའ་བའི་རྒྱུན་དང་།
ཁེ་མ་ཤར་བའི་དང་པོ། ། །
བླག་རི་ཡར་ལ་ཤར་སོང། ། །
ང་ནི་བླག་རི་ཡ་ཞེའི། ། །
ཆོད་པོ་ཡིན་ན་དགའ་བ། ། །
ཞེས་པ་ལྷ་བུ་སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱུན་དང་།
བདག་ཀྱི་ཚུང་འདྲིས་བྱཱ་ཆས་པ། ། །
ཤ་རིའི་འོག་ཀྱི་ཚུ་རེད། ། ། །
ཚུ་སྒྲ་ཕེལ་ཕེལ་མ་ཀཏོགས། ། ། །
ཚུ་རྒྱུན་ཆཕོང་རྒྱ་མིན་འདུག ། ། །
ཅེས་པ་ལྷ་བུ་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་རྒྱུན་དང་།
ཆོ་རིང་དུག་སྐོར་ལྷ་བུའི། ། ། ། ।
མ་ཤི་ཆོ་རིང་ཐུང་ན། ། ། ।
ཆཐུན་པ་ལ་ཐུན་བཞི་ལྷ་བུའི། ། ।
རྒྱུན་རིང་གནས་པར་ཞུས་ཆོག
ཅེས་པ་ལྷ་བུའི་དཔེ་རྒྱུན་ནི་ཅ་ཅང་མང་པོ་དང་।

ཚུ་འགོ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ། །
འདུས་ས་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་རེད། །
མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས། །
བློ་སེམས་གཏོད་ས་གཅིག་རེད། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་བླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ།

ཁྱོད་གང་ས་རིའི་སྟེང་ནས་འོང་ཞིན་མོར། །
ཁྱོད་མ་རིག་ལྡ་ཤེ་རིག་ཐུང་ངོ། །
གྲོང་སྟེ་བར་ལྡ་ཤེ་ལོས་ཡོད་དེ། །
ཁྱོད་ལྡ་ཤེ་གློག་དམར་འཚུབ་འཚུབ་རེད། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་། དཔེ་རྒྱན། རབ་བཏགས། བསྡུས་བརྗོད། མཚུངས་སྤྲོད། ཟླ་གཅིག་རྒྱན་སོགས་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གླུ་གཞས་ནང་དུ་ཆ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་འདིར་རེ་རེ་བཞིན་དཔེར་བཟོད་ཀྱིས་མི་ལང་།

ཞོང་གསལ་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་ཟླན་ངག་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་མ་ཕྱོང་ཡང་ཉམས་འགྱུར་ལྟན་ཞིང་ཚོག་སྦྱོར་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གླུ་གཞས་མང་པོ་ཙོམ་ཤེས་པ་དང་། ཟླན་ངག་གི་ཙོམ་ཡིག་ནི་རང་ཉིད་གནས་པའི་འཚོ་བའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཐུང་ཚུལ་རྣམས་ཙོམ་པ་པོའི་བསམ་བློར་འཛིན་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་རྩལ་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཟླན་ངག་ཙོམ་ཚུལ་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ནི། དམངས་ཁྲོད་ནས་བྱུང་བའི་ཟླན་ངག་འདྲ་མིན་ཐུ་ཚོགས་ལ་གོ་རིམ་ལྟན་པའི་བཅུག་དཔྱད་བྱས་པ་བརྒྱུད་ངེས་ཅན་ཀྱི་ཤེས་འགྱུར་དང་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པའི་ཙོམ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཁ་ཤས་ཡིན་པ་གསལ་བཤད་བྱེད་བྱེད་པོ། །

འོ་ན། ཟླན་ངག་ཇི་ལྟར་ཙོམ་ཚུལ་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ཐོག་

མར་ཙོམ་པ་པོ་སྲུ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་གར་དུ་སྒྲན་ངག་ཏི་ལྷར་ཙོམ་ཚུལ་གྱི་དེགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐོག་མར་ཙོམ་པ་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་དཀྱེ་ཤེ་བོད་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་དཐུག་པ་ཅན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། སློབ་དཔོན་འདི་དུས་རབས་གང་དུ་ཐུང་བ་ནི། མདོ་སྡད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བཙམས་པའི《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཨི་ཏཱ་དང། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང། ནགས་ཚལ་ཁོལ་དང། དཐུག་པ་ཅན་སོགས་དུས་མཚུངས་པར་བཤད། ཡང་ཕེན་ཁེ་ཤིན་ཏུ་དང། ཡ་ཁེ་པན་ན་ཅི་གཉིས་ཀྱིས་བཙམས་པའི《རྒྱ་གར་རྒྱལ་རབས་རིམ་ཐུང་གི་ལོ་རྒྱུས》ཞེས་པའི་ནང་དུ། སྒྲད་གྲགས་ལྡན་པའི་སྒྲན་ངག《མེའུ་ཐུང་དང་སྐོམ་ཆེན》ཞེས་པ་དེ་ཙོམ་པ་པོ་ཐུ་ར་ལྷི་ཟེར་བ་དེ་ཤིང་ཏུ་པི་ཤི་ནུས་སྲིད་དབང་འཛིན་སྐབས་ཀྱི་ཕ་ལ་ལ་ཤ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒྲན་ངག་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད། ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཅིག་ཏུ། སྒྲན་ངག་མཁན་ཐུ་ར་ལྷི་ལ་ཆུང་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འཕྲིང་པོ་ལ་མ་ཆོ་ཎ་ཟ་ཟེར། དེ་ལ་བུ་བཞི་ཐུང་བའི་ཆུང་ཤོས་བི་ར་དཀ་ཡིན། དེ་དང་ཆུང་མ་ཞོ་རི་གཉིས་ཀྱི་བུ་དཀྱེ་ཡིན་པར་བཤད། ཕ་ལ་ལ་རྒྱལ་རབས་ནི་ཕྱི་ལོ6——7བར་ཡིན་པར་བཤད་པས་ཞོང་གསལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ》ལས་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེར་ཁྱབས་ཡོད་པར་སྣམ་ལ། ཡང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བཙམས་པའི་ངག་སྒྲོས་གཞན་ཞིག་ཏུ། སློབ་དཔོན་དཀྱེ་འདི་རབ་ཐུང་གསུམ་པའི་ཕྱི་ཕྱི་མ་ཅམ་ཡི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་སྒྲད་ཅམ་དུ་ཐུང་བར་བཤད་པ་ནི་ཁྱབས་བཙན་མིན་པར་ཞོང་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་གསལ་བཤད་ཕྱིད་ཐུབ།

སློབ་དཔོན་དཀྱེ་འདི་ཕྱི་པ་མུ་ལྷེགས་པ་དང་ནང་པ་གང་ཡིན་ལ་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང། ཕྱི་པ་མུ་ལྷེགས་པའི་པཎ্ཌི་ཏ་ཕྱི་ནང་གཉིས་གཤིས་གྱུབ་མཐའ་ལ་མཁས་ཤིང། ཐུན་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ཐུད་ལག་ཏུ་དགུ་ལ

འཚང་བས་དབྱིག་པ་ཅན་ཞེས་ཐོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

སློབ་དཔོན་འདིའི་ཚོ་རྒྱས་རྒྱ་གར་པའི་ངག་སྦྱོར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཀྱིས་བཀོད་པ་ལྟར་ན། ཡབ་མེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱ་མ་ཆ་མས་སུ་རྒྱ་གར་གྱ་ཇོ་ར་ཐའི་ཡུལ་ཀུན་ཏུའི་ཁོང་ཞེས་བྱ་བར་གནས་པ་ལས་རིམ་ཀྱིས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀན্
འི་ཡུལ་དུ་ཕོང་ལྷེ་གཞི་ཆགས། རིགས་རྒྱུད་དེ་ལས་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང། དེའི་བུ་ནི་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་སྙན་ངག་མཁན་ཆེན་པོ་ཐུ་རཿ ཁྲིའམ་མོ་དར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན། སློབ་དཔོན་འདི་ནི་བྱ་དཀའ་བའི་ཚོགས་སྦྱོར་ཙོམ་པ་ལ་ཀུན་ཀྱིས་བློར་མི་ཟོང་བའི་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། འདིས་རྒྱ་མ་ཏྲའི་གཞུང་ཞིག་བཙམས་པ་དེ་འགོ་ནས་དགུས་སུ་བཀླགས་པས་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཏྲའི་གཏམ་རྒྱུད་སྟོན་ཅིང། མཇུག་ནས་བཟློག་ཕྱེ་བཀླགས་པས་ཐུ་ར་ཏའི་གཏམ་རྒྱུད་སྟོན་པ་དང། དེ་ཡང་དོན་ཚོ་བདེ་ལ་ཚོགས་སྦྱོར་སྙན་པར་འཐུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། སློབ་དཔོན་དཔྱི་ནི་སློབ་དཔོན་ཐུ་ར་ཁྲི་ནས་བཙོས་པའི་མི་ར་བས་བཞི་པ་ཡིན། ཆུང་དུས་ནས་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་འདས་ནས་དུ་ཕྱུག་ཏུ་ཐུར་ཏེ་གནས་ཅིས་མེད་དུ་འཚམས། རེ་ཞིག་ནས་ཡུལ་དེར་རྒྱལ་པོ་དང་འབངས་མི་མཐུན་པའི་འཁྲུགས་པ་བྱུང་བའི་ཆེན་ཐུས་ནས་ཁོད་དུ་ཕོས་ནས་ཡུན་རིང་བསྡད་སྐབས་རིག་གནས་ལ་མཁས་པར་སྤྱངས། ཡུལ་གྱི་འཁྲུགས་པ་ཞི་ནས་སྐར་འཁོར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཕ་ལྷ་ལྷའི་བློན་པོར་ཐུར། རྒྱལ་པོ་ཐུ་ལ་ཀེ་ཤ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐུན་ཁྱབ་འཇུག་འཕེལ་དང་མཛའ་ཞོགས་སུ་ཐུར་པས། རྒྱལ་པོ་དེའི་བུ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེད་དུ《སྙན་ངག་མེ་ལོང》འདི་བཙམས་པ་ཡིན་ཟེར། ཏ་རུ་ན་ཐ་ས་ཡི་སྟེ་གཞོན་ནུ་ངག་བདག་ཅེས་བྱ་བས་བཙམས་པའི་མེ་ལོང་མའི་འགྲེལ་བའི་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་གཤམ་དུ་སློབ་དཔོན་དཔྱི་ལ་ཀེ་ཤ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པར་བཤད། སློབ་དཔོན་འདིས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གཞུང་གསུམ་བཙམས་ཞེས་འབྱུང་བས་གཅིག་ནི《སྙན་ངག་མེ་ལོང》དང། གཅིག་ནི《གཞོན་ནུ་བཅུའི་འཁྲུག་པ》བྱ་བ་ཡིན་ཞིང། གཅིག་ནི《ཕྱིན্ছ্ঞ্ঞ

ཏི་ཀཱ་བྱ་བའི་རྒྱས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་》དེ་ཡིན་ནམ་ཟེར། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་ལྷ་ཕྱོགས་སུ་ཀླ་ཀློའི་ཚོས་ལུགས་མ་ཞུགས་པའི་སྟོན་གྱི་དགེ་ཆེང་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཤེ་དུས་མ་ལ་ལྷ་རའི་ཡུལ་ནས་ཏྲ་ལའི་ཝོ་མར་ཕྱིས་པའི་དགེ་ཆེང་གཤེས་གསར་དུ་ཆེད་པར་གཅིག་ཅི་《མཛོས་མ་ཙ་བཏི་ཆུའི་ཚོགས་བཅད་》བྱ་བ《གཞོན་ནུ་བཅུའི་འཇུག་པ》དང་ཚོག་སྦྱོར་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་མཛད་བྱང་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་འགའ་ཞིག་གིས་དཏྲེའི་གསུང་ཐོན་ཡིན་ཏོ་ཟེར། སྒྲོར《གཞོན་ནུ་བཅུའི་འཇུག་པ》ནི་ཚོག་ཕྲུག་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་གྱི་སྡེ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྡེ་དང་། ཕྱི་མའི་སྡེ་བཅས་དུམ་བུ་གསུམ་དང་། སྟོན་གྱི་སྡེའི་ལེའུ་ལྔ་ལ་རྒྱལ་པོ་བ་ཏ་ན་དང་མཛོས་མ་ཙ་བཏི་ཆུ་གཞིས་གཞན་བྱས་པའི་ཝོ་རྒྱས་དང་། དངོས་གཞི་གཞོན་ནུ་བཅུ་པོ་རང་རང་གི་སྒྲོད་པ་བཤད་པ་བཅས་ཡོད་པར་གྱུགས། 《གཞོན་ནུ་བཅུའི་འཇུག་པ》དང《གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ》ཞེས་པ་གཞིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རྗེས་མ་འདི་པཎ্ཌི་ཏ་ནག་མོའི་ཁོལ་གྱིས་བརྩམས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྟོན་དུས་བོད་སྐད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཅིས་པ་ནི《བྱ་སྟོན་ཚོས་འབྱུང》དུ་མིང་བྱང་འཁོད་ཀྱང་། 《སྡེ་དགེའི་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག》ཏུ་མ་གསལ་བའི་རྟགས་ཀྱང་བཏབ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲུབ་ངག་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། སྟོན་ས་ངས་རྒྱས་ཤྲཱ་ཝ་ནི་སྒྲ་བཞུགས་དུས་སྤྱི་ཟླ་བ་ལ་ཕོས་འཇོད་པར་བཤད། སྡེ་ལྷོད་ས་ངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས་པའི《ཞི་ཏུ་ཏུ་དཀར་པོ》ལས། ཤྲཱ་ཙི་ལས་ཀྱི་གཞུང《དཏྲེའི་བསྟན་བཅོས་ལྷང་བ་ཉི་མ》ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསལ་བ་སྟོན་ཆད་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་གསན་གཟིགས་མ་བྱུང་བ་འདུ། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ། མཛོས་པའི་དཔེ་སྟོན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་ཐུར་པ་སློབ་དཔོན་ནག་མོའི་ཁོལ་པོ། རྗེས་ཁྱིད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱན་སྒྲོར་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་ཐུར་པ་སློབ་དཔོན་ཆ་ར་ཕེ། ལྷན་པའི་ཉམས་འདོན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་ཐུར་པ་སློབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན། དེ་གསུམ་ཀ་ལ་མཆོག་ཏུ་ཐུར་པ་སློབ་དཔོན་མཆུ་ཞེས་ཀླུགས་ཆེ་བར་བཤད་དོ། །

(3) སྐྱན་ངག་དེ་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་དགོས།

རྒྱ་གར་དུ་སྟོན་དུས་སྨོན་དཔོན་ར་མ་ཎ་མས་བཙལ་མས་པའི་སྐྱན་ངག་གི་གཞུང་དང་། 《དཏྭངས་ཅན་མཐུལ་རྒྱན་》ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྦྱོང་ཞིང་། ཕྱིས་སུ་སྨོན་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་སྟོན་ཡོད་སྐྱན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་ཀྱི་དོན་འདུས་ཤིང་དཔེར་བཤད་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱོར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ《སྐྱན་ངག་མེ་ལོང》ཞེས་བྱ་བ་བཙལ་པ་ནས་བཟུང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་ནང་མཁས་པ་ཀུན་ཐུན་མོང་གི་སྐྱན་ངག་སྦྱང་བྱའི་གཞུང་དུ་བྱེད་དོ། ।

བོད་དུ་ས་སྐྱ་པཎ་ཁ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ར》སྐྱན་ངག་གི་གཞུང་འདིའི་ཚོགས་བཅད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་བཀོད་པ་ལས། འགྲེ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་ཤོང་ལོ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་བཀའ་ཕབ་ནས་ཁོང་གིས་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་པཎ་ཁ་ལགས་ཀྱི་མ་རབས་ཤིན་ལ། དེའི་ཕྱིས་སུ་དཔང་ལོ་ཅན་བློ་ཁྲོས་བརྟན་པས་འགྱུར་བཅོས་དང་འཚད་ཉན་ཡང་ལེགས་པར་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་ཞྭ་ལུ་ལོ་ཅན་བཙོས་སྦྱོང་བཟང་པོས (རབ་བྱུང7པ་ཤིང་བྱི1444—རབ་བྱུང9པའི་ས་གླང1529ལོ་བར) མེ་ལོང་མའི་རྒྱ་དཔེ་ཆེན་པ་དང་འགྲེལ་པའི་རྒྱ་དཔེར་གཏུགས་ཏེ་དགེ་བཅོས་དང་མཚན་བྱ་འགའ་ཡང་འདེབས་པར་མཛད། དེའི་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཚུ་འབྱུག (1777)ལོར། ཐེ་དགེ་དཔལ་སྦྱངས་ཀན་ཆུ་ཝི་ཏ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས། ཞིང་ཀ་ལའི་གླིང་དུ་སྐྱ་འཕྲུངས་པ་ནང་པའི་པཎ་ཁ་རབ་ཏུ་ཕྱི་དང་། པཊ་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་རྒྱ་དཔེ་མ་གཉིས་དང་བསྡུར་ནས་ཞུས་དག་ལེགས་པར་མཛད་པའི་གཞུང《མེ་ལོང་མ་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར》ད་ལྟ་ཁམས་ཐེ་དགེར་ཝི་ཏའི་བཀའ་འབྱམ་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་ཡོད།

སྙན་ངག་མེ་ལོང་མའི་འགྲེལ་པའི་སྐོར་ལ་ཡང་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པར་བཞུགས་ཤིང་། འདིར་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་སྨོས་ན། རྒྱ་འགྲེལ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་འགྲེལ་བ་ཁག་གཉིས་དང་། བོད་འགྲེལ་ལ་ཤོང་ལོ་ཙཱ་བའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཆིངས་ཙམ་མཛད་པ《དབྱངས་ཅན་མགུལ་རྒྱན་》 དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་སྣ་བསྡུས་པའི་གཞུང་བཤད《དཔང་ཊཱི་ཀ་》ཏུ་གྲགས་པ། སྤྱི་པ་རིན་སྤུངས་པ་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཁྱི་(1526)ལོར་བརྩམས་པའི《སྙན་འགྲེལ་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་ང་རོ་》 རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་ཕག་(1647)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི《སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས།》 རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་རྟ་(1678)ལོར་བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྷས་མཛད་པའི《སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་བཤད་སྦྱར་དཎྜིའི་དགོངས་རྒྱན་》 རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྟག་(1770)ལོར་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སློབ་མ་འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་བླ་མའི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ཟིན་བྲིས་བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་བརྩམས་པའི《སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་པ་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ་》 རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་བྱ་(1909)ལོར་སྡེ་འཇུ་དགེ་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་རོལ་མཚོ་》 བཅས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི《སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ་》ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་བླ་མ་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རྒྱ་འགྲེལ་རྒྱ་དཔེ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ཟིན་བྲིས་གཞིར་བཟུང་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་སྟབས། སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་པའི་ནང་ནས་རྒྱས་ཤོས་སུ་འདུག་པར་མ་ཟད། སྔ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཆེས་གསལ་ཞིང་ལེགས་བཤད་ཆེ་བས། བློ་གྲོས་ཆེ་བ་རྣམས

ཀྱི་ས་གཞུང་དེ་ཉིད་རང་བཞུས་ན་བཟང་ཞིང་། དེ་ལྟར་མ་ནུས་ཀྱང་གོང་དུ་བཀོད་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་རིགས་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་སྒྲོང་བ་གནད་ཆེ་ཞིང་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

(སྒྲོར་བོད་ཀྱི་ མཁས་པ་ཚོས་བཙམས་པའི་ སྐྱན་ངག་ མེ་ཟོང་གི་འགྲེལ་ པ་དང་། དཔེར་བརྗོད་ཅི་ཡོད་སྒོར་ཀྱི་དཀར་ཆག་ནི་སྒྲོབ་དེབ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས།)

(4) གཞུང་འདིའི་གྲངས་ཚད་དང་ནང་དོན་དང་གཞི་སྒོར།

གཞུང་འདིའི་ གྲངས་ ཚད་ དང་ ནང་ དོན་ ཅི་ ཙམ་ དུ་ འདུས་ ས་མ་ ཞེ་ ན། ལེའུ་དང་པོ་ལ་ཨོ་ཟོ་ཀ་བཅུ་དང་ལྔ། གཉིས་པ་ལ་སྒམ་བཅུ་དང་རེ་ལྔ། གསུམ་པ་ལ་བཅུ་དང་གྱ་དྲུག་སྟེ་ཁྱོན་ཨོ་ཟོ་ཀ་དྲུག་བཅུ་དང་ང་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། ཚོགས་བཅད་ནས་ལ་ཀང་པ་རིང་ཐུང་ཅི་རིགས་པར་སྟོང་ལ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་ན། ལུས་དང་རྩུན་དང་སྒྲོན་སེལ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་ སྐྱན་ངག་ གི་ ལུས་ ཞེས་ པ་ ནི། རང་ གིས་ ཀང་ བརྗོད་ ཟུར་ འདོད་པའི་ ཕྱད་ པར་ དེ་ དང་ ལྡན་ པའི་ མིང་ ཚིག་ ཡི་ ཀེ་ ཚོགས་ པའི་ རང་ བཞིན་ ཅན་ ཀྱི་ངག་ གི་ རྒྱུན་ དེ་ ལ་ ཟེར་ ཞིང་། དེ་ འདྲ་ བའི་ ངག་ རྒྱུན་ དེ་ ཉིད་ ལ། དཔེ་ རྒྱུན་ དང་། དོན་ རྒྱུན། ལྷ་ རྒྱུན། ཀན་ ཚིག་ གི་ རྒྱུན་ སོགས་ ཉམས་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པར་ ལྷུར་ བ་ ནི་ རྒྱུན་ ཞེས་ བྱ་ ལ། དེ་ ལྟ་ བུའི་ སྐྱན་ ངག་ ལ། ཚིག་ དོན་ ལྟ་ ཕྱི་ འགལ་ བ་ དང་ འབྲེལ་ མ་ ཆགས་ པ། བསྟར་ ཟློས་ མང་ བ། ཕྱོ་ འདོགས་ ཀཊོད་ མི་ ནུས་ པ། ཡུལ་ དུས་ ལུང་ རིགས་ སོགས་ དང་ འགལ་ བའི་ སྐྱོན་ ཕྲད་ པ་ ནི་ སྐྱོན་ སེལ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ཡིན་ ཏེ། དཔེར་ ན། སྐྱན་ ངག་ གི་ ལུས་ ནི་ སྐྱེས་ བུ་ གཟུགས་ དང་ ལང་ ཚོ་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པའི་ ལུས་ དང་ འདྲ་ བ་ དང་། སྐྱན་ ངག་ གི་ རྒྱུན་ ནི། དེ་ འདྲ་ འི་ སྐྱེས་ བུ་ ཏེ་ རྒྱུན་ གོས་ བཟང་ ཡོས་ ལྷས་ པ་ དང་ མཚུངས་ ཤིང་། སྐྱན་ ངག་ གི་ སྐྱོན་ སེལ་ ནི། དེ་ འདྲ་ འི་ སྐྱེས་ བུ་ ཏེ་ བཞིན་ རས་ ནས་ ནོ་ གོ་ དང་། ཕེ་ ཀ་ ཀེ་ ལྟ་

སྒྲུབ་ས། ཀུན་སྤྱོད། རྒྱུན་གོས་ཀྱི་གོ་རིམ་སོགས་སྤྱོན་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་སེལ་ནས་ལས་ཀྱང་མཛོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས། ཡུས་རྒྱུན་སྤྱོན་སེལ་གསུམ་ནི་སྒྲུབ་ངག་གི་གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་ཚོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་ངག་གི་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱས་པ་ནི། བློ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་འདིར《སྒྲུབ་ངག་མེ་ཟོང་གི་ལྷོམ་ཚོག》ཞེ་ཆུ་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་དང་། 《གཞུང་མེ་ཟོང་མ》རང་ཉིད་དང་། ས་པཎ་གྱི་གསུང་《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ》བཅས་སུ་གསལ་བའི་ཙ་ཚོག་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཀུང་བསྡོགས། དེ་སྟེང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀར་ལེགས་ཤིག་ཀུང་གསར་དུ་བསྣན། གཞུང་མེ་ཟོང་མ་རང་ཉིད་དུ་གསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ། མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་གསར་རྩིང་བཅས་ཐད་ཀར་བཀོད་ནས་ཚོག་ཕུང་དོན་གསལ་གོ་སྟ་འཐེད་པོའི་ཚུལ་ཀྱིས་བཤད་པར་འདོད་དོ། །

(5) སྒྲུབ་ངག་ཤེས་བའི་དགེ་མཚན།

སྒྲུབ་ངག་གི་ཚོག་རྒྱུན་སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཐོན་རབས་ཀྱི་ཟོ་རྒྱས་དང་། རིག་གཞུང་རྣམ་པ་སོགས་ལ་ཚོག་དོན་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ངག་སྒོ་ཡངས་པོར་ཕྱིད་ནུས་པ་དང་། རང་རིའི་སྨྲ་ཚོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་མི་བཟང་དང་དོན་བཟང་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་བཀོད་དེ་མི་ཡི་རིགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལག་ཤེས་དང་གྲགས་པ་རིང་དུ་གནས་པར་མ་ཟད། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཁྲོད་དུ་རིག་གནས་ལས་བརྩམས་ཏེ་གཞུང་བཤད་པ་དང་། སློབ་བུ་རྣམས་ལ་མཛུབ་ཁྱིད་བྱེད་པ། ཕས་ཀྱི་ཆོས་བ་ལ་རྩོད་པ་དང་ཤགས་འགྱེད་པ། ཐ་ན་ཁྱོགས་ཕན་ཚུན་དང་འབེལ་གཏམ་གྱི་གླེང་མོ་བྱེད་པ་ཚུན་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱོར་སྟེལ་བའི་ཚེ་ཡང་། རང་ཚོགས་ལ་ཕྱི་འབྲེལ་ཆགས་པ། ཚོགས་དོན་ཀྱི་ཆ་ལ་སྤྱོན་མེད་པ། བློ་

མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་གོ་སྒྲ་བ། ཆོགས་པར་དགྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱོང་ཆོག་ངང་ཕལ་སྐད་ཀྱིས་མ་བསྒྲད་པ་སོགས་གོང་སྨོས་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སྙན་ངག་གི་ཉམས་ཆོལ་མེད་དུ་ཐོན་པར་འགྱུར་ལ། དཔེར་ན། གཞན་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཀུ་རེའམ་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་བཤད་པས། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུམ་དགྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྡུ་བགོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྲིགས་མོའམ་མཚང་འབྲུ་བའི་གཏམ་སོགས་གླེང་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་གཡའ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་སྙན་ངག་གི་ཚོག་སྦྱོར་འབའ་ཞིག་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །

(6) སྙན་ངག་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན།

སྙན་ངག་གི་གཞུང་འདི་ལ་མ་སྦྱངས་ན། རང་གིས་བསྟན་བཅོས་སོགས་ཇི་བཞིན་རྩོམ་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤིང་། གལ་ཏེ་རྩོམ་ན་ཡང་ཆོག་རྒྱན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཚགས་པའི་དབང་གིས་སྙན་ངག་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་ལ། གཞན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྙན་ངག་གི་རྒྱུན་དང་སྦྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་དོན་འགྲེལ་མི་ནུས་པར་མ་ཟད། སྡེབས་ཉེས་ན་ཆོག་དོན་ཡི་ཕོ་བ་པོ་ཁ་པར་འགྲེལ་བས་རང་གཞན་ཚང་མར་ཁོད། ཅིང་། གཞན་ཡང་སྙན་ངག་གི་ཆོག་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱོང་ཆོག་རྒྱང་པའི་བསྟན་བཅོས་པོ་ཏི་ལོངས་པ་བརྩམས་ཀྱང་མཁས་པ་ལྟ་ཅི། ས་མས་ཡོད་སྲུ་ཡང་མགུ་བར་མི་བྱེད་ལ། འཇིག་རྟེན་འདིར་རྩེད་མོའི་ཕྱིར་ཐུ་གཞས་ཤིག་བཏང་ན་ཡང། སྙན་ངག་གི་ཉམས་ཡོད་པའི་ཆོག་རྒྱན་ལ་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་བསྔགས་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པས། སྙན་ངག་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་པའི་དགེ་མཚན་དང་སྐྱོན་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

(7) སྒྲུབ་ངག་ལུགས་ལྷམ་ཆོགས་པའི་རྒྱུ།

སྒྲེ་བོ་གང་དག་སྒྲིས་སྟོངས་འབར་བའི་ཤེས་རིག་ཆེས་གསལ་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རྩལ་ལས་སྒྲུབ་ངག་གི་ཚིག་སྒྲོར་ཅི་རིགས་རྟོམ་ནུས་པའི་ངག་སྨོ་ཡངས་པ་ནི་ཐོག་མའི་ཟླང་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྟེང་འཚོ་བ་དངོས་ཀྱི་ཉམས་ཐོང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྒྲུབ་ངག་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཟླང་གཞི་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་མིན་ན་ཡང་སྟོན་བྱེད་གི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། མིང་གི་མངོན་བརྗོད་སོགས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་སྒྲུབ་ངག་གི་གཞུང་མང་པོར་ལྟ་རྒྱུ་ཆེ་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཡིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་རྟོམ་པའི་སྐབས་སྒྲུབ་ངག་གི་ཚིགས་བཅད་མང་པོ་དཀྱངས་སུ་གྱིར་ནས་ངག་ཏུ་འདོན་བཞིན་པར་རྟོམ་རྩལ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཟླང་གཞི་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཟླང་གཞི་དེ་དག་ཡོད་ན། ཇི་འདྲའི་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། སྒྲུབ་ངག་ལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་མཁས་པར་འགྱུར་བས་སྒྲུབ་ངག་གི་ཚིག་རྒྱན་སྒྲོར་ཚུལ་འདི་ཞིད་དེ་ཅམ་གྱིས་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲེ་བོ་གང་ཞིག་སྒྲིས་སྟོངས་ཀྱི་དཔལ་འབར་བའི་ཤེས་རིག་ཆེས་གསལ་བ་དང་། རང་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ལས་སྒྲུབ་ངག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་སྒྲོར་ཅི་རིགས་རྟོམ་ནུས་པའི་ངག་སྨོ་ཡངས་པ་ནི་ཐོག་མའི་ཟླང་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཟླང་གཞི་དེ་མེད་ན་དཔེ་དེབ་མང་པོ་བལྟས་ཐོང་བ་དང་། ཐུགས་ཚིགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཉམས་ཐོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པ་བཅས་གང་ཡིན་རུང་། ར་མགོ་ལུགས་གཟུགས་སྒྲར་བ་ལྟ་ཏུའམ། གཞན་ཡང་ཚིག་སྒྲོར་ནས་བཀྲ་བཤད་བྱས་པའི་རྟོམ་ཡིག་རེ་ཟུང་ཙམ་ལས། རང་གི་བློ་ཏོས་ཀྱི་རྩལ་ལས་ཐོན་ཞིང་སྒྲུབ་ངག་གི་ཉམས་འགྱུར་ལྟར་པའི་རྟོམ་ཡིག་ལེགས་པོ་འདྲ། ཕྱིར་ཡ་ཏ་ཅང་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན། ཁོང་གསལ་ཡང་རྒྱུ་ཆེ་ཞིང་པོ་དེ་ཡོང་པ་ཙམ་ཡིས་སྒྲུབ་ངག་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ། ངེ་ཏུང་རང་ཉིད་ལ་ཐུགས་ཚོགས་

ཀྱི་འཚོ་བ་དང་ལས་ཀྱི་ཤུལས་ཐོབ་མང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དགོས་སོ། ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་རེར་ན། སྟན་ངག་གི་ཤུལས་དང་ལྡན་པའི་ཚོག་སྦྱོར་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཚོགས་ཐོག་གནས་པའི་འཚོ་བ་དང་ལས་ཀྱི་ནང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་རང་གི་བློ་ལ་འཆར་བ་དེ་གཞིར་བཟུང་། དེ་ཉིད་དཔེར་འགོད་པའམ་ཡང་ན་གཟུགས་སུ་འགོད་པའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་ལས་སྟོན་བྱས་ཏེ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་སྟོན་བྱེད་རྒྱུར་མཁོ་བའི་ནང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ནི་སྒྲོ་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་ལས་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། རང་ལ་བློ་ཞོས་ཀྱི་རྩལ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དཔེ་དེབ་ཅང་མང་པོ་བལྟས་སྟོང་བ་དེ་ཙམ་ཀྱིས་འདོད་པ་ཚོམ་མི་འོས་ཏེ། ཐོམ་པ་པོ་མི་ཀཅིག་ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་གནས་པའི་འཚོ་བ་དང་ལས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ནང་དུ་ཤུལས་སྟོང་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས། རང་ཉིད་ལ་ཤུལས་ཐོང་ཡོད་པའི་རིགས་ནང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྟན་ངག་བཙམས་པ་རྣམས་ཚོག་སྦྱོར་ལེགས་ཤིང་ནང་དོན་གསོན་ཤུལས་ལྡན་པ་འབྱུང་ཡང་། གཞན་གྱིས་བརྒྱད་པའི་ཤུལས་སྟོང་རྣམས་ནང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྟན་ངག་བཙམས་པ་རྣམས་དེ་ཙམ་ཀྱི་ཤུལས་འགྱུར་ལེགས་པོ་མི་འབྱུང་བ་ནི། བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་ཐོམ་པ་པོ་ཞིག་གི་ཤུལས་ཐོང་དང་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ར་སྦྲོད་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད། དེར་བཏེན་མར་ཁེ་ཕེ་ལེ་ཞེན་རིང་ལུགས་དང་། བློ་མཐུན་མའོ་ཅོ་ཏུང་གི་རིག་རྩལ་སྐོར་ཀྱི་གསུང་ཐོམ་མང་པོའི་ནང་དུ། སྒྲོ་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་ལས་ནི་སྦྱད་ནས་ཐུན་མཚམས་ཤིན་པ་དང་རིག་རྩལ་དང་སྦྱ་རྩལ་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་སྐབས་གཟུགས་སུ་འགོད་ཐབས་བྱས་པའི་དངོས་ཡོད་རིང་ལུགས་དང་། ལས་སྟོན་བྱས་ཏེ་གོང་མཐོར་བཏང་བའི་འཆར་ཡན་རིང་ལུགས་གཉིས་རྒྱང་འབྲེལ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་བདེན་དོན་ཞིག་ཡིན་པར་རིག་རྩལ་དང་སྦྱ་རྩལ་ཀྱི་ཐོམ་པ་པོ་ཚང་མས་བློ་ལ་བཏུན་པོར་ངེས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིར་སྒྲན་ངག་ཅེས་པ་ནི། ཆ་བར་སྒྲན་ཅིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྒྲན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། གཞུང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བའི་སྒྲན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡོད་པས། 《སྒྲན་ངག་མེ་ལོང》ནི། སྒྲན་ངག་གི་གཞུང་ཡིན་གྱི་སྒྲན་ངག་དངོས་མིན་ལ། 《སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》ལྟ་བུ་ནི་སྒྲན་ངག་ཡིན་ཀྱང་སྒྲན་ངག་གི་གཞུང་མིན་ནོ། ། འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲན་དངག་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། སྒྲན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་བཟང་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཚན་པར་བཏགས་པ་ཡིན་པས། 《གཞུང་མེ་ལོང་མ》ནི་དས་འཕུལ་ཅན་གྱི་སྒྲན་ངགས་དང་། 《དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》དང་། 《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ》སོགས་དས་འཕུལ་མེད་པའི་སྒྲན་ངག་ཏུ་བཞག་ནས་ལེགས་སོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ། སྒྲན་ངག་གི་ལུས་བཤད་པ།

(1) སྒྲན་ངག་གི་ལུས་སྤྱིར་བཤད་པ།

ལུས་ནི་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡི། །
དོན་གྱི་ཆམ་བཅད་ཚིག་གི་ཕྲེང། །

དེ་ལ་སྒྲན་ངག་གི་ལུས་ཞེས་པ་ནི། སྒྲ་བ་ཡིའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་ཕྲེང་བར་སྒྲིལ་བའི་ཚིག་སྦྱོར་དེ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གང་མཛོས་པར་བྱ་བའི་གཞི་སྐྱེས་བུ་རང་གི་ལུས་དང་འདྲ་བ་ཞེས་གོ ། །

དེ་ཡང་ཚིགས་བཅད་ལྔག་པ་དང། ། །
ཕྱེལ་མ་ཆམ་གསུམ་ཉིད་དུ་གནས། །

སྐྱན་ངག་གི་ལུས་དེ་ཡང་ཚོག་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་ན་ཀང་པར་བཅད་པའི་ཚོགས་བཅད་དང། ཀང་པར་མ་བཅད་པའི་ཚོག་ལྷག་དང། བཅད་ལྷག་འདྲེས་པའི་སྒྲིལ་མ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཞིང་དུ་གནས་སོ། །

(2) ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྟོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

རྒྱ་སྐད་ཚིགས་བཅད་རྟོམ་ཡིག་གི །
འབྲི་ཚུལ་སྟེབ་སྦྱོར་གཞུང་དུ་གསལ། །
བོད་སྐད་ཚིགས་བཅད་ཀང་པ་བཞིར། །
ཚོག་བར་གྱངས་ནི་ཆ་མཉམ་ཞིང། །
ཚིག་ཀང་རེ་རེའི་ཚོག་བར་གྱངས། །
ལྡ་ནས་སོ་གསུམ་བར་དུ་བཤད། །

རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྟོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་དེ་ནི་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་དུ་གསལ་བས་འདིར་མ་སྨོས་ལ། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྟོམ་ཡིག་ལ་སྐྱན་ངག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ཅིང། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྟེབ་སྦྱོར་བྱེད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱན་ངག་གི་ཁམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིགས་བཅད་རྟོམ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བས། འདིར་སྐྱན་ངག་གི་ཚིགས་བཅད་རྟོམ་ཚུལ་མ་བཤད་གོང་དུ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྟོམ་ཡིག་འབྲི་སྟངས་སྐོར་ཅུང་ཟད་འཆད་པར་འདོད་དོ། །

1. ཚིགས་བཅད་རྟོམ་ཡིག་གི་ཚིག་ཀང་མང་ཉུང་སྐོར། བོད་ཡིག་གི་ཚིགས་བཅད་རྟོམ་ཡིག་ལ་ཚིག་ཀང་བཞི་ཡོད་པའི་ཨོ་ལོ་ཀ་རེ་ཚང་དགོས་ཤིང། ཚིག་ཀང་བཞི་བོ་སོ་སོར་ཚོག་བར་མང་ཉུང་མ་ཨོར་བར་གཅིག་མཚུངས་ཤིག་དགོས། གལ་ཏེ་ཨོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚིག་ཀང་སོ་སོའི་ཚོག་བར་མང་ཉུང་ཨོར་བ་ཡིན་ན་སྟེབ་སྦྱོར་ཤས་པའི་སྐྱོན་ཆེ་ཨོས་གཅིག་ཏུ་ཐོས་ཀྱི་ཡོད། ཨོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་དེའི་ཚིག་ཀང་གི་ཚོག་བར་མང་ཉུང་ཅི་ཙམ་བྱེད་ཕེད་ཕན་སོ་སོའི་

འདོད་མོས་ལྷར་བྱེད་ཆོག་པ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚད་འཛིན་མེད་ཅིང། ཆོག་བར་ལྷ་ནས་སོ་གསུམ་བར་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཆེམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །

དེ་ཡང་ཤེ་ལོ་ཀ་སྟོན་མ་དེ་ཆོག་ཀང་སོ་སོའི་ཆོག་བར་བདུན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཁྲེས་མ་བཀྲུད་དགུ་བཅུ་སོགས་མང་དུ་བཏང་ཆོག་པ་དང། ཤེ་ལོ་ཀ་སྟོན་མ་དེ་ཆོག་ཀང་སོ་སོའི་ཆོག་བར་བཅུ་གསུམ་ཡིན་ན་བཅུ་གཅིག་ དགུ། བདུན། དྲུག་ སོགས་ ཁུང་ དུ་ བཏང་ བ་ ལྷ་ ཏུ་ ངེས་ མེད་ ཐུས་ ཆོག་ པ་ དང། ཆོགས་བཅད་སྟོན་མ་ཁ་ཤས་ཆོག་བར་ཁུང་བ་དང། དེ་ནས་ཆོགས་བཅད་ཁ་ཤས་ཆོག་བར་མང་བ་ཐུས་ཆོག་གོ །

༣. ཆོགས་ བཅད་ ཙོམ་ ཡིག་ འབྲི་ བའི་ སྒྲབས་ ཆོག་ ཀང་ སོ་ སོའི་ ཡིག་ འབྲུའི་ཆོག་ བར་ ཆ་ དང་ ཡ་ ཁེལ་ སྒྲངས་ ཀཅིག་ མཚུངས་ ཐུང་ ན་ ཀློག་ ཏུས་ སྒྲན་ ཏོ་ ཡིན་ལ། མ་ ཐུང་ ན་ དེ་ ཅམ་ སྒྲན་ ཏོ་ ཝིན། ཆོག་ བར་ ཆ་ ཟེར་ བ་ ཅི་ ཆོག་ བར་ གཉིས་ མཉམ་ ཏུ་ འདོན་ དགོས་ པ་ ལ་ ཟེར་ ཞིང། ཆོག་ བར་ ཡ་ ཟེར་ ཀ་ ཅི་ ཆོག་ བར་ ཀཅིག་ ཀུང་ ཐུས་ པ་ ལ་ ཟེར། དཔེར་ ན་ ཆོག་ ཀང་ ཀཅིག་ ལ་ ཆོག་ བར་ ཏུག་ ཡོད་ པ། དཔེར་ ན།

དཔལ་ གསལ་ ནམ་ མཁའི་ ངོས་ ལ། །
འོད་ ཀུན་ ཉི་ མ་ ཤར་ ཐུང། །

ཞེས་ པའི་ ཆོག་ ཀང་ ཀཅིག་ ཡོ་ དེ་ ཀློག་ ཏུས་ ཆོག་ བར་ ཀཅིས་ རེ་ ཐུས་ ནས་ ཀློག་ ཏ་ གོས་ པ་ དང། ཡང་ ཆོག་ བར་ བདུན་ ཡོད་ པའི་ ཆོག་ ཀང་ ལ་ ཆོག་ བར་ ཆ་ ཀུན་ ཏུ་ ཡ་ ཀ་ ཅིག་ ཡོད་ པ། དཔེར་ ན།

ཉམས་ ཏ ཀ ཏ ི ་ ཐ ེ ད ་ ལ ་ ཕ ེ ད ་ ཀ ྱ ི ། ། ནང ་ ན ། །
དཔ ལ ་ ག ས ལ ་ ཅ ོ ང ་ ཕ ེ ད ་ ལ ུ ། ། ཞ ེ ས ་ ལ ས ། ། ། །

ཞ ེ ས ་ ཕ ེ ད ་ ཆ ོ ག ་ ཀ ཅ ི ད ་ ཡ ོ ད ་ ཆ ོ ག ་ ཀ ྱ ི ། ཁ ྲ ེ ས ་ ས ུ ་ ཡ ་ ཀ ཅ ི ད ་ ད ང ་ ད ེ ཕ ེ ད ་ ཁ ྲ ེ ས ་ ས ུ ་ ཡ ང ་ ཆ ་ ཀ ཅ ི ད ་ ཡ ོ ད ་ ཕ ལ ་ ཏ ུ ་ ར ེ ད ། །

３. ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཆོག་ཁང་རེ་ལ་ཡིག་འབྲུ་ཆེག་བར་མང་ཁྱད་མི་འདྲ་བའི་ཆུམ་ཀུངས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དེང་དུས་ཁྱབ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ།

（１）ཆོག་བར་དྲུག་ཡོད་པ་གཅིག

（２）ཆོག་བར་བདུན་ཡོད་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ།

（３）ཆོག་བར་བརྒྱད་ཡོད་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ།

（４）ཆོག་བར་དགུ་ཡོད་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ།

（５）ཆོག་བར་བཅུ་ཡོད་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ།

（６）ཆོག་བར་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ།

（７）ཆོག་བར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ།

（８）ཆོག་བར་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ།

（９）ཆོག་བར་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག

（１０）ཆོག་བར་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་གཅིག་བཅས་ལ་འདིར་དཔེར་བཟློད་རེ་བཀོད་ཡོད།

９. ཆོགས་བཅད་ཙོམ་སྟངས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཤོ་ཤའི་ཆོས་ཉིད་དང་དཔེར་བཟློད།

（１）ཆོག་བར་དྲུག་མའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ནི། ཆོག་ཁང་བཞི་པོ་ཤོ་ཤའི་ཆོག་བར་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་དྲུག་ཀ་ཆོག་བར་ཆ་འགྲིགས་སུ་ཡོད་ཅིང། ཀློག་དུས་ཆོག་བར་ཆ་རེ་བྱས་ནས་ཀློག་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཁྱེད་ཅི་ དགུང་ཐུན་ མཐོན་པའི།།

གསེར་འོད་ འབར་བའི་ ཉི་མ།།

ང་ཅི་ ཁྱོན་པའི་ སྒལ་བ།།

ཉི་འོད་ མཐོང་ན་ བསམས་བྱུང་། ཞེས་ལྟ་བུ།

（２）ཆོག་བར་བདུན་མའི་ཆོགས་བཅད་ཙོམ་སྟངས་རིགས་དང་པོ་ནི།

ཆོག་ཀྱང་སོ་སོར་ཆོག་བར་ཆ་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཆོག་བར་ཡ་གཅིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན།

དགེན་དུས་ཟླངས་པ་ནི་བྱུན་བཞིན།
འཕེབས་པའི་ཚུ་ཟླུང་ལྷག་པར་གྱང།
རང་ཐུང་ཚུ་ཚན་ཚ་ན་ཡང།
བསྐོལ་ན་ཚུ་གྱང་རྟེས་སུ་ཁོལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(३)ཆོག་བར་བདུན་མའི་ཆོགས་བཅད་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཆོག་ཀྱང་སོ་སོའི་ཆོག་བར་ཆ་གཉིས་རྟེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང། ལྷར་ཡང་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ་དང། ཆོག་བར་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཆོག་ཕྱད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཐོ་ལྟར་ཐོན་ཤིང་གི་ཆེ་ནས།
ཏུ་ཐུག་གསུང་སྒྲན་ཞིག་གཅིག་ཐུང།
ཆར་ཆུན་ཟིམ་ཟིམ་དུ་འབབ་པའི།
དཔྱར་ཁའི་དུས་སྟོན་དེ་ལྷེབས་ཐུང། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(९) ཆོག་བར་བདུན་མའི་ཆོགས་བཅད་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཆོག་ཀྱང་སོ་སོའི་ཆོག་བར་ཆ་གཅིག་གི་རྟེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང། ལྷར་ཡང་ཆ་གཉིས་ཐུས་པ་མ་ཟད། ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཆོག་ཕྱད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཡིད་འོང་གི་ཕྲེད་ཚལ་ནང་ན།
རབ་མཛེས་ཀྱི་མེ་ཏོག་བཞད་པས།
ཐག་རིང་གི་བྱང་བའི་ཁ་ཆོགས། ।
མ་ཏོས་ཀྱང་མཁོན་དུ་འགྱུགས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(५) ཆོག་བར་བཀྲད་མའི་ཆོགས་བཅད་རིགས་དང་པོ་ནི། ཆོག་ཀྱང་སོ་སོའི་ཆོག་བར་ཚང་མ་ཆ་རེ་ཐུས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

དགུང་ཐོན་ནམ་མཁའ་དཔེས་པའི་དཀྱིལ་ནས། ।
དོ་ཕྱིད་ཞེ་མ་གསལ་ལེར་ཤར་ཐུང། ।

ལྷུམ་རའི་ མཇོས་རྒྱུན་ མེ་ཏོག་ ཡང་མ། ।
ཐེ་འབྲུ་ ཨི་ཌམ་ རང་དབང་ ཨི་འབྲུག ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(૬) ཚོག་བར་བརྒྱད་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཚིག་ཀྱང་ སོ་སོའི་ ཚོག་ བར་ ཡ་ གཅིག་ གི་ ཐ་ རྒྱ་ ཆ་ གསུམ་ དང་། ཐུར་ ཡང་ ཡ་ གཅིག་ བཅས་ཡོད་ པ་ སྟེ། དཔེར་ན་

དཀྱིལ་ལས་ ཁྲོད་ གཟུགས་ ས་ཡི་ གོ་ལའི་ ངོས། ।
མཐའ་ ཤི་ མཇོན་ མཚོ་ བཞིའི་ ཕྱི་ རགས་ ཀྱིས། ।
མཚན་ལས་ དམ་ཡོར་ བཅིངས་ པའི་ ཁྲིང་ ཆེན་ ལ། ।
དྲུས་ ཆུ་ བཞིའི་ འགྲོས་ཀྱིས་ གཡོན་ དུ་ འགོར། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

(૭) ཚོག་བར་བརྒྱད་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཚིག་ཀྱང་ སོ་སོའི་ཚོག་ བར་ ཆ་ གཅིག་ གི་ ཐ་ རྒྱ་ ཡ་ གཅིག་ དང་། ཐུར་ ཡང་ ཆ་ གཉིས་ ཀྱི་ ཐ་ རྒྱ་ ཡ་ གཅིག་ བཅས་ ཡོད་ པ་ དང་། དཀྱིལ་ དུ་ ཡོད་ པའི་ ཡ་ གཅིག་ པོ་ ནི་ ཚོག་ ཕྱད་ ཤ་ ལྟ་ ཡིན་ པ་ དང་། མཐུ་ ག་ གི་ ཡ་ གཅིག་ པོ་ ནི་ ཚོག་ ཕྱད་ ཡིན་ མེན་ གང་ བའི་ བར་ ཆད་ ཚོག་ པ་ ཞིག་ སྟེ། དཔེར་ ན།

དཀར་ གས་ལ་ ཀྱི་ ཟླ་ བ་ འཇུམ་ འོད་ ཅན། ।
འཕྲིན་ ལྟོ་ ག་ ཀྱི་ ཡ་ གས་ར་ མེད་ ཆ་ ཡང་། ।
ཉི་ འོད་ དང་ བར་ ཐུ་ ཉི་ ངེ་ ལས། ।
དཀར་ ནག་ ཀྱ་ ཀྱི་ ཆ་ ཤས་ ཀང་ ཏེ་ ལྷུང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(૮) ཚོག་བར་དགུ་ མའི་ ཚིགས་ བཅད་ རིགས་ དང་ པོ་ ནི། ཚིག་ ཀྱང་ སོ་ སོའི་ ཚོག་ བར་ ཆ་ བཞི་ ཡི་ ཐ་ རྒྱ་ ཡ་ གཅིག་ ཆགས་ པ་ རྒྱུན་ ལྡན་ ཀྱི་ ཚོག་ བར་ དགུ་ མ་ དེ་ ཡིན་ ཏེ། དཔེར་ ན།

ཚན་ རིག་ ཆོ་ ལྷུར་ འཇུ་ ལ་ ཀྱི་ འགོར་ ལོ་ ཡིས། ।
རང་ ཐུང་ འཇིག་ རྟེན་ ཁམས་ ཀྱི་ གསང་ བའི་ མཐའ། ।
ཡོངས་ ཤུ་ བརྟེ་ ལ་ ནས་ དགུ་ ཚོགས་ ཆུ་ ཏོའི་ ཆུ་ བས། ।

རབ་བརྒྱལ་ བཟོ་པའི་ སྨྲིང་སྟོབས་ ཆུད་དུ་ ཐུབ།། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(๙) ཆོག་བར་དགུ་མའི་ཆོགས་བཅད་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཆོག་ཀྱང་ སོ་སོའི་ཆོག་བར་ཆ་གསུམ་གྱི་རྟེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སྨན་ཡང་ཆ་གཅིག་ཐུས་ པ་དང་། ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཆོག་ཕྱད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཕ་མཐའ་ མི་མངོན་ ཞི་བདེ་ ཡི་ ཁུ་མཆོ།།

ནམ་མཁའི་ དབྱིངས་དང་ འདྲེས་པ་ ལྟར་ ཐུར་ཏེ།།

ཆོགས་པའི་ ཉེ་གཞོན་ མཆོ་ཆུ་ ཡི་ ནང་ནས།།

མངོན་པར་ འཆར་བའི་ ལྟད་མོ་ ཞིག་ མཐོང་ངོ།། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(๑๐) ཆོག་བར་དགུ་མའི་ཆོགས་བཅད་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཆོག་ཀྱང་ སོ་སོའི་ཆོག་བར་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྟེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སྨན་ཡང་ཆ་གཉིས་ཐུས་ པ་དང་། དཀྱིལ་གྱི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཆོག་ཕྱད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

གང་ས་དཀར་ ཏི་ས་ ནུས་ ཕྱོགས་བཞིར་ འབབ་པའི།།

གླགས་ཅན་ ཆུ་བོ་ དང་ ཆུ་ཟླུང་ ལྷ་ཆོགས།།

ཆེད་དུ་ མ་བགྱོས་ ཀྱང་ མཉམ་དུ་ འདུས་ནས།།

མཐའ་ཡས་ ཁ་མཆོའི་ ནང་ གཅིག་ཏུ་ འདྲེས་སོ།། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(๑๑) ཆོག་བར་བཅུ་མའི་ཆོགས་བཅད་རིགས་དང་པོ་ནི། ཆོག་ཀྱང་ སོ་སོའི་ཆོག་བར་ཡ་གཅིག་གི་རྟེས་སུ་ཆ་གསུམ་དང་། སྨན་ཡང་ཡ་གཅིག་གི་ རྟེས་སུ་ཆ་གཅིག་ཐུས་པ་དང་། དཀྱིལ་གྱི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཆོག་ཕྱད་ཤ་སྟག་ཡིན་ པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

མཐོ་ གངས་རིས་ ཡོངས་བསྐོར་ བོད་ཡུལ་ ཀྱི་ ཐྲོངས་སུ།།

ཡུན་ ལོ་ཤས་ རིང་ལ་ འཛེལ་ཆུས་ ཀྱི་ འགྱུར་ལྡོག །

འགྲོས་ ཐུར་མཁྱོགས་ ཏ་མཆོག་ བཏུགས་པ་ དང་ འདུ་འདུག །

ས་ཕྱས་ དགའ་བ་ མི་ཐུབ་ ས་འདུ་ ཞིག་ ཡོད་དམ།།

(๑๒) ཆོག་བར་བཅུ་མའི་ཆོགས་བཅད་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཆོག་ཀྱང་

སོ་སོའི་ཚོགས་བར་ཆ་གཅིག་གི་རྟེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སྨན་ཡང་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ རྟེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་ཆ་གཅིག་བྱས་ཏེ། ཐུ་རྟེས་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ གཉིས་ཀ་ཚོགས་ཕྱད་ཤ་ཐུག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

དགུང་ཐོན་ གྱི་ དབྱིངས་ནས་ རང་བྱུང་ དུ་ ཤར་བའི། །
མདངས་མཛེས་ ཀྱི་ འཇའ་ཚོན་ ཕྲེས་པ་ ལྟར་ ཐྲོང་བ། །
ཚ་གྲང་ གི་ མཁའ་ཆུང་ ལྟན་གཅིག་ ཏུ་ ཚོགས་པས། །
བར་ཐང་ གི་ འོད་གྱར་ མེག་ལམ་ ནུ་ མཛེས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུ།

(૨૩) ཚོགས་བར་བཅུ་མའི་ཚོགས་བཅད་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་ཀུང་ སོ་སོའི་ཚོགས་བར་ཆ་གསུམ་ཀྱི་རྟེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སྨན་ཡང་ཆ་གཅིག་དང་ ཡ་གཅིག་བྱས་ཏེ། དཀྱིལ་གྱི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚོགས་ཕྱད་ཤ་ཐུག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

འཇམ་གླིང་ ཤར་ཕྱོགས་ ནོར་འཛིན་ གྱི་ ཁྲེ་བ་ ནུ། །
མཛེས་ཤིང་ བརྩེད་ཆགས་ ཆུབས་ཆེན་ ཀྱི་ མེས་ཀྱལ་ ཡོད། །
དམར་པོའི་ མཁར་རྩོང་ སུ་བརྩན་ ཞིག་ དེ་ན་ གཏན། །
མི་རིགས་ ཡོངས་ཀྱི་ རེ་འདུན་ ཀླང་ དེ་ལ་ བཅོལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུ།

(૨૯) ཚོགས་བར་བཅུ་གཅིག་མའི་ཚོགས་བཅད་རིགས་དང་པོ་ནི། ཚོགས་ ཀུང་སོ་སོའི་ཚོགས་བར་ཆ་ལྔ་དང་ཡ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚོགས་ ཕྱད་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གང་བདེ་བྱས་ཆོགས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཁ་བའི་ མངོག་ལྟར་ རབ་དཀར་ ཆུ་ཆེའི་ རས་ཡོལ་ ཏོས། །
མ་བྱིས་ འཇིག་རྟེན་ ཡོངས་ཀྱི་ ངོ་མཚར་ བཀོད་པའི་ གཟུགས། །
མ་ཕྱིན་ མཆོད་སྲུལ་ མཐོང་བའི་ གླིག་གི་ ལྷང་བརྟན་ འདིས། །
ཁྲ་ཚུང་ རབ་གསལ་ མེག་གི་ ལྟ་ཀུ་ ཡངས་པོར་ བྱས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(བ།) ཚོགས་བར་བཅུ་གཅིག་མའི་ཚོགས་བཅད་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་རྣང་སོ་སོའི་ཚོགས་བར་ཆ་བཞི་ཡི་རྟེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སྒོར་ཡང་ཆ་གཅིག་བྱས་པའི་ཐོག ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚོགས་ཐུན་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

བཏེད་ཆགས་ གང་ས་རིས་ བསྐོར་བའི་ བོད་ལྷོངས་ ཀྱི་ ནམ་པ། ।
ལྷོན་ཕེད་ འཇིག་རྟེན་ གསར་བའི་ བཞིན་རས་ དེ་ ངམ་ཚེ། ।
མཐོན་མཐིང་ དགུང་ལྷོན་ དབྱིངས་ནས་ རབ་གསལ་ ཀྱི་ ཉི་མས། ।
འོད་སྟོང་ ཕྱོགས་བཅུར་ འགྱེད་བཞིན་ ལྷད་ཆོ་ ལ་ འོངས་སོ། ।
ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(ག) ཚོགས་བར་བཅུ་གཅིག་མའི་ཚོགས་བཅད་རིགས་གསུམ་ནི། ཚོགས་རྣང་སོ་སོར་ཚོགས་བར་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྟེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སྒོར་ཡང་ཆ་གསུམ་བྱས་པོ། དཀྱིལ་ཀྱི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚོགས་ཐུན་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

སྐས་ཀྱི་ གདང་བུ་ དང་ འདྲ་བའི་ རི་བོའི་ ངོས་སུ། ।
གང་བྱས་ བགོད་འདོམས་ ལ་ ཉན་པའི་ འཕྲལ་འཁོར་ གཏོང་ཚེ། ।
འཁྱོག་འཁྱོག་ རི་སུལ་ ཀྱི་ ཁྲག་པ་ ཡུད་ཙམ་ ཞིག་ལ། ।
བགོད་ལེགས་ མཚོན་རྟེན་ དང་ འདྲ་བའི་ ཞིང་ཐང་ ཆགས་སོ། ।
ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(ཅ) ཚོགས་བར་བཅུ་གཉིས་མའི་ཚོགས་བཅད་རིགས་དང་པོ་ནི། ཚོགས་རྣང་སོ་སོའི་ཚོགས་བར་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྟེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སྒོར་ཡང་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྟེས་སུ་ཡ་གཅིག་མཇུག་ཏུ་ཆ་གཅིག་བཅས་བྱས་པོ། ལྷོན་རྟེས་གཉིས་ཀའི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚོགས་ཐུན་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

མཐོ་ཞིང་ ལྷུན་ཆགས་ ཀྱི་ རི་རྩེའི་ ཕྱོགས་ཀུན་ ནས་ བལྟས་ཚེ། ।
ལྷོངས་ཀུན་ མཐའ་མེད་ ཀྱི་ ཞིང་ཐང་ རེའུ་མིག་ ལྟར་ འབྲེལ་ཞིང་། ।

རབ་མཛོས་ གསེར་མདོག་ དང་ མཚུངས་པའི་ ཚ་ལེགས་ ཀྱི་ སྣེ་མ། །
ཕྱོ་ཆུང་ བསིལ་བུ་ ཡིས་ ཐོད་དུས་ མཆོ་ཆུབས་ དང་ འབྲ་འདུག ། ཅེས་ལྷ་བུ།

(１８) ཆོག་བར་ བཅུ་ གཉིས་ མའི་ ཚོགས་ བཅད་ རིགས་ གཉིས་ པ་ ནི། ཚོག་ཏུང་ སོ་ སོའི་ ཆོག་ བར་ ཆ་ དྲུག་ ཐུས་ ཐོག ད་ཀྱིལ་ དུ་ ཟློག་ མཚམས་ རེ་ ཁེལ་ ཀྱང་ ཚོག་ཏུང་ གཅིག་ གི་ ཁོང་ས་ སུ་ ཐྲེལ་ ཡོད་ པ། ཟློག་ མཚམས་ ཁེལ་ ས་ དེ་ ར་ ཚོག་ ཏུང་ གཅིག་ ཐུས་ ཆོ་ ཚོགས་ བཅད་ ཨོ་ ལོ་ ཀ་ གཅིག་ པོ་ དེ་ ཨོ་ ལོ་ ཀ་ གཉིས་ སུ་ འགྲོ་ བ་ ཞེག་ ཐེ། ད་ ལེར་ ནི།

བབ་ རྒྱས་ ཕྱོན་ ཤིང་ ཆེ་ མོའི་ ཡལ་ འདབ་ རེ་ རེའི་ ངོས་ སུ། །
ལྷོན་ ལེགས་ བཅུད་ ལྡན་ འབྲས་ བུ་ གུས་ པའི་ མགོ་ ལྷོག་ ཁེམ་ ཞིང་། །
ཐོ་ ལྡང་ ལོ་ མའི་ གསེར་ནས་ འཛུམ་ པའི་ བཞིན་ རས་ ངམ་ ཏེ། །
འཇམ་ མཉེན་ ལག་ པ་ བཏྲུངས་ འདི་ དགའ་ བས་ ཕུས་ པ་ འབྲ་ ཐུང་། ། ཞེས་ པ་ ལྷ་ བུ།

(１９) ཆོག་ བར་ བཅུ་ གཉིས་ མའི་ ཚོགས་ བཅད་ རིགས་ གསུམ་ པ་ ནི། ཚོག་ ཏུང་ སོ་ སོར་ ཆོག་ བར་ ཡ་ གཅིག་ གི་ རྟེས་ སུ་ ཆ་ བཞི་ དང་། དེ་ རྟེས་ སྣར་ ཡང་ ཡ་ གཅིག་ གི་ རྟེས་ སུ་ ཆ་ གཅིག་ ཐུས་ ཐོག་ རྟེས་ མའི་ ཡ་ གཅིག་ པོ་ དེ་ ཚོག་ ཕྱད་ ཤ་ ཐུ་ གཡིན་ པ་ ཞེག་ ཐེ། ད་ ལེར་ ནི།

ཐུང་ ཐུ་ ཐང་ ཡངས་ པོ་ གཡུ་ ཡི་ གཞོང་ པ་ དང་ འབྲ་ བར། །
ཐོ་ ཏས་ ཤ་ ཤེད་ ཆུས་ པའི་ ནོར་ ཐུ་ གས་ ཀླུ་ ཐང་ ཆེད་ ཀྱི་ ཕ་ ཆོ་ ཚོགས། །
ལ་ ལུས་ ཏ་ མ་ གཡོ་ བའི་ མཆོ་ ཁྲིད་ གར་ ཐུ་ ཏས་ དང་ བཅས་ ཏེ། ། ནང་ གང་ འདོད་ གནས་ ས་ ཐུ་ ཟ་ ཆ་ འཕྲང་ འདི་ ཀྱིད་ པ། ། ཞེས་ པ་ ལྷ་ བུ།

(２０) ཆོག་ བར་ བཅུ་ གསུམ་ མའི་ ཚོགས་ བཅད་ རིགས་ དང་ པོ་ ནི། ཚོག་ ཏུང་ སོ་ སོར་ ཆོག་ བར་ ཆ་ དྲུག་ གི་ རྟེས་ སུ་ ཡ་ གཅིག་ ཐུས་ ཐོག ཡ་ གཅིག་ པོ་ དེ་

ཚིག་ཕྲད་ཡིན་མིན་གང་བདེར་བྱས་ཆོག་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ལི་དབར་ ཁྲི་ཕྲག་ མང་པོར་ གསེར་གྱི་ སྣ་རགས་ བརྒྱངས་པ་
བཞིན། །

རབ་མཛེས་ རྒྱ་ཆེའི་ གཞུང་ལམ་ པ་ཏྲའི་ རེའུ་མིག་ བསྟོལ་ལྟར་
འབྲེལ། །

ཟམ་མང་ འཁོར་ཡོའི་ འགྲོ་འོང་ ཉི་ཟེར་ རྟལ་བཞིན་ རྒྱུན་མི་ ཆད། །

ཨེ་མ་ བོད་ལྗོངས་ ས་མཐོར་ སྔོན་མེད་ འགྱུར་འགྱུར་ དྲ་བས་ ཁྱབ། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

(༣༢) ཚིག་བར་བཅུ་གསུམ་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོར་ཚིག་བར་ཆ་ལྔ་ཡི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། མཇུག་ཏུ་ཆ་གཅིག་བཅས་བྱས་ཐོག ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཁ་བའི་ ཐོར་ཅོག་ གྲོན་པའི་ ཛ་མོ་ གླང་མ་ ཡི་ རི་རྩེ། །

ཕུལ་བྱུང་ རི་འཛོམས་ དཔའ་བོའི་ གོམ་སྟབས་ གཅིག་འོག་ ཏུ་ མནན་
ཆེ། །

ངོ་ཚས་ སྐྱེངས་པའི་ བཞིན་རས་ སྨུག་པའི་ སྟོད་གཡོགས་ ཀྱིས་
བསྒྲིབས་ནས། །

གསེར་མདོག་ སྐར་ལྡའི་ དར་དམར་ མགོ་བོའི་ མཛེས་རྒྱན་ དུ་ བླངས་
སོ། །

(༣༣) ཚིག་བར་བཅུ་གསུམ་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཆ་བཞི་བྱས་ཐོག ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

མཛེས་སྡུག་ རྡོ་ སྙིད་ དང་ ལྡན་ པའི་ མེས་ རྒྱལ་ སྙིད་ ཚལ་
ཡངས་པོར། །

ཟམ་མང་ མེ་ཏོག་ གི་ ཚོན་མདངས་ སོ་སོའི་ མདོག་ཏུ་ བཀྲ་ཡང་། །

རང་ རང་ དགའ་ འཇུམ་ ཀྱི་ ཞེ་ ས་ ཞེ་ གཞོན་ དམར་ ཕའི་
ཕྱོགས་སུ། །
མ་ བསྲོས་ ལྷན་ ཅིག་ ཏུ་ གཏད་ ནས་ ཐུགས་ སྟོབས་ དཔལ་ ཀྱིས་
མཛོས་ས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(૨૩) ཆོག་བར་བཅུ་བཞི་མའི་ཚོགས་བཅད་རིགས་གཅིག་ནི། ས་ཁང་
གསལ་ཆོག་ བར་ བདུན་ མའི་ ཚོགས་ བཅད་ རིགས་ གསུམ་ པ་ ལ་ ཆོག་ ཏུང་ གི་
གཅོད་མཚམས་མ་བྱས་པར་ཚོག་ཏུང་ རྒྱས་མ་ མ་ཉམ་ དུ་ ཕྱེལ་ བ་ ཞིག་ ལས་ རྩོམ་
ཚུལ་ གཞན་ དག་ མེད་ པས། འདི་ ལ་ དཔེ་ བརྗོད་ ཟུར་ དུ་ ཤོད་ མི་ ད་ ཀོས།

(૨૯) ཆོག་ བར་ བཅོ་ ལྔ་ པའི་ ཚོགས་ བཅད་ རིགས་ གཅིག་ ནི། ཆོག་ ཏུང་
ས་ སོའི་ ཆོག་ བར་ ཆ་ བདུན་ ཀྱི་ རྒྱས་ སུ་ ཡ་ ཀཅིག་ བྱས་ ཐོག ཆ་ ཤུ་ ཀ་ ཀི་ ཡ་ ཀཅིག
པོ་ ཏེ་ ཆོག་ ཕྱད་ ཡིན་ མེད་ ཀང་ ཁྱས་ ཀྱང་ ཆོག་ པ་ ཞིག་ སྟེ། ད་ ཐེར་ ན།

མདུན་ སྐྱོང་ གོམ་ པའི་ འདི་ཏ་ འཇོག་ ཟུང་ ཀིས་ ས་ ཆེན་ ཏོ་ ན་ པའི་
བཟློ་ ཤེས་ ཀྱིས། །
ལེ་ དབར་ ཞིས་ ཁྲི་ ལྟ་ སྟོང་ ལམ་ ལྟན་ ཞིང་ ཆེན་ བཅུ་ ཀཅིག་ ཀུན་
བསྲོད་ པའི། །
ཐོན་ ཚད་ མ་ ཐུང་ ཐུང་ རིང་ དམག་ སྐྱོང་ ཆུ་ བས་ ཆེན་ ལོ་ ཐུས་ ངོ་
མཚར་ ཅན། །
དམར་ མདངས་ འཕྲོ་ བའི་ ཨོག་ ངོས་ གཙང་ མར་ ལྷད་ མེད་ གསེར་
ཀྱི་ ཚོན་ ལས་ བྲིས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུ།

ཆོག་ བར་ བཅུ་ དྲུག་ ཡན་ ཚད་ འཕྲི་ མི་ ཤུང་ བ་ མེད་ ཀྱང་ ཆོག་ སྟོར་ རིང
ཏ་ གས་ ནི་ ཅ་ ཙམ་ ཟློན་ པོ་ མེད་ པས་ འཕྲི་ སྲོལ་ ཆེར་ མེད་ ཅིང། ། ཆོག་ ཐུང
ལྟ་ ཅ་ ལ་ ཀ་ ས་ ཤེས་ ནི་ ཁོང་ ཏུ་ བཀོད་ པ་ དེ་ ད་ ག་ ཀི་ ས་ མ་ འཐུས་ པ་ མེད་ པས
འདི་ ར་ མ་ ཕྲིས།

(3) ཚིགས་བཅད་སྒྲན་ངག་གི་དབྱེ་བ་རིགས་བཞི་བཤད་པ།

སྤྱོད་ཚུལ་སྣོ་ནས་གོལ་བ་དང་། །
རིགས་དང་མཛོད་དང་འདུས་པ་བཞི། །

སྒྲན་ངག་དེ་ལ་ཚོག་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་ཀྱི་སྣོ་ནས་དབྱེ་ན་གོལ་བ་དང་རིགས་དང་། མཛོད་དང་། འདུས་པ་བཅས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། མེ་ཟོང་མའི་གཞུང་དུ། འདི་རྣམས་སྒྲན་ངག་གི་གཞུང་གི་ཚ་ཤས་ཉིད་དུ་གནས་པས་ས་སོའི་རང་བཞིན་དང་དཔེར་བཟོད་བྱེད་ཀྱང་གསལ་ཁ་མ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་དང་ཞོ། ཀྱོལ་བ་ཅི།

ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བཟོད་ཆའི་དོན། །
ཟོགས་པ་གྱོལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །

སྨབས་སུ་བབ་པའི་བཟོད་ཆའི་དོན་ཉིད་ཤེ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཟོགས་པར་སྟོན་པ་ནི་གྱོལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན།

ཐུ་ལྟང་ལོ་འདབ་རྣམ་བཀྲ་དཀར་ཀྱི་དུས། །
ཏྲ་འཇམ་ཉི་འོད་ཟྭགས་པ་བརླའི་ཕྲེང། །
འཁོར་ཞིང་སྨད་སྒྲན་སྤྲོགས་མཁས་སྐེག་འཚང་མ། །
རབ་ཐོས་བྱང་བའི་གླུ་འདི་ཡིད་དུ་འོང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར།

བཟོད་ཆ་དཀར་དུས་ཀྱི་སྐྱེད་ཚལ་ནང་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བུ་བུང་བས་སྨད་སྒྲན་སྤྲོགས་པས་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསམས་ནས་བཟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

རིགས་གཉིས་པ། རིགས་ཅི།

ཚིགས་བཅད་མང་པོ་ཕན་ཚུན་དུ། །
འདུས་པའི་མཐར་ཡང་ཆ་ཚོགས་ནི། །
གཅིག་གིས་བཟོད་ཆའི་དོན་གཅིག་ཉིད། །
ཟོགས་པར་སྟོན་པ་རིགས་ཞེས་བྱ། །

བཟླ་བྱའི་དོན་གཅིག་ཁེད་ལ་རྟོད་ཕྱོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་མང་པོ་སྦྱར་ནས། ཚིགས་བཅད་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཕན་ཚུན་བསྟོས་པའི་ཐོ་ནས་ཚིག་ཐ་མར་བྱ་ཚིག་གཅིག་གིས་བཟླ་ཏོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།

ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་པ། །
སྟོ་སངས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འདྲེས་པ་བཞིན། །
བླངས་པ་ཐུར་བུར་གཏིབས་པའི་ཡེལ་བ་ནི། །
ཐུགས་ཀུན་ཁྱིབ་པའི་ཟླ་ལ་ཀྱིས་འོངས་པ་བཞིན། །
འོད་སྟོང་ལྡན་པའི་ཞི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་། །
ཚུ་ཡི་ནང་ནས་འཆར་ནུབ་བྱེད་པ་བཞིན། །
མཚན་མོ་ཆུ་སྐར་གཟུགས་བརྙན་གསལ་བ་ནི། །
ཀུན་གསལ་ཡངས་པའི་ཐོན་དང་མཚུངས་པ་བཞིན། །
ས་ཡི་ཁ་དོག་གིས་ནི་ལེགས་བསྒྱུར་བའི། །
ཚུ་བོའི་མདངས་ཀྱང་འཛའ་ཚོན་བཀྲ་བ་བཞིན། །
དབུ་བ་བཙེགས་པའི་ཏྲབས་ཕྲེང་གཡོ་བ་ནི། །
གནམ་ས་བློ་འོག་བསྒྱུར་བ་དང་མཚུངས་པས། །
གྲུ་ཡང་འཕར་འགྲོའི་ཚེམ་ལྟབས་སློབ་པ་བཞིན། །
ལེང་ལེང་འདར་ཞིང་འཁྱག་བྱེད་རྒྱ་མཚོ་མཐོང་། །

ཞེས་བཟླ་བྱ་རྒྱ་མཚོ་ལ་བསྟན་པ་བཟླ་པའི་ཨོ་ཝོ་ཀ་མང་པོའི་མཐར་མཐོང་ཞེས་བྱ་ཚིག་གཅིག་གིས་གསལ་བ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། རང་ཁེད་ཀྱི་དཔེར་བཟླ།

ཨེ་མ་ཨིན་ཏུ་ཡིད་འོང་སྟོན་ཀའི་དུས། །
ནོར་འཛིན་མ་ལུས་ཁེངས་པའི་ཝོ་ཏོ་ནི་ཆུམས། །
གསེར་མདོ་ཀ་འོད་དུ་འཆར་བས་ནམ་མཁའ་ཡང་། །
ལི་ཁྲིའི་མདངས་སུ་བྱེད་ཕྱིར་འོངས་པ་བཞིན། །

འབྲས་བུའི་ཕྱིད་ཀྱིས་དུད་པའི་སྐྱེ་མའི་ཚོགས། །
བསེར་བུས་བསྐྱལ་ཏེ་གཡོ་བའི་གར་བསྐྱུར་པ། །
རིང་ནས་སོ་ནམ་ལས་ཀྱིས་དུབ་པ་རྣམས། །
ཐུར་བར་ཤོག་ཅེས་མཛོན་དུ་འབོད་པ་འདུ། །
མཛོས་སྐེག་གཟུགས་འཚང་ཕྱོན་ཤིང་ཡལ་གའི་རྩེར། །
དམར་སེར་བཞིན་རས་འཕྱམ་པའི་ཤིང་འབྲས་རྣམས། །
འཇམ་མཁྲེན་ཕྱོ་ལྕང་ལོ་མའི་ཕྱོད་གཡོགས་ཀྱིས། །
ཕྱེད་ཙམ་བསྒྲིབས་ཏེ་ངོ་ཚའི་ཐོལ་ལ་བརྟེན། ། ཞེས་པ་སྟེ།

བཤོད་བྱ་ཕྱོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བསྟན་པའི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་མཐར་བརྟེན་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་གཅིག་གིས་གསལ་བ་ལྟ་བུ།

དེགས་གསུམ་པ། མཛོད་ནི།

གཅོད་མཚམས་དང་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ། །
བྱ་ཚིག་མང་ཉུང་སྟ་ཚོགས་ཤིང་། །
བཤོད་བྱ་དུ་མས་ཐུག་པ་ནི། །
མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །

ཚིག་ཏུང་གི་མཐར་གཅོད་མཚམས་ཡོད་མེད་དང་། བྱ་ཚིག་མང་ཉུང་ངེས་པ་མེད་པ་སྟ་ཚོགས་ཤིང་། བཤོད་བྱའང་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་དོན་དུ་མ་ལ་སྐྱུར་བ་ནི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཤོད། དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་གི་ཡལ་འདབས་དང་ཝོར།

ནམ་ཞིག་སྡེ་ཡི་དབང་ཐུག་དེ། །
མདུན་སར་བཞུགས་ལ་གླང་ཝོ་ཡི། །
ནགས་ཀྱི་བདག་པོ་མངོན་ཐོགས་ཏེ། །
ཕུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ནས་སྨྲས། །
ལྷ་གཅིག་ཁྱོད་གྱགས་ཐོས་གྱུར་ནས། །

ས་སྲུང་ས་ལ་འོང་བ་ལྟའི། །
གླང་ཆེན་མཆོག་ཏུ་མཛོས་པ་ནི། །
ཆུད་ཏུ་ཟྭང་བ་བདག་གིས་བཟུང་། །
སྐབས་གསུམ་པར་འོས་སོ་གཉིས་འདི། །
ཁོ་ན་གནས་སོ་རབ་ཏུ་གཟིགས། །
གང་ཕྱིར་ཇོ་བོས་གཟིགས་ཐུར་ན། །
གཡོག་འཁོར་ཡོངས་ལ་འཐས་དང་བཅས། །
དེ་སྐད་ཟོས་ནས་མི་བདག་ནི། །
བློན་ལ་ཡང་དག་བགྱོས་ནས་སོང་། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་བྱ་སྟ་ཚོགས་ལ་གཅོད་མཚམས་སོགས་སྟ་ཚོགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྨར་ཡང་རང་གི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

དུས་བཞིའི་འགྱོས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་འཛམ་གླིང་གི ། །
དབང་ཕྱུགས་ས་ཡི་ཟིག་ལེའི་ལྟེ་བ་ན། ། །
བདུན་ལྟག་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་ལྟན་ཞིང་ཆེན་གྱིས། ། །
རབ་མཛོས་འདི་ཀོ་ཀྱང་ཁོའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟེ། ། །
དེ་ཡི་མངའ་ཐང་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་རྩྭབས། ། །
ཇི་མཐོར་བཙོགས་པའི་ལྷན་གྱགས་དབྱར་སྐྱེས་ཀ། ། །
བརྡུངས་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཁྱོན་ཀུན་ལ། ། །
རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འཁྱོལ་བའི་གཏམ་འདི་གླིང་། ། །
ཚན་རིག་རལ་གྲི་འབར་བའི་འཕྲལ་འཁོར་ཀྱིས། ། །
རང་བྱུང་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་བཙོགས་འཇིག་རྟེན་ཁམས། ། །
དགུ་ཚོགས་ཆུ་བོའི་རྩྭས་ཀྱང་འདུལ་ནུས་པའི། ། །
སྟོ་བས་ལྟན་བཟོ་པའི་སྐྱེང་སྟོ་བས་ཕུལ་དུ་བྱུང་། །
གསེར་ཀྱི་སྐ་རགས་དུམ་བུར་བསྒྲིགས་པ་དང་། ། །

རྟེས་མཚུངས་འགྱིམ་འགྱུལ་ལམ་ཡངས་སྟོལ་མར་བཏུངས། །
ཉི་ཟླར་དང་འགོག་རྒྱལ་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞིན། །
སྣ་ཚོགས་མཁྱོགས་འགྲེའི་འཁོར་ལོ་ཕན་ཚུན་རྒྱུ། །
དཔལ་ཤེལ་འོ་མའི་མདངས་འཛིན་ཁང་བཟང་ནང་། །
གསལ་འཚེར་གླིག་ཁྲུན་ཁྲག་ཕྲིག་འབར་བའི་གཟིས། །
མཚན་ཡང་ཉིན་མོ་ཇི་བཞིན་སྣང་བའི་དཔལ། །
ལྷོན་པ་འདིས་ཀྱང་ལྷག་པར་དགའ་བ་ཆེད། །
ཆེས་ཐུ་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་ཀྱི་ཁོང་བུའི་ངོས། །
མཛོས་ཤིང་སྡུག་པའི་ཡུལ་ལྷོངས་བཀོད་པ་དག ། །
འབྱར་དུ་གཏོད་ནུས་ཅོ་ནའི་མི་རིགས་ཀྱི། ། །
སོར་ཚའི་འཕྲལ་ཙལ་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ངོམ། ། །
གཞན་ཡང་ཐུགས་མཚམས་ཁོང་དང་རི་ཏའི་ངོགས། ། །
གནའ་རབས་བཟོ་རིགས་བཀོད་པ་དུ་མས་བརྒྱན། ། །
དེ་ལྟའི་དགེ་མཚན་འབར་བའི་ལྟད་མོ་ལ། ། ། །
ཀུན་གསལ་བུ་མོས་མིག་ལྟོང་བགྱད་ནས་བལྟ། ། ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུར། བཟོད་བྱ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་བྱ་ཚིག་ཡོད་མེད་སོགས་ཁོང་བཞིན་ནོ། ། ।

དཀར་བཞི་པ། འདུས་པ་ནི།

བཟོད་བྱ་གཅིག་ལ་རྫོ་ལོ་ཀ ། ।
བྱ་ཚིག་མང་པོའི་སྒོ་ནས་ནི། ། ।
དོན་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་བྱེད་པ། ། ।
འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ། ।

བཟོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ལ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དམ་རྫོ་ལོ་ཀ་དང་བྱ་ཚིག་མང་པོའི་སྒོ་ནས་བཟོད་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་

གཞི་དབེན་བཙོང་། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་དཏྭངས་ཅན་མའི་བསྟོད་པ་ལས།

རིན་ཆེན་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་མཆོ་འགྲམ་གང་། །
ཏྲི་མེད་ཁོར་བའི་ཕྲོན་ཤིང་ཕྲེང་བ་ཅན། །
ཤེལ་གྱི་ཕྱུག་ཕན་འཁྲི་ཤིང་གཞོན་ནུས་འཚུད། །
ཨན་ཚུན་ཡལ་ག་ལག་པས་འཛིན་པ་འདྲ། །
གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས་ནི་མགོ་ལྟོག་ལྟེམ། །
གཡུ་ཡི་བུང་བ་གླུ་ལེན་འཕྲུར་ཞིང་ལྟིང་། །
ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་ཕ་ཅ་བཏུངས། །
བཞད་དཀར་མཁྲིན་རིང་རྣམས་ནི་སིལ་སྐྱན་འཁྲོལ། །
ཚོས་པའི་ཁུ་ཐུག་ཟབ་མོའི་གླིང་བུ་བསྒྲུར། །
ནགས་ཀྱི་ཁྱེའུ་ལྷ་ཚོགས་པི་ལང་སྒྲོགས། །
ཆུ་ཐུ་མཐའ་དག་དཀའ་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱོ། ། །
ཐུ་ལྷུག་རི་དཀྱགས་ཆོགས་རྣམས་རྒྱུག་ཅིང་མཆོངས། །
བྲེགས་པའི་གླང་ཆེན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འཇྱིང་། །
ཏ་རི་ཙན་དན་ལྟོན་པའི་ཥིབ་བསིལ་དང་། ། །
ཝེ་ཤིའི་མེ་ཏོག་ཀུར་ཀྱི་ལྷིང་ཁང་ཅན། ། །
རིན་ཆེན་ནེའུ་གསིང་མཐིང་ཀའི་དབུས་མཐོ་བར། ། །
པདྨ་དཀར་པོའི་ཕྲེང་བ་འཁྲིགས་པའི་གཞིར། ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུར། བཟོད་བ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་བསྟན་པ་བཟོད་པ་ལ་ཤེ་ཝ་ཀ་མཐང་ཉུང་སྟོ་ཆོགས་དང་བ་ཆོ་ཀུང་ཡོད་མེད་སྟོ་ཆོགས་པ་ལྟ་བུ།

སྨན་ཡང་རང་གི་མཚན་གཞི་དབེན་བཙོང་།
མ་བཅོས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱག་རིའི་ཕྲོར། ། །
ངོ་མཚར་བགོད་པས་རབ་མཛོས་ཁང་བཟང་ནི། ། །

ཆེ་ཞིང་དབྱི་བས་མཚུངས་མར་ཀྱིས་བཙོགས་འདུ་བ། །
འདི་ཀོ་ཆེ་ལམ་གཟུགས་སུ་གྱུར་བམ་སྨྲམ། །
ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཕྱོན་ཤིང་ཕྲེང་བ་དང་། །
ཡིད་འོང་ཁྱམས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་བར་དག་ན། །
མེ་ཏོག་བཟང་པོའི་བསུང་ཞིམ་འཐུལ་བ་ཡིས། །
དྲི་འཛོན་ལམ་དུ་སིམ་པའི་དགའ་བ་སྟེར། ། །
ཆུ་བྱའི་མཁྲིན་པ་ཇི་བཞིན་ཡིད་འཕྲོག་པའི། །
ཐོ་ལྕང་ཀུ་ཤ་གཞོན་ནུའི་ལུས་ཅན་ནམས། ། །
བསེར་བུས་བསྟོད་པས་མགོ་པོ་འདུད་པ་དང་། ། །
བཅས་ཏེ་ཚུ་ཐིགས་འཕོར་བའི་ཁྲོད་འཛོད་ལྟོན། ། །

ཞེས་པར་ཚོག་ཀང་ཐ་མ་བཞིའི་མཐར་བྱ་ཚོག་རེ་ཡོད་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་སྒྲིད་ཚལ་གཅིག་ཏིད་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། ། །

དེ་ཡང་གོལ་བ་ལ་བྱ་ཚོག་དང་གཅོད་མཚམས་མི་དགོས་ཤིང་། རིགས་དང་འདུས་པ་གཉིས་ཚོགས་བཅད་འགའ་ཤས་ཡོད་པར་འདུ་ཡང་། རིགས་ལ་བྱ་ཚོག་གཅིག་གིས་མཐུག་བསྡུས་པ་དང་། འདུས་པ་ལ་བྱ་ཚོག་མང་པོ་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། མཇོད་དང་། འདུས་པ་གཉིས་བྱ་ཚོག་མང་པོ་ཡོད་པར་འདུ་ཡང་། མཇོད་ལ་ཚོགས་བཅད་མང་པོ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་བརྗོད་བྱ་ཡང་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ལ། འདུས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་གཅིག་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་མང་པོའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། ། ། །

དེ་ནས་ས་ཁས་བཅིངས་པ་ཡི། ། །
སྨན་ངག་ཆེན་པོའི་ཚ་ཤས་ཡིན། ། ། །

དེ་ནས་ས་ཁས་བཅིངས་པ་སྟེ་ལེའུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྨན་ངག་ཆེན་པོའི་གཞུང་གི་ཚ་ཤས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྨན་ངག་ཆེན་པོའི་གཞུང་ནི་སྐམ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཁོ་ལ་བ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ནི་སྐམ་བུ་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་སྐལ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་

པས་སྣོན་ངག་གི་གཞུང་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(4) ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྐྱེན་ངག་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ།

སྒོ་དང་སྒོག་དང་རྩོམ་ཚུལ་གྱི། །
དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བྱ། །

སྐྱེན་ངག་ཆེན་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒོ་དང་། སྒོག་དང་། རྩོམ་ཚུལ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱའོ། །

མཚན་ཉིད་དང་པོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྐྱེན་ངག་གི་སྒོ་བཤད་པ།

ཤེས་བརྗོད་ཕྱག་བྱ་དངོས་པོ་ནི། །
ཅེས་པར་བསྟན་པ་དེ་ཡི་སྒོ། །

སྐྱེན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་བརྗོད་པ་དང་། རང་གི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ། བཙམ་བྱའི་གཞུང་གི་ནང་དོན་བསྟན་ནས་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་ཅེས་བསྟན་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ཤེས་བརྗོད་ནི། དགེ་ལེགས་སུ་ཆུད་པའི་ཆོགས་བཅད་སྒྲོན་ཆོག་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ཕྱག་བྱ་བ་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་གང་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་ལྷ་དང་བླ་མ་ལྷ་བུ་ལ་ཀུས་འདུད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་དངོས་པོ་ཅེས་བསྟན་ནི། རང་གིས་གང་བཙམས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་བརྗོད་དོན་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པས། བསྟན་བཅོས་ཕྱིའི་སྟོན་འགྲོ་ཕྱན་མོང་བ་ཁང་པའི་ནང་ལ་འཇུག་པའི་ཚོ་ལྷ་བུ་ཡིན་པས་འདིར་དེ་གསུམ་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་མ་བྱིས་སོ། །

མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་སྐྱེན་ངག་གི་སྒྲོག་བཤད་པ། །

སྟོན་བྱུང་གཏམ་དང་སྡེ་བཞིའམ། །

གོང་ཁྲེར་རྒྱ་མཚོ་རི་དང་དུས། །
ཉི་ཟླ་འཚར་བའི་བསྟན་པ་དང། །
སྐྱེད་ཚལ་ཆུ་ཡི་རོལ་རྩེད་དང། །
ཚང་འཕྲང་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དང། །
མ་ཚོགས་པའམ་བག་མ་དང། །
གཞོན་ནུ་སྐྱེ་དང་འཕེལ་བ་དང། །
གོས་དང་ཕོ་ཉ་བགྱོད་པ་དང། །
གཡུལ་དང་འདྲེན་པ་དར་བ་སོགས། །
བརྗོད་ཟློའི་དོན་ནི་སྒོག་ཡིན་ལ། །

སྒྲན་ངག་གི་རྒྱན་དེ་ཉིད་གང་ལ་སྦྱར་བའི་གཞི་ནི། སྟོན་འདས་པའི་དུས་སུ་ཐུང་བ་དང། དཔྱར་ཐུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དང། ལོ་རྒྱུས་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་དང། དཔའ་བོ་དང་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་ལས་བཙམས་ཏེ་བསྟན་པ་བརྗོད་པའམ་གཞན་ཡང་འདི་ནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྦྱར་ཏུང་སྟེ། དཔེར་ན། གོང་ཁྲེར་དང། རྒྱ་མཚོ་དང། རི་དང། དུས་བཞི་དང། ཉི་ཟླ་འཚར་ཏུབ་དང། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང། ཆུའི་རོལ་རྩེད་དང། ཚང་འཕྲང་བ་དང། གཉིས་སྦྱོར་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང། དུས་བཏབ་སྟེ་མ་ཚོགས་པ་དང། གཉེན་བསུ་བ་དང། གཞོན་ནུ་སྐྱེ་བ་དང། དེ་ཉིད་འཕེལ་བ་དང། གོས་ཕྱེད་པ་དང། ཕོ་ཉ་མངགས་པ་དང་ཡུལ་གཞན་དུ་བགྱོད་པ་དང། གཡུལ་བཤམས་པ་དང། མངའ་ཐང་དར་བ་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་གང་ཡང་ཏུང་བའམ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྲན་པར་གྱུར་ཅིང། དེ་རྣམས་ནི་སྒྲན་ངག་གི་ཚོག་ཉམས་གང་ལ་འདོན་པའི་གཞིའམ་བརྗོད་ཟློའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། སྐབས་འདིར་སྒྲན་ངག་གི་སྒོག་གམ་བརྗོད་ཟློའི་ནང་དོན་ལ་བཅོ་བཀྲད་དུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་ནི། སྒྲན་ངག་གི་བརྗོད་ཟློའི་ནང་དོན་ཡོད་ཚད་འདི་དག་གི་ནང་དུ་འདུས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཞེང། སྒྲན་ངག་རྫོགས་པའི་སྐབས་ནང་དོན་དེ་

དག་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ཚང་དགོས་པར་བཤད་པའང་མིན། འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྙན་ངག་ཐོག་མར་སྦྱོང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་གོང་གསལ་གྱི་ནང་དོན་དེ་དག་རྩོམ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྦྱོང་བརྡར་བྱས་ན། རིམ་གྱིས་སྙན་ངག་གི་ཉམས་འགྱུར་ལྡན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་སྣ་ཚོགས་རྩོམ་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་གོང་གསལ་གྱི་ནང་དོན་དེ་དག་ལ་སྙན་ངག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ཐད་སྙན་ངག་ཐོག་མར་སྦྱོང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བློ་སྒོ་འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་ད་ལྟའི་དུས་རབས་དང་སྦྱར་ན། གོང་གི་བརྗོད་དོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཀྲུང་གོ་ཀྲུང་ཁྲན་ཏང་དང་། རླབས་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཀྲུའུ་ཞི་མཆོག་གི་དཔའ་མཛངས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་ཡང་དག་པ་དང་། ཀྲུང་གོའི་མི་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་འཆིང་འགྲོལ་ཐོབ་པ་དང་། རིག་གནས་དང་དཔལ་འབྱོར་འཛུགས་སྐྲུན་སོགས་ཡར་རྒྱས་མདུན་མཆོངས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་རིག་རྩལ་ལས་འགུལ་གྱི་ངོ་མཚར་བའི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡོད་དང་། མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་དང་། གསར་བརྗེའི་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དཔའ་ངར་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་དང་། མར་ཁེ་སི་ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་དང་། དེང་རབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནང་དོན་སོགས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བརྗོད་དོན་རྣམས་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་དང་སྦྱར་ན་ཆེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

སྙན་ངག་གི་འགྲེལ་བཤད་སྔ་མ་རྣམས་སུ་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་དང་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་མཛད་དེ། དེའི་སྟེང་དུ་གཞུང་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དྲངས་ནས། ད་དུང་དཔེར་བརྗོད་གསར་པ་རེ་བཀོད་འདུག་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་རྩ་བའི་སྡོམ་ཚིག་དང་། རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན། དཔེར་བརྗོད་རྙིང་པ

རེ་དང་། ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་དང་སྦྱར་བའི་དཔེར་བརྗོད་གསར་པ་རེ་བཅས་སྤྲུགས་ནས་རང་གི་བློ་ངོར་འཆར་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །

1. གྲོང་ཁྱེར་ལ་བསྟུགས་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ནི།

སྣང་བར་ཀུན་ཏུ་རྫོན་ཤིང་ཕྲེང་བ་ཡིས། །
ཡོངས་གང་གཞུང་ལམ་རྒྱ་ཆེའི་གཡས་གཡོན་དུ། །
མཐོ་ཞིང་བརྗིད་ཆགས་བཀོད་པས་རབ་མཛེས་པའི། །
གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་རིམ་པ་དུ་མས་བསྐོར། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

2. རྒྱ་མཚོ་ལ་བསྟུགས་པ་ནི།

རྒྱ་ཆེ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆུ་གཏེར་ཆེ། །
དྲི་མེད་དབང་སྔོན་མེ་ལོང་ཕྱིས་པ་བཞིན། །
ཆལ་ཆིལ་རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་བའི་རོལ་རྩེད་ཅན་། །
ལྷུང་ལྷུང་སྣན་པའི་སྒྲ་འབྱིན་ཡི་གར་འོང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་ཨིནྡྲ་ནི་ལའི་མདངས། །
དཀར་མཛེས་དབྱུ་བ་དང་འགྲོགས་རྦ་རླབས་གཡོ། །
མཚན་མོ་རྒྱུ་སྐར་གཟུགས་བརྙན་ཀུན་གསལ་བ། །
འདི་ནི་ཞི་བདེར་འབོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

3. རི་བོ་ལ་བསྟུགས་པ་ནི། འཛམ་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས། །

དྲི་མེད་ཟླ་བ་གཞོན་ནུའི་མདངས་བཟང་ཡང་། །
མོག་པོར་བྱེད་པ་ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་རི། །
མཐོ་ཞིང་བརྗིད་ཆགས་མགུལ་དུ་སྲུ་ཡིས་ཀྱང་། །
མ་བཅོས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱུག་པས་མཛེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) རྩེ་མོ་རབ་དཀར་ཤེལ་གྱི་ཅོད་པན་བཅིངས། །

ཕྱོགས་ཀུན་སྙན་གྱི་ཞོན་པའི་གོས་ཀྱིས་བསྐུབས། །
ཟ་བར་དལ་འབབ་ཆུ་བོའི་སྐ་རགས་ཀྱིས། །
རབ་མཛེས་མཐོན་མཐིང་གངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོར་གྲགས། །ལྟ་བུའོ། །

4. དུས་བཞིའི་རང་བཞིན་ལ་བསྟགས་པ་ནི། འཇུ་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས།

སྔོ་ལྗང་ལོ་འདབ་ས་ལ་ལྷུང་གྱུར་ཅིང་། །
ཉལ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཆབ་རོམ་ཁྲོད་དུ་མནལ། །
ཉོ་ངར་རླུང་གི་རེག་བྱ་བཟོད་དཀའ་བའི། །
ལུས་ཀུན་དབང་མེད་སྒྲིབས་པ་དགུན་གྱི་དུས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ཡིད་འོང་ཆུ་འཛིན་འཁྲིགས་པའི་སྔོན་དཀྱིལ་ནས། །
གསལ་ལེར་འཁྱུགས་པའི་གློག་གི་རྩེ་དགའ་དང་། །
ལྷན་ཅིག་དབྱར་ཛ་སྙན་པོར་སྒྲོག་བཞིན་དུ། །
ཆར་རྒྱུན་ཟིམ་བུར་བབས་འདི་ཞིང་པའི་གསོས། ། ལྟ་བུ།

5. ཉི་ཟླ་འཆར་ནུབ་གཉིས་ལ་བསྟགས་པ་ནི། འཇུ་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས།

མཐོན་མཐིང་ནོར་བུའི་འོད་ཆགས་ཀུན་གསལ་དབྱིངས། །
གསེར་ཞུན་ཁུ་བས་ལེགས་པར་བྱུགས་པ་བཞིན། །
འཆར་ཀའི་འོད་བཟང་སྣང་བས་མདུན་བསུས་ཏེ། །
སྲིད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཤར་གྱི་རི་ལ་འཛེགས། །

ཞེས་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་། པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

སྐྱེ་དགུའི་ཉིན་པར་བྱ་བ་ཀུན་ཟིན་ཏེ། །
ཁྱོ་ཤུག་མཛའ་བའི་དགའ་སྟོན་ལ་སྒྲུག་པ། །
རིངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་རང་སྡེ་པད་མོའི་ཚལ། །

དོར་ནས་ནུབ་རིའི་ཕག་ཏུ་སོང་བར་གྱུར། །

ཅེས་ཞེ་མ་ནུབ་པ་དང་།

ཡང་ན།(རང་) དེ་ཚེ་ཁོར་འཛོན་དགའ་མའི་བཞིན་རས་ལ། །

ལྷན་པའི་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་བསལ་བའི་ཚེད། །

ཉ་ཀུས་འོད་དུ་གར་འགྲོ་བའི་རི་ཕོང་ཅན། །

ཐུར་བའི་འགྲོས་ཀྱིས་གོ་ལའི་མཐའ་ནས་འཁོར། །

འོན་ཏང་ཆེས་ཐུར་གོ་ལའི་བང་རྩལ་ལ། ། །

འགྲན་པར་མ་ནུས་རྒྱུང་པའི་ཐོ་ལ་ཀྱིས་ནི། ། །

རེས་འགའ་གསལ་ལ་རེས་འགའ་མི་གསལ་བའི། ། །

འཕེལ་འགྲིབ་ཐུ་མའི་རོལ་གར་ཅི་ཡང་སྟོན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

6. རྒྱུད་ཚལ་ལ་བསྟན་པ་ནི། 《གྲྭན་བཞོན་རྟོག་བརྗོད་》ལས།

བུང་བའི་ན་ཚུང་ནམ་འཕྲལ་ལོངས་སྤྱོད་ལྟན། །

ཐྲང་ཙོས་ཆུ་ཤིང་ནམ་པར་འཁྱམས་དུས་དེར། །

མེ་ཏོག་རབ་ཀུས་འཁྲི་ཤིང་ཚལ་ཀྱི་གཞིར། །

རིག་འཛིན་ཀུལ་པོའི་ལྷས་ནི་ནམ་པར་ཐུ། ། ཞེས་དང་།

ཡང་ན།(རང་) ཐོ་ལྕང་ལོ་འདབ་བར་ཀུས་ནེའུ་གསིང་གཞིར། །

ནམ་བཀ་མེ་ཏོག་ཀུར་ཀྱི་ལྷིང་ཁང་ཅན། །

འབྲས་ལྟན་ལྷོན་ཤིང་མང་པོས་ཡོངས་བསྐོར་བའི། །

རྒྱུད་པོས་ཚལ་འདིས་ཀུན་ཀྱི་ཡིད་རབ་འཕྲོག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

7. ཆུའི་རོལ་ཙེད་ལ་བསྟན་པ་ནི། འཇུ་མི་ཕམ་ནམ་ཀུལ་ཀྱིས།

དཔང་བསིལ་ཡན་ལག་བཀྲད་ལྟན་ཁྲུས་ཀྱི་ཕྱིང། ། ། །

ཐུ་ཏི་ཀ་ཟེགས་མ་འཕོར་འབྲའི་དབུ་བ་ཏོད། ། ། །

ཚ་བས་ཀ་ཏུང་ནམས་བསིལ་བའི་ཏབ་ཀས་འཕྱིན་པ། ། ། །

དེར་ནི་ཁྲུས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏུ་ཞུགས་པར་ཐུར། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) ལྷུང་ལྷུང་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་ཐོང་བུའི་ངོགས། །
མཛོས་བཙུན་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་འཁྱུད་པའི་ཕྱིར། །
འཇམ་མཁྱེན་གོས་ཆུམས་སྒང་ས་ཏེ་རིངས་ལྟབས་ཀྱིས། །
ཞུགས་པས་བསིལ་བ་སྐྱེད་འདི་ཅམས་རེ་དགའ། ། ལྷ་བུ།

8. ཆང་འཐུང་བ་ལ་བསྟན་པ་ནི། འཇུ་མི་ཕམ་ཆུ་ཆུལ་ཀྱིས།

རབ་དགའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་འདྲེན་ཕྱེད་ནི། །
ཟིམ་བུས་ལྷ་བཞིན་དགའ་སྟོན་མཏུན་ས་དེར། །
རོ་ནུས་ཕུན་ཚོགས་བཅུད་ལྡན་སྒང་ཆང་དག །
བག་ཕབ་ཚུལ་ཀྱིས་འདོད་ཆུར་འཐུང་ཞིང་ཟེ། ། ཞེས་པའམ།

ཡང་ན། (རང་) རྟེས་ཆགས་མིག་ཟུར་གཡོ་བའི་ལུས་ཕྲ་མས། །
ཐོས་ཕྱེད་བཅུད་ཀྱིས་གང་བའི་ཡོལ་གོའི་སྟོད། །
འཇམ་མཁྱེན་ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་གིས་བཏེགས་པས། །
ས་མས་ཀྱི་ཁང་བུག་སྒང་ཆང་འཐུང་ལ་རིངས། ། ཞེས་པ་ལྷ་བུ།

9. དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ལ་བསྟན་པ་ནི། འཇུ་མི་ཕམ་ཆུ་ཆུལ་ཀྱིས།

ཕན་ཚུན་ལག་ནས་བྱང་ས་ཏེ་ཡང་ས་པའི་ཐང་། །
གཞོན་ནུའི་ཤ་ཚུགས་རིག་པའི་བདེ་སྐྱོང་ནས། །
ཆེ་དགས་སྣར་ཡང་དམ་ཡོར་བཅིངས་ཐུར་ཏེ། །
འོ་མའི་མཆོ་ལ་ཟླ་ཟེར་ཞུགས་པ་བཞིན། ། ཞེས་པ་ལྷ་བུ་འམ།

ཡང་ན། (རང་) དཀྱུས་རིང་བུང་བའི་མིག་ཅན་པད་མའི་བཞིན། །
མཛོས་ལྡན་ཆུ་ལ་ཉུར་ངོམ་པར་རྟེས་ཆགས་ནས། །
ཡིད་འོང་འཇུམ་གྱིས་བསུ་བའི་སྨིན་ལེགས་མའི། །
ཚུ་སྐྱེས་གསར་པའི་ཆེ་དགར་ཅི་བདེར་རོལ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བུ།

10. མ་ཆོགས་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི། འཇུ་མི་ཕམ་ཆུ་ཆུལ་ཀྱིས།

གཅིག་ལ་གཅིག་སེམས་རྟེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིས། །
ཐུན་མོག་ལྷག་ལས་ཀྱུས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་ནས་ཡང་། །
ཐུང་དུ་བགྱོད་ལྟན་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་འདི། །
འཕྲིན་ནས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་ཉིན་མོ་སྟལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང་) ཡིད་ནི་དགའ་མའི་རྟེས་སུ་ས་ཕོང་ཀྱར་པས། །
གསལ་རིག་གཡོ་མེད་སེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་ངོས། །
མཇོས་ཕྲིག་ཀ་ཐུགས་བརྟན་བཀོད་པའི་བསམ་གཏན་ལ། །
གནས་པའི་ངང་ནས་མཚན་མོའི་ཐུན་དེ་འདས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

11. བག་མ་ལེན་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི།

རིང་ནས་མངོན་འདོད་ཡུན་ལ་མིག་ཡངས་མ། །
རྣམ་མང་ནོར་བུའི་འཕྲོར་པ་དང་བཅས་པར། །
རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཐུགས་རོལ་མོ་ཡིས། །
མཇོས་པར་བསྲས་ཏེ་བག་མའི་དགའ་སྟོན་བསྐྱངས། ། ཞེས་པ་
ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང་) ཕན་ཚུན་མཛའ་གཅུགས་ཐུང་གི་དུམ་བུ་བཞིན། །
འབྲལ་མེད་ཡུན་དུ་འགྲོགས་པའི་དགའ་སྟོན་ཀྱི། །
ཆོ་ག་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་འདུ་ཚོང་གིས། །
ཉིན་ཞག་འགའ་ཡང་ཡུད་ཙམ་ཉིད་ལ་སོང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

12. གཞོན་ནུ་ཐེ་བ་ལ་བསྟན་པ་ནི། འཇུ་མི་ཕམ་ཆམ་ཀུལ་ཀྱིས།

ལུམ་བིའི་ཚལ་རབ་མཆོག་ཏུ་ཉམས་དགའ་བར། །
ལྷར་བཅས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་མཚུངས་མེད་ཐུ། །
མཚན་དཔེ་ཉི་མ་བཀྲ་བའི་ལྷང་བ་ཅན། །
ཤ་ཀྱའི་སྲས་དེ་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་བལྟམས། ། ཞེས་ས་མ
ཡང་ན།(རང་) ལང་ལོང་ཆུ་འཛིན་འཕྲིགས་པའི་ཀློང་རྒྱ་ནས། །

ཟླ་བ་གསར་པའི་འཇུམ་ཞལ་བསྟན་པ་བཞིན། །
མཚར་སྣུག་མིག་གི་དཔལ་འཛིན་ཁྲི་ཤེག །
གནོད་པ་མེད་པར་ཡུམ་ཀྱི་སྐུ་ལས་གྲོལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

13. གཞོན་ནུ་འཕེལ་བ་ལ་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ཡི་ལང་ཚོ་གསར་པའི་ཚ་ཤས་ནི། །
ཡོངས་སུ་དར་བ་ཉ་རྒྱས་ཟླ་བའི་དཔལ། །
འཕེལ་དང་ཇེས་མཐུན་ནམ་དགྱེ་བློ་ཡི་སྟོབས། །
ཕན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་རྒྱས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། དེ་ནས་བཙམས་ཏེ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཡང། །
ཐོང་གི་པད་ཆུ་དང་མཚུངས་ལང་ཚོའི་ཚ། །
དར་བས་རང་རིགས་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་ནམས་དང། །
ལྟེན་ཅིག་ཅེད་འཛོའི་ཆུ་བས་རིང་ཞིག་འདས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

14. གྲོས་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི། པཏ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་
གིས།

རྒྱ་སྐར་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་ཟླ་བ་བཞིན། །
ཟླ་བ་བཟློང་མཁྱེན་པའི་གཏེར་མངའ་མི་བདག་དེ། །
དེས་མཛངས་བློན་པོའི་ཚོགས་དང་ལྟེན་ཅིག་ཏུ། །
རྒྱལ་ཐབས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་གྲོས་ལ་ཞུགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) ཕྱ་ཞིབ་ཏུང་དོར་འབྱེད་པའི་ནམ་དགྱེ་མིག ། །
ལྟེན་ཡང་རང་མཁན་བློ་ལྟེན་གཞན་དགེ་དང། ། །
ལྟེན་ཅིག་ཀྱོས་སུ་བཀྲིས་པས་འཕྲལ་ཕུགས་ཀུན། ། །
དོན་ཆེན་འབད་མེད་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུ།

15. ཕོ་ཉ་བསྟོད་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི། པཏ་ཆེན་བསྒྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

རྒྱལ་ཕྱན་དུ་མའི་རལ་པའི་ཅོད་པན་ལ། །
འབབ་སྟེགས་ཐྭེད་པ་མི་དབང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ། །
ནོར་བུའི་ཛོ་ཤལ་འཛིན་པའི་ཕོ་ཉ་ཆུམས། །
ཐུར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱོང་མང་པོར་ཕོང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) བསྟོད་དཀའ་ས་ཡིས་བསྐལ་པའི་ཐོག་མཚམས་ཀུན། །
ཐུར་མཏོག་ཕྲོག་འཕྲལ་ལྟན་པའི་བྱ་མ་རྣས། །
དུས་ཐུང་སྐད་ཅིག་ཡུན་ལ་ཕྱིང་ཡིག་ཚོགས། །
མ་ཉམས་བདེ་བར་ཕོན་པའི་གཏམ་དེ་སྟེན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

16. ཡུལ་གཞན་དུ་བསྟོད་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི། འཇུ་མི་ཕམ་ཆུམ་རྒྱལ་ཀྱིས།

རིན་ཆེན་སྐ་ལ་ཀྱིས་ལྷས་ཅང་ཤེས་རྣ། །
ཆུང་གི་ཤུགས་འཚང་དེ་ལ་ཞོན་ནས་ལུ། །
ཆུམ་མང་ཡུལ་ཀྱི་བཀོད་པ་བལྟ་བ་ལ། །
ཆེས་ཆེར་རིངས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཕོང་བར་ཐུར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) མེས་རྒྱལ་འཇུག་ལས་ལྷུན་གསར་པའི་ངོ་མཚར་དག ། བལྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞིང་ཆེན་གཅིག་ནས་གཅིག ། རིམ་པར་བསྟོད་ཚེ་ཕུན་ཟླ་མི་རིགས་ཀུན། ། བཅོས་མིན་མཛའ་འབ་བཙེའི་ཆུམ་འཐུར་ངོམ་པ་མཛོང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

17. གཡུལ་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བསྟན་པ་ནི། འཇུ་མི་ཕམ་ཆུམ་རྒྱལ་ཀྱིས།

ཐ་གྱུ་ཆུམ་པར་ཡངས་པའི་ཕྱོངས་དེ་ན། །
དཔག་མེད་གཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་བཤམས་ཀྱར་ཏེ། །
མིག་གིས་བལྟ་བར་མི་བཟོད་དཔྱང་ཚོགས་ཆུམས། །
ནོར་འཛིན་གཡོ་བ་ལྟ་བུར་ཕན་ཚུན་ཐུ། །
ཉར་ཉར་ཆྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྡ་དར་ཚོགས། །
ཚར་ཕྲིན་དུམ་བུར་ཆས་པའི་ནམ་བུན་བཞིན། །
མཁྱོགས་འགྲོའི་ཆོགས་ཏུལ་བཅེགས་པས་དགུང་ཕྱོན་ཀྱི། །
བཞིན་རས་མཛོས་པའང་ཡུད་ཀྱིས་འགེབས་པར་བྱེད། །
མི་ཟད་མཚོན་ཆ་བསྡུན་ཅིང་འཕབ་པའི་སྒྲ། །
ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དགྲ་ལྷའི་སྙིང་ཆ་ཡང། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་

བུ་འམ།

ཡང་ན།(རང་) རང་གི་བདེ་འཇོར་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་ཀྱང། །
ཟློ་ཡིས་འདོར་བར་མི་བཟོད་ས་བདག་ཀུན། །
རིགས་མཐུན་ཕན་ཚུན་ཟོག་ས་སུ་སྒྲུན་ནས་ནི། །
མ་རུངས་དཔྱང་གི་ཕྱོར་བས་ཆོལ་བར་བཙམས། །
དེ་ཚོ་ཏ་ཆིག་རྒྱལ་གྱིས་ཞི་འོད་ཀྱང། ། །
ཐྲིན་ཅེད་དཔའ་མཛངས་བཏུལ་ཐོད་ཡན་ལག་བཞིའི། །
དཔྱང་ཚོགས་མངགས་ཏེ་ཕ་རོལ་མི་ལྷུན་ལ། ། །
ཡུད་ཙམ་ཞིད་ལ་ཕྱི་མར་བརླགས་འདི་ལྟོས། །
ཕེ་མ་ལྷོན་ཝིར་མཚོངས་པའི་ཕྱི་ལེབ་བཞིན། ། །
ལྟོབས་ལྡན་དཔྱང་ལ་དགུས་ལོང་གྲེན་པ་ཡིས། ། །
དབྱུག་པས་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་འདི། ། །

རི་ལ་སྒྲོ་བོས་བརྡུངས་དང་ཁྱད་པར་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

18. མངའ་ཐང་དར་བ་ལ་བསྟན་པ་ནི། འཇུ་མི་ཕམ་ནམ་རྒྱལ་ཀྱིས།
མཐའ་བཞིའི་ཏེ་གས་ལྟན་སྒྲོ་བོའི་དོན་སྲིང་ཡང། །
གང་གི་མིང་ཙམ་ཐོས་པས་འདར་བྱེད་པ། །
ཕུན་ཚོགས་སྟེ་བཞིའི་དཔལ་ལྟན་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི། །
སྟོབས་འབྱོར་ཞི་མ་བྱེ་བའི་སྟང་བ་འབར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ནི།(རང་) ནམ་ལྟའི་དུམ་བུར་དབྱེ་བའི་ཁོ་ལའི་ཁྱོན། །
གང་གི་ཤར་ཕྱོགས་ནོར་འཛིན་ལྟེ་བ་ནི། །
མཛོས་ཤིང་བཟྱིད་ཆགས་ཀྱང་ཁོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེའི། །
མངའ་ཐང་རྒྱས་པ་དགྱར་ཀྱི་ཆུ་ཁའི་བཞིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

མཆན་ཁྱེད་ཀུན་གསུམ་པ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཇི་ལྟར་རྩོམ་ཚུལ།

འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉམས་ཇི་ལྟར་གདོད་ཚུལ། རྩོམ་ཚུལ་ཀྱི་དམིགས་བསལ། རྩོམ་ཚུལ་ཀྱི་ནམ་གཏམ་གཞན་བཤད་པའོ། །

རྩོམ་ཚུལ་དང་པོ་སྒྲུབ་ངག་གི་ཉམས་ཇི་ལྟར་འདོན་ཚུལ།

ཉམས་དང་འགྱུར་བ་དག་གིས་གཏམས། །
ས་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆུ་ཆེ་དང་། །
ཏ་ཅང་བསྟུས་པའི་མཐའ་གཉིས་སྦྱངས། །
མཉན་ཏོས་ཕྱི་ཐུ་ལེགས་མཚམས་སྦྱར། །
ཀུན་ཏུ་ས་ཁ་དག་གི་མཐའ། །
ཐ་དད་ལྟན་པས་མཇོས་པའོ། །

འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྐྱེགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་བཏོད་པས་ཡིད་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚོག་སྟོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་གིས་གཏམས་པའམ་བཀྲན་པར་བྱས་ལ། ཏླ་ཆུང་བ་ནམས་ཀྱིས་གཟུང་དཀའ་བའི་ངལ་བ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ས་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆུ་ཆེ་བ་དང་། ཏ་ཅང་མདོར་བསྟུས་པའི་སྟོན་ཀྱི་མཐའ་

གཉིས་སྤྱངས་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་རྣ་བར་མཉན་པར་འོས་པ་དེ་ཉིད། དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཁྲིཥྚ་དང་། འཕགས་མ་སོགས་ཛྙ་ཏིས་མཚམས་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ། འགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་སཀྐ་སྟེ་ལེའུ་དག་ལ། ཕལ་ཆེར་ཚིག་རྐང་ཡི་གེ་ཉེར་གཅིག་ཙམ་ཡོད་ན། དེ་དག་གི་མཐའ་རྫོགས་མཚམས་སུ་བཅོ་ལྔ་དགུ་བདུན་སོགས་སུ་མར་འབེབས་ཤིང་ཡང་དངོས་གཞི་ཚིག་རྐང་ཕལ་ཆེར་ཡི་གེ་བདུན་བསྒྲིགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དགུ་བཅུ་གཅིག་སོགས་ཡར་འཕེལ་བ་དང་། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཐར་ཚིག་ལྷུག་དང་། ཚིག་ལྷུག་གི་མཐར་ཚིགས་བཅད་སོགས་གཞུང་དཀྱུས་མ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པས་མཛེས་པར་བྱེད་པའོ། །

སྐབས་འདིར་ཉམས་དང་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། དགའ་བ་དང་ཁྲོ་བ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ནི། ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཤར་བའི་ནང་གི་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་ནས་འཛུམ་པའམ་ཁྲོ་གཉེར་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ། ལུས་ངག་ཏུ་ཤར་བ་ནི་ཉམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁོང་ནས་དགའ་བའི་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣེག་པའི་ཉམས་དང་། ཁོད་སྤྲོ་བ་ལ་བཞད་གད་དམ་གད་མོ་དགོད་པའི་ཉམས་དང་། ཤི་འབྲལ་སོགས་ཀྱི་སྨྲ་ངན་ལ་བཞིན་མདངས་ཉམས་ཤིང་། སྙིང་རྗེ་བའི་ཉམས་དང་། ཁྲོ་བ་ལ་དྲག་ཤུལ་ལམ། ཁྲོ་གཉེར་བསྡུས་པའི་ཉམས་དང་། སེམས་ཀྱི་གཟེངས་མཐོ་བ་ལ་སྤོབས་པ་ཆེ་ཞིང་དཔའ་བའི་ཉམས་དང་། སྡིག་པ་ལ་འཇིགས་ཤིང་བག་འཁྲུམས་པའི་ཉམས་དང་། སྐྱུག་བྲོ་བ་ལ་ཞེ་མེར་ཞིང་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་དང་། ངོ་མཚར་བ་ལ་རྨད་བྱུང་ངམ་ཧམ་པའི་ཉམས་ཏེ་ཉམས་བརྒྱད་ཡོད་ལ། དེའི་ཚུལ་འོག་གི་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྦྱར་ན་ནི། ཆེས་ཆེར་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་མཛེས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟར་སྟེབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ན། ཚིག་ལྷུག་གམ། བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་གང་རྩོམ་ཡང་རུང་། སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་དང་མི་འགལ་བ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྟེང་། ཚིག་སྦྱོར་རྒྱས་བསྡུས

སྐབས་དང་བསྒྲན་ཏེ་དོན་མ་ལུས་ཤིང་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་དང་། ཁན་པར་མི་
སྲོ་བའི་ཚིག་ཁག་ཁོག་མ་ཡིན་པར། བརྗོད་དོན་ཚིག་ཐོག་ཏু་འདྲིལ་བ་དང་།
ཚིག་ཐུ་ཕྱིའི་བརྗོད་དོན་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་ལྡན་འགྲིག་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་
གྱི་གནད་རྣམས་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསལ་ཡོར་སྟོན་པ། དེ་ཡང་
སྒྲན་ངག་གི་རྒྱན་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་ལུགས་སྲོལ་དང་མི་འགལ་
བའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སོགས་རྟོམ་ཚུལ་ལ་གཟབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲན་
ངག་ཐོག་མར་སྤྱོང་སྐབས་ཚིག་སྤྱོར་ལེགས་པོ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་
ནོ། །

གཞན་ཡང་ཚིགས་བཅད་ལ་རྣམ་དབྱེ་སོགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཁུང་ལ།
ཚིག་ལྷུག་ལ་ཡང་ཚིག་སྡུད་གང་ཐུབ་བྱ་དགོས་པར་མ་ཟད། ཚིགས་བཅད་ཚིག
ལྷུག་གཉིས་ཀར་ཚིག་སྡུད་སྤྱར་ན་ནོར་སོ་ཡོད་པའམ་དོན་གསལ་ཡོར་སྟོན་པ་ལ
མེད་དུ་མི་བྱང་བ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས། དགོས་མེད་ཀྱི་ཚིག་ལྷག་རྣམས་དོར
ནས་བརྗོད་ན་ངོས་གཅོང་བས། རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྱད་སོགས་བསྡུ་ཅི་ཐུབ
དང་། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲ་རྒྱན་དང་བསྐོར་བའི་རྒྱན་སོགས་དམིགས
བསལ་གྱི་ཡི་གེ་དང་། དཔྱངས། སྒྲེ་གནས་སོགས་གཅིག་པར་སྤྱར་བ་དེ་འདྲ
ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་། དེ་མིན་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡི་གེ་དང་।
སྒྲེ་གནས་གཅིག་པ་དང་། དཔྱངས་འདྲ་བ་མང་བ་དང་། བྱེད་སྒྲ་དང་འབྲེལ
སྒྲ་མང་བ་དང་། ཀུན་ཏু། རབ་ཏু། ཡོངས་སু། ཁེ་བར། རྣམ་པར་ཞེས་པ
ལྟ་བུའི་མི་ཟད་པའི་ཚིག་གི་ཁ་སྐོང་མང་ན། རྒ་བར་མི་སྐྱན་པའི་ཚིག་རྫོབ་ཅན
དུ་འགྱུར་བས། དེ་རིགས་ལ་དོ་སྣང་ཆེར་བྱེད་དགོས་པ། དཔེར་ན། འཛམ
བུའི་གླིང་དུ་ཁྱེ་མ་ལྟམ་མེར་ཤར་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྲེང་བ་སྤྲོས་ཏེ་ཀུན་ཏু་སྣང
བར་བྱས་ཤིང་། པད་ཚལ་རྣམ་པར་རྒྱས་པས་དཔྱིད་ཀྱི་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབས
པ་བྱང་ངོ་། ། ཞེས་པ་ལ། ཤར་ནས་སྤྲོས་ནས་བྱས་ནས་ཞེས་ཟམས་ཅད་སྒྲ
མཐུན་པར་སྤྱར་ན་ཚིགས་མི་སྐྱན་ཞིང་། དོན་ལ་ཡང་ལྟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱང་པ

བསྡུད་མར་ཡོད་པས་ཤོ་མི་བདེ་བས། ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་བསྡུད་མར་སྤྱོར་
རྒྱབས་སྒྲ་གདངས་མི་འདྲ་བར་སྣྲོར་ནས་ལེགས་པ་དང་། ཡང་། འཇམ་གྲོང་དུ
ཞེ་མས་འོད་སྤྲོས། ལྷང་བར་བྱས། པད་ཚལ་ཆུས་པས་དཔྱིད་དུས་ཐུང
ངོ་། ། ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་ན། ཆོག་མཚམས་ཐུ་ཕྱིའི་བར་སོ་སོར་གཅོད་མཚམས
ཀྱི་ཤད་རེ་ཐོབ་ཅིང་། ཆོག་མཇོས་པའི་ཆུན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ལྷན་ངག་མཁན་པོ
ཆེམས་ཀྱིས་ཏེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ལྷན་ངག་སྤྱོར་རྒྱབས་དོན་གྱི་ཆུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྷ་གདངས
ཀྱི་རྣོ་ནས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ཁྱད་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་ལྷ་གདངས་ཚུབ་ཆེ
བའི་ཆྱེན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཚུབ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ལྷ་འཇམ་ཆེས་ནས་ལྟོད་པའི
ཟླུན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་རང་གི་ཐྱོང་བས་ཀྱང་ཏོགས་ནུས་ལ། འོག་ནས་འབྱུང་བ
ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་སྲོག་ཆེན་དབྱངས་ལྟན་ཆུམ་བཅད་ཅན་བཅོག་པ་ཆུམས་ལྷི
བ་དང་། དེ་ལས་ལྟོག་པ་ཆུམས་ཡང་བ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས། ཡི་གེ་ཕན་ཚུན
ཕྱད་ཚུལ་ལས་བཟོད་དགའ་ལ། ལྷ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་ཆོགས
བཅད་སོགས་བཏགས་པའི་ཚེ་རང་གི་ཉམས་ཐྱོང་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལྷ
ཚུབ་ཆེས་ན་ཅི་རིགས་ཡང་བར་བསྟན། འཇམ་ཆེས་ན་ཚུབ་པ་ཅི་རིགས་གང
འོས་ལུ་བསྟན་ནས་འཇམ་ཚུབ་འདྲེས་མ་དང་། འཇམ་པ་ཤས་ཆེ་བ་བྱས་ན
ལེགས་ཤིང་། ཡང་ཁོ་བོའི་བསྟོད་པ་སོགས་ལ་ལྷ་གདངས་ཚུབ་པ་ཤས་ཆེ་བར
བྱས་ན་ལེགས་པ་སོགས། མདོར་ན། ཆོག་ཐྱོར་དེ་ཞིད་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཆོ
ན་བར་ལྷན་པ་ཞིག་ཐྱང་ན་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ལྟོག་ན
ཐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཐྱིར་ལྷན་ངག་གི་ཆོག་ཐྱོར་ལ་རབ་དཔལ་དོན་གསལ
གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ་ཐོམ་གཤིས་ལྷན་ལ་ཁ་གསལ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཡིན
ཏེ། ངག་ཐྱོར་ནི་དོན་དེ་ཞིད་ཟོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དོན་གསལ་པོར་ལྟོན་པ
ནི་ཆོག་ཐྱོར་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྒྱ་གར་ལྟོ་ཐུགས་པའི་ལྷན་ངག
ཀྱང་འདི་ཞིད་གཙོ་ཏོར་ཟྭད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་རྒྱ་གར་དུ་ལོག་བཤད་ཀྱ

སྐྱབ་དང་། ཟླ་གྲགས། དཔའ་བོ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ནམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་
དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་། བོད་དུ་ནི་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་བློ་ཆེན་
པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་བྲལ། རྒྱལ་དབང་བསྐལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོ། པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས། སྟེ་དགེ་མི་ཕམ་ནམ་རྒྱལ་
སོགས་ཀྱི་གསུང་ཐོམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། མི་ནམས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཐོམ་གཤིས་ཆོག
དཔས་ཤིང་གསལ་བ་ལ་དགའ་བ་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་བོ་དཔྱིའི་ཉམས་འདོན་ལུགས་ལ
མོས་པའི་བག་ཚགས་ཅན་ནོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་ཐོམ་གཤིས་དེ་ཏ་ཅང་གོ་སྣ་བ་མ
ཡིན་པར་ཅུང་ཟད་ཁ་དམ་པའི་ཆོག་སྟོར་ལ་དགའ་བ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་གོ་ཀ་པའི
སྐྱན་ངག་གི་ཉམས་འདོན་ལུགས་ལ་དགའ་བའི་རིགས་ཡིན་ཞིང་། དཔེར་ན་རྒྱ
གར་དུ་སློབ་དཔོན་ཙནྡ্র་གོ་མིའི་གསུང་ཕལ་ཆེར་དང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ
ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོ། པཎ্ཌི་ཏ་ནག་མོའི་ཁོལ་སོགས་ཀྱི་གསུང་ཐོམ་ལྟ
བུ་དང་། བོད་དུ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། རྒྱལ་དབང་བློ
བཟང་རྒྱ་མཚོ། བོད་མཁས་པ། རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས
སོགས་ཀྱི་གསུང་ཐོམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ
ཡིན་ཀྱི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། ། ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས
འགྱུར་བའི་རབ་བཏགས་དང་། ཕུལ་བྱུང་དང་། ཕྱར་བ་དང་། འགལ་བའི
རྒྱན་དང་། བསྟན་དོར་གྱི་རྒྱན་སོགས་འཁྱོག་བརྟོད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་མའི་ཉམས་ཅི
རིགས་སུ་བསྟེས་ཏེ་ཐོམ་པ་ཕལ་ཆེར་ཤིན་ཏུ་སྐྱན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁ་ཅུང་ཟད་དམ
པ་འགྱུར་ངོ། ། ཆོག་སྟོར་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་དང་དོན་ཟབ་མོ་ཅི
ཡང་སྟོན་རྒྱ་མེད་པར་རང་བཞིན་བརྟོད་ཚུལ་མི་བདེ་བས་ཁ་མི་གསལ་བ་ནི
ཐོམ་པ་པོ་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིར་བཏང་ཐོམ་གཤིས་གསལ་བ་ཡོན་ཏན
ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ཀྱང་། དཔེགས་བསལ་ཆགས་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ
སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཅ་ཅང་གསལ་ན་མི་མཛེས་པས་ཅུང་ཟད་ཁ་དམ་པར་བྱས
ན་ལེགས་པའི་སྐབས་ཡོད་ལ། བསྟོད་ཆོག་དང་། འཕྲིན་ཡིག་མཚན་ཉམས་སུ

སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ཅི་རིགས་སྒ་ཏྲ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗེད་ཏྲ་སོགས་ཕལ་མོ་ཆེར་སྟན་ཀྱམས་ལྟན་ཅིང་དོན་གསལ་བ། དྲང་པོའི་ཚིག་ཀྱག་ཀྱོག་མེད་ཅིང་བཤད་སྒྲ་བ་ཉིད་ལེགས་ཏེ་འཇུག་པ་བདེ་བས་སོ། ། མི་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་གཤིས་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་དོན་གྱི་ཤུགས་དང་ལྡན་པར་ཏྲ་བ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། འདི་རྣམས་སྟན་ངག་སྒྲུང་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བསམ་གཞིགས་ནན་ཏན་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

རྩོམ་རྒྱལ་གཉིས་པ་རྩོམ་རྒྱལ་གྱི་ངམིགས་བསལ།

གང་ཞིག་ཡན་ལག་འགས་དམན་ཡང་། །
ཚོག་སྒྲོར་ཕྱན་སྒམ་ཚོགས་པ་ཡིས། །
བློ་ལྟན་མཀུ་བར་ཕྱེད་པས་ན། །
འདིར་ནི་སྟན་ངག་སྒྲོན་མ་ཡིན། །

སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་གི་ནང་དུ། ཕྱོང་ཕྱིར་ལ་བསྟགས་པ་སོགས་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་གིས་དམན་ཡང་། གང་སྒྲར་གཞིའི་དོན་རྣམས་ཚོག་སྒྲོར་ཕྱན་སྒམ་ཚོགས་པ་དང་ལྟན་པ་དེ་ཡིས། མཁས་པ་བློ་ཕྱོས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཡིད་མཀུ་བར་ཕྱེད་ནུས་པས་ན། འདིར་ནི་སྟན་ངག་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། སྒྲེད་ཚལ་གཅིག་ཕྱའི་བསྟགས་པ་བརྗེད་པ་ལ། ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་སྒྲར་བ་སོགས་བཅུ་དང་། ལེའུ་གཉིས་པའི་དགེ་རྒྱན། དོན་རྒྱན། ལེའུ་གསུམ་པའི་སྒ་རྒྱན་དང་། གཉིས་ཚོག་གི་རྒྱན་སོགས་སྒྲར་ཏེ་བཙམས་ཀྱང་རུང་བ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་བརྗེད་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱན་དེ་སྒྲར་ན་མི་མཛོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྒྲར་གཞི་ཕྱོང་ཕྱིར་སོགས་ལ་བསྟགས་པ་བརྗེད་པ་ཡིན་ན། མི་ལུག་པའི་ཤུགས་དང་། ཟླ་ཞེའི་ཤུགས་ལྟ་བུ་སྒྲར་ན་མི་མཛོས་པ་སོགས་ཡོད་པ། སྒྲར་གཞིའི་ནང་དོན་དང་། སྒྲར་རྒྱའི་སྟན་ངག་གི་རྒྱན་གཉིས་འཕྲལ་མཚུངས་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་སོ། །

རྩོམ་ཚུལ་གསུམ་པ་རྩོམ་པའི་ཁམས་གཏོང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ།

ཐོག་མར་བསྟོད་ཡུལ་ཡོན་ཏན་འགའ། །
ཞེ་བར་བཀོད་ནས་དེ་ཡིས་ནི། །
དགྱ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ཅེས་པའི། །
བརྗོད་ཚུལ་རང་བཞིན་མཛོས་པ་ཡིན། །
རིགས་དང་བཙོན་འགྲུས་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །
དགྱ་བོ་ལ་ཡང་བསྟན་བྱས་ནས། །
དེ་ལས་རྒྱལ་ཕྱིར་བསྟོད་ཡུལ་དེ། །
ཁྱད་འཕགས་བརྗོད་པའང་ལྷག་པར་མཛོས། །

ཐོག་མར་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་འདྲེན་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱ་ལ་དཔའ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟན་པ་བརྗོད་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡིས་ཕ་རོལ་ཀྱི་དགྲ་སྟེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་སྨན་ངག་གི་ལམ་འདིའི་ཁམས་གཏོང་ཚུལ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་རང་བཞིན་ཀྱིས་མཛོས་པ་ཡིན་ཞིང། ཡང་ན། རིགས་བཟང་བ་དང། བཙོན་འགྲུས་ཆེ་བ། ཐོས་པ་མང་བ། ཕན་སེམས་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་དགྱ་བོ་ལ་བསྟན་པ་སྟོན་དུ་འགོད་པར་བྱས་ནས། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འདྲེན་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བརྗོད་པའང་སྟར་ལས་ལྷག་པར་མཛོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལ་དཔའ་མཛངས་དང། མཆོན་ཆ། འཐབ་ཏུས་སོགས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་ཞེ་བར་བཀོད་ནས། དེས་ཡོན་སྟོན་མ་ཏུངས་པའི་དཔྱང་ཚོགས་མེང་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པར་ཐལ་བར་བརླུགས་སོང་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་སྨན་ཚོག་དང་འབྲེལ་ནས་བརྩམས་ན་ཡང་མི་ནན་ཏུ་ལེགས་མོད་ཀྱི། དཔེ་ཏུང་དེ་བས་ཀྱང་དགྱ་ཟླ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་དཔའ་ངར་དང་མཆོན་ཆ་དང་གཡོ་འཕྲལ་སོགས་ཆ་གང་ཐད་ནས་དཔགས་ན་ཕལ་པ་གཞན་ཀྱིས་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང། ལུས་ཀྱང་འཐབ་

ཚུལ་རང་གི་བ་ཞིག་གིས་ཕམ་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་སོགས་བསྟོད་བསྡུགས་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་ནས། དེ་འད�eri་དགེ་བཤེ་བདེ་དཔྱང་ཚོགས་རྒྱལ་དཀའ་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་བསྡུགས་པ་བརྗོད་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་གཡུལ་ལས་ཆམ་པར་རྒྱལ་བར་བསྡུགས་པ་བརྗོད་ན་སྐྱན་ངག་གི་ཉམས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་མཚོན་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

(5) ཚིག་ལྷུག་གི་སྐྱན་ངག་བཤད་པ།

ཀུང་པས་མ་བཅད་ཚིག་གི་རྒྱུན། །
ལྷུག་པ་ཡིན་ཏེ་མིང་ཅམ་གྱི། །
དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་དང་ནི་གཏམ། །
མིང་གཉིས་དག་གིས་རིགས་གཅིག་མཚོན། །
ལྷག་མ་བརྗོད་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་། །
འདི་ཉིད་ནང་དུ་འདུས་པར་ཐུན། །

ཚིག་གི་སྒྲོར་བ་གང་ཞིག་ལ་ཀུང་པས་མ་བཅད་པའི་ཚིག་གི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མིང་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བརྗོད་པ་དང་། གཏམ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། མིང་གཉིས་པོ་དག་གིས་རིགས་གཅིག་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དཔེར་ན། གཉིས་འཐུང་དང་། ལག་ལྟེན་ཞེས་པའི་མིང་གཉིས་པོ་དེས་དོན་གླང་པོ་ཆེའི་རིགས་གཅིག་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། ལྷག་མ་ཚིག་ལྷུག་པའི་སྐྱན་ངག་གི་དབྱེ་བ་གཞན་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱང་། གཏམ་དང་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་འགྱུར་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་མེད་དོ། །

འདིར་ཚིག་ལྷུག་གི་ སྐྱན་ངག་དཔེར་བརྗོད་མཚོན་ཙམ་བཀོད་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྒྲ་ཕྱིང་ལྟ་པས་མཛད་པའི《ངོད་ཀྱི་དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་ཕྲ

དབྱངས་》ལས་ས་སྐྱ་པའི་གདུང་རབས་ཀྱི་གླིང་གཞིར་“དེ་ལྟར་ཕུལ་དུ་བྱུང་
བའི་སྐྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཁོ་ཆ་བཅན་པོ་ཁྱོན་ནས་རྩོ་ངར་མི་བཟང་པའི་མཚོན་ཆས
བདུད་ཕྲེའི་སྐྱིང་ལ་བརྒྱན་ནུས་ལས་འདས་པའི་དཔེ་ལྟ་ལུང
དཔལ་ཀྱི་རྩོ་རྗེས། མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་ཀྱི་འདབ་བརྒྱ་རྣམ་པར་བཞད་པའི་ཟླ་ཞ
འཕྲུ་གླང་དར་མ་ཞ་དྲྭ་བཅན་ཞེ་མའི་བྱའི་གངས་རིའི་དྲྭ་བྱ་གས་ར་ཆད
པའི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་མཆེ་བའི་ཁོང་ཁྲིར་ཏ་ལྷུགས་པའི་མཏུག་ཏུ། རྗེ་འབངས
ཀྱི་ཁོ་རིམ་རྣམ་པར་ཞིག་ནས་ལོ་སྲུམ་བརྒྱ་ལྔག་པ་འདས་པའི་དུས། འཇམ
དཔྱངས་ཁོང་མའི་ཁྲི་ལ་གནམ་བསྐོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཏོར་ཀྱི་ལུང་བྱང་བ་ཡིན
ནོ། །” ཞེས་བཅན་པོ་གླང་དར་མ་ལྟ་ལུང་དཔལ་རྗེར་ཀྱིས་བསད་པའི་མཏུག
ཏུ། རྗེ་འབངས་ཀྱི་ཁོ་རིམ་འཁྱུགས་ནས་ལོ་སྲུམ་བརྒྱ་ལྔག་སོང་རྗེས། ཁོང
མའི་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཏོར་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བ་ཡིན་པར་སྐྱན་ངག་གི་ཚོག
སྟོར་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུ། རང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ནི།
རབ་དཀར་གང་ས་རིའི་ཅོད་པན་ཀྱི་ཐོར་ཅོག་མཇོས་པར་བཅིངས་ཤིང་། ཐོ
ལྕང་ནགས་ཚལ་སྒྲུག་པོའི་སྟོད་གཡོགས་ཀྱིས་ལུས་ཀུན་ཡོངས་སུ་བསྒྲིབས་པའི
པོད་ཡུལ་ནོར་འཛིན་བུ་མོའི་བཞིན་རས་ཆུམ་པར་ངག་པའི་ཐྲོངས་འདིར
རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཟབ་བདྲིང་ཆུ་མཚོའི་མཇིང་དང་མཚུངས་ཤིང་ཕ་མཐའ་ཀུན
གསལ་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི་མཁྱེན་བཟོད་ཀྱི་ཐུ་བ་རབ་ཏུ
ཡངས་པ་ལོ་ཐུ་བ་དང་མཁས་དབང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱོན་པ་ཆེས་ཀྱི་བློ་ཕྱོས
ཀྱི་ཁྱེད་ཚལ་ལས་བསྐྱན་པའི་རིག་གཞུང་པད་མའི་དགའ་ཚལ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ
མཇོས་པ་དེ་ལྟ་ནའང། ཇི་ལྟར་མི་གཅང་འདམ་ཀྱི་གཏིང་དོང་ཟབ་མོར་ཡིད
ཅིང་འཚོ་བའི་ཉམ་ཆུང་ཐུང་བུ་རིགས་བཞིས་ལྷེབ་ལྷེབ་ཨོག་བུ་ལས་སྒྲབ་པའི
གཨོག་པ་བཀྲངས་ནས་ཀུན་གསལ་ཞི་མའི་འོད་ཟེར་ཕྲིད་པར་འདོད་པའི་ཉམ
ས་མཚན་པར་ཐུར་ཚོ། དུས་རབས་ཀ་ཤས་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་བཏལ་བའི་ལོ
ཐུས་འཕྲལ་ཀྱི་འགོར་ལོས་རང་ལུས་ཐལ་བའི་རྩལ་བཞིན་བརླགས་ཏེ། མི

རིགས་ཁམ་གི་རིག་གཞུང་སྦྱང་ཚུལི་མཛོད་ཀྱི་འདབ་བཏུ་ཡོངས་སུ་བཞད་ཅིང་། ཟད་མཐའ་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་དོ་བསྡུང་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འགྱེད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་གྲིང་ལྡའི་བྱང་བའི་ཐུ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་ཆེད་དུ་བོས་པ་མེད་པར་ངང་གིས་མཚོན་དུ་འགུགས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་མཆིས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(6)ཐུགས་མ་ཞེས་བྱ་བའི་སྙན་ངག་བཞད་པ།

ཐུགས་མ་རྒྱས་གང་ལ་སོགས་ཏེ། །
དེ་དག་རྣམས་ནི་གཞན་ན་རྒྱས། །
ལྷག་པ་ཚོགས་བཅད་རང་བཞིན་གང་། །
ཅམ་བུ་ཞེས་བྱར་མངོན་པར་བརྗོད། །

ཚོགས་བཅད་དང་ཚོག་ལྷག་ཐུགས་མའི་སྙན་ངག་དེ་ལ་ཡང་སྐད་རིགས་བཞི་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་བརྗམས་པའི་བྲོས་གར་དང་། སྐད་སྟ་གཅིག་ཁོ་ནས་བརྗམས་པའི་ཅམ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་བྲོས་གར་ནི་ཐ་ར་ཏ་དང་བོ་ཏ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གཞན་ན་རྒྱས་པར་ཡོད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ལྷག་པ་དང་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཅམ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་རྩ་བཅད་ལྷག་ཐུགས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚོག་ལྷག་མང་ཞིང་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་བར་བཅད་ཡོད་པ། སྒོ་བ་དཔོན་དཔལ་བོའི་《ཐུགས་རབས་སོ་བཞི་པ》དང་《གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད》《མི་དབང་ཕོ་ལྷ་བའི་རྟོགས་བརྗོད》ལྟ་བུའོ། །

(7) སྙན་ངག་གི་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྟོན་པ།

ངག་གི་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་། །
ལེགས་སྦྱར་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་དང་། །

རྒྱུར་ཆགས་འདྲེས་མ་ཞིས་པ་སྟེ། །

ཆུམ་པ་བཞི་རྡུ་མཁས་པས་བཤད། །

སྒྲན་ངག་གི་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་སྐད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ནི་སོ་སྒྲོ་ཏ་ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་། དེ་བཞིན་ དུ་ཕྱ་གྲི་ཏ་ཞེས་པ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དང་། ཡ་ལ་ཐྭམ་ཤ་ཡ་ཀྱུ་རྒྱུར་ཆགས་གི་སྐད་དང་། འདྲེས་མ་ཞེས་པ་ཞོང་གི་སྐད་རིགས་དེ་གསུམ་འདྲེས་པའམ། ཡི་ཤ་ཐོ་ཡ་ཤ་ཟའི་སྐད་བཅས། ཆུམ་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས་པ་ཡོད་པར་མཁས་པ་ཆགས་ཀྱིས་གསུངས་པོ། །

(8)སྐད་རིགས་བཞི་ཪ་དེའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

ལེགས་སྦྱར་ཞེས་པ་ལྷ་ཡི་ནི། །

སྐད་དུ་བྱང་སྲོང་ཆེན་པོས་གསུངས། །

ཕོ་སྒྲོ་ཏའི་སྐད་དེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལྷའི་སྐད་དུ་སྲོན་ཏེ་བྱང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཆུམས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཀུ་གར་སྐད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་ཆུམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཚོས་སྐད་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྐྱེས་དེ་མཚུངས་ཡུལ་ཅན་ཞེས། །

རང་བཞིན་རིམ་པ་དུ་མ་ཡོད། །

ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་སྐད། །

ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་དག་གི་མཆོ། །

སེ་ཏུས་བཅིངས་པ་རང་བཞིན་གང་། །

རང་བཞིན་མཆོག་ཏུ་ཐྱུར་པར་རིག ། །

ཚོ་ར་སེ་ཏ་ཁོ་ཏ་ཏོ་ཏ་ཡང་། ། ལ་ཏེ་གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་སྐད། ། རང་བཞིན་ཞིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡི། །

ཐ་སྙད་ནམས་ལ་ཞེ་བར་འགྱུར། །

ཙ་བ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྨད་དེ་ལས་སྒྲོས་ཤིང་། དེ་དང་ནམ་པ་མཚུངས་པ་གང་ཞིག་ལ་ཡུལ་སོ་སོའི་སྨད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚོག་གི་ཟུར་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བྱ་ཀྱི་ཏཱའམ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྨད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་ཏེ་ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོའམ། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ལ་བསྟེན་པའི་སྨད་ཡུལ་དབུས་མ་ཐུ་ཆའི་སྨད་ནི་ལྷའི་སྨད་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་ལེགས་བཤད་དམ་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ། གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ། སེ་ཏུས་བཅིངས་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་རྣ་མ་ཏས་སྲིན་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་ནས། རྒྱ་མཚོར་ཟམ་པ་བཙུགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སྣན་ངག་ཏུ་སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པ་དེ་ལ་སེ་ཏུ་བའམ། སེ་ཏུས་བཅིངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཐུ་ཆའི་སྨད་ཀྱིས་བརྩམས་པ་གང་ཡིན་པ་ནམས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྨད་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་རིག་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེར་མ་ཟད། ས་ར་ས་ཏ་ཞེས་པ་ལྟའི་ཐེ་ཀུ་གར་སྟོན་ཕྱོགས་པའི་སྨད་དང་གོ་ཏ་སྟེ་ཤར་ཕྱོགས་པའི་སྨད་དང་། ལ་ཏི་ཞེས་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་སྨད་དང་། པཉྩ་ལི་སྟེ་ལྷ་ལེན་ཞེས་བྱང་ཕྱོགས་པའི་སྨད་དང་། གཞན་ཡང་ཡུལ་ཀུན་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྨད་ནི། རང་བཞིན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱི་སྨད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་དམ་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཞེ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །

བ་ལང་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་ཚོག །
གཞུང་འདིར་ཟུར་ཆགས་ཉིད་དུ་བརྗོད། །
བསྟན་བཅོས་ནམས་ལ་ལེགས་སྦྱར་ལས། །
གཞན་པ་ཟུར་ཆགས་སྨད་དུ་གྱུར། །

རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་མཐའ་ཤོ་ཝ་ཏི་ཀླུ་སྟེ་བ་ལང་ཕྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་སྨད་ནི། ཐུན་ངག་གི་གཞུང་ལུགས་འདིར་ཟུར་ཆགས་གི་སྨད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཐུགས་བསྟན་བཅོས་ནམས་ལས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྨད་ལས་གཞན་པའི་སྨད་

རིགས་གཞན་རྣམས་ནི་ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་རིགས་གཙོ་ཆེ་བ་བཞིའི་ནང་གི་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་ལས་གཞན་པའི་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཆག་ནས་བྱུང་བ། དཔེར་ན་རཏྣ་ལ་ར་ཏ་ན་དང་། ཨགྣི་ལ་ཨ་གེན་ཞེས་འདོན་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྩ་བ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ་ཉིད་ལས་ཟུར་ཆག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། གཞུང་འདིར་ལེགས་སྦྱར་ལས་གཞན་པའི་སྐད་ཐམས་ཅད་ཟུར་ཆག་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་རྒྱ་གར་སྐད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གྱི་སྐད་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་མིན་ནོ། །

དེ་རི་མ་ཟད། པྲ་ཀྲི་ཏ་ཞེས་པ་དོན་བསྒྱུར་ན་ཕལ་པ་ལའང་འཇུག་པས། ཕལ་བའི་སྐད་དམ། ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོར་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐད། ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད་དང་། དེ་ལས་ཟུར་ཆག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དུ་བཞག་ན་སྔ་རབས་ཀྱི་མཁས་པའི་གསུང་དང་མཐུན་པར་མ་ཟད། དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་གཞུང་དང་བསྟུན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

(9) སྐད་རིགས་བཞི་པོ་དེའི་སྒོ་ནས་བརྩམས་པའི་སྙན་ངག་གི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ།

ལེགས་སྦྱར་སཀྲས་བཅིངས་ལ་སོགས། །
རང་བཞིན་སཾསྐྲྀ་ཀ་སོགས་དང་། །
ཟུར་ཆག་ཨོ་ས་ར་སོགས་ཏེ། །
ཀློས་གར་ལ་སོགས་འདྲེས་པའོ། །
གཏམ་སོགས་སྐད་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །
ལེགས་སྦྱར་གྱིས་ཀྱང་བཅིངས་པ་སྟེ། །
ཚད་བྱུང་དོན་ཅན་རྒྱ་ཆེའི་གཏམ། །

འཐུང་པའི་སྐད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད། །

གོང་གསལ་སྐད་རིགས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་བཙན་མས་པའི་གཞུང་གང་དང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་བཙན་མས་པའི་སྒྲན་ངག་ནི། ས་ཀྱས་བཅིངས་པའི་གཞུང་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྒོ་བ་དཔོན་དཔའ་བོས་བཙན་མས་པའི《སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ》ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དུ་བཙན་མས་པ། རབ་མཆོག་ལྷོས་བྱས་པའི《སྐད্ཀ་ཀ》ལ་སོགས་པ་དང་། ཟུར་ཚགས་གི་སྐད་དུ་བཙན་མས་པ《ཡོ་ས་ར》ཞེས་པའི་སྒྲན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་དང་། ས་གཡ་ལ་སོགས་ཏེ་ཐོས་གར་ཆུ་ཏ་ཀ་ལ་སོགས་པ་འདྲེས་པའོ། ། ཐོན་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་ནི་ཕལ་ཆེར་སྐད་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་དང་། གཙོ་ཆེར་ལེགས་སྦྱར་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ཡོད་ལ། 《ཆད་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ཅན་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཆེན་པོ》ནི། འཐུང་པའི་སྐད་དེ་ཤ་ཟའི་སྐད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བཟོད་པའང་ཡོད་ཅེས་སྒྲན་ངག་གི་གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དེ་དག་ལས་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རེ་རེ་ཅམ་ལས་མེད་པར་མ་ཟད། འགའ་ཞིག་བོད་སྐད་ལ་གཏན་ནས་བསྒྱུར་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན། 《དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང》དང་། 《སྒྲན་ངག་མེ་ལོང་མ》སོགས་བོད་དུ་མ་འགྱུར་གོང་དུ་མཁས་དབང་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་བཙན་མས་པའི《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོར》འདི་སྐད་དུ། ཚིག་ལྷུད་དང་། ལྷོབ་ལྷོར་ལྷི་ཡང་འདི་ཡན་ར་དང་། ངལ་གསོའི་ལྷོད་མཚམས་དང་། ལྷུར་རྒྱན་ཕལ་ཆེར་དང་། ལྷ་རྒྱན་གྱི་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་ནི། ལྷམ་བྱའི་ཐགས་ལ་ཟ་འོག་གི་རི་མོ་བཞིན་བོད་སྐད་ལ་ལྷོར་དུ་མི་བཏུབ་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་མེ་ལོང་མ་སོགས་བོད་དུ་མ་འགྱུར་གོང་དུ་ངེས་པར་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མཆིས་ཡང། དུས་ཕྱིས་ཤོང་དཔང་ལོ་ཙྪ་བ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་རིམ་ཀྱིས་སྒྲན་ངག་གི་འཕེལ་རྒྱས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བར་བརྟེན། བྱ་དཀའ་བའི་ཚིག་རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་གར་མའི་དེ་འདྲ་མིན་ནའང་ཕྱི་ཐོག་གི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་བོད་སྐད་རང་གི་

སྟེང་ནས་བརྩམས་པའི་སྐྱན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་ཆེས་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་མཐའ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་རོ། །

ས་བཅད་གསུམ་པ། སྐྱན་ངག་གི་རྒྱུན་ བཤད་པ།

(1) སྐྱན་ངག་གི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

སྐྱན་ངག་མཛོས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །
ཚོས་ནི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །

རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་སྐྱན་ངག་དེ་ཉིད་མཛོས་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཚོས་ཆུས་ལ་ནི་ སྐྱན་ངག་གི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོས་བྱ་རང་བཞིན་ གྱིས་གཟུགས་བཟང་བ་དེ་ཉིད་མཛོས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དང་ཤོས་ རྒྱུན་སོགས་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྒྲས་པ་ན། ཐར་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་མཛོས་ པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་རྣམས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ ཐུན་ཚིག་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ན། ཆ་བར་སྐྱན་ཞིང་བསམ་ ཀྱིན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཁམས་སོགས་ཁམས་དང་འགྱུར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོན་ པར་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་རྒྱུན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

(2) རྒྱུན་གྱི་དབྱེ་བ་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

དེ་ལ་སྔོ་ཤར་ཕྱོགས་མོང་དང་། །
ཕྱོགས་མོང་མིན་པ་རྣམ་གཉིས་ལས། །
ཐུ་མ་ལེའུ་གཉིས་པ་ཡི། །
སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།[2] །

འདིར་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི། །
རྒྱུན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ། །

སྐྱན་ངག་གི་རྒྱུན་སྤྱོར་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་ལྷ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་པ་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པའི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཏེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཐ་མ་ནི་བཤད་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བས་འགྲ་ཏু་ལེའུ་བར་མའི་སྐབས་སུ་ཞིབ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་ལྷ་ཤར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་བཤད་གཞི་ཁུང་བའི་གནད་ཀྱིས་སྟོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀྱི་མཚམས་སྤྱོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

(3) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་གོ་དོན་བཤད་པ།

དེ་ཡང་རྒྱུན་ཀྱི་སྤྱོར་ལུགས་ལ། །
ལྷ་ཕྱོགས་པོ་དཔྱ་དང་ནི། །
ཤར་ཕྱོགས་གོ་ཀླ་པ་ཞེས་པའི། །
ལམ་སྲོལ་མི་འདྲ་རྣམ་པ་གཉིས། །

སྐྱན་ངག་གི་རྒྱུན་དེ་ཡང་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་སྐྱན་ངག་སྤྱོར་ཚུལ་ཀྱི་སྐོར་ནས་དབྱེ་ན་ལྷ་ཕྱོགས་པོ་དཔྱ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་གོ་ཀླ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་། འདིར་པོ་དཔྱ་ཞེས་པའི་པོ་དང་ནི། དཔའ་བོ་དང་། ཐུ་ནི་བདག་པོའི་སྒྲ་སྟེ། སྲོག་དཔོན་དཔའ་བའི་ཡུལ་ལྷ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་བཏགས་པ་དང་། གོ་ཀླ་པ་ཞེས་པ་ནི་དཀར་མོའམ་ནག་མོའི་ཁོལ་ཀྱི་ཡུལ་ཤར་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་གྱུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུན་བཅུའི་ནང་ནས་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་འགལ་བ་ཕྱོག་སྟོད་དུ་བཞེད་པས་ན། རྒྱུན་བཅུ་པོ་དེ་ལ་རྒྱུན་སྤྱོར་ཚུལ་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཞེས་བཏགས་

པ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤམས་འདོན་ལུགས་སྒོབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་《སྒྲོས་རབས་ཤོ་བཞི་པ》ལྟ་བུ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་པའི་ཤམས་འདོན་ལུགས་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོའི《དཔག་བསམ་འཕྲི་ཤིང》ལྟ་བུ་ཡིན།

(4) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

སྐྱར་བ་རབ་དྲངས་མཁན་ཞིད་དང་། ।
སྒྲན་དང་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་དང་། ।
དོན་གསལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། ।
བཟོད་དང་མཛོས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། ।
ཡོན་ཏན་འདི་བཅུ་པོ་དཔྱིའི། ।
ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། ।
འདི་དག་ཕལ་ཆེར་སྟོག་པས་ནི། ।
ཞོ་ཏ་པ་ཡི་ལམ་དག་མཚོན། ।

ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན།

1. སྐྱར་བ། 2. རབ་དྲངས། 3. མཁན་ཞིད། 4. སྒྲན་པ། 5. ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ། 6. དོན་གསལ་བ། 7. རྒྱ་ཆེ་བ། 8. བཟོད་པ། 9. མཛོས་པ། 10. ཏིང་ངེ་འཛིན་བཅས་རྣམས་སོ། ।

ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་འདི་བཅུ་པོ་ནི་ཐོ་ཕྱོགས་ཅི་དཔྱིའི་སྒྲན་ངག་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲན་ངག་གི་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་དག་ལས་ཕལ་ཆེར་ཏེ། དོན་གསལ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་རེ་ཟུང་མ་གཏོགས་ཐོ་ཕྱོགས་པས་བཞེད་པ་ལས་གོ་སྟོག་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀོ་ཏ་པའི་སྒྲན་ངག་གི་ལམ་དག་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། ।

(5) ཕྱིན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་བཅུའི་རང་གསེལ་དང་ཀོ་སྒྲུབ་བའི་རྒྱུན་གྱིར་བཤད་པ།

སྒྲུབ་པ་སྤོག་ཆུང་ཡི་གེ་མཆོག ।
ལྷོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རེག་པའོ། ।

སྒྲུབ་བའི་རྒྱུན་ནི། སྤོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་མཆོག་སྟེ་ལྷོད་པའི་ཡི་གེ་ཁོ་ནར་ སྒྲུབ་བའི་རྒྱུན་ཀྱིས་མ་རེག་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་འཇམ་པ་ནི་སྒྲུབ་བ་ ལྷོད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་རྫུབ་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་འཇམ་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་བསྲེས་པའི་ ཚོག་གྱོན་ཞིག་ལེའུ་དང་པོའི་སྨོན་ནས་བཤད་པའི་སྒྲུབ་བའི་རྒྱུན་ཞེས་ཟེར་ ཞིང་། འདི་དང་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྨོན་ཀྱི་སྒྲུབ་བའི་རྒྱུན་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་ དོན་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ནི་སྒྲ་གདངས་ཐྲི་ཡང་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ལ། ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་བཤད་པ་ནི་སྒྲ་འདྲ་བ་དང་དོན་འདྲ་བ་ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་བ་ ཞིག་ཡིན་ནོ། ། སྒྲུབ་བའི་རྒྱུན་འདིའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ལུགས་ལ་འདྲ་མིན་ཡོད་ ཀྱང་ཁྱད་པར་དག་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། འདིར་བཀོད་པ་ནི་དགེ་ཏན་དམ་པའི་ ཁྱིད་རྒྱུན་ལྟར་བཀོད་པར་མ་ཟད། རྒྱུན་ལ་ཕྱིའི་ངོས་འཛིན་བློས་རྫོགས་མི་ཡོང་ བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །

(6) སྒྲུབ་བའི་རྒྱུན་ལས་འཕྲོས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྤོག་ཆེན་ སྤོག་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ངོས་འཛིན་པ།

གསལ་བྱེད་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །
དང་པོ་གསུམ་པ་ལྔ་པ་དང་། །
མཐར་གནས་རྣམས་ནི་སྤོག་ཆུང་སྟེ། །
སྟེ་པའི་གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་། །
དྲུ་བ་མཐར་ཟད་ཡི་གེ་རྣམས། །

སྨོག་ཆེན་ཞེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །
བོད་ཡིག་ཅ་ཆ་ཐ་གསུམ་པོ། །
ཅ་ཆ་ཟ་དང་ཞ་ནི་ཤ །
ཟ་ནི་ས་དང་ཧ་ནི་ཨར། །
བསྡུས་ནས་ཚོག་སྦྱོར་བྱས་ན་མཇོས། །

སྐབས་འདིར་སྨོག་ཆེན་དང་སྨོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་ཞེས་བཤད་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱད་པར་དང་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བྱེད་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ནི། དང་པོ་ཀ་ཅ་ཏ་ཏ་པ་ཡ་དང། གསུམ་པ་ག་ཛ་ཌ་བ་ཡ། ཡ་པ་ང་ཉ་ཏ་ན་མ་ཡ། མཐར་གནས་ཡ་ར་ལ་ཝ་བཞི་བཅས་ཡི་གེ་བཅུ་དགུ་ནི། བརྗོད་པའི་རྒྱུང་ཤུགས་དང་སྒྲ་གདངས་འཇམ་པའི་ཐོ་ནས་བརྗོད་པས་ན་སྨོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་དང། འཇམ་པའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་ཞིང། གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་པ་ཁ་ཚ་ཐ་ཕ་ཡ་ལ་ཧ་ཤ་ས་ཟ་ཞ་ཟ་ཧ་ཨ། ངོ་བ་ཤ་ཁ་ས་ཧ་བཞི། མཐར་ཟད་ཀྱི་ཡི་གེ་གླ་བཅས་བཅོ་ལྔ་ནི། བརྗོད་པའི་རྒྱུང་ཤུགས་རྒྱུབ་ཅིང། སྒྲ་གདངས་རྒྱུབ་པའི་ཐོ་ནས་བརྗོད་པས་ན་སྨོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་དང། རྒྱུབ་པའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བོད་ཡིག་ལ་སྦྱར་ན་འབྲུག་པོ་ལྟ་དང་ཝོག་པ་ལྟ་ངོར་བའི་གཞན་སྦར་བཞིན་ལ། ཅ་ཆ་ཐ་གསུམ་པོ་དེ་ཅ་ཆ་ཟ་གསུམ་ལ་བསྡུ་ཞིང། ཞ་ནི་ཤ་ཡིག་གི་སྒྲ་གདངས་ལས་དམའ་ཞིང་སྐྱེ་གནས་གཅིག་པས་དེར་བསྡུ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟ་ས་ཡིག་དང། འ་ཡ་ལ་བསྡུ་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སུམ་ཆགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དང། སྐབས་འདིར་བཤད་ཚུལ་གཉིས་གཏན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་འགལ་བ་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཀ་ཅ་ཏ་པ་བཞི་སུམ་ཆགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཕོའི་ཡི་གེ་སྒྲ་གདངས་ཤུགས་ཆེ་བའི་ཡི་གེར་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང། སྐབས་འདིར་སྒྲ་འཇམ་པའི་ཡི་གེར་བཤད་པ་དང། དེ་བཞིན་ཁ་ཚ་ཐ་ཕ་བཞི་སུམ་ཆགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་སྒྲ

གཏངས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་མཁན་པའི་མ་ནིང་གི་ཡི་གེར་བཞག་པ་དེ། སྐབས་འདིར་སྒྲ་གདངས་རྒྱབ་པའི་ཡི་གེར་བཞག་པ་ལྟ་བུ་བཅས་སྟན་ངག་གི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་། སྲུམ་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་བརྗེན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྒྲ་ཕྱིང་ལྟ་པ་དང་། ཁམས་སྒྲལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟན་ངག་འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་རྒྱན་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སྦྱོག་ཆེན་སྦྱོག་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་སུམ་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཐུ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བརྩམས་པ་ཞིག་ད་ཕན་བདག་གིས་མ་མཐོང་སྟབས། འདིར་རེ་ཞིག་ཐུ་རབས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བའི་བཞེད་སྦྱོལ་ལྟར་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་སྦྱོག་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་གཞིར་བཟུང་ནས་འཚད་པར་འདོད་དོ། །

སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་སྦྱོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་ཞེས་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་། ཡང་བ་དང་། ལྷོད་པ་དང་ཡི་གེ་མཆོག་ཅེས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ། སྦྱོག་ཆེན་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། ཆུབ་པ་དང་། ལྷི་བ་དང་། དམ་པ་དང་། དམན་པའི་ཡི་གེ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །

སྦྱར་བའི་རྒྱུན་གྱི་རྩང་གསེས་དང་ཐོ་ཤར་ཐུགས་པས་འདོད་པའི་སྦྱར་རྒྱུན་མི།

ཐོག་ཆུང་ཤས་ཆེ་ཡི་གེ་གཅིག །

ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་ཤར་པའི་ལུགས། །

ཤར་ཐུགས་ཚོ་ཏཱ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཐོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཅིག་ཉིད་ཡང་ཡང་དུ་བསྐོར་བའི་རྗེས་སུ་ཁྱིད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ནི།

ལྷོད་པ་ལྷ་ལ་ ཏཱ་མ་ལ། །

ཚ་ ལྷ་ ལི་ ཀ་ལི་ ལྷ་ བཞིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། མྱ་ལ་ཏྲི་ནི་ཌ་ཏིའི་མེ་ཏོག མྱ་ལ་ནི་ཕྲེང་བ། ཝོ་ལྷ་ནི་ཐྲེད་པ། ཝི་ཀ་ནི་བུང་བ། ཝི་ལྷ་ནི་འཁོར་བ་སྟེ། དོན་དྲྭ་ན། ཌ་ཏིའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བར་ཐྲེད་པའི་བུང་བ་འཁོར་བ་ཞེས་པ་སྟེ། ལ་ཡིག་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྱིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཤར་པས་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་རྗེས་ཁྱིད་ཅན་ཀྱི་སྒྲུར་བའི་ཚོ་དོན་དཔེར་བརྗོད་འདུར་པ་ཝོ་ཐ་ཡིས།

ཡང་ ཡང་ ཡོལ་ མེད་ཡིད་ ཀྱི་ཡོལ་ ཚོ་བུ། །
ཡང་ དག་ཡོངས་ཀྱི་ཡུལ་ དུ་མ་ཐུར་པ། །
ཡང་ དག་ཡིད་ ཏོང་ཡིད་ བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ། །
ཡབ་ གཅིག་ཡུད་ ཅམ་མ་ཡིན་ རྣག་ཏུ་རོལ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ལང་ ལོང་ ཆུ་འཛིན་ལངས་པའི་ཁྲིབ་མ་ལ། །
ལ་ ལ་ ལས་ དོན་རྒྱ་ཆེའི་གཏམ་ལ་ གཞོལ། །
ལེ་ ལོ་ དང་བྲལ་ལོང་མེད་བཙོན་ལྟན་ཀུན། །
ལ་ ཎུར་ལས་ བཟང་ལག་ ཏུ་ལེན་ལ་འབད། །

ཞེས་ལ་ཡིག་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྱིད་བྱས་པ་ལྟ་བུ།

ཐུར་བའི་རྒྱུན་ཀྱི་ནང་གསེས་ལྟ་ཕྱོགས་པས་འདོད་པའི་ཐུར་རྒྱུན་ནི།

སྲོག་ཆེན་ཤས་ཆེ་སྲོག་ཆུང་ཡང། །
འགའ་ཞིག་བསྲེས་པ་ལྟ་པའི་ལུགས། །

ཞོང་གསལ་ཤར་ཕྱོགས་པའི་བཞིད་པ་ལས་ཞོ་ལྟ་ན་ས་སྲོག་ཆེན་ཀྱི་ཡི་གེ་ཤས་ཆེ་ཞིང། སྲོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་ཡང་འགའ་ཞིག་བསྲེས་པ་ནི་ལྟ་ཕྱོགས་བཅོ་བདུན་འདོད་པའི་སྒྲུར་བ་ལྟེ་བ་ཐུན་ཆུལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

མྱ་ལ་ཏྲི་ ཏྲ་མ། །

ལམ་གྱི་ཏམ་ཐྭ་མ་རིས། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྟན་ན། ལྷ་ལ་ཏྲི་ནི། ཐུ་ཏི་ཤེ་ཏ་ཀ ཏ་ མ་ནི་ཕྱིང་བ། ལམ་གྱི་ཏམ་ནི་འཁོར་བ། ཐྭ་མ་རི་ནི་བྱང་བ་ཆུམས་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་དྲིལ་ན། ཐུ་ཏི་ཤེ་ཏ་ཀ་ཕྱིང་བ། བྱང་བ་ཆུམས་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་དྲིལ་ན། ཐུ་ཏི་ ཤེ་ ཏ་ཀ་ ཕྱིང་ བ། ། བྱང་ བ་ ཆུམས་ ཀྱིས་ འཁོར་ ཞིང་ ལྷིང་ ། ཞེས་ པའོ། །

གོང་གསལ་ཙ་བ་ཉིད་ནས་ལྟེ་ཕྱོགས་པའི་ཐྱུར་ཆུན་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ཀྱི་ སྐབས་སུ་སྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་མང་ཞིང་། སྲོག་ཆུང་ཡང་འགའ་ཞིག་དགོས་པར་ བཤད་ནས། སྐབས་འདིར་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཡི་གེ་རྒྱབ་པ་ཉུང་ཞིང་འཇམ་པ་ ཤས་ཆེ་བ་ཐུས་འདུག་པ་དཔེར་བརྗོད་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་ནོ་ སྙམ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆུ་གར་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་ཐུས་ན། གསལ་ཐེད་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ ཐྱིར་བཏང་ལ་འཇམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དཔྱངས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཕེ་ས་ཁགས་ང་ རོ་ ཅན་དང་། ཆུམ་བཅད་ཅན་ཆུམས་ནི་སྲོག་ཆེན་དང་འདྲ་བས་འདིར་སྲོག་ཆེན་ ཀྱི་ཁོངས་སུ་བགྲངས་པ་ཡིན། དངོས་སུ་སྲོག་ཆེན་སྒྲ་དང་ཆ་གཉིས་དངོས་སུ་ ཡོད་པས་ན་མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གོང་གསལ་ལྟེ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཀྱི་སྲོག་ཆེན་ཀྱི་ཡི་གེ་མང་ཞིང་སྲོག་ཆུང་ ཀི་ཡི་གེ་ཉུང་བའི་ཐྱུར་ཆུན་ཀྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད། འདིར་པ་ཟོ་ཐུ་བས།

ལྷ་ཚོགས་ཤེས་བྱའི་ཆུ་གཏེར་ཕ་མཐའ་བུ། །

བཀའ་ལ་འདོད་བསྟོད་བསྟན་གས་ལྷན་བརྗོད་ང་རོའི་ལྷས། །

བསྐལ་ན་ལྷིག་ཐལ་མཉེན་པའི་ཐུན་རས་ཀྱིས། །

དུས་ ཀུན་ ཟློ་ ཡང་ མཛད་ ཤེས་ རབ་ ཡེ་ ཤེས་ སྐུ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ ཏུའམ། །

ཡང་ན།(རང་)ཁ་ཆར་འཚུབས་པའི་ཚང་ཚོང་ནགས་ཚལ་ཁྲོད། །

ཤ་ ཟ་ གཅན་གཟན་འཕར་ཐུང་མཆོངས་ཤིང་འཕྱོ། །

མཐོ་ ཞིང་ལྷུན་ཚགས་བྲག་གི་ས་ འཛིན་ཅེར། །
ཐུ་ ཆུ་ལ་ཏོ་པོའི་གཤོ་ཤ་ འགྱུར་ངམ་པ་མཐོ་ང། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

(7) ཕྱིན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆུན་བཅུའི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ རབ་དྭངས་བཤད་པ།

རབ་དྭངས་ཀྱི་ནང་གསེས་དང་བཅས་ལྟ་ཤར་ཕྱིན་མོང་གི་རབ་དྭངས་ནི།

ཕྱིན་མོང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་ཤིང། །
ཞོ་སྣ་དོན་གསལ་རབ་དྭངས་ཡིན། །

བཤོད་བྱ་བ ང་རྟོད་ཕྱེད་གཞིས་ཀ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕྱིན་མོང་དུ་གྲགས་
པའི་དོན་ཅན་གཙོ་བོར་སྟོན་པས། ཞོ་སྣ་ཞིང་དོན་གསལ་བ་ཞིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ཤར་པ་དང་ལྟ་པ་གཞིས་ཀས་འདོད་ཅིང་ཞོ་དོན་དེ་དང་
མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཤོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཟླ་བའི་མཚན་མ་ཡུན་ཐུལ་ཀྱི། །
འོད་ཀྱིས་མཛེས་པ་ཆུས་ཞེས་པ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངོས་ལ་སྣང་བའི་མཚན་མ་རེ་བོང་
ཅན་གྱི་གཟུགས་དེས་མི་མངོག་སྟོ་བའི་ཡུན་ཐུལ་གྱི་འོད་ཀྱིས་མཛེས་པ་ཆུས། ཞེས་
བཤོད་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་ཞོ་ནུས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་
བཤོད། འདིར་པ་ལོ་ཐུ་བས།

དྭངས་གསལ་ཆོ་གཅ་པ་མེད་པའི་མཚོ་འགྱམ་ན། །
ལྷན་འཇིབས་སྣ་དཀྱངས་སྒོག་པའི་ངང་མོ་དཀར། །
རབ་མཛེས་དྲ་བས་འཕེལ་བའི་ཡན་ལག་ཟུང་། །
ལམ་ལམ་ བགྲོད་ འདི་ ཀུན་ ཀྱི་ མིག་ ལམ་ གསལ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་
བུའམ།

ཡང་ནི།(རང་) སྒྲ་པར་ལེགས་བཟུང་སྒྲ་ཀུའི་ཅོ་ཡིས། །

རབ་བསྐུལ་མིག་སྟན་མདངས་འཛིན་ཁྲ་བའི་ཐུན། །

ཐུར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་བབས་པའི་ཕྱི་ཇེས་སུ། །

འབྱངས་ཏེ་ ཐུ་ བའི་ མིག་ འབྱས་ ཡིད་ དུ་ འོང། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

རབ་དྭངས་ཀྱི་ནང་གསེས་ཀཏིས་པ་ཤར་པ་འགའ་ཞིག་ཁོས་འདོད་པའི་རབ་ དྭངས་ཆེ།

འཇིག་རྟེན་ལ་ནི་གྲགས་མིན་ཀྱང། །

སྒྲ་བཤད་བྱང་བར་འགའ་ཞིག་འདོད། །

བཟླ་ཁ་ཐུ་ཟླ་ཁ་ཤིད་ཀ་ཤ་ཇི་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་མིན་ཀྱང། ཅེས་ཚོག་གི་ཐོ་ནས་སྒྲ་བཤད་དུ་བྱང་བ་ཞིག་ལ་རབ་དྭངས་ཞེས་ཤར་པ་འགའ་ ཞིག་འདོད་དོ། །

ཁོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟླ་ཁ་ལས་བཤད་པ།

ཤིན་ཏུ་དཀར་མིན་ཆུ་ལས་སྐྱེས། །

དེ་འད�་མཚན་པ་འོད་དཀར་ཅན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཐོན་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་དཀར་མིན་དང། ཡུ་ཏྲ་ལ་ལ་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་ བཤད་དུ་བྱང་བ་ཅམ་ཡིན་པས། ཤིན་ཏུ་དཀར་མིན་ཆུ་སྐྱེས་ཏེ། ཡུ་ཏྲ་ལ་ ལ་ ཐོན་པོའི་ཁ་དོག་དང་འདི་འི་བོང་ཁི་གཟུགས་བརྙན་ཀྱིས་མཚན་པ་ནི་འོད་ དཀར་ཅན་ཡིན་ཞེས་བཟླ་དོན་ཁོ་དཀའ་བར་ཐུས་པ་ཞིག་ཁོ།

ཁོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཟླ་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལྷང་མིན་ལམ་དུ་འཕྱན་ལ་བཙེ་བའི་གཉན། །

བདུད་ཙི་འི་ཟིར་བརྒྱ་ཡོངས་གང་ཆུ་ལས་སྐྱེས། །

འགྲོ་འདི་འི་ལེགས་ཐུས་ཀྱིས་དྲངས་ལྟས་ཙེན་མར། །

རོ་ལ་འདི་ཚངས་པའི་བུ་ཡི་ཡི་གར་འོང། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) འཛིན་ཏེད་ལ་བརྟེན་དགྱུ་གའི་ཆོ་མ་ཡིས། །

ལེགས་བསྒྲལ་དཀར་མིན་ལུས་འཆང་ཅང་ཤེས་རུ། །

ཐུར་མཏོགས་བང་ཙལ་འགྲན་པའི་ཕྱི་བཞིན་དུ། །

རྒྱུ་པའི་མཐོན་མཐིང་ནོར་བུའི་འོད་ཅན་མཛོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་

བུའོ། །

(8) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་གསེས་གསུམ་པ་ མཁན་ཉིད་བཤད་པ།

མཁན་ཉིད་ཀྱི་རང་གསེས་དང་བཅས་ལྟ་ཚུགས་པའི་འདོད་པ།

མཁན་པ་སྦྱོར་བ་མི་མཁན་བྱ་ལ། །

དེ་ནི་འཇམ་རྫུབ་བར་མ་སྟེ། །

ཚོག་སྦྱོར་འཇམ་རྫུབ་བར་མ་ཡི། །

ཡི་གེ་བཀོད་པའི་རྒྱུ་གནས་ཅན། །

མཁན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཚོག་གི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་འཇམ་རྫུབ་ཆ་མི་མཁན་ པ་དང་བྱ་ལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཚོག་གི་སྦྱོར་བ་འཇམ་རྫུབ་ཆ་མཁན་པར་བྱས་པ་ འཇམ་རྫུབ་བར་མའི་ཡི་གེ་བཀོད་པའི་རྒྱུ་གནས་ཅན་ཏེ་ངག་གི་སྦྱོར་བ་ཞེག་ལ་ འདོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཚོག་སྦྱོར་གྱི་ཀུང་པའི་ཡི་གེ་ཆུམས་ལྷ་ཡང་ཆ་སྟོམས་པ་ སྟེ། ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཚོག་ཀུང་ལྟ་མ་གཉིས་འཇམ་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་རྫུབ་ པར་བྱས་པའམ། ཚོག་ཀུང་ལྟ་ཕྱི་ལྷ་ཡང་སྒྲོལ་མའི་ཆ་མཁན་པ་གང་རུང་ཞེག་ ལ་འདོད་པ་ཡིན།

དེའི་མཚན་གཞི་དབེན་བཏོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཀོ་ཀི་ལྟ་ལྟ་པ་བློ་ཐུ་ལོ། །

ལུ་མེ་ཏི་མ་ལ་ཡ་ནི་ལ།ཿ །
ཡུན་ལ་ཐོ།ཿ ཀ་བ་ཐ་ཐ། །
ནི་ཙ་རམ་ཁ།ཿ ཀ་ཏ་ཀ ཁ།ཿ ། ། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།
ཁ་ལྷུ་ཀ་ཅ་ཅོ་ལྷོ་ཀ་ཕྱེད་ཅིང། །
ཉར་མ་རབ་འཚོར་དུངས་ཤིང་དུངས། །
ཆུ་ཆུན་ཆུ་ཕིགས་ཀྱིས་བྱན་པའི། །
མ་ལ་ཡ་ཆུང་བདག་ལ་འོངས། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། དཔྱིད་དུས་སུ་དཀའ་བའི་ཅ་ཅོ་ལྷོ་ཀ་པར་ཕྱེད་ཅིང། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་དུངས་ཤིང་ཆེས་དུངས་པའི་ཆུ་ཆུན་འབབ་པའི་ཆུ་ཕིགས་ཀྱིས་བྱན་པའི་ཉར་མ་སྟེ་ཟེགས་མ་འཚོར་བར་ཕྱེད་པའི་མ་ལ་ཡ་ཡི་ནགས་ཚལ་ལས་འོངས་པའི་ཆུང་བསིལ་ཞིང་དྲི་བསུང་འཐུལ་བ་འདི། བདག་ལ་འདོད་པ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་འོངས་པར་ཅེས་ཏེ། ཆུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ལྷུ་ཀ་ཀི་སྒྲ་སྐན་པོ་ཐོས་པ་དེ་དང། ཅན་དན་ཀྱི་དྲི་བསུང་འཐུལ་བའི་ཆུང་བསིལ་བ་ལུས་ལ་རེག་པའི་ཀྱེན་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འདོད་པས་གཟིར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

དཔེར་བརྗོད་འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པས་མཚན་ཉིད་ཞེག་ཀྱང། ཆུ་སྐད་སོར་བཞག་ཅུས་ནས་ཚོག་ཀར་གི་ཕྱེད་ཐ་མར་ཀ་ལ་པ་ཅ་མ་ཏ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་འཇམ་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང། ཕྱེད་ཕྱི་མར་ཚ་ཆ་ཁ་ཁ་ཀ ཡི་གེ་ཐུབ་པ་ཤས་ཆེ་བ་བཅས་ཚོག་སྦྱོར་ཀྱི་ཀར་པ་འཇམ་ཐུབ་དོ་མཉམ་པའོ། །

དེ་བར་མཐུན་པའི་ཞོ་དོན་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཙ་ལྡང་ཆུ་ཀྱའི་འདབ་བར་ཀ་མ་ལ། །
ཆུ་མ་བཀྲ་དཏྲར་ཀྱི་དཔལ་མོ་ཡིད་འོང་མར། །
འཕྲིལ་ཕྱིར་ཕྲིན་ཚོགས་སྦྱོགས་ལ་འབྱུག་སྒྲ་ཡི། །

རྣོག་རྣམས་སྨོ་གདུགས་བསྒྲིངས་ཤིང་གར་བསྐྱུར་རོ། །

ཞེས་པར་ཚོག་ཀྱང་ཐ་མ་གཉིས་འཇམ་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་རྒྱུབ་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ན།(རང་) མ་ལ་ལྷ་ཡི་ཅན་དན་གཞོན་ནུ་བཞིན། ། ལུས་ཀྱི་ནི་ཚོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མེད་ཡང་། ། ཡོན་ཏན་དྲི་བསུང་འཕྲལ་བའི་ངང་ཚུལ་འདིས། ། མཁས་བློ་མ་ཕལ་པའི་ཤིང་ལ་འཕྲ་ཞིང་ཁོད། །

ཞེས་པའི་ཚོག་ཀྱང་ཕྱིད་ཐ་མར་འཇམ་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། རྒྱབ་པ་བདུན། ཕྱིད་ཕྱི་མར་རྒྱབ་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། འཇམ་པ་བདུན་བཅས་འཇམ་རྒྱབ་ཆ་མཉམ་པ་ལྟ་བུའོ། །

མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཤར་ཕྱོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་ན།

འཇམ་རྒྱབ་གྲངས་ནི་མི་མཉམ་ཡང་། ། དབྱེ་བ་ལྟན་པ་ཤར་པའི་ལུགས། །

ཚོག་སྦྱོར་ཀྱི་ཀྱང་པའི་འཇམ་རྒྱབ་ཆ་མི་མཉམ་ཡང་། འཇམ་རྒྱབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཕྱིན་བརྗོད་ཐུབི་དོན་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་སྦྱོར་ལ་ལྟོས་ནས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཅཏྟ་ས་ཏ་ཡོ་ཏ་ཡ།
མཆོ་མ་ལ་ལྷ་ལྷ་བ་ཏ ཿ། ། ཐ་ཏ་ཀི་ཏ་ཏ་ཆ ཿ། ། པ་ར་ནཱ་ལ་ན་ནཱ་ནི་ལ ཿ། ། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཙོད་ཤད་དུ་བསྐྱུར་ན། ཅན་དན་ཀྱིས་བཟློས་དྲི་ལྡང་ཞིང་། ། ཡ

འཇམ་པ་མ་ལ་ལྷ་ཡི་ཆུང་། །
བདག་གི་བརྟན་འགོག་དགའ་མ་ནི། །
མཆོག་གི་ཁ་ཡི་ཆུང་དང་འགྲན། །

ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། གོ་དོན་ནི། ཅན་དན་ཀྱི་བསྲུང་ཞིམ་བགོས་པའི་ཏེ་ངད་ལྟང་ཞིང་། རེག་བྱ་འཇམ་པ་དང་ལྟན་པའི་མ་ལ་ལྷ་ཡི་ཆུང་འདི་ནི། བདག་གི་ས་ཞིམས་ཀྱི་བརྟན་པ་འགོག་ཅིང་ཆགས་པས་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་དགའ་མ་མཆོག་གི་ཁའི་ཆུང་སྟེ། དབུགས་ཏེ་ཞིམ་པ་དང་འགྲན་པར་བྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་སོ། ། ཞེས་པའོ། །

དཔེར་བརྗོད་འདི་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བས་མཚན་ཉིད་ཞིག་ཀྱང་། ཆུ་སྐད་སོར་བཞག་བྱས་ན། ཁང་པ་གསུམ་པར་སྲོག་ཆེན་རྒྱ་མང་དུ་ཆོགས་ཤིང་། ཁང་པ་གཞན་གསུམ་ཀྱི་ཁང་པ་དང་པོའི་མཐར་རྒྱ་གཅིག་ཅམ་མ་གཏོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་འཇམ་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་པས་ཁང་པ་འཇམ་རྩྭབ་གང་ས་མེ་མཉམ་ཡང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀྱི་སྟོར་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་རོ། ། གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཉི་འོད་དལ་བུས་འཚུད་པ་བརློའི་ཕྲེང་། །
ཡང་ཡང་ཉལ་བ་བུང་བའི་བུ་མོའི་གླུས། །
ལེན་ཚུལ་གཟུ་ཐུ་ཡི་ཕྲེག་མོ་ལ། །
ཅོ་འདྲིར་བྱེད་འདི་དཔྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) དཀར་འཇམ་ཤོག་བུའི་མེ་ལོང་གཅང་མའི་ངོས། །
རབ་མཛོས་ཡི་ཁེའི་གཟུགས་བརྙན་ལེགས་བཀྲ་ཞིང་། །
དོན་བཟང་སྙན་ཚོག་ངོ་མཚར་ཐུ་ཙལ་ངམ། །
འདི་ཀོ་བློ་ལྟན་དགྱེས་པའི་གཟིགས་སོར་ཆེ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(9) ཕྱིན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་གསེས་བཞི་པ་སྐྱན་པ་བཤད་པ།

སྐྱན་པའི་རང་གསེས་དང་པོ་སྐྱན་པའི་ཡོན་ཏན་ངོས་གཟུང་བ་ནི།

ཐུན་པ་ཚོགས་དང་དོན་གཉིས་ཀར། །

ཐུ་དང་དོན་གྱི་ཉམས་དང་ལྡན། །

ཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྟོད་ཕྱེད་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བརྟོད་བྱའི་དོན་གཉིས་ཀར་ཐུ་དང་དོན་གྱི་ཉམས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྟེ། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱོང་ཚོགས་འོག་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱན་པའི་ཉམས་མེད་པས་ངེས་པར་སྒོང་དགོས་སོ། །

སྐྱན་པའི་རང་གསེས་གཉིས་པ་ཐུན་པའི་ཉམས་འདོན་ཚུལ་སྒྲིན་བཤད་པ་ནི། །

ཐུ་ནི་གང་དང་ཅི་ཡིས་ཀྱང་། །

གང་ཞིག་མཚུངས་པར་ཉམས་སྒྱོང་བ། །

དེ་ཡི་གཟུགས་སོགས་ཚོགས་ཉེ་བ། །

རྟེས་སུ་ཁྱོད་བཅས་ཉམས་དང་ལྡན། །

ངག་ཏु་བརྟོད་པའི་ཐུ་ཡི་གེ་དང་སྐྱེ་གནས་སོགས་གང་དང་ཅི་ཡི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཚོགས་ཐུ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཚོགས་ཀྱང་ཕྱི་མར་ཉམས་སུ་སྒྱོང་བ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཚོགས་སྒྱོར་དེ་ཡི་གཟུགས་སོགས་ཚོགས་ཐུ་མའི་རྟེས་སུ་ཚོགས་ཕྱི་མ་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པའམ་རྟེས་སུ་ཁྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི། ཐུ་ཡི་སྒོ་ནས་སྐྱན་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཨེ་ཁ་ཀ་ཁ་ཡ་ཏ་ལ་ཐ། །

ཟ་ཆ་བ་ཐ་ཐ་ཏ་ཡ། །

ཏ་ཏ་པ་ཐ་ཏ་ནམ་ས། །

ཥ་ཀ་སྲ་ཏ ཡ་ཥ ཁ་ཡ ཏ ། ། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། ཥད་ཁྱད་དུ་བསྒྲུར་ན།

གང་ཚོ་ཐམ་ཟེ་དགའ་བ་ཡི། ། ཆུལ་ཥ་འདི་ཡི་དཔལ་ཐོབ་འགྱུར། ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་ནི། ། དགའ་སྟོན་འཇིག་རྟེན་འདི་ཏ་ཐུང་། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཥ་ངོན་ནི། གང་གི་ཚེ་ཐམ་ཟེའི་ཚོགས་མཚོད་པས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཆུལ་ཥ་འདི། བཥད་ནམས་དེའི་མཐུས་ཆུལ་ཁྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཐུང་བར་ཐྱུར་ཏོ། ། ཞེས་པའི་ངོན་ཡིན་ལ། དཔེར་བརྗོད་འདི་ཥད་ཁྱད་དུ་བསྒྲུར་བས་མཚན་ཉིད་ཁ་ཅིག་ཅང་ཆུ་དཔེ་ཥར་བཞག་ཐུས་ན་དབྱངས་ཙ་རིང་ཥ་ཐུ་མ་ལ་ཕྱིར་ཐུང་ཞིང། པ་ཥཀས་མཆུའི་ཕྱི་གནས་ཅན་ཀྱི་ཡི་ཀེ་འགའ་རྟེས་སུ་ཁྱིད་པ་དང། བཅེགས་པའི་ཡི་ཀེ་དུ་མའང་རྟེས་ཁྱིད་དུ་ཡོད་ལ། དངོས་སུ་ཕ་ཕྲི་ནུམས་རྟེས་སུ་ཁྱིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ། ཥ་ངོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཥད་ཁྱད་མཁས་པས།

པད་མའི་དཔལ་ལ་བྱང་བའི་བུ་ ཨ་ བཞིན། ། ཟླ་རྒྱས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་འགྲེལ་རྒྱ་ ཆེའི་གཞུང། ། ཤེས་འདོད་ནམ་དགྱེ་ལང་ཚོས་ཡོངས་གང་ནམས། ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡང་དག་དོན་ལ་སེམས། ། ཞེས་པར། ཚོག་ཀང་དང་པོ་སྐྱེ་གནས་མཆུ་དང། གཉིས་པ་ར་མཥོ་ལྡན་པའི་ཀ་ཡིག ཀསུམ་པ་ར་མཥོ་ཅན་ཀྱི་ན་ཡིག བཞི་པ་ང་ཡིག་མཐའ་ཤེན་ཅན་ཀྱི་ཡ་ཡིག་ལ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) ཙ་ཐ་ཐ ཏ ད ད ལ ར ཥ ཀ ཀ ལ ཀ ། ། (སྐྱེ་ཀནས་མཆུངས་པ)

རྒྱབ་མཛོས་རྒ་ཡུག་རྒྱབ་མང་རྒྱངས་པར་རྟོལ། ། (མིང་གཞི་མཚུངས་པ)

སྦྱིན་དཀར་སྦྱངས་འདྲའི་སྦྱས་ལྡན་བལ་སྦྱའི་ཆོགས། ། (བཙོགས་པ་མཚུངས་པ)

ལ་ ལྷང་མ་ལུས་ལིང་ལིང་གཡོ་འདི་ལེགས། ། (མིང་གཞི་མཚུངས་པ)

ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

སྒྲུབ་པའི་ནང་གསོས་གསུམ་པ་ཤར་ཕྱོགས་བས་བཞེད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཆིག་རྒྱུན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི།

གོ་ཏཱ་པས་ནི་འདི་མི་འདོད། །

དེ་དག་རྟེས་སུ་ཁྱིད་ལ་དགའ། །

ཤར་ཕྱོགས་གོ་ཏཱ་པའི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི། ཆོག་རྒྱུན་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་མི་འདོད་ཅིང། དེ་དག་གིས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཀྱི་ཡི་གེ་རྟེས་སུ་ཁྱིད་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང། ཡི་གེའི་ མིང་ གཞི་ དང། ཏིང་ ཀནས་ དང། དབྱངས། བཙོགས་པ་སོགས་མཚུངས་པ་ཅམ་ཀྱིས་མི་ཆོག་པར་མིང་གཞི་ལྟ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་རྟེས་ཁྱིད་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། (ཕྱིད་ལྟ་མ་ཡི་གེ་སྲོག་ཆེན་གཙོ་བོར་སྦྱར་བའི་ཕྱི་བ་དང། ཕྱིད་ཕྱི་མ་ཡང་བར་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན་) དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

སྨ་ར:ཁ་ར:ཁ་ལ:ག་ཏྲ:། །

ག་ཡ:ཀོ་པ་ཐུན:ཀྱི་ཤག །

ཐུ་ཏོ་ལ:ནོ་ཏ:ཀོ་ནུ་ཥོ །

ཪ:ཏ:ཎ:ཏ:ས་ཥོ་ག:ཏ:། །

ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

བདག་གི་ལུས་དང་ཁྲོ་བ་ཐྲ། །
འདོད་པ་རྒྱབ་ཅིང་མཛའ་བོ་ངན། །
ཁེངས་པ་ཉམས་ཤིང་ཆགས་པ་རྒྱས། །
ཚྭངས་པ་སྐྱེས་ཏེ་སྲོག་རྣམས་སོང་། །

ཞེས་པ་སྟེ་གོ་དོན་ནི། མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཡུན་རིང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་གི་ལུས་འདི་རིད་ནས་ཡན་ལག་དང་། མཛའ་བོར་མི་འདུད་པའི་ཁྲོ་བ་ཡང་ཕྲ་བར་གྱུར་ལ། འདོད་པའི་མཚོན་ནི་རྡོ་ལ་རྒྱབ་ཅིང་བརྣག་དཀའ་བས། སྙིང་རིང་ བའི་ མཛའ་ བོ་ ངན་ པས་ ཅི་ བྱ་ སྙམ་ པའི་ ཁེངས་ པ་ ཉམས་ ཤིང་། ཆགས་པའི་སེམས་རྒྱས་ནས་བྱ་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཚྭངས་པའི་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་སྲོག་རྣམས་སོང་བ་སྟེ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་གོ། ཞེས་མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པའི་བུད་མེད་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པའོ། །

དཔེར་བརྗོད་འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པས་མཚན་ཉིད་ཞིག་ཀྱང་། རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག་བྱས་ན་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཕྱེད་སྔ་མར་རྣམ་བཅད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་རྒྱབ་པའི་རྗེས་ཁྲིད་ཅན་དང་། ཕྱེད་ཕྱི་མར་སྲོག་ཆུང་ལ་དབྱངས་ཨོ་ཡིག་སྦྱར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་སྦྱོར་བ་སྟོད་པ་སྟེ། འཛམ་རྒྱབ་བསྲེས་པའི་རྗེས་ཁྲིད་འདི་འདྲ་ནི། ཤར་ཕྱོགས་པ་ཁོ་ན་འདོད་ཀྱི། ལྷོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་གཏན་ནས་མི་སྦྱོར་རོ། །

དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་པ་ཁོ་ན་འདོད་པའི་འཛམ་རྒྱབ་བསྲེས་པའི་རྗེས་ཁྲིད་ཀྱི་གོ་དོན་དཔེར་བརྗོད་ལ། པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

གསར་འབྲུངས་གསར་པའི་ལྷ་སྲས་ཆེས་མཚར་བ། །
ངོ་མཚར་བཞིན་བཟང་མཚར་སྡུག་ཕལ་མིན་པ། །
འདི་ནི་མི་ མིན་ལག་འགྲོའི་བུ་མིན་ཏེ། །

ལེགས་སྦྱར་གཙོ་བོ་ལེགས་པར་འོངས་པ་དངོས། །

ཞེས་པར་ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་མས་འཕུལ་ཅན་གྱི་ཚ་ཡིག་དང་། ཀང་པ་གསུམ་དབྱངས་ཨི་ཡིག ཀང་པ་བཞི་པ་ལ་ཡིག་ཨེ་ལྡན་ལ་བསྒྱུར་བ། ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཡི་གེ་རྩུབ་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡི་གེ་འཇམ་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ན། (རང་) སླུ་ སླའི་སླ་ སྣན་སླིན་པོས་སློགས་པ་ན། །(བརྩེགས་པ་མཚུངས་པ)

རི་ དྭགས་རྭ་ བཙུ་དུང་ར་ རོང་ངེར་ཉན། །(ར་ཡིག་གཟུགས་དང་སྒྲ་མཚུངས)

ནགས་ གསེབ་ ན་ ང་ ན་ ས་ གདོང་ ན་ ག་ རྫོན་ པ་ ཡིས། །(ན་ ཡིག་ སྒྲ་མཚུངས)

དུས་བསྟུན་དུག་མདས་དུས་ཐུང་ཉིད་དུ་ བཀུམ། །(ད་ཡིག་གཟུགས་དང་དབྱངས་མཚུངས་) ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

སྐན་པའི་ནང་གསེས་བཞི་པ་ཤར་སྐད་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་ཅིང་། གཙོ་བོར་ཤར་ཕྱོགས་པའི་འདོད་པའི་རྗེས་ཁྲིད་བཤད་པ་ནི།

ཀང་པ་རྣམས་དང་ཚིག་རྣམས་ལ། །
ཡི་གེ་བསྒྱུར་བ་རྗེས་སུ་ཁྲིད། །
གལ་ཏེ་སྡུ་མའི་ཉམས་སྨྲོང་ན། །
འདུ་བྱེད་རྟོག་བྱེད་མི་རིང་ཉིད། །

ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཀང་པ་རྣམས་དང་ཚིག་སྦྱོར་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་བསྒྱུར་བ་ནི་རྗེས་སུ་ཁྲིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་སྡུ་མའི་སྒྲ་གདངས་ཉམས་སྨྲོང་གི་འདུ་བྱེད་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་རྗེས་མ་བཀོད་པ་ཡིན་ནའང་སྡུ་མ་དང་ཕྱི་མའི་བར་དུ་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་གཞན་མང་པོས་ཆོད་ན་རྗེས་ཁྲིད་ཀྱི་ཉམས་མི་འབྱུང་བས་ཡི་གེ་སྡུ་མ་དང་ཐག་མི་རིང་བ་ཉིད་དུ་རྗེས་མ་ཡོད་པའོ། །

དེ་ལ་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆུང་པ་ལ་བསྟོར་བའི་རྟེས་ཁྱིད། ཆོག་ལ་
བསྟོར་བའི་རྟེས་ཁྱིད། རིང་བར་ཐོས་པའི་རྟེས་ཁྱིད་བཅས་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ཆུང་པ་ལ་བསྟོར་བའི་རྟེས་ཁྱིད་ནི། ཆོག་ཆུང་ས་ས་ཞེའི་འགོར་ཡི
གེ་འདྲ་བར་སྒྲུབ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས
བཤད་པ།

ཅང་ཤ་རརྟེ་ཨོ་ཏམ་ས། །
ཀུན་སྡ་པ་ཀ་པི་ཎ་མེ། །
ཡེན་ནི་ལ་ནི་ཎམ་ལ། །
ས་ཏ་ཏ ཏ ཏ ལི་ན ཿ ཕ ི ཡ ས ། །

ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྲུར་ན།

སྟོན་མཚན་དབུ་ཆུན་ཟླ་བ་ནི། །
ཀུན་འདི་ཐོན་པོར་འཕྲལ་བ་ལ། །
མཚན་མ་ཡེན་ཏེ་ལ་མཚུངས། །
བུང་བའི་དཔལ་ནི་ཡང་དག་འཛིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་ངོན་ནི། སྟོན་ཀའི་མཚན་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དབུ་ཆུན
ཟླ་བ་ནི་དཀར་ཞིང་མཛེས་པས་མེ་ཏོག་ཀུན་འཐོན་པོར་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་འཕྲལ
བ་ལ། ལྷར་བཏགས་པའི་ཚེ་རི་བོང་གི་མཚན་མ་ཡེན་ནི་ལ་དང་མཚུངས་པའི
བུང་བའི་ཁ་དོག་གི་དཔལ་འཛིན་པས་ཟླ་བར་ངེས་ཏེ། ཀུན་ནི་ནམ་ཡང་བུང
བའི་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་པའི་རི་བོང་གི་མཚན་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས
པའོ། །

འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྲུར་བས་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞིག་ཀྱང་། ཆུ
སྐད་ཀྱི་ཚོག་ཆང་བཞི་ཀའི་ཐོག་མར་རིམ་བཞིན། ཅང་། ཀུན། ཡེན། ས
ཞེས་ན་ཡིག་དང་ལྡན་པའི་དཔེ་ཡིག་ལ་བསྟོར་བ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྒྲ་ཕྱིང་ལྟ་པས།

ཡོན་ཏན་དཔྱར་མཆོ་ལྟ་བུར་རྒྱས་འདོད་ཆུམས། །

ནན་ཏན་འབད་པ་ཆེན་པོས་མཁས་པར་འགྱུར། །

འོན་ཏང་སྟོན་གོམས་བཀ་ཆགས་སད་པ་ལས། །

ནན་ཏན་མ་བྱས་མཐོང་བ་ཅམ་ཀྱིས་ཤེས། །

ཞེས་པའི་ཚིག་ཀང་བཞི་ཀར་མཐའ་རྟེན་ཀྱི་ཏ་ཡིག་ལ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ནི། (རང་) མཐའ་ཡས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀུན། །

མཐུན་ལྷོལ་མཛའ་བཤེས་འོ་ཚུ་འདྲེས་པ་ལྟར། །

མཐོང་ཚེ་དེང་རབས་ཅན་བཞིའི་འཛུགས་སྒྲུན་ལ། །

མཐར་ཐུག་རྒྱལ་ཁ་བླབས་ཆེན་ཐོབ་པར་ཅིས། །

ཞེས་ཚིག་ཀང་སོ་སོའི་འགོར་རྟེས་འཛུག་དང་དབྱངས་མི་འདྲ་ཞིང་སྟོན་འཛུག་མ་ཡིག་ལྟན་པའི་ཐ་ཡིག་ལ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ།

སྒྲུབ་པའི་ནང་གསེས་ལྟ་བ་ཚིག་ལ་བསྐོར་བའི་རྟེས་ཁྱིད་ནི།

ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཚིག་ཀང་རང་རང་ལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་འདྲ་བར་སྒྲུར་བ་ཞིག་སྟེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཅ་བུ་ཐྲན་མ་ཕོ་ཐ་ཀ། །

བཀ་ཕྱི་ཁི་མཐུ་ར། །

མཆ་ནོ་མཆ་ཐ་ཀ་ཀ། ། ཞེས་པ་ལ།

ལའི་ཁིད་བོད་ཕད་དུ་བསྒྲུར་ན། །

མཛོས་མ་མཁའ་ལ་ཟླ་བ་ཡི། །

དཀྱིལ་འཁོར་མཛོས་པའི་བདག་གི་ཡིད། །

ཡིད་བསྲུབས་ཀྱིས་མནན་བཙེ་མེད་དུ། །
འཛོམས་པར་བསྟོན་པ་འདི་ལ་སློས། །

ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གོ་དོན་ནི། ཀྱེ་མཛེས་ལྡན་མ་ཞེས་པོས་ནས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདི་ཤར་བ་མཐོང་བས། བདག་གི་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་ཡིད་སྲུབས་ཏེ་འདོད་ལྷས་མནན་ཅིང་། བཙེ་བ་མེད་པར་ཆགས་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོས་འཛོམས་པར་བསྟོན་པ་འདི་ལ་སློས་ལ་བདག་ལ་བཙེ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

འདི་ཡང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་སོར་བཞག་བྱས་ན། ཚིག་ རྐང་དང་པོར་ཙ་གཉིས་དང་། བཞི་པར་ཡ་ཡིག་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལེགས་བྱས་ལས་གྲུབ་ལང་ཚོའི་དཔལ་གྱིས་སྣེག །
རབ་འབྱམས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏམ་བུ་རའི། །
སྒྲ་ དབྱངས་སྒྲོགས་ལ་སྒྲ་ ལྡན་ལྷའི་བུ་མོ། །
དེང་འདིར་ཆོས་དོན་འདོད་རྣམས་རྗེས་འཛིན་འཚལ། །

ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་དང་པོར་མཐའ་རྟེན་གྱི་ལ་ཡིག་དང་། གཉིས་པར་ར་ཡིག་མཐའ་རྟེན་ཅན། གསུམ་པར་བརྩེགས་པ། བཞི་པར་མཐའ་རྟེན་ཅན་གྱི་ད་ཡིག་ལ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ན། （རང་）ཁང་བཟང་ཡིད་འོང་ཚོགས་ཁང་ཆེན་པོའི་ནང་། །
འགྲན་ཟླས་དབེན་པའི་སྤུན་ཟླ་ མི་རིགས་ཚོས། །
རང་རྩོམ་རིག་རྩལ་རྩེར་སོན་ལག་རྩལ་འཕྲུལ། །
འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་མཛེས་པའི་འཛུགས་སྐྲུན་མཛད། །

ཞེས་པའི་དང་པོ་ང་ཡིག་མཐའ་ཅན་གྱི་ཁ་ཡིག་དང་། གཉིས་པར་འདོགས་ཅན་གྱི་ཟ་ཡིག གསུམ་པར་ར་མགོ་བརྩེགས་པའི་ཙ་ཡིག བཞི་པར་མཐའ་རྟེན་ཅན་གྱི་ཛ་ཡིག་ལ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ།

སྐྱན་པའི་རང་གསེས་བྱུག་པ་རིང་བར་ཐོས་པའི་རྟེས་ཁྱོད་ནི།

ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་མི་རིང་བར། །

ཐོས་པ་དག་ནི་རྟེས་ཁྱོད་འདོད། །

ཡང་ན་ཚོག་སྦྱོར་སྡུ་མ་དང་ཤིན་ཏུ་མི་རིང་བར་ཐོས་པ་སྟེ་ཡོད་པ་ནི་རྟེས་ཁྱོད་དུ་འདོད་དེ། ཇ་ཅང་ཀྱང་རིང་ན་རྟེས་ཁྱོད་དུ་མི་འགྱུར། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ན་ཏུ་བུ་མ་ཆུ་ཁ་ཐོ་ཆ། །

ས་ཏི་ཤཱཀྱཏ་ཆུ་ཕེ་ཏི། །

ཞེས་པ་འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

དགའ་མ་བཞིན་ཀྱི་ཆུ་སྒྲིས་དང་།

མཚུངས་པ་ཟླ་བ་ཞེས་མི་འདོད། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། དགའ་མའི་བཞིན་རས་ཀྱི་ཆུ་སྒྲིས་དཀར་པོ་དེ་དང་མཚུངས་པ་ནི་ཟླ་བ་ཙམ་མོ། ། ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། ། ཞེས་ པའི་ དཔེར་ བརྗོད་ འདིའི་ (ར་ ཆུ་) ཞེས་ པ་ དང་། (ཙ་ཏ་ཆུ) ཞེས་པའི་ཆུ་ཡིག་གཞིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་དགུས་བར་ཆོད་པས་ཀྱང་རིང་བའོ། །

ཞོ་དོན་ དང་ མཐུན་ པའི་ དཔེར་ བརྗོད་ ལ་ པཾ་ ཆེན་ བསྟན་ པའི་ དབང་ཕྱུག་གིས།

མཁས་གྲུགས་ཐོབ་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོར་ཕྱིར་མིན། །

ཟས་ཞོས་ཕྱིར་མིན་མཁས་ཆེམས་དགྱེས་ཕྱིར་དང་། །

དམན་པའི་བློ་ཅན་མཁས་པར་བཀྲི་བའི་ཕྱིར། །

དབྱངས་ཅན་གཞུང་འདི་མཁས་མིན་བདག་གིས་བྱས། །

ཞེས་པར་མཁས་ཞེས་པའི་ཚོག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་མང་པོས་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ནི། (རང་) མཁའ་དཀྱི�་དགེ་ལས་གསལ་སྟོན་གྱི་དུས་ཤར་ཚེ། །

སྐྱེ་མའི་ཁྲུར་གྱིས་ཕྱི་བའི་སྟོན་འཐས་ནམས། །

ཝ་ལེགས་དགའ་སྟོན་མཚོན་དུ་འབོད་པ་བཞིན། །

མགོ་ཐོ་འདུད་ཅིང་དགའ་བའི་ནམ་འགྱུར་སྟོ ན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྐབས་འདིའི་ཚོག་མཚུངས་ཀྱི་བའི་སྒྲའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་རྟེས་ཁྱིད་ནམས་དང་། ལེའུ་གསུམ་པའི་རྒྱང་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་ཡོད་དེ། ཚོག་མཚུངས་ཀྱི་བའི་སྒྲའི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་དང་། སྐྱེ་གནས་དང་། བཙོ་གས་པ་སོགས་མཚུངས་པ་ཅམ་དང་། སྟོན་རྟེས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡང་གཅིག་མི་གཅིག་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ཅམ་བསྐོར་བའི་སྐོ་ནས་དོན་གྱི་ཁམས་གཏོད་ པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ལེའུ་ གསུམ་ པའི་ བྱང་ ལྡན་ ནི། དཀྱིས་གསལ་ དང་ སྟོན་ རྟེས་ མིང་ གཞི་ སོགས་ མཐུན་ པའི་ སྐོ་ ནས་ ཡི་ གེའི་ ཚོགས་པ་བསྐོར་བའི་རྒྱུན་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱན་པའི་ཡོན་ཏན་མི་འཐུང་ངོ་། །

སྐྱན་པའི་ནང་གསེས་བདུན་པ་བྱང་ལྡན་གྱི་སྐོར་ལེའུ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱ་འཆད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

བསྐོར་བ་ཁོ་ན་ཚོགས་པ་ཡི། །

སྟོང་ཡུལ་བྱང་དང་ལྡན་པར་རིག །

དེ་ཡང་གཅིག་ཏུ་སྐྱན་པ་མིན། །

དེ་ཕྱིར་ཕྱི་ནས་བཤད་པར་བྱ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་དཀྱིས་སོགས་ཡི་གེའི་ཚོགས་པ་བསྐོར་བ་ནི། བྱང་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ ཏུ་ སྐྱན་ པའི་ ཅམ་ དང་ ལྡན་ པ་ མ་ཡིན་ པས། རྒྱ་ མཚན་ དེའི་ ཕྱིར་ ན། ཕྱི་ ནས་ ལེའུ་ གསུམ་ པའི་ སྐབས་ ཀྱ་ བཤད་ པར་ བྱ་ བས་ སྐབས་ འདིར་ ཚོགས་ ཚོགས་ ཀྱང་ བའི་ ཆེད་ ལི་ བཤད་ དོ། །

སྐྱན་བའི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ་དོན་གྱི་ཁྱམས་གདོད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

ཅེས་པར་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་ལ་ཡང། །
དོན་གྱི་ཁྱམས་དག་སྤྱིན་པར་བྱེད། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐོང་པ་ཉིད། །
མིན་པའི་ཁྱད་འདི་ཕལ་ཆེར་འཛིན། །

ཅེས་པར་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གམ་སྒྲའི་རྒྱན་སྤྱོར་བའི་ངག་རྣམས་ཀུན་ལ་ཡང་དོན་གྱི་ཁྱམས་དག་ལེའུ་བར་མ་ནས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དགོས་སྟེ། དོན་གྱི་ཁྱམས་དང་མི་ལྡན་པའི་སྒྲའི་རྒྱན་ཅམ་གྱིས་སྐྱན་ངག་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་དོན་གྱི་ཁྱམས་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་ཐོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་མིན་པའི་ཁྱད་འདི་སྐྱན་ངག་གི་གནས་སྐབས་ཕལ་མོ་ཆེར་འཛིན་ཏེ། ཐོང་ཚིག་ཞུགས་ན་མཁས་པ་དག་འབ་བས་བསྟེད་ནས་པ་ལྟ་ཅི། འཇིག་རྟེན་བཞད་གད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདི་མན་སྒྲ་དོན་གྱི་ཐོང་ཚིག་ངོས་གཟུང་ཚུལ་སོགས་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་འགྲེལ་བ་བྱེད་ཚུལ་སློར་དམར་རྟེན་དུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཁྲིས་ཀྱང་དགོས་པ་མ་མཆིས་ཤིང། གཟིགས་པར་འདོད་ན་གཞུང་གཞན་དུ་གསལ་ལོ། །

(10) ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་བཤད་པ།

ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ནང་གསེས་དང་ཐོ་ལྡེ་ཕྱོགས་བཞི་འདོད་པ་སྟོན་པ་ནི།

དོན་ནི་ཟབ་རྒྱས་ཉིད་མིན་ལ། །
རྒྱན་གྱི་ཁྱམས་ཀྱང་ཡོད་མིན་པའི། །
འཇམ་པའི་ཡི་གེ་མང་བ་ནི། །
ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །

གང་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འཇམ་པ་ནི། །
སྦྱོར་བ་སྐྱོད་པའི་སྐྱོན་དུ་བཤད། །

བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་གཏིང་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱན་གཞན་གྱི་ཉམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇམ་པའི་ཡི་གེ་མང་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་འཇམ་པ་ནི་སྦྱོར་བ་སྐྱོད་པའི་སྐྱོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

མནྟྲ་ལྀ་ཀྲི་ཏྲ་བ་རྟ་ནི།
ཀ་ཊྲཻཨ་ཧྲུ་ར་གཱི་ཏི་ཧྲིཿ། །
ཀ་ལཱུ་པི་ཙ་ཐྲ་ནི་ཏྲཀྐི། །
ཀཱུ་ལི་དྲཱི་ཤྲུ་ཏ་སླཱ་ལི་ནི། །

ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་ལྡན་དུས་སུ། །
སྣན་པར་སྒྲོགས་པའི་མགྲིན་ལྡན་པ། །
ཨ་བྱ་ཡི་ནི་མཇུག་མ་དག །
རྨུམ་པོར་བྱས་ནས་གར་བྱེད་དོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། སོ་དོན་ནི། ཆར་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་ལྡན་པའི་དབྱར་གྱི་དུས་སུ། སྐད་སྙན་པོར་སྒྲོགས་པའི་མགྲིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཨ་བྱ་ཡིས་ནི་མཇུག་མའི་སྒྲོ་དག་ རླུམ་པོར་བྱས་ནས་དགའ་བའི་གར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

དཔེར་བརྗོད་འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བས་མཚན་ཉིད་ཞིག་ཀྱང་། རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག་བྱས་ན། ཀ་གཉིས་དང་ཐ་དང་ཀྵ་སྟེ་བཞི་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡི་གེ་གཞན་ཐམས་ཅད་འཇམ་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་

དཔེར་བརྗོད་ལ་དཀྱངས་ཅན་དགའ་བློས།

དཀྱིག་འཛིན་དགའ་མ་མཆོག་གི་ཕྱེ་བ་བྱ། །

ཡིད་འོང་ཀུང་འཕྲུང་ལོ་འདབ་གོས་ཀྱོན་ཅིང་། །

སྨིན་ལེགས་གསར་པའི་མགོ་ལྷུགས་ལྷེམ་པའི་ཚེར། །

དཀྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་སྒྲན་པའི་ཟླ་དཀྱངས་ལེན། ། ཞེས་པར་འཇམ་པ་

ศས་ཆེ་ཞིང་། རྫོབ་པ་ཉུང་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ན། (དང་) ནེའུ་གསིང་གཡུ་ཡི་མེ་ལོང་ཕྱིས་འདྲའི་དབུས། །

མི་རིགས་ས་ས་ཁའི་ལྷ་ཚལ་ལས་འོངས་པའི། །

སྒྲན་འཇེབས་ཡིད་འོང་ཟླ་དང་རོལ་མོའི་ལྷ།

ཏྲ་ཟའི་འཇིག་རྟེན་ས་འདིར་འཕོས་པ་བཞིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཆང་གསེས་གཀྱེས་པ་ཤར་ཕྱོགས་པའི་བཞེད་པ་སྟོན་པ་མི།

ศར་པས་ཕལ་ཆེར་རྫོབ་པ་ཡིས། །

བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དགའ་ཀྱང་སྟོར། །

ศར་ཕྱོགས་པའི་མཁས་པ་ཆེས་ཀྱིས་ནི་ཚོག་སྟོར་གྱི་ནང་དུ་ཡི་ཀེ་ཕལ་ཆེར་རྫོབ་པ་སྟེ་རྫོབ་པ་མང་བ་ཡིས་ཁ་ནས་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དགའ་ཀྱང་སྟོར་ཞེས་དངོས་སུ་བསྒྲན་ནས། ཀྱང་ཞེས་པའི་ནུས་པས་སྟོ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་གཏན་ནས་མི་འདོད་པཉང་མིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་མཚན་གཞི་

དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བศད་པ།

ཅ་ཀྱི་ཏ་པ་ཀ་ཁ་ཀ་ཡི་ཏ། །

ཀ་ཏ་ཡ་ཏ་ཀ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ། །

ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་བོད་ཀྱད་དུ་བསྒྱར་ན།

ན་ཀ་ཀུལ་རིགས་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ས། །

ཀྱད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་དོན་ནི། ན་ཕྱ་ཞེས་པ་དགའ་ལྡན་རྒྱ་མ་ཆའི་མིང་ཡིན་ལ། དེས་དགྱ་སྐ་ཐོགས་ནས་རང་གི་དགྱ་སྲིད་སྲུབ་ཀྱི་ལག་པ་སྟོང་དུས་གཅིག་ལ་བཅད་དེ་ཆུལ་རིགས་ཀྱི་ཐོགས་ཐམས་ཅད་ཆད་ཅིག་ཅམ་ཞིག་གིས་འཇ�eས་པར་བྱས་པོ། ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཆོགས་བཅད་འདི་བོད་ཆད་དུ་བསྒྲུར་བས་དཔེར་བཟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞིག་ཀྱང་། ཆུ་ཆད་ལ་ཆོག་སྟོར་ཀྱི་ཡི་གེ་ཙུག་པ་ཕྱི་ཡིག་ལྟ་ཅམ་ཆོགས་པར་བཅེན་བཟོད་དུ་བ་ལྟ་བྱའོ། ། ཆོགས་བཅད་འདིའི་དོན་དངོས་གཞི་ནི། དགའ་ལྡན་རྒྱ་མ་ཆས་གསྲིད་སྲུབ་བསད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་བ་སྟེ། ཆུས་པར་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་ཀོ་ཆས་མཛད་པའི《ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་བསྟོད་འགྲེལ》དང་། 《འཇུ་མི་ཕམ་ཆམ་ཆུལ་ཀྱི་སྐྱན་ངག་འགྲེལ་པ》གཉིས་ཀྱི་ནང་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །

ཁོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བཟོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

སྒང་ཐོའི་དྲི་ཡིས་རབ་དྲེགས་ཆྱ་མ་རས། །
བཙུ་ཀ་ཡི་འཁྲི་ཤིང་འགྱམ་པར་ཅེ། །
ཆ་ཏྲ་ཆུགས་པའི་གྲི་འགྱུར་སྒྲོགས་པ་ཡང་། །
འཕྲོག་པའི་མཁྱེན་ལྡན་ཀྱི་ཏུ་ས་རས་ཤན། །

ཞེས་པ་ཙུག་པའི་ཡི་གེ་མང་ཞིང་འཛམ་པའི་ཡི་གེ་ཁུང་བས་ན་བཟོད་དགའ་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ན། (རང་) ཆར་སྲིན་ལང་ལོང་འཁྲིགས་པའི་མཁའ་དབྱིངས་བྱོད། །
ཁྲག་ཁྲིག་སྒོག་འོད་འཕྲུག་པའི་ཙེ་དགའ་དང་། །
ལྟན་ཅིག་སྒ་བཆུ་སྒྲོགས་པས་ཆ་ཏྲའི་ཆོགས། །
སྒོ་གཏུགས་རྒྱམ་ལོར་བསྒྲིངས་ཤིང་གར་སྟབས་བསྒྲུར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(11) ཕྱིན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་གསེས་ཐུག་པ་དོན་གསལ་བཤད་པ།

དོན་གསལ་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་ཤར་སྟོ་ཕྱིན་མོང་དུ་འདོད་པའི་དོན་གསལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི།

དོན་གསལ་དོན་བརྒྱ་མི་དགོས་ཞིད། ।
སྟོ་ཤར་གཉིས་ཀ་བཞིད་པ་མཐུན། ।

དོན་གསལ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བརྒྱ་མི་དགོས་པར་གསལ་པོར་བརྗོད་པས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་ནུས་པ་ཞིད་དེ། ལམ་འདི་ནི་སྟོ་ཤར་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཕྱིན་མོང་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ।

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

འཕྲོག་བྱེད་ཀྱིས་ནི་ས་གཞི་དག ।
ཆིག་པས་བཅད་པའི་ཀུ་ཁྲག་གིས། ।
དམར་བ་ཆུ་ཡི་གཏེར་ལས་ཕྱུང། । ཞེས་པ་འདི་ཞིད་ཡིན་ལ།

ཞོ་དོན་ནི། འཕྲོག་བྱེད་དེ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཕག་པའི་གཟུགས་སུ་ཕྱལ་ནས་ས་གཞི་འདི་དག་ཆུ་མཚོ་ཆེན་པོར་བྱིང་བ་འདོན་པའི་ཕྱིར་ཆུ་མཚོར་ཞུགས་ཏེ་ཀུ་ཁྲག་ཆུམས་ཆིག་པས་བསྡུས་ཤིང་ དུམ་ཏུར་བཅད་པའི་ཁྲག་གིས་དམར་པོར་ཁྱུར་པའི་ཆུ་གཏེར་ལ་མཆེ་བས་བཏེགས་ཏེ་ཀྱེན་དུ་ཕྱུང་ངོ། । ཞེས་པ་སྟེ། ཆུ་གཏེར་དམར་བའི་ཆུ་བརྒྱ་མི་དགོས་པར་ གོ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། ।

ཚིགས་བཅད་འདི་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཆུ་སྟེགས་པའི་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་ཆུད་དང་ཕྱར་བ་སྟེ། རྒྱས་པར་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་ གོ་ ཆས་ མཛད་ པའི་《ལྟ་ ལས་ ཕུལ་ ཐུང་ གི་ བསྟོད་ འགྲེལ》ནང་། ཁམས་ ཕྱལ་ བསྟན་ འཛིན་ ཆོས་ ཀྱི་ ཞི་ མའི་《ཁྱབ་ འཇུག་ གི་ འཇུག་ པ་ བཅུའི་

འགྲེལ་བཤད་》གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །

གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཔྱང་ས་ཅན་དགའ་བློས།

མཚར་སྣྲག་ལང་ཚོའི་དཔལ་འཛིན་སི་ཏུ་ནི། །

ལང་ཀའི་བདག་པོ་འདོད་ཆྱོས་ཀྱིས་བཀུག་ཚེ། །

དཔལ་ཙལ་མངའ་བའི་འཕོང་སྐྱེན་བྱ་མ་ཏས། །

རྟོ་ངར་སྨྲ་ལྡན་གཅིག་གིས་མཐོ་རིས་བསྒྲལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན། (རང་) ཕྱོགས་གཉིས་བགྲོད་པ་ལྡན་པའི་མཁའ་ལམ་ངོས། །

དཀར་གསལ་རི་དཀྱས་མཚན་མས་མཛེས་པ་ཅན། །

ལྷོད་པའི་སྨྲན་མེའི་འོད་དང་ཞེ་རིང་ལས། །

སྨིན་མའི་གཟུགས་ལྟར་འཕྲོག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྐྱེག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

དོན་གསལ་ཀྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཁར་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་པ་བསྟན་པ་མི།

བཟླུད་ཏྲའི་དོན་གང་བའི་བྱག་ཏུ། །

རྟོགས་པའི་སྐལ་བཟང་མི་ལྟན་ཞིང་། །

ས্ব་ཡི་ཚུལ་ལུགས་ལས་འགོངས་པ། །

འདི་འདྲ་ཕལ་ཆེར་བཞིད་མ་ཡིན། །

བཟླུད་ཏྲའི་དོན་བདེ་བྱག་ཏུ་རྟོགས་ནུས་པའི་སྐལ་པ་བཟང་པོ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་ལྟན་ཞིང་། ས্ব་ཡི་ཚུལ་ལུགས་ལས་འགོངས་པ་སྟེ་ས্ব་དང་རྒྱས་ལ་བཏེན་ནས་གསལ་བར་རྟོགས་མི་ནུས་པ་འདི་འདྲ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་ཀྱི། ལྷ་ཤར་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་བཞིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཤར་ཕྱོགས་ པ་ འགའ་ ཞིག་ གིས་ འདོད་ པའི་ དོན་ གསལ་ མཚན་ གཞི་ དཔེར་ བརྗོད་ རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཕག་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ས། །

ཆུ་གཏེར་དམར་པོ་དག་ལས་ཐྱུང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་བརྗོད་དོན་ཅུང་ཟད་ཞོ་དཀའ་བ་སྟེ། ཐོན་ཀྱི་དུས་སུ་ཕག་པའི་གཟུགས་ཆེན་པོ་དག་གིས་ས་འདི་ཚུ་གཏེར་མདོག་དམར་པོར་གྱུར་པའི་ནང་དུ་ཕྱིང་བ་ལས་བཏེགས་ཏེ་ཀྱེན་དུ་ཕྱུང་།། ཞེས་པ་འདིར་ཕག་པའི་གཟུགས་དེ་ཇི་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། ཚུ་གཏེར་ཁ་དོག་དམར་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ཅི་ཡིན་གསལ་པོར་མ་བརྗོད་པས་དོན་ཧོགས་དཀའ་བར་བྱས་པའོ། ། ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཔྱང་ས་ཅན་དཀའ་བློས།

ཀུ་ཆེན་ནོར་ཀྱི་མཛོད་ལ་དབང་བསྐུར་པའི། །
འདོད་སྲིད་ཆང་གིས་ཐོ་ས་པའི་རྒྱ་བ་ཏ། །
ཕུན་ཚོགས་སྟོབས་འབྱོར་དཔལ་ཀྱིས་ཏེགས་ནས་ཡང་། །
གཡུལ་ངོ་མཚོན་ཆའི་ལམ་ནས་མཐོ་རིས་བགྲོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་

ཡང་ནི། (རང་) བཅུ་གཉིས་ཆ་ཤས་ཅན་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ལམ། །
དཔྱིལས་གཟུགས་མི་མཐུན་རྒྱ་སྐར་འཁོར་ཚོགས་ཀྱིས། །
ཡོངས་བསྐོར་འཇིག་རྟེན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཡིས། །
མཛོས་པར་བྱས་འདི་ཤེ་ཡི་འཁོར་ལོར་གྱགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

རྒྱན་འདི་དང་གོང་གི་རབ་དྲངས་ཀྱི་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རབ་དྲངས་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་སྒྲ་བ་ཅམ་མ་ཟད་དོན་དེ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཞིག་ཏུ་ཤར་པར་དགོས་ལ། འདིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་མ་གྲགས་ཀྱི་ཏེས་པ་མེད་ཅིང་། སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དཔོག་ནུས་པའམ། གཏམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

(12) ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་གསེས་བདུན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བཤད་པ།

རྒྱ་ཆེ་བའི་རང་གསེས་དང་ཥ་ལྷ་ཨྱོགས་པའི་བཞེད་པ་སྟོན་པ།

གང་དུ་འགའ་ཞིག་བརྟེད་པ་ལ། །
ཁྱད་འཕགས་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣོགས། །
དེ་ནི་རྒྱ་ཆེར་བརྟེད་དེ་དེས། །
སྨན་ངག་ལམ་ཀུན་ཡོངས་སུ་མཛོས། །

ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཅམ་བརྟེད་པ་ལ། བརྟེད་བྱའི་དོན་དེར་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་རྣོགས་པར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ཞིད་དུ་བརྟེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱན་དེས་སྨན་ངག་གི་ལམ་ཀུན་ལ་མཛོས་པར་བྱེད་པས་ན་མཁོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྟེད་ཚ་བ་ལས་བཤད་པ།

སྒྲོང་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲེན་པའི་མིག །
ལན་ཅིག་ཁྱོད་གདོང་ལ་ལྷུང་བ། །
ལྷ་ཅིག་གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་སླར། །
གཞན་གྱི་གདོང་ལ་ལྷ་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་དོན་ནི། ལྷ་ཅིག་ཅེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས། སྒྲོང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བས་བཀྲེན་པའི་མིག་དེ་ལན་ཅིག་ཅམ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་ལྷུང་བ་སྟེ་བལྟས་པ་ལས། གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་སླར་ཡང་གཞན་གྱི་གདོང་ལ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷ་མི་དགོས་པར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཚིག་འདིར་དངོས་སུ་རྒྱལ་པོས་ཕྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བར་མ་སྨོས་ཀྱང། སླར་ཡང་གཞན་གྱི་གདོང་ལ་ལྷ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱལ་པོ་དེ་གཏོང་བ་ཕུན་

སྲུམ་ཚོགས་པར་ཁོ་ནས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྲུ་ཕྲེང་ལྟ་པས།

ཤོང་དཔང་རིག་ཅིད་མཁས་པའི་ཆུམ་ཐར་དྲི། །

ཐོན་ཐུང་ལོ་ཆུས་མ་ལ་ཡུ་ཆུང་ཁིས། །

དྲངས་པས་དད་པའི་སྲུ་ལོང་གཡོས་པ་ན། །

འདྲེན་པ་གཞན་ལ་ཀུས་པའི་རེ་བ་ཐོབ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) ཆེས་ཕྱའི་ན་ཚོད་ཐོན་པ་གསར་པ་ནས། །

ཞུམ་མེད་བཙོན་པའི་དྲི་བསྲུང་ཡོངས་འཕྲོ་ཞིང་། །

རྒྱུས་ཐོབས་དཔལ་ལ་ཡོན་འབར་བ་འདི་མཐོང་ཚེ། །

ཐ་མལ་ཐོན་པ་གཞན་ལ་དགའ་བློ་བཏང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཤར་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་བཞེད་པ་སྟོན་པ་ནི།

བསྟན་པས་པར་འོས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། །

ལྷན་པ་རྒྱ་ཆེར་འགའ་ཞིག་འདོད། །

བསྟོད་ཡུལ་ གྱི་ བསྟན་པ་ པར་ ཏོས་ པའི་ ཁྱད་ པར་ གྱི་ ཆོས་ འགའ་ ཞིག་ དངོས་སུ་ བརྗོད་ པའི་ ཕྱག་ ལས། ཁྱད་ ཆོས་ དེ་ ལྷན་ གྱི་ ཁྱད་ གཞི་ དེ་ ལ་ ངོ་ མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ ཆེ་བའི་རྒྱུན་དུ་ཤར་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་འདོད་དོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

རོལ་པའི་ཚུ་སྒྲོས་ཅེ་དགའ་མཆོ། །

གསེར་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ས་ཁོགས་པ་བཞིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་དོན་ནི་ལྷན་ཅིག་རོལ་པའི་ཚུ་སྒྲོས་ཀྱི་ཚལ་དང་། ཅེ་ དགའི་བྱ་ བ་ ལ་ འདུག་ པའི་ དོན་ དུ་ བསྒྲེད་ པའི་ མཆོ་ ལ་ ཅེ་ དགའི་ མཆོ་ དང་། གསེར་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་གསེར་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མུ་ཏིག་

གི་དོ་ཤལ་དང་། ཐུ་རྒྱའི་ཕྱིང་བ་ས་ཡོགས་འཇིག་རྟེན་ན་བསྟན་པར་འོས་པའི་ དངོས་པོ་དེ་དངོས་སུ་བཙོད་པའི་ཤུགས་ལ། དེ་དང་ལྡན་པའི་ རྒྱལ་པོའམ་ མཛོས་མ་ལྟ་བུ་འཕྱོར་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བཙོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

མེ་ཏོག་འཁྲི་ཤིང་གིས་གང་སྐྱེད་ཚལ་དུ། །
རིན་ཆེན་གཏུབ་ཀོར་འཁྲོལ་བའི་མཛོས་མ་ཞིག །
ནམ་བཀྲ་ཆོར་བྱའི་སྒྲ་རགས་ལས་དཔྱངས་པའི། །
གསེར་ཀྱི་ཏིལ་ཆུང་སྟན་པའི་ཅ་ཅོ་སྒྲོགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) ཉི་ཟེར་རྒྱལ་ལ་ཅོ་འདྲིའི་དཔྱང་ཚོགས་ནམས། །
རྟོ་ངར་མཆོད་ཀྱི་ཕྱེ་ཐག་ཕོགས་བཞིན་དུ། །
ལྷུར་མཆོགས་ཆུང་གི་ཤུགས་འཚང་ཅང་ཤེས་ཁར། །
བཞོན་ནས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་དར་བསྒྲོངས། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུ།

འདི་དང་དོན་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་ འདྲ་སྟེ། དོན་རྒྱན་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་བསམ་པ་དང་འཕྱོར་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཅམ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བསྟན་པར་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་འདྲ་ཞིག་ལའང་སྒྲར་ཚོག་པའི་ གནད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཆེ་བས་ན། ཐུ་ཀ་ བྱེ་ ཐག་ གི་ དཔྱ་ ཀ་ ཡོད་ པ་ ཤེས་ པར་ ཐྱའོ། །

(13) ཕྱག་མོར་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་གསེས་བརྒྱད་པ་ བརྗོད་པ་བཤད་པ།

བརྗོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་གསེས་དང་པོ་ཤར་ལྟོ་ཕྱག་མོར་གི་བཞེད་པ་སྟོན་ པ།

བརྗོད་པ་ཚོགས་སྡུད་མང་པོ་ཞིད། །
འདི་ནི་ལྷུག་པ་དག་གི་གསོས། །
ཚོགས་བཅད་ལ་ཡང་ཤར་ཐུགས་པ། །
ཚོགས་སྡུད་མང་བ་གལ་ཆེར་བཞེད། །

བརྗོད་པའི་ རྒྱུན་ ནི་ ཚོགས་ སྡུད་ མང་ པོ་ དང་ ལྡན་ པ་ ཞིད་ དེ། དེ་ ལ་ ལྟོ་ ཐུགས་པས་ནི་ ཚོགས་ ལྷུག་ པ་ དག་ གི་ གསོས་ ཏེ་ ས།ོག་ ཏུ་ བཞེད་ ལ། ཚོགས་ བཅད་ ལ་ ཡང་ ཤར་ ཐུགས་ པས་ འདི་ ཞིད་ ཁོ་ ན་ ཀལ་ ཆེ་ བར་ བཞེད་ དོ། །

བརྗོད་ཕའི་ནང་གསེས་ཀ་ཉིས་པ་ཤར་ཐུགས་ཕའི་བཞེད་པ་སྟོན་པ་ནི།

དེ་ལ་ལ্ཆི་དང་ཡང་བ་རྣམས། །
མང་དང་ཉུང་བ་ཞིད་ལ্ལ་བས། །
མཐོ་དམའ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་དེ། །
བརྗོད་པ་ལ་ས།ོགས་རྣམས་ལ་ལྷ། །

བརྗོད་ཕའི་རྒྱུན་དེ་ལ་ཡི་གེ་ལ্ཆི་བ་དང་ཡང་བ་རྣམས་མང་བ་དང་ཉུང་བ་ ཞིད་ལ্ལ་ཕའི་ཐོ་ནས་མང་ཉུང་ཆ་མི་མཉམ་པར་མཐོ་དམའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ནི། བརྗོད་པ་དང་གཏམ་ལ་ས།ོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་བ་ལ্ལ་ལ্ལར་རོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཨསྟ་མསྟ་ཀ་པཏྲསྟ། །
ས།མ་ལ্ལ་ཏ་ཤ্ས་ལ্ལ་ནྲ། །
ལ্ལིན་ལ্ལ་ན་ལ্ལ্ཏ্ཏ্ཏ্ཁ། །

ཀཱཥ་པ་སྟྲི་བ་བློ་བ་ཏུ/ཅི། །
ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།
ནུབ་ཀྱི་རི་མཁོར་ལྷུང་བ་ཡི། །
མཐའ་དག་ཞི་འོད་མལ་སྟན་ཅན། །
མཁྲིགས་པའི་ནུ་མ་ལ་གནས་པའི། །
ཁོས་དམར་གཡོ་བཞིན་ཚུ་ལྟན་མ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་རོན་ནི། ནུབ་ཀྱི་རི་བོའི་མཁོར་ལྷུང་བ་སྟེ་བཅས་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་དམར་བ་དཀོང་ཀའི་ཞི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་མལ་སྟན་ཅན་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་ཚུ་ལྟན་མ་སྟེ་ཆུའི་ལྟ་མོ་ཞེས་བོས་ནས། དཔེ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲ་ཞིང་མཁྲིགས་པའི་ནུ་མ་ལ་གནས་པའི་སྟོད་གཡོགས་ཀྱི་ཁོས་དམར་ལྟབ་ལྟབ་ཏུ་གཡོ་བ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ནི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྣང་བས་འཇུག་པས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་སོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དཔེར་བརྗོད་འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བས་མཚན་ཉིད་ཞིག་ཞིག་ཀྱང་རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག་བྱས་ན། ཆོག་སྡུད་མང་ཞིང་ཡི་གེའང་ཚེ་མི་མཉམ་པར་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུང་པ་དང་པོ་ལ། རིའི་སྐད་དོད་ལ[ཨསྟ]ཞེས་རྣམ་དཔྱེ་དྲུག་པ་བསྟན། མཁོའི་སྐད་དོད[མ་སྟ]ལ་བདུན་པ་བསྟན། [པཏ]ད། [ས་ཡ་ཡ]ནམས་ཀྱི་བར་ད། [ཐ ས]ལ་རྣམ་དཔྱེ་ད། པ་བསྟན། འོད་ལ་མང་ཆོག་ཐོབ་པས་འོད་ཀྱི་སྐད་དོད[ཨམ]ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་དཔྱེ[ཨམ]བསྟན། [ཎི]ནི་ཏ་ད། [ཡ]ནི་ལ་ཐ་ཞེས་ལ་བདུན་པ་བསྟན། བཞིན་ཅེས་པ་མཚུངས་པའི་སྐད་དོད[ཨ]ལ་ཆོག་སྡུད་མི་ཐོབ། [ཡ]ད། [ཏ]ད[ཅ]ཀང་པ་གཞིས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་ཐུ་ཡོད་པས་ཆོག་སྡུད་མི་ཐོབ་པས་བཞག་ནས་གཞན་བསྟན་པའོ། །

ཁོ་རོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཆུལ་དབང་ལྟ་པས།

གཡོན་མིག་དཀྱུས་ཕྱི་ཟླུར་འཕང་I སྐྱེས་བུ་ལ། ।
རྣོ་མཆོན་ལ་འགོང་I མི་ཟད་གདུང་བ་སྐྱེད། ।
འདོད་པ་མི་ལྡན་I འཕགས་I ཆུམས་མི་སྡུག་མིག།
ཕྱ་མོའི་དབྱེ་བ་མི་མངའ་ང་མཚར་ཆེ། ।

ཞེས་པའི་ཚིག་ཀུང་དང་པོར་བྱེད་སྒྲ་བསྡུས་ཤིང་། ཚིག་ཀུང་གཉིས་པར་འབྲེལ་སྒྲ་བསྡུས་པས་དེའི་སྐྱེས་བུའི་བསྡུ་བ་ཡོད་ལ། ཚིག་ཀུང་གསུམ་པར་གཞི་མཐུན་བསྡུས་པ་དང་། ལ་དོན་བསྡུས་པའི་དེའི་སྐྱེས་བུའི་བསྡུ་བ་དང་། མི་ཟད་པའི་བསྡུ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) པཎ་ལྟར་འཇུམ་I བཞིན་རས་གསལ་བཞིན་དུ། ।
དོན་བཟང་I སྨན་འཛིབས་I གཏམ་དག་བརྗོད་མ་ཐག།
ཕ་རོལ་མི་སྲུན་ཚོར་མར་མཚུངས་པའི་ཡིད། ।
ཡོངས་I འདུལ་I བསམ་པ་མཐུན་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཤད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་གསེས་གཉིས་པ་ལྷ་ཕྱོགས་པའི་བཞེད་པ་སྟོན་པ་ནི།

ཕྱི་ཡང་གང་ས་ནི་ཆ་མཉམ་ཞིང་། ।
ཚིག་དོན་མཛེས་པས་བཤད་པའང་འདོད། ། ।

ཚིག་སྒྲོར་གང་ཞིག་གི་ཡི་གེ་ཕྱི་བ་དང་ཡང་བའི་གྲངས་མང་ཉུང་ཆ་ནི་མཉམ་ཞིང་། རྣོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དང་བཤད་བྱའི་དོན་དེ་གསལ་ཞིང་མཛེས་པའི་ཆ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུན་དུ་ལྷ་ཕྱོགས་པས་འདོད་དོ། ।

དེའི་མཚན་གཞི་དབེན་བཤད་རྒྱ་བ་ལས་བཤད་པ།

པ་ཡོ་ཏ་ན་ཏ་ཏོ་ཏ་ཡ་གཱ ।
ལས་ཀ་ས་ཀ ཀ ཀ ཀ ཀ ।
ཀ་ཡ་ཀ ཀ ཀ ཀ ཀ ཀ ।

བླ་ཏུ་ཧྲིན་ཀ་རི་ཞུ་ཏི། །

ཞེས་པ་འདི་བཞིན། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

ཆུ་འཛིན་ངོས་ཀྱི་ཕང་ན་ཆགས། །

མཚམས་ཀྱི་ཉི་འོད་གོས་དང་ལྡན། །

ཆུ་ལྡན་མ་ཡིས་བདག་གི་ཡིད། །

འདོད་པས་གཟིར་བར་བྱེད་མི་འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཆུ་འཛིན་ལང་ལོང་དུ་གཡོ་བའི་ངོས་ཀྱི་ཕང་པ་ན་ཆགས་ཤིང་། དགོང་ཀའི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉི་འོད་དམར་པོའི་གོས་དང་ལྡན་པའི་ཆུ་ལྡན་མ་འདི་ཡིས། སྙིད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སུ་ཡི་ཡིད་འདོད་པས་གཟིར་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཟིར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དཔེར་བརྗོད་འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པས་མཚན་ཉིད་ཞིག་ཀྱང་རྒྱ་སྐད་ལ་ཕྱེད་སྔ་མར་ཕྱི་བ་བདུན་དང་ཡང་བ་དགུ ཕྱེད་ཕྱི་མར་ཕྱི་བ་དགུ་དང་ཡང་བ་བདུན་བཅས་ཕྱི་ཡང་གཉིས་ཀར་བཅུ་དྲུག་རེ་ཡོད་པར་ཆ་མཉམ་ཞིང་། ཆུ་འཛིན་གྱི་སྐད་དོད་（པ་ཡོ་）དང་། （ཛྷ་ར་）གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་བསྡུས། ངོས་ཀྱི་སྐད་དོད་（ཏ་ཊོད་）གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་དྲུག་པ་བསྡུས། དེ་དང་ཁང་པའི་སྐད་དོད་（སམ་ག）གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་དྲུག་པ་བསྡུས། དེ་དང་ཁང་པའི་སྐད་དོད་（སམ་ག་）གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་དྲུག་པ་བསྡུས།（སམ་གའི་）མཐར་བདུན་པ་བསྡུས། ཐུན་གྱི་སྐད་དོད་（ལགྣ་）དང་། མཚམས་ཀྱི་སྐད་དོད་（སནྡྷེ）གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་དྲུག་པ་བསྡུས། གོས་ཀྱི་སྐད་དོད་（ཨཏས་）དང་། འོད་ཀྱི་སྐད་དོད་（ཨམ་ཤུ་）གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་དང་པོ་དང་། དང་གི་སྐད་དོད་（ཙ་）བསྡུས（ཨམ་ཤུ་ཀ）ཅང་པ་གཉིས་པའི་མཚམས་ཡིན་པས་ཚིག་སྦྱོད་མི་ཐོབ་པས་མ་བསྡུས། སུ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཀྱི་（ཀིམ）ཡིག་ཀ་ཡིག་ལ་བསྒྱུར་པས་（ཀ）ལ་དྲུག་པ་མ་བསྡུས་པས་（སྱ）དངོས་སུ་བཞག གཞན་འདོད་པས་གཟིར་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་（ཀ་མཏ་）དང་（དུ་

རམ) གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་གསུམ་པ་རྒྱད་སྒྲ་བསྡུས། ཡིད་ཀྱི་སྐད་དོད་(ཅོ་ཏོས)ཀྱི་དང་པོ་བསྡུས། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་ཆུ་ལྷན་མའི་སྐད་དོད་(བ་ཀུ-ཏི)དང། རྒྱད་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་(ཀ་རི་ཐ-ཏི)གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་གསུམ་པ་རྒྱད་སྒྲ་བསྡུས། དེའི་མཐའ་ཀུང་པ་བཞི་པའི་མཐའ་ཡིན་ཞིང། ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཀྱི་མཚམས་ཡིན་པས་ཆམ་དཔྱི་བསྡུ-དགོས་པ་མེད་དོ། །

གོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཔྱང་ས་ཅན་དགའ་བློས།

ཁྱོད་སྐུ་གསེར་རི་ཞི་I འོད་འཕྲུང་པ་ལ། །

དབང་གཞན་ཆམ་བཀྲ་ཤི་བཞིན་ཡིད་དུ་འཛིན། །

སྲིད་ན་སྒྲན་དཀྱ་སྒྲངས་I འདྲ་I གསུང་འདི་ནི། །

ལྟ་I མི་ཀུན་ཀྱི་ཆ་བའི་བདུད་ཐོ་ཞིད། ། ཅེས་པར་རིམ་བཞིན-དྲུག་པ་དང། གཉིས་པ་དང། གསུམ་པ་དང། དྲུག་པ། མང་པོའི་ཚིག་གི-བསྡུ་བ་ཡོད་པ་དང། ཡི་གེ་འཇམ་རྩྭ་ཀྱང་གྲངས་མཉམ་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ཆེས་ཆེར་ཕྱ་བ་ན་ཚོད་གཞོན་ནུ་ནས། །

མཁྱེན་དཔྱོད་འོད་སྣང་གསལ་འཚེར་ཞེ་མ་དང། །

ཆོས་མཚུངས་རིགས་མཐུན་དཔེ་གཞན་སྲིད་འདི་ན། །

མ་རྟེད་ཁྱོད་ཞིད་ཁོ་ན་རང་གི་དཔེ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

རྒྱན་འདིའི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་བศད་པ་ལ་ཚོགས་སྡུད་དྲུག་གི་རྣམ-གཞག་ཤེས་དགོས་ཝོད། སྐབས་འདིར་ཡི་གེ་མང་བས་མ་ཁྱོས་ཤིང། གཟིགས-པར་འདོད་ན་ཡ་ལག་ཤའི《ཡི་གེའི་བศད་པ》དང། 《གསེར་ཏོག་སྒྲམ-རྒྱགས》ཡ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་དཔྱང་ས་ཅན་དགའ་བློའི《སྒྲན་ངག་ལེའུ་དང་པོའི-འགྲེལ་བศད》རྣམས་སྒྲ་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །

(14) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དགུ་པ་མཛེས་པ་བཤད་པ།

མཛེས་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་སྔ་ཕྱོགས་པའི་བཞེད་པ་སྟོན་པ།

མཛེས་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལས། །
མ་འདས་དོན་དང་མཐུན་པའོ། །

མཛེས་པའི་ རྒྱན་ ནི་ བརྗོད་ བྱའི་ དོན་ དེ་ འཇིག་ རྟེན་ ལ་ གྲགས་ པའི་ མཚམས་ལས་མ་འདས་པར་འོས་ཤིང་འཚམས་པར་བརྗོད་པས་དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་སྟོན་པ་ནི།

དེ་ཡང་གཏམ་གྱི་མངོན་བརྗོད་དང་། །
བསྔགས་པ་ལ་སོགས་རྣམས་ལའང་སྦྱར། །

མཛེས་པའི་ རྒྱན་ དེ་ ཡང་ སྦྱོར་ ཚུལ་ གྱི་ སྒོ་ ནས་ སྔོན་ བྱུང་ གི་ གཏམ་ དང་། ཡུལ་གྱི་བསྔགས་པ་སོགས་གང་ལའང་སྦྱར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྔ་ཕྱོགས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་ལ་སྦྱར་བའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

དཀའ་ཐུབ་ཤུང་པོ་ཁྲོད་འདྲ་ཡི། །
ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་ནི་གཙང་མ་རྣམས། །
ཡང་དག་བཏབ་པ་གང་ཡིན་པ། །
དེ་དག་ཁོ་ན་ངེས་པར་ཁྲིམ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། སྔོན་གྱི་དུས་སུ་དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་ཤིང་བདེན་ཚིག་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱིན་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་འོངས་ནས། བཟང་པོ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་འདི་དགེའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཁྱིམ་བདག་གིས། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁྲོད་དང་འདྲ་བའི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་

གཙང་མ་ལྟའི་ཚུ་བོ་གཏུམ་ལྟར་དག་བྱེད་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བཏབ་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་ལྡན་པས་ངེས་པར་མིང་
དོན་མཚུངས་པའི་ཁྱིམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྨོས་པ་ལ་བསམས་ནས་སྨྲར་བ་ལྟ
བུའོ། །

གོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རྒྱང་འདྲུག་རྟོགས་པའི་གར་མཁན་མི་ལ་རྟེ། །

རས་དཀར་བླ་གོས་བཀྲུངས་པའི་འཕྲར་ལྷོང་གིས། །

ལན་མང་གཤེགས་ནས་ཤིས་པ་སྨྲྭ་པའི་མཁའ། །

འཚེ་མེད་ལམ་ཆེན་ཞེས་བརྗོད་དོན་དང་ལྡན། ། ཞེས་པ་ལྟ
བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) ཟབ་གསལ་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའི་སྒྲ་རིངས་ཀྱིས། །

རྣམ་མང་མི་རིགས་རིག་གཞུང་སྲིད་པའི་མིག །

གང་ས་རིས་ཡོངས་བསྐོར་བོད་ལྷོངས་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །

འདྲེན་མཁས་མི་རྟེ་སྲོང་བཅན་སྐམ་པོར་གྱགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཀྱི་མཛོས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ
སྨྲར་བའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

སྐྱོན་མེད་ལུས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །

ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་བར་དག་ཏུ། །

ནུ་མ་རབ་རྒྱས་འདི་དག་གི །

གོ་སྐབས་རྟེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ལང་ཚོ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅིང་མཆོག་ཏུ་མཛོས་པའི་
ལུས་ཅན་མ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་མཇེན་ལྷུག་དང་ལྡན
པ་ཟུང་གི་བར་དག་ཏུ། རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ནུ་མ་མངོན་པར་མཐོ་བ་འདི་དག
ཤོང་བའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་རྟེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པས།

ནམ་ཡང་ཟད་པ་མེད་པ་གནས་ལྷ་རིག །

མཐའ་བྲལ་ཡུན་དུ་གོམས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །

ཇི་སྙེད་ཆེས་བརྩོང་ཤེས་བྱའི་ཕ་མཐའ་དེ། །

འཇལ་ལ་ངལ་བའི་གནས་གང་སྲིད་ན་སྡུ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) བོད་ཕྱོགས་གཙུག་ལག་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་བློང་། །

མི་རིགས་རིག་གཞུང་ཆུ་ཀླུང་ཁྱེ་བ་བརྒྱ། །

གཅིག་ཏུ་འདུས་ལས་སྣ་ཚེའི་ཟིལ་ཐིགས་ཅམ། །

བདག་གིས་ཐོབ་འདི་ཡེ་མ་སྣལ་བ་བཟང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

མཇོས་བའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཏེས་པ་ཧར་ཕྱོགས་བའི་བཞེད་པ་ཚོན་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་འདས་ཤིང་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས། །

དོན་གང་ཤིན་ཏུ་བགོད་ཀྱར་པ། །

འདི་ནི་ཅ་ཅང་བརྗོད་པ་ལྟེ། །

གོ་ཆ་པ་ལ་མཇོས་པར་བརྗོད།

བསྟོད་བྱའི་ཡུལ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཚམས་ལས་འདས་ཤིང་ཕྱད་ཆེན་པོའི་སྣོ་ནས་བློ་ཤོང་བའི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལྟེ། འདི་ནི་བསྟན་པ་ཅ་ཅང་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་ཞིག་ཡིན་པས་ཤར་ཕྱོགས་གོ་ཆ་པའི་ལམ་ལ་མཇོས་པར་བརྗོད་དོ། །

ཤར་ཕྱོགས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་གཏམ་ལ་སྒྲུར་བའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཚ་བ་ལས་བཤད་པ།

དེ་ནས་བཟུང་ལྟེ་བདག་གི་ཕྱིམ། །

ལྟ་ཡི་ཕྱིམ་བཞིན་བལྟེན་པར་འོས། །

ཆོད་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་ལྟུང་བ་ཡི། །

ཞེས་པ་དག་ནི་མ་ལུས་བཏུས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་དོན་ནི། དུས་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་གི་ཕྱིམ་འདི་ནི་ལྷའི་ཕྱིམ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་འོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་གཙང་མ་ལྟུང་བ་སྟེ་བབས་པ་ཡིས། ཕྱིམ་གྱི་ཉེས་པ་དག་མ་ལུས་པར་བཀྲུས་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་པར་བྱས་པས་ས་ཞེས་པའོ། །

ཞི་དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རས་དཀར་འདབ་མ་རབ་བསྐྱོད་མཐུ་ཆེན་ཀྱིས། །
ལན་ཅིག་མིན་པར་གཤེགས་ཤུལ་རྟེ་ཁའི་མཁའ། །
དག་པའི་སྣང་བ་རབ་འབྱམས་འོག་མིན་ཞིང་། །
ཐུགས་པོ་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཀྱང་བཏུལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་རིག་གཞུང་ནོར། །
བོད་ལྗོངས་གསེར་ལྟན་འཛིན་མའི་སྟོད་གཅིག་ཏུ། །
བསྟུ་བར་མཛད་མཁས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཞེས།
དེང་གི་དུས་ཀྱང་མཚན་སྨན་རོལ་མོ་འཁྱོལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

དེའི་མཛོས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟན་པར་སྨྲར་བའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བศད་པ།

ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་འདི་ལྟ་བུར། །
ཆུམ་པར་རྒྱས་པར་ཐུར་པ་འདི། །
ངེས་པར་མ་བརྟགས་བྱེད་པོ་ཡིས། །
ནམ་མཁའ་དག་གི་ཚུང་དུར་སྨྲ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་དོན་ནི། མཛོས་ལྡན་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་འདི་ལྟ་བུར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཆུམ་པར་རྒྱས་པར་ཐུར་པ་འདི་ཉིད། ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ལ་ངེས་པར་མ་བརྟགས་པར། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཚངས་པས་ནམ་མཁའ་ཚུང་དུ་འདི་ཙམ་ཞིག་སྨྲ་ལ་པས་ད་ལྟ་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་མི་ཤོང་བར་སྣང་ལ། འདི་ལ་སྟོན་ཚངས་པས་

ལེགས་པར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྒྱད་པོས་ནམ་མཁའ་འདི་ལས་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱེད་རིགས་སོ། ། ཞེས་ཏེ་ ཅང་ཎད་ཆེན་པོས་བསྟན་པ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བཤད་ལ་ཏེ་ལའི་བློ་མ་སྐྱེ་ཕྱིང་ལ་པས།

དཔང་ལོའི་མཁྲེན་པའི་འདོམ་ཀྱིས་ཆོས་ཚུལ་ཀུན། །

དཀའ་བའི་དོགས་བྱལ་སྐད་ཅིག་ལ་གཞལ་བས། །

གང་བློའི་དཔྱད་ལ་འོས་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག །

ཆུལ་དང་རྒྱད་པོས་ལན་བཏབ་སྟལ་ཀྱང་ཎང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འམ།

ཡང་ན། (རང་) ཆེས་མཐོ་འཛམ་གླིང་རྩེ་མོར་བསྟེགས་པའི་རི། །

དཔའ་བོའི་ཁོམ་སྟབས་ཀཅིག་ཀིས་ཡོངས་ནོན་ཆོ། །

རབ་དཀར་ཅོད་པན་ཁྱོན་པའི་མཁོ་བོ་དག །

འདུད་ཅིང་ཀུང་པའི་རྡུལ་ཡང་སྟྲི་བོར་བླང་ངས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(15) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞད་པ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་སྒྲིའི་ཚ་བོ་སྟོན་པ།

གཞན་ཀྱི་ཆོས་དེ་གཞན་དག་ལ། །

འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྟོས་འཐབ་ནས་ནས། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཕན་ཚུན་དུ། །

ཡང་དག་སྦྱོར་བ་ཏིང་འཛིན་རྒྱན། །

དངོས་པོ་གཞན་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། ཆོས་ཅན་གཞན་དག་ལ་ འཛིག་རྟེན་ན་མིང་དོན་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ཡི་ལུགས་ཀྱི་རྟོས་སུ་འཐབ་ནས་

ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤྱོར་ཚུལ་ཡང་དག་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ཞིང་དུ་སྟོན་པར་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དབྱེ་བ་སྤྱི་ཙམ་བཀོད་པ་དང་། །
ཆོས་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་ཞིད། །
བཀོད་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱན་འདི་ནི། །
སྒྲན་ངག་རྒྱན་ལ་ཕྱད་པར་འཕགས། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་དེ་ཡང་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། 1. ཆོས་སྤྱི་ཙམ་བཀོད་པ་དང་། 2. ཆོས་གཅིག་ཙམ་བཀོད་པ། 3. ཆོས་དུ་མ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱན་གསུམ་ཡོད་པ་འདི་ནི། སྒྲན་ངག་གི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཉམས་འདོན་ཚུལ་ཕྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞེས་ཡིན་ནོ། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་ཆོས་སྤྱི་ཙམ་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། གོང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་སྤྱིའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དེ་ཞིད་ལས་ཤེས་སྦྱ་མེད་ཅིང་།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཚ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཀུ་སྨ་ཏ་ནི་མིག་འཕྱམ་ཞིང་། །
པཏྨ་དག་ཀུང་མིག་འབྱེད་ཅེས། །
མིག་གི་བྱ་བ་བཀོད་པ་ལས། །
དེ་ཡི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་དག་ཐོབ། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི་ཞི་མ་ཤར་བ་ན་མེ་ཏོག་ཀུ་སྨ་ཏ་ཀ་ཟླམ་པས་ན། དེ་ལ་མིག་འཕྱམ་ཞེས་པ་དང་། པཏྨ་ཀ་ཕྱེ་བ་ལ་མིག་འབྱེད་ཅེས་སེམས་ལྡན་གྱི་ཕྱད་ཆོས་མིག་གི་འབྱེད་འཕྱམ་གྱི་བྱ་བ་དག་བཀོད་པ་ལས། མིག་གི་བྱ་བ་འབྱེད་འཕྱམ་གཞིས་པོ་དེའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་མིག་ལས་གཞན་མེ་ཏོག་ལ་ཐོབ་

པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཚོས་དག་བཀོད་པ་ཡིན་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། ཐལ་མོ་མིག་འཛུམ། ཁབ་ཀྱི་ཁ་ཕྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོག་སྨྲོར་ལ་མི་མཛེས་པས་སྣང་བར་བྱའོ། །

ཞི་བོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ། བོད་མཁས་པས།

གྲང་རེག་ཆུ་པར་རྒྱས་པ་མཚན་དུས་ཀྱིས། །

ལུན་པ་འཐུང་བ་ཆུ་སྐྱེས་ལོང་བའི་ཁྲུ། །

གཅིག་ཕུར་མི་ཐུབ་ཐུང་བྱེད་བདག་པོས་མིག །

འོད་ཟེར་སྟོང་ཞི་ཐུར་མས་འབྱེད་ལ་ཞུགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) མཛོས་སྐྱེ་ཀ་བཟུགས་འཆང་སྟོན་པའི་ཡིད་འོང་མ། །

དམར་གསལ་བཞིན་རས་འཛུམ་པའི་ངོ་མཚར་འབྲས། །

སྟོ་ལྟང་ལོ་མའི་ཞོས་ཀྱིས་ཕྱེད་བསྒྲིས་ས། །

འགེ་བས་པའི་ཐོལ་ཀྱིས་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉིང་ཌེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཆོས་གཅིག་ཅམ་བཀོད་པའི་ཉིང་ཌེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ནི།

ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ཉིད་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

པད་མས་ཉི་ཟེར་སྣྲུགས་པ་ནམས། །

འཐུང་ས་ནས་ནུལ་དམར་སྣྲུགས་པ་ཡིས། །

ཁ་ཡི་དག་བྱེད་ཟེགས་མ་ནམས། །

ཤིན་ཏུ་སྣྲུགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བོན་ནི། པཎ་གཞོན་ནུས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྣྲུགས་པ་ནམས་འཐུང་ས་པས་ཁ་ཕྱེ་ཞིང་ཀུས་ཏེ། གེ་སར་ཀྱི་ནུལ་དམར་པོ་ནམས་སྣྲུགས་

པར་བྱེད་ཅིང་། ཁའི་དགེ་བྱེད་དེ་ཚུའི་ཟེགས་མ་རྣམས་ཀྱང་ཐོར་ནས་སྐྱེགས་
པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པར་ཁྱད་ཆོས་སྐྱེགས་པ་ཁོ་ན་སྤྱར་བ་ལྟ་བུ། ཞོ་
དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཀྱངས་ཅན་དགའ་བློས།

ཀུན་གསལ་བུ་མོའི་ཚར་ཟིམ་ཟགས་པ་རྣམས། །
ནོར་འཛིན་དགའ་མས་འཕྱངས་ནས་ཏྲན་དྲོད་ཐུན། །
ཡང་ཡང་ཟགས་པས་སྟོ་ལྡང་ས་སྲིས་ཚོགས། །
བག་མེད་ཕྱོད་དེ་ཏུལ་ཕེགས་ཟ ཁ ས་ པ་ བཞིན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་
བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) དམར་གསལ་མཁྱར་ཚོས་མཛོས་པའི་བཞིན་རས་ཅན། །
ཡིད་འཕྲོག་ལྷན་པའི་འབྱས་བཟང་དགའ་བས་འཇུམ། །
དེ་ཡི་ལང་ཚོའི་དཔལ་ལ་ཇེས་ཆགས་ནས། །
སྟོ་ལྡང་ཡལ་གའི་ཚོགས་རྣམས་དགའ་བས་འཁྱུད། ། ཅེས་ པ་ ལྟ་
བུ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་པ་ཆོས་དྲུ་མ་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
རྒྱུན་ནི།

ཁྱད་གཞི་གཅིག་ལ་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བཀོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་
མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཕྱི་བའི་མངལ་ཁྲོར་ཀྱིས་ངལ་ཞིང་། །
འཁྲན་པར་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཀྱི་ཕྲེང་། །
དེ་དག་གཡོ་མེད་སྟེང་གི་ནི། །
ཕང་པ་དག་ཏུ་ཡང་དག་ཉལ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བའི་ཚར་ཆུའི་མངལ་ཀྱི་ཁྲོར་ཆེན་
པོས་ངལ་ཞིང་འཐུག་ཕྱིན་ལ་བུས་འཁྲན་པར་བྱེད་པའི་ཚར་ཕྱིན་ཀྱི་ཕྲེང་བ་འདི་
དག་གཡོ་བ་མེད་པའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའི་ཕང་བ་དག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཉལ་

བའམ། ཡང་ནི་གཡོ་བ་མེད་པ་རི་སྟེ་རི་ཏའི་ཕང་བའམ་རིའི་མགུལ་དུ་ཤལ་ལོ། ། ཞེས་སྨྲམ་མ་བྱ་བཅའ་བ་ལ་ཞེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས། ལྷོགས་མཚའི་ཕང་བར་ཤལ་བ་དང་། འཁྱན་པའི་སྣ་འབྱིན་པ་དང་། ལུས་ལྟེ་ཞིང་ངལ་བ་ཆུམས་དངོས་པོ་གཞན་སྤྱིན་ལ་སྣྱར་བ་སྟེ། རིམ་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཕང་བར་ཤལ་བ་དང་། འབྱུག་གི་སྒྲ་དལ་བུས་འབྱིན་པ་དང་། ཆུའི་མངལ་ཁྱར་ཀྱིས་ལྟེ་བ་དང་། དལ་བུས་ངལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆུན་དུ་ཁྱས་པའོ། །

ཞོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དབྱངས་ཅན་དཀའ་བློས།

ངན་རྒྱ་ཀྱི་དཔལ་མོ་ལང་ཚོ་དར་བ་ནི། །
ཕྱོག་ལྡན་ཙི་ཤིང་ཚོགས་ཆུམས་བཞིན་ངམ་སྟེ། །
རབ་གཞོན་མེ་ཏོག་ཁོད་པའི་འཇམ་རས་ཀྱིས། །
ཟེ་དཀའི་ཆེད་དུ་མཁོ་ལྟོག་ལྷེམ་ལྷེམ་འདོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ནི། (རང་) རབ་ དཀར་ ངན་ལ་ མདོག་ ངང་ མཚུངས་ འདབ་ ཁོགས་ ཟླང་། །
བཀྲངས་ཏེ་གསལ་འཚེར་མིག་ཁིས་ལྟ་བཞིན་དུ། །
བར་སྣང་ལམ་ནས་ཐུར་བའི་ཤུགས་དང་བཅས། །
འཕུར་ལྷིང་ཕྱིད་འདི་ནམ་མཁའི་གྲུ་བོ་ཆེ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དང་། དོན་ཆུན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རབ་རྟོག་དང་། བསྟས་བརྗོད་ཀྱི་ཆུན་ཆུམས་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དང་། ཆོས་གཞན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ལ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། རབ་རྟོག་གི་ཆུན་ནི། རབ་རྟོག་གསལ་ཕྱིད་ཀྱི་སྒྲ་ཅིས་པར་ཚང་བའི་སྐོ་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཞན་ དུ་ སྐྱོ་བ་ཏཱ་ཡ་ ཅམ་ ཞིག་ དང་། བསྟས་བརྗོད་ནི། ཆོས་འགོད་དགོས་པར་མ་ཅིས་ཤིང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་སྒྲར་བ་ཡིན་པས་གཞི་གང་ལ་སྒྲར་ཀྱང་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

(16) ཕྱིན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་དག་དབྱེ་བ་སྐྱན་ངག་མཁན། ।
སོ་སོ་ལ་གནས་བརྗོད་མི་ནུས། ।
བྱར་ཤིང་འོ་མ་བྱར་སོགས་ཀྱི། ।
མངར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ། ।

གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱན་བཅུ་པོ་ནི། ཤྱོ་ཤར་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱི་མོ་རྣམས་ནི་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་སྟེ། དཔེར་ན། བྱར་ཤིང་དང་། འོ་མ་དང་། བྱ་རམ་སོགས་ཏེ། ཀ་ར་དང་། ཕྲང་ཙི་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་འི་ཆོས་མངར་བ་ཅམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། ནང་གསེས་ཀྱི་མངར་ལུགས་ཐ་དད་ཅིང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་མཁས་པ་སོ་སོའི་བསམ་པ་དང་། བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ལས་བྱུང་བའི་འཚར་སྨོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། སྐྱན་ཚིགས་གི་དབྱེ་བ་ཞིབ་མོ་རྣམས་མཐའ་དག་པར་ནི། སྒྲས་ཀྱང་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ।

སྐྱན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མེ་ཏོང་མའི་ངོན་འགྲེལ་ལས། ལེའུ་དང་པོའི་ཚིགས་དོན་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་ཟིན་ཏོ། ।

ཤྱོ་ཤར་མཁས་པའི་ཚིགས་སྒྲོར་རོལ་པོའི་རྒྱུད། ।
བསེལ་ཕྲྀངས་ཉམས་བཏུའི་དབྱངས་དང་མི་མཐུན་ཡང་། ।
རང་རིགས་ཁྱད་ཆོས་མཚོན་པའི་མཐོན་སྲེས་ཟླུར། ।
བསྡུན་པའི་སྐྱན་ཚིགས་ཏྲི་ཟའི་ཕྲིང་བུ་མཚར། ।
དེང་རབས་འཚོ་བ་གསར་པའི་དགེ་མཚན་ཀུན། ।
ཉམས་འགྱུར་འབྱམ་གྱི་སྐྱན་ཚིགས་རོལ་དབྱངས་སུ། ।
ཀྱེར་བའི་བརྡ་རྒྱས་ཉུང་ཏུའི་རི་མོ་ལས། ।

མཆོད་ནས་བོད་ལྗོངས་ཡི་གེའི་ཁྱད་ཆོས་ལགས། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངལ་གསོ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་གཉིས་པ།

མ་ ཕྱི་ས་རབ་དཔངས་ཆོག་སྟོར་མེ་ལོང་ནང་། །
ཨ་ ཐིས་སྐྱན་འགྱུར་སྟོང་གི་བཀོད་པའི་གཟུགས། །
ཨ་ བསྟན་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ལྷད་མོ་ལ། །
ཨ་ ཏོས་ཕྱོགས་བཞིའི་མཁས་ཀུན་མཁྱོན་དུ་འགྱུགས། །
ཆེམ་མང་བློ་ ལྷན་ཕྲ་ ཡིད་སྣ་ཚལ་ལས། །
ལེགས་ཐོན་སྐྱན་ཆོག་སྐྱན་འགྱུར་འབྱམ་ཀྱི་ཕྱིད། །
ལྷ་རིག་མཁྲིན་པའི་མཁྲིན་རབ་སྒང་གི་གཞིར། །
འདེགས་ཀྱང་ཆ་ ཤས་ཆ་ ཅམ་གཞལ་ཏུས་མིན། །
ཕྱ་རགས་ཁྱུད་མང་ཁྱུད་ལས་མ་དྲངས་ཤིང་། །
མཉེན་ལྷེམ་སོར་མོའི་སོར་ཁེས་བརྟངས་མིན་པར། །
དྲི་ཟའི་དབྱངས་བདུན་དབྱངས་སྒྲ་ལེན་འདྲ་འདི། །
ཡུན་རིང་སྒྲངས་ནས་སྒྲངས་འཕྲས་ཐོན་པར་ངེས། །

(1) ཐུན་མོང་གི་རྒྱུན་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་རྒྱུན་དེ་ལ། །
དབྱེ་ན་དོན་རྒྱུན་སྣ་རྒྱུན་དང་། །
གཅིག་ཆོག་རྒྱུན་ཏེ་ཆེམ་པ་གསུམ། །
ཐོག་མར་དོན་རྒྱུན་བཤད་པར་བྱ། །
སྐྱན་ངག་གི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཤར་སྟོ་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་

འདོད་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་རྒྱན་དང་། ལྷ་རྒྱན། གཙང་ཚོགས་གི་རྒྱན་ཏེ་ཆུ་མ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཐོག་མར་དོན་རྒྱན་གྱི་ཆུ་མ་གཞག་བཤད་པར་བྱའོ། །

(2) དོན་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི།

རང་བཞིན་བརྗོད་དང་དཔེ་དང་ནི། །
གཟུགས་ཅན་གསལ་བྱེད་བསྟོར་བ་དང་། །
འགོག་དང་དོན་གཞན་བཤད་པ་དང་། །
ལྟོག་པ་ཅན་དང་སྒྲིབ་པ་ཅན། །
བསྡུས་དང་ཕུལ་བྱུང་རབ་རྡོག་དང་། །
རྒྱུ་དང་ཕྲ་མོ་ཆ་དང་རིམ། །
དགའ་དང་ཉམས་ལྡན་གཟི་བརྗིད་ཅན། །
ཆུ་གླང་སས་བརྗོད་དང་ཀུན་ཏུ་ཕན། །
རྒྱ་ཆེ་བསྟོན་དོར་ལྷར་བ་དང་། །
ཁྱད་པར་མཚུངས་པར་སྟོར་བ་དང་། །
འགལ་དང་སྐབས་མིན་བསྟོད་པ་དང་། །
ཐོལ་བསྟོད་ངེས་བསྡུན་ལྡན་ཅིག་བརྗོད། །
ཡོངས་བརྗེས་ཤིས་བརྗོད་རབ་སྒྲོལ་དང་། །
དགོངས་པ་ཅན་ཏེ་སོ་ལྔའོ། །

དོན་རྒྱན་དེ་ལ་སྟོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ༡. རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང་། ༢. དཔེ་རྒྱན། ༣. གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༤. གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན། ༥. བསྟོར་བའི་རྒྱན། ༦. འགོག་པའི་རྒྱན། ༧. དོན་གཞན་བཤད་པའི་རྒྱན། ༨. ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༩. སྒྲིབ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༡༠. བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན། ༡༡. ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན། ༡༢. རབ་རྡོག་གི་

རྒྱན། ༡༣. རྒྱུའི་རྒྱན། ༡༤. ཕྲ་མོའི་རྒྱན། ༡༥. ཚའི་རྒྱན། ༡༦. རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༡༧. དགའ་བའི་རྒྱན། ༡༨. ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན། ༡༩. གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན། ༢༠. རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ༢༡. ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན།༢༢. རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན། ༢༣. བསྔོན་དོར་གྱི་རྒྱན། ༢༤. སྦྱར་བའི་རྒྱན།༢༥. ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ༢༦. མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན། ༢༧. འགལ་བའི་རྒྱན། ༢༨. སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན། ༢༩. ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན། ༣༠. ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན། ༣༡. ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ༣༢. ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན། ༣༣. ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན། ༣༤. རབ་སྤྲེལ་གྱི་རྒྱན། ༣༥. དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཅས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་དོ། །

(3) རྫོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་རྫོམ་ཙམ་བསྟན་པ་ནི།

རྫོན་རྒྱན་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ལ། །
རང་བཞིན་བརྗོད་བཞི་དཔེ་རྒྱན་ནི། །
སོ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་ཉི་ཤུ་སྟེ། །
གསལ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་བསྐོར་རྒྱན་གསུམ། །
འགོག་རྒྱན་ཉེར་གསུམ་དོན་གཞན་བརྒྱད། །
ཟློག་རྒྱན་བཅུ་དང་སྲིད་རྒྱན་གསུམ། །
བསྡུས་བརྗོད་བཞི་དང་ཕུལ་བྱུང་བཞི། །
རབ་རྟོག་གསུམ་དང་རྒྱུ་རྒྱན་ནི། །
བཅུ་དྲུག་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་ལ་གཉིས། །
ཚ་རྒྱན་བཞི་དང་རིམ་རྒྱན་གཅིག །

དགའ་རྒྱན་གཉིས་དང་ཉམས་ལྡན་བརྒྱད། །
གཟི་བརྗིད་རྣམ་གྲངས་ཀུན་ཕན་གསུམ། །
རེ་རེ་ཉིད་ཡིན་རྒྱ་ཆེ་གཉིས། །
བསྟོན་དོར་གསུམ་དང་སྒྲུར་རྒྱུན་དགུ། །
ཕྱིད་པར་རྒྱན་ལྔ་མཚུངས་སྦྱོར་གཉིས། །
འགལ་བའི་རྒྱན་དྲུག་སྐབས་མིན་བསྟོད། །
གཅིག་དང་ཐོལ་བསྟོད་རྒྱན་ནི་གསུམ། །
ངེས་བསྟན་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་བརྗོད། །
རྣམ་གསུམ་ཡོངས་བརྗེས་ཤིས་བརྗོད་རེ། །
རབ་སྒྲོལ་གཉིས་དང་དགོངས་རྒྱན་གཅིག །
དེ་ལྟར་མེ་ཟོང་གཞུང་ཉིད་ལས། །
དཔེར་བརྗོད་དང་ངོས་སུ་ཟིན་པའི་གྲངས། །
ཀུན་དྲོལ་ཉིས་བརྒྱ་རྩ་གསུམ་དང་། །
ཤུགས་བསྟན་གཅིག་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད། །

དོན་རྒྱན་སོ་སོའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དཔེ་བའི་སྟོམ་ཚོག་གོང་དུ་བཀོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་གྲངས་ཀྱི་སྟོམ་ཙམ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པ་མ་གཏོགས་དཔེ་བ་སོ་སོའི་རྣམ་གྲངས་ཞིབ་རྒྱས་རྒྱན་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས། ཉིས་ཐོག་ཀྱི་ཐོན་ཐང་བ་དང་། ཡིག་ཆོགས་ཁུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞིབ་པར་མ་ཐུབ་སོ། །

(4) དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་དང་པོ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ རྒྱན།

(1) **རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།**

དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གནས་སྐབས་སོགས། །
གང་ཡིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི། །
སྒྲ་འདོགས་མེད་པར་བྱང་བོ་བུ། །
བརྗོད་པ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན། །

བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་གང་གི་རང་བཞིན་དང་རིགས། བྱ་བ། ཡོན་ཏན། རྩས་བཅས་བཞི་པོ་གང་ཡང་བུང་བའི་ཁྱད་གཞི་དེའི་སྐབས་གཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒྲ་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲ་མ་བཏགས་པར་གནས་ཚུལ་བྱང་པོར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

(2) **རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།**

དབྱེ་བ་རིགས་དང་བྱ་བ་དང་། །
ཡོན་ཏན་རྩས་དང་བཞི་རྣ་འདོད། ། །

རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དེ་ཡང་ནང་གསེས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ རྒྱན་དང་། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང་། རྩས་ཀྱི་རང་བཞིན་ བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཅས་རྣམ་པ་བཞིར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། །

(3) **རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང་པོ་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ནི།**

རིགས་སྦྱིའི་ཚོས་རྣམས་དང་པོར་བརྗོད། །
རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་འདོད། །

རིགས་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྟོན་དུ་བཀོད་ནས། ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྟར་གྱི་ཁྱད་གཞི་སྤྱི་ཚམ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ་ཁྱད་གཞི་དེ་དང་མཚུངས་པའི་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ཡོད་པར་གོ་ནུས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། མེ་ལ་ཚ་བ་དང་། ཆུ་ལ་གཤེར་བ། ཤིང་ལ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་བང་ལྟར་ཡ་ས་ལོགས་དངོས་པོ་དེའི་ཆོས་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གསལ་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་གསུངས་པ།

ཨཆུ་ནི་དམར་ཞིང་ཀུག་པ་དང་། ।
གཤོག་པ་ལྟར་ཞིང་མཉེན་པ་དང་། ।
མཁྲིན་པ་ཁ་དོག་གསུམ་ལྡན་ཅན། ।
ནེ་ཙོ་འདི་དག་ཚོག་འཇམ་ལྟར། ।

གང་གི་ཆུ་ནི་ཁ་དོག་དམར་ཞིང་དཀྲིབས་ཀུག་པ་དང་། གཤོག་པ་ལྟར་ཞིང་འཇམ་ལ་ མཉེན་ པ་ དང་། མཁྲིན་ པ་ ན་ དཀར་ ལྟ་ དམར་ བའི་ ཁ་ དོག་ གསུམ་ ཀྱི་ ལྡན་ པ་ ཅན་ ནེ་ ཙོ་ འདི་ དག་ ཚོག་ འཇམ་ པོར་ ལྟ་ བའི་ ལྟ་ དང་ ལྡན་ པ་ ཡིན་ ནོ། ། ཞེས་ གོང་ གསལ་ ཀྱི་ ཁྱད་ ཆོས་ དེ་ དག་ ད་ ལྡན་ པའི་ རིགས་ ནེ་ ཙོ་ ཞེས་ པའི་ ལྟ་ དང་། རིགས་ ཅན་ ཀྱི་ ལྟ་ འདི་ དག་ ཞེས་ དངོས་ སུ་ བརྗོད་ དེ། ཚོག་ འཇམ་ ལྡན་ ཞེས་ ངོ་ བོ་ གསལ་ པོར་ བརྗོད་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཏལ་ཚུ་ཆ་ཆ་ཐ་དྲས།

ཕྱི་ནང་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ཐུགས་སུ་ཆུད། །
སྟོམ་གསུམ་བསླབ་བྱར་ཞེས་ལྟུང་དྲི་མས་དག །
ཕ་རགས་མཛད་པ་བསྟན་དང་འགྲོ་ཕན་ཅན། །
མཚན་ལྡན་བླ་མའི་ཚོགས་རྣམས་སྤྱི་བོས་མཆོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་ བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) ཕྱོགས་མཚམས་གང་ས་ཀྱི་ས་འཛིན་ཕྱིང་བས་བསྐོར། ।

དུས་བཞིར་བྱོ་སྒྲིད་ལྡན་པའི་ཉེ་འོད་གསལ། །
ནམ་མཁར་རིན་ཆེན་གཏེར་བཀྲས་ཡོངས་ཐུགས་པའི། །
བོད་ལྗོངས་ནོར་འཛིན་འཛམ་གླིང་སྒྲོ་བོའི་རྒྱན། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གཉིས་པ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ རྒྱན་བཤད་པ།

བྱ་བ་གཅོར་སྟོན་དང་པོའི་ངག ། །
བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་འདོད། ། །

ཁྱད་གཞི་ཆེད་པ་པོ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྨོ་ནས་དེས་བྱ་བ་བཟང་ངན་གང་བྱས་པ་ཆུས་དང་པོར་བརྗོད་པ་ཞེག་ལ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ ཞེས་བྱ་སྟེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཚ་བ་ལས་གསུངས་པ།

མཁྱེན་པའི་ནང་ནས་སྣྲན་སྒྲོགས་ཤིང་ ། །
མེག་ནི་ཀུན་ཏུ་འཕྲལ་བ་ཡི། ། །
ཕུག་རོན་ཅེ་འདོད་དགའ་མ་ལ། ། །
ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་མཆུ་དག་སྒྲོར། ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། གང་གི་མཁྱེན་པའི་ ནང་ ནས་ ཅུང་ ཟད་ མི་ གསལ་བའི་ སྒྲ་ སྣྲན་ པོར་ སྒྲོགས་ ཤིང་ ཆགས་ པས་ ཐོས་ པའི་ མེག་ ནི་ ཀུན་ ཏུ་ འཕྲལ་ ཞིང་ གཡོ་ བ་ ཡི་ ཕུག་ རོན་ ནི། ཅེ་ ཞིང་ དགའ་ བར་ འདོད་ པས་ རང་ གི་ དགའ་ མ་ ལ་ ཡོངས་ སུ་ བསྐོར་ ནས་ ཕན་ ཚུན་ མཆུ་ དག་ སྒྲོར་ བར་ བྱེད་ དོ། ། ཞེས་ པར། བྱེད་ པ་ པོ་ ནི་ ཕུག་ རོན། བྱ་ བ་ ནི་ མཁྱེན་ པའི་ ནང་ ནས། ཐུང་ ཟད་ མི་ གསལ་ བར་ སྒྲ་ གསལ་ པ་ དང་། ། མེག་ ཀཡོ་ ཞིང་ འཕྲལ་ བ། དགའ་ མར་ བསྐོར་ ཏེ་ མཆུ་ སྒྲོར་ བ་ བཅས་ སྟོན་ པ་ ལྟ་ བུའོ། ། གོ་ དོན་ ཀྱི་ དཔེར་ བརྗོད་ ལ་ དཔང་ ལོས།

གྲངས་ མེད་ ཀུན་ ཏུ་ ཚོགས་ བས་ ཀུན་ ལ། ། ཐུང་ ཟད་ ཤ

རྣ་ཇེ་གདན་ཀྱི་ཐྱང་ཆུབ་ཤིང་རྟྭ་དུ། །
མངོན་སངས་རྒྱས་ཆུས་ཆུས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །
འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའམ།
ཡང་ན། (རང་) ཡིད་འོང་བཞིན་རས་འཇུམ་པའི་མདངས་ཐྱུང་ཞིང་། །
ཁྲེམ་ཁྲེམ་སོར་ཟློའི་འདོགས་འཛོག་ཐྱུར་བ་ལས། །
ཟླུན་འཇེབས་ཆྱུད་མང་འཁྲོལ་མཁས་གར་མཁན་དེས། །
ཀུན་ཀྱང་ཐུ་ངན་མེད་པའི་དཔལ་ལ་བཀོད། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

རང་བཞིན་བཟློད་པའི་རྒྱན་གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བཟློད་པའི་
རྒྱན་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་གཙོར་སྟོན་དང་པོའི་ངག །
ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བཟློད་ཅེས་བྱ། །

ཁྱད་གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ནམ་ཁྱད་ཚོས་གཙོ་བོར་
བཟློད་པ། དཔེར་ན། ཇི་འོད་ཟེག་པ་ལས་མེ་ཏོག་འདབ་མ་ཁ་ཕྱེ་བ་དང་।
ཚོར་མ་ཟུག་པ་ལས་ནོ་ཟུག་བསྐྱེད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་རང་
བཞིན་བཟློད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟློད་ཆ་བ་ལས་གསུངས་པ།

དགའ་མ་ཡིས་ནི་རེག་པ་འདིས། །
ལུས་ལ་སྦྱོ་ལོང་རྒྱས་པ་དང་། །
ཡིད་ནི་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང་། །
མིག་དག་ཟུམ་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག ། ཅེས་པ་སྟེ།

དགའ་མ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུད་མེད་ལ་རེག་པ་འདིས་འཁྱུད་པ་ཡོའི་
ལུས་ལ་ཆགས་པའི་སྦྱ་ལོང་རྒྱས་པ་དང་། ཡིད་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བས་ཐིམ་པར་
བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པས་ཐོས་པའི་མིག་དག་ཀྱང་ཟུམ་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག་ཟེ

ཞེས་དགའ་མའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་གཞི། ཁྱད་ཆོས་ཆགས་པའི་སྒྲ་ཡོང་རྒྱས་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་པ། མིག་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་དངོས་སུ་དྲང་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྐབས་འདིར་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་གཞིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ཅམ་ལ་ཆགས་ནས་ཁྱབ་ཆུང་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ཆུ་བོ་ཟུར་དུ་འབབ་པ་དང་། མེ་ཀྱིན་དུ་འབར་བ་སོགས་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང་དཔྱི་བ་འཕྱེད་མི་ཐུབ་པར་སྣང་བས། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་དེའི་ཕྱེད་ལས་ས་ཆུ་ས་དྲང་པོར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང་། དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་དང་གཤིས་ལུགས་དྲང་པོར་བརྗོད་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དུ་བཞག་ན་ལེགས་སོ། ། གོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་རེབ་ཙ་བཀའ་འགྱུར་བ་དམ་ཆོས་ཡར་འཕེལ་ཀྱིས།

གང་གིས་ལེགས་གསུང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ། །
ཇི་བཞིན་ཉམས་སུ་བསྟར་བས་མངོན་མཐོ་དང་། །
ངེས་ལེགས་ཐར་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བདེ། །
མ་ལུས་ཇི་ལྟར་གསུང་བཞིན་ལྷུན་ཀྱིས་གྲུབ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) མཁྲིག་མའི་གདུ་བུར་རབ་མཛོས་འཕྲལ་འཁོར་ལས། །
ཐུར་མཀྱོགས་དབུགས་ཀྱི་སྐར་ཚ་འདས་པའི་སྒྲ། །
ནུ་བར་ལྷུང་བས་དུས་ཆོད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་། །
དོན་མེད་སྟོད་པར་ཕངས་པའི་སྣང་བ་ཤར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་བཞི་པ་རྟགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་མི།

ཕུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དྲང་པོར་བརྗོད། །
ཕུས་བརྗོད་རང་བཞིན་རྒྱན་ཞེས་བྱ། །

ཁྱད་གཞི་གང་གི་ངོ་བོ་དང་ནུས་པ་གང་ཡང་མི་སྟོན་པར་ཁྱད་གཞི་གང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅམ་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་གསུངས་པ།

མཐོན་ཕྱོན་ལག་ན་ཐོད་པ་ནི། །
གནས་པ་བླ་བའི་ཅོད་པན་དང་། །
སྙམ་ཞིང་དམར་བའི་རལ་པ་ཅན། །
ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་འཁྱངས་པར་གྱུར། ། (གསལ་བར་གྱུར་)

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། གང་གི་མཐོན་པ་ནི་དུག་གིས་ཕྱོན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ལག་པ་ན་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཐོད་པ་གནས་པ་སྟེ་ཐོགས་ཤིང་། རལ་པའི་ཙེར་བླ་བའི་ཅོད་པན་འཆང་བ་དང་། སྙམ་ཞིང་ཁ་དོག་དམར་བའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་རལ་པ་ཅན། ཁྱུ་མཆོག་གི་མགོ་བོའི་ཏོག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བས་ན་ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཅན་དེ་ཉིད་འཁྱངས་པ་སྟེ་ཁྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་ཁྱད་གཞི་དབང་ཕྱུག་དང་། ཁྱད་ཆོས་དེའི་ལག་ན་ཡོད་པའི་ཐོད་པ་སོགས་ཕྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས། །
ལྟ་ཡི་གོས་བཏུབས་གསེར་ཀྱི་འོག་པག་འཕྱང་། །
ནོར་བུའི་ཅོད་པན་འོད་འབར་ཟུར་ཕུད་གཡོ། །
ཟླན་གོང་ཡུ་ཏྲལ་རིན་ཆེན་ཀནི་ཀ། ། །
ཟླ་ཤེལ་ཐུང་ མང་ ལྷོང་ མཁས་ དབྱངས་ ཅན་ མ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) ཟླར་མ་ཟུར་ལྟས་རབ་མཛོས་ཅོད་པན་འཆིང་། །
ས་ཁམས་མདངས་འཛིན་བཟྱིད་ཆགས་ཚས་ཀྱིས་བཏུབས། །
རང་འགྱལ་མེ་ལྟེའི་འཕྲལ་མདའ་ལག་ཀའི་སུ། །

བཟུང་ནས་མེས་རྒྱལ་སྲུང་མཁས་བཅེངས་འགྲོལ་དམག ། ཅེས་
པ་ལྟ་བུ།

གོང་དུ་བཤད་པའི་རང་བཞིན་བཙོད་པའི་རྒྱུན་བཞི་པོ་དེའི་དོན་མདོར་
བསྡུས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེའི་བྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཕྲས་སོགས་
གཙོ་བོར་བཙོད་པ་མིན་པར། ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེའི་
ངོ་བོ་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་དྲང་པོར་བཙོད་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཙོད་པ་དང་।
ཆེད་པ་པོའམ་ཆེད་པ་གང་ཡང་རུང་བས་བྱ་བ་ཆེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་བྱ་
བའི་རང་བཞིན་བཙོད་པའི་རྒྱུན་དང་། དངོས་པོ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ནུས་པ
གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བཙོད་པའི་རྒྱུན་དང་། ཁྱད་གཞི
གང་ལ་ཡོད་པའི་ཕྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལས་རང་བཞིན་དང
ཁྱད་ཆོས་བཅས་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པ་ནི་ཕྲས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཙོད་པའི་རྒྱུན་དུ
བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

(5) དོན་རྒྱུན་སོ་ལྷའི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་དབེ་རྒྱུན།

(1) དབེ་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་ཙམ་བཤད་པ།

དབེ་དོན་ཐ་དད་བཀོད་པ་ལས། །
མཚུངས་པར་རྟོགས་ཆེད་དེ་རྒྱུན་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། དེ་དང་དེ་ཅན་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར
བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་རྟོགས་པར་ཆེད་པ་ནི་དེ་རྒྱུན
ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་མི་སྟོན་སྣ
ཚོགས་ཡོད་དོ།

(2) དེ་ལ་ཐུན་མོ་ཀཉིས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟོན་པ་ནི།

མཚུངས་ལྡན་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་ཀྱིས། །
དེ་ལ་དོན་སྤྱོད་ཚུལ་སོ་ཀཉིས་ཏེ། །

ཆོས་དགེ་དངོས་དགེ་བཟློག་པ་དང་། །
ཕན་ཚུན་ངེས་དང་ངེས་མེད་བསྡུས། །
ཡུལ་བྱུང་རབ་བཏགས་ཐད་བྱུང་སྟོངས། །
ཐེ་ཚོམ་གཏན་འབེབས་སྦྱར་མཉམ་ཉིད། །
སྨད་དང་བསྔགས་དང་བརྗོད་འདོད་དང་། །
འགལ་དང་དགག་པ་ངོ་བསྟོད་དང་། །
དེ་ཉིད་བརྗོད་དང་ཐུན་མོང་མིན། །
བྱུང་མིན་སྲིད་མིན་མང་བ་དང་། །
རྣམ་འགྱུར་ཕྲེང་བ་ངག་དོན་གཉིས། །
ལྷ་བོའི་དངོས་དང་མཚུངས་སྦྱོར་ཀྱུ། །

ཞེས་པ་སྟེ། དགེ་རྒྱན་མཚུངས་སྒྲ་དངོས་སུ་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་དང་། དེ་ཡང་དགེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ༡. ཆོས་དགེ། ༢. དངོས་པོའི་དགེ། ༣. བཟློག་པའི་དགེ། ༤. ཕན་ཚུན་གྱི་དགེ། ༥. ངེས་པའི་དགེ། ༦. ངེས་པ་མེད་པའི་དགེ། ༧. བསྡུས་པའི་དགེ། ༨. ཡུལ་བྱུང་གི་དགེ། ༩. རབ་བཏགས་ཀྱི་དགེ། ༡༠. ཐད་བྱུང་གི་དགེ། ༡༡. སྟོངས་པའི་དགེ། ༡༢. ཐེ་ཚོམ་གྱི་དགེ། ༡༣. གཏན་འབེབས་ཀྱི་དགེ། ༡༤. སྦྱར་བའི་དགེ། ༡༥. མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དགེ། ༡༦. སྨད་པའི་དགེ། ༡༧. བསྔགས་པའི་དགེ། ༡༨. བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དགེ། ༡༩. འགལ་བའི་དགེ། ༢༠. དགག་པའི་དགེ། ༢༡. ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དགེ། ༢༢. དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དགེ། ༢༣. ཐུན་མོང་མིན་པའི་དགེ། ༢༤. བྱུང་མིན་གྱི་དགེ། ༢༥. སྲིད་མིན་གྱི་དགེ། ༢༦. མང་བའི་དགེ། ༢༧. རྣམ་འགྱུར་གྱི་དགེ། ༢༨. ཕྲེང་བའི་དགེ། ༢༩. ངག་དོན་གྱི་དགེ་གཉིས། ༣༠. ལྷ་བོའི་དངོས་པོའི་དགེ། ༣༡. མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དགེ། ༣༢. ཀྱུ་ཡི་དགེ་བཅས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

(３) **དབེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་པོ་སོ་སའི་ཀོས་འཇིན་བཤད་པ།**

དབེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་ཆོས་དབེ་ཅི།

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་མཚུངས་པའི་ཆོས། །

མཇུག་ཏུ་བཀོད་པ་ཆོས་དཔེར་འདོད། །

དཔེ་དང་ དཔེ་ ཅན་ གཉིས་ (ཀྱི་ མིང་ སྟོན་ དུ་ སྨོས་ ཤིང་ དེའི་ རྗེས་ སུ་ མཚུངས་གསལ་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་ཏེ་ མཇུག་ ཏུ་ དཔེ་ དང་ དཔེ་ ཅན་ གཉིས་) ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ འདྲ་བ་གཅིག་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

མཇོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་མཐིལ་ནི། །

ཚུ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་དམར། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ཀྱེ་མཇོས་མ་ཞེས་བོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་མཐིལ་ནི་ཚུ་སྐྱེས་ཏེ་པདྨ་བཞིན་ཏུ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་དང་ལྡན་ནོ། ། ཞེས་ མཇོས་ མའི་ ལག་ མཐིལ་ དང་ པདྨ་ ཀཀར་ ལ་ དམར་ མདངས་ ཆགས་ པའི་ ཁྱད་ ཆོས་ ཅན་ དུ་ མཚུངས་ པར་ སྟོན་ པ་ ལྟ་ བུའོ། ། ཞོ་ དོན་ ཀྱི་ དཔེར་ བཇོད་ ལ་ བོད་ མཁས་ པས།

ནེའུ་ཀསིང་ཀཡུ་ཡི་མཆུལ་ཕྱེས་འདྲར་སྟོ། །

མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཇོས་སྐར་ཚོགས་བཞིན་དུ་བཀྲ། །

བྱང་བའི་མཁྲིན་སྒྲ་ རྒྱུད་མང་ ལྟར་སྣྱན་པའི། །

དཔྱིད་ཀྱི་དུས་འདི་ ལྟ་ཡུལ་ ལྟ་བུར་ མཇོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) མེས་རྒྱལ་མི་དམངས་དྲང་ཕྱུར་མང་པོའི་ སེམས། ། ཀསེར་སྐྱད་གྱ་ཀུ་ལྟ་བུར་ གཅིག་ ཏུ་འཕེལ། ། དེང་རབས་ཅན་བཞིའི་རྒྱབས་ཆེན་འཛིགས་སྐྱན་ཀུན། ། དགྱར་མཚོ་རྒྱས་པའི་དཔལ་བཞིན་ གོང་ དུ་འཕེལ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

དཔེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་དངོས་པོའི་དཔེ་སྟེ།

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཙམ་ཞིག་ལས། །
མཚུངས་ཆོས་མི་སྟོན་དངོས་པོའི་དཔེ། །

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་གང་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གོ་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་གསུངས་པ།

ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་པདྨ་བཞིན། །
མིག་དག་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་བཞིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་པདྨ་བཞིན་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་མིག་དག་སྟེ་མིག་གཉིས་པོ་ནི་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་མཛེས་མའི་གདོང་པདྨ་དང་། མིག་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ། གདོང་དང་པདྨ་གཉིས་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་མཚུངས་པ་དང་། མིག་དང་ཨུཏྤལ་གཉིས་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་མཐིང་གི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་མཚུངས་པར་གོ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

འོ་མའི་རྒྱ་གཏེར་ དང་མཚུངས་ཞལ་དཀྱིལ་འཁོར། །

སྨིན་ཟུང་ཨུཏྤལ་མཐིང་ཀའི་དཔལ་འཕྲོག་དེས། །
བསྐྱོད་པའི་སྤྲིན་འཁྲིག་བྱུང་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་ལྟའི། །
ལྷ་མོ་ཁྱོད་ནི་དབྱིད་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་འདྲ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན། (རང་) པ་ཏྲའི་རི་མོ་བསྒྲོལ་འདྲའི་གཞུང་ལམ་ངོས། །
ཉི་ཟེར་རྟུལ་མཚུངས་འཁོར་ལོའི་འགྲོ་འོང་གིས། །

རང་རང་གང་འདོད་གནས་སུ་བགྱོད་པ་འདི། །

མཁའ་ལ་འཕྲུག་པའི་ཐོག་གི་རོལ་རྩེད་བཞིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཔེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་བཟློག་པའི་དཔེ་ནི།

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གོ་སྟོག་ནས། །

དེ་གཉིས་མཚུངས་སྟོན་བཟློག་པའི་དཔེ། །

སྨྲིར་དཔེ་ལ་བརྗེན་ནས་དཔེ་ཅན་གོ་བར་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་གོ་སྟོག་ནས་དཔེ་ཅན་དཔེ་ཡི་ཚུལ་དང་། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་གསུངས་པ།

ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་བཞིན་པད་ཟླ་ནི། །

ནམ་པར་རྒྱས་པར་གྱུར། ། ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་པད་ཟླ་ནམ་པར་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་མཛོས་མའི་གདོང་དཔེ་ཡི་ཚུལ་དང་པད་ཟླ་དཔེ་ཅན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས། པད་ཟླའི་མཛོས་པ་ནམ་པར་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱག་ལ། གདོང་དང་པད་ཟླ་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གོ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཆུ་གཟལ་པད་མའི་ཕྲེང་བུར་མཆོ་འཐུང་སྣའི། །

འཕྱིང་ལྷབས་བཞིན་དུ་འཁྱོག་པ་དབང་པོའི་གཞུ། །

གང་གི་མཚན་དཔེའི་གཟི་འོད་དཔལ་ཇི་ བཞིན། །

མཁའ་ལ་རྣམ་བཀྲའི་ལང་ཚོ་འཛིན་ལ་ལྟོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) ལུན་པ་ཀུན་སེལ་གྱོག་ཞུན་ལྷོང་བ་བཞིན། །

མཁའ་དབྱིངས་རྒྱ་སྐར་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་སྟེ། །

བཀོད་མཛེས་ཁང་བཟང་ཇི་བཞིན་རི་བོང་ཅན། །
དབང་གཞན་གྱི་ཁུར་ཀྱིས་མཛོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

དགེ་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་ཕན་ཚུན་ཀྱི་དགེ་ཆེ།

དགེ་དང་དགེ་ཅན་ཕན་ཚུན་དུ། །
འཇལ་རེས་ཟྭོད་པ་ཕན་ཚུན་དགེ། །

ཐོག་མར་དགེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་ཅན་གོ་བ་དང་། སྣར་ཡང་དགེ་ཅན་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་གོ་བར་ཟྭོད་དེ་དགེ་དང་དགེ་ཅན་གཉིས་ཕན་ཚུན་དགེ
ལེན་རེས་བྱས་ནས་དགེ་དང་དགེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།
དེའི་མཚན་གཞི་དགེར་བཏོད་ཆ་བ་ལས་གསུངས་པ།

ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་བཞིན་ཆུ་སྐྱེས་ཏེ། །
ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཕྱོད་ཀྱི་ཞལ།།

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མཛོས་མ་ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་བཞིན་དུ་ཆུ་སྐྱེས་ཤིན
ཏུ་མཛོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཕྱོད་ཀྱི་ཞལ་རབ་ཏུ
མཛོས་སོ། ། ཞེས་དགེ་ཅན་མཛོས་མའི་གདོང་དང་། དགེ་པཎ་གཉིས་ཁྱད
ཆོས་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་དང་དགེ་ཅན་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་འཇལ་རེས
བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། ། གོ་དོན་ཀྱི་དགེར་བཏོད་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཞུ་དགར་དགེ
འདུན་བསྟན་འཛིན་ཀྱིས།

ཐུང་ཕྱིའི་ཇོ་ལ་ཐེག་པའི་ཀུང་ཐུག་བཞིན། །
ལེགས་བཤད་འཆོལ་རྣམས་མཁས་པའི་མདུན་ས་རྣུ། །
ལེགས་བཤད་དོན་ཏུ་གཉིར་བ་དེ་རྣམས་བཞིན། །
ཐུང་བུ་རྣམས་ནི་པད་མའི་ཚལ་ཏུ་འགྲོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན། (རང་) ཁྱེན་ཚོར་ཟྭོད་པ་པད་མའི་ཚལ་ལ་བཞིན། །
ཆུ་བོད་མི་རིགས་མཛའ་ཞིང་མཐུན་པ་སྟེ། །

ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་ཡང་མཛའ་བས་མི་གཏོང་ལ་རུ། ।
ལྷོད་པའི་སྨོན་མེ་པཎ་ཆེའི་ཚལ་དུ་ཐོན། । ཞེས་པ་ལ་བྱའོ། ।

དཔེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་ལ་པ་ཅེས་པའི་དཔེ་ཆེ།

དཔེར་བཀོད་དེ་ལས་གཞན་མཚུངས་དཔེ། ।
ཡོད་པ་འགོག་ཕྱིད་ཅེས་པའི་ཕྱིད་ཀྱི། ।

དཔེ་ཅན་དེ་ལ་འོས་པའི་དཔེ་ཞིག་བཀོད་དེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པར་མ་ཟད་དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་དཔེ་དེ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་དཔེ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་གསུངས་པ།

ཁྱོད་ཞལ་ པ་ལ་ ཉིད་དུང་མཚུངས། ।
གཞན་ནི་འགའ་ཞིག་དང་ཡང་མེན། ।

ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་དོན་ནི། མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི་པཎ་མཛོས་པ་དང་མཚུངས་ཀྱི། གཞན་འགའ་ཞིག་དང་ཡང་མཚུངས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་འོས་པའི་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་རུ་བྱའོ། ।

ཁོ་དོན་ཀྱི་ དཔེར་ བརྗོད་ ལ་ རེབ་ ཙའི་ བཀའ་འགྱུར་ ཀ་ དམ་ ཆོས་ ཡར་འཕེལ་ཀྱིས།

གསེར་ཀྱི་མིག་ཁེང་རིས་མཛོས་ཕེ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ ।
ས་གཞི་འདི་ནམས་ནམ་བཀའི་རྒྱ་རྒར་ཀྱིས། ।
ལྷས་པའི་མཐོན་མཐིང་ནམ་མཁའི་ལམ་ ཉིད་ཀྱང་། ।

མཚུངས་ཀྱི་རིགས་མཐུན་དཔེ་གཞན་དམིགས་སུ་མེད། । ཅེས་པ་ལ་ལ་བྱའམ།

ཡང་ན། (རང་) དཀར་གསལ་འོད་སྣང་བཀྲ་བའི་རས་གཞིའི་ཅོས། ।
རྒྱང་རིང་ཡུལ་ལྷོང་ཆོས་ཀྱི་མཚར་བཀོད་པའི་གཟུགས། ।

མངོན་སུམ་གསལ་འདི་འཕྲལ་གྱི་མེ་ལོང་གི། །
དཔེར་འོས་ཏེ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་གཞན་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

དཔེ་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བྱག་པ་ཀེས་པ་མེད་པའི་དཔེ་ཅི།

དཔེར་བཀོད་དེ་མཚུངས་གཞན་དག་ཀྱང། །
ཡོད་ན་དཔེར་འོས་ཀེས་མེད་དཔེ། །

དཔེ་ཅན་དེར་དཔེ་གཅིག་བཀོད་དེ། དེ་དང་མཚུངས་པ་གཞན་ཡོད་ན་
ཡང་དཔེ་ཅན་དེའི་དཔེར་འོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི་
དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

རེ་ཞིག་ཁྱོད་གདོང་པརྒ་ཡི། །
རྟེས་འཇོ་གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བ། །
གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་ཕྱིད་འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཐོག་མར་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་པརྒ་ཀྱས་པའི་རྟེས་
སུ་འཇོ་ལ། གལ་ཏེ་གདོང་གི་མཛེས་པ་དང་མཚུངས་པའི་དཔེ་གཞན་ཡོད་ན།
དེ་ཉིད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་དཔེར་འོས་སོ། ། ཞེས་དང་པོར་མཛེས་མའི
གདོང་གི་དཔེར་པརྒ་བཀོད་དེ། དེ་གཉིས་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས
པར་བསྟན་ནས། དེ་དང་མཚུངས་པའི་རིགས་གཞན་ཡོད་ན་ཡང་གདོང་གི
དཔེར་འོས་སོ། ། ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཏྱངས་ཅན་དགའ་བློས།

ཟླབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་གཏེར་མངའ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས། །
མཐའ་བྱལ་འཆི་མེད་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །
རེ་ཞིག་མཚུངས་མོད་དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་གཞན། །
གལ་ཏེ་མཆོས་ན་དེ་ཡི་རྟེས་སུ་འཇོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན། (རང་) ཡིད་འཕྲག་ལང་ཚོའི་གཟུགས་འཛིན་གཞོན་ནུའི་ཚོགས། །

གནས་ལྔ་རིག་པའི་རྒྱུ་སྟོབས་དཔལ་འབར་བ། །
ཞོགས་པའི་ཉི་གཞོན་དམར་ཕོར་ཡང་དཀྱ་མཚུངས། །
རྟེས་མཐུན་གཞན་ཡང་སྲིད་ན་དེའི་དཔེར་འོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

དཔེ་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བདུན་པ་བསྡུས་པའི་དཔེ་ཆེ།

ཕྱོགས་རེས་མཚུངས་མིན་གཞན་གྱིས་ཀྱང། །
མཚུངས་པར་སྟོན་པ་བསྡུས་པའི་དཔེ། །

དཔེ་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་དེ་གཅིག་པུའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཅམ་མིན་གྱི། ཁྱད་ཆོས་གཞན་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དཔེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱོད་གདོང་མཛེས་པ་ཁོ་ན་ཡིས། །
ཟླ་བའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་མིན་ཏེ། །
དགའ་བསྟེན་ལས་ཀྱིས་ ཀྱང་ཞེས་པ། །
འདི་འདྲ་བསྡུས་པའི་དཔེ་ཡང་ཡོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་མཛོས་པ་གཅིག་པུའི་སྒོ་ནས་ཟླ་བའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ་ཟླ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་དགའ་བ་བསྟེན་པ་འདི་ཡི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མཚུངས་སོ། ། ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛོས་མའི་གདོང་དང་། དཔེ་ཟླ་བ་གཉིས་མཛོས་ཤིང་དཀར་བའི་ཚ་གཅིག་པུའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཅམ་མིན་པར། ཡིད་ལ་དགའ་བ་བསྟེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དཔེ་ཟླ་བ་དང་དཔེ་ཅན་གདོང་གཉིས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཊ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།

དབྱངས་ཅན་ཁྱོད་ཞལ་མཚར་སྒྲག་ལྟན་པ་ ཡིས། །

ཚུ་རྒྱས་པཆགས། རྟེས་ཐུ་འགྲོ་ མིན་ཏེ། །

མིག་ལྟན་ཀུན་ཡིད་འཕྲོག་པའི་འཇུམ་མདངས་ དང་། །

ཞིམ་པོའི་དྲི་བསུང་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཐུལ་འདིས་ཀྱང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་

བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) ཕྱོང་ས་ཀུན་འཛིན་མེད་གཏེར་ཁས་གང་ཙམ་ཀྱིས། །

ས་འདི་རིན་བཟལ་ནོར་བུར་ མཚུངས་ མིན་ཏེ། ། ×

རྒྱ་ཆེའི་ཐང་ཀུན་ཁྱབ་པའི་ཤོ་ཏོག་དང་། །

ནོར་ཕྱུགས་གང་ས་ཀྱིས་གཞལ་བར་དཀའ་བས་ཀྱང་། ། ཞེས་པ་

ལྟ་བུའོ། །

དགེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ་ཕྱལ་ཐུང་གི་དགེ་ནི།

འདྲ་མིན་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས་གཞན། །

མེད་པར་བརྗོད་པ་ཕྱལ་ཐུང་དགེ། །

དགེ་དང་དགེ་ཅན་གཉིས་རྟེན་ནམ་གནས་གཞི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་

ཡོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་

མེད་ཅེས། དགེ་དང་དགེ་ཅན་གཉིས་ལ་སྟྲིན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་།

སྐབས་དེར་དེ་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པར་བརྗོད་པ་

ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དགེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི་ཁྱོད་ཞིང་ལ། །

མཐོང་གི་རྒྱ་བ་མཁའ་ལ་མཐོང་། །

འདི་ཞིང་ཁོ་ནས་ཐ་དད་དེ། །

གཞན་མེད་ཅེས་འདི་ཕྱལ་ཐུང་དགེ། །

མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་ཞིང་། ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་ཁོ་ནས་ཐ་དད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། གཞན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། ། ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་དང་། དཔེ་ཟླ་བ་གཉིས་རྟེན་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས། གཞན་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་ཉུད་ཆེན་པོས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཁྱོད་ཀྱི་འདྲེན་ཕྱིད་དཔལ་ནི་ཁྱོད་གདོང་ལ། །
མཐོང་ཞིང་ཕྱུག་ནས་ཀྱི་ཕྱིང་བུར་ཏེ། །
གཞན་པའི་ཁྱད་པར་འཕྱིད་ཆོས་ཞིབ་མཁའི་བློས། །
ལན་བརྒྱར་བརྟགས་ཀྱང་ དཔེགས་སྒོ་ཡོད་མིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) དཀར་མཛེས་ཤོག་བུར་ཡི་གེའི་གཟུགས་རིས་འཕྲུག ।
ཅང་ཤེས་མཁྱོགས་འགྲོ་ཐང་ཆེན་ཡངས་པོར་ཏེ། ། །

དེ་ཡི་བཞིན་དཔལ་ ང་ཞིང་ལ། །
ཡོད་ཅེས་རྒྱ་བ་བསྟེམ་མི་དགོས། །
པཏྨ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་རབ་བཏགས་དེས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མཛོས་མ་དེའི་བཞིན་གྱི་མཛོས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་དེ་ང་ཞིང་ལ་ཡོད་ཅེས་རྒྱ་བ་ཁྱོད་བསྟེམ་པར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། པཏྨ་ལ་ཡང་དེའི་མཛོས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་མཛོས་མའི་གདོང་གི་མཛོས་པ་ང་རང་ལ་ཡོད་ཅེས་རྒྱ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྒོ་བཏགས་ནས། དེའི་ང་རྒྱལ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་པཏྨ་ལ་ཡང་མཛོས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་དཔེར་བཀོད་པ་འདི་ནི་རབ་བཏགས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །

གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བཤད་ལ་པཏྨ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།

མེ་ན་ཀ་ཡི་འདྲེན་ཕྱིད་ཡིད་འཕྲོག་དང་། །
མཚུངས་ཞེས་དཕྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དྲེགས་མི་འཚལ། །
པད་ཚལ་མཆོ་ལ་གནས་པའི་ཆ་རྒྱན་ཅན། །
ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཡིད་འཕྲོག་ལྟན་པས་ཤོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) ནུ་ཀུས་ལང་ཚོའི་འཕེལ་འགྲིབ་བདག་ཉིད་ལ། །
ཡོད་ཅེས་རི་ཞོང་འཛིན་ཁྱོད་ བསྟེམ་མི་དགོས། །
ནམ་མཁྱག་སྡུད་པའི་ལྷོན་ཤིང་ཀེལ་བར་ཡང་། །
མཚུངས་ཆོས་ཡོན་ཏན་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

བདེ་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་པ་ཆད་ཐུང་གི་བདེ་ནི།

དབེ་དེར་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྟན་ན། །
དབེར་ཞོས་ཞེས་ཞེས་བཟློ་ཆད་ཐུང་དེས། །

ཁྱོད་གདོང་ལ་མིག་གཡོའམ་ཅི། །

[illegible]

དཔེ་དེ་ལ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ལྟན་ན། དཔེ་ཅན་དེའི་དཔེར་འོས་སོ་ཞེས་དཔེ་ཅན་དེའི་དཔེར་བརྡགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒོ་ནས་བཀོད་དེ། དཔེ་ཅན་དེ་ལ་དཔེ་དེས་འགན་ཟླ་ཕྱིད་མི་ནུས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟློད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་པདྨ་འགའ་ཞིག་ ལ། །
སྨིན་ལེགས་རྣམ་འཕྲལ་མིག་ལྟན་ན། །
ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ་འཛིན་ཏེ། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་ཆད་ཟུང་དཔེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བརྡགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚོག་སྒོས་ནས་མེ་ཏོག་པདྨ་འགའ་ཞིག་ལ་སྨིན་ལེགས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་འཕྲལ་བའི་མཛེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་རྒྱས་པའི་དཔལ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་དཔེ་པདྨ་ལ་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་གི་མིག་མཛེས་པ་འདི་ཡི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ན་དེའི་དཔེར་འོས་སོ་ཞེས་དཔེ་པདྨས་ཀྱང་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་ལ་འགན་པར་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཆད་ཟུང་གི་དཔེའོ། །

གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བཟློད་ལ་ཇི་ཙོང་ཁ་པས།

རབ་བཟློད་ ཏི་ཥེའི་གང་ཐམ་ཀྱིས་ལྟ་ཡི་ལམ། །
རབ་མཛེས་ཐོར་ཙོག་སྟོན་པོར་བཀོད་བྱས་ནས། །
རབ་སྟན་རྒྱུད་མང་སྒྲོག་ལ་ལྟ་བྱེད་ ནུ། །
རབ་དཀར་ལྟ་མོ་ཁྱོད་ དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་

བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) ཕ་མཐའ་མི་དམིགས་ཀུན་གསལ་དུངས་པའི་དཔྱིངས། །

བསྟོད་བསྔགས་དབྱངས་སུ་གྱེར་རམ་འཕྱང་མོ་ཞུག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁང་བཟང་ཡིད་དུ་འོང་བས་རབ་མཛེས་ཤིང་། །
ཁྲག་ཁྲིག་སྔོན་མེ་འབར་བའི་ དཔལ་འཛིན་ན། །
པེ་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ འདིའི་མཐུན་དཔེར་འོས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་བུའོ། །

དཔེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་གཅིག་པ་རྨོངས་པའི་དཔེ་ནི།

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཕན་ཚུན་དུ། །
འཁྲུལ་བར་སྟོན་པ་རྨོངས་པའི་དཔེ། །

དཔེ་ཅན་མཐོང་བའི་ཚེ་ན་དཔེ་དང་། དཔེ་མཐོང་བའི་ཚེ་དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུན་དང་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་མི་འབྱེད་པར་རྨོངས་པའི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།
ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་གདོང་རི་བོང་ཅན། །
ཞེས་བརྟགས་ཁྱོད་གདོང་བསམ་པ་ཡིས། །
ཟླ་བ་ ཡི་ཡང་ རྗེས་སུ་བསྙེགས། ། ཞེས་ འདི་ རྨོངས་ པའི་ དཔེ་ རུ་བཤད། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ལུས་ཕྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་འདི་ནི་རི་བོང་ཅན་ཏེ་ཟླ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་བརྟགས་ནས་འཁྲུལ་བར་བྱེད་ལ། ཡང་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་མཐོང་བའི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དགའ་མ་ཁྱོད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློས་ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་བསྙེགས་ནས་ཕྱིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་ཟླ་བ་དང་། དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་གཉིས་ཏ་ཅང་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པར་ཕན་ཚུན་འཁྲུལ་བར་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ། (དཔེ་འདི་ལ་འཁྲུལ་གཞི་ཙམ་ལས་རྒྱུན་དངོས་སུ་མི་གསལ་) དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་དེ་

ཉིད་དཔེ་ཟླ་བ་དང་མཚུངས་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཚོངས་པའི་དཔེར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཐོད་ལུས་འབིགས་བྱེད་ཆུང་གཞོན་ཀྱིས་བསྟོད་ པས། །

འཕྲི་ཤིང་གཞོན་ནུར་ རབ་འཕྲལ་ མཛོས་སྡུག་ཅན། །

གང་གི་གཟུགས་ལ་མངོན་ཆགས་ སྐྱེད་ཚལ་ཀྱི། །

གསར་འཕྲངས་ལྷོན་པའི་མགུལ་ནས་ འཕྲུད་ཙོམ་མོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ཆུ་གཏེར་ངོས་སུ་ཆུ་སྐར་གཟུགས་བརྟན་ཀུན། །

གསལ་ ཚེ་ནམ་མཁའི་གྲུ་ཡང་མཚོ་ཐོག་བསྟོད། །

སྐར་ཡང་བར་སྣང་དབྱིངས་སུ་ཆུ་བྱའི་ཕྲུ། །

ཕྱིང་བ་མཐོང་ནས་ཆུ་རྒྱལ་བྱ་བར་ཙོམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཔེ་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་བཅུ་གཉིས་པ་ཕྱི་ཚོམ་ཀྱི་དཔེ་ནི།

ཚོས་མཚུངས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས། །

དབྱེ་བ་འབྱེད་མིན་ཕྱི་ཚོམ་དཔེ། །

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་སོ་སོ་ནས་སྟོས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་དང་། དཔེ་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་གསལ་བོར་འབྱེད་མ་ནུས་པར་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བར་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

པད་ནང་བྱང་བ་འགོར་རམ་ཅི། །

ཐོད་གདོང་ལ་མིག་གཡོའམ་ཅི། །

བདག་གི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡོ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་ཞི་ཚེམ་དཔེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཁ་དོག་དང་ དབྱིབས་ཀྱི་མཛེས་པ་ཆད་དུ་ཐྱུང་བའི་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གི་ངོས་ལ་མཛོན་ མཐིང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་སྣང་བ་འདི་ནི་མེ་ཏོག་ པད་མའི་ནང་དུ་བྱང་བ་ཟུང་ཞིག་འཁོར་བ་ཡིན་ནམ། མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ གདོང་ལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་མིག་གཉིས་གཡོ་བ་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞིག་སྐམ་དུ་ བདག་གི་སེམས་ནི། སོམ་ཉིའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་གཡོ་བར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་དཔེ་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་པའི་སྟེང་དུ་གནས་ ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་ལ་གཡོ་བའི་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་མཛོང་བ་ནི། པཎ্ཌི་ནང་དུ་ བྱང་བ་འཁོར་བ་ཡིན་ནམ། མཛོས་མའི་གདོང་གི་ངོས་ལ་མིག་གཡོ་བ་གང་ ཡིན་ཀྱི་དཔྲ་བ་འཆེད་མ་ནུས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱག་ལ་དཔེ་ཅན་མཛོས་མའི་ གདོང་དང་། དཔེ་པཎ্ཌི། དཔེ་ཅན་མིག་གཡོ་བ་དང་། དཔེ་བྱང་བ་འཁོར་བ་ ནམས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་འདི་ནི། ཞི་ཚེམ་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །

གོ་དོན་གྱི་བཤད་བཙོད་ལ་དཔྱངས་ཅན་བཀའ་བློས། །

<u>དཀར་མཛོས་ཚུ་འཛིན་གཞོན་ནུའི་དྲམ་བུ་ལ། །</u>

<u>ནམ་བཀྲ་དབང་གཞུ་གསར་པས་འཕྲུད་དྲམ་ཅི། །</u>

<u>འོན་ཏང་སྣ་བའི་ཕྱ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཟླུར། །</u>

<u>ཐུ་ཚོགས་དར་ཀྱིས་བཏུབས་ནམ་འཕྱང་མོ་ཁུག</u> ། ཅེས་པ་ལྟ་ བྱའམ།

ཡང་ན།(རང་) <u>ཟླུན་འགྱུར་ངོ་མཚར་དུ་མས་ཡིད་དབང་ཀུན</u>། ། <u>འཕྲོག་འདི་ རང་འགལ་ཆུད་མང་འཁྲོལ་ལམ་ ཅི</u>། ། <u>འོན་ཏེ་ཟླ་བ་ལྷོག་རྣམས་རྒྱས་ཀྱིས་མེས་ཆུལ་ལ</u>། ། <u>བསྟོད་བསྟན་པ་དཔྱངས་ཐུ་ཀྱིར་རམ་འཕྱང་མོ་ཁུག</u> ། ཅེས་པ་ལྟ་ བྱའོ། །

དཔེ་ཅན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་གསུམ་པ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་དཔེ་ནི།

འདྲ་དང་འདྲ་མིན་ཆོས་གཞན་གྱིས། །
དཔེ་དང་དཔྱེ་འཕྲེད་གཏན་འབེབས་དཔེ། །

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་འདྲ་བའི་སྟེང་ནས་སོ་སོར་དཔྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པའི་རྟེས་སུ་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན། དཔེ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་དེ་དཔེ་ཅན་ལ་མེད་པ་དང་། དཔེ་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དཔེ་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དེའི་རྒྱུ་ནས་དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

རྒྱ་བ་རྒྱུར་ས་བྱེད་མཛོས་པ་འདི། །
རྒྱ་བས་ཚར་གཅོད་པཆ་མིན། །
དེ་ཕྱིར་ཁྱད་ཀྱི་གདོང་ཉིད་དོ། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དཔེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཅི་འདི་ན་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཀྱི་མཛོས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དཀར་གསལ་རྒྱ་བ་ཡང་ངོ་ཚ་ཞིང་རྒྱུར་ས་བར་བྱེད་པ་འདི་མེ་ཏོག་པཆ་གཞོན་ནུ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་ཡང་། ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན། པཆ་ནི་རྒྱ་བ་ཤར་བས་ཚར་གཅོད་པ་སྟེ་ཟླུམ་པར་བྱེད་ལ། འདི་ནི་རྒྱ་བས་ཚར་གཅོད་པར་མི་ནུས་པས་ན་མཛོས་མ་ཁྱད་ཀྱི་གདོང་ཡིན་པར་ངེས་སོ། ། ཞེས་དཔེ་པཆ་དང་དཔེ་ཅན་མཛོས་མའི་གདོང་གཉིས་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ལས་དཔེ་ཅན་མཛོས་མའི་གདོང་དེ་ཉིད་པཆ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་དུ་འཐུལ་བ་སྐད་དུ་བརྗོད་ནས་སྨར་ཡང། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ལ་གཅིག་ལ་ཡོད་ལ་གཅིག་ཀོས་ལ་མེད་པའི་རྒྱུན་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དཔྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱོ་ནས་མཛོས་མའི་གདོང་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་(ངེས་རྟེན་ཀྱི་དཔེའམ་) གཏན་འབེབས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །

གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།
ལང་ཚོའི་དཔལ་འཛིན་གང་གི་མཛེས་སྒྲག་ཆ། །
དྲན་པའི་དགའ་མར་ ཀུན་ནས་མཚུངས་ཐུར་ཀུང་། །
ཐུ་འཛིན་འདོད་པའི་ཐོས་བྱམ་ཟླང་དབེན་ཕྱིར། །
བདུད་ཀྱི་དགའ་མ་ མ་ཡིན་ལང་ཚོ་ཅན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འམ།

ཡང་ན།(རང་) ཆུང་གི་བཞོན་པར་མ་བཏེན་དྲི་བསུང་ངད། །
ཕྱོགས་བཅུར་ཕྱོ་ཞིང་དྲས་ཀུན་འདབ་མའི་འཛུམ། །
ཡོངས་སུ་བཞད་འདི་ཅུང་ལེ་ཀློའུ་ཕེན་ལེའི། །
ངོ་མཚར་ མཛད་ རྟེས་ ཡིན་ ཀྱི་ པད་ དཀར་ མིན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་
བུའོ། །

དཔེ་ཆུན་ཀྱི་ནང་གསོས་བཅུ་བཞི་པ་ལྷར་བའི་དཔེ་ནི།

གཉིས་ལས་མི་ཉུང་དོན་ལྷར་ཞིང་། །
མཚུངས་ལྡན་ལྟན་པ་ལྷར་བའི་དཔེ། །

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་པོ་ལྡན་མཚུངས་པ་དང་། ཁྱད་ཚོས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
ལྷར་བའི་སྐོ་ནས། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག
ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

བསེལ་ཟེར་ཅན་ཀྱི་དགྱ་ཟླ་ དང་། །
དཔལ་དང་ལྟན་ དང་དྲི་བཟང་གིས། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ ནི་ཚུ་ཀློས་ བཞིན། །

ཞེས་པ་ལྷར་བའི་དཔེ་བུ་བཤད། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། བསེལ་ཟེར་ཅན་ཀྱི་དགྱ་ཟླ་སྟེ་ཟླ་བས་ཁ་ཟུམ
པར་བྱེད་པ་དང་། པདྨ་དེ་ལས་སྟོན་ལྟ་ཚོ་དཔལ་དང་ལྟན་པ་ཐུང་བས་ན་

དཔལ་དང་ལྡན་པ་དང་། དྲི་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ། མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཡང་ཟླ་བའི་དགྱ་ཟླ་སྟེ་ཟླ་བ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་དང་། མཛོས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་དང་ཁ་ནས་དྲི་བཟང་པོ་བྱོ་བས་མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་ཚུ་སྐྱེས་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་འདྲ་བའི་ཚན་ནས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ནི་སྦྱར་བའི་དཔེར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

དཀར་གསལ་དྲི་མ་སྦྱངས་པའི་བཞིན་རས་ཅན། །
ཚགས་ལྡན་སྙིང་ལ་ཀུན་དགའ་གསར་བའི་རོ། །
སྦྱིན་བྱེད་ལང་ཚོའི་འཕེལ་བ་བཙམས་པ་ ཡི། །

བདག་གི་ གྱོགས་ འདི་ ཟླ་ ཆོས་ གསར་ པ་ བཞིན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) མི་འགྱུར་སྒ་ཞིང་བརྟན་པའི་ཚ་བ་ལས། །
ལེགས་འཕྲུངས་ཀུན་ཀྱི་འདོད་པ་འཇོ་བ་ དང་། །

ཕན་པའི་འབྲས་བུ་ཕུལ་བྱུང་དཔལ་ཡོན་ཅན། །
སྨན་པ་བཟང་པོ་ དཔག་བསམ་ཕྲེན་པར་ མཚུངས། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུའོ། །

དཔེ་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་བཅོ་ལྔ་པ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་རྣམ།

སྒྲ་གཅིག་གཅོད་མཚམས་མིང་གཅིག་ལ། །
དོན་གཉིས་མཚུངས་སྦྱར་མཉམ་ཉིད་དཔེ། །

ཚིག་གཅིག་ལ་ གཅོད་ མཚམས་ མི་འདྲ་ བའི་ སྒོ་ ནས་ དཔེ་ དང་ དཔེ་ ཅན་ གཉིས་ཀར་ གོ་ རྒྱང་ ཞིང་། དེའི་ཕྱོགས་ལ་ དཔེ་ དང་ དཔེ་ ཅན་ གཉིས་ ཀ་ མཚུངས་ པར་ གོ་ ནུས་ པ་ ཞིག་ ཡིན་ ཏེ།

དེའི་ མཚན་ གཞི་ དཔེར་ བརྗོད་ ཙ་ བ་ ལས་ བཤད་ པ།

སྐྱེད་ཚལ་ཕྲེང་ འདི་བྱ་མོ་ བཞིན། །

མཛོས་ལྡན་སྙ་ ལ་ཀ་ནྲ་ན། །

ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེད་ཚལ་གྱི་ སྙ་ལའི་ནགས་ཀྱི་ ཕྲེང་བ་ མཛོས་ཤིང་ཡིད་དུ་ འོང་བ་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་བྱ་མོ་གཞོན་ནུ་མ་བཞིན། ཆོས་གང་གིས་མཚུངས་ཞེན། སྙ་ལ་ཀ་ན་ཞེས་པའི་ སྒྲ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ མཚུངས་པས་སོ། ། ཞེས་དཔེའི་སྐབས་སུ་སྙ་ལ་སྒོས་དཀར་གྱི་ཤིང་དང་། ཀ་ནྲ་ནགས་ཏེ། སྒོས་དཀར་ཀྱི་ནགས་ཀྱི་ མཛོས་པ་དང་ལྡན་པར་གོ་ལ། དཔེ་ཅན་གྱི་ སྐབས་སུ་ས་བཅས་པའི་ངོན་དང་། ཨ་ལ་ཀ་ལན་བྱ། ཡུ་ནན་གདོང་སྟེ། ལན་བྱར་བཅས་པའི་ གདོང་མཛོས་པ་དང་ལྡན་པའམ། མཛོས་ལྡན་ལན་བྱར་བཅས་པའི་ གདོང་ མཛོས་པ་དང་ལྡན་ཞེས་པའི་ངོན་ཏེ། སྒྲ་མཉམ་ཉིད་དུ་ སྤྱར་བའི་ཕྱགས་ལ་ དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་གོ་ནུས་པ་ཅམ་མོ། །

གོ་ངོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཏ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །

མཚར་སྣ་ལང་ཚོའི་དཔལ་ཡོན་དར་བབས་ཤིང་། །

སྣ་ཙལ་ཙེད་འཛིའི་ཚོགས་ཀྱིས་ནུན་ཙེན་པ། །

གཞོན་ནུ་ཐུ་ཁྱོད་ ནི་ལེགས་ཐེས་ཚལ་ཡང་ས་ བཞིན། །

ཐུ་ཚོགས་རིན་ཆེན་ཝེ་ཏོག་ཕྲེང་བས་མཛོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) དེང་དུས་ས་ལ་དབང་བསྐྱར་མི་གཟུགས་ཅན། ། བདེན་པ་ཐལ་གནས་མཚན་འགྲོའི་གཟུགས་སྐས་ཏེ། ། ཆེ་བཅན་ཡོགས་སུ་བླང་ས་ནས་ ཡུལ་གཞན་ལ། ། འཕྲིན་བཅོམ་ཉིད་ འདི་ཀུན་ཀྱི་གཤིན་མ་ལགས། ། ཞེས་པ་ ལྟ་བུའོ། །

དཔེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་དྲུག་པ་སྨད་པའི་དཔེ་ཅི།

མཚུངས་དཔེ་འགའ་ཡི་སྐྱོན་བརྗོད་དེ། །

དཔེ་ལ་སྟོང་པ་སྟང་པའི་དཔེ། །

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་གི་ཚ་ནས་མཚུངས་ཀྱང་། ཕྱོན་འགའ་ཞིག་གི་སྨོན་ནས་དཔེ་ཅན་ལས་དཔེ་དམན་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

པདྨ་རྒྱལ་མང་ཟླ་བ་འཛིན། །

དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན། །

མཚུངས་པ་ ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ཞེས་པ་སྟང་པའི་དཔེ་རྒྱ་འདོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། པདྨ་ནི་གེ་སར་གྱི་རྒྱལ་མང་ཞིང་། ཟླ་བ་ཡང་ནག་ཕྱོགས་སུ་ཚ་ཤས་འཛིད་པར་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་པོ་དག་ལས་ཀྱང་མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་མཚུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ། ། ཞེས་དཔེ་པདྨ་དང་། ཟླ་བ་ལ་ཕྱོན་ཀྱི་སྨོ་ནས་སྟང་ཅིང་། དེའི་ཕྱོན་དེ་དཔེ་ཅན་མཛོས་མའི་གདོང་ལ་མེད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དཔེ་ལས་དཔེ་ཅན་ལྷག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ནི། སྟང་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། ། གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཏཱ་ལའི་བློ་མ་སྐྱ་ཕྲེང་ལྟ་པས།

དཔལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་ཡུལ་ཀྱིས་ནམ་པར་བསྒྲལ། །

དབྱར་ཟླྱིས་ཏ་གསང་དུས་ཀྱིས་གཞན་དབང་གྱུར། །

དེ་དག་ལས་ ནི་ཁ་ཅིག་ཅན་ལྟ་མོའི་གསུང་ ། །

མཚུངས་པ་ ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མང་བ་མཆིས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) འོད་གསལ་ཉི་ཟླ་ཡང་ཡང་འཆར་ནུབ་ཅན། །

ཅན་དན་ཏི་བསྡུང་འགྲོ་ཡང་ཕྱོགས་རེ་ཅམ། །

དེ་དག་ནམས་ དང་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོ་ལ་དམག

མཚུངས་རྒྱུ་ མི་སེམས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་འགགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ།

དཔེ་ཅན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་བདུན་པ་བསྟན་པའི་དཔེ་ནི།

ཆོས་མཚུངས་དཔེ་འགའ་སྟོན་བགོད་ནས། །

དེ་དང་མཚུངས་ཞེས་བསྟན་པ་འི་དཔེ། །

དཔེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་བརྗོད་དེ། དེ་དང་
དཔེ་ཅན་གཉིས་པོ་མཚུངས་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི
དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

པཏྨས་ཚངས་པ་དག་ཀྱང་བསྲུང། །

ཟླ་བ་བདེ་འབྱུང་གཙུག་ན་མཛོས། །

དེ་དག་ཁྱོད་གདོང་ མཚུངས་ཞེས་པ། །

དེ་ནི་བསྟན་པའི་དཔེར་བརྗོད་དོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཁྱབ་འཇུག་གི་ལྷ་བའི་པཏྨ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི
བྱེད་པོ་ཚངས་པ་བསྲུང་ཅིང་། ཟླ་བ་ནི་བདེ་འབྱུང་སྟེ་དབང་ཕྱུག་གི་གཙུག་ན
ཅོད་པན་དུ་མཛོས་པས་བསྟན་པར་འོས་ལ། དེ་དག་དང་མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི
གདོང་གཉིས་མཚུངས་སོ། ། ཞེས་དཔེ་ཟླ་བ་དང་པཏྨ་ལ་བསྟན་པ་བརྗོད
ནས་དེ་དང་དཔེ་ཅན་མཛོས་མའི་གདོང་གཉིས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི
བསྟན་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒོན་མེས།

ལྟ་ཡི་ཕྲིང་རིང་ཕ་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། །

ཟླ་བའི་མ་མ་ནོར་བུའི་གཏེར་དུ་གྱུབ། །

ཟླ་ཤེལ་ཐྭོན་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་ཏེ། །

དེ་དག་ནུ་མས་དང་འཇམ་མགོན་ཁྱོད་ཐུགས་ མཚུངས། ། ཞེས

པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ནོར་གྱི་འབྱུང་གནས་གཏིང་ཚད་དཔོག་པར་དཀའ། །

ཀུན་གསལ་ལམ་ཡངས་ཕ་མཐའ་བྲལ་བ་སྟེ། །

ཀུ་ཤའི་རྩེ་མོ་མ་འདྲིས་སོ་སོར་གསལ། །

དེ་དག་ཀུན་དང་གཙུག་ལག་རིག་གནས་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཔེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བཅོ་བརྒྱད་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ནི།

སྐྱོན་ཡོན་ཇི་ལྟར་ལྡན་གྱུར་ཀྱང་། །

དཔེ་དོན་མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་འདོད་དཔེ། །

དཔེ་ལ་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་མཛེས་པ་སོགས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་པོ་མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་འདོད་བདག་གི་ཡིད་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་ལྡན་ནམ་སྐྱོན་འགྱུར་ཡང་། །

ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་མཚུངས་ཞེས་པ། །

བརྗོད་འདོད་བདག་གི་ཡིད་ལ་ཡོད། །

ཅེས་པ་བརྗོད་འདོད་དཔེ་ཞེས་རིགས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཟླ་བ་དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། ནག་པོ་རི་བོང་གི་དྲི་མ་ཅན་ནག་ཕྱོགས་ལ་ཆ་ཤས་འཛད་པར་འགྱུར་བ་བཅས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ལྡན་ན་ཡང་། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་ཟླ་བ་དང་མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་འདོད་བདག་གི་ཡིད་ལ་ཡོད་ཅེས། དཔེ་ཟླ་བ་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དང་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་གཉིས་མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་སོ། །

ཞེ་དོན་དཔེར་བརྗེད་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཞུ་དམར་བས། །
ལྷན་ཞིང་འཇེབས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བྱེད་དམ། །
འོན་ཏེ་དམན་པའི་སྐྱོན་དུ་ལྷུར་ཀྱང་རུང་། །
ཁྱོད་གསུང་བྱི་ཟའི་དཀྱངས་ཀྱི་རྒྱས་འགྱོ་ཞེས། །
བརྗེད་འདོད་ཡིད་ལ་ཤར་བ་བཟློག་མ་ནུས། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའམ། །
ཡང་ན།(རང་) འཚར་ནུས་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ། །
ཕྱོགས་ཀུན་སྣང་བྱེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཀྱང་རུང་། །
ཆུབས་ཆེན་མེས་རྒྱལ་མཚན་སྐྱེན་འབར་བའི་གཟི། །
ཞིན་མོར་བྱེད་ དཾ་ཨཱ་ཐུན་ཞེས་བརྗེད་འདོད་སྐྱེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

དཔེ་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་དགུ་པ་འགལ་བའི་དཔེ་རྣམ།

ཆོས་མཚུངས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས། །
འགལ་བར་བརྗེད་པ་འགལ་བའི་དཔེ། །

དཔེ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟན་པའི་དཔེ་འགའ་ཞིག་བཀོད་ནས། དེ་
དང་དཔེ་ཅན་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྐོ་ནས་མཚུངས་པ་ལ། ངོ་བོའམ་
རྣམ་པའི་ཚ་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་འགལ་བ་ཡོད་པར་བརྗེད་པ་
ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗེད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

འདབ་བཆུ་པ་ དཾ་སྟོན་ཟླ་དང་། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཀུན་ དཾ་གསུམ་པོ་ནི། །

ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་འགལ་ ཞེས་པ། །
དེ་ནི་འགལ་བའི་དཔེར་བརྗེད་དོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། འདབ་བཆུ་པ་སྟེ་པད་མ་དང་། སྟོན་དུས་ཀྱི་ཟླ་

བ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ གདོང་ བཅས་ གསུམ་ པོ་ ཤའི་ ནི་ མཛོས་ ཆོས་ ཀྱི་ ཡོན་ ཏན་ གཅིག་པ་ལ་ སོ་ སོའི་ གཟུགས་ དབྱིབས་ཀྱི་ རྣམ་ པ་ ཐ་ དད་ པའི་ ཕྱིར་ ན་ ཕན་ ཚུན་ འགལ་ བ་ ཡིན་ ནོ། ། ཞེས་ དཔེ་ པཎ་ དང་། ཟླ་ བ། དཔེ་ ཅན་ མཛོས་ མའི་ གདོང་ གཉིས་ མཛོས་ ཆོས་ གཅིག་ པ་ ལ། རྣམ་ པ་ མི་ འདྲ་ བའི་ སྐོ་ ནས་ འགལ་ བ་ ཡིན་ པར་ བཤད་ པ་ ལྟ་ བུ་ ནི་ འགལ་ བའི་ དཔེ་ ཞེས་ བྱ་ བར་ བཤད་ དོ། །

དེའི་ གོ་ དོན་ ཀྱི་ དཔེར་ བཤད་ ལ་ པ་ རྒ་ ཆེན་ བློ་ བཟང་ ཡེ་ ཤེས་ ཀྱིས།

ཀན་ རྒྱས་ ཡི་ གླིང་ བུའི་ ཕྱད་ ཀས་ ངང་། །
ལེགས་ བྱིས་ སྐྱེ་ ཤའི་ མཁྱེན་ པའི་ ཟླ་ དབྱངས་ ཏེ། །
དབྱངས་ ཅན་ ཕྱ་ ཁི་ ཀད་ བུའི་ སེལ་ སྐྱེ་ རྣམས། །
ཟླ་ པར་ མཚུངས་ ཀྱང་ ཕན་ ཚུན་ རྣམ་ པར་ འགལ། །

ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུ་ འདམ།

ཡང་ ན། (དང་) ཏྲི་ བསྡུང་ འཕྲོ་ བའི་ ཅན་ དན་ ལྷོན་ པ་ དང་། །
རབ་ མཛོས་ འདབ་ མ་ རྒྱས་ པ་ པད་ མའི་ ཚལ། །
ཕུལ་ བྱུང་ སྤྲི་ ཚོགས་ གསར་ པའི་ དགེ་ མཚན་ རྣམས།
མཚུངས་ ཀྱང་ ཕན་ ཚུན་ རྣམ་ པར་ འགལ་ བ་ ཉིད། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

དཔེ་ རྒྱུན་ ཕྱི་ ནང་ གསེས་ ཏེ་ ཀུ་ ཐ་ ངན་ གཅིག་ པའི་ ནོ། །

དཔེ་ ཡི་ སྐྱོན་ འགས་ མཚུངས་ པའི་ དཔེར། །
མི་ འོས་ ཞེས་ འགོག་ ངག་ ཅིག་ པའི་ དཔེ། །

དཔེ་ ལ་ ཡོད་ པའི་ སྐྱོན་ འགའ་ ཞིག་ ངོས་ སུ་ བཟློད་ དེ། དེས་ དཔེ་ ཅན་ ལ་ འགྱན་ ཟླ་ ཕྱིད་ མི་ ཆུས་ པར་ བཟློད་ པ་ ཞིག་ ཡིན་ ཏེ།

དེའི་ མཚན་ གཞི་ དཔེར་ བཟློད་ རྫ་ བ་ ལས་ བཤད་ པ།

ཏྲི་མ་ལྡན་ཞིང་ཆུན་ཐུར་ པས། །
ཟླ་བ་ལ་ཅི་ ཁྱོད་གདོང་ དང་།
འགྲན་པའི་ནུས་པ་ནམ་ཡང་མེད། །
ཅེས་པ་དགག་པའི་དཔེ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་ངོན་ནི། རི་ཞང་གི་གཟུགས་སུ་གྱུགས་པའི་མདོ་གན་ཡོ་ར་རིའི་ཏྲི་མ་དང་ལྡན་ཞིང་། སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཆུན་པར་ཐུར་པས་ཟླ་ཞིས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཟླ་བ་ལ་ཅི་མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཏྲི་མ་སྦྱངས་ཤིང་། ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་འདི་ལ་འགྲན་པའི་ནུས་པ་ནམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར། དཔེ་ཟླ་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཟླ་ཞ་ཞིག་ངོས་སུ་བརྗོད་དེ། དེས་དཔེ་ཅན་མཛོས་མའི་གདོང་ལ་འགྲན་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དགག་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

ཞོ་ངོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཔྱངས་ཅན་དགའ་བློས། །
འདམ་ཕ་བལས་སྐྱེས་གེ་སར་རྒྱལ་མང་འཛིན། །
ཟླ་བའི་རེག་པ་མི་བཟོད་འཕྲེད་འཕྲལ་ཅན། །
ལྷུམ་རའི་དཔལ་ཀྱི་འདབ་མ་གཞོན་ནུ་ འདྲ། ། ཁྱོད་ཞལ་མཛོས་པའི་དོ་ཟླར་གལ་འོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང་) ས་ར་ཚའི་འདོགས་འཛོག་ཐུ་ཙལ་ལ་བཏེན་ཅིང་། ། ཕ་རགས་ཆུད་མང་བཏང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས། ། ལྷན་འཛིན་ས་ཐུ་དཔྱངས་ཤོག་པའི་ཕི་ལང་འདྲ། ། ཆུང་འཕྲིན་འཁོར་ལོའི་མཐུན་དཔེར་ཅི་ལ་འོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཔེ་ཆུན་ཀྱི་ནང་གསེས་ཉིར་གཅིག་པ་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེ་ཆོ། །

མཚུངས་ཆོས་ཆ་ཚང་མི་ལྡན་ཀྱང་། །
དཔེ་དོན་མཚུངས་ཞེས་ངོ་བསྟོད་དཔེ། །

དཔེ་ཅན་ལ་བསྟན་པར་འོས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཚ་ཤས་ཅམ་ལྡན་པ་དང་། དཔེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཚ་ཤས་ཅམ་ལྡན་པའི་ཚ་ནས་དམན་པ་མ་ཡིན་ལ། དཔེ་དེ་ཁྱད་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཚང་བའི་ཚ་ནས་དཔེ་ཅན་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་མིན་པར་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚ་ནས་མཚུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱོད་གདོང་རི་དྭགས་མིག་གིས་མཚན། །
ཟླ་བའི་རི་དྭགས་ཉིད་ཀྱིས་མཚན། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་མཚུངས་ཉིད། །
ཁྱད་འཕགས་མེད་ཞེས་མཛོས་པའི་དཔེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་རི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚ་ཤས་མིག་གི་མཛོས་པས་མཚན་ལ། ཟླ་བ་ནི་རི་དྭགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་པ་དེ་ལྟ་ནའང། མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་ཟླ་བ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ཟླ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་རྫོགས་དང་ལྡན་པའི་ཚ་ནས་ལྡོག་པ་དང་། མཛོས་མའི་གདོང་རི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚ་ཤས་མིག་གི་མཛོས་པ་ཅམ་དང་ལྡན་པའི་ཚ་ནས་དམན་པ་ནི་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛོས་མའི་གདོང་དེ་དཔེ་ཟླ་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་ལྡན་པ་དང་། དཔེ་ཟླ་བ་ལ་མཛོས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཚ་ཚང་བར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དཔེ་ཅན་དང་དཔེ་གཉིས་མཚུངས་པ་མ་གཏོགས། དཔེ་ལྟག་པ་དང་དཔེ་ཅན་དམན་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་མཛོས་པའི་དཔེའམ། ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཏ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།

ཁྱོད་ཞལ་ཅན་དན་དམར་ཕོའི་དྲི་ཐོ་ཞིང་། །

སྐྱེད་ཚལ་ཅན་དན་ལྷོན་པས་ཡོངས་སུ་ཁེབས། །
འོན་ཏེ་བཟང་ཡོའི་ཏྲི་བསུང་འཕྲལ་བ་ལ། །
ཆུམ་དབྱིར་མ་མཆིས་ གང་དེ་ངོ་མཚར་ཆོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) ལོ་ལེགས་འཕྲས་བཟང་གསེར་གྱི་མདངས་ལྟན་ཞིང་། ། ས་སྟེང་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་གཏེར་ཁས་ཁྱབ། ། འོན་ཏང་ཕུན་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་པའི་གཞིར། ། མཚུངས་པ་ཅམ་ལས་ དབྱེ་བ་འགའ་མ་མཆིས། ། དབེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་ཅིར་གཏོས་པ་དེ་ཉིད་བཙོད་པའི་དེ། ། མཚུངས་ཆོས་ལྟན་འདི་དཔེ་མེན་ཞིང་། ། དཔེ་ཅན་ཡིན་ཞེས་དེ་ཉིད་དཔེ། །

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ མཚུངས་ཆོས་དངོས་སུ་སྟོས་ནས་མཚུངས་ཆོས་དེ་དང་ལྟན་པ་འདི་ནི་དཔེ་མ་ཡིན་ཞིང་། དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བཙོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཏ་ཅང་འདྲ་བར་ཞོ་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཙོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

འདི་ནི་བཞིན་ཉིད་ པཏྨ་མེན། །
འདི་དག་བྱང་བ་མ་ཡིན་ ཟིག །
ཅེས་པ་ཆུ་མ་གསལ་མཚུངས་པ་ལས། །
དེ་ནི་དེ་ཉིད་བཙོད་པའི་དཔེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་ངོན་ནི། དཀར་དམར་གྱི་མདངས་དང་ལྟན་པའི་ངོས་སུ་གནས་ཅིང་ སྣུམ་ལ་གཡོ་བའི་ མཛོས་པ་འདི་ནི་པཏྨ་ལ་བྱང་བ་འཁོར་བ་དང་ ཆུ་མ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པས་དབྱེ་བ་འཆད་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང། དེ་ འདྲའི་དཀར་དམར་གྱི་ མདངས་དང་ལྟན་པ་འདི་ནི་ མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་ ཉིད་ཡིན་ཀྱི་པཏྨ་མ་ཡིན་ཞིང་། གནས་ཅིང་ སྣུམ་ལ་གཡོ་བའི་འཕྲལ་དང་ལྟན་

པ་འདི་ནི་བྱང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛོས་མའི་གདོང་དང་དཔེ་པརྒྱ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚོས་དཀར་དམར་གྱི་མདངས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡང་དཔེ་ཅན་མིག་དང་། དཔེ་བྱང་བ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚོས་གནས་ཅིང་སྣུམ་ལ་གཡོ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡི་ཆ་ནས་དཔྱེ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ཁྱད་ཚོས་དང་ལྡན་པ་དེ་པད་མ་དང་བྱང་བ་མིན་པར་མཛོས་མའི་གདོང་དང་མིག་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དྲང་པོར་བཟློད་པའི་ཤུགས་ལ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་གོ་ནུས་པའི་ནི་དེ་ཉིད་བཟློད་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་གོ་དོན་དཔེར་བཟློད་ལ་ཏུ་ལའི་བློ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྟ་པས།

ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ་ འདི་དབང་གཞུ་ དང་། །

མཚུངས་ཀྱང་དེ་མིན་འཆི་མེད་ལྟ་ཡི་གོས། །

ཤིན་ཏུ་སྐྱེན་ འདི་བྱང་བའི་སྐད་ འདྲ་ཡང་། །

མ་ཡིན་དབྱངས་ཅན་ཕྱག་གི་རྒྱུ་མར་སྣ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ནི། (རང་) ཐུགས་སྟོབས་དཔལ་དང་ལྡན་འདི་ཉི་གཞོན་དང་། །

མཚུངས་ཀྱང་དེ་མིན་གཞོན་ནུའི་མི་རབས་ཏེ། །

དྲངས་གཅང་དྲི་མེད་ རས་དཀར་ དང་མཚུངས་ཀྱང་། །

དེ་ཉིད་མ་ཡིན་རབ་གསལ་གཞོན་ནུའི་བློ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཔེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་ཉིར་གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ་ཆེ།

ཚོས་མཚུངས་དཔེ་འགས་མཚུངས་མིན་པས། །

རང་ཉིད་དཔེར་སྟོན་ཐུན་མོང་མིན། །

དཔེ་ཅན་ དེ་ ཡི་ ཁྱད་ ཚོས་ ལ་ བསྟན་ པའི་ དཔེ་ འགའ་ ཞིག་ དངོས་ སུ་ བཀོད་ནས་ དེས་ ཀྱང་ དཔེ་ ཅན་ དེའི་ ཁྱད་ ཚོས་ ཡོངས་ སུ་ རྫོགས་ པར་ མཚོན་ མི་ ནུས་ པས་ ན་ དཔེ་ ཅན་ རང་ ཉིད་ ཁོ་ ན་ རང་ གི་ དཔེར་ བཟློད་ པ་ ཞིག་ ཡིན་ ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཟླ་བ་པདྨ་དག་གི་ནི། །

མཛེས་པ་ལས་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་། །

བདག་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ། །

གོ་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཛེས་པའི་དཔེར་བྱེད་པ་ཟླ་བ་དང་། པདྨ་དག་གི་མཛེས་པ་ལས་ཀྱང་འདས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱི་དཔེ་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་དཔེ་ཟླ་བ་དང་པདྨ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་གི་དཔེ་བྱ་བར་མི་ནུས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་དཔེ་མ་རྙེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ཉིད་ཁོ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེའམ་ཟླས་འགྲོ་མེད་པའི་དཔེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས།

རབ་དཀར་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། །

ཀུནྡ་འདབ་མས་མཛེས་པའི་ཆ་ཙམ་དུ། །

མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་ཐལ་ བས་མཚར་བའི་དཔེར། །

རང་ཉིད་ལེགས་བསྟན་ཚངས་སྲས་ལུས་ཕྲ་མ། །ཞེས་ལྷ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) སྲི་ཕན་ལྷག་བསམ་དཀར་བས་འོ་མཚོ་དང་། །

སྟོབས་ལྡན་དགྲ་སྡེ་འཇོམས་ལ་གནམ་ལྕགས་ཐོག །

ཐབས་མཁས་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པས་སྒྲུལ་པའི་མིས། །

མཚོན་མིན་ རང་ཉིད་དཔེར་བསྟན་བཅིངས་འགྲོལ་དམག །

ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཔེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་ཉེར་བཞི་པ་ཟླུང་མིན་གྱི་དཔེ་ནི།

དཔེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་པ། །

ཁྱོད་ལ་ལྷན་ཞིས་ཐྱོང་མིན་དཔེ། །

དཔེ་ལ་ཡོད་པའི་མཛོས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་ལ་ལྷན་པར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

<u>པཏྨའི་མཛོས་པའི་སྐྱེང་པོ་ཀུན། །</u>

<u>འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞིན། །</u>

<u>ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་རྒྱམ་པར་མཛོས། །</u>

<u>དེ་ནི་ཐྱོང་མིན་དཔེ་ཞེས་རིགས། །</u>

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་པའི་པཏྨའི་མཛོས་པའི་སྐྱེང་པོ་ཀུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞིན་དུ་མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་རྒྱམ་པར་མཛོས་སོ། ། ཞེས་དཔེ་པཏྨ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོས་པའི་ཚ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་འདྲ་བར་དཔེ་ཅན་མཛོས་མའི་གདོང་དེ་མཛོས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དཔེ་དེ་སྤར་ཐུང་མ་ཁྱོང་བས་ན་ཐུང་མིན་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཟོད་ལ་ཏུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྟ་པས།

<u>མང་ཐོས་ཡོན་ཏན་ཁྱུར་ཀྱིས་རབ་ཕྱི་བའི། །</u>

<u>གནས་ལྟ་མཐར་སོན་པཊ་ཆེན་ཆོས་རྒྱོང་བཟང་། །</u>

<u>མཁས་གྲུབ་ཀྱེ་བའི་འཛད་ཙོད་ཙོམ་པ་ཡི། །</u>

<u>བླུ་ཁོས་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞིན། །</u>

ཡང་ན། (རང་) <u>བཟོད་ཚགས་དམར་མདངས་བཀྲ་བའི་ཤོག་བྱའི་ངོས། །</u>

<u>ཆུབས་ཆེན་དེང་རབས་ཅན་བཞིའི་འཕྲགས་སྣན་ཀྱི། །</u>

<u>ངོ་མཚར་འཚར་འགོངས་གསེར་ཀྱི་དཔེ་རིས་ $_{\times}$ འདི། །</u>

<u>ས་སྟེང་དགེ་མཚན་ གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞིན། ། ཞེས་པ་ལྟ</u>

བྱའོ། །

དཔེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་ཉེར་ལྔ་པ་སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ་ནི།

དཔེ་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་པ་ལྟར། །

དཔེ་ཅན་མཚུངས་ཞེས་སྲིད་མིན་དཔེ། །

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་གྱི་རིགས་གཏན་ནས་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཆ་ནས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཟླ་བའི་གཟུགས་ལས་དུག་ བཞིན་དང་། །

ཙནྡན་ལས་ནི་ མེ་བཞིན་དུ། །

ཞལ་འདི་ལས་ནི་རྩུབ་མོའི་ཚིག།

དེ་ནི་སྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཟླ་བའི་གཟུགས་ལས་དུག་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསིལ་བ་ཙནྡན་ལས་ནི་མེ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་འདི་ལས་ནི་རྩུབ་མོའི་ཚིག་སྟེ་ཚིག་ངན་པ་ནམ་ཡང་འབྱུང་མི་སྲིད་ཅེས། དཔེ་ཟླ་བ་དང་ཙནྡན་ལས་དུག་དང་མེ་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་མི་སྲིད་པ་བཞིན། དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་ཞལ་ལས་ཚིག་ངན་པ་གཏན་ནས་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་དེ་ནི། སྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེའམ། སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།

ཏ་བདུན་ལས་ནི་བསིལ་བའི་ཟེར་ཕྲེང་དང་། །

ཆུ་རྒྱུན་བསྲུབས་ལས་མེ་ལྕེ་མི་འབྱུང་བཞིན། །

དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ལས་བརླང་པོའི་ཚིག །

འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་གཏན་ནས་སྲིད་མ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ནི།(རང་) ཁྱེ་འོད་མདངས་ལས་སྲུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། །
ཏིག་ཏའི་སྣན་ལས་མངར་བའི་རོ་ བཞིན་དུ། །
སྨྲ་ཕན་ལྷག་བསམ་དཀར་བའི་ཟླས་འབྲས་ལས། །
རང་གཞན་འཕྱང་བའི་ གོ་སྒྲབས་སྤྱིད་མ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

དཔེ་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་བྱག་པ་མང་བའི་དཔེ་ནི།

ཆོས་མཐུན་དཔེ་འགའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག །
དོན་ལ་ལྟན་ཞེས་མང་བའི་དཔེ། །

དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་གོ་བའི་ཆེད་དུ་དཔེ་འགའ་ཞིག (གསུམ་
ཡན) དངོས་སུ་བཀོད་ནས་དཔེ་དེ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་བྱེ་བྲག་པ་
གཅིག་དཔེ་ཅན་ལ་ཚང་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཤད་ཅ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཅན་དན་ཆུ་དང་ཟླ་འོད་དང་། །
ཟླ་ཤེལ་ སོ་གས་བཞིན་ ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །
རེག་པ་བསིལ་ ཞེས་ཁྱད་པར་དག
གསལ་བར་བྱེད་པ་མང་བའི་དཔེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཅན་དན་དང་ཆུ་དང་ཟླ་འོད་དང་། ཟླ་ཤེལ་
སོ་གས་ཀྱི་སྒྲས། ཁ་བ་དང་སྟོའི་ཆུང་དང་གངས་རི་རྣམས་བཞིན་དུ་མཛོས་མ་
ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནི་རེག་པ་ཤིན་ཏུ་བསིལ་ཞེས། དཔེ་ཅན་མཛོས་མའི་ལུས་ཀྱི་
རེག་བྱ་བསིལ་བའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་དཔེ་མང་པོ་
བཀོད་པ་ནི་མང་བའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཟོད་ལ་པཏ་ཆེན་ཟླ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།

སྟོན་ཀའི་ཟླ་རྒྱས་ གང་ས་ཀྱི་རི་ཙོ་དང་། །

ཀཱ་ཏ་ཏུང་ དུ་ཆུ་སྐར་ལྷུམ་ཀ།

ཤེལ་དཀར་འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་ ཇི་བཞིན་དུ། །

དཀར་མཛོས་དཔྱང་ས་ཅན་བཞིན་མཚར་ངོ་མས་པ་མེད། ། ཅེས་
པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) གསེར་ཀྱི་རྒྱན་ཕྲེང་ནོར་བུའི་སྒྲོན་མེ་དང་། །

ཅན་དན་ནགས་ཚལ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་བཞིན། །

མཚར་དུ་དངར་བའི་ལྷལ་ལྷང་མེ་ལྟ་ཡིས། །

ཡོངས་གང་མེས་རྒྱལ་ཡོ་རྒྱས་འཛམ་གླིང་རྒྱན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

དཔེ་རྒྱན་ཕྱི་ནང་གསེས་ཅེར་བདུན་པ་རྣམ་འགྱུར་ཕྱི་དཔེ་ནི།

ཆོས་མཚུངས་དཔེ་ཅན་དཔེའི་ནང་ནས། །

ཕྱུང་བ་ལྟར་བཙོད་རྣམ་འགྱུར་དཔེ། །

དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་དཔེ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པའི་ཤྲུགས་ལ་དཔེ་
དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་ཁོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཙོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ལུས་ཕྱ་ཁྱོད་གདོང་བཞིན་རས་ནི། །

ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ ལས་བཏོན་ བཞིན། །

པདྨའི་ནང་ནས་ཕྱུང་བ་ བཞིན། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་རྣམ་འགྱུར་དཔེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་ངོན་ནི། ལུས་ཕྱ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ནི། ཟླ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ད་ལྟ་བཏོན་མ་ཐག་པ་བཞིན་དང་། མེ་ཏོག་པདྨའི་ནང་
ནས་བྱུང་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་དཔེ་ཅན་མཇོས་མའི་གདོང་དེ་ཉིད་
དཔེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། མེ་ཏོག་པདྨའི་རྣམ་འགྱུར་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་
ཤྲུགས་ལ་དཔེ་ཅན་གདོང་དང་དཔེ་ཟླ་བ་དང་པདྨ་བཅས་མཚུངས་པར་ཁོ་བར་
བྱེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དལེར་བརྗོད་ལ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བློས།

འཚེ་མེད་བྱ་མོ་སྟོང་ གཟུ་བསྒྲུན་མེན་ སྒྲ། །

འོ་མའི་ཚུ་གཏེར་ཆེ་ལས་བླངས་པ་ བཞིན། །

ཀུམས་འགྱུར་འབྱམ་གྱིས་རབ་མཛོས་སྒྲན་པའི་གསུང་། །

དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མང་སྒྲ་ལས་དྲངས་པ་བཞིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང་) ཏི་སེ་ཞེས་གྲགས་གསལ་འཚེར་གང་ངས་ཀྱི་རི། །

ཤེལ་དཀར་ཁྱུན་མའི་མཚོ་ལས་འཕྲུངས་པ་ བཞིན། །

ལྷུང་ལྷུང་དལ་འབབ་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི། །

གླང་མེད་ཆུ་མཛོད་དག་ ལས་ཕྱུང་བ་ བཞིན། ། ཅེས་པ་ལྟ་ བུའོ། །

དལེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་ཅེར་བརྒྱད་པ་ཕྲིན་བའི་དལེ་ནི།

འཕྲལ་མཚུངས་དལེ་འགའ་སྣ་ཕྱི་རྒྱ། །

དལེ་ཅན་ལྟར་བརྗོད་ཕྲིན་བའི་དལེ། །

དལེ་མང་པོ་བཀོད་པ་དེ་ཡི་སྣ་མ་སྣ་མ་དལེ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དལེ་ཅན་ དུ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དལེ་དང་དལེ་ཅན་ཕྲིན་བ་བརྒྱད་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དལེར་བརྗོད་ཟླ་བ་ལས་བཤད་པ།

འོད་ཀྱིས་ཏེ་ བཞིན་ ཏེ་མ་ཡིས། །

ཏེན་བཞིན་དེ་ཡིས་མཁའ་ལ་ བཞིན། །

ཆུམ་པར་གཅོན་པས་ཁྱོད་ལ་དཔལ། །

འཇོན་ཞིས་དེ་ནི་ཕྲིན་བའི་དལེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། འོད་ཟེར་གྱིས་ཏེ་ མ་ལ་ མཛོས་པའི་ དཔལ་ འཇོན་པ་བཞིན་དུ་ཏེ་མས་ཀྱང་ཏེན་མོའི་དུས་ལ་མཛོས་པའི་དཔལ་འཇོན་པར་

རྒྱད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་མོ་ཡིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་མཛོས་པའི་དཔལ་
འཛིན་པ་ལྟར་གཞན་སྟེ་རྣམ་པར་གཙོན་པས་དཔའ་བོ་ཁྱོད་ལ་དཔལ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་འཛིན་ནོ། ། ཞེས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་སྒ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་ཕྲིང་བ
བརྒྱད་པ་ལྟ་བུར་བཀོད་པའི་རྟེས་སུ་དཔེ་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དེས་དཔེ་ཅན་ཉིད
མཛོས་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཕྲིང་བའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།

ཀྱེན་མེག་ཅན་ཀྱིས་རལ་ཅན་ ཇི་ལྟ་བུར། །
ནགས་ཀྱི་དབང་པོས་ལག་ལྟན་ཚོགས་རྣམས་ བཞིན། །
དེས་ཀྱང་ཕྱིང་ངོགས་སྒྲང་ཙི་རྒྱལ་མཚན་ ལྟར། །
སྒྲ་ཚད་ དེག་ སྒྲས་ ཕས་ ཆོལ་ ཝོག་ རྟོག་ འཇ�as། ། ཞེས་ པ་ ལྟ
བུའམ། །

ཡང་ན།(རང་) བཟང་པའི་ཏི་བསྡུང་འཕྲལ་བས་ཅན་དན་ ལྟར། །

ཅན་དན་ལྷོན་ཤིང་འཁྲིགས་པས་ནགས་ཚལ་ཏེ། །
ནགས་ཚལ་དེས་ཀྱང་ས་ཆེན་ཁྱོན་རྣམས་ བཞིན། །
ཁོར་ཡུག་གང་ས་དེའི་རུ་བས་བོད་ལྷོངས་མཛོས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ
བུའོ། །

དཔེ་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་ཉིར་འགྱ་པ་ངག་དོན་དཔེ་ནི།

རྒྱད་ཅན་གསུམ་གཉིས་གཅོར་བྱས་ཤིང་། །
དོན་དང་དཔེ་ཡི་ཕོ་ཕའི་ཚོས། །
རིམ་བཞིན་བཀོད་མཐར་ཐུན་མོང་གི། །
མཚུངས་ཚོས་གཅིག་སྒྲར་ངག་དོན་དཔེ། །

དཔེ་ཅན་མང་པོ་ལ་དེའི་ཁྱད་ཚོས་ཀྱང་ཕོ་ཕོར་བཀོད་པའི་རྟེས་སུ་དེ་དང
མཚུངས་པའི་དཔེ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་གཅོ་བོར་བྱས་ཏེ་རིམ
པ་ལྟར་བཀོད་པའི་མཐུག་ཏུ་དཔེ་ཅན་དང་དཔེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཁྱད

ཚོས་གཅིག་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་བཞིན་སྣ་གཅིག་པ་དང་། བཞིན་སྣ་དུ་མ་ཅན་གཉིས་ཡོད། བཞིན་སྣ་གཅིག་པ་ནི། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྣ་བཞིན་ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་།

བཞིན་སྣ་གཅིག་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱོད་གང་ངོར་མིག་ ཞི་མི་བརྟན་ཅིང་། །
སོ་ཡི་འོད་ཟེར་ རབ་གསལ་བ། །
འདམ་སྐྱེས་བུང་བ་གཡོ་ལྡན་ཞི། །
གེ་སར་དྲག་གིས་མཚོན་བཞིན་ མཇོས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་མིག་ནི་མི་བརྟན་པར་གཡོ་ཞིང་། སོ་ཡི་འོད་ཟེར་ (ཆུ་རབ་ཏུ་བྱེ་བྲག་པ་) རབ་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཞིད། འདམ་སྐྱེས་པདྨ་ལ་བུང་བ་གཡོ་ཞིང་འཁོར་བ་དང་མེ་ཏོག་གི་གེ་ས་རར་དག་གིས་ (ཆུ་རབ་བྱེ་གསུམ་པ) མཚོན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མཇོས་སོ། ། (ཐུན་མོང་གི་བྱ་ཚོག) ཞེས་གཞལ་བྱ་དོན་ཀྱི་ངག་དོན་མཇོས་མའི་གདོང་དང་། མིག་དང་། སོ་ཆུམས་ལ། འཇལ་བྱེད་དཔེའི་ངག་དོན་འདམ་སྐྱེས་པདྨ་དང་། བུང་བ་དང་། མེ་ཏོག་གི་གེ་ས་ར་བཅས་ཆུམས་ཡིན་ལ། དཔེ་དེ་དག་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཚོས་དེས་དཔེ་ཅན་མཚོན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མཇོས་ཞེས་དཔེ་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཚོས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚོག་གཅིག་གིས་མཇུག་སྡུད་པ་དེ་ནི་ངག་དོན་བཞིན་སྣ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཏ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

ཁྱོད་ལུས་ཅི་མོར་དཀར་གསལ་འཇམ་པའི་བཞིན། །
ར་རིའི་ཕྱིག་ལེ་འཛིན་ ཤའི་ཤར་རིའི་ཅེར། །
བཅོ་ལྔའི་བསིལ་སྦྱིན་མཁན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ ཀྱིས། །

རི་དཀར་གཟུགས་བཅུན་འཛིན་ བཞིན་ ཀུན་ཏུ་མཛོས། ། ཞེས་
པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང་) སྒ་བརྒྱན་ལྷུན་ལྷག་ཐུག་རི་བཅོགས་པའི་ཕྲོད། །
བཟླུང་ཚགས་པོ་ཏ་ལ་ཡི་གཞལ་ཡས་ཁང་།
སྟོང་ལས་ལྷན་གཤིས་འཕྲང་དབང་པོས་འཀྱོང་ལྷབས་ཀྱིས། །
ཡིད་འཕྲོག་ཐུ་རུའི་ཁང་བཟང་འདེགས་ བཞིན་ མཛེས། ། ཞེས་
པ་ལྟ་བུའོ། །

དབེ་ཆུན་ཀྱིར་དགུ་བཤད་ནང་གསེས་བཞིན་ཐུ་དྲ་མ་ཅན་གྱི།

དབེ་ཅན་ས་ས་རམ་མི་འདྲའི་དགེ། །
བཀོད་པའི་བཞིན་ཐུ་འགའ་ཞིག་མཐར། །
ཐུན་མོང་མཚུངས་ཚོས་གཅིག་ཐོབ་བ། །
དེ་ནི་བཞིན་ཐུ་དུ་མའི་དགེ། །

དབེ་ཅན་ས་ས་དགེ་མི་འདྲ་བ་རེ་བཀོད་པའི་བཞིན་ཐུ་འགའ་ཞིག་གི་
མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་གི་ཁྱད་ཚོས་གཅིག་ཐུ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
དེའི་མཚན་གཞི་དགེ་བཅོད་ཙམ་བ་ལས་བཤད་པ།
པཏྨ་ཅན་ བཞིན་ ལྷས་ཕྱ་མ། །
པཏྨ་ བཞིན་དུ་ དེ་ཡི་གདོང་། །
ཐུང་ཙི་ཐུ་ཏ་པས་ བཞིན་དུ་ ནི། །
བདག་གིས་ཡང་ཡང་འཕྲུངས་ཤིང་ཚེས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་ངོན་ནི། པཏྨ་ཅན་ཏེ་པཏྨའི་ཡུ་བ་བཞིན་དུ། ལྷས་ཕྱ་མ་
ཁྱོད་ཀྱི་ལྷས་དང་། པཏྨ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ལྷས་ཕྱ་མ་དེའི་གདོང་ལ། ཐུང་ཙི་
ཐུ་ཏ་པས་ཁོང་ཐུ་ཏ་དང་མཐུན་པར་བདག་གིས་ཡང་ཡང་འཕྲུངས་ཤིང་
ཚེས་སོ། ། ཞེས་དཔེ་ཅན་ལྷས་ཕྱ་མའི་ལྷས་དང་། དཔེ་པཏྨའི་ཡུ་བ་གཤིས་ལ་
ཆགས་དཔྱེ་བདུན་པ། དཔེ་ཅན་གདོང་དང་། དཔེ་པཏྨ་གཤིས་ལ་ཆགས་དཔྱེ་

དྲུག་པ། དཔེ་ཅན་བདག་དང་། དཔེ་ཐུང་ཙི་ཐུང་པ་གཉིས་ལ་རྣམ་དབྱེ་
གསུམ་པ་དང་འབྲེལ་ནས་བྱ་ཚོག་ཐུན་མོང་དུ་ཐུར་ཏེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་དེ་
རྣམས་ཕན་ཚུན་མཚམས་སྦྱོར་བའི་བཞིན་ཐུ་ཡང་རེ་རེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།

སྟོན་དུས་ཆུ་འཛིན་ རི་བཞིན་ ཕྱིན་ཀྱི་བཅུད། །
ཆུ་འཛིན་ནུས་པ་ བཞིན་དུ་ ཀློག་ལྟན་ཚུན། །
ས་ཡི་བཅུད་འཕེལ་ རི་བཞིན་ མཁས་པ་དེས། །
འགྲོ་ལ་ལེགས་བཤད་བཞད་པའི་དཔལ་རྣམས་ཕྱིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) ཆུ་ཎས་འབྲུག་ཐུ་ རི་བཞིན་ ཟློ་བ་ཁྱིད་དང་།
རི་དུགས་ཕྱིང་བུའི་ཐུ་ བཞིན་ ཏང་ཁི་བཀའ། །
ཕྱིས་པས་ཕ་མའི་ངག་ བཞིན་ དྲན་ས་ཆོགས་ཀྱི། །
བསམ་འཚར་ཀུན་ཀྱང་ཁེངས་ཟེམས་ཐུང་ས་ཏེ་ཁྲན། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

དཔེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་ལྔམ་ནུ་པ་རྒྱ་བོ་དངོས་ཀའི་དཔེ་ཅི།

ཐུ་ཕྱིར་དོན་དང་དཔེ་བཀོད་པས། །
མཁན་རྟོགས་རྒྱ་བོ་དངོས་ཀའི་དཔེ། །

མཚུངས་གསལ་གྱི་ཐུ་ དངོས་ལུ་ཟེད་ཀྱང་དཔེ་ཅན་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས་
ཐོན་དུ་བཀོད་ནས། དེ་དང་མཚུངས་པའི་དཔེ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་དེའི་རོགས་
རྒྱའམ་ཁོགས་ཀྱི་ ཚུལ་ དུ་བཀོད་པའི་ ཕྱོགས་ལས་ དཔེ་ དང་ དཔེ་ ཅན་ གཉིས་
མཁན་དུ་ གོ་ནུས་པ་ ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ མཚན་ གཞི་ དཔེར་ བཏོད་ ཙ་ བ་ ལས་
བཤད་པ།

ཆུལ་པོ་རྣམས་ནི་ཐྲི་ས་ཀྱར་ ཀྱང་། །
ད་ལྟ་ཁྱོད་འདྲ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །

ཡོངས་འདུ་དག་གི་རྐང་འཐུང་ ནི། །
གཉིས་པ་ངེས་པར་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། སྔར་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་རྒྱལ་པོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྟེ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་འདྲ་བ་ནི་སྔར་ཡང་མ་བྱུང་ལ། ད་ལྟ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟགས་པ་སྟོན་དུ་བཀོད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྐང་འཐུང་གཉིས་པ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དེ་ཉིད་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོའི་ཟླ་བོ་ལྟ་བུར་བཀོད་པ་དེ་ནི་ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།

ཚིག་རྒྱན་སྟོན་པའི་གཞུང་བཟང་མང་ལྡན་ཡང་། །
དཎྜིའི་མེ་ལོང་མཆོག་འདི་འགྲན་ཟླས་དབེན། །
འགྲོ་བའི་རེ་སྐོང་ཡིད་བཞིན་གྲངས་མང་ཡང་། །
ཏོག་གི་བློ་གྲོས་མཚུངས་མེད་གཅིག་པུར་ངེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) སྲིད་འདིར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སྣ་མང་ཡང་། །
བདེན་དོན་དངོས་སྟོན་མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཏེ། །
རྫོ་ངར་མཚོན་ཆའི་བྲེ་བྲག་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །
གནད་དུ་མི་འཚོར་མེ་ཤུགས་འཕུར་མདའ་ཙམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

དཔེ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་སོ་གཅིག་པ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ་ནི།

དཔེ་ལྷག་དོན་དམན་བྱ་བ་གཅིག །
དཔེ་དོན་མཚུངས་སྟོན་མཚུངས་སྦྱོར་དཔེ། །

དགེ་དང་དགེ་ཅན་དུ་སྦྱོར་རྒྱའི་དགེ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་ཅིང་དགེ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དམན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཚོག་སྦྱོར་གྱི་ནང་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དགེ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དགེར་བཤད་ཟ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཕྱི་ལོ་མ་དགྲ་མཐོ་རིས་ དང་། །
ཁྱོད་ནི་ས་སྲུང་ མེལ་ཚེ་ཕྱེད། །
དེ་ཡིས་དྲེགས་ལྡན་ལྷ་མིན་ དང་། །
ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཡི་བདག་པོ་འཇོམས། །

ཞེས་པར་དགེ་ལྷག་པ་ཕྱི་ལོ་མ་དགྲ་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བཙུ་ཕྱིན་ཀྱིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷ་གནས་སྲུང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། དགེ་ཅན་དམན་པ་མིའི་རྒྱལ་པོ་མི་ཡུལ་ཀྱི་ས་ལྷེང་སྲུང་བའི་མེལ་ཚེ་བྱེད་ལ། ཡང་བཙུ་ཕྱིན་དེས་དགེ་ལྷག་པ་དྲེགས་ལྡན་ལྷ་མ་ཡིན་འཇོམས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་དགེ་ཅན་དམན་པ་དགྲ་ཟླའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཚོག་ཀུང་གི་ཕྱེད་ལྟ་མས་དགེ་ལྷག་པ་དབང་པོ་བཙུ་ཕྱིན་དང་། དགེ་ཅན་དམན་པ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་རང་གནས་སྲུང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བསྟན། ཕྱེད་ཕྱི་མས་དགེ་ལྷག་པ་དྲེགས་ལྡན་ལྷ་མིན་ དང་། དགེ་ཅན་དམན་པ་དགྲ་ཟླའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་འཇོམས་ཞེས་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ལ་བསྟན་ནས་མཚུངས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་ཀྱི་དགེར་བཤད་ལ་ཏླ་ལའི་བློ་མ་སྐྱ་ཕྲེང་ལྟ་པས།

བྱ་རམ་ཤིང་པ་ཞིག་གསུམ་གཏུལ་བྱ་དང་། །
དཔལ་མཁྱེན་མ་ཕྱིགས་ཚོགས་ཀྱི་ སྟོན་པ་མཛད། །
རྒྱལ་བས་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ལམ་སྟོན་ བཞིན། །
ལེགས་ལྡན་གནས་སྐབས་དགེ་བའི་གཙུག་ལག་འཛིན། ། ཅེས་པ་

ལྟ་བུའམ།

ཡང་ནི། (རང་) སྲིད་པའི་མིག་གཅིག་འཇིག་རྟེན་ཁོན་ཀུན་དང་། །
ཀུས་བཟློའི་འོད་སྣང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །
དེས་ནི་སྐྱེད་ཚལ་ལ་གནས་པརྒྱ་བཞིན། །
ལམ་བཟང་འདི་ཡིས་སྐྱེ་རྒྱའི་བདེ་སྐྱེད་ རྒྱས། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

དཔེ་རྒྱུན་ཀྱི་ནང་གསེས་ཚོ་གཉིས་པ་རྒྱུའི་དཔེ་ནི།

མཚུངས་ཚོས་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ། །
བཀོད་ནས་མཚུངས་སྟོན་རྒྱ་ཡི་དཔེ། །

ཡོན་ཏན་དང་རང་བཞིན་སོགས་རྒྱ་མཚན་ཞེག་སྟོན་དུ་བཀོད་ནས་དཔེ་
ཅན་དེ་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

རྒྱལ་པོ་ མཛོས་ པས་ཟླ་བ་ དང་། །
གཟི་བྱིན་ ཀྱིས་ནི་ཉི་མ་ དང་། །
བཏུན་ པས་རྒྱ་མཚོའི་ རྟེས་སུ་ཕྱེད། །

ཅེས་པར། དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་དེ་མཛོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཟླ་བ་དང་། གཟི་བརྗེད་ཆེ་བས་ན་ཉི་མ་དང་། བློ་ཟབ་ཅིང་བཏུན་པས་ན་རྒྱ་མཚོ་ནམས་ཀྱི་ རྟེས་སུ་ཕྱེད་ཅེས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཀུ་ལའི་བློ་མ་ཐུ་ཕྲེང་ལྟ་བས།

ལུས་ཕྱའི་བཞིན་རས་དཀར་བས་ བསིལ་ཕྱིན་མཁན། །
ཡིད་དུ་འོང་བས་ མཛོ་རིས་དབང་ཚོ་སྟེ། །
འཛམ་ཞིང་མཉེན་པས་ ཡུན་བྱལ་ཡི་འདབ། །
མིག་དགྱེས་བཀྲ་བས་ དབང་པོའི་གཞུ་ཡི་ཟླ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ནི། (རང་) མེས་རྒྱལ་མཚན་སྟན་འབར་བས་ སྲིད་པའི་མིག །
ཡོངས་ལ་རྡོ་ཀྱིད་ཕྱིན་པས་ ཐུན་མོས་ཚལ། །

ཞེན་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ་བས་དཀྱར་མཚོའི་རྒྱ། །

གཞོམ་གཞིག་ཐལ་བས་རྣོ་རྩེའི་རི་དང་མཚུངས། ། ཞེས་པ་ལྟ་

བུའོ། །

(९) **དགེ་རྒྱན་གྱི་ཁར་ཐུང་དགེ་ཡི་རྒྱུན་ཡོན་དཔྱད་པ།**

རྟགས་ཚོག་ཐ་དད་དགེ་དམན་ལྟག །

སྤྱོད་མཁས་རྒྱུན་ནི་མེད་པའང་ཡོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཚོག་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་རྩོམ་པ་པོས་དགེ་དོན་སྤྱོད་

ཚུལ་མ་ལེགས་ན་ཚོག་སྤྱོད་མི་མཛོས་པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དགེར་ན། ང

ང་ཚོ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་དཀར། ། ཞེས་དགེ་ལ་ཚོ་རྟགས་དང་། དགེ་ཅན་ལ་

ཕའི་རྟགས་ཡོད་པས་རྟགས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུན་དང་། མཚོ་ནམས་བཞིན་དུ་

མཁའ་དྲི་མེད། ། ཅེས་དགེ་ལ་མང་ཚོག་ནམས་ཞེས་པ་དང་། དགེ་ཅན་ནམ

མཁའ་ལ་གཅིག་ཚོག་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ཚོག་ཐ་དད་པའི་རྒྱུན་དང་། ཁྱེ་བཞིན

དཔའ་ཚོ་རྡེ་ལ་གྱས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དགེ་དམན་པ་ཞིག་གིས་དོན་ལྟག་པ

འཇལ་བ་དང་། ཁེ་མ་བཞིན་དུ་མེ་ཁྱེར་གསལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགེ་ཤིན་ཏུ

ལྟག་པ་ཁེ་མས། དགེ་ཅན་ཤིན་ཏུ་དམན་པ་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་གྱི་འོད་འཇལ་བ་ལྟ

བུ་དགེ་དོན་གྱི་བར་མཚོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟན

ཀག་མཁན་ནམས་ཀྱིས་ཅིས་པར་དུ་སྨོང་དགོས་སོ། །

འོན་ཀྱང་ཚོག་སྤྱོར་འགའ་ཞིག་ལ་སྟན་ཀག་མཁན་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོར་ཚུལ

ལེགས་པའི་དབང་གིས་རྟགས་ཐ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་བའང་ཡོད

དེ། དགེར་ན། མ་ནིང་འདི་འགྲོ་བྱེད་མེད་བཞིན། ། ཞེས་དགེ་ཅན་མ་ནིང

ལ་འགྲོ་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་མེད་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ

བྱེད་མེད་འདི་སྣ་ཕྱིས་པ་བཞིན། ། ཞེས་བྱེད་མེད་འདི་ཁེད་སྣ་བའི་ཕྱོགས་པ

བཟང་བ་ཕྱིས་པ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུར། དགེ་དང་དགེ་ཅན་རྟགས་ཐ

དད་དུ་སོང་ཡང་རྒྱུན་མེད་པ་དང་། ཡང་། བདག་གི་ཁྱོགས་འདི་སྲོག་རྩམས

བཞིན། །ཞེས་པ་བདག་གི་ཕྱོགས་བཟང་པོ་འདི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྲོག་རྣམས་ དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་སྐབས། དཔེ་ཅན་ལ་གཅིག་ཆོག་དང་། དཔེ་ལ་ མང་ཆོག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རིག་པ་རྣམས་སྒྲུབ་ནོར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རིག་ པའི་གནས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ནོར་བཞིན་དུ་ བཅའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ཚེ་དཔེ་ཅན་ལ་མང་ཆོག་དང་། དཔེ་ལ་ གཅིག་ཆོག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ལ་མང་ཆོག་དང་ཉུང་ཆོག་ཐ་དད་ དུ་སོང་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། ས་གཞི་སྐྱོང་བ་ཁྱོད་བཞིན་དུ། །ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ རྣམ་པར་མཛོས། །ཞེས་ས་གཞི་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་བཞིན་དུ་ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ བཀྲ་ཤིས་ རྣམ་ པར་ མཛོས་ སོ་ ཞེས་ དཔེ་ ཅན་ དམན་ ཅིང་ དཔེ་ ལྟག་ པ་ དང་། ཡང་། ཚ་ཟེར་ཅན་ཀྱི་ནུས་པ་ལ། ། མི་བདག་གཟི་ཡིས་འགོང་བར་ནུས། ། ཞེས་ཚ་ཟེར་ ཅན་ ཀྱི་ ཉི་ མའི་ ནུས་ པ་ ལ་ ཨ་ བདག་ རྒྱལ་ པོ་ ཁྱོད་ ཀྱིས་ གཟི་ བཟློད་ ཀྱིས་འགོང་ བ་ སྟེ་ འགན་ པར་ ནུས་ སོ་ ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུར་ དཔེ་ དམན་ པས་ དཔེ་ ཅན་ ལྟ་ ལྟག་ པ་ འཛལ་ ཀ་ ལྟ་ ཀུ་ དཔེ་ དཔེ་ ཅན་ མཆོག་ དམན་ ཐ་ དད་ ཏུ་ སོང་ ཡང་ སྐྱོན་ མེད་ ཡོད་ དོ། །

འདིར་ སྟན་ ང་ ག་ ཀྱི་ ལྷོ་ ཕ ཁྱེད་ རྒྱས་ པར་ ཟྭེད་ ཚེ་ དཔེ་ ངོན་ སྟོར་ ཚུལ་ ཀྱི་ སྐྱོན་ དང་། ལྷོ་ ར་ ཚུལ་ མཁས་ ན་ སྐྱོན་ ཏུ་ མི་ འགྱུར་ བའི་ དམིགས་ བསལ་ བཅས་ ཀྱི་ དཔེར་ བརྗོད་ འགོད་ དགོས་ ཀྱང་། འདིར་ ཁོང་ ཏུ་ བཀོད་ པ་ ཇི་ ལྟ་ ཕྱུས་ པར་ ཕྱས་ སོ། །

(4) **དཔེ་ རྒྱུན་ ཀྱི་ ཞར་ ཕྱུང་ མཚུངས་ པ་ གསལ་ ཟྭེད་ ཀྱི་ ཐྱེ་ རྣམ་ ཀྱང་ས་ དང་ དེ་ རྣམས་ ཇི་ ལྟར་ ཟློ་ ར་ ཚུལ།**

2. བཞིན་ ལྟར་ ལྟ་ བུ་ ཇི་ ལྟར་ ཐུ། །

ཨ་ཕྱུན་ མཚུངས་ ཡང་ དག་ མཚུངས་ དང་ མ་ཤུ། །

ཡང་ དག་ གསལ་ ལ་ ངང་ ཅེས་ པར་ གསལ། །

རབ་ གསལ་ ཀ་ ཟུ ག ས ་ ཀྱི ་ ཟླ ་ བོ ་ དང ་ ། །

གཉན་པོ་དང་ཞི་དགྲ་ཟླ་དང། །
སོ་སོར་རྟོག་དང་འགལ་(འགྲན་)དང་འདྲ། །
བལྟ་བཅས་དང་ཞི་བསྟུ་བ་དང། །
རིགས་མཐུན་ཇེས་སུ་སྒྲ་བ་དང། །

ཀ. གཟུགས་བརྙན་དང་ཞི་སོ་སོར་བསྟེན། །
གཟུགས་མཚུངས་མཉམ་དང་ཡང་དག་འཇལ། །
མཚན་ཉིད་མཐུན་འདྲ་མཚུངས་པ་དང། །
མཐུན་ཕྱོགས་དཔེར་བྱས་དཔེ་དང་རྟོག
དམན་དང་ཐུང་ཟད་དམན་སོགས་དང། །
རབ་ཏུ་སྒྲ་དང་སོ་སོར་བཟློག
རིགས་མཐུན་མཉམ་བྱས་སྒྲ་དག་དང། །
གང་ཡང་དམན་མིན་དོན་ཅན་ཚོག
ཁ. (མཚུངས་གསལ་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་མཚུངས་པ་གོ་ཆུས་པ)
འཐུ་མང་པོ་ཡི་ཚོག་སྡུད་ནི། །
རི་བོང་མཚན་མའི་གདོང་ཅན་སོགས། །
འགྲན་དང་ཆུལ་དང་སྟང་བ་དང། །
འཁྱ་དང་མི་མཐུན་སྒྲོགས་པ་དང། །
འཐབ་པ་དང་ནི་འཕྱ་བ་དང། །
སྒྲ་འབེབས་བྱེད་དང་སྒོད་པ་དང། །
ཆོ་འཕྲི་བ་དང་འགོག་པ་དང། །
དགོད་དང་ཕྱག་དོག་མི་བཟོད་དང། ། (འདི་ཡན་སྟེ་ཚན་
གཅིག)

ཉ. དེ་ཡི་སྐལ་བཟང་འཕྲོག་བྱེད་དང། །
དེ་ཡི་མཛོས་པ་ཟུམ་བྱེད་དང། །

དེ་དང་འགྱན་ལས་ཚར་གཅོད་དང། །
དེ་དང་མཚུངས་ལས་ལྟག་པར་མཛོས། །
དེ་ཡི་རྟེས་སུ་ཀུང་འཛིན་དང། །
དེ་ཡི་ནུས་པ་ལ་འཇུག་དང། །
དེ་ཡི་རྟེས་འགྲོ་རྟེས་སུ་འཆིང། །
དེ་ཡི་ངང་ཚུལ་དེ་འགོག་དང། །
དེ་ཡི་རྟེས་སུ་བྱེད་ཅེས་པའི། །
སྒྲ་རྣམས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་མིན། །
５. གཞུང་ལས་མི་གསལ་མཚུངས་གསལ་སྒྲ། །
འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ་ཆོས་མཐུན་དང། །
གྲོབ་མ་མཚུངས་དང་ཆོས་ཐུན་མོང། །
དེ་ཡི་རྟེས་སུ་བསྟེགས་པ་དང། །
དེ་དང་དབྱེར་མེད་གཉིས་སུ་མེད། །
རོ་གཅིག་ཐུན་དང་དེ་ལས་ལྟག
དེ་ལས་ཆད་ཐུང་དེ་དང་ནི། །
ཚུལ་གཅིག་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང། །
དེ་ཉིད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་སོགས། །
མཁས་པས་སྟོན་པ་སྟ་ཚོགས་ཡོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། དཔེ་རྒྱན་གྱི་དཔེ་དང་དོན་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་ཞོ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་གྲོགས་རྣམས་ལ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཟེར་ཞིང། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་ན། ཆ་བ་རང་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་གསལ་བ་དང། ཆ་བར་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་སྟོན་བ་བཅས་གཉིས་ཡོད་ཅེང། ཆ་བ་ལས་དངོས་སུ་གསལ་བ་དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་དང། ཚིག་ཟིན་ལ་མཚུངས་པའི་སྒྲ་མི་

ཐོན་ཀྱང་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་མཚུངས་པར་གོ་ཐུབ་པའི་སྒྲ་བཅས་གཉིས་ཡོད་ཅིང། དེ་དག་ལ་ཡང་འོག་ཏु་དཔེར་བརྗོད་སྐབས་འཐུང་བ་ལྟར་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་བར་ཚོག་ཐུད་སྟོར་ཚུལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་ཐུང་ན་ཉམས་འགྱུར་ཐོན་པ་ལ་ནུས་པ་མི་འདུ་བ་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱང་ཞིབ་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

དང་པོ་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་གསལ་བ་ལ་སྟེ་ཚན་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས།

སྟེ་ཚན་དང་པོ་ལ། ༡. བཞིན། ༢. ལྟར། ༣. ལྟ་བུ། ༤. ཇི་ལྟར། ༥. མཐུན། ༦. མཚུངས། ༧. ཡང་དག་མཚུངས། ༨. མཉམ། ༩. ཡང་དག་གསལ། ༱. ཅིས་པར་གསལ། ༱༡. རབ་ཏु་གསལ། ༱༢. གཟུགས་ཀྱི་ཟླ་བོ། ༱༣. གཉིན་པོ། ༱༤. དགྲ་ཟླ། ༱༥. སོ་སོར་རྟོག ༱༦. འགལ། (འགྲན་) ༱༧. འདྲ། ༱༨. ལྟ། ༱༩. བཅས། ༢༠. བསྟུ་བ། ༢༡. རིགས་མཐུན། ༢༢. ཇེས་སུ་སྟྭ་བ་བཅས་བསྟོམས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ཡོད་པ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་དང་ཚོག་ཐུད་བཏོད་ཐུད་ཆུལ་ཆབས་ཅིག་ཏु་དགོད་པར་བྱ་སྟེ།

བགྲང་ཡས་མི་རིགས་ མཁའ་ལ་རྒྱ་སྐར་ བཞིན། །
མཐུན་ལྷུལ་མཛའ་བཤེས་རྟོ་ཇེའི་རི་ལྟར་བརྟན། །
དབྱར་མཚོའི་ཐ་རྣབས་ལྟ་བུའི་ འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི། །
ཟླ་རྒྱས་ ཤེ་གཞོན་ཇི་བཞིན་གཟི་བརྗིད་འབར། །

མེ་ཏོག་སྒྲིང་ཚལ་ དང་མཐུན་ མེས་རྒྱལ་འདི། །
རྡོ་ལྷུང་ ཐུ་ཏན་མེད་པའི་ཁྱོང་ དང་མཚུངས། ། །
མཁའ་ལྡིང་ཁྱལ་ དང་ཡང་དག་མཚུངས་པ་ ཡི། །
ཏྲབས་ཆེན་འཇུག་སྐྱེན་ ཐུ་མའི་འཐུལ་ དང་མཉམ། །

རྟོར་བྱའི་མཛོས་པ་ཡང་དག་གསལ་བའི་གཏེར། །
འཛིན་མེད་རྒྱ་མཚོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་གསལ། །
འཇིག་རྟེན་གསར་ པའི་ཕོ་མཚར་ རབ་གསལ་བའི། །
རྒྱ་ཆེའི་མངའ་ཁོངས་དགུང་སྟོན་གཟུགས་ཀྱི་ཟླ། །

ནགས་ཚལ་ གཏེན་པོར་འོས་ པའི་མཐོ་ཐབ་ནང་། ། (སྒྲོངས་ཕྱིད་)
མེ་ མཚོའི་དགྱ་ཟླར་ ཐུར་པའི་ལྷགས་ཞུན་ཆུས། ། (ཕམ་ཕྱིད་)
གློག་སྦོན་དཔལ་ དང་ སོ་སོར་རྟོག་པའི་ འདྲ། །
རབ་འགྱེད་ཚ་ཟེར་ ཏ་གདོང་ མེ་ལ་འགྱན། ། (དང་འགལ)

ཐ་ཏླབས་མཁའ་ལ་འཕྱར་ འདྲའི་ སེམས་ཤུགས་ཀྱིས། །
མདུན་སྐྱོང་ ཏ་མཆོག་ཆུག་པའི་དཔལ་ལ་ ལྷ། ། (མཐོང)
ལྷོད་འདིའི་དགེ་མཚན་གཅིག་བསྡུས་རང་བཞིན་ བཅས། །
ངོ་མཚར་དཔག་མེད་སྒྲ་མའི་མཛོས་པ་བསྒྲ། །

ཟླ་དཀར་རིགས་མཐུན་ཆུ་ལ་ཁའི་གཏམ་བཟང་གིས། །
ཀུན་གསལ་རྟེས་སུ་སྒྲ་བའི་འཛམ་གླིང་ཁྱོན། །
ཡོངས་ཁྱབ་ དཀར་ཏ་ལྷིར་དང་རིགས་མཐུན་ པའི། །

གླགས་སྐྱན་ ཏི་ཟའི་གླིང་ བྱའི་རྟེས་སུ་སྒྲ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའོ།

ཐེ་ཚན་གཏེས་པ་ལ། ༡. གཟུགས་བརྙན། ༢. སོ་སོར་ཐེབ་པ། ༣. གཟུགས་མཚུངས་པ། ༤. གཟུགས་མཉམ་པ། ༥. ཡང་དག་པར་གཞལ་བ། ༦. མཚན་ཉིད་མཐུན་པ། ༧. མཚན་ཉིད་འདྲ་བ། ༨. མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ། ༩. མཐུན་ཕྱོགས། ༡༠. དཔེར་བྱས། ༡༡. དཔེ། ༡༢. རྟོག ༡༣.

དམན་པ། ༡༩. ཅུང་ཟད་དམན། ༢༠. རབ་ཏུ་སྦྱ་བ། ༢༡. སོ་སོར་བརྟོག་
པ། ༢༢. རིགས་མཐུན་པ། ༢༣. མཁས་པར་བྱས་པ། ༢༤. དཔེ་དོན་
གཉིས་ཀ་དམན་པ་མིན་པའི་དོན་ཅན་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་མཐུན་པ་སྟེ་བཅུ་དགུ་ཡོད་
པ་དེ་ནམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བཀོད་ན།

ཤེལ་དཀར་ལྟུན། པློའི་གཟུགས་བརྟན། འཇོན་ལྷོད་ཕྱིད་ཅིང་། །
དར་དཀར་ཐུར། དང་སོ་སོར་ལྷོད། པ་ཡི། །

ཟླ་ཞུན་ཁང་བཟང་གཟུགས་མཚུངས། ཟླ་ཆེན་གང་ས། །
དགུང་ལྷོན་འདིགས་ཕྱིད་ཀ་བའི་ གཟུགས་ དང་མཁན། །

ལི་ཁྲིའི་མདངས་བཟང་ ཡང་དག་གཞལ་ ཕྱིད་ཅིང་། །
འཕྲིག་འགྲོས་ སྣལ་དང་མཚན་ཉིད་མཐུན་ ཐུར་ལ། །
གསེར་སྐྱེད་བཏུངས་ དང་མཚན་ཉིད་ འདྲ་བ་ཡི། །
ཟླ་ཚུ་ ནོར་བུའི་མཆོ་ དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས། །

གཡུ་ཡི་གཞོང་ པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ ཐུ་ཐང་ངོས། །
དཀར་མཛོས་ཁ་ བའི་དཔེར་བྱས་ ལུགས་ཁྱོའི་ཚོགས། །
ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཁྱབ་ ཐུ་ཏིག་ ཆོ་ཏ་བུའི་ དཔེ། །
འཇིག་རྟེན་ཕྱིད་ཡོས་ཆེད་དུ་སྣལ་ པ་རོ་ཏོ། །

མིག་སྣན་མདངས་ ལས་དམན་ པའི་འཕྲི་གཡག་ དང་། །
ནམ་མཁའ་ལྷོང་ ལུས་ཅུང་ཟད་དམན་ པའི་ཏ། །
ཀུན་གསལ་དབྱིངས་ ལུས་རབ་ཏུ་སྦྱ་ བའི་ལྷོངས། །
ཡོངས་གང་ སྐར་ཚོགས་བཀྲ་ དང་སོ་སོར་བརྟོག །

སྒྲ་མའི་ཁང་བཟང་རིགས་མཐུན་གྲོང་གི་ཚོགས། །
བཀོད་ལེགས་གསལ་འཚེར་སྣོག་ཕྲན་འབར་བའི་གཟིས། །
མཚན་ཡང་ཞིན་མོའི་དབལ་ དཔང་མཁན་བྱས་ པའི། །
ངོ་མཚར་ གཏྲའི་རྒྱལ་གྱི་ ཆོས་ དང་མཐུན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

དེའི་ཕྱགས་ལ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་དང་། གྱིན་མ་འདྲ་བའམ། མཚུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དབེར་བཤད་ནི།

དམག་དམངས་བློ་མཐུན་འོ་མཆོའི་ཆོས་ཐུན་མོང་། །
ཕྱི་ནང་བྱ་སྤྱོད་ཀུན་མཐུན་གྱིན་མ་འདྲ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཐེ་ཚན་གསུམ་པ་ལ། ༡. འཐུ་མང་ཡོའི་ཚོག་སྦྱད་ཡོད་པ་དང་། ༢. དེ་ལ་འགྲན་པ་དང་། ༣. དེ་ལས་ཆུལ་བ་དང་། ༤. དེ་ལ་སྦང་བ་དང་། ༥. དེ་ལ་ཁྱུ་བ། ༦. དེ་དང་མི་མཐུན་སྤྲོགས་པ་དང་། ༧. དེ་ལ་འཐབ་པ་དང་། ༨. དེ་ལ་འཕྱ་བ་དང་། ༩. སྨ་འབེབས་ཐྲེད་པ་དང་། ༡༠. དེ་ལ་སྨོད་པ་དང་། ༡༡. དེ་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་དང་། ༡༢. དེ་འགོག་པ་དང་། ༡༣. དེ་ལ་ཆོད་པ་དང་། ༡༤. དེ་ལ་ཕྱག་དོག་དང་། ༡༥. དེ་ལ་མི་བཟོད་པ་བཅས་ནམ་གྱངས་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ས་ས་སའི་དབེར་བཤད་ནི།

མིག་མངས་རིས་ མཛོ་ས་ཀ་ས་ལར་ཆད་ཀ་ ཞིང་ཁའི་ངོས། །
ཟླ་བའི་ཀདོང་མཛོས་འཇུམ་པའི་ གླུ་ལེན་ཞིང་། །
ཀངས་རིའི་མདངས་ ལ་འགྲན་ ཡ་ལ་ཕྲོད་ཆེངས་ཅན། །
གླངས་ལེད་ཞིང་པས་ ས་ཆེན་ཁྱོན་ ལས་ཆུ་ལ། །

འཇུམ་མདངས་ པད་མར་ལྡང་ བའི་ཀདོང་གི་ངོས། །

རྫུལ་ཆུའི་ཐིགས་ཕྲེང་ མུ་ཏིག་འོད་ ལ་འཁྲུ། །
ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ དང་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ པ་ཡི། །
ཞིང་ལས་ ཆུ་གཉེར་གཡོ་བའི་དཔལ་ དང་འཐབ། །
ས་འཛིན་ལྗོན་ པོར་འཕྱོ་ བ་རྣམ་ལྔའི་འབྲུས། །
འཛད་མེད་ནོར་བུའི་གཏེར་ ཡང་སྨ་འབེབས་བྱེད། །

སྣན་འཛེབས་རོལ་ མོར་སྨོད་ པའི་གླུ་དབྱངས་ ཀྱིས། །
དྲི་ཟའི་འཇིག་རྟེན་ ལ་ཡང་ཚོ་འདྲི་བྱེད། །
གསེར་སྦྲངས་བཙོ་མའི་ངོ་མཚར་ འགོག་པ་ཡི། །
ལོ་ལེགས་སྨེ་མའི་རླབས་ཕྲེང་ དབྱར་ མཚོར་གཏོད། །
འདབ་སྟོང་རྒྱས་པའི་དཔལ་ ལ་ཕྲག་དོག་ པའི། །

དཀའ་སྤྱིད་ ཡར་ངོའི་ཟླ་ བར་མི་བཟོད་བྱེད། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

སྡེ་ཚན་བཞི་པ་ལ། ༡. དེ་ཡི་སྐལ་བཟང་འཕྲོག་བྱེད་དང་། ༢. དེ་ཡི་མཛེས་པ་ཟླུམ་བྱེད་དང་། ༣. དེ་དང་དེ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། ༤. དེ་ལས་ལྷག་པར་མཛེས་པ་དང་། ༥. དེ་ཡི་རྗེས་སུ་རྐང་པ་འཛོག་པ་དང་། ༦. དེ་ཡི་ནུས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ༧. དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ༨. དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འཆིང་བ་དང་། ༩. དེ་ཡི་ངང་ཚུལ་འགོག་པ་དང་། ༡༠. དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་བཅས་བཅུ་ཡོད་པ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

ཟླ་བ་ཞུན་ མའི་སྐལ་བཟང་འཕྲོག་བྱེད་ ཅིང་། །

དབང་གཞུ་བཀྲ་ བའི་མཛེས་པ་ཟླུམ་བྱེད་ ལ། །

སྒྲ་མའི་ཁང་བཟང་བཀོད་པ་ ཚར་གཅོད་པའི། །
བཟོ་གྲ་ འཛིན་མེད་གནས་ ལས་ལྟ་གཅ་པར་མཛོས། །

རྒྱ་སྐར་ རྟེས་སུ་ཀུང་པ་འཛོག་ ཡ་ཡི། །
ཚན་རིག་རལ་གྲིའི་ ནུས་པར་འདུག་ ཡ་དེས། །
མེ་ཟོང་ རྟེས་སུ་འགྲོ་ བའི་བཟོ་བོའི་ཏློ། །
མཐའ་བྲལ་ནམ་ མཁའི་རྟེས་སུ་འཚིང་ བ་ལགས། །

འཕྲལ་ཅན་ མི་ཡི་ངང་ཚུལ་འགོག་ ཅིང་པའི། །
ལག་རྩལ་འགན་ཟླ་མེད་པས་འཛམ་གླིང་གི །
རྒྱན་གྱར་སྟོན་རབས་མེས་པོའི་ཏློ་གོས་ཀྱི། །
རྟེས་སུ་ཅིང་ ཡའི་དཔེ་གཞན་སྲིད་ན་མེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོང་དུ་བཤད་པའི་དཔེ་ རྒྱན་གསལ་ཅིང་ཀྱི་ སྒྲ་དེ་ རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ གཞུང་ནས་དངོས་སུ་གསལ་བ་དུག་ ཅུ་རེ་གསུམ་དང་། ཤུགས་བསྟན་གཉིས་ བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་ རྣམས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པས་ རྒྱ་གར་སྐད་ལ་རེ་རེ་ནས་ སྒྲ་མི་འདྲ་ཡང། བོད་སྐད་ལ་ སྡ་ཕྱི་ཐོག་པའི་ རྒྱོན་ཡོད་པ་ནི། ཞར་ལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ཟུར་དུ་མ་ཕྱིས་ཤིང། དེ་བཞིན་དུ། ཆ་དང། ཐོག་དང། ལྷུན་ཟླ། མཐོང། ཐོས་པ། དྲན་པ། རེག་པ། ཕམ་པ། སྐྱེ་བ། འཛིག་པ། སེམས་པ་བཅས་བཅུ་གཅིག་དང། དེའི་ཁྱོང་དུ་མཁས་པ་ ཆེས་ཀྱིས་ བློ་ གོས་ ཀྱི་ འཚར་ ཚོ་ ལས་ ཐུབ་ ཚུལ་ མི་ འདྲ་ བ་ དུ་ མ་ ཡོད་ པར་ གསུངས་པ་ བཞིན་ བཀོད་ ན་ ཅ་ ཅང་ མང་ པར་ འགྱུར་ བས་ ལྟན་ ངག་ གི་ གཞུང་ གཞན་ དག་ལས་ མཁྱེན་ པར་ མཛད་ དགོས་ སོ། །

འོ་ན་ མཚུངས་པ་གསལ་ཅིང་ཀྱི་ སྒྲ་གོང་དུ་ བཤད་ པ་ དེ་ དག་ གང་ ཡང་ སྒྲུར་ མེད་ ན་ དཔེ་ དང་ དཔེ་ ཅན་ གཉིས་ མཚུངས་ པར་ སྟོན་ མི་ ནུས་ སམ་ ཞེ་ ན། དེ་

ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་རང་དུ་གསལ་བའི་བསྟོས་པའི་དཔེ་
དང་། རབ་བཏགས་ཀྱི་དཔེ། ཟླ་ཚེམ་གྱི་དཔེ། གཏན་འབེབས་ཀྱི་དཔེ།
ཚོར་བའི་དཔེ། དགག་པའི་དཔེ། དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ། ཟླ་བོ་དང་ཕོ
ཡིའི་དཔེ། མཚུངས་སྤྱོར་གྱི་དཔེ་བཅས་ལ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ས
ས་སྤྱོར་མེད་ཀྱང་། དཔེ་དོན་སྤྱོར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་གི་ཚོ་ནས་དཔེ
དང་དཔེ་ཅན་མཚུངས་པར་གོ་ནུས་པ་དང་། ཡང་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲའི་ནང
ནས་འདྲ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ས་མས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། འཕྲལ་བ
ས་གས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་ཚུལ་མ་མཁས་ན་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་
དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲར་མི་འགྱོ་བ
ས་གས་ཞིབ་ཚའི་བློས་སྤྱོར་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ས། །

(6) དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ རྒྱན།

(1) གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

བརྗོད་འདོད་དོན་ཉིད་དཔེ་ཡི། །
གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་གཟུགས་ཅན་རྒྱན། །

དཔེ་དང་དཔེ་ ཅན་ གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས་པར། བརྗོད་པར་
འདོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་
ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(2) གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། །
དེ་ལ་ནང་གསེས་ཉི་ཤུ་སྟེ། །
བསྟོས་དང་མ་བསྟོས་བསྟོས་མ་བསྟོས། །

མཐའ་དག་ཆ་ཤས་ཆ་ཤས་ཅན། །
ཡན་ལག་གཅིག་སོགས་ལྡན་པ་དང་། །
མི་ལྡན་མི་མཉམ་ཕྱད་པར་ཅན། །
འགལ་དང་རྒྱ་དང་སྒྲོན་བ་དང་། །
དཔེ་དང་སྟོག་པ་ཅན་དང་འགོག །
མཉམ་འཇ�g་གཟུགས་ཅན་བསྟོན་དོར་རོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ། ། ༧. བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན། ༨. མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན། ༩. བསྡུས་ཤིང་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན། ༡༠. མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན། ༡༡. ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན། ༡༢. ཆ་ཤས་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་ཅན། ༡༣. ཡན་ལག་གཅིག་གི་གཟུགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དང་། ༡༤. ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན། ༡༥. མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན། ༡༦. མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན། ༡༧. ཕྱད་པར་ཀྱི་གཟུགས་ཅན། ༡༨. འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན། ༡༩. རྒྱ་ཡི་གཟུགས་ཅན། ༢༠. སྒྲོན་བའི་གཟུགས་ཅན། ༢༡. དཔེ་ཡི་གཟུགས་ཅན། ༢༢. སྟོག་པ་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་ཅན། ༢༣. འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན། ༢༤. གཟུགས་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་ཅན། ༢༥. བསྟོན་དོར་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་བཅས་ཆུམས་ཡིན་ནོ། །

(３) གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱི་ནང་གསེས་དང་ཕོ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་བར་ཀྱི། །
འབྲེལ་སྒྲ་བསྡུས་པ་བསྡུས་པའི་གཟུགས། །

བཤད་འདོད་ཀྱི་ དཔེ་ དང་ དཔེ་ ཅན་ གཉིས་ བར་ མཚམས་ སྟོར་ བྱེད་ ཀྱི་ འབྲེལ་སྒྲ་བསྡུས་ནས་དཔེ་ཅན་དཔེ་ཡི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ། དེའི་

མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་རྫ་བ་ལས་བཤད་པ།

དཔྱང་པ་འཁྲི་ཤིང་ལག་པ་ནི། །

པཏྨ་རྐང་པ་ཡལ་འདབ་གཡོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། མཛོས་ལྡན་མ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔྱང་པ་ནི་འཁྲི་ཤིང་དང་། ལག་པ་ནི་པད་མ། རྐང་པ་ནི་ཡལ་འདབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུར། དཔེ་ཅན་དཔྱང་པ་དང་། དཔེ་འཁྲི་ཤིང་། དཔེ་ཅན་ལག་ པ་ དང་། དཔེ་པད་ མ། དཔེ་ཅན་རྐང་པ་དང་། དཔེ་ཡལ་འདབ་བཅས་དཔེ་ཅན་དང་དཔེ་གཉིས་སོ་སོའི་བར་གྱི་འབྲེལ་སྦྱ་བསྟན་པའི་དབང་གིས་དཔེ་དང་ དཔེ་ ཅན་ གཉིས་ གཞི་ མཐུན་དུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས། །

ཁྱོད་ཞལ་པཏྨ་མཚན་སྟྲག་འདབ་ཡངས་པ། །

ཚོམས་ལྷོང་གི་ས་རར་ཏོ་འཛིན་བྱང་བ་གཡོ། །

ལང་ཚོ་ཆད་བྱང་དཔྱིད་དཔལ་དར་བ་མོ། །

དབྱངས་ཅན་མཛོ་ཧིས་རྒྱུད་ཚལ་དེ་ཁོ་ན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) བོད་སྐྱོང་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མཚན་འདབ་བརྒྱའི་གཟུགས། །

ལྟ་འདོད་ཟླ་ལྟན་བྱང་བ་འགའ་མཆིས་ན། །

ཕྱོགས་ལྷུང་མི་གཅང་རྩལ་ཁྱོད་ཡོངས་སྒྲངས་ནས། །

སྟྲན་ཆོག་རྒྱུད་ཚལ་གསར་པ་འདིར་ཞུགས་རིགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་རྣང་གསེས་གཉིས་པ་མ་བསྟས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ།

བར་ཀྱི་དྲུག་སྦྱ་མ་བསྟས་པ། །

མ་བསྟས་པ་ཡི་གཟུགས་ཅན་དོ། །

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་བར་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་སྒྲ་

(འབྲེལ་སྦྱ་) མ་བསྡུས་པར་དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ནི་མ་
བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ལག་ པའི་འཕྲི་ཤིང་ ཕོར་མོ་རྣམས། །
ཡལ་འདབ་ སེན་ ཙའི་འོད་ཟེར་ནི། །
མེ་ཏོག་ཏུ་ཐུར་དཕྱིད་ཀྱི་དཔལ། །
ཁྱོད་ནི་ངེད་ལ་མངོན་སུམ་རྫུ། །

ཚོ་དོན་ནི། ལག་པའི་འཕྲི་ཤིང་ཕོར་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཡལ་འདབ་སེན་ཙའི་
འོད་ཟེར་དུ་ཐུར་པའི་མཛེས་མ་དཕྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཁྱོད་ནི་ངེས་ཀྱི་མིག་ལམ་ལ་
མངོན་སུམ་དུ་རྫུའོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། གཟུགས་སུ་དགོད་ཆུའི་ལག་པ་དང་
འཕྲི་ཤིང། ཕོར་མོ་དང་ཡལ་འདབ། སེན་ཙའི་འོད་ཟེར་དང་མེ་ཏོག་བཅས་
ཕོ་ཚའི་བར་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་རྒྱ་པའི་སྒྲ་ (འབྲེལ་སྦྱ་) མ་བསྡུས་པར་བརྗོད་ཆའི་
དོན་ཞིད་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལུས་ ཀྱི་འཕྲི་ཤིང་འཁྱོག་པོའི་ཙེར་སྨིན་པའི། །
རལ་ པའི་མེ་ཏོག་ཙམ་པ་ཀ་ཡི་རྩལ། །
འཕྲང་འདོད་མིག་ ཀྱི་བྱང་བ་ཀེམ་ཀེམ་གཡོ། །
ཏྲན་ པའི་སྐྱེད་ཚལ་འདི་ནི་ཡ་རེ་ང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) རྣམ་ལྟའི་གླིང་ ཀྱི་ཀུན་གསལ་ཁྱོན་ཡངས་པོར། །
མེས་རྒྱལ་མཚན་ ཀྱི་གྲགས་སྐྱན་དཔྱར་སྐྱེས་ཏ། །

བརྟུངས་ ཚེ་སྐྱེ་ ཏྲའི་མདོངས་མཐའ་མཛེས་པའི་ཚོགས། །
ཡིད་ལ་རབ་ དགའ་ཞིང་ཁ་ཅིག་ཡང་འཛིན། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་པོ་ཡི། །
བར་དུ་འབྲེལ་སྒྲ་འགའ་ཞིག་ནི། །
བསྟན་ཏིང་འགའ་ཞིག་མ་བསྟན་པ། །
བསྟན་ཏིང་མ་བསྟན་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་པོའི་བར་ཀྱི་འབྲེལ་སྒྲ་འགའ་ཞིག་ བསྟན་ལ། འགའ་ཞིག་མ་བསྟན་པར་དཔེ་ཅན་དཔེ་ཡི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

བཞིན་ རྣ་འཇུམ་པའི་ རྣ་འོད་ཅེས། །
གཟུགས་ཅན་བསྟན་དང་མ་བསྟན་པའོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་རྣ་བ་དེས་འཇུམ་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོད་པ་སྟེ། དཔེ་ཅན་བཞིན་རས་དཔེ་རྣ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་བར་ཀྱི་འབྲེལ་སྒྲ་བསྟན་ཏིང་། དཔེ་ཅན་བཞིན་རས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འཇུམ་པའི་ནམ་འགྱུར་དེ་ རྣ་བའི་འོད་ཀྱི་གཟུགས་ སུ་བཀོད་ལ། དེ་གཉིས་བར་ཀྱི་ འབྲེལ་སྒྲ་མ་བསྟན་པར་ཏོན་དེ་དཔེ་ཡི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚེ་ཏོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཆེ་དགའི་གཉན་ཐུར་ཁྱོད་གཙོང་པཏྨ་དཀར། །
ས་ཕྲེང་ ཀེ་ས་ར་ཚོགས་པས་མཚན་དང་ར། །
སྨིན་མ་འཇུག་ པའི་ར་ཡིག་གཉིས་པ་ཟུང་། །
འཇོད་ པའི་སྒང་ཐོས་ ཐུས་ པའི་གར་སྟབས་བསྟུར། ། ཞེས་ པ་

ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) ཏང་གི་སྲིད་ཐུས་ མ་ལ་ལྷ་ཡི་ཐུ་ན། །
ཀུན་སྟོམས་རྡོ་རྒྱུད་གྲོབ་བསིལ་སྨྲ་ཞབས་ཞབས། །
ཆུ་མ་ཨང་མི་རིགས་སེམས་ ཀྱི་རི་དཔལ་ཀུན། །
ངལ་གསོའི་ ཏི་བསྲུང་ཐོག་བཅུར་འགྱེད་འདི་མཚར། ། ཞེས་པ་
ལྟ་བུ།

གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཆུན་བཞི་པ་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ནི།

ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན། །
གཟུགས་བྱས་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཤས་ཅན་ཡོངས་རྫོགས་
གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

སོར་མོ་དཔལ་ བའི་འདབ་ཕྲེང་ དང་། །
སེན་མོའི་འོད་ ཀྱི་ཁ་སར་ཅན། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་ནི། །
ས་སྟོང་ཆུམས་ཀྱི་སྟེ་བོར་འཛིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཕོ་དོན་ནི། ཀྱེ་མཱའི་དབང་པོ་ཞེས་ རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས། ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རབ་ ཏུ་དམར་བའི་འདབ་མའི་ཕྲེང་བ་དང་། སེན་མོའི་འོད་ ཀྱི་ཁ་སར་གསལ་བ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་ནི་ས་གཞི་སྟོང་བའི་རྒྱལ་ཕྲན་ ཆུམས་ཀྱི་སྟེ་བོར་ཅོད་པན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཛིན་ནོ། ། ཞེས་པར། ཆ་ཤས་ཅན་ ཀྱལ་པོའི་ཀུང་པ་པཎ་དང་། ཀུང་པའི་ཆ་ཤས་སོར་མོ་ཆུམས་འདབ་མ་དང་ སེན་མོའི་འོད་ ཟེར་དེ་ཁ་ས་ཀྱི་ གཟུགས་ སུ་བཀོད་དེ་ ཆ་དང་ ཆ་ཤས་ ཅན་ ཡོངས་རྫོགས་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

འཁྲིལ་ལྷེམ་ལུས་ཀྱི་ལྷུག་ཕྱན་ཡིད་འོང་རྩེར། །
མཚར་སྣུག་རྩོགས་པའི་བཞིན་རས་མེ་ཏོག་ཁོད། །
ཟླར་མིག་བྱང་བ་གཞོན་ནུའི་འཕྲར་ལྷོང་བཅས། །
ལུས་མཆོག་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན་པར་འཚུད་དེ་སྲུ། ། ཞེས་པ་ལྷ་
བྱའམ།
ཡང་ན།(རང་) རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་རིག་གཞུང་པཎ་མཆོར། །
ནམ་དཔྱོད་གཤོག་ཙལ་བསྟན་ལ་ཐུང་ཚུབ་ཀྱང། །
ཆེས་ཆེར་ཕྱ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཆུ་གླང་ངོས། །
ཐུང་ས་བཙོན་འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་འཛིག་འདི་མཛོས། ། ཞེས་པ་
ལྷ་བྱའོ། །

གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་ལྔ་པ་ཆ་གས་གཟུགས་ཅན་ནི།

ཆ་ཤས་གཟུགས་ཐུས་ཆ་ཅན་ནི། །

གཟུགས་སྲུ་ཐུས་ཆ་ཤས་གཟུགས། །

བཟླ་ཐུའི་དོན་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་གཟུགས་སྲ་བཀོད་ཅིང། ཆ་ཤས་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྲ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དབེར་བཟླ་ཐུ་ལས་བཤད་པ།

གཏུམ་མོ་གློ་བུར་ཉིད་ཏུ་ནི། །
ཁྱོད་གངོང་མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ། །
རྟུལ་ཀྱི་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ཡི། །
དོག་པ་སྲ་ཏིག་འོད་ཅན་འཛིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ཀྱེ་གཏུམ་མོ་ཞེས་བོས་ནས་གློ་བུར་ཉིད་ཏུ་ཁྱོ་བའི་རྒྱ་ཆེ་ཤུ་མེད་པར་ཡང་མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ་བས་ཁྱོ་བ་སྟོན་ཅིང། ཁྱོ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟུལ་ཆུའི་ཐིགས་པའི་དོག་པ་སྲ་ཏིག་ཞི་འོད་ཅན་དཀར་བ་འཛིན་

ནོ། ། ཞེས་ཆ་ཤས་ཅན་བྱད་མེད་ཁྱོས་པའི་གདོང་ནི་གང་གི་འང་གཟུགས་སུ་མ
བྱས་ཤིང་། གདོང་གི་ཆ་ཤས་མཚུ་བསྟོད་པ་ནི་ཡལ་འདབ་གཡོ་བའི་གཟུགས
དང་། གདོང་གི་རྒྱལ་ཚུའི་ཕིགས་པ་ནི་སུ་ཏིག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ
བུའོ། །

གོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་དཔྱང་ས་ཅན་དགའ
ལྷོས།

ཆོས་ལས་ཕྱིང་ཀུན་ད་གསར་པའི་ཕྱིང་བ་དང་། ། ×

དཀྱུས་རིང་སྦྱན་ཟླ་ཀཡོ་བའི་ཡུན་ལ་བཞུད། ། ×

མཚན་སྦྱ་ཐ་ཚ་ལ་ཐ་ཡོའི་ཀ་ས་ཅན། ། ×

ཁྱོད་ཞལ་ཐུར་ད་ལ་ཐད་ལ་བའི་ཟླ་ལ་བཟང་སྟོལ། ། ཞེས་པ་ལྟ
བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ཕུལ་བྱང་མི་རིགས་རིག་ཀཱ་ཞང་ནམ་མཁའི་ནོར། ། ×

ལྷིང་ཐོབས་ཆུང་གི་ཤིང་ཏུ་ས་ལེགས་བྱང་ཏེ། ། ×

བོད་ཐོང་ས་ཀཏྭ་ས་ལ་ཀ་ཞབ་ཡང་ས་པའི་ཚལ། ། ×

འཕྲིད་མཁས་ཐོན་རབས་ལོ་པཏ་བསྟན་ས་པའི་ཡུལ། ། ཞེས་པ་ལྟ
བུའོ། །

ཀཱ་ཤ་ས་ཅན་ཀྱི་ཆུན་ཏུ་ཀ་པ་ཆ་ཤས་ཅན་ཀྱི་ཀ་ཤ་ས་ཅན་ནི།

དེ་ལས་ལྷོ་ཀ་ཏེ་ཀ་ཤ་ས་ལ་བཀོད། ། ×

ཆ་ཤས་ཅན་ཀྱི་ཀ་ཤ་ས་ཅན་ནོ། ། ×

ལྷར་བཤད་པ་དེ་ལས་ཤོ་ལྷོ་ལ་ཆ་ཤས་ཅན་དེ་ཉིད་དབེའི་ཀ་ཤ་ས་ལ
བཀོད་ལ། དེའི་ཆ་ཤས་ཆམས་ཀ་ཤ་ས་ལ་ཐ་ཚ་ལ་ཕ་ཞེ་ཀ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཤོ་དོན་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཀུངས་པའི་འདམ་ཆེས་ལྷིན་འཕྲོ་ཀ་ཅིང། ། ×

ཏུལ་གྱི་ཆུ་ནི་ཟགས་པ་དང་། །
མིག་དག་ཀུན་ཏུ་དམར་བ་འདིས། །
སྨྲས་པའི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པའི་འདམ་སྐྱེས་ཏེ་པདྨ་དེའི་ངོས་ལ། སྨིན་མ་འཁྲོག་པའམ་གཡོ་ཞིང་ཏུལ་ཆུའི་ཐིགས་པ་ཁྲུམ་ཁྲུམ་དུ་འཛག་པ་དང་། མིག་ཕྲིན་ཀུན་ཏུ་དམར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་ལང་ཚོ་ཅན་རྣམས་བུད་མེད་མཛེས་མར་རྩེ་ཞིང་དགའ་བར་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གདོང་གི་ཆ་ཤས་སྨིན་མ་དང་། ཏུལ་ཆུ། མིག་རྣམས་གང་གིའང་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་ཅིང་། ཆ་ཤས་ཅན་གདོང་གཅིག་པུ་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཧྥ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས།

འཛམ་དབྱངས་བཞིན་རས་ལི་ཁྲིའི་ཐིག་ལེའི་ངོས། །
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་སྤྱན་དཀྱུས་དང་། །
ཇི་སྙེད་ལེགས་བཤད་སྒྲོགས་པའི་ཞལ་གྱི་སྒོ། །
འཛུམ་པས་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་རྒུར་ངལ་གསོ་སྟེར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) རྟ་མཆོག་ཁ་ལས་རབ་འབབ་ལོ་ཧི་ཏའི། །
ན་ཆུང་བུ་མོའི་ལུས་ལས་ཟགས་པའི་སླུང་། །
དཀར་བསིལ་ལྡུ་བའི་རྒྱུན་དང་འཐབ་ནས་སུ། །
མ་དྲོས་མཚོ་ཆེན་ཡངས་པོར་འཁྱུད་ལ་བྲེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་བདུན་པ་ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་ནི།

ཡན་ལག་གཅིག་ཙམ་གཟུགས་བྱས་སོགས། །

སྨོན་ཚུལ་འགའ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ། །

ཁྱད་གཞིའི་ཡན་ལག་གཅིག་ཅམ་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། ཡན་ལག་ གཞན་དག་གང་གིས་འདང་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་པ་ནི་ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་ ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་གཉིས་ཅམ་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡན་ ལག་གཉིས་གཟུགས་དང་། ཡན་ལག་གསུམ་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡན་ལག་ གསུམ་གཟུགས་ཟེར་བ་སོགས་སྨོན་ཚུལ་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། འདིར་ ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ན། རྩ་བ་ལས།

མཛོས་མ་ཐོས་པའི་མཁྲུར་ཚོས་དམར། །

མིག་གི་ཡུན་བལ་དམར་པོ་ཅན། །

ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གིས་སྐྱེ་བོ་ནི། །

འདི་ཡང་དམར་བའི་རང་བཞིན་བྱས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

བུད་མེད་མཛོས་མ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཆུ་འགྱུར་མཁྲུར་ཚོས་ དམར་བ་དང་། མིག་སྨིན་གྱི་ཡུན་བལ་ཁ་དོག་དམར་པོ་དང་ལྡན་པའི་གདོང་ འདིས་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་ཅན་འདི་ཡང་ཆགས་པས་བཅིངས་ནས་དམར་བའི་ རང་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། ། ཞེས་ཡན་ལག་ཅན་བུད་མེད་མཛོས་མ་འདོད་ཆགས་ ཀྱིས་ཐོས་པའི་གདོང་དང་། དེའི་ཚ་ཤས་སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་ཆགས་པས་བཅིངས་ པ་དེ་གཉིས་གང་གི་གཟུགས་སུའང་མ་བྱས་ཤིང་གདོང་གི་ཚ་ཤས་མིག་སྨིན་ཁ་ དོག་དམར་བ་གཅིག་པུ་མེ་ཏོག་ཡུན་བལ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡན་ལག་གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

མཛོས་པའི་སྐྱ་ཡི་གསང་བ་མི་ཟད་རྒྱན། །

མཚན་དཔེ་མེ་ཏོག་འབར་བའི་ཚ་རེར་ཡང་། །

ལྟ་བས་མི་ངོམས་ཟིལ་དང་འབུམ་འཛོགས་པ། །

མགོན་དེའི་བཀའ་དྲིན་ཡངས་པ་ཟོས་སུ་དྲན། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུའམ།

ཡན་ལག་གསུམ་གཟུགས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད།

འགོས་རིགས་ལས་འཁྲུངས་ཆོས་གྲུབ་ཡོ་ཙྪ་བ། །

ཁྱོད་ཐུགས་མཁྱེན་བརྩེའི་འཕྲུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཡིས། །

མེས་རྒྱལ་རིག་གནས་རྣམ་མང་ནོར་བུའི་གཏེར། །

ཡིགས་དྭངས་གངས་ལྗོངས་འཛིན་མའི་སྟོད་ཀུན་བཀང་། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་བརྒྱད་པ་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་སོ་སོའི་ཆོས། །

ཕན་ཚུན་ལྡན་པ་ལྡན་པའི་གཟུགས། །

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

གདོང་འདི་འཛུམ་པའི་མེ་ཏོག་འབར། །

གཡོ་བའི་མིག་གི་བུང་བ་ཅན། །

ཞེས་པ་སྟེ།

ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་ན་ཆུང་ངུར་གོད་ཅིང་འཛུམ་པའི་མེ་ཏོག་གི་དཔལ་འབར་བ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཕྲུལ་བའི་མིག་གི་བུང་བ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུར། གཟུགས་སུ་དགོད་བྱའི་མེ་ཏོག་དང་བུང་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འགྲོགས་པ་དང་མཐུན་པར། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཁྱོད་ལུས་ས་དྭ་ཀུ་རའི་འབྲི་ཤིང་འདི། །

ལང་ཚོའི་མེ་ཏོག་ཅི་ཡང་འབར་བས་ནི། །

ཐུར་དུ་ཆུ་མའི་ཁྲར་ཀྱིས་དྲུང་འཐུར་ཞེས། །

ཤེས་ལྡན་འདབ་ཆགས་ཚོགས་རྣམས་ཅི་དཀར་སྨྲགས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ཐུགས་ཐུགས་ཁྲར་འཆང་ཟབ་བཏུང་དགོངས་པའི་རྩལ། །

ཡོངས་རྫོགས་གཙོ་འཛིན་འདུས་པའི་ལེ་ཤེའི་ནགས། །

འཕྲལ་ཡུན་བདེ་བའི་འབེལ་མཆིད་ཞིན་མོའི་བོད། །

ཐུགས་ཚེ་ཐུགས་ཆུ་དགའ་བདེའི་ཏི་བསྡུང་འགྱེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཆུན་དགུ་པ་མི་འོས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། །

གཟུགས་གཞིས་ཕན་ཚུན་མེ་ལྡན་པ། །

མེ་ལྡན་པ་ཡི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་དཔེ་གཞིས་པོ་ཕན་ཚུན་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པར་ མི་འོས་པ་ཞིག་ གཟུགས་ སུ་ བཀོད་ པ་ ཞིག་ ཡིན་ ཏེ། དེའི་ ཁོ་ ངོན་ ཀྱི་ དཔེར་ བརྗོད་ ཙ་ བ་ལས་བཤད་ པ།

གདོང་འདི་འཇམ་གཤེར་ཟླ་འོད་དང་། ། ལ

ལ་ཆ་ཡའི་མིག་གི་ཡུན་ཅན། །

ཞེས་པ་ ལ། ཁྱོད་ ཀྱི་ གདོང་འདི་ འཇམ་ ཞིང་ གཤེར་ ཟླ་ ཟེད་ དང་། གནས་ཅིང་ ལ་ ཆ་ ཡའི་ ཀྱི་ ཡུན་ ཅན་ ནོ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ ཏུ། གདོང་ ཀྱི་ འཇམ་ རིས་ ཟླ་ ཟེད་ ཀྱི་ གཟུགས་ སུ་ བཀོད་ ཅིང་། ཐོ་ ཞིང་ ལ་ ཆ་ ཡའི་ ཀྱི་ གཟུགས་ སུ་ བཀོད་ ཀྱང་། ཟླ་ ཟེད་ དང་ མེ་ ཏོག་ ཡུན་ ཅན་ ཀྱིས་ མཉམ་ ཏུ་ འགྲོགས་པར་ མི་ འོས་ པ་ ཏེ་ ལྟ་ ཏུ་ གཟུགས་ སུ་ བཀོད་ པ་ ལྟ་ ཏུ་ ནོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཏུ་ལའི་བློ་མ་ཟུ་ཕྲེང་ལྟ་པས།

མཆུ་ཐོས་ཡུ་དུམ་ལ་རའི་འདབ་མའི་དབྱས། །

སྲབ་འཇམ་རོ་འཛིན་གློག་དམར་རབ་འཕྲུག་ཅིང། །

མ་འདྲེས་ཆུམ་པར་གསལ་བའི་སྒྲན་ཀྱི་འཇའ། །

སྨིན་མའི་ནགས་ཀུང་སྤུག་པོའི་ཁྲོད་ན་གཡོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང) བོད་ལྷོངས་ཧོར་འཛིན་བྱ་མོའི་བཞིན་རས་ཅོག་ས། །

ཞིང་འཕྲག་ཐོན་སྐྱིང་པཎ་བཞད་པའི་ཚལ། །

རྒྱལ་ཁའི་འཕྲིན་བཟང་སྨོན་ལམ་ལའི་གཏམ་སྨན་ཀྱི། །

འདབ་བཆྭའི་ཕྲེང་མཛོས་ཀུན་ཀྱི་མཀྱལ་བར་བཆྭན། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་བཅུ་པ་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་དེ།

ཡན་ལག་ཅན་དེ་གཟུགས་བྱས་ལ། །

ཡན་ལག་གཟུགས་སུ་བྱས་མ་བྱས། །

ཅི་ལྟར་རིགས་པ་འཕེང་འགྲོས་ལྟར། །

ཕྱི་ལ་མར་སྨོར་བ་མི་མཉམ་གཟུགས། །

ཁྱད་གཞིའམ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ལ་ཡན་ལག་ཆུམས་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་སྟ་ཆོགས་པའི་སྣོ་ནས་འཕེང་པོའི་འགྲོས་ལྟར་ཕྱི་ལ་མར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཁོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཆུས་པའི་མཁྲུར་ཆོས་རབ་དམར་ཞིང། །

སྨིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་གར་ཕྱེད་པ། །

ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་ཡིད་སྒྲབས་ཀྱིས། །

འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་གཞོམ་པར་ནུས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་དོན་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆུས་པའི་མཁྲུར་ཆོས་ཀྱི་

མདོག་རབ་ཏུ་དམར་ཞིང་སྨིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་གི་གར་མཁན་མཛེས་པར་གཡོ་བའི་ཁྲོད་ཀྱི་གདོང་ཟླ་བའི་ཡིད་སྲུབས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་ཆགས་པས་གཞོམ་པར་ནུས་སོ། །ཞེས་གདོང་གི་མཁྲེར་ཚོས་དམར་བ་དེ་གང་གིའང་གཟུགས་སུ་མ་བྱས་ལ་གདོང་གི་ཡན་ལག་གི་ནང་གསེས་སྨིན་མ་དེ་འཁྲི་ཤིང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་རྗེས། འཁྲི་ཤིང་དེ་སླར་ཡང་གར་མཁན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་གཟུགས་ཅན་འཕར་མ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གདོང་དེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཟླ་བ་དེ་སླར་ཡང་ཡིད་སྲུབས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་བཅས་ཆ་མི་མཉམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལྷ་ཡི་སྲས་གཅིག་ཁྲོད་ཞལ་ལྟ་ན་སྡུག །
ཡིད་ཙམ་ཕྱེ་བའི་མཚུ་སྔོས་པདྨའི་ཤྭབས། །
མཛེས་བྱེད་ཚེམས་ཀྱི་གེ་སར་དང་མོའི་སྤྲུ། །
དཀར་བའི་ཕུན་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྲོ་ལྡན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) རབ་མཛེས་རྒྱ་གཏེར་རྣམ་བཞིའི་སྐྲ་རགས་ཀྱིས། །
ལྷུམ་གཟུགས་ནོར་འཛིན་ལྟོ་བ་ཡངས་པོའི་སྟོད། །
འཆིང་བྱེད་མཐོན་མཐིང་གངས་ཀྱི་ཙོད་པན་ཅན། །
འདི་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་གྱི་བང་མཛོད་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཅུ་གཅིག་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཟུགས་ནི།

དམིགས་བསལ་ཚོས་འགའ་གཟུགས་སུ་བྱས། །
ཁྱད་པར་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

ཁྱད་གཞི་དེ་ལ་ཡོད་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཚ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཇ་ཏུའི་བུ་མོའི་ཆུ་ཞོས་ནི། །

འཕྲིག་ཕྲེད་ཀྱང་པའི་ཁྱེར་ལྟན་པ། །

ལྟ་མིན་དོགས་མེད་ལྟ་དགའ་བའི། །

དགའ་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་ཀྱར་ཅིག །

ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་དུ། ཇ་ཏུའི་བུ་མོ་སྟེ་ཆུ་བོ་གཏྲ་དེ་ལྟ་ཚངས་པས་ཁྱབ་འཇུག་ལ་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱ་དགའ་ལ་ཆུ་བོ་གཏྲ་ཞབས་བསིལ་དུ་སྦྱིན་ནོ། ། ཞེས་བཤད་སྟོལ་ཡོད་པ་དེ་དང་སྦྱར་བ་སྟེ། ཆུ་བོ་གཏྲ་དར་གོས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེ་ཁིད་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཞབས་ བསིལ་ དུ་ ཀྱར་ པའི་ དམིགས་ བསལ་ ཀྱི་ ཁྱད་ ཆོས་ དམིགས་ བསལ་ཞིག་དང་ལྡན་པ་དེ་ཁིད་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན། (གཏམ་རྒྱུད་འདི་ཁམས་པ་སྒྲུལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་མས་བཙལ་མས་པའི་《སྟན་ངག་གི་རྒྱན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་པ་ཆེན་བློ་མའི་ཞལ་ལུང》ཞེས་པའི་ནང་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་)

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཕོད་མཁས་པས།

ཆོས་ལྟན་རྒྱལ་པོའི་ཀུང་ས་ཐོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི། །

དེ་གས་ལྟན་གཙུག་གི་ལ་ཕོད་གཡོ་བའི་ཁྱེར། །

བཀོད་ནས་ལྟ་ཆ་མས་ཀུན་དགའི་རྒྱལ་མཚན་ཁྱེར། །

བཙུག་པས་པས་ལྷོད་པའི་ཁྱོན་འདི་བསྡུང་ཀྱར་ཅིག ། ཅེས་པ་ལྟ་ བ་འམ།

ཡང་ན།(རང་) རི་འཛོགས་དཔྱང་ལྷོའི་ཀུང་ས་ཐོན་ནོར་བུའི་རྩལ། །

འཇམ་གྲྭང་ས་མཐོ་ཞ་ལ་པའི་ཅོད་པན་དུ། །

བཀོད་ཚེ་མཐོན་མཐིང་གངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ཡང། །

སྐར་ལྟའི་ དར་ དམར་ སྲོ་ བོའི་ ཆུན་ ངུ་ ཟླངས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆུན་བཅུ་གཉིས་པ་འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནི། །

དབེ་དེར་གྲོད་མེན་ཁྱད་ཆོས་འགལ། །

བཀོད་པ་འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། ། ।

གཟུགས་སུ་དགོད་ཅའི་དབེ་དེར་མི་གྲོད་པའི་ དོན་ ཀྱི་ ཁྱད་ ཆོས་ འགལ་ ཞེག་བཀོད་ རྟེས་ དོན་ ཉིད་ དབེའི་ གཟུགས་ སུ་ དགོད་ པ་ ཞེག་ ཡིན་ ཏེ།

དེའི་ ཚོ་ ངོན་ ཀྱི་ དབེར་ བརྟེད་ ཙ་ བ་ ལས་ བཤད་ པ།

པཏྨ་ རྣམས་ ནི་ མི་ ཟུམ་ ཞིང་ ། །

ནམ་ མཁའ་ ལ་ ཡང་ མི་ འགྲོ་ བ། ། ।

ཁྱོད་ ཀདོང་ ཟླ་ བས་ བདག་ ཀྱི་ ནི། ། ।

སྲོག་ རྣམས་ འཕྲོག་ པ་ ཉིད་ ངུ་ ལྟ། ། ।

ཞེས་ པ་ སྟེ། ཚ་ ངོན་ ནི། པཏྨ་ རྣམས་ ཟུམ་ པར་ མི་ ཕྱེད་ ཅིང་ ནམ་ མཁའི་ ངོས་ ལ་ ཡང་ མི་ འགྲོ་ བའི་ ཁྱོད་ ཀྱི་ ཀདོང་ གི་ ཟླ་ བ་ དེས་ འདོད་ ལྟན་ བདག་ ཀྱི་ སྲོག་ རྣམས་ འཕྲོག་ པ་ ཉིད་ ཙམ་ ངུ་ འབད་ པར་ ཕྱེད་ དོ། ། ཞེས་ གཟུགས་ སུ་ དགོད་ ཅའི་ ཟླ་ བ་ དེ་ ལ་ པཏྨ་ ཁ་ ཟུམ་ པ་ དང་ ནམ་ མཁའ་ ལ་ འགྲོ་ བའི་ ཆོས་ ཀཉིས་ ཀ་ དང་ མི་ ལྟན་ པ་ དེ་ ལྟ་ བུའི་ ཁྱད་ ཆོས་ འགལ་ བ་ ཞེག་ བརྟེད་ ནས་ དབེ་ ཙན་ གདོང་ དེ་ དབེ་ ཟླ་ བའི་ གཟུགས་ སུ་ བཀོད་ པ་ ལྟ་ བུའོ། ། ।

དེའི་ མཚན་ ཀཞི་ དབེར་ བརྟེད་ ལ་ བོད་ མཁས་ པས།

འཆི་ མེད་ ཐོང་ ནས་ ངལ་ བས་ མ་ ཕབ་ ཅིང་ ། ।

དབང་ ཕྱུག་ རལ་ པའི་ ལྟ་ བར་ མ་ བཏྲོལ་ ལ། ། ।

ནམ་ འདྲེན་ ཁྱོད་ ཀསུང་ ཀནྡྲའི་ ཚུ་ ཆུན་ འདིས། ། ।

ཀདུལ་ ཅའི་ ཆོངས་ པ་ མཐའ་ དག་ ཡོངས་ སུ་ བཏགས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའམ།

ཡང་ན།（རང་）ནྟངས་གསལ་མཁའ་དབྱིངས་མཐོན་པོར་མི་རྒྱུ་ཞིང་། །
ཤུགས་དྲག་ཚ་ཟེར་འོད་རྟོན་འགྱེད་མིན་པར། །
ས་སྟེང་མཛེས་བྱེད་མེས་རྒྱལ་ཉི་གཞོན་འདིས། །
སྐྱེ་རྒུའི་རྒུད་པའི་མུན་པ་ཡོངས་སུ་སེལ། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུ་ཡི་གཟུགས་ཅན་ནི། །
རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དཔེ་དངོས་སུ། །
རྟོགས་བྱེད་རྒྱུ་ཡི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

དཔེ་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས།

ཁྱོད་ནི་ཟབ་པས་རྒྱ་མཚོ་དང་། །
བརྟེན་བ་ཉིད་ཀྱིས་རི་བོ་སྟེ། །
འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་འདོད་པ་ནི། །
སྟེར་ཕྱིར་དཔག་བསམ་ཤིང་འདྲུང་ངོ་། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱོད་ནི་དགོངས་པ་ཟབ་པས་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་། བརྟེན་ཞིང་བརྟན་པས་ན་རི་བོ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་རེ་བ་སྐོང་བར་མཛད་པས་ན་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་འདྲུང་ཡང་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་དཔེ་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཁྱོད་ནི་ཕན་པས་སྨན་ཕྱིར་ཉི་མ་དང་། །
བདུད་ཀྱི་ལས་ཀུན་འཇོམས་ཕྱིར་དཔའ་བོ་སྟེ། །

འགྲོ་ཆུམས་འཁོར་བར་མི་ལྷུང་འཆེལ་བའི་རྟེན། །

ཡིད་ལ་རེ་བ་སྟེར་ཕྱིར་ཁོར་བུ་ལགས། ། ཞེས་པ་ལྷ་བཅའམ།

ཡང་ན།(རང་) མཐའ་ཡས་མང་ཚོགས་ཆུམ་དགྱོད་ཡངས་པའི་དཔལ། །

གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་སྟེ། །

ཕ་མཐའ་བྲལ་ཕྱིར་ཀུན་གསལ་ལམ་ཡངས་དང་། །

སྒྲུབ་ན་འཛིན་མེད་ཁོར་བུའི་བང་མཛོད་ལགས། ། ཞེས་པ་ལྷ་

བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཆུན་བཅུ་བཞི་པ་སྒྲུབ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནི།

དཔེ་དང་དོན་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དག །

སྒྲ་མཚུངས་སྒྲུབ་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

གཟུགས་སུ་གོད་བྱའི་དཔེ་དོན་ཆོ་ཚར་ཁྱད་ཚོས་ཆུམས་སྒྲ་མཚུངས་སུ་

སྒྲུབ་བའི་ཐོ་ནས་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཟློད་ལ་ཆ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཐོག་མ་མོ་ཁྲོད་ཀྱི་གདོང་པད་འདི། །

བྱ་ཕྲ་ཏམ་ཁས་སྒྲུད་བྱར་འོས། །

ཏྲི་ཞིམ་བྱང་བས་དོན་གཉེར་འོས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཕོ་དོན་ནི། ཀྱེ་ཐོག་མ་ཁོ་ཞེས་བོས་ནས་ཁྲོད་ཀྱི་གདོང་གི་

པདྨ་མཚན་སྡུག་ཅན་འདི་ཞི་ཕལ་པས་ཟོངས་སུ་སྒྲུད་བྱར་འོས་པ་མིན་ཏེ། བྱ་

ཕྲ་ཏམ་ཁས་ཉེ་བར་སྟོད་པར་འོས་ལ། ཁྲོད་ཀྱི་ཁའི་དབྱུགས་ཀྱི་ཏྲི་ཞིམ་པ་འདི

ཞི་བྱང་བ་ཆུམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བར་འོས་སོ། ། ཞེས་ཆང་པ་དང་པོར་དཔེ

ཅན་མཛོས་མའི་གདོང་དཔེ་པདྨའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་གཟུགས་ཅན་ཀྱི

ཆུན་དང་། ཆང་པ་གཉེས་པས་བྱ་ཕྲ་ཏམ་ཁའི་སྒྲ་སྒྲུར་བ་དེ་དཔེ་ཅན་ཀྱི་སྐབས

སུ་ཏམ་ཁའི་སྒྲ་དེ་མཚོག་ཏུ་ཐུར་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པས། མིའི་ཆུལ་པོ་མཚོག

གེས་བྱད་ མེད་ དེའི་ གདོང་ གི་ མཚན་ ལྷག་ ལ་ ཁོངས་ ལུ་ སྟོང་ ཁོས་ པ་ དང་། ངལཱའི་སྐབས་ ལུ་ ཅུམ་ ས་ ངང་ པའི་ ངོས་ མིང་ ཡིན་ པས་ ངང་ པའི་ རྒྱལ་ ཡོས་ པརྒྱའི་མཚན་ལྷག་ལ་ཁོངས་ལུ་སྟོང་པར་འོས་མོ་ཞེས་ལྷ་ལྷར་བ་ལྟ་བྱའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཀུ་ཡེ་མཛེས་མ་ཁྱོད་ལུས་ཚལ་འདི་ན། །

ཆོ་ག་བྱལ་པརྒྱ་ཅན་ཀྱི་ལང་ཚོ་འབར། ། (མེ་ཏོག་པརྒྱ་) (བུ་མོ་ གསར་པ་)

ཙ་ཡིས་མཛེས་ཕྱིར་ལྟན་ཕྲེས་རྒྱལ་ཟ་བའི། ། (གེ་སར་ཀྱི་རྒྱལ་) (འདོད་ཆུ་)

དཀའ་བའི་རོལ་རྩེད་ཅི་ཡང་ཉམས་ལུ་ཚོང། ། (དཀའ་ཕྲིད་) (ཆགས་པ་སྟོད་པ་) ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ཡིད་འོང་ནོར་འཛིན་དཀའ་མའི་བཞིན་རས་ཅོས། །

བསེལ་ཕྱིད་ (སྒྲིན། ཟླ་བ།) མདངས་རབ་གསལ་བས་གསེར་ལྟན་ མར། ། (སྟོན་དུས་) (འབབ་ཆུ་)

ཚུས་ ཕྱིད་ བཅུད་ (ཆར། ཆང་།) ཀྱིས་ སེམ་ པ་ འཕེལ་ བའི་ དུས། །

ཉིན་དང་མཚན་མོའི་ཐུན་ཚོད་མཉམ་ཞེས་གྲགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཅོ་ལྔ་པ་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་མོ།

གཟུགས་བཀོད་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཞིས། །

མཚུངས་སྒྲས་གསལ་ཕྱིད་དཔེ་ཡི་གཟུགས། །

གཟུགས་སུ་དགོད་ཕྱའི་ དཔེ་ ཅན་ དེ་ དང་ དཔེ་ གཞིས་ཁྱད་ ཚོས་ མཐུན་ པའི་ སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་ དཔེར་ བརྗོད་ ཙ་ བ་ ལས་ བཤད་ པ།

ཐུགས་པས་ཀུན་ཏུ་དམར་བ་ཡིས། །
བཀབ་པ་བཞིན་གྱི་ཟླ་བ་འདྲ། །
འཚར་གཤེ་དམར་བ་ཕུན་ཚོགས་པའི། །
ཟླ་བ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་འགྲན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། དཀར་ཞིང་དྭངས་པའི་བཞིན་རས་ཀྱི་ངོས་སུ་འདོད་པས་ཐུགས་པའི་དབང་གིས་དམར་མདངས་ཅུང་ཟད་ཚགས་པས་བཀབ་པ་འདི་ཉ་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཤར་མ་ཐག་པའི་དམར་འོད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བཀབ་པ་དང་ཆུམ་པ་འདྲ་ཞིང་། དེ་དང་རབ་ཏུ་འགྲན་ནོ་ཞེས་དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་འདྲ་བའི་སྐོ་ནས་དཔེ་ཅན་བཞིན་རས་དེ་ཉིད་དཔེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་སྣར་ཡང་དཔེ་ཅན་བཞིན་རས་དེ་དཔེ་ཟླ་བ་དང་ཁྱད་ཆོས་འདྲ་བའི་དཔེ་འཚར་གཤེ་ཟླ་བ་ལ་འགྲན་ཆུས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཔལ་ལྷང་ལོ་ཐུན་བས།

མཚན་དཔེ་གསལ་བའི་འོད་ཀྱི་དྲ་བ་ཅན། །
དབྱངས་ཅན་མཛོས་ལྷུ་ནམ་མཁའི་ཆོར་བུ་ནི། །
འོད་ཟེར་སྟོང་གི་ཕྲིང་ཁང་ལ་ཆགས་པའི། །
གཟའ་ཡི་བདག་པོ་སྒྲིན་དང་བྲལ་བ་བཞིན། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) གནམ་སྟོན་ཞུན་མ་ལས་གྲྭ་མེ་ལོང་སྟོད། །
ཉི་ཟླ་ཤར་ཆོགས་ས་ལ་བབས་པ་བཞིན། །
ཁང་ཆེན་ཁང་ཕྱན་འོད་ཀྱིས་མཚན་ཝ་ཡང། །
འོད་དཀར་ལང་ཚོས་ཉིན་མཱའི་ཏ་ཀས་པ་འཛིན། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆུན་བཅུ་ཏྲག་པ་ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་མིན།

གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་དཔེ་དཔེ་ཅན། །
སོ་སོར་དབྱེ་འབྱེད་ལྟོག་པའི་གཟུགས། །

ཐོག་མར་དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། ལྷར་ཡང་དེ་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་མི་མཚུངས་པའི་དབང་གིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ལྷ་ཆུམས་ཀྱིས་ནི་ཟླ་བ་དང་། །
བདག་གིས་ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་འཕྲུངས། །
དེ་ནི་གང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །
འདི་ནི་རྒྱ་ཏུ་དགྱེལ་འཁོར་རྫོགས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། ལྷ་ཆུམས་ཀྱིས་ནམ་མཁར་གནས་པའི་ཟླ་བ་བདུད་ཐོའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ཉིད་འཕྲུང་བར་བྱེད་ལ། བདག་གིས་ནི་ཁྱོད་གདོང་གི་ཟླ་བའི་མཛེས་པ་ངོམས་པ་མེད་པར་འཕྲུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་འདི་ནི་མར་ཉི་ལ་འགྱེད་པས་རྒྱ་ཏུ་ཉ་གང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱོད་གདོང་གི་ཟླ་བ་འདི་ནི་དུས་རྒྱ་ཏུ་དགྱེལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། ། ཞེས་དཔེ་ཅན་གདོང་དེ་དཔེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལས། ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མི་མཚུངས་པའི་དབང་གིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལྷང་ཙི་ལྷོད་པས་རབ་རྒྱས་པཎ་དང་། །
བདག་གིས་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ཀྱི་པད་མོ་བསྟེན། །
དེ་ནི་རྒལ་ཀྱི་ཏི་མས་ཁྱིང་འགྱུར་ཞིང་། །
འདི་ནི་རྒྱ་ཏུ་རྒལ་དང་བལ་བ་ཉིད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) ནགས་ཀྱི་བུང་བས་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་ལ་ལྷོད། །

རྣམ་མང་མི་རིགས་མེས་རྒྱལ་ལྷུམ་རར་འཚོ། །
འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་འདི་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་བཞད། །
མེས་རྒྱལ་ དགའ་ ཚལ་ རྒག་ ཏུ་ འཛློམ་ ཞལ་ ངམ། ། ཞེས་ པ་ ལྷ་ བྱའོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུན་བཅུ་བདུན་པ་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་མི། །

གཟུགས་ཅན་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ནི། །
ཁྱད་ཆོས་འགལ་བ་ཉིད་མཐོང་བས། །
གཟུགས་ཅན་དེ་ལ་སྣང་ལྟར་བརྗོད། །
དེ་ནི་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

གཟུགས་སུ་དགོད་བྱའི་དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་བཀོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལས་གོ་སྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་འགལ་བ་མཐོང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་སྣང་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

མཐོས་མ་ཁྱོད་གདོང་ ཟླ་བས་ནི། །
འདི་ལྟར་གཞན་དག་གདུང་ཕྱེད་པ། །
ཟླ་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་མིན་ཞེས། །
འདི་ནི་སྣང་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། ། ।

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། མཐོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་ཟླ་བ་འདིས་ནི་འདི་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་འདོད་པས་ཐོས་པ་དག་གདུང་བས་སྲིག་པར་ཕྱེད་པས་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་བསིལ་བའི་ཟླ་བ་དངོས་མིན་ནོ། ། ཞེས་དཔེ་ཅན་མཐོས་མའི་གདོང་དེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་ཉིད་ལ་དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་དང་འགལ་བའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་དག་ལྟན་པས་ན་དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་དཔེ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཔལ་སྣང་ཚེ་ཐུ་བས།

ཚངས་སྲས་མཛེས་སྐུའི་སྐྱེ་མཆེད་ཧ་ལྡང་ཅན། །
མཚན་དཔེའི་འོད་ཟེར་སྟོང་གིས་སྤྲས་པ་འདིས། །
བདུད་ཀྱི་གནས་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །
སྣང་སྟོང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང་) མཐོ་བརྗིད་མཐོན་མཐིང་གངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ཡང་། །
སྒྱུར་མགྱོགས་ཧྲང་པའི་གོམ་སྟབས་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །
གནོན་ཕྱིར་རི་འཛོགས་དཔའ་བོའི་ཁྱུ་ཚོགས་རྣམས། །
མཁའ་ལྡིང་ རྒྱལ་ པོར་ བཟོད་ པར་ ག་ ལ་ རིགས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་
བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཅོ་བརྒྱད་པ་མཉམ་འཛོག་གི་གཟུགས་ཅན་ནི།

གཟུགས་བཀོད་དཔེ་དོན་སྐྱོན་ཅན་དུ། །
མཉམ་བཟོད་མཉམ་འཛོག་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

གཟུགས་སུ་ བཀོད་ པའི་ དཔེ་ ཅན་ དེར་ དཔེ་ དང་ མི་ མཐུན་ པའི་ སྐྱོན་ བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་དཔེ་ཅན་དེ་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་མིན་པར། སྐྱོན་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱུང་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

གཏུམ་མོ་ཁྲོད་གདོང་ ཟླ་བས་ཀྱང་། །
བཙོ་བ་མེད་པར་བདག་སྲེག་པ། །
བདག་ཉིད་སྐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མཚོག་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་འགྱུར་དང་ལྡན་ཡང་མཛེས་ཕུལ་ཆེ་བས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཏུམ་མོ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་གདོང་གི་ཟླ་བ་དགའ་བར་འོས་པ་འདིས་ཀྱང་བཙོ་བ་མེད་པར་བདག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་སྲེག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཟླ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་རིགས་པའི་བྱ་བ་

བྱས་པའི་སྨོན་དང་ལྡན་ཀྱང་། དེ་ནི་དཔེ་ཅན་གདོང་གི་ཟླ་བ་ཁོ་ནའི་སྨོན་མེན་ པར་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཤུགས་དྲག་པོ་དང་ ལྡན་པ་དེའི་སྨོན་ཀྱི་དབང་གིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གཟུགས་སུ་དགོད་བྱའི་ དཔེ་ཅན་ལ་མི་འོས་པའི་སྨོན་བསྟན་ནས། ལྷར་ཡང་དེ་ཁོ་ནའི་སྨོན་མེན་པར་ ཆོས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་སྨོན་དེ་ཡི་དབང་གིས་ཀྱང་ཡིན་པར་ཆ་མཉམ་དུ་བཤོད་ པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཤོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཨཏོས་མ་ཁྱོད་ལུས་ཏ་རི་ཙན་དན་ཀྱི། །
འཕྲི་ཤིང་དཔྱིད་ཀྱི་ཆུ་འཕྲལ་ལ་ཞུགས་པས། །
བདག་ཉིད་སྲིག་འདི་ཨཏོས་པ་ཕྱལ་བྱང་བར། །
མ་ཟད་བདག་རང་འདོད་པས་གཟིར་བས་ཀྱང་། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) བོད་ལྷོངས་སྐྱིད་ཚལ་ཨཏོས་པའི་ངོ་ར་ན། །
ངོ་སྐྱིད་ཉིན་མོའི་སྟོང་བ་རྒྱ་འཆར་བས། །
མི་མཐུན་འབྱུང་བྱའི་ཆོགས་ལ་ཆུན་པའི་དཔལ། །
སྟྲིན་འདི་ ཟླང་ དོར་ ཏླ་ མིག་ ལྷོངས་ པའི་ སྨོན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུན་བཅུ་དགུ་པ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་མི།

དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་གཟུགས་གཅིག་ཏུ། །
བཀོད་རྟེས་དེ་ཡང་གཞན་ཞིག་གི །
གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་འཕར་མ་སྟེ། །
གཟུགས་ཅན་ཀྱི་མི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

ཐོག་མར་དཔེ་ ཅན་ དེ་ ཉིད་ དཔེ་ གཅིག་ ཀི་ གཟུགས་ སུ་ བཀོད་ ནས་ ལྷར་

ཡང་དེ་ཉིད་དབེ་ཅན་གཞན་ཞིག་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱོད་གཙོང་འདམ་རྒྱས་དོ་ར་འདིར། །

སྨྲོན་མའི་འཕྲི་ཤིང་གར་མཁན་མ། །

རོལ་སྐྱེག་དགའ་བས་གར་ཕྱེད་དོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་གཙོང་པ་འདམ་རྒྱས་པརྒྱ་དང། དེ་ཡང་གར་ཀྱི་དོ་རར་ཀྱར་པའི་གཞི་དེར་སྨྲོན་མའི་འཕྲི་ཤིང་གཡོ་བའི་གར་མཁན་མ་དེ་ནི་རོལ་ཅིང་སྐྱེག་པའི་ཉམས་ཀྱིས་དགའ་བའི་ གར་ཕྱེད་ དོ་ ཞེས་ གཙོང་ པ་ འདམ་ རྒྱས་ པརྒྱའི་ གཟུགས་ སུ་ བཀོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱོས་གར་ཀྱི་ས་གཞིའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། སྨྲོན་མ་འཕྲི་ཤིང་གི་ གཟུགས་ སུ་ བཀོད་ རྟེས། ། དེ་ཡང་ གར་ མཁན་ མའི་ གཟུགས་ སུ་ འཕར་ མར་ བཀོད་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས་

གང་གི་མཁྱེན་དཔྱོད་ནམ་མཁའི་རྒྱུད་མོས་ཚལ། །

ཤེས་བྱ་རྒྱ་རྒྱས་མེ་ཏོག་བཞད་ལྟན་པའི། །

ལེགས་བཤད་འོད་སྣང་སྣང་ཕྱིའི་ཟླུགས་མ་ཅམ། །

ཐོབ་པའི་བློ་གསལ་དེ་དག་སྐལ་བ་བཟང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ནི།(རང་) ནམ་མང་ཚན་རིག་མེ་ཏོག་ལྷིང་ཁང་ནི། །

བློ་གསལ་གཞོན་ནུ་བྱང་བའི་བུ་མོའི་ཆོགས། །

ཕུལ་བྱང་གྲྭབ་འབྲས་སྣང་ཕྱིའི་ཚང་བཅུད་དག ।

འཕྲང་བཞིན་དགའ་སྐྱིད་དབྱངས་ཀྱི་རོལ་མོ་འཕྲལ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་ཏེ་ཀུ་བ་བསྟོན་དོར་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་མི།

དངོས་སུ་དབེ་ཅན་དེ་ཡི་ཚོས། །

གང་ཞིག་བཀོད་པའི་རྟེས་སུ་སླར། །
གཟུགས་དེ་མིན་ཞེས་འགོག་ཕྱིད་པ། །
བསྟོན་དོར་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བརྗོད། །

དངོས་སུ་ གཟུགས་ སུ་ དགོད་ ཕྱིའི་ དཔེ་ ཅན་ དེ་ ཉིད་ མིན་ ཞེས་ བསྟོན་ འདིང་བ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཅང་འདྲ་བར་ ཤུགས་ལ་ཁོ་ཐུབ་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཁོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

འདི་ནི་གདོང་མིན་འདི་པརྒྱ། །
འདི་དག་མིག་མིན་འདི་བྱང་བ། །
འདི་ཆུམས་ཀེ་ས་ཉིད་ཡིན་འདི། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཤོ་ཡི་བོད་ཟེར་མིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་དོན་ནི། ད་ལྟ་བདག་གི་མིག་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་འདི་ནི་མི་མཚའི་གདོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མི་ཏོག་པརྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། ། གནས་ཅིང་ཆུམ་པར་འཕྲལ་བའི་ཆུམ་པ་ཅན་འདི་ཡང་མིག་མིན་ཏེ་བྱང་བ་ལྷིང་ཞིང་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། ། དཀར་ཞིང་ཐག་བཟང་མཛོས་པར་འཁོར་བ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཤོའི་བོད་ཟེར་མིན་ཏེ་པརྒྱའི་ཁ་ནས་ཀྱི་ལྷིང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དཔེ་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཞིག་དངོས་སུ་བཀོད་ནས་ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་དཔེ་ཅན་དེ་མིན་ཞེས་ཤོགས་བསྟོན་འདིང་བ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ ཤུགས་ལ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་འདྲ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

འདི་ནི་ཁྱོད་གདོང་མ་ཡིན་པརྒྱ་དཀར། །
མིག་མིན་བྱང་བ་གཞོན་ནུ་ཆུམ་པར་གཡོ། །
འཕྲ་མ་པའི་ཤོ་ལྷིང་མ་ལགས་ཀེ་ས་ཉིད། །

མི་མིན་མཐོ་རིས་མཆུ་ར་བའི་ཚལ། །

ཡང་ན།(རང་) གསལ་འཚེར་འོད་འགྲོ་ཏ་ཏུ་འབབ་པ་འདི། །

ངར་ལྷགས་ཁུ་བ་མ་ཡིན་གསེར་ཞུན་ཆུ། །

ཚ་ཚའི་ཏྲམ་བུ་ཕྱོགས་བཞིར་འཐོར་བ་འདི། །

མེ་སྦྲག་མ་ཡིན་རང་ཐྲུང་མེ་ཏོག་ཁྲིད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(7) དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཞི་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན།

(1) གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ནི།

རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་སོགས། །

བཟོ་ཚོག་ཐོག་མཐའ་བར་གང་ན། །

གནས་དེས་ཚོག་ཀུན་གསལ་བྱེད་པ། །

གསལ་བྱེད་རྒྱན་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །

དཔེར་པོ་དེའི་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ཕྱས་བཅས་གང་རུང་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚོག་གཅིག་ཚོག་ཀུང་གི་ཐོག་མ་དང་། ཐ་མ། བར་བཅས་གང་ན་གནས་པ་དེས་ཚོག་ཀུང་གཞན་དག་གི་བཟོ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན།

(2) གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་ན་རིགས་དང་བྱ་བ་དང་། །

ཡོན་ཏན་ཕྱས་བཅས་ཐོག་གསལ་བཞི། །

རིགས་དང་བྱ་བའི་བར་མཐའ་གསལ། །

ཕྱིང་བ་འགལ་དང་དོན་གཅིག་དང་། །

ཐུར་བའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི། །

དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །

གོ་དོན་ནི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ལ་རྩ་བ་ལས་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལྟར་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ༡. རིགས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད། ༢. བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད། ༣. ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད། ༤. རྫས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དེ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་བཞི་དང་། ༥. རིགས་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད། ༦. བྱ་བ་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་དེ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་གཉིས། ༧. རིགས་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་དང་། ༨. བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་དེ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་གཉིས། ༩. ཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད། ༡༠. འགལ་བའི་གསལ་བྱེད། ༡༡. དོན་གཅིག་པའི་གསལ་བྱེད། ༡༢. སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་བཅས་ཡོད་དོ། །

（༢） གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དང་པོ་རིགས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།

རིགས་སྟོན་ཐོག་མའི་ཚིག་གིས་གཞན། །
གསལ་བྱེད་རིགས་བརྗོད་ཐོག་མའི་གསལ། །

དངོས་པོ་དེའི་རིགས་ཅན་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཐོག་མར་སྟོན་པའི་ཚིག་དེས་འོག་མའི་ཚིག་སྦྱོར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེ་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ལྷོ་ཡི་རླུང་གིས་འཁྲི་ཤིང་གི །
འདབ་མ་རྙིང་བ་ལྷགས་པར་བྱེད། །
དུད་པའི་ལུས་ཅན་མ་རྣམས་ཀྱི། །
ཁེངས་པ་གསར་དུ་འཛོམས་པར་ནུས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་རླུང་གིས་འཁྲི་ཤིང་གི་འདབ་མ་རྙིང་པ་རྣམས་ས་ལ་ལྷགས་པ་སྟེ་ས་ལ་ལྷུང་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡང་ཚེ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ནུ་མའི་ཁུར་གྱིས་ལུས་ཡོངས་སུ་དུད་པའི་ལུས་ཅན་ཁེངས་ལྡན་

མ་རྣམས། སྐྱེས་པ་ལ་མི་འདུད་པའི་ཁེངས་པ་དེ་ཡང་། འདོད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རླུང་བསིལ་བ་དེས་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྟོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་ནི་རིགས་ཅན་སྐྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་རིགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ། ཚིག་རྐང་དང་པོའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་དེས་ཚིག་རྐང་གཞན་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཤོང་ཤོ་ཆེན་པོས།

པདྨ་བཞིན་ནོ་ཁྱོད་ཞལ་མཛེས་པ་འདི། །

སེན་མོའི་འོད་ཀྱི་གེ་སར་ཕྲེང་བ་ཡི། །

ཕུན་ཚོགས་དམར་བའི་མདངས་ལྡན་བཞིན་རས་འདི། །

འཛུམ་པའི་སྨྲུན་ཟུང་བུང་བའི་དཔལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་)རྒྱུ་འཛིན་ཉིད་དོ་ཀུན་གསལ་ཁྱོན་འགེབས་ཤིང་། །

དལ་བུར་གཡོ་བའི་རླུང་དང་རབ་འགྲོགས་ཏེ། །

ཟིམ་ཟིམ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་བཟང་ཡོངས་ཕབ་ནས། །

རི་ལུང་མ་ལུས་ཉམས་དགའི་སྤྲོ་སྣང་ལྡན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གཉིས་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།

བྱ་ཚིག་ཐོག་མར་བཀོད་དེས་ཚིག །

གཞན་གསལ་བྱ་བརྗོད་ཐོག་མའི་གསལ། །

བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཐོག་མར་བཀོད་པ་དེས་ཚིག་རྐང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

རྒྱུ་འོ་ཆུ་གཏེར་བཞི་ངོགས་ཀྱི། །

སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོ་ཅན་ཏེ། །

ཁོར་ཡུག་རི་བཞི་ཁོངས་སུ་ཡང། །
ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་བོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཞི་དོན་ནི། འདིར་ཚོག་དང་པོའི་ཐོག་མར་རྒྱུའི་ཞེས་པའི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཚོག་དང་པོ་ན་ཡོད་པ་གསལ་བྱེད་དེ་ (སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྒྲིལ་ལྟར་) གྲྭང་བཞིའི་དབུས་ན་གནས་པའི་རི་དབང་ལྟུན་པོ་ལ་ལྷོས་པའི་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཆས་ཕྱེ་བའི་ཁོར་ཡུག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་འགྲམ་ངོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚོས་ཚལ་དུ་ས་ཅན་ཏེ་གླང་པོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས (《མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད》ལས། ས་སྦྱང་བྱ་དང་པཎ্ཌ་དཀར། ། གཡོན་འཕྲལ་མིག་སྨན་ས་ལ་དགའ། ། མེ་ཏོག་ས་ཅན་ས་ཀུན་པ། ། ཆ་མཛོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་བཏྲད། ། ཅེས་བཤད་) རྒྱུའོ། ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཕྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཏོང་ཕོད་ཆེ་བ་དང་སྐྱེང་ལྷོ་བས་ལྟན་པ་ལ་ས་ཕོགས་པའི་ཟླུན་གྱགས་དཀར་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་རྫོའི་འོད་དང་འདྲ་བ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་ཁོར་ཡུག་གི་ལྷག་ཤེའི་ཁོངས་སུ་ཡང་རྒྱུའི་ཞེས་གླང་པོ་རྒྱིད་ཚལ་དང། རྒྱལ་པོའི་ཟླུན་གྱགས་ལྟག་ཤེའི་ཁོངས་སུ་ཞེས་པའི་ཚོག་ཐོན་ཡོངས་རྫོགས་ཚོག་ཀླུང་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུའི་ཞེས་པའི་བྱ་ཚོག་དེས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་འདར་པ་ལོ་ཐུ་བས།

གང་བར་བྱས་སོ་ལྟག་བསམ་མི་མཛེད་ཞིང། །
ཆད་ལྡང་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་བདུན་ཀྱིས་ཏེ། །
བཀྲིན་པས་བཐྱིབས་པའི་ཕྱི་བཞི་ཕོངས་པ་ཡང། །
ཕྱོགས་ཀྱི་གཏན་པ་མེད་པའི་ཕྱིན་པས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་ནི།(རང་) ཡོངས་སུ་གསལ་ལོ་བརྗོད་ཆགས་རྒྱང་རིང་གི ། །
འོད་ལྷོང་ལྟན་པའི་མདུན་ལམ་ཡངས་པོ་ལྟེ། །
ཏ་བས་ཆེན་རྒྱལ་ཁའི་དགའ་ལྷོས་ཁེངས་པ་ཡི། །
ཡིད་འོང་བཞིན་ཀྱི་འཛུམ་མདངས་གསར་བ་ཡང། ། ཞེས་པ་ལྟ

བྱའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།

ཡོན་ཏན་ཐོག་མར་བཀོད་དེས་ཚོག །

གཞན་གསལ་ཡོན་ཏན་ཐོག་མའི་གསལ། །

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་སུ་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཐོག་མར་བཀོད་པ་དེས་ཚིག་ཀྱང་ལྡག་མ་གཞན་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཐོ་སངས་ཉིད་དོ་ཐུགས་རྣམས་ནི། །

དཔྱར་གྱིས་ཆུ་འཛིན་ཕྱིང་བ་ཡིས། །

ས་ཡང་རྫུ་ཐོན་གསར་བ་ནི། །

ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཕྱིང་བས་སོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ཐོ་སངས་ཉིད་དོ། ། དེ་ཡང་གང་ཞིག་ནམ་མཁའི་ཐུགས་རྣམས་ནི་དཔྱར་དུས་ལས་གྱིས་པའི་ཆུ་འཛིན་ཏེ་ཕྱིན་ཏྲི་ཕྱིང་བས་སོ། ། ས་གཞིའི་ཁྱོན་ཀུན་ཡང་རྫུ་ཐོན་པོའི་ཆུ་ཀུ་གསར་པ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་སྟེ་འཇམ་པའི་ཕྱིང་བ་དག་གིས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་ཚོག་ཀྱང་དང་པོའི་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པའི་ཐོ་སངས་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚིག་དེས་ཚིག་ཀྱང་གཞན་གསུམ་ཀྱི་དོན་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

དམར་སེར་ཉིད་དོ་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཁྱོན། །

ཐུན་མཚ�་ཕྱིན་ཀྱི་ལྷང་བ་གསར་བས་ཏེ། །

འབྱུང་པོ་འཛིན་བྱེད་ཡུམ་གྱི་ཕང་བ་ཡང་། །

ངུར་སྨྲིག་རྒྱལ་ མཚན་ འཛིན་ པ་ རྣམས་ ཀྱིས་ སོ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་

བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ཤིན་ཏུ་སྦྱར་རོ་དུས་བྱུང་ཉིན་གཅིག་ཡུན། །

ཡོངས་སུ་འཁོར་བའི་ས་གཞི་རིལ་མོ་སྟེ། །

སུས་ཀྱང་འགོག་མིན་མདུན་ནས་མདུན་བསྐྱོད་པའི། །

ཤུགས་དྲག་ལོ་རྒྱུས་འཕྲུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་

བུའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བཞི་པ་རྫས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།

ཁྱད་རྫས་ཐོག་མར་བཀོད་དེས་ཚིག །

གཞན་གསལ་རྫས་བརྗོད་ཐོག་མའི་གསལ། །

དངོས་པོ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཅན་གྱི་རྫས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཐོག་མར་ཡོད་པ་དེས་ཚིག་རྐང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱབ་འཇུག་རྣམ་གནོན་ལ་གནས་པས། །

དྭ་ནུའི་བུ་ཡི་འགྱུར་པ་དག །

གང་དུ་བཏང་ཞིང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །

ཕུན་ཚོགས་གང་ན་གནས་པ་བླངས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། འདི་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ལྷ་མ་ཡིན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཅོམ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་པ་དང་སྦྱར་བ་སྟེ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྟོབས་ལྡན་ས་འོག་ཏུ་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་གནོན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་

གནས་པས། ཏ་ནྲའི་བྱ་སྟེ་སྒྲིན་མའི་བྱ་ལྡ་མ་ཡིན་གྱི་འཕྲོར་པ་དེ་དག་ས་གནས་
གང་དུ་ཡང་མིང་ཙམ་མི་གྲགས་པར་བཏང་ཞིང་། ལྡ་ནམས་ཀྱི་དཔལ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་གང་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བླང་ས་སོ། །
ཞེས་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྡ་ཡི་དབང་པོ་ཁྱབ་འཇུག་གི་
ཟླ་བས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཐོག་མར་ཡོད་པ་དེས་ཚིག་ཀྱང་ལྡག་མའི་དོན་གསལ་བར་
བྱེད་ལྡ་བྱའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཆུ་བོའི་གཏེར་འདི་ཆུབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་མང་། །

དྲས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་འཕེལ་ཞིང་དེ། ། ཞ

རིང་ནས་ཆ་བའི་གྲགས་འབར་དོན་མཐུན་ཚོགས། །

རེ་བ་སྟིང་ལ་བཀོད་དེ་འདུག་པའི་གནས། ། ཞེས་པ་ལྡ་བྱའམ།

ཡང་ན།(རང་) ལྷག་ཁྲན་སྒོན་མེས་སྲོད་ཀྱི་དྲས་ཐུ་ཡང། །

ཁེན་མོར་འཕྲལ་བའི་འཚར་སྟོང་ཐྲིན་ཕྲེད་ཅིང་། ། ཞ

ལུས་བཀྲ་འཐུང་ཡོའི་ཁ་ཡི་མིག་ལམ་དུ། །

ཐུན་པའི་ཁོ་ཟླས་ཅི་ཡང་ཐོབ་པར་ཐུར། ། ཅེས་པ་ལྡ་བྱའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལྔ་པ་རིགས་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི།

རིགས་ཚོག་བར་དུ་བཀོད་དེས་ཚོག །

གཞན་གསལ་བར་གྱི་རིགས་བརྗོད་གསལ། །

རིགས་ཅན་སྒྲོ་ལ་ཁྱབ་པའི་རིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཅིག་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་
བར་དུ་བཀོད་པ་དེས་ཁོང་འོག་ཁི་ཚོག་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཁོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

གར་བྱེད་ནི་ཐུ་ལ་ཕང་དུ། །

གླུ་ཡང་ལེན་ནོ་མདོ་ངས་མཐའ་ཅན། །
དགའ་བ་རྒྱས་པའི་མིག་དགེ་ཀུང་། །
ཚུ་འཛིན་ལ་ནི་གཏོད་པར་བྱེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། དགའ་བའི་གར་བྱེད་དེ་ཤེང་ནི་ཙུ་ལ་སྟེ་རྒྱ་ལྷང་གི་ཡལ་གའི་ཕང་དུ་འཛོགས་ནས་གླུ་ཡང་ལེན་ནོ། ། བྱེད་པ་པོ་སུ་ཞེ་ན་མདོ་ངས་མཐའ་ཅན་ཏེ་ཆ་བྱས་ཆར་ལྷིན་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་མིག་དགེ་ཀུང་ཚུ་འཛིན་ཏེ་ལྷིན་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་མདོ་ངས་མཐའ་ཅན་ཆ་བྱའི་རིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་བར་དུ་བཀོད་པ་དེས་ཞོང་འོག་གི་ཚིག་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།

འདབ་མའི་ཆྱང་གིས་རི་ཞོ་རལ་བྱེད་ཅིང། །
གཟི་བྱིན་སེར་སྐྱའི་དཔལ་འབར་ནམ་མཁའ་ལྷིང། །
མི་བཟང་ཕྱུགས་དྲག་སྟེར་མོའི་གདེངས་ཀ་ཡིས། །
ཟླ་དབང་ཚོགས་ཀྱིས་སྨྲིང་ཙ་ཕྱོགས་མར་འབྱིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་

བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ཡིད་འོང་འཇྲུམ་མདངས་ཅམ་པའི་ཆུམ་འགྱུར་བཅས། །
སྟན་འཛིན་གས་ཟླ་དབྱངས་ལེན་མཁས་བློས་ཀར་མཁན། །
འགྱུར་ཁུགས་མཁྱེན་པ་བདེ་བའི་ཕུལ་བྱུང་ཙལ། །
བསྟན་ཚེ་ཀུན་ཀྱི་ཡིད་ལ་ངལ་གསོ་སྦྱིན། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆུན་ཐུག་པ་ཐ་བ་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི།

ཐ་ཚིག་བར་དུ་བཀོད་པ་དེས། །
གཞན་གསལ་བར་གྱི་ཐ་བརྗོད་གསལ། །

ཐ་བ་བརྗོད་པའི་ཚིག་བར་དུ་བཀོད་པ་དེས། ཞོང་འོག་གི་ཚིག་ཀུན་

གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། །

དེའི་ཁོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཏྲི་བཞོན་དལ་བུ་འགྱུར་བྱེད་དེ། །
ཟླ་བ་དག་ཀྱང་མེ་རྡུ་འགྱུར། །
ཅན་དན་ཐུག་པ་ལྟང་བ་ཡང་། །
མཚོན་ལྟང་འཁྱམས་པ་ཆུམས་ལའོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་དོན་ནི། ཏྲི་བཞོན་ཏེ་ཆུང་དལ་བུར་ཐུ་བའི་རིག་བྱ་འཇམ་པོ་ཡང་ཚ་ཞིང་ཐུབ་པའི་རིག་བྱར་འགྱུར་ཞིང་། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མེ་རྡུ་འགྱུར་བ་དང་། ཅན་དན་གྱི་ཐུག་པའང་གདུང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཚོན་ཆ་ལྟས་ལ་ལྟང་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་འགྱུར་ན། རང་གི་ཡུལ་ནས་ཡུལ་གཞན་ཐག་རིང་པོར་འཁྱམས་པའི་མཐོན་པོ་རང་གི་བུད་མེད་དང་བྲལ་ནས་ཡུན་རིང་པོར་ཚན་པ་ཆུམས་ལའོ། ། ཞེས་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དབྱས་ན་ཡོད་པའི་ཐུ་ཚོག་འགྱུར་ཞེས་པ་དེས་ཁོང་འོག་གི་ཚིག་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལེགས་བཤད་ཟབ་མོའི་གཏམ་གྱིས་མཁས་ཆེམ་དང་། །
ཞིན་བྱེད་ཀཱི་ཡིས་སྲིན་ཐུ་ཕོང་བར་བྱེད། །
ཡིད་སྡུབས་དགའ་མ་དང་མཚུངས་མཛེས་མ་ཡིས། །
ཟླར་མིག་ཁཡོ་བས་འདོད་ལྟན་སྐྱེ་བོ་ཆུམས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (ནང་) ཏྲང་ཡོའི་གཏམ་གྱིས་ཐུན་ཡོའི་ཁེངས་ཞིམས་དང་། །
ཉན་ཕྱན་མདའ་ཡིས་ཐག་རི་འབིགས་པར་བྱེད། །
བཟོད་མེད་ཆུ་ངན་གདུང་བའི་ཚེར་མ་ཡིས། །
མཛའ་ཡོགས་དང་ཐལ་སྐྱེ་ཡའི་ཕྲིང་དག་ཀྱང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་བདུན་པ་རིགས་བརྗོད་པ་མཐའ་ཡི་གསལ་བྱེད་ནི།

རིགས་ཚོག་ཐ་མར་བཀོད་པ་དེས། །

གོང་གསལ་རིགས་བརྗོད་ཐ་མའི་གསལ། །

རིགས་ཅན་སྒྲོ་ལ་ཁྱབ་པའི་རིགས་བརྗོད་པའི་ཚོག་ཐ་མར་བཀོད་པ་དེས་ གོང་གི་ཚོག་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་རོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཆུ་འཇོན་ཀྱིས་ནི་རབ་གཏོར་ཆུ། །

ཁྱིམ་ཀྱི་གཙུག་ཕུད་ལྷན་པའི་ཚོགས། །

སྒོ་གི་ཐིག་པ་གཡོ་བ་ཡང། ། ཆེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དག་གི་དབྱང། ། ཞེས་པ་སྟེ། གོ་རོན་ནི། དཔྱར་ཀྱི་དུས་སུ་ཆུ་འཇོན་སྟེ་ཆར་སྒྲིན་ལྕོན་ པས་རབ་ཏུ་གཏོར་བའི་ཆུ་དང་། ཁྱིམ་ཀྱི་གཙུག་ཕུད་ལྷན་པ་སྟེ་ཁྱིམ་དུ་བདག་ གི་རང་བཟུང་བའི་ཟ་ཁའི་ཁྱུ་ཚོགས་གང་བྱེད་པ་དང་། སྒོ་གི་ཐིག་པ་འཁྱུག་ འཁྱུག་ཏུ་གཡོ་བའི་དཔལ་དེ་ཡང། སྒྲ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པ་ནམས་ལ་ འདོད་པའི་དྲན་པ་བསྐྱེད་ནས་ས་ཕམས་རང་དབང་མེད་པར་འཇ�as་པར་བྱེད་ པའི་ཕྱིར་མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་ཏེ་འདོད་ལྷའི་དམག་དཔྱང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུར། རིགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་ཞེས་ཚོག་ཀླང་ཐ་མར་བཀོད་པ་ དེས་གོང་གི་ཚོག་གཞན་དག་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

འགའ་ཞིག་རྩོམ་འཚད་རྩོད་པས་གཞན་རྟེས་འཇོན། །

ལ་ལ་མི་སྣྲ་དབེན་པའི་ནགས་འདབས་བསྟེན། །

གཞན་དག་ཏྲ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས། ། བསྟན་པ་འཇོན་ པ་ འདི་ ཀུན་ དམ་ པའི་ མགོན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ཞུམ་མེད་སྙིང་སྟོབས་འབར་བའི་དཔལ་གྱིས་བརྗིད། །
ཕུལ་བྱང་རིག་གནས་ཆོར་བྱའི་མཛོད་ཀྱིས་ཐུགས།
ངོ་མཚར་ལོ་རྒྱས་ཡུན་རིང་ལྷན་པ་ཡི། །
མི་རིགས་ཁག་རྣམས་འཛམ་གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱན། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བརྒྱད་པ་བྱ་བ་བཙོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། །

བྱ་ཚིག་མཐར་གནས་གོང་གི་ཚིག །
གསལ་བྱེད་བྱ་བཙོད་ཐ་མའི་གསལ། །

བྱ་བ་བཙོད་པའི་ཚིག་ཐ་མར་གནས་པ་དེས་གོང་གི་ཚིག་རྣམས་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་དཔེར་བཙོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུན་བྲལ་རྣ་བ་ལ། །
འདོད་པས་མདའ་ནི་མདའ་སྟན་ལ། །
ངས་(དེས་) ཀྱང་སེམས་ནི་འཆི་བ་ལ། །
གསུམ་པོ་འདི་ནི་མཁན་དུ་བྱས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མཛོས་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུན་བྲལ་རྣ་རྒྱན་
བྱས་པའི་ཚེ། ཁོ་གས་པོ་འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མེ་ཏོག་ཡུན་བྲལ་ལ་རྒྱན་
དུ་བྱས་པ་དང་། དུས་དེར་འདོད་པའི་ལྷས་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ནི་མདའ་སྟན་ཏེ་
གཞུ་ལ་འགོད་པ་དང་། ངས(དེས) ཀྱང་སེམས་ཚགས་པས་བརྒྱལ་ནས་འཆི་
བར་ཕྱོགས་པ་སྟེ་བྱ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་དུས་མཁན་དུ་བྱས་སོ། ། ཞེས་བཙོད་
པ་ལྟ་བུར་ཚིག་ཀུང་ཐ་མའི་མཇུག་གི་མཁན་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེས་གོང་
གི་ཚིག་གཞན་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཙོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

འབྱུང་འཕྲགས་ནང་ཀྱི་ཟླ་རྡུས་ལུས་ཕུང་སྟེ། །

རྣམ་གཡེང་ཞགས་ཐག་དམ་ཡོས་དེ་བཞིན་ཡིད། །
གཞན་དབང་སྨོག་གིས་དོན་གཉེར་རེ་བའི་གནས། །
གཞན་དུ་འཕྲུགས་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྡམས། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའམ།
ཡང་ན།(རང་) ཉ་ཆུས་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཚུ་གཏེར་ཆེ། །
ཕྱང་ཆར་སྟོམས་པར་འབབ་པས་ལོ་ཏོག་བཅུད། །
འབད་བཙོན་ལྟན་པས་སྲི་ཌའི་ཏོག་ལ། །
ཆུན་ཆད་ མེད་ པར་ ཉིན་ བཞིན་ ཁོང་ དུ་ འཛིལ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་
བུའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆུན་དགུ་པ་ཕྱིང་བའི་གསལ་བྱེད་ནི།

ལྟ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་ཕྱིང་བ་ལྟར། །
གསལ་བྱེད་ཕྱིང་བའི་གསལ་བྱེད་ཡིན། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཡོད་ཅིང། ཕྱི་མ་
ཕྱི་མ་ཆུམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་མ་ལྟ་མའི་ཆུན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིང་བ་ལྟར་ཆགས་
ལུ་བཆུས་པ་ལྟར་གནས་ཤིང། དེ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་བཙོད་པའི་ཚོག་གཅིག
གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཙོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

དཀར་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་འོད་དཀར་ཅན། །
འཛིལ་བྱེད་དེ་ཡིས་མདའ་ལྟ་པ། །
དེས་ཀྱང་ཆགས་མདངས་ཆགས་མདངས་ཀྱིས། །
ནུ་ཆུང་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དཔལ། །

ཞེས་པ་ སྟེ། ཞོ་ དོན་ ནི། དཀར་ ཕྱོགས་ ཏེ་ ཟླ་ བའི་ དཀར་ ཆ་ ཞོང་ དུ་
འཛིལ་བའི་ཡར་ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེས་འོད་དཀར་ཅན་ཏེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་
ཆ་ཤས་འཛིལ་ཞིང་གང་བར་བྱེད་ཅིང། ཟླ་བ་དེས་མདའ་ལྟ་པ་སྟེ་འདོད་ལྟན་

རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་བྱེད་ལ། འདོད་ཆགས་དེས་ཀྱང་ལང་ཚོ་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་མདངས་ཀྱི་དམར་བ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང། དེས་ཀྱང་ནོ་ཚུང་མ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ཀྱི་དཔལ་ཏེ་འདོད་པ་སྟོད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུར། ཚོག་ཏུང་གཞོས་པའི་འགོར་ཡོད་པའི་འཕེལ་བྱེད་ཅེས་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཚོག གིས་ཚོག་ཏུང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཚོག་ཏུང་དང་པོའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ནའང། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འཕེལ་བ་ལྟ་མ་ལྟ་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བློས་པའི་འབྲེལ་བ་ལྷོང་བ་བསྟོགས་པ་ལྟར་གནས་ཤིང། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕེལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚོག་གཅིག་པོ་དེས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཏུ་ལའི་བློ་མ་སྐྱེ་ལྟ་ཡས། །

ལེགས་ལྟན་དཔྱིད་ཀྱིས་ཆར་དུས་ལང་ཚོའི་དཔལ། །
དབྱར་ཕྱི་ཀུང་འཛུང་འདབ་འཐས་ལྟང་གཞོན་ཕྱིལ། །
དེས་ཀྱང་སྟོན་ཀྱི་དུས་བཞིན་འཐས་ལྟན་མས། །
གསར་ཚོས་གནམ་ལོའི་དགའ་སྟོན་འགྱུགས་པར་བྱེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) གནས་ལྟ་རིག་པ་ཐོན་མི་ལོ་ཐུ་བས། །

ཏོད་ཡིག་སྲོལ་བཟང་བཏོད་པས་རིག་གནས་སློ། །
ལེགས་ཕྱེ་དེ་ཡིས་ཀུན་ཀྱི་བློ་གྲོས་མིག ।
དེ་ལས་ངོ་མཚར་ལོ་རྒྱས་ནོར་བུའི་གཏེར། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ।

གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བཅུ་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི།

གསལ་བྱེད་གཅིག་གིས་འགལ་བྱ་གཞིས། ।
མཁན་བསྟན་འགལ་བའི་གསལ་བྱེད་དོ། ।

གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་གཅིག་གིས་བྱ་བ་འགལ་བ་གཞིས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དབེན་བརྟེད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཆུང་གིས་གཅུབས་པའི་ཚུ་ཕིགས་ཅན། །
སྒྲིན་ཀྱིས་ལུས་ཝེད་དག་གི་ནི། །
ཨ་བ་ལེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད། །
རྟུལ་ཀྱི་དཀར་ནི་སེལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ཆུང་དལ་བུ་དག་གིས་གཅུབས་པའི་ཚུ་ཕིགས་ཅན་ཆར་སྒྲིན་ཀྱི་ཚོགས་འདིས་ལུས་ཝེད་འདོད་པའི་ཨ་བ་ལེ་བ་སྟེ། ཞོས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་ལ། ལུས་རྟུལ་ཀྱི་ཨ་བ་ལེ་བ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པའི་ཚོག་འདིས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཆ་འདྲ་བ་སྒྲིན་ཀྱི་ལས་སུ་སྐྱེར་པ་ཨ་བ་ལེ་བའི་ཚོག་གིས་འཕེལ་བ་དང་སེལ་བའི་ཐུ་བ་འགལ་བ་གཉིས་སྐྱེར་བའི་སྐོ་ནས་བརྟེད་དོན་གསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེན་བརྟེད་ལ་བོད་མཁས་པས།

གསེར་ཀྱི་འོད་ཆགས་མཚན་དཔེའི་དབལ་ཕྱོགས་པ། །
ཆུ་ལ་སྐྱའི་ལྷང་བརྟན་ཡིད་ལ་འཕོས་པའི་ཚོད། །
དད་ལྡན་འབར་བའི་ལུས་ལྡན་ཆེར་ཆུས་ཀྱང་། ། ཆགས་དང་སྐྱ་བའི་ལུས་ཕྱིས་ནམ་པར་ཤེམས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ནམ་མང་རིག་གཞུང་སྨོན་པའི་འབད་བརྩོན་ཀྱིས། །
ཤེས་ལྡན་སྒྲི་བོའི་བློ་ལྡོས་རབ་གསལ་ཞིང་། །
ནམ་གཡེང་ལེ་ལོས་དུས་འདའ་ཟླུན་པོའི་ཚོགས། །
ཕྱིར་ཞིང་ བློ་ ལྡོས་ ཆེས་ ཆེར་ ཚོངས་ པར་ བྱེད། ། ཅེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་བཅུ་གཅིག་པ་དོན་གཅིག་པའི་གསལ་བྱེད་ནི།

དོན་གཅིག་དུ་མའི་ནམ་གྱང་ས་ཀྱིས། །

གསལ་སྟོན་དོན་གཅིག་གསལ་བྱེད་དོ། །

བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་གི་བྱ་བ་གཅིག་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཆུ་འཛིན་དག་གི་ཕྲེང་བ་འདྲིས། །
ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གོ་སྐབས་ཁྲོགས། །
སྐར་མ་ཡི་ནི་ཚོགས་རྣམས་འཛིན། །
དེང་ཡང་བདག་གི་སྲོག་རྣམས་ལེན། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཆུ་འཛིན་ཏེ་ཆར་སྤྲིན་སྔོན་པོའི་ཕྲེང་བ་འདྲིས་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཡངས་པ་རྣམས་ཁྲོགས་ཤིང་བཀག ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གནས་པའི་སྐར་མའི་ཚོགས་རྣམས་ཀུང་བཟུང་བ་སྟེ་མི་སྣང་བར་བྱས། མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བས་ཉེན་པ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་གདུང་བས་སྲོག་རྣམས་ཀུང་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་འདིར་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་ནི་ཁྲོགས་སོ་བཟུང་ངོ་ལེན་ནོ་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་མང་པོས་བསྟན་ཀུང་། དོན་གཅིག་སྟེ། སྤྲིན་ཆེ་ཆེར་འཁྲིགས་ཤིང་གཏིབས་པའི་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

བྱིས་བློ་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཆོས་ཤེས་ཀུང་། །
ང་རྒྱལ་དབུགས་རྔོད་སྟོད་དུ་ཆེར་བརྩེགས་ཤིང་། །
གཞན་ལ་ཁྲེད་གསོད་ལུད་པ་ཕྱོགས་བཙུར་འཕེན། །
ཆོས་སྟོང་དམ་པ་དགོད་པའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) གསོ་རིག་སྨྱུངས་པ་མཐར་སོན་སྨན་པ་ཀུན། །
སྣ་ཚོགས་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བས་ནད་གསོས་ཤིང་། །
གཏར་བསྲེགས་གཤགས་བཅོས་ཡུན་ཐུང་ཟུག་རྔུ་ཡི། །

ལོ་བརྒྱའི་གཏུང་བ་འཇོམས་མཁས་ཕེ་མ་མཚར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་བཅུ་གཉིས་པ་སྣང་བའི་གསལ་བྱེད་ནི།

སྣང་ཚོས་འདུ་མཚུངས་གཞི་གཉིས་པོ། །

འབྲེལ་བྱས་སྣང་བའི་གསལ་བྱེད་དོ། །

སྣང་ཚོས་རིགས་འདུ་བ་ནམས་སྣང་གཞི་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་བོན་ཀྱི་དབེར་བཙོད་ཅ་བ་ལས་བཤད་པ།

དེ་ཡི་བཞོན་པ་ཡིད་འོང་མཐོ། །

སྟོ་ས་ངས་ཏ་མ་ལ་ཡི་འོད། །

ཕྱིན་ནི་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་དེ། །

གླང་ཆེན་འདི་དག་ས་ལའོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཕོ་བོན་ནི། དེ་ཡི་བཞོན་པ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆུང་དང་ལྡན་ཞིང་། (ཕྱིན་ནི་ཆུང་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་ནི་ཕྱི་བོའི་ཀླད་པ་ལས་བབས་པའི་འགྱམ་ཆང་ཀོས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དེ་ཞིམ་དང་ལྡན་པའི་དབྱུগས་འཕྲལ་བ།) མཐོན་པོར་གནས་པ་དང་། (ཕྱིན་ནི་ནམ་མཁའི་དཔྱིང་ས་ལ་མཐོན་པོར་ གནས་ཤིང་། གླང་ པོ་ ཆེ་ ནི་ ཀུན་ཁས་ བོང་ ཆེ་ བས་ དཔང་ས་མཐོ་བ།) ཁ་དོག་སྟོ་ས་ངས་ལྟོན་ཤིང་ཏ་མ་ལ་ཡི་ (ཆུ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྱམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལྟོན་ཤིང་ལོ་མ་ སྟོན་ པོ་ཞིག་) མདོ་ག་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིན་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བར་བྱེད་དེ། གླང་པོ་ཆེ་ནི་ས་གཞིའི་ཁྱེང་དུའོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ཁྱད་གཞི་ཕྱིན་དང་གླང་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་ཚོས་མཚུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀ་འགྲོ་འོང་གི་ཆ་བ་ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྒྱུའོ། ། ཞེས་པའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བཙོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཁོར་ཡུག་བསྡུང་ཞིམ་ངད་ཀྱིས་འགེངས་མཛད་ཅིང། །
ཀུན་ལ་ཅི་འདོད་སྒྲུབ་བའི་དཔག་བསམ་དབང། །
སྟོན་པའི་མཆོག་དེ་ཡོངས་འདུའི་ཚལ་ན་བརྗིད། །
ཐམས་ཅད་གཟིགས་དེ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ངོར། །

ཡང་ན།(རང) སྟོ་ས་ངས་བཅུ་རབ་ཕྱེན་མའི་མདངས་འཛིན་ཅིང། །
མཚན་ཐོ་རྒྱ་ཆེ་སྐར་གཟུགས་བཀྲེན་ཀུན་གསལ་བའི། །
ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཤར་ཕྱེད་ཁོ་ལར་ཏེ། །
མེ་ཞལ་ལམ་ཡངས་ཕྱེང་གི་ཐོག་ས་ལུ་གནས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(8) དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ལྔ་པ་བསྟོར་བའི་རྒྱན།

(1) **བསྟོར་བའི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།**

ཚོག་དོན་གང་བུང་གནས་གསུམ་དུ། །
ཡང་ཡང་བཟློས་པ་བསྟོར་བའི་རྒྱན། །

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྟོན་པའི་ཚིག་དང་ཡང་ན་དོན་གྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གནས་གསུམ་གང་བུང་དུ་ཡང་བསྟོར་བསྐྱར་བསྟོར་དུ་བཟློས་ཤིང་བསྟོར་བའི་རྒྱན་ཞིག་ཡིན།

(2) **བསྟོར་བའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།**

དོན་བསྟོར་ཚོག་བསྟོར་གཉིས་ཀར་བསྟོར། །
བསྟོར་བའི་རྒྱན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །

བསྟོར་བའི་རྒྱན་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། དོན་གཅིག་ཚོག་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོར་བའི་དོན་བསྟོར་དང། དོན་མི་འདྲ་བ་རྣམས་རྗེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཚོག་གཅིག་ལ་བསྟོར་བའི་ཚིག་ལ་བསྟོར་བ་དང། ཚོག་དོན་གཉིས་སོ་སོར་འདྲ་མཉམ་དུ་བསྟོར་བའི་གཉིས་ཀར་བསྟོར་བ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད།

(꣪) བསྐོར་བའི་རྒྱུན་ལོ་ཟླའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

བསྐོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་རྣང་གསལ་དང་ཐོ་དོན་ལ་བསྐོར་བ་ནི།

མི་འདྲའི་ཚོགས་གྲོས་དོན་གཅིག་ལ། །

ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་དོན་ལ་བསྐོར། །

རྟོག་ཕྱིད་ཚོགས་གྲི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བརྟོད་ཐུབ་པའི་དོན་གཅིག་ཁྱིད་ཡང་ཡང་བསྐྱར་བསྐོར་དུ་བཟློས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། །

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཀ་ཀ་དགྲ་ནི་རྣམ་པར་རྒྱས། །

ཀུ་ཏ་ཏོ་ཏ་མ་རབ་གསལ། །

ཀརྨ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །

ཀ་ཀུ་ཆ་ཡང་ཀྱེས་པར་གྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཀ་ཀ་དགྲ་སྟེ་ཤིང་ཚོགས་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་འདབ་མ་རྣམ་པར་རྒྱས་ལ། ཀུ་ཏ་ཏ་སྟེ་དུག་མོ་ཉུང་གི་ཤིང་དང་། ཡུན་མ་ནི་མེ་ཏོག་ཁ་འབུས་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་། ཀརྨ་ལ་སྟེ་ཆུ་ཤིང་གི་ཁ་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་། ཀ་ཀུ་ཆ་ཞེས་པའི་ཤིང་ཡཱུན་ཡང་འདབ་མ་ཁ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་བརྟོད་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། གྲོས་པར་གྱུར་པ་སོགས་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་བརྟོད་དོན་ཤིང་མི་འདྲ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་གཅིག་བྱས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྟོད་ལ་ཐོད་མཁས་པས།

ཟླ་འོད་ཟེར་ཀྱིས་ཀུན་ནི་གེ་སར་གསལ། །

འོད་སྟོང་ལྟན་པས་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་གློ། །

མཛོས་མའི་ཁ་ཕྱུས་བ་ཀུ་ལ་ཕྱེ་ཞིང་། །

ཀུང་པས་མྱ་ངན་མེད་པའི་མེ་ཏོག་ཆོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) གང་ས་ཅན་ལྷོངས་ས་ལྷོན་ཕྱོན་ལོ་ཐུ་བས། །

ཁ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མིག་ཕྱེ་ཞིང་། །

བོད་ཡུལ་མུན་གྱིང་རིག་གཞུང་སྨོན་མེ་ལྷར། །

བསེལ་ལྡན་ལྷོངས་འདིར་ཆོངས་པའི་མུན་པ་སེལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་

བུའོ། །

བསྐོར་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཆིག་ལ་བསྐོར་བ་ནི། །

མི་འདྲའི་དོན་རྣམས་ཚོག་གཅིག་ལ། །

ཡང་ཡང་བརྗེས་པ་ཚོག་ལ་བསྐོར། །

བརྗོད་བྱའི་ནང་དོན་མི་འདྲ་བ་རྣམས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་གཅིག་ལ་ཡང་

ཡང་བརྗེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཤོ་དོན་གྱི་དཔེར་བཟློད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

སྨྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་དག་གིས་ནི། །

ཟླ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་འདོད་ལྷན་བྱེད། །

ཚུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན་གྱིས་དེང་། །

ནུ་ཚུང་རྣམས་ཡིད་འདོད་ལྷན་བྱེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཤོ་དོན་ནི། (དཔེར་བཟློད་འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བས

མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཀྱང་། རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་སྐབས་སུ (ཡུཥ་ཏ་ཡ་ཏི)

ཞེས་པའི་སྒྲ་ལན་གཉིས་སུ་བརྗེས་པ་བཟློད་དོན་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ས་

ས་སྒྲར་དུ་ཡོད་པ་) ཆར་སྨྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་མཛོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་དག

གིས་ནི། ཟླ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་ (ཡུཥ་ཏ་ཡ་ཏི) སྟེ་དཀའ་བས་མཁྱེན་པ

བཏེགས་ནས་སྒྲ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་ལ། ཚུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཏེ་འདོད་ལྷ

དཀའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་དེང་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་ཚུང་གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་ཀྱི

ཡིད་ (ཡུཥ་ཏ་ཡ་ཏི་སྟེ) འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར།

ཡུན་རྒྱ་རྒྱ་ཡ་ཏི་ཞེས་པའི་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་བྱུང་བའི་ཚིགས་བཅད་ཕྱིད་སྔ་མའི་སྐབས་སྡུ་དགའ་བས་མཁྱེན་པ་བཏེགས་ནས་ལྷ་ལྷ་ཞོ་དགོས་པ་དང་། ཚིགས་བཅད་ཕྱིད་ཕྱི་མའི་སྐབས་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཞོ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

དཀར་བརྒྱད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་ཚོགས་ཀྱི། །
ཡོན་ཏན་གཟུར་གནས་བློ་ཡིས་བརྟག་པར་དཀའ། །
དཀའ་སྦྱད་ནམ་པར་ཐར་པའི་ཚུལ་བཟང་པོ། །
བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོར་རྟོམ་ཚོས་བརྟག་པར་དཀའ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) དྲངས་གསལ་སྟོན་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཟླ་འོད་གསལ།

ལྷུང་ལྷུང་དལ་འབབ་ཆུ་ནང་གཟུགས་བརྙན་གསལ། །
ལོ་ལེགས་བྱུང་བའི་ཞིང་པའི་འཕྲོ་མ་མདངས་གསལ། །
རྒྱལ་ཁའི་འཕྲིན་བཟང་སྒྲོགས་པའི་རྒྱང་འཕྲིན་གསལ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བསྐོར་བའི་རྒྱུན་ཀྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀར་བསྐོར་བ་ཡིན།

ཚིགས་སྡུ་བཅད་པ་ཕྱིད་ཕྱི། །
གཉིས་ཀར་ཡང་བཟླས་གཉིས་ཀར་བསྐོར། །

ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ཕྱིད་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་འདྲ་བ་གཉིས་སྒྲ་འདྲ་བའི་ཚིག་གཅིག་ལ་བཟླས་ཤིང་བསྐོར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཀུན་ལས་རྒྱལ་ནས་དེ་རིང་ཕྱོད། །
བཅུན་མོ་རྣམས་དང་ཐེ་བར་ཕྱེད། །

ཁྱོད་ཀྱི་དགྱ་སྟེ་མཐོ་རིས་སོང་། །
ལྟ་མོ་རྣམས་དང་རྱེ་བར་ཟྱིད། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཕ་རོལ་པོའི་དགྱ་ཟླ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ནས་དེ་རིང་མེའི་རྩེ་ཏོ་ཁྱོད་རང་གི་བཙུན་མོ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྱེ་དགའ་ལ་རོལ་བར་ཟྱིད་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་དགྱ་ཟླ་གཞན་སྟེ་རྣམས་གཡུལ་ངར་ཁྱོད་ཀྱི་རལ་གྲིའི་ལམ་ནས་མཐོ་རིས་ལྟའི་གནས་སུ་སོང་ནས། ད་ལྟ་ལྟ་མོ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྱེ་དགའ་ལ་ཚངས་སྨྱོད་པར་ཟྱིད་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཕྱེད་ལ་ཕྱི་གཤིས་ཀས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྒྱལ་པོ་དགྱ་ལས་རྒྱལ་བ་བརྗོད་པར་མཚུངས་པས་དོན་ལ་བསྣོར་བ་དང་། རྱེ་བར་ཟྱིད་ཅེས་པའི་ཚོགས་ལན་གཤིས་སུ་བཟླས་ནས་བསྣོར་བས་ཚོགས་ལ་བསྣོར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

སྲིད་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བའི། །
འདྲན་པས་ཁོ་བོ་དབེན་པར་བགྱི་ཡངས་རྒྱ། །
གཉོད་པ་མེད་ལ་འདྲེར་མཐོང་ཁྱིམ་མཆོས་རྣམས། །
དོགས་པའི་ཡུལ་ མེད་ རང་ ཁྱིམ་ བགྱ་ ཡངས་ རྒྱ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ ཏྲའམ།

ཡང་ན།(རང་) དབྱར་སྐྱེས་ཏ་གསང་བདྲངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས། །
མདོངས་མཐའ་ཅན་རྣམས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད། །
ཚ་གང་འབྱུང་བ་འཕགས་པའི་སྒྲ་སྐྱན་པོས། །
དྲ་བ་ཅན་རྣམས་ལྟག་པར་དགའ་བ་སྐྱེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(9)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བྱག་པ་འགོག་པའི་རྒྱན།

(1)འགོག་པའི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

དོན་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཁྱས་ནས་དེ། །

སྒྲུབ་ཏུ་མི་སྟེར་འགོག་པའི་རྒྱུན། །

དཀར་བྱའི་ཡུལ་ གང་ ཡང་ དུང་ བ་ ཞིག་ ལ་ འགོག་ བྱེད་ ཀྱི་ ཚོག་ ཕྱད་ (དཀར་སྒྲའི་ཕྱད་མ་མི་མིན་མེད་སོགས་) སྒྲུབ་བས་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན།

(３) **འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།**

དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་སྟེ། །

འདས་དང་མ་འོངས་དང་ལྡན་འགོག །

ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རྒྱུ་དང་འབྲས། །

རྟེས་གནང་དབང་དང་མ་གྱུས་པ། །

ཤེས་བཟློག་ཐུབ་མོ་ཁྱོགས་འབད་པ། །

གཞན་དབང་ཐབས་དང་ཁྲོ་བ་དང་། །

ཕྱི་ངན་འཁྱོད་དང་ཞེ་ཚོམ་དང་། །

སྒྲུབ་པ་དོན་གཞན་རྒྱུས་འགོག་པའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱུན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་ཡོད་དེ།

１.འདས་པ་འགོག་པ། ２.མ་འོངས་པ་འགོག་པ། ３ ད་ལྟ་བ་ འགོག་པ། ４.ཚོས་འགོག་པ། ５.ཚོས་ཅན་འགོག་པ། ６.རྒྱུ་འགོག་པ། ７.འབྲས་བུ་འགོག་པ། (འདི་རྣམས་དཀར་བྱའི་ཡུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན།) ８.རྟེས་གནང་གིས་འགོག་པ། ９.དབང་གིས་འགོག་པ། １０.མ་གྱུས་པས་ འགོག་པ། １１.ཤེས་ བཟློག་ ཀྱིས་ འགོག་ པ། １２.ཐུབ་ མོས་ འགོག་ པ། １３.ཁྱོགས་ཀྱིས་འགོག་པ། １４.འབད་པས་འགོག་པ། １５.གཞན་དབང་ གིས་འགོག་པ། １６.ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ། １７.ཁྲོ་བས་འགོག་པ། １８. ཕྱི་ངན་ཀྱིས་འགོག་པ། １９.འཁྱོད་པས་འགོག་པ། ２０.ཞེ་ཚོམ་ཀྱིས་འགོག་ པ། ２１.སྒྲུབ་བའི་འགོག་པ། ２２.དོན་གཞན་ཀྱིས་འགོག་པ། ２３.རྒྱུ་ ཡིས་འགོག་པ། (འདི་རྣམས་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ བ་) བཅས་སོ། །

(３) **འགོག་པའི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།**

འགོག་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་འདས་པ་འགོག་པ་ནི།

བྱང་ཟིན་དོན་དེར་མིན་པའི་བློ། །

སྐྱེས་པ་འགོག་པ་འདས་པ་འགོག །

ཐར་ནས་གྲགས་ཤིང་གྲོལ་ཟིན་པའི་དོན་དེར་མི་སྲིད་སྐྱམ་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་དགག་བྱར་བྱས་ནས། དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། (འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཕྱིད་སྐང་སམ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བོད་མཁས་པ་དང་ཁམས་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན། འདི་ལ་མིང་གཞན་བྱུང་བ་འགོག་པ་ཡང་ཟིར།)

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དབེར་བཟློད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ལུས་མེད་ཀྱི་ནི་མེ་ཏོག་གི ། ། ཨ

ཨདའ་ལྷས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར། ། ། ཨ

ཅེས་པ་མི་སྲིད་ཡང་ནི། ། ། ཨ

དངོས་པོའི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བཅུ། ། ། ཨ

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ལུས་མེད་དེ་འདོད་པའི་ལྷ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་མདའ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་གང་ས་ཀུང་བ་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ལྷས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་གྲགས་པ་ནི་གཏན་མི་སྲིད་ཅིང་མི་བདེན་ནོ། ། ཡང་ན་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡང་སྲིད་དུ་ཟུང་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་འགའ་ཞིག་ལ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་རེག་པའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོ་ལོ་བསྐལ་པའི་བར་དུ་གནས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར། རང་བྱང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པ་ནི་རྣམ་པར་བཅུ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་པས། འདོད་ལྷ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་འཕངས་པའི་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ཡང་ནུས་པ་དེ་འདྲ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏུང་ངོ་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ཐོན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གྲགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དེ་འདྲ

མི་སྲིད་སྣམ་པའི་ཐོ་ཆེས་པ་དེ་དགག་ཐུར་ཐུས་ནས། དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ རང་བྱུང་གི་དངོས་པོ་ཆ་མས་ཀྱི་ནུས་པ་ སྟ་ཚོགས་དང་ལྡན་ པ་ རྒྱ་མཚན་དུ་ བཀོད་དེ་དགག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཏང་ངས་ཅན་དགའ་ཐོས།

ངལ་ལྡན་རྒྱ་བས་རི་ཚའི་བ་ཏུས་ལས། །

འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་ཞིན་བཐོག་ཅེས་པ། །

མི་སྲིད་ཡང་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི ।

ནུས་མཐུ་ཚུར་མཐོང་བསམ་བརྗོད་ཡུལ་ལས་འདས། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ཉམ་ཆུང་མིས་བཟོས་མྱུར་མཏོགས་སྲུང་སྐར་ཀྱིས། །

རང་བྱུང་འཇིག་རྟེན་བསྐོར་ཞེས་གྲགས་འདི་བརྗོན། །

འོན་ཏེ་ཚན་རིག་འཕྲལ་ཀྱི་མེ་ལོང་ནང། །

མི་གསལ་ གསང་ བའི་ གནས་ དེ་ གང་ ན་ མཆིས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ད་ལྟ་བ་འགོག་པ་ནི།

མངོན་སུམ་ཡུལ་གྱུར་ད་ལྟའི་དོན། །

འགོག་བྱེད་ཚོག་བརྗོད་ད་ལྟར་འགོག ।

རང་གཞན་ཀུན་ཀྱི་ མངོན་ སུམ་ དུ་ ཐུང་ བའི་ དོན་ ཞིག་ དགག་ ཐུར་ ཐུས་ ནས། འགོག་བྱེད་ཡུལ་དེར་བསྟོད་ཚོག་བརྗོད་པའི་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན་ ཏེ། (མིང་གཞན་མངོན་གྱུར་འགོག་པའང་ཟེར་)

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

སྟན་ས্ལོགས་མ་དག་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །

ཆ་བ་ལ་ནི་ཡུན་ལ་འཇུག ।

ལས་འདི་ལ་ནི་ཟུར་མིག་དག ।

ཡོངས་རྫོགས་མིན་པར་སེམས་སམ་ཅི། །

གོ་དོན་ནི། ཀྱེ་སྙན་པར་སྨྲོགས་མ་ཁྱོད་དགེ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཆ་བ་ལ་མེ་ཏོག་ཕུད་ལ་ཀྱི་ཕོན་པོ་ཆ་རྒྱན་ལ་འདུག་སྟེ། ཆ་རྒྱན་གྱི་ནུས་པ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཆུ་བ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་མིག་ལ་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་འདི་ལྟར་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་དུང་ཆ་བ་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཆ་རྒྱན་འདུག་པ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་མིག་མཛེས་པ་འདི་ལ་མེ་ཏོག་ཕུད་ལའི་མཛེས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་སེམས་སམ་ཅི་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། གོགས་མོ་མཛེས་མ་འགའ་ཞིག་གིས་མེ་ཏོག་ཕུད་ལ་སྟོན་པའི་ཕྲེང་བ་ཆ་རྒྱན་དུ་བཀོད་པ་དེ་སྐྱེས་པ་གཞན་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅེས་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

ཡེ་ཤེས་རལ་གྲིའི་ཕྱག་ཆ་འཕྲར་ནས་ཅི། །

འགྲོ་འདིའི་ཚོངས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །

ཁྱོད་ཞལ་མཐོང་བས་འཇོམས་པར་ནུས་མིན་ནམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) དྲུག་ལྡན་གྱུ་དབྱངས་ལེན་མཁས་གཞོན་ནུ་ཁྱེད། །

སྟ་ཚོགས་རོལ་མོའི་རམ་འདེགས་དགོས་པ་ཅི། །

གང་ངས་སྙན་འགྱུར་ཁྲག་ཐོས་པ་ཅམ་ཀྱིས་ཀྱང། །

རི་དྭགས་རྣམས་ཀྱང་མགྲོན་དུ་འགྲུགས་མིན་ནམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་མ་འོངས་པ་འགོག་པ་ནི།

ཐར་ཐུང་བཟོད་དོན་གང་ཞིག་གིས། །

ཕྱིས་འཐུང་འགོག་བྱེད་མ་འོངས་འགོག །

ཐར་ཐུང་བའི་བཟོད་དོན་གང་ཞིག་འགོག་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། དགག་བྱ་

མ་འོང་པ་ནི་འཕྲུང་བར་ངེས་པའི་གནོད་སྦྱིན་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། (འདི་ལ་མིང་གཞན་འཕྲུང་འགྱུར་འགོག་པའང་ཟེར།)

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཇོ་བོ་བདེན་པར་སྣོའོ་བདག །
གཞན་དང་ཐུམ་པ་ནས་འཚས་པའི། །
རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱིས་དམར་མིག་གིས་ནི། །
ནམ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་མ་ལགས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ཁོ་གས་མོ་ཞེག་གིས་རང་གི་བདག་པོ་ལ་ཀྱི་ཇོ་བོ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ལ་ཁོ་མོས་བདེན་པའི་ཚིག་གིས་ངེས་པར་འོག་ནས་འཕྲུང་བའི་དོན་འདི་སྣོའོ་ཞེས་སྐབས་དཔྱེ་ནས་བཤད་རྒྱའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུད་མེད་གཞན་དང་ཐུམ་པ་ནི་སྟེ་ཁ་ལྷད་དེ་འོ་ཐུས་པ་ལས་འཚས་པ་སྟེ་ཐུང་བའི་ཆགས་པའི་ནམ་འགྱུར་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དམར་བའི་མིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་ལས་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་མཛའ་མོ་བདག་མཐོང་བའི་ཚོ་སྐབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཕྱི་མོས་བཙོད་ཐབས་མེད་པས་ངེས་པར་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་ན། དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་མིག་དམར་ཙོས་བལྟ་བའི་ཡུལ་མེད་པར་ཐུར་ཏོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། རང་གི་བདག་པོ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཛའ་ཞིང་བཙེ་བའི་ས་མས་དང་ལྡན་པའི་དགའ་མ་དེས་དུས་ནམ་ཞིག་རང་གི་མཛའ་བོ་སྐྱེས་པ་དེ་བུད་མེད་གཞན་དང་འགོགས་པའི་གནོད་པ་འཕྲུང་བར་དོགས་པའི་དགག་བྱ་དེ། འགོག་བྱེད་དེའི་ཚེ་རང་ཉིད་འཆི་བས་མཐོང་བའི་ཡུལ་མེད་པར་ཐུར་པ་བཀོད་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

འདྲེན་པ་མཆོག་ཁྱོད་ཆེད་དང་བཀུར་སྟི་ལ། །
དགེས་པས་ཆེར་ཟློམ་ཁོ་ནར་གདམས་པའི་བཅུད། །
ཕངས་མེད་ལྷག་པར་སྨོན་ནས་དང་ལྡན་རྣམས། །

ཡི་ཚད་མིག་གིས་ཁྱོད་ཞལ་མཐོང་མི་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) ཏློ་གསལ་གཞོན་ནུ་ཁྱེད་ཅག་ནམ་དུ་ཡང། །

དོན་མེད་ཆགས་གཡེང་བྱ་བར་ཡིད་དགའ་ནུ། །

བཅོས་མིན་མཛའ་བཟོའི་སེམས་འཚང་ཏན་རབས་ཆགས། །

ཁྱེད་ལ་རེ་བའི་བསམ་པ་ལྟོད་པར་ངེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་ཆོས་འགོག་པ་མི།

དགག་བྱའི་ཁྱད་ཆོས་དང་འགལ་བའི། །

འགོག་བྱེད་བརྗོད་པ་ཆོས་འགོག་པ། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་དགག་བྱར་བྱས་ཏེ། དེ་འགོག་བྱེད་དུ་ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་དངོས་པོ་དེར་ལྷན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ། །

ལུས་ཟླ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས། །

འཇམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་བརྟན། །

གལ་ཏེ་བདེན་པར་འཇམ་པ་ན། །

ཟླ་བྱར་དུ་བདག་ཉིད་ལ་གདུང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ལུས་ཟླ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་རེག་བྱ་འཇམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་བརྟན་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བདེན་པ་སྟེ་དོན་དངོས་སུ་འཇམ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཟླ་བྱར་དུ་བདག་ལ་གདུང་བ་རྒྱུབ་མོས་ཅི་ལ་གདུང་བར་བྱེད་དམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ལུས་ཟླ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འཇམ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དգགས་བྱར་བྱས་ནས། དེ་འགོག་བྱེད་དུ་འཇམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུབ་པའི་ཆོས་གཞན་ལྷན་པ་བཀོད་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དགྱངས་ཅན་དགའ་བློས།

ཀུན་ཁྱབ་ཡངས་པའི་རྒྱུན་གྱུར་མཚན་ཝོའི་མགོན། །

བསེལ་སྦྱིན་མཁན་དྲ་གྲགས་འདི་ཡ་མ་བཏླ། །

གཞན་དྲ་དམན་པའི་འགྲོ་བ་ཡི་དཀོན་ལ། །

མི་བཟད་སྲོག་པའི་རིག་པ་ཅི་ལ་སྟེར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང་) རབ་ཡངས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གསལ་ཞི་མ་ཞེས། །

འོད་ལྷོང་བདག་པོར་གྲགས་པའི་གཏམ་འདི་བརྗོན། །

བདེན་ན་རབ་གསལ་མིག་ཅན་འབྱུང་པོའི་ཁྱེ། །

ཞེན་ཚོར་ལོང་བའི་ཀོ་ཟླབས་སྦྱིན་པ་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། **འགོག་པའི་རྒྱུན་ཕྱི་ནང་གསེས་ལྟ་པ་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་རྒྱུན་ནི།**

ཆོས་ཅན་ཁྱད་ཆོས་ཁས་བླངས་ནས། །

ཆོས་ཅན་མཐོང་འགོག་ཆོས་ཅན་འགོག ། ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་ནས། ཁྱད་ཆོས་དེ་གང་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དེ་མ་མཐོང་ཞིང་མེད་ཅེས་དགག་བྱར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཀོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

དེ་ནི་མཐོས་པའམ་མ་ཡིན་ཞེས། །

ཆུམ་རིག་འདི་ནི་ཅི་ལས་སྐྱེས། །

དེར་ནི་འོད་ཙམ་གཡོ་བ་ཉིད། །

མཐོང་བར་གྱུར་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཀོ་དོན་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་མ་སྟེ་ལུས་བསྡུར་མ་དེ་ནི། མཐོས་པའམ་མི་མཐོས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་འདི་རྒྱུ་ཅི་ལས་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་སོ། ། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་འོད་གཡོ་བ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་གི་འོད་དེ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ལུས་རྟེན་དངོས་ནི་ཡོད་པ་མ་

མཐོང་བས་ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་རྟོག་དཔྱད་བྱས་པ་མི་རིགས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་ (འདིའི་འགྲེལ་བཤད་མི་ཕམ་པའི《སྒྲན་འགྲེལ》ལྟར་བཀོད་) དེའི་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་གི་཮·མཚར་བའི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་ཕྱིར། མཇོས་ཆོས་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ནས། འོད་དེ་གང་ལ་ལྟན་པའི་ཁྱད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དེ་མ་མཐོང་ཞིང་མེད་དོ། ། ཞེས་དགག་བྱར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས། །

གཏུམ་ཆེན་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་རྣ་མཆོག་དཔལ། །

གར་དགེའི་ཀུན་ལས་དང་ལྟན་ནམ་མི་ལྟན་ཞེས། །

དཔག་པར་དཀའ་སྟེ་དྲུས་མཐའི་མེ་དཔུང་ཆེ། །

འབར་བ་ཅམ་ལས་སྣ་ཉིད་མངོན་སུམ་མིན། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང་) བག་ཡས་རྒྱ་སྐར་ཚོགས་པའི་དགེ་ཚོགས་གྲོང་། །

ལམ་ཐག་ཅི་ཅམ་ལྟན་ཞེས་དཔྱད་འདིས་ཅི། །

དཀར་གསལ་གཞན་དཀྱིབས་བཀུ་བའི་ཚུ་རིས་ཅམ། །

མཐོང་གི་ མཐའ་ དབུས་ རྒྱ་ཁྱོན་ གསལ་ མ་ ཡིན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བྱ་བ་རྒྱ་འགོག་པ་ནི།

འབྲས་དེ་འཐུང་བའི་རྒྱ་གང་ཞིག །

ཐོན་བྱས་མེད་ཅེས་རྒྱ་འགོག་པའོ། །

དངོས་སུ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུའི་ རྒྱ་ ཀྱྀན་ འགའ་ ཞིག་ ཁས་ བླངས་ ནས། རྒྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་རང་ཉིད་ལ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་ ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱེད་ཀྱི་མིག་ནི་དམར་ལྟར་ཅིང། །

མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ་བ་དང་། །
སྨིན་མ་འཁྱོག་སྟེ་དི་ལྟ་ནའང་། །
ཉེས་པ་མེད་པས་བདག་མི་འཇིགས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་མཛའ་མོ་ལ་ཀྱི་གཏམ་མོ་ཞེས་ཟེར་ནས། ཁྱོད་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྱུར་མིག་དམར་བ་དང་། མཆུ་འདར་ཞིང་གཡོ་བ་དང་། སྨིན་མ་འཁྱོག་པོར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དེ་འདྲ་ནའང་། བུད་མེད་གཞན་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་ངན་གྱི་ཉེས་པ་གང་ཡང་བདག་གིས་བྱས་མེད་པས་བདག་གཏན་ནས་མི་འཇིགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུར། སྐྱེས་པ་རང་གི་སྐྱོན་སེལ་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་བུད་མེད་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་ལ། རང་ཉིད་བུད་མེད་གཞན་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བདག་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་མོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ཉེས་པ་བདག་ལ་མེད་དོ་ཞེས་འཇིགས་སྐྲག་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཉེས་པ་དེ་དགག་བྱར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།

འབྲུག་སྒྲ་དྲག་པོས་རི་བོ་རལ་བྱེད་ཅིང་། །
བདེ་འབྱུང་དམར་འོད་དང་འགྲོགས་སེར་བ་ཡིས། །
ཞིང་པའི་སྙིང་རྩ་རློག་མར་འབྲོས་བྱེད་ཀྱང་།
བདག་བཟུང་ཞིང་ས་མེད་པས་བདག་མི་འཇིགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་

བུའམ།

ཡང་ན། （རང་）མི་བཟད་མུན་ནག་འཁྲིགས་པའི་བཙོན་དོང་ནང་། །
བཟོད་དཀའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆད་པ་སྣ་ཚོགས་པས། །
གྲངས་མེད་སྐྱེ་བོ་སྲོག་དང་བྲལ་གྱུར་ཀྱང་། །
ཉེས་སྤྱོད་ཆ་ཙམ་མེད་པས་བདག་མི་སྐྲག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བདུན་པ་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ནི།

རྒྱ་འགའ་ཚོགས་ཀྱང་དེར་བརྟེན་འཐས། །
མ་ཐུང་མཚར་སྟོན་འཐས་བྱ་འགོག །

འཐས་བྱ་གང་ཞིག་འཐུང་བར་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་ཚང་ཡང། ད་དུང་ འཐས་བྱ་དེ་འགྲུབ་མེད་པའི་ངོ་མཚར་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

<u>མཛའ་བོ་དག་ནི་རིང་ནས་གནས། །</u>
<u>ཆུ་འཛིན་བསྒོད་ལྟན་འདི་ནི་འོངས། །</u>
<u>ནི་ཀུ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་མཐོང། །</u>
<u>བདག་ཤི་མེན་པ་འདི་ཅི་ཞིག །</u>

ཅེས་པ་སྟེ། ཕོ་དོན་ནི། མཛའ་བོ་སྟེ་རང་གི་བདག་པོ་ནི་ཐག་རིང་པོའི་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིང་གནས་པ་དང་། ཆུ་འཛིན་ཏེ་ཐྲེན་ཕན་ཚུན་དུ་གཡོ་ཞིང་འགྲོ་འོང་གི་བསྒོད་པ་དང་ལྟན་པ་འདི་ནི་ནམ་མཁར་འོངས་པ་དང་། ཤིང་ནི་ཀུ་ལ་སྟེ་རྒྱ་ལྷང་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་མའི་རལ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ན། བདག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཏུང་བ་དྲག་པོས་མནར་བར་གྱུར་པ་བཅས་འཆི་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཚང་ཡང་ད་དུང་བདག་མི་འཆི་བར་ཡུན་རིང་པོར་སྡུག་བསྔལ་ཀྱིས་གཏུང་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། བྱལ་བས་ཉིན་པའི་མཛའ་མོ་དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཚང་ཡང། དེ་དག་ཀྱི་འཐས་བྱ་འཆི་བ་དངོས་དེ་ད་དུང་འགྲུབ་པ་དག་ཀྱར་ཐུས་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།

<u>ཆེར་སྨྲིགས་དུས་དང་ཡུལ་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན། །</u>
<u>སྟ་ཚོགས་ཏྲེན་ཀྱི་རོལ་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །</u>
<u>ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་དགའ་སྟོན་ཉམས་མེད་པ། །</u>
<u>བཀྲ་ཤིས་གཡས་སུ་འཁྱལ་བའི་ཚོས་གྲྭ་ཆེ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།</u>

ཡང་ནི། (རང་) བཅན་པའི་ འཇིགས་ སྲུལ་ བརྡུན་ བཟློས་ དཔང་ ཏུགས་
ས་གས། །
མི་ཆོས་བྱལ་བའི་ཁྱིམས་ཚད་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས། །
ཡུན་རིང་མནར་ཀྱང་ལུས་སྲོག་མ་ཉམས་པར། །
བག་ཕེབས་ རང་ ཁྱིམ་ ཟོག་ འདི་ ཡ་ ནི་ དགའ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་
བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་གསེས་བརྒྱད་པ་རྗེས་གནང་གིས་འགོག་པ་ནི།

རྗེས་གནང་ལྟར་བྱས་ཐབས་གཞན་ཀྱིས། །
སྒྲུབ་ཏུ་མི་སྟེར་རྗེས་གནང་འགོག །

རང་ཉིད་ཀྱི་ལོག་ཕོའི་འདོད་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ
པར་རྗེས་སུ་གནང་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ། བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་ཐབས་གཞན
ཞིག་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་གཤེགས་ནི་ གཤེགས་པར་མཛོད། ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟོད་པས་བདག་ལ་ནི། ། གདུང་བ་ཡུན་རིང་འཐུང་མི་འགྱུར། ། འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་དོགས་མི་འཚལ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། མཛའ་མོ་ཞིག་གིས་རང་གི་བདག་པོ་ལ་གལ་ཏེ་ ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་གཤེགས་ན་དེ་ལྟར་དུ་གཤེགས་པར་མཛོད་ཅིག ཁྱོད་ཡུལ་ གཞན་དུ་བསྟོད་པས་བདག་ལ་གདུང་བ་ཡུན་རིང་པོར་འཐུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ནི་ཁྱོད་དང་བྲལ་མ་ཐག་ཏུ་འཆི་བས་སོ། ། ཁྱོད་དང་བདག་བྲལ་ཡང་མི་ འཆི་བ་སྲིད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ནི་མི་འཚལ་ཏེ་ བདག་ངེས་པར་དུ་འཆི་ བས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། དགག་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཛའ་བོ་ཡུལ་གཞན་དུ་ འགྲོ་བ་དེ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་བྱད་མེད་རང་ཉིད་འཆི་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་

སྣོ་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་སྦ་དེ་ལྟར་མ་བརྗོད་པར་གཤེགས་པར་
མཛད་ཅེས་གནང་བ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་བྱས་ཏེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྒྲིང་ཁྱོད་དག་པའི་ཞིང་། །

དོན་དུ་གཉེར་བཞིད་མཆིས་ནས་དེ་ལྟར་མཛོད། །

ཚུ་ལྟར་དང་མཚུངས་སྐྱེགས་མའི་ལུས་ཅན་འགའ། །

བྱལ་བའི་ གདུང་བས་ཡུན་རིང་འཚོ་མི་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་དར་བའི་གཞོན་ནུ་ཁྱོད། །

རོལ་ཆེད་ཁོ་ནར་དགའ་ནས་དེ་བཞིན་ཀྱིས། །

རིག་གཞུང་སློབ་ལ་བཙོན་ལྟན་སྒྲོ་བོ་ཀུན། །

ཞེ་ལྷ་ལ་ཡོགས་བཟང་གཞན་དག་འཚོལ་བར་ངེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་ནང་གསེས་དགུ་པ་དབང་གིས་འགོག་པ་མི།

དགེ་མཚན་ལྟན་ཀྱང་རང་དབང་ཉིད། །

གཙོ་ཆེས་འགོག་ཕྱིད་དབང་གིས་འགོག །

ཁོག་ས་པོ་ཁོགས་གཞན་ཕ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་ལྟར་ན་དགེ་མཚན་མང་པོ་
ལྟན་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་གཙོ་ཆེ་བར་སྣྲབ་དགོས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་
ནས་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཆོར་ནི་མང་པོ་ཆེད་འགྱུར་ཞིང་། །

ལམ་དུ་ཡང་ནི་བདེ་ཞིང་དགེ ।

བདག་སྲོག་ལ་ཡང་ཟེ་ཚོམ་མེད། །

འོན་ཀྱང་མཛའ་བོ་འགྲོ་མི་ཆུ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་དོན་དེ། བྱད་མེད་ཅིག་གིས་རང་གི་མཛའ་བོ་སྐྱེས་པ་ལ་སྨན་པ། མཛའ་བོ་ཁྱོད་ཕྱེས་ནུ་ཕྱིན་ན་རྒྱ་ནོར་མང་པོ་རྙེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལམ་དུ་བསྒོད་པ་བདེ་ཞིང་དགྱ་བའི་གནོད་པ་མེད་པས་དགེ་ཞིང་བཟང་བ་དང་། དེའི་བར་དུ་བདག་གི་སྲོག་ལ་གནོད་འཚེ་མེད་པས་བདག་འཆིའམ་སྨན་པའི་ཐེ་ཚོམ་བྱ་དགོས་པའང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་མཛའ་བོ་ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། བྱད་མེད་ཅིག་གིས་རང་གི་བདག་པོ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་ཙོམ་པའི་སྐབས་སུ། རང་གི་མཛའ་བོ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགེ་མཚན་མང་པོ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། རྒྱ་མཚན་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བྱ་མི་འདུག་ཅེས་པའི་རང་གི་ཚིག་དབང་བཅན་བཅན་པར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཏླ་ལའི་བློ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྟ་པས།

འོད་དཀར་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིང་གཞན་དུ་གཤེགས་ན། །
ཕྱོགས་དེའི་མུན་པ་འཇིམས་ཤིང་ས་མོས་ཆུམས། །
རྒྱས་ཤིང་ན་ཀྱའི་ཁོང་ཁྲིར་འཕེལ་ཁྱོད་མོད། །
འོན་ཀྱང་དབུས་འགྱུར་ཐམ་ཟེའི་དཔལ་དུ་བཞུགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ཕུལ་ཐྱང་ཁོགས་ཁྱོད་ཞིང་ཆེན་གཞན་དག་ཏུ། །
ཕྱོན་ཚེ་རྒྱལ་ཁབ་དོན་ཆེན་ལེགས་འགྲུབ་ནས། །
རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་མཛད་ཁོང་འཕེལ་འཐུང་ངེས་ཀྱང་། ། བོད་ལྷོངས་མི་རིགས་དོན་ཆེད་ཡུན་དུ་བཞུགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་རང་གསེས་བཅུ་པ་མ་གྱས་པས་འགོག་པ་ཅི།

དོན་དེ་ར་མ་གྱས་གཞན་དུ་ནི། །
གྱས་པར་བསྟན་པ་མ་གྱས་འགོག །

དཀག་བྱ་གཞན་གྱི་འདོད་པའི་དོན་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དེ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ འགོག་བྱེད་མ་གཏོས་པའི་ཚིག་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་ བྱ་བ་སྒྲུབ་ན་གཏོས་སེམས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

བདག་ནི་གསོན་རེ་སྟོབས་དང་ལྡན། །
ནོར་གྱི་བསམ་པ་སྟོབས་ལྡན་མིན། །
མཛའ་བོ་གཤེགས་སམ་བཞུགས་ལགས་ཀྱང་། །
རང་གི་གནས་སྐབས་སྟོས་པ་ལགས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཕོ་དོན་ནི། བྱང་མེད་ཅིག་གིས་རང་གི་བདག་པོ་སྐྱེས་པ་དེ་ ནོར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་དུ་འགྲོ་བར་རྫོམ་པ་ལ་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ནས་ ཚོ་ཤེ་འཆི་ལ་མ་ཕྱིན་ན་མི་འཆི་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་ཕོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། ང་ནི་ ཁྱོད་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ཏེ་གསོན་པོར་གནས་སུ་རེ་བའི་བསམ་པ་སྟོབས་ དང་ལྡན་པ་ཡོད་ཀྱི། རྒྱ་ནོར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མིན་ པས། རྒྱ་ནོར་ལས་ཀྱང་རང་ཉིད་གསོན་པོར་གནས་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་ནི་རང་ གི་དང་ལྡའི་བསམ་པའི་གནས་སྐབས་ཁྱོད་ལ་ཕོ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས། དེས་ན་མཛའ་བོ་ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་གཤེགས་སམ་རང་གི་ཕྱིམ་དུ་བདག་དང་ མཉམ་དུ་བཞུགས་པ་གཉིས་གང་བྱེད་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ས། ། ཞེས་པ་ལྟ་ ཏུར། རང་ཉིད་མཛའ་གྲོགས་ལ་བཙོ་གཏུང་ཆ་ཅང་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ སེང་ཅིག་གིས་རང་གི་བདག་པོ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་དགག་ཅིང་ བྱས་ནས། དེ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་མཛའ་བོ་ལ་བཙོ་བའི་བསམ་པ་ ཏངས་ས་སྒྲུས་ཏེ། འགྲོ་བ་དང་སྡོད་པ་གང་ཟེད་ཁྱོད་རང་གིས་ཤེས་ཞེས་མ་ ཀྱས་པའི་ཚིག་བརྗོད་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་པཏ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

ཁྱོད་ཉིད་གཙུག་ལག་ཀྱ་མཆོར་མཁས་སྒྲུངས་ན། །

རྒྱལ་བསྟན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེར་ཁྱད་འཕགས་མོད། །
འོན་ཀྱང་མཁས་པའི་སྒྲོད་ཚུལ་འཛིན་པའམ། །
དཀོར་ཟན་རོལ་མོ་འཁྲོལ་བ་ཅི་དགེས་མཛོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་
བུའམ།
ཡང་ན།(རང་) རྒྱ་ཆེའི་ཤེས་ཡོན་མཐའ་དག་ཡུན་རིང་གི །
དཀའ་སྦྱད་འབད་བཙོན་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་། །
འོན་ཏེ་སྒོམ་སྒྲོང་དོན་གཉིས་བཏྲིས་པའམ། །
བག་ཡངས་དལ་སྟོང་ཅི་དགའ་ཁྲོད་ཉིད་ཤེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །
འགོག་པའི་རྒྱུན་ཁྱི་ནང་གསེས་བཅུ་གཅིག་པ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི།
ཤེས་བརྗོད་ཚིག་གིས་གསལ་བྱས་ནས། །
དེ་ཉིད་འགོག་བྱེད་ཤེས་པས་འགོག །
རང་གི་འདོད་བྱའི་དོན་ལ་སྒྲོན་པའི་ཚིག་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་
ཐུན་དུ་ཁྲོད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད་ཚེད།
དངོས་སུ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་མ་བརྗོད་པར་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་བསྟན་པའི
ཚུལ་གྱིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཕོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།
མཛའ་བོ་གལ་ཏེ་གཤེགས་ནི་བཞུད། །
ཁྲོད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཤེས་གྱུར་ཅིག །
གང་དུ་ཁྲོད་ནི་གཤེགས་པ་དེར། །
བདག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་པ་སྟེ། ཕོ་དོན་ནི། མཛའ་བོ་ཁྲོད་གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་གཤེགས
པར་འདོད་ན་ཐུན་དུ་བཞུད་ཅིག ཁྲོད་གང་དུ་གཤེགས་པའི་ལམ་ནི་བཀྲ་ཤིས
པར་གྱུར་ཅིག ཁྲོད་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་བསྟལ་ཀྱིས་གསོན་པའི་ཕོ་སྐབས་བྲལ་

བར་ཅིས་པ་བདག་ཅི་ཤི་མ་ཐག་ཁྱོད་གང་དུ་གཤེགས་པའི་ཡུལ་དེར་སྐྱེ་བར་
གྱུར་ཅིག ཅེས་པ་ལྟ་བུར། རང་གི་བདག་པོ་ལ་ཉ་ཅང་བཙོ་གཏུང་དང་ལྡན་
པའི་བུད་མེད་ཅིག་གིས་མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཚེ་བར་ཅིས
པའི་བསམ་ཚུལ་དཔོས་སུ་མ་བརྗོད་པར། དོན་གྱིས་ཤོ་བའི་ཆེད་དུ་ཆུམ་པ
རང་གི་བདག་པོ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འགོག་རྒྱེན་གང་ཡང་མེད་པ་དང་།
རང་གི་བདག་པོ་ཡུལ་གཞན་གང་དུ་སོང་བ་དེར་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལེན་ཐུབ་པར
སྨོན་ལམ་འདེབས་པའི་ཚུལ་བྱས་ནས། རང་གི་བདག་པོ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ
འགོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཕྱིད་ཉིད་འཚོ་བའི་ལྟག་ཀུན་ཐ་སྙད་ལ། །
སྒྲོལ་བར་བཞེད་ན་བསྐལ་བཆུར་བཞུགས་གྱུར་ཅིག །
བདག་ཅག་སྙིང་པོའི་དོན་ཟབ་འཚོལ་བ་ཆུམས། །
ཕྱི་ཕྱག་བཏྱིས་ཏེ་དཔེན་གསུམ་བསྟེན་པར་སྨོན། ། ཅེས་པ་ལྟ་
བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) གཅེས་པའི་མེས་ཆུལ་བྱན་པར་མ་གྱུར་ན། །

ཡུལ་གཞན་དགའ་སྐྱིད་སྨོང་བས་འཚོ་གྱུར་ཅིག །
བདག་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱག་བཏྱིས་ཏེ། །
རང་ཡུལ་བོད་ལྗོངས་འཇུག་གས་སྐྲན་བྱེད་དུ་འགྲོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

འགོག་པའི་ཆུན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་གཉིས་པ་རྒྱུབ་ཚེས་འགོག་པ་ཅི།

ཚོག་རྒྱུབ་བརྗོད་པ་སྟོན་འགྲོ་བས། །
དོན་དེ་འགོག་བྱེད་རྒྱུབ་ཚེས་འགོག །

དགག་བྱ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགྲུབ་ཏུ་མི་སྟེར་བའི་ཚོག་རྒྱུབ་ཚོ་བརྗོད་
པའི་སྐོ་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗེད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་འགྲོ་བདེན་ཞིང་ན། །
ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་པ་འགའ་ཞིག་ཚོལ། །
བདག་ནི་གླགས་འཚོལ་འཆི་བ་ཡིས། །
དེ་རིང་ཞིང་དུ་འགོག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། གལ་ཏེ་མཛའ་བོ་ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགའ་མ་གཞན་པ་ཞིག་འཚོལ་བར་གྱིས་ཤིག བདག་ནི་ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གླགས་འཚོལ་བའི་རྒྱུ་འདིས་འཆི་ བའི་གཏུང་བས་དེ་རིང་ཞིང་དུ་འཆོ་བ་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུར། རང་གི་བདག་པོ་ལ་བཙུ་གཏུང་ཆེ་བའི་གོགས་མོ་དེས་རང་གི་སྐྱེས་པ་ ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་ངེས་ཅན་ཡིན་ན། མཛའ་མོ་གཞན་དག་ཆོལ་ལ་བདག་ནི་ ཁྱོད་ལ་རེ་བའི་བསམ་པ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་རྫུབ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ འགོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

མགོན་ཁྱོད་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་བདེན་ན། །
ཞིང་འདིའི་བསྟན་པ་འཛིན་ནུས་གཞན་འགའ་འཚོལ། །
བདག་ཅག་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཟྭང་བསྟེན་པ་ཀུན། །
ལྟ་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང་) ཀ་ཡི་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་གཞོན་ནུ་ཁྱོད། །
ཚུལ་མིན་ཞེས་སྨྲོད་ཆ་བར་ཞུགས་གྱུར་ན། །
རང་རིགས་མཐུན་པའི་གོགས་དང་འགྲོགས་པར་ཀྱིས། །
བདག་ནི་སྨྲོད་བཟང་ལྟན་པའི་གོགས་དག་འཚོལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་ནང་གསེས་བཅུ་གསུམ་པ་གྲོགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི།

དོན་དེ་སྒྲུབ་ལ་བསྒྲལ་བ་ལྟར། །
ཏྲས་ནས་དེ་འགོག་ཁོག་ཀྱིས་ཀྱིས་འགོག །

ཨ་རོལ་པོར་དོན་དེ་ཐུར་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲལ་མ་གཏོང་བ་ལྟར་ཏྲས་ནས། དུས་སྐབས་འདི་ལས་ཡོལ་ན། རྟེས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་གཤེགས་ནས་ཐུར་དུ་བཞུད། །
ཕྱི་ནས་གཉིན་འདྲན་འཁྲུགས་པའི་ཁས། །
བསྒྲགས་པའི་ཚོ་ངེ་འགྲོ་བ་ཡི། །
གེགས་གྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་བར་འོང། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། མཛའ་བོ་ཁྱོད་གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་གཤེགས་པར་འདོད་ན་ཐུར་དུ་གཤེགས་ཤིག ཅུང་ཟད་འགྱངས་ན་ཁྱོད་གཤེགས་མི་ཐུབ་སྟེ་ཁོ་མོ་ཁྱོད་དང་ཐལ་བའི་ལྷག་བསྡལ་ཀྱིས་ཤི་བ་ལ། གཉིན་འདྲན་ཆུམས་ཆུ་ངན་ཀྱིས་འཁྲུགས་པའི་ཁས་བསྒྲགས་པའི་ཚོ་ངེ་དག་པོ་ཁྱོད་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པར་ཕྱིན་པའི་གཏམ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དག་ཆ་བར་འོང་བས་དེ་མ་ཐུང་བ་ལ་སོང་ཞིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུར། རང་གི་བདག་པོར་མཛའ་བཙོ་གཏེར་ཟབ་དང་ལྟན་པའི་བུད་མེད་མཁས་པ་ཞིག་གིས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐུར་དུ་མ་སོང་ན་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་གོ་སྐབས་མི་འོང་ཞེས་སྒྲས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་འགོག་པར་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཐོག་ཁྱོད་ལོངས་སྤྱོད་བཞིད་ན་འདུན་ཕྱིད་ཀྱིས། །
གཟིགས་ཚད་ཕྱི་བས་བཞིན་དུ་ཟློག་གསོག་འཚལ། །
ཕྱིས་ནས་འཆི་བདག་གཏུམ་པོའི་ཤབ་ཆུགས་ཀྱིས། །
ཁབ་ཅམ་འཁྲིར་དབང་མེད་པའི་དུས་ཤིག་མཆིས། ། ཞེས་པ་ལྟ་

བྱའམ།

ཡང་ནི། (རང) ཡིད་མཐུན་གོགས་ཁྱོད་སྐྱིད་འདོད་རོལ་ཙོད་ལ། །

འཇུག་པར་སྨོན་ནུ་གཞོན་ཏུས་སྲུ་ཀྱིས། །

ཕྱིས་ནས་ནུ་ཁས་ལང་ཚོ་ཉམས་པའི་ཚེ། །

བྱིན་པས་ལུས་པོ་ཐེག་པའང་དཀའ་བར་མཆིས། ། ཞེས་པ་ལྟ་

བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྣང་གསོས་བཅུ་བཞི་པ་འབད་པས་འགོག་པ་ནི།

ཁྱོད་ལྟར་འབད་ཀྱང་རང་འདོད་ཆོག །

ཁ་ནས་ཐལ་ཞེས་འབད་པས་འགོག །

ཕ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་ལྟར་བཟློད་པ་ལ་འབད་པར་བྱས་ཀྱང། རང་གི་

འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོག་ཁ་ནས་ཐལ་ཚུལ་བཟློད་པའི་སྨོ་ནས་འགོག་པ་ཞེག་ཡིན་

ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་གྱི་དཔེར་བཟློད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

བཞུད་ཅེས་ཁྱོད་དགེས་བཟློད་འདོད་ཀྱང། །

བདག་ཉིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག ।

མ་གཤེགས་ཞེས་པ་ཁ་ནས་ནི། །

ཐུང་བར་ཐུར་ལ་བདག་ཅི་བྱེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཕོ་དོན་ནི། ཕོགས་པོ་ཁྱོད་དགེས་པའི་སྨད་དུ་ཡུལ་གཞན་

དུ་བཞུད་ཅིག་ཅེས་པའི་ཆོག་བཟློད་པར་འདོད་ཀྱང། ཁོ་མོ་རང་ཉིད་དགའ་

བར་བྱེད་པའི་ཆོག་མ་གཤེགས་ཅེས་པ་རང་དབང་མེད་པར་ཁ་ནས་ཐལ་བར་

ཐུར་པ་ལ་བདག་ཅི་ཞེག་བྱེད་དེ་ཁྱོད་མི་དགའ་བར་བྱེད་འོས་པའི་སྐྱོན་ཅི་ཡང་

མེད་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། བདག་པོ་དང་འབྲལ་བར་མི་འདོད་པའི་བུད་མེད་

ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བདག་པོའི་འདོད་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཆོག་ཡུལ་གཞན་དུ་

བཞུད་ཅིག་ཅེས་བཟློད་པ་ལ་འབད་བཙོན་བྱས་ཀྱང། རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་

གྱི་ཚིག་མ་གཤེགས་ཞེས་རང་དབང་མེད་པར་ཁ་ནས་ཐལ་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས།

རབ་ལྷང་དབྱར་སྐྱེས་གཞོན་ནུས་ལེགས་བསྟར་བའི། །

ཆར་དུས་དགའ་སྟོན་ཡུན་ནས་འབད་བྱས་ཀྱང་། །

ཆུ་ལྟའི་བུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་མཛེས་པའི། །

འཇམ་ལྡན་དུས་ལ་རིངས་པའི་ཚིག་འགའ་ཐལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) གཟུགས་སྟོབས་ཤེས་རིག་དར་བའི་གཞོན་ནུ་ཁྱོད། །

མགུ་ཕྱིར་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱང་། །

རྒྱང་རིང་དོན་ཆེན་མཐོང་ནས་སློབ་གྲྭ་རུ། །

ཅེས་ཀྱང་ཕེབས་ཞེས་ཁ་ནས་དབང་མེད་ཐལ། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བཅོ་ལྔ་པ་གཞན་དབང་གིས་འགོག་པ་ནི།

གཞན་གྱི་དབང་སོང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །

དབང་ལྟར་འདོད་ཅེས་དབང་གིས་འགོག །

བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བས་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་བསྟུན་ན་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱ་ཡི། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་མི་སྒྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

སྐད་ཅིག་ལྟ་བའི་བགེགས་བྱེད་པའི། །

ཐི་མ་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁྲོ་བ། །

ཁྱོད་ཀྱི་མཛའ་བོར་འགྲོ་བ་སློས། །

བདག་ནི་དེ་ཡི་འདོད་པ་འདོད། །

མཛའ་བོ་སྐྱེས་པ་ཞེག་གིས་རང་གི་བྱད་མེད་ལ་བདག་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཚོས་ཉིད་པ་ལ་འགྲོ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་བགེགས་མ་ཐུབ་ཅེས་སྨྲས་པ་ན། བྱད་མེད་ཀྱིས་ང་ནི་ཁྱོད་ལ་རྒྱན་དུ་ལྟ་བ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཙམ་དུ་གེགས་ཐུབ་པའི་ཕྱི་མའི་བསྟོད་པ་ཙམ་ལ་ཡང་སྡང་སེམས་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བཙུ་གཏུང་ཤུགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཁྱོད་འགྲོའི་ཞེས་སྨྲོས་ཤིག ང་ནི་དེའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་དེས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཁོ་མོ་ཡང་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་མི་བྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར། རང་གི་བདག་པོ་ལ་བཙུ་གཏུང་ཆ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་ཡོད་པའི་བྱད་མེད་ཅིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་མ་གཏོགས། དེ་མིན་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་མི་བྱ་ཞེས་རང་ལ་རང་དབང་མེད་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།

ལས་ངན་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་འགའ་ཞིག་གིས། །
གཏུང་སེལ་ཟབ་མོའི་གདམས་པ་དགོས་ཞེས་སྨྲ། །
འདི་ན་བདེ་སྟག་འགྱུར་བ་མཐའ་ཡས་རྣམས། །
ལས་ཀྱིས་བསྟན་ཕྱིར་དེ་དང་བགྲོ་བར་འཚལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) བདག་རང་ལུས་སེམས་བདེ་བར་ངལ་གསོ་ཞེས། །
ཁྱོད་ཀྱི་བྱམས་བཙེ་ལྟན་པའི་བཀའ་མཆིད་དག ।
ཐོན་ཀྱང་རིན་ཆེན་ཆོར་ལས་རྟེད་དགའི་དུས། །
ཕྱིར་ལྷོག་བྱར་མེད་དེ་དང་འགྲོ་བར་འཚལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། **འགོག་པའི་རྒྱུན་ཕྱི་ནང་གསེས་བཅུ་དྲུག་པ་ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ་མི།**

རྟེད་དགའི་ཐབས་མང་བཀོད་བྱས་ནས། །
དོན་དེ་ཀྱིས་ཞེས་ཐབས་ཀྱིས་འགོག ।

འགྲྀབ་པར་དགའ་བའི་བྱ་ཐབས་མང་པོ་བཀོད་དེ་ཁྱོད་ལ་དེ་འདྲའི་བྱ་

ཐབས་ཡོད་ན་བདག་ལ་དགོས་ཞེས་སྨྲས་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་རྫ་བ་ལས་བཤད་པ།

<u>མགོན་པོ་འབྲལ་བ་བཟོད་པར་བགྱི། །</u>

<u>གང་གིས་མིག་བསྐོས་བདག་ལ་ནི། །</u>

<u>འདོད་པས་བསྡུན་ཏུ་མི་མཐོང་བའི། །</u>

<u>མཐོང་མིན་མིག་སྐྱོན་བདག་ལ་སྐྱོལ། །</u>

ཅེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། ཀྱེ་མགོན་པོ་ཞེས་རང་གི་བདག་པོ་ལ་བོས་ནས་ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་བདག་གིས་བཟོད་པར་བགྱི་ཡི། ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བའི་འོག་ཏུ་མིག་སྐྱོན་གང་གིས་ཁོ་མཱའི་མིག་ལ་བསྐོས་པ་སྟེ་ཐུགས་པ་ཅམ་ཀྱིས་འདོད་པའི་ལྷ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་འཕངས་པའི་མེ་ཏོག་གི་མདས་བསྡུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བདག་གཏུང་བར་མི་ཕྱེད་པའི་མིག་སྐྱོན་ཏེ་མི་སྡང་བའི་ཕ་ས་ཤིག་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་སྐྱོལ་ཅིག་ཅེས་པ་ལྷ་བྱེད། རང་གི་བདག་པོ་ལ་བཙེ་བའི་བྱད་མེད་དེས་མཛའ་བོ་དང་འབྲལ་བའི་ཚོག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཀྱིས་གཏུང་བར་གྱུར་ན་ངེས་པར་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་བསྡུན་པར་མི་མཐོང་བའི་མིག་སྐྱོན་ཞིག་ཡོད་ན་བདག་མི་འཆི་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ལྷ་བྱའི་བརྗོད་ཚུལ་མ།ཁས་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ལྷ་བྱའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།

<u>ཁོད་སྟོང་ལྷན་ཁྱོད་ཆུ་ལྷའི་ཕང་བ་བུ། །</u>

<u>གལ་ཏེ་གཟིམས་པར་བཞེད་ན་དེ་བཞིན་མཛོད། །</u>

<u>པད་ཚལ་མཛོས་པ་ཟླུམ་པར་མི་འགྱུར་བླད། །</u>

<u>ཚ་ཟེར་འོད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་བཞག་འཚལ་ལོ། །</u> ཞེས་པ་ལྷ་བྱའམ། ཡང་ན།(རང་) <u>སྒྲོན་དཔོན་མཆོག་ཁྱོད་དོན་ཆེན་བྱ་བའི་བླད། །</u>

<u>ཡུལ་གཞན་གཤེགས་པར་བཞེད་ཚེ་དེ་བཞིན་མཛོད། །</u>

རྟེད་དཀའ་ཆོར་བྱའི་དལེ་དེབ་ཡོད་དོ་ཅོག །
བདག་ཅག་སྨོན་གཞིའི་རྟེན་དུ་འཇོག་པར་འཚལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་བདུན་པ་ཁྲོ་བས་འགོག་པ་མི།

ཐུས་དང་མ་ཐུས་ཁྱོད་ཅི་ཞེས། །
ཁྲོ་ཚོག་གིས་འགོག་ཁྲོས་པས་འགོག །

བཙོ་བའི་བསམ་པ་མ་བཟོད་པའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་
ཐུས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་ཚོག་རྫུབ་སྨྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོག
པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཇོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཚོག །
བདག་འགྲོ་ཞེས་པ་ངེས་པར་ཐྱོང། །
མཇའ་བ་དམན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ། །
མ་ཕྱིན་ནི་ཡང་བདག་ལ་ཅི། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ཀྱི་ཇོ་བོ་ཞེས་བོས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བདག
ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོའོ་ཞེས་བཟོད་པར་མི་འོས་པའི་ཚོག་འདི་ངེས་པར་ཐྱོང་ཟིན
མོད་བདག་ལ་མི་སེམས་པར་ཚོག་དེ་འདྲ་བཟོད་ཕོད་པའི་ཕྱིར་མཇའ་བ་དམན
ཅེང། ཕྱིང་རིང་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་ད་མ་ཕྱིན་པར་བསྟད་ནི་ཡང་བདག་ལ་དགོས་པ
ཅི་ཡོད། ད་ནི་ཁྱོད་བསྟད་པ་དང་སོང་བ་འདྲའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར། རང་གི
བདག་པོ་ལ་བཙོ་བའི་བསམ་པ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་བུད་མེད་ཅིག་གིས་ཁྲོས
པའི་དབང་གིས་རང་གི་བདག་པོར་ཚོག་རྫུབ་སྨྲ་བའི་ཐོལ་ཀྱིས་འགོག་པར་ཕྱེད
པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྨོན་མེས།

འཕྱོར་པས་དབུལ་ཞིང་འདུ་བ་འཕྲུགས་པས་མནར། །

ཕན་རེའི་དུས་སུ་ཕྱོལ་བའི་ཁྱེལ་འདས་རྣམས། །

ཕྱི་ནས་བདེ་སྐྱིད་མངའ་ཐང་དར་བའི་ཚེ། །

འཇུམ་ཞལ་ལྷག་པར་བསྟན་ཀྱང་དགོས་པ་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང་) རིན་ཐང་བྱལ་བའི་སྟོན་རབས་ལོ་རྒྱས་ཆོགས། །

རང་རང་ཚབ་སྲིད་དགོས་མཁོར་བསྟན་བྱས་ཏེ། །

གཡོ་ཐོལ་བསྣར་བཅོས་བྱས་ན་ལོ་རྒྱས་དང་ངོས། །

དཔེ་དེབ་ཁྲི་ཕྱག་བཙམས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བཅོ་བརྒྱད་པ་སྐྱིང་རྗེས་འགོག་པ་ནི།

བྱ་བར་འོས་པ་མ་བྱས་པར། །

ཐུ་ཅན་ཚུལ་སྟོན་སྐྱིང་རྗེས་འགོག །

ཅེས་པར་དུ་བྱ་འོས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་ཤོར་བའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་ནས་ཐུ་ཅན་གྱི་རྣམ་པས་སྐྱིང་རྗེ་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

མ་བསྟམས་བུ་མོའི་ཆ་བ་ལ། །

མ་བྱས་ཚང་ལ་མ་བཏབ་པར། །

ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཡི་ཕྱིང་ཞིད་དུ། །

ཡུན་བྱལ་སྟོན་པོ་ཟེགས་པར་ཐུར། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཕོ་དོན་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔུང་གིས་བསད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤི་ཞིང་ཡུལ་སྟོང་པའི་ཡུན་བྱལཝའི་མེ་ཏོག་གི་ཏྲི་བཟང་ཆེས་ལ་སྲས་ཀྱང་མ་བསྟམས་ཤིང་། བུ་མོ་ཆེས་ཀྱི་ཆ་རྒྱན་དུ་ཡང་མ་བྱས། ཚང་ལའང་མ་བཏབ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱིང་ཞིང་བདག་པོ་མེད་པར་ས་ལ་ཟགས་པར་ཐུར་ཏོ། ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ་དགྲ་བོ་ལས་ཆེ་མར་ཕར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

མཆོད་སྦྱིན་མ་བྱས་སྦྱིན་པའི་ཆར་མ་ཕབ། །

གཉེན་འཁོར་འབངས་ལ་བསྟན་པས་མིན་རང་གིས་ཀྱང། །

སྦྱང་པར་མ་བཟོད་ལུ་ཏུ་ནུ་ཐའི་མཛོད། །

ཡུད་ཀྱིས་སྟོང་ངས་པར་གྱུར་འདིའི་སྐང་ཚུལ་གཟིགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) རིག་གཞུང་མ་སྨྲངས་ལགས་ཙལ་ཤེས་ཡོན་བྱལ། །

ཁྱིམས་མཐུན་བྱ་བ་སྨྲབ་པར་མི་དགའ་བར། །

ལང་ཚོའི་ནོར་བུ་ཏ་བའི་ཆོམ་ཀུན་ཀྱིས། །

ཕྱོགས་པའི་གཞོན་ནུ་དེ་དག་སྟོང་རྗེའི་ཡུལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་གསེས་བཅུ་དགུ་པ་འགྲོད་པས་འགོག་པ་མི།

སྨྲབ་འོས་དོན་འགའ་མ་སྨྲབ་པར། །

འགྲོད་པའི་ཚིག་སྨྲས་འགྲོད་པས་འགོག །

རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅིས་པར་དུ་སྨྲབ་འོས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་མ་སྨྲབ་པར་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཤོར་བ་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེ་བའི་ཚིག་སྨྲས་པའི་ཐོ་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

དོན་ཅི་འགའ་ཡང་ཚོགས་མ་བྱས། །

རིག་པ་འགའ་ཡང་མ་བསྟན་ཤིང་། །

དཀའ་ཐུབ་འགའ་ཡང་མ་བསགས་པར། །

ནུ་ཚོད་མཐའ་དག་སོང་བར་གྱུར། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། དོན་ཆེན་པོ་སྟེ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་འགའ་ཡང་མ་བསགས་ཤིང་། བརྩ་ལྡོང་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པའི་གནས་སམ་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་འགའ་ཡང་མ་བསྟན་པས་མ་ཤེས་ལ། དཀའ་ཐུབ

སྒྲུབ་ནས་བསོད་ནམས་གང་ཡང་མ་བསགས་པར་ན་ཚོད་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ སོང་སྟེ་འཆི་བ་ལ་གཏུགས་པར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། འཕྲོད་པ་དང་ ལྡན་པའི་ཁྱད་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་ནས། རྒྱ་ནོར་སྒྲུབ་པ་དང་། རིག་པ་བསླབས་པ། དཀའ་ཐུབ་སྒྲུབ་པ་སོགས་བྱ་བར་འོས་པ་གང་ཡང་མ་ གྱུབ་པར་ན་ཚོད་ཡོལ་ནས་འཆི་བར་ཉེ་བར་འཕྲོད་པ་རྣམ་བའི་ཚོག་བརྗོད་པ་ལྟ་ བུའོ། །

(འདི་དང་འོག་ནས་འགྱུར་བའི་སྔ་ན་མེད་པའི་ཕྱིད་རྒྱ་གཞིས་ནོར་སོ་ ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་དེ་གཞིས་མི་འདྲ་སྟེ། སྐབས་འདིར་འཕྲོད་པའི་ ཚོག་དང་བཅས་ཏེ་དགག་བྱ་དགག་ཚོག་གིས་བཀག་པ་ཅམ་ཡིས་ཆོག ཀྱུ་རྒྱན་ སྐབས་ཕྱོན་ཆད་བྱས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་དངོས་མེད་ལས་འབྱས་བུ་དངོས་པོར་གྱུར་ པ་བསྟེད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །)

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མ།ཁས་པས།

ཚུལ་གནས་ཁྱིམས་ཀྱིས་ལུས་ངག་མ་བསྡུམས་ཤིང་། །

གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོར་རང་བློ་མ་སྦྱངས་ལ། །

དབེན་པར་ཡང་དག་འཇོག་ལའང་མ་ཁོམས་པས། །

གཞིས་མེད་ས་ཡིན་ཀྱར་པ་འཆི་ཁར་འཆོར། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང་) ན་གཞོན་དུས་སྙོ་དོན་མེད་ཆོད་འཇོས་གཡེངས། །

ཏན་རབས་ཕ་མའི་བྱམས་བཟློའི་བསླབ་བྱ་ཡང་། །

ཐོས་འཇོན་རྒྱབ་ཀྱི་ཏྲི་བཞོན་སྒྲུན་ཟླར་བྱས། །

སྣ་དཀར་གཞིར་མས་བཞིན་ཁེབས་ལྟག་པར་འཕྲོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་ བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་གསེས་ཉི་ཁྲ་པ་ཕྱི་ཚམ་གྱིས་འགོག་པ་ནི།

དེ་འམ་གང་ཡིན་ཁྱད་པར་འདིས། །

དེ་མིན་ཞེས་བརྗོད་ཕྱི་ཚམ་འགོག །

འདྲ་ཆོས་དངོས་སུ་བརྗོད་མ་བརྗོད་གང་ཡང་རུང་སྟེ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པར་ཟེ་ཆོམ་སྐྱེ་བ་ལ། ཁྱད་གཞི་གཅིག་ལ་ཡོད་ཅང་གཅིག་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཅི་འདི་སྟོན་ཀྱི་ཚུ་འཛིན་ནམ། །
ཡང་ན་ངང་པའི་ཚོགས་སམ་ཅི། །
སྒྲ་ནི་ཀུང་གདུབ་ཀྱི་འདྲ་བ། །
ཐོས་པས་དེ་ནི་ཚུ་འཛིན་མིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ཅི་ནམ་མཁའ་ལ་རླུང་བའི་ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་ཅན་འདི་དག་སྟོན་དུས་ཀྱི་ཚུ་འཛིན་དཀར་པོ་ལང་ཚོང་དུ་གཡོ་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ངང་པ་དཀར་པོའི་ཕྱོ་ཆོགས་འཕྲུར་ཞིང་འགྲོ་བ་ཡིན་སྟམ་པའི་ཟེ་ཆོམ་སྐྱེ་བ་ལ་ལེགས་པར་ཉན་པའི་སྐབས་སུ་ཀུང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་འདྲ་བར་སྒྲ་ཐུང་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྒྲོགས་པའི་སྐད་གདངས་ཀྱི་ཟུར་ལ་བརྟགས་ན། སེལ་སྒྲ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པ་ཐོས་པས་ཚུ་འཛིན་མ་ཡིན་ཞིང་། ངང་པ་ཡིན་པར་ངེས་པ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ངང་པ་དཀར་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྲུར་བ་མཐོང་ནས་ཐེག་དཀར་པོ་རླུང་བ་དང་འདྲ་བར་འཕྲུལ་ནས་ཟེ་ཆོམ་སྐྱེ་བ་དགག་ཅིར་ཅིས་ནས། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཀུང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་འདྲ་བར་གྲགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ངང་པའི་སྐད་གདངས་ལ་ཡོད་པ་ལས་ཐེག་ལ་མེད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་ཟེ་ཆོམ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཅི་འདི་འབིགས་བྱེད་ངོས་ཀྱི་ཚུ་ཤིང་ངམ། །
ཡང་ན་མཛོས་སྡུག་ཅན་དེའི་གཟུགས་ཀྱི་དཔལ། །
དལ་བུའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཉེ་བར་རྒྱ་བྱེད་པའི། །
ཆུམ་འགྱུར་མཛོང་ཕྱིར་དེ་ནི་འཁྲི་ཤིང་མིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ནི་ (རང་) ཤུ་ཀ་ཏུ་ལས་བཟང་སྤྱོད་པར་དགའ་བ་འདི། །
ལེ་ཕྲེང་དངོས་སམ་རྒྱ་ཆེའི་གཞོན་ནུ་གང་། །
འོན་ཏེ་མི་དམངས་དཔྱང་ལྟེའི་ཚས་གོས་དགེ ।
མི་ལྷན་ཕྱིར་ན་ལེ་ཕྲེང་དངོས་མ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་ཉིར་གཅིག་པ་སྤྱར་བའི་འགོག་པ་ནི།

དཔེ་དོན་ཐུན་མོང་ཚོས་སྤྱར་ནས། །
གཟུགས་བཀོད་དཔེ་འགོག་སྤྱར་བའི་འགོག ।

དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་མཚུངས་ཚོས་སྣ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱར་ཏེ་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་དཔེ་འགོག་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

བདུད་ཕྱིའི་བདག་ཉིད་པཎ་ལ། །
སྡང་ཞིང་སྨྱམ་པའི་ཏུ་ར་ཀླ། །
ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་འདི་ཡོད་བཞིན། །
ཟླ་བ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཤྲཱ་བས་འདིར་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པ་གཅོ་བོ་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་དང་། ཕལ་པ་གདོང་གི་ཟླ་བ་གཉིས་མཚུངས་ཚོས་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མཇོས་མའི་གདོང་ནི་བཟློས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟླ་བ་ནི་བསིལ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀ་བདུད་ཕྱིའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྲགས་ཤིང་། གདོང་གི་མཇོས་པས་པཎ་ཌའི་མཇོས་པ་ལ་འགྱན་པས་སྡང་བ་དང་། ཟླ་བས་པཎ་ཌ་ཀ་ཟླུམ་པར་བྱེད་པས་སྡང་བ་ཡིན་པས་དོན་སྤྱར་བ་དང་། ཏུ་ར་ཀླ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་པོ་དེ་གདོང་གི་ཤྲཱ་བས་སྙ་མིག་འཕས་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཟླ་བའི་ཤྲཱ་བས་སྙ་ཚུ་ཤྲར་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་འདྲ་བར་སྤྱར་ཏེ། མཚུངས་ཚོས་དེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་ཞེས་གདོང་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་གདོང་གི་ཟླ་བ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འདི་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་

པའི་ཟླ་བ་བར་སྟང་ལ་ཡོད་པ་འདིས་ཅི་ཟུ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ཐུན་གཞི་གཙོ་བོ་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་བསྟན་ནས། འགོག་ཕྱིད་ཕལ་པ་གང་ཞོང་གི་ཟླ་བས་བཀག་པའི་ཐུན་འབྲ་བ་ཐུན་ཏེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བཙོ་ལ་བོད་མཁས་པས།

རབ་ གཙང་ དྲི་ མས་ ཡོངས་ བཏང་ ཐོ་ ས་ངས་ གདོང་། ། (ཐོ་ལ་ མ། ནམ་མཁའ།)

ཀུན་ཏུས་ཐུས་དབང་པོས་ ཀུན་ གསལ་ ཡིད་འོང་ མ། ། (ཆེམས། ཟླ་ བ)

ཁོད་ཞལ་དག་པའི་མཁའ་དབྱིངས་འདི་མཐོང་བཞིན། ། འདབ་ལྟན་ལམ་ཀྱི་ཆུ་མཐོངས་དེས་ཅི་བྱ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) ཀུན་གསལ་དབྱིངས་སུ་ཇི་མཐོང་བཤོད་ཁུས་ཤིང་། ། ངེས་མེད་ཐུགས་འགྲོ་འདོད་ཟིད་འཁྱིད་པ་ཡི། ། (དཔྱད་དཀྱན་ལྟ་ ཅང་། ཆུང་ཐུགས་ངེས་མེད)

ཀྱེ་ཕ་འཚོ་ཕྱིད་ལྟང་ཕྱིད་འདི་ཡོད་བཞིན། ། (ཞི་མ། ཐ་ཀ)

ལྷག་ཟ་འབར་བའི་ཐལ་མེ་འདིས་ཅི་བྱ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། **འགོག་པའི་ཆུན་ཀྱི་ནང་གསེས་ཁེར་གཉིས་པ་ངོན་གཞན་འགོག་པ་ནི།**

དོན་གཞན་མཚུངས་ཆོས་དངོས་བསྟན་ནས། ། ངངོས་དེའི་ཆོས་འགོག་དོན་གཞན་འགོག ། ཁྱད་ཆོས་ འདྲ་ བའི་ དོན་ གཞན་ ལ་ ལྟན་ པའི་ མཚུངས་ ཆོས་ ངངོས་ སུ་ བསྟན་ནས། དེས་དགག་གཞིའི་ངངོས་པོ་དེར་ལྟན་པའི་ཁྱད་ཆོས་འགོག་པར་ ཕྱིད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཁོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཙོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཐམས་ཅད་མནན་ཡང་ཁྱིད་ཀྱིས་ནི། །

རྣམ་གཞོན་ཚོམ་པ་མེད་པ་མཚར། །
ཡང་ནས་སྲིག་ཟ་འབར་བ་ལ། །
ཚོམ་པ་དེ་ནི་ནམ་ཞིག་མཐོང། །
ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོབས་དང་དཔལ་བ་ལ་སོགས་པས་
གཞན་སྟེའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཕམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཡང། ད་དུང་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་བྱ་སྲིད་ན་དེ་ཡང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་གཞོན་ཚོམ་པ་
མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ། ། འོན་ཏེ་དེ་ལ་མཚར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་
དེ། སྲིག་ཟ་སྟེ་མེ་འབར་བ་ལ་ཚོམ་པ་ནམ་ཞིག་མཐོང་སྟེ་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་
བས་བུད་ཤིང་ཅི་ཙམ་བསྐྱན་པ་དེ་ཙམ་དུ་འབར་བས་སོ། ། ཞེས་ལྟ་བུར།
དོན་གཞན་མེ་འབར་བ་ལ་ཡོད་པའི་མཚུངས་ཆོས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེས
བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དགག་གཞིའི་ཁྱད་ཆོས་སམ། བྱ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ
བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །
ད་དུང་ཡོན་ཏན་འཚོལ་ལ་རིངས་འདི་ཅི། །
འོན་ཏེ་མི་ཟད་ཟབ་ཡངས་ཆུ་ཡི་གཏེར། །
རྒྱ་ཏུ་ཆུ་ཕྱན་མ་ལུས་སྦྱང་ལ་ལྟོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང་) ཐུ་མའི་ནོར་ལ་སྲིད་པའི་བཏུམ་ཆགས་ཅན། །
འཇིག་རྟེན་ཁྱོན་ལ་དབང་ཡང་ཚོམ་མི་འགྱུར། །
འོན་ཏེ་རྒྱ་གར་ངེ་མེ་ལྷེ་འབར་བའི་རིས། །
དུས་ཀུན་རྒྱ་མཚོ་འཕྲུང་ཡང་ངོ་མས་པ་མེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགོག་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་དགག་གཞན་མ་རྒྱས་འགོག་པ་ནི།

ཁྱད་འཕགས་རྒྱ་ཡིས་དེ་ཉིད་ལ། །
བསྟོད་པ་མེད་བརྗོད་རྒྱ་ཡིས་འགོག །

དཀར་གཞི་བརྟོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་སྟོན་པར་འདོད་ནས་དངོས་སྲུ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་ཐུས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་བསྟོད་པ་མིན་ཞེས་བསྟོད་བསྡུགས་བྱེད་ཚུལ་ཁྱད་པར་བའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

སྨྲིན་པ་པོ་ཞེས་ནམ་ཡང་ནི། །
མི་དབང་ཁྱོད་ལ་མི་བསྟོད་དེ། །
གང་ཕྱིར་སྨོང་བས་ཁྱེད་ཀྱི་ནོར། །
རང་གི་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་ལེན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཕོ་དོན་ནི། ཀྱི་མིའི་དབང་པོ་ཞེས་བོས་ནས་ཁྱེད་ནི་དུས་རྒྱ་པར་གཏན་པ་མེད་པའི་མཚོད་སྨྲིན་ཀྱིས་སྨོང་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་སྐོང་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནམས་ཀྱིས་འདི་ནི་བདག་ཅག་ནམས་སྨྲིན་པས་དུས་རྒྱ་ཏུ་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནམ་ཡང་མིའི་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ལ་བསྟོད་པར་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ནོར་ནི་སྨྲིན་པ་ཁོ་ནར་གཏོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨོང་བ་པོ་ནམས་ཀྱིས་རང་གི་ནོར་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། བཀག་བྱ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པ། འགོག་བྱེད་སྨོང་བ་པོས་རང་གི་ནོར་ཡིན་པར་བསམས་ནས་ལེན་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྟོད་ལ་པཏ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

ཆོས་སྨྲིན་ཆད་པ་མེད་པར་འབེབས་སོ་ཞེས། །
གསུམ་ལྡན་བཤེས་གཉེན་ཁྱེད་ལ་མི་བསྟོད་དེ། །
ཉན་པོ་ཕལ་ཆེར་ལས་འདི་ཁྱོད་ཁོ་ནའི། །
སྐལ་བར་བསམས་ཤིང་ཆོས་གྲ་འགྲིམ་མོ་ལོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་ནི་ (རང་) མི་ཡི་རིགས་ཀྱིས་བློ་གྲོས་འཕྲལ་རྩལ་ལས། །

སྟོབས་ལྡན་རང་བྱུང་ཁམས་ཡང་ཡིད་བཞིན་དུ། །
ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཞེས་བསྟོད་པར་མི་སེམས་ཏེ། །
ཚན་རིག་ཐུབ་ཆུབ་ཁོ་ནའི་ནུས་མཐུར་ངེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(10) དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བདུན་པ་དོན་གཞན་ བཀོད་པའི་རྒྱན།

(1) དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ།

དོན་དེ་བསྐྱབ་ཐུར་སྟོན་བཀོད་ནས། །
སྐྱབ་ཅིང་རྟེས་བཀོད་དོན་གཞན་བཀོད། །

གང་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་སྟོན་དུ་བཀོད་ནས། དེ་ཡི་ སྐྱབ་བྱེད་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རྟེས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ནི་དོན་གཞན་བཀོད་ པའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །

(2) དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། །
ཀུན་ཁྱབ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་དང་། །
སྒྲུབ་དང་འགལ་དང་མི་འོས་འོས། །
འོས་ཤིང་མི་འོས་དེ་སྟོན་བརྒྱད། །

དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ༡. ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་དང་། ༢. ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་དོན་ གཞན་བཀོད་པ། ༣. སྒྲུབ་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ། ༤. འགལ་བའི་དོན་ གཞན་བཀོད་པ། ༥. མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ། ༦. འོས་པའི་དོན་ གཞན་བཀོད་པ། ༧. འོས་ཤིང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ། ༨. མི་ འོས་ཤིང་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་བཅས་སོ། །

(3) དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།

དོན་ཆོས་བསྒྲུབ་བྱར་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི། །
སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཀུན་ཁྱབ་དོན། །

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱར་སྔོན་དུ་བཀོད་རྗེས། དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་ཞིག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ལེགས་ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག །
ཉི་མ་དང་ནི་ཟླ་བ་ཡང་། །
ནུབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ལ་ལྟོས། །
ངེས་པ་ལ་ནི་སུ་ཡིས་འགོག། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཆེས་མཛེས་ཤིང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཡང་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཞེས་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་བཀོད་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་འདི་ལས་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འདའ་བར་བྱེད་ནུས་སམ་ཞེས་འདུས་བྱས་ཆོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་ཞིག་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཀྱེ་མ་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་མཚན་ལྡན་པ། །
མཐའ་དག་མི་སྲུན་སྐྱེ་བོས་རྩད་ནས་བཅད། །
འདུས་བྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་འཇིག་པའི་ཆོས། །
མཁས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བར་ག་ལ་བཟོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང་) ཡུན་རིང་དུས་རབས་གཅིག་གི་བགྲང་བྱའི་ཕྱེད། །

ཡུད་ཙམ་འདས་པའི་ཐུར་ཕྱིད་མཚར་དུ་ཐོ། །
དབྱགས་ཀྱི་འགྲོ་འོང་ཟློ་ཆའི་ཚ་རེར་ཡང། །
འཚོ་གནས་དུས་ཡུན་ཟད་པ་མ་མཐོང་ངམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།

ཁྱད་ཙན་བསྟན་བྱར་ནུས་ལྡན་གྱི། །
སྟན་བྱེད་བཀོད་པ་ཁྱད་གནས་སོ། །

དཔོས་པོ་ སོ་ ཝའི་ ཁྱད་ པར་ ལ་ གནས་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ ཞིག་ བསྟན་ བྱར་ བཀོད་ རྟེས། ནུས་ པ་ དང་ ལྡན་ པའི་ སྟན་ བྱེད་ གཞན་ བཀོད་ པ་ དེ་ ནི་ ཁྱད་ པར་ ལ་ གནས་ པའི་ དོན་ གཞན་ བཀོད་ པའི་ རྒྱན་ ཡིན་ ཏེ།

དེའི་ གོ་ དོན་ གྱི་ དཔེར་ བརྗོད་ ཙ་ བ་ ལས་ བཤད་ པ།

ཆུ་ འཛིན་ འདི་ ངག་ ལུས་ ཙན་ གྱི། ། ཡོངས་ སུ་ གདུང་ བ་ འཕྲིག་ པར་ བྱེད། ། ཆེན་ པོ་ རྣམས་ ཀྱི་ བདག་ ཐོབ་ གྲགས། ། གཞན་ གྱི་ སྡུག་ བསྔལ་ ཞི་ སྣང་ དུའོ། ། ཞེས་ པ་ སྟེ། གོ་ ངོན་ ནི། ཆུ་ འཛིན་ འདི་ རྣམས་ ནི་ ལུས་ ཙན་ རྣམས་ ཀྱི་ ཚ་ བའི་ གདུང་ བ་ ཡོངས་ སུ་ འཕྲིག་ པར་ བྱེད་ དོ་ ཞེས་ བསྟན་ བྱར་ སྟོན་ དུ་ བཀོད་ ནས། དེའི་ སྟེང་ བྱེད་ དུ་ སྤྱིར་ བདག་ ཉིད་ ཆེན་ པོ་ རྣམས་ ནི་ རང་ གི་ དོན་ རྒྱུ་ ཏུ་ བསྟུར་ ནས། གཞན་ འདྲིས་ པ་ དང་ མ་ འདྲིས་ པའི་ འགྲོ་ བ་ ཀུན་ ཀྱི་ སྡུག་ བསྔལ་ ཞི་ བར་ བྱེད་ པའི་ ཆེད་ དུ། བདག་ ཉིད་ ཆེན་ པོའི་ གོ་ འཕང་ ཐོབ་ པར་ གྲགས་ པ་ ལྟར། དེ་ རྣམས་ ཀྱི་ ཚོས་ ཉིད་ ནི་ ལན་ དང་ རེ་ བ་ ལ་ མི་ ལྟོས་ པར་ གཞན་ ལ་ ཕན་ པར་ མཛད་ པ་ ཉིད་ ཡིན་ ནོ་ ཞེས་ བཀོད་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

གོ་ དོན་ དེ་ དང་ མཐུན་ པའི་ མཚན་ གཞི་ དཔེར་ བརྗོད་ ལ་ ཞོད་ མཁས་ པས།

མགོན་ ཁྱོད་ རང་ བདེའི་ དཔལ་ ལ་ མ་ ཆགས་ པར། །

གཞན་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་མཛད། །

ཕོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་གཞན་ལ་རབ་དགྱེས་པ། །

དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་རང་བཞིན་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) གཡུལ་སར་མཆོན་གྱིས་རྨས་པའི་རང་ལུས་ཁྲག །

མཐོང་ཚེ་ཞུམ་མེད་སྙིང་སྟོབས་ཐར་ལས་རྒྱས། །

གཞན་དོན་ཆེད་དུ་རང་སྲོག་འདོར་བ་ལ། །

མི་འཇིགས་ཕུལ་བྱུང་དཔའ་བོའི་ཁྱད་པར་ཚོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ནི།

སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲ་གཅིག་དོན་གཉིས་སོགས། །

འཇུག་བཀོད་སྦྱར་བའི་དོན་གཞན་བཀོད། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྔོན་དུ་བཀོད་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྒྲ་གཅིག་དོན་གཉིས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

མ་ལ་ཡཱ་ཡི་རླུང་གིས་ནི། །

འཇིག་རྟེན་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

དཀྴི་ཎ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །

ཀུན་གྱི་སྙིང་སྡུག་མ་ཡིན་ནམ། །

ཞེས་པ་སྟེ། སོ་དོན་ནི། མ་ལ་ཡཱ་སྟེ་སྤོ་སྤྱོགས་ཀྱི་རླུང་གིས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དཀྴི་ཎ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གིས་དོན་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཉིད་སྒྲ་སྦྱོར་གྱི་འཇུག་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཚེ། ཀུན་གྱི་བློ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་ཀུན་གྱི་

སྙིང་དུ་སྡུག་པ་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཡང་གོང་གི་སྒྲ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་དོན་ཐ་དད་པར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ནྲ་ཀླི་ཊ་སྟེ་ཕྱོགས། དེ་ལ་ཧྲི་དྲའི་རྐྱེན་སྦྱར་བས། ནྲ་ཀླི་ཧྲ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་སྟོ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་སྟོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡུའི་རླུང་ལ་འཇུག ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ནྲ་ཀླི་ཧྲ་མཁས་ཤིང་དྲང་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལ་ཧྲ་ཧྲ་སྦྱར་བས་ནྲ་ཀླི་ཧྲ་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཀུན་དང་མཐུན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དོན་དེ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྒྲ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཕྲོད་ཉིད་དབེན་པའི་རི་བོར་བག་ཕེབས་པ། །
འདུ་འཛི་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་མཁྱེན་པ་ལགས། །
གཉིས་སྐྱེས་དབང་ཕྱུག་དྲངས་པའི་མཁར་བསྒྲོད་པར། །（ཟླ་བ། མཁའ་ལྡིང་）
གྲོགས་མེད་ན་ཡང་སྐྱོ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན་（རང་）རྡོ་ཚུར་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བའི་ཚན་རིག་གིས། །
རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་ཀུན་བརྟོལ། །
ཐྲུམ་གཟུགས་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་འོད་འགྱེད་པས། །（མིག ཉི་མ）
སྣང་བར་མི་བྱེད་འཇིག་རྟེན་གང་ན་མཆིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་འགལ་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།

སྐྱོན་ཡོན་བསྒྲུབ་བྱར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་། །
དེ་མཚུངས་བཀོད་པ་འགལ་དོན་གཞན། །

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེར་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་གཉིས་ལྡན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་

ཐུགས་གཉིས་འགལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

མཚན་མོར་ཕྱིད་འདི་ཏྲི་མ་དང་། །

ལྷན་ཡང་འགྲོ་བ་དགའ་བ་གཉིད། །

གཉིས་གཉིས་དབང་པོ་གྱོན་ལྷན་ཡང་། །

གཞན་དག་རྟེས་ལུ་འཛིན་པར་ཆུས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། མཚན་མོར་ཕྱིད་པ་སྟེ་བྲེ་བ་འདི་ནི་རི་བོང་གི་གཟུགས་ནག་པོ་ར་རིའི་ཏྲི་མ་དང་ལྷན་ཡང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་དགའ་བ་གཉིས་པར་ཕྱིད་དོ་ཞེས་གྱོན་ དང་ ཡོན་ ཏན་ འགལ་ བའི་ ཐུགས་ གཉིས་ བསྒྲབ་ ཕྱར་ བཀོད་ ནས། དེའི་སྒྲབ་ཕྱིད་ དུ་ གཉིས་གཉིས་ དབང་ པོ་ སྟེ་ ཐམ་ ཟེའི་ སྒྲབ་ དཔོན་ ཆེན་ ཨ་ཅིང་ ཤེས་ ལུ་ འཛིན་ པར་ ཕྱིད་ དོ། ། ཞེས་ གྱོན་ དང་ ཡོན་ ཏན་ ཀྱི་ ཐུགས་ གཉིས་ འགལ་ བ་ ཡོད་ པ་ ཞིག་ བཀོད་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

(སྐབས་འདིར་གཉིས་གཉིས་ཞེས་པ། འདབ་ཆགས་དང་། ཐམ་ཟེ་དང་། ཤོ་དང་། ཟླ་བ། ཚངས་པ་ཤོགས་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པས། ཟླ་བ་དང་ཐམ་ཟེ་གཉིས་ལ་སྒྲ་ཐུང་བ་ལྟ་བུར་ཡོད་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་ཞར་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་ པ་ལས། ཆུན་འདིར་ སྒྲ་ ཐུང་ བ་ ཅིས་ པར་ དུ་ དགོས་ པ་ ནི་ མིན་ ནོ། །)

ཚེ་དོན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཔྱད་ཅན་དགའ་བློས།

གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་དམན་ཡང་མཁས་པ་རྣམས། །

བློ་གསལ་དོན་གཉིར་ཅན་ཀྱི་ཡིད་དགའ་ཐྲེད། །

འདམ་ཕ་བ་ཏྲི་མས་གཡོགས་པའི་ཆོར་བུ་ཡིས། །

དོན་མཐུན་དགེ་ཤེ་འདོད་མི་སྐྱོང་ངམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན་ (རང་) ཤེས་ཡོན་ཆོར་ཀྱིས་ཐུགས་པའི་བློ་ལྟན་ནམས། །
དམན་ས་བཟང་ཡང་ཀུན་ཀྱིས་ཞོང་དུ་བཀུར། །
འདབ་བརྒྱའི་མེ་ཏོག་འདམ་ནང་གནས་ཐུར་ཀྱང། །
ཕྱི་ཞའི་མཛེས་ཕྲེད་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ལ་ལྟོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་ལྔ་པ་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་
བཀོད་པ་ནི།

འོས་མིན་བསྟན་ཆུར་སྟན་ཕྲེད་ཀྱང། །
འོས་མིན་བཀོད་པ་མི་འོས་པའོ། །

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེར་མི་འོས་པའི་ཚོས་ཤིག་བསྟན་ཆུར་བཀོད་
ནས། དེའི་སྟན་ཕྲེད་དུ་ཕྱིར་མི་འོས་ཀྱང་ཕྲེ་བག་གི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་
འོས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཐུང་ཙི་འཐུངས་པའི་མཁྱོན་ལྟན་ལས། །
ཐུང་བ་བུང་བའི་ཐུ་དག་ཀྱང། །
ཆ་བར་རྫུ་བ་བ་ཞིང་འགྱུར་བ། །
འདོད་ལྟན་ཆམས་ཀྱི་ཕྲིག་འདི་འདྲ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ཐུང་ཙི་མེ་ཏོག་གི་བཅུད་འཐུངས་ཏེ་ཆུས་པའི་
མཁྱོན་པ་ལྟན་པོ་ལས་ཐུང་བ་བུང་བ་གཞོན་ནུའི་ཐུ་འཛམ་པོ་དག་ཀྱང་རང་གི་
མཛའ་བོ་དང་བཅས་བའི་ལྷག་བསྟལ་ཀྱིས་ཞིན་པ་ཆམས་ཀྱི་ཆ་བར་རྫུ་བ་ཅིང་ཡིད་
ཕྱོ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཅི་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ཐུ་ལྟན་པོ་དེས་ཡིད་འཐུང་བར་
འགྱུར་བ་ཕྱིར་མི་འོས་ཀྱང། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་རང་གི་མཛའ་
བོ་དང་བཅས་བའི་ལྷག་བསྟལ་ཀྱིས་གཏུངས་པ་ཆམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་འོས་ཤིང་
རིགས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗེད་ལ་དགྱར་ཅན་
དགའ་བློས།

འཕྲལ་ལུགས་ཀུན་ཏུ་དགེ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡི། །
ལུགས་གཉིས་སྲོང་བའི་ཤ་ཚའི་གཏམ་སྟན་པོ། །
ཆ་བར་རྫུབ་ཅིང་སྨིན་ལ་གཟན་པ་ཡི། །
ལས་ངན་བགེ་ཚགས་བརྟས་པ་འདི་རེ་སྡུག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང་) ཀུན་བཤད་འཕྲི་ཟློག་བྱ་བས་ཉིན་མཚན་ཀུན། །
དལ་མེད་ཤེས་ཡོན་སྲོག་པའི་འབད་བཙོན་འདིས། །
བཟོད་དཀའི་ངལ་དུབ་སྟང་བས་ཉིན་གཅིག་ཀྱང། །
མི་འཕྲལ་ལེ་ལོ་ཅན་ཀྱི་གཤིས་འདི་སྟོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

**དོན་གཉན་བཀོད་པའི་ཆྱུན་ཀྱི་ནང་གསེས་བྱུག་པ་འོས་པའི་དོན་གཉན་
བཀོད་པ་ནི།**

འོས་པའི་བསྟན་ཆུར་སྟན་ཆེད་ཀྱང། །
དེ་མཚུངས་བཀོད་པ་འོས་པའི་དོན། །

བཟོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེར་འོས་པའི་ཆོས་ཤིག་བསྟན་ཆུར་བཀོད་
ནས། དེའི་སྟན་ཆེད་དུ་འོས་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཚུ་ཀློས་འདབ་མའི་མལ་སྟན་འདིས། །
བདག་གི་ལུས་འདི་གདུང་བར་ཆེད། །
ཕྱིག་པའི་བདག་ཉིད་ཕྱིག་ཟ་དང་། །
འདུ་བས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །

ཞེས་པ་ལྟ། གོ་དོན་ནི། ཚུ་ལས་ཀློས་པ་པཏྨའི་འདབ་མའི་མལ་སྟན་ལ་ཟོངས་
ལུས་ཀྱོད་པ་འདིའི་འཇམ་པའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་འདོད་པ་ཀློས་དེ་བདག་གི་ལུས་
གདུང་ཞིང་ཕྱིག་པར་ཆེད་དོ། ། ཞེས་བསྟན་ཆུར་བཀོད་ནས། དེའི་སྟན་ཆེད་

དུ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འོས་ཤིང་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། པཎ্ཌ་དམར་པོ་འདིའི་ཁ་དོག་གི་ཚོས་དམར་བ་དེ་ནི་སྲིག་པར་ཕྱེད་པའི་སྲིག་ཟ་སྟེ་མེ་དང་འདྲ་བས་ན་གདུང་བ་སྐྱེས་པ་ཅིས་པར་དུ་འོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་འོས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཾ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

ཨ་ལ་ལྷ་ཆུང་བསིལ་བའི་རིག་བྱ་ཡིས། །
ལང་ཚོ་དར་བའི་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད། །
འདོད་པས་གདུང་ཕྱིར་གདུང་བྱེད་ཞི་ཟིར་དང་། །
མཚུངས་ པའི་ བྱེད་ ལས་ དེ་ ནི་ རིགས་ མིན་ ནམ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའམ། །

ཡང་ན། (རང) རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བར་སྐྱོང་བའི་ཁྲིམས་བཅན་པོས། །
བག་མེད་ཡན་པོར་སྨྲོད་ཆམས་རང་དབང་བྱལ། །
མཆོག་དམན་སྐྱེ་བོ་སྲུས་ཀྱང་འདའ་དཀའ་བ། །
ཁྲིམས་སྲོལ་བཟང་པོའི་ཚོས་སྲུ་འོས་པ་ཞིད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བདུན་པ་འོས་ཤིང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།

གཞིས་ཀྱིས་འོས་དང་མི་འོས་གཞིས། །
བསྟན་བྱར་བཀོད་དེ་སྟན་བྱེད་ཀྱང་། །
རིམ་བཞིན་སྐྱོན་ཡོན་གཞིས་ལྡན་འགོད། །
འོས་ཤིང་མི་འོས་དོན་གཞན་བཀོད། །

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཞིས་ཀྱིས་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་གཞིས་བྱེད་པ་བསྟན་བྱར་བཀོད་ནས། དེའི་སྟན་བྱེད་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཀོས་དེས་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དེ་དངོས་པོ་གཞན་དེས་བྱེད་མི་འོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱིས་ཉམས་བྱེད་མོད། །
དབྱིད་ཀྱིས་བདག་ནི་ཅི་ལ་གདུང་། །
དྲི་མ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ལས། །
དག་པས་མི་འོས་པ་མིན་ནམ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། བསིལ་ཟེར་ཅན་ཏེ་ཟླ་བ་ནག་པོ་ར་རིའི་དྲི་མ་དང་ལྡན་པ་འདིས་བདག་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འོས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དབྱིད་ཀྱི་དུས་ས་གཞི་ལ་འདམ་རྫབ་ལྡན་ཞིང་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་དཔལ་ཡོན་འདི་བདག་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཅི་ལ་འོས་ཏེ་མི་འོས་སོ་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ནག་པོ་ར་རིའི་དྲི་མ་ཅན་ཟླ་བས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱིད་དུས་ཀྱི་དཔལ་འདིས་སྤྱོད་པར་མི་འོས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་མི་འོས་སོ་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

སེང་གེ་དཔོན་གྱུར་ཕ་སྐྱེས་ལ་སྣང་མོད། །
ཕ་ཉིད་དཔོན་གྱུར་རང་རིགས་ཅིའི་ཕྱིར་སྣང་། །
དགྲ་ཡིས་སྤྱོད་པའི་ལས་དེ་གཉེན་བཤེས་ཀྱིས། །
ལག་ཏུ་བསྟར་བ་འོས་སུ་ཆེའམ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) ཁྲིམས་ལུགས་མི་ཤེས་ཁྲིམས་ལས་འགལ་སྲིད་མོད། །
ཁྲིམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲིམས་དང་འགལ། །
མིག་མེད་ལོང་བ་གཡང་དུ་འཛུག་སྲིད་ཀྱི། །
མིག་ལྡན་གཡང་སར་མཆོང་བ་འོས་སམ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ་མི་འོས་བྱིང་འོས་

བཤད་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།

ཀུན་ཏུ་སོ་མི་འོས་འོས་པ་ཀུན། །
བསྟན་བྱར་བཀོད་དེ་སྟན་བྱེད་དུ། །
རིམ་བཞིན་མི་འོས་འོས་པ་འགོད། །
མི་འོས་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད། །

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་འོས་པ་དང་ འོས་པའི་བྱ་བ་ཀུན་བྱེད་པ་བསྟན་བྱར་བཀོད་ནས། དེའི་སྟན་བྱེད་དུ་དངོས་ པོ་སྔ་མ་དེའི་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འོས་པ་དང་། རྗེས་མ་དེའི་བྱ་བ་ནི་འོས་པ་ཡིན་པར་ སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཀུ་མུད་ལྷན་ཡང་སྲིག་བྱེད་ནི། །
པདྨའི་འཐུང་ཀན་ཅིས་མི་བྱེད། །
ཟླ་བས་བཟུང་ནམས་རྩུབ་པ་ནི། །
ཉི་མས་བཟུང་བ་འཇམ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། ཀུ་མུད་ལྷན་པ་སྟེ་ཀུ་མུ་དའི་ཚལ་ན་ཡོད་པའི་མེ་ ཏོག་ཀུ་མུ་ད་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆགས་པའི་མེ་བསྲེད་ནས་འདོད་ལྷན་ཀྱི་ལུས་ ས་ཆགས་སྲིག་པའམ་གདུང་བར་བྱེད་པ་འདི་མི་འོས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཡང་ཞེས་ པ་ནི་མི་འོས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ན་ཞེས་པ་ཆོག་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་ དོན་ནོ། ། ཡང་པདྨའི་འཐུང་ཀན་ཏེ་པདྨའི་ཚལ་ན་ཡོད་པའི་མེ་ཏོག་པདྨ་ ཞེ་མའི་ཕྱོགས་སུ་ཀྱུར་པ་ནམས་ཀྱིས་གདུང་བར་བྱེད་པ་ཅིས་མི་འོས་ཏེ་འོས་སོ་ ཞེས་པ་ནི་བསྟན་བྱ་དང་། དེ་དག་སྟན་པར་བྱེད་པ་ཟླ་བ་མཐའ་གཅིག་ཏु་ བསིལ་བས་བཟུང་བ་ཟླ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཀུ་མུ་ད་ནམས་ཀྱང་རྩུབ་ཅིང་གདུང་བར་ བྱེད་ན། ཞེ་མ་མཐའ་གཅིག་ཏु་ཚ་བས་བཟུང་བ་ཞེ་མའི་ཕྱོགས་ཀྱུར་པདྨ་ ནམས་འཇམ་ཞིང་བསིལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སྔ་མས་གདུང་བར་མི་འོས་

པ་དང་ཕྱི་མས་བོས་པར་སྟོན་པས་ན་མི་བོས་ཤིང་བོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཾ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

རྒྱང་གཉིས་ལྷུར་ཀྱང་ཟས་ལ་ཚོད་ཕྱེད་ནུ། །
ནོར་སྦྱང་ཁན་པོ་དོན་དེར་ཅིས་མི་འཐབ། །
རིགས་དང་རིགས་མིན་ཤེས་ཀྱང་བཀ་མེད་པ། །
ཕྱེད་ན་ཟླུན་ཚོངས་བཀ་མེད་ལས་གཞན་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) དཔའ་བོ་རང་སྲོག་སྦྱང་ཕྱིར་ཕྱོན་འབྲོས་ན། །
ལྷར་མ་གཡུལ་སར་སྐྱ་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད། །
དཔྱང་གི་ཐྲི་ཁྲིད་ལ་འབྲོས་ཏུས་ཀྱར་ནུ། །
ཐུགས་ཕྱོས་ཞན་ཆུམས་ཅིའི་ཕྱིར་ཞུམ་མི་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(11) དོན་ཆུན་ས་ལྟའི་ནང་གསེས་བཆུད་པ་ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཆུན། །

(2) ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཆུན་གྱི་ངོ་བོ་ཕྱིར་བཤད་པ།

ལྷ་ཎུགས་སྐབས་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཀྱིས། །
དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་ཞོ་ཕྱེད་སྐར། །
མི་འདྲའི་ཁྱད་ཆོས་ལྟན་པ་ཡིས། །
དཀྱེ་བ་འཕྱེད་ཕྱེད་ལྟོག་པ་ཅན། །

མཚུངས་པའི་ལྷས་དངོས་ལ་ཟེན་པའམ་དོན་གྱིས་ཞོ་བའི་ཎུགས་དང་སྐབས་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས། བཟློད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་མཚུངས་པར་ཞོ་བར་ཕྱེད་པའི་ཚེས་སུ། སྐར་ཡང་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་

ཆོས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ནི་སྟོག་པ་ ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་ བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(３) **སྟོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།**

གཅིག་སྟོག་གཞིས་སྟོག་སྒྲུར་བའི་སྟོག །
འགོག་དང་གཏན་ཚིགས་སྟོག་པ་ཅན། །
སྒྲས་ཟིན་མཚུངས་པའི་སྟོག་ཅན་ལྔ། །
རྟེན་དང་ལྡན་པའི་སྟོག་ཅན་དེ། །
རྟོག་པས་མཚུངས་པའི་སྟོག་ཅན་གཞིས། །
མཚུངས་ཆོས་མ་ཟིན་འབྱེད་བྱེད་ཟིན། །
འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་སྟོག་ཅན་གཞིས། །
རིགས་མཐུན་སྟོག་པ་ཅན་རྣམས་དེ། །
མཚུངས་ཆོས་འབྱེད་བྱེད་གཞིས་སྒྲས་ཟིན། །
སྟོག་ཅན་རྒྱན་ནི་བཅུ་བཅུ་འདོད། །

སྟོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་འདི་ལྟར། １. གཅིག་གི་སྟོག་པ་ཅན། ２. གཞིས་ཀྱི་སྟོག་པ་ཅན། ３. སྒྲུར་བའི་སྟོག་པ་ཅན། ４. འགོག་པའི་སྟོག་པ་ཅན། ５. གཏན་ཚིགས་སྟོག་པ་ཅན་དེ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་ཚིག་ཟིན་ལ་མཚུངས་པའི་སྒྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སྟོག་པ་ཅན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ６. རྟེན་གྱི་སྟོག་པ་ཅན། ７. དགེ་ལས་དགེ་ཅན་ལྡན་པའི་སྟོག་པ་ཅན་དེ་གཞིས་པོ་ དེ་ནི་རྟོག་པས་མཚུངས་པའི་སྟོག་པ་ཅན་ནོ། ། ８. མཚུངས་ཆོས་དང་འབྱེད་ བྱེད་གཞིས་ཀ་སྒྲས་ཟིན་པའི་སྟོག་པ་ཅན། ９. མཚུངས་ཆོས་སྒྲས་མ་ཟིན་ཅིང་ འབྱེད་བྱེད་སྒྲས་ཟིན་པའི་སྟོག་པ་ཅན་དེ་ནི་འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་ པའི་སྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། １０. རིགས་མཐུན་སྟོག་པ་ཅན་བཅས་བཅུ་པོ་ དེ་རྣམས་དགེ་ཅན་དོན་གྱི་ཁྱད་གཞི་གཞིས་མཚུངས་པ་ལས་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་ སྟོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

（３） ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ས་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་དང་ཕོ་གཅིག་གི་ལྷོག་པ་ཅན་མི།

དུ་མའི་ཚོས་མཚུངས་ཁྱད་གཅིག་གིས། །

འབྲེད་ཕྲེད་གཅིག་གི་ལྷོག་པ་ཅན། །

ཁྱད་གཞི་གཉིས་པོ་ཁྱད་ཚོས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། སྣར་ཡང་དགེ་དང་དོན་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་དགེ་ལས་དོན་ཡོཊས་སུ་དབྲེ་བ་འབྲེད་པ་ནི་གཅིག་གི་ལྷོག་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་དགེར་བརྗོད་ཆ་བ་ལས་བཤད་པ།

བཏུན་དང་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དང་། །

ལུ་བ་ཏུ་ས་ཡོཊས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །

ཁྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་མཚུངས་ཐ་དད། །

ཁྱོད་ལུས་འདི་འདྲ་ཞིད་ཀྱིས་ས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་འདོམ་བདུན་ནས་བཅུ་གཉིས་མན་ཆད་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་གྲགས་པས་བཏུན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཡོ་ཅན་གཞན་གྱི་ཕྱ་མ་ལ་ས་ཡོཊས་པས་བསྟོད་པར་མི་ནུས་པས་བཏུན་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཁ་ཞེང་ཆེ་བ་དང་རྒྱལ་པོ་ཁོང་ཡངས་ཤིང་དཀྱིལ་ཆེ་བའམ་སྟོབས་དང་མངའ་ཐང་ཆེ་བ། ལུ་བ་ཏུ་ཞེས་པ་ལན་ཚའི་ར་དང་མཇོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲུག་པས། རྒྱ་མཚོ་ནི་ལན་ཚའི་ར་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་མཇོས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྣ་ཕྱུར། ཡོཊས་ཀྱི་སྣས་གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚོ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲུང་གནས་ཡིན་པ་དང་། སྲོག་ཆགས་མང་པོའི་རྟེན་གནས་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ས་ཞེས་དགེ་ལས་གཉིས་མཚུངས་ཚུལ་སྣས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་བྱས་ནས། སྣར་ཡང་དགེ་ལས་ནི་ཕ་ཡི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་ཕ་ཡི་ལུས་སུ་སྐྱང་བའི་ཆུམ་པ

འདི་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཐ་དད་དེ། རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་འདི་
འདྲ་བའི་ལུས་མེད་པས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་མཚུངས་ཆོས་གསུམ་
གྱི་སྐོ་ནས་མཚུངས་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། སྨན་ཡང་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་
པའི་ཁྱད་པར་གཅིག་གི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(སྐབས་འདིའི་ཟླ་བའི་དགེར་བཤོད་ལ་སྣ་ཕྱེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་
བསྒྱུར་སྐབས་རང་ཤུགས་སུ་འཐུང་བ་ལས། རྒྱན་འདི་ལ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཞི་མེད་ཆོ། །)

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དགེར་བཤོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཡིད་འཕྲོག་མངར་བའི་ཏྲི་ལྷན་འཇམ་ཞིང་མཉེན། །

དཀར་མཛེས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གཟུགས་སྐྱེ་བོ། །

ཕྱུ་ཏ་ཝི་ཀ་མཚུངས་མོད་ཐ་དད་པའི། །

འབྱེད་ཆོས་ཁྱོད་སྐུ་ཆུ་འགྱུར་ལྟན་པས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང) རབ་བཏྲིད་མཐོན་མཁྱེན་གང་ས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚའི་ཝི། །

མཐོ་ཞིང་ཁྱོན་ཡངས་ཟླུམ་པོར་ཡོངས་འཕྲིལ་བའི། །

ཤེལ་དཀར་ཀུར་ཕྱིམ་ཕུབ་དང་མཚུངས་མོད་ཀྱང། ། ས་འཇོན་ཁྱོད་ནི་ཕྱིན་དཀར་ཏོག་གིས་མཛེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཏྲོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏྲོག་པ་ཅན་ནི།

དཔེ་དོན་མཚུངས་བསྟན་གཉིས་ཀ་ཡི། ། འབྱེད་བྱེད་བཏྲོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏྲོག ।

ཐུན་གཞིའི་དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
མཚུངས་པར་བཏྲོད་པའི་ཁྲེས་སུ། སྨན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་
གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བཏྲོད་དེ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཏྲོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་དག་དང་ཁྱོད། །

མཚམས་ལས་མི་འདྲའ་ཟབ་པ་སྟེ། །

འདི་ནི་མིག་སྨན་དང་མཚུངས་ལ། །
ཁྱོད་ནི་གསེར་ཀྱི་མདོག་ཅན་ནོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་དང་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གཉིས་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བ་ཟབ་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་རྣབས་འཐུང་བའི་དུས་ཀྱི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གྲོད་ཀྱི་ཐྲོང་ལུགས་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ཁྲིམས་ལུགས་ལས་འདའ་བ་མེད་པ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་གཏིང་དཔོག་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བློ་ཁོས་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས། སྨན་ཡང་དེ་གཉིས་པོ་མི་མཚུངས་པའི་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་མིག་སྨན་གྱི་མདོག་དང་མཚུངས་པར་ཁ་དོག་ནག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལུས་གསེར་བཟང་པོའི་མདོག་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་རྒྱ་མཚོ་དང་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་བརྗོད་ནས། སྨན་ཡང་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་རེ་རེ་བརྗོད་དེ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(འདི་ལའང་སྨན་བ་ཡོད་ཀྱང་གོང་དང་མཚུངས་སོ། །)

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལྟ་ཡི་ཐ་བོ་ཆེ་དང་མགོན་ཁྱོད་གསུང་། །
སྨན་ཞིང་བརྗིད་ཆགས་ཆོས་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་སྟེ། །
དེ་ནི་སྲུམ་ཅེན་གནས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་། །
ཁྱོད་གསུང་ཁམས་གསུམ་གཏུལ་བྱའི་རྒ་བར་འཇུག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང) ངོ་མཚར་འཕྲུལ་ཀྱི་མི་དང་མི་ཡི་རིགས། །
རྣབས་ཆེན་ལས་དོན་སྒྲུབ་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །
དེ་ནི་རང་དབང་བྱལ་བའི་ཐེམ་པོ་ཅམ། །

མི་རྣམས་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་ཁ་ཟོལ་སྣང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཐོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་སྣང་བའི་ཐོག་པ་ཅན་དེ།

དབེ་དོན་གཉིས་ཀར་སྣ་སྣང་ཞིང་། །

མཚུངས་ལས་འཆྱད་ཕྱད་སྣང་ཅན་སྟོག །

བཟོད་པར་འདོད་པའི་དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག (གཉིས་ལས་མི་ཉུང་) སྣ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་བཟོད་རྟེས། སྒྲར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀའི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སོ་སོར་དཔྱོ་བ་འཆྱད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་དཔེར་བཟོད་ཚ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་དབྱར་བ། །

མ་ཏྲ་ས་ཏཱ་ཡ་ཨ་ཐ་ཅས། །

འདི་ཡིས་ཁྱོད་གཉིས་ཐ་དད་དེ། །

དེ་ནི་ཆུ་བདག་ཁྱོད་མཁས་སོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་མཚུངས་ཆོས་གསུམ་པོ་འདིས་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། དབྱར་བ་ཏཱ་ཡ་ཨ་ཐ་ཅས་སྒྲ་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་འདི་དག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྒྲ་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྣང་ནས། དེ་ཡང་དབྱར་བ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་འདྲུག་པའི་སྐབས་སུ་བཀའ་ཡི་ཁྲིམས་ལུགས་ནན་པོ་བཟློག་པར་དགའ་བའི་དོན་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་འདྲུག་པའི་སྐབས་སུ་ཆུའི་ཐ་བློང་ལ་འདྲུག ཁ་བཞིན་དུ་མ་ཏྲ་ས་ཏཱ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་འདྲུག་པའི་སྐབས་སུ་སྟེང་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་འདྲུག་པའི་སྐབས་སུ་ཆུ་ཕྲིན་འཛིན་ཁྲི་ལ་ས་གས་པའི་ས་མས་ཅན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་འདྲུག ཏཱ་ཡ་སྟེ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་འདྲུག་པའི་སྐབས་སུ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་འདྲུག་པའི་སྐབས་སུ་ཆོད་མ་ཁའི་མེ་སྟེ་ཏ་གདོང་གི་མེ་ལ་འདྲུག་པ་བཅས་སྒྲ་སྣང་བའི་མཚུངས་ཆོས་དེ་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱ

མཆོ་གཉིས་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས། སྣར་ཡང་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་ དབྱེ་བ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དེ། རྒྱ་མཆོ་ནི་ཆུའི་ བདག་ཉིད་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་སེམས་མེད་པས་ན་ཟླུན་པ་དང་། རྒྱལ་ པོ་ཁྱོད་ནི་ཤེས་རིག་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པས་སོ། ། ཞེས་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱ་ མཆོ་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་སྣ་འདྲ་བ་ཙམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་བརྗོད་ནས། སྣར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ འབྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས། དཔལ་ལྡན་མཁས་པ་ཁྱོད་དུ་ མི་ཡི་དབང་། ། འཇིགས་བྲལ་གནས་ལྡར་ཐུང་ཞིང་ལྷུགས་ཀྱན་ཤེས། ། (རིག་གནས་ ལྟ། འཕོང་སྒྲིན་སྣ་ལྟ།) སྣ་མཁས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་། ། མི་ཡི་དབང་ཐུགས་དེས་ནི་རང་སྲིད་སྐྱོང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ། ཡང་ན། (རང) དལ་འབབ་ཚུ་དང་ཐུར་མཁྱོགས་ཚོ་ལའི་ཁྱོན། ། དུས་དང་མཐུན་པར་ རང་ རང་འགྱོས་ཀྱིས་འཁོར། ། (དུས་བཞི། དུས་གཉིས། འཁྱོག་འགྱོས། གཡོན་བསྐོར) རབ་བསིལ་ཚུ་ཕོས་འཆོ་ཞིང་གནས་པ་དང་། ། ཡང་ས་པའི་ས་གཞིས་སྲུང་འཛིན་ཐུ་བ་ཐེབ། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། **ཟློག་པ་ཅན་གྱི་ཆུས་གྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་འགོག་པའི་ཟློག་པ་ཅན་ནི།** དུ་མས་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱད་གཅིག་གིས། ། མཚུངས་འགོག་འགོག་པའི་ཟློག་པ་ཅན། །

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དགེ་དང་དོན་གཉིས་ཆོས་མང་པོའི་སྒོ་ནས་ མཚུངས་པར་བརྗོད་ནས། སྣར་ཡང་དགེ་ལ་ཡོད་ཅིང་དོན་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ གི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗོད་རྫ་བ་ལས་བཤད་པ།

ལུགས་དང་ལྡན་ཞིང་བརྟན་པ་དང་། །
རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །
དྲི་མ་ལྡན་པ་ཚུ་སྲིན་གནས། །
ཁྱོད་ཀྱི་འགན་ཟིར་འགྱུར་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། རྒྱལ་པོ་ནི་ཡ་རབས་དམ་པའི་སྨྱོད་བཟང་ལས་མི་འདའ་བའི་ལུགས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ནི་དུས་རབས་དུས་ལས་འདའ་བ་མེད་པའི་གཤིས་ལུགས་དང་ལྡན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་ནི་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པས་བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་གཏིང་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པར་བརྟན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་བང་མཛོད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ཕྱ་ཏིག་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁྱབས་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དང་མཚུངས་མོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བ་ཚ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་དང་ལྡན་ཞིང་ཚུ་སྲིན་གཏུག་པ་ཅན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་འགན་ཟིར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་རྒྱ་མཚོ་དང་ རྒྱལ་ པོ་ གཉིས་ མཚུངས་ ཆོས་ འགའ་ ཞིག་ ཀི་ སྒོ་ ནས་ མཚུངས་ པར་ དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། ལྷར་ཡང་མཚུངས་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡོད་པའི་སྟོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཅིག་ཀི་སྒོ་ནས་དང་། ཅན་རྒྱལ་པོ་དེའི་དང་། ཟིར་ཏོས་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

མཐོན་པོར་གནས་ཀྱང་དྲན་པའི་ཡུལ་ལ་བྱམས། །
དུས་ལས་མི་ཡོལ་གཞན་དོན་ལ་དགྱེས་ཀྱང་ ། །
རང་ཉིད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་མ་རྒྱལ་བ། །

ཞེན་མོར་ཕྱིད་པས་ཁྱོད་ལ་འགྱན་ནུས་མིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང) ནུ་ཚོད་ཕྲ་ཡང་ཡལ་འདོ་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱས། །

དེ་ཞེམ་ངང་ལྟན་གྱི་སྟོབས་དཔལ་འབར་ཡང་། །

ཕྱོགས་སུ་ལྟུང་བའི་རྒྱང་གིས་གཡོ་འགུལ་ཅན། །

ཅན་དན་ སྟོན་ པས་ གཞོན་ ནུར་ འགྱན་ ནུས་ མིན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

ལྷག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་ལྟ་བ་གཏན་ཚིགས་ལྷག་པ་ཅན་རྣམ།

ཆོས་འགས་མཚུངས་ཀྱང་མི་འདྲའི་ཆོས། །

རྣགས་སུ་བཀོད་པ་གཏན་ཚིགས་ལྷོག །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྐོ་ནས་མཚུངས་པར་བརྗོད་ནས། སྐབས་ཡང་དཔེ་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

རི་གླིང་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པ་ཡི། །

ས་གཞི་མཐའ་དག་འཛིན་མོད་ཀྱང། །

ལག་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེར་ཐུར་ཕྱིར། །

ལྟག་མ་ཅན་ནི་ཁྱོད་ལས་དམན། ། ཅེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། རི་རྒྱལ་ལྟུན་པོ་གངྷ་པོར་ཐུར་པའི་རི་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་ལ་སོགས་པའི་གླིང་བཞི་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ས་གཞི་མཐའ་དག་ལ་དབང་ཕྱུག་ཅིང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་མཚུངས་ཆོས་འདི་དག་གི་སྐོ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དང་ཀླའི་རྒྱལ་པོ་ཤེ་ཊ་སྟེ་ལྟག་མ་ཅན་ (ཀླ་ནོར་རྒྱས) གཉིས་མཚུངས་པོད། འོན་ཀྱང་ཀླ་ལྟག་མ་ཅན་ནི་ལག་འགྲོ་སྟེ་ཀླ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་བོར་ཐུར་པས་དུད་འགྲོའི་རིགས་སུ་གཏོགས་ཤིང་ཟན་ཅིང་གཏི་

ལུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་པོ་བློ་རིག་གསལ་བའི་མཁས་པ་ཁྱོད་ལས་དམན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟླའི་རྒྱལ་པོ་ནོར་རྒྱས་དང་རྒྱལ་པོ་གཞིས་མཚུངས་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྣོ་ནས་མཚུངས་པར་བརྗོད་རྟེས། སྣར་ཡང་མཚུངས་དང་ཟླ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་རྣྱ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་དེ་གཞིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

འཁོར་གྱི་ནང་ན་གཟི་བརྗིད་མཚུངས་པ་མེད། །

ཀུན་ལ་ཕན་པས་སྙོམས་པའི་ཕྱིར་རྣྱ་ཡང་། །

བླུན་ཅིང་འཆར་ནུབ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །

ས་བདག་ཁྱོད་ལས་ཞིན་མོར་བྱེད་པ་དམན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ། ཡང་ན། (རང) སྟོ་ས་ངས་ནམ་མཁའི་མདངས་ལྟན་འོད་འཚེར་ཞིང་། །

ཕྱེ་བ་རབ་མཐོ་རྒྱམ་པོའི་དཀྱིལ་ལྟན་ཡང་། །

བཟོ་བོ་མཁས་པའི་ཙལ་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །

གཡུ་ཡི་མཆྱལ་མ་ཕམ་མཆོ་ལས་དམན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོང་གསལ་གྱི་ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལྟ་པོ་དེ་ནི་དཔེ་དང་དོན་གཞིས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་ཡོད་པས་ན་སྒྲས་ཟིན་མཚུངས་པའི་ལྟོག་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བྱུག་པ་རྣེན་གྱི་ལྟོག་པ་ཅན་ནི།

དཔེ་དོན་ཁྱད་པར་རྣེན་གྱིས་འབྱེད། །

ཤུགས་ལས་མཚུངས་རྟོགས་རྣེན་གྱི་ལྟོག །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དཔེ་དང་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་ཤུགས་ལ་དེ་གཞིས་མཚུངས་པར་གོ་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་པདྨ་སྟེ། །

འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན། །
པཎ་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། །
ཁྱོད་གདོང་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པའོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་པཎ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་པཎ་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་འདིའོ། ། ཞེས་པ་འདིར་གདོང་དང་པཎ་གཉིས་མཚུངས་པར་སྨྲས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་མཛོས་ཚོས་གཞན་དག་གི་སྣོ་ནས་མཚུངས་པར་ཤུགས་ལ་ཞོ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཏྭངས་ཅན་དགའ་བློས།

གྲུར་ཀུམ་ཚོས་ཀྱིས་བཅོས་པའི་བླ་ཞོས་དང་། །
རབ་མཛོས་མཚམས་སྦྱིན་གས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན། །
ཏྲར་སྦྱིག་ཞོས་ཀྱིས་ཁྱོད་སྣ་ཞེ་བར་བཏུན། །
ཐུན་མཚམས་ཆུ་འཛིན་མཁའ་དབྱིངས་ངོས་སུ་ཆགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ནོར་བུའི་འཐུང་གནས་ཆུ་གཏེར་ནམ་བཞི་དང་། །
ཆེས་མཐོ་གངས་ཅན་ཕྱོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། ། །
དེ་ནི་གྲིང་ཆེན་ལྷ་ཡི་ཁོར་ཡུག་དང་། ། །
བོད་ཕྱོངས་ འཛམ་ གྲིང་ ས་ མཐོའི་ ཕྱེང་ ན་ བཟྱོད། ། ཅེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། ། །

ཕྱོག་པ་ཅན་གྱི་ཆུན་གྱི་ནང་གསེས་བདུན་པ་དབེ་ལས་དབེ་ཅན་ལྷག་པའི་ཕྱོག་པ་ཅན་ནོ།

དབེ་ལས་དོན་ལྷག་འཐུད་ཐུད་སྨྲས། ། །
མཚུངས་པར་ཤུགས་རྟོགས་ལྷག་པའི་ཕྱོག ། །

དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་དཔེ་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་ཤུགས་ལས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་དག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གོ་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

རི་དྭགས་མིག་ལ་སྨིན་སྙིག་དང་། །
སྒྱུས་པའི་དམར་བས་རེག་པ་མེད། །
ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ནི་གཉིས་པོ་འདི། །
ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱན། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་མཛེས་པའི་དཔེར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་སྨིན་མ་རྣམ་པར་གཡོ་བའི་སྙིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྒྱུས་པའི་དམར་བའི་མདངས་དང་ལྡན་པ་མེད་ལ། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་མིག་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་བརྒྱན་ཅིང་མཛེས་སོ། །ཞེས་རི་དྭགས་དང་མཛེས་མའི་མིག་གཉིས་མཚུངས་པར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དཔེ་ལས་དོན་ལྷག་པའི་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཆོས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཆོས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གོ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རི་བོང་ཅན་ལ་འཛུམ་པའི་མཆུ་སྒྲོས་དང་། །
རྣམ་བཀྲའི་མིག་ཟུར་གཡོ་བས་མཚན་པ་མེད། །
དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །
མཛེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) རྒྱུ་སྐར་བདག་པོར་ནགས་ཚལ་ཕྲེང་བ་དང་། །
ཆུ་མཚོའི་སྐ་རགས་དུས་བཞིའི་རྣམ་འགྱུར་བྲལ། །
ཀླུམ་གཟུགས་མོ་ལ་ཡངས་པོའི་འཛིག་རྟེན་འདིར། །
ཕུལ་བྱུང་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་

བྱའོ། །

སྟོག་པ་ཅན་གྱི་ རྒྱན་ གོང་ གསལ་ གཞིས་ པོ་ འདིར་ དཔེ་ དོན་ གཞིས་ མཚུངས་པར་ དངོས་ སུ་ མ་ བརྗོད་ ཀྱང་། འཕྲེད་ ཆོས་ དངོས་ སུ་ བརྗོད་ པའི་ ཤུགས་ལས་ དེ་ གཞིས་ མཚུངས་ པར་ གོ་ ནུས་ པའི་ རྒྱུ་ མཚན་ ཀྱིས་ རྟོག་ པས་ མཚུངས་པའི་ སྟོག་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོག་པ་ ཅན་ ཀྱི་ རྒྱན་ ཀྱི་ ནང་ གསེས་ བརྒྱད་ པ་ མཚུངས་ ཆོས་ དང་ འཕྲེད་ ཕྲེད་ གཞིས་ ཀ་ ལྷས་ ཟིན་ པའི་ སྟོག་ པ་ ཅན་ ནི།

མཚུངས་ཆོས་འཕྲེད་ཕྲེད་ གཞིས་ ལྷས་ ཟིན། །

ཆོས་ དང་ འཕྲེད་ ཕྲེད་ ལྷས་ ཟིན་ སྟོག ། །

དཔེ་ དང་ དོན་ གཞིས་ ཀྱི་ མཚུངས་ ཆོས་ ཆོག་ ལ་ དངོས་ སུ་ གསལ་ བར་ མ་ ཟད། དེ་ གཞིས་ ཀྱི་ འཕྲེད་ ཕྲེད་ ཀྱང་ ཆོག་ ལ་ དངོས་ སུ་ གསལ་ བའི་ སྒོ་ ནས་ སོ་ སོར་ དཔྱེ་ བ་ འཕྲེད་ པ་ ཞིག་ ཡིན་ ཏེ།

དེའི་ གོ་ དོན་ ཀྱི་ དཔེར་ བརྗོད་ ཙ་ བ་ ལས་ བཤད་ པ།

ཁྱོད་ ཀྱི་ གདོང་ དང་ པཎ་ དཀར། །

རྒྱས་ ཤིང་ དྲི་ བཟང་ ལྷན་ པ་ སྟེ། ། །

པཎ་ ལ་ ནི་ བྱང་ བ་ འཁོར། ། །

ཁྱོད་ ཀྱི་ གདོང་ ལ་ མིག་ རབ་ གཡོ། ། །

ཞེས་ པ་ སྟེ། གོ་ དོན་ ནི། མཛེས་ མ་ ཁྱོད་ ཀྱི་ གདོང་ དང་ པཎ་ དཀར་ པོ་ གཞིས་ ནི་ མདངས་ རབ་ ཏུ་ རྒྱས་ པ་ དང་ དྲི་ བཟང་ པོ་ དང་ ལྷན་ པ་ གཞིས་ དངོས་ སུ་ སྟོས་ནས། ལྷར་ ཡང་ དེ་ གཞིས་ མི་ མཚུངས་ པའི་ འཕྲེད་ ཆོས་ མེ་ ཏོག་ པཎ་ ལ་ ནི་ བྱང་ བ་ འཁོར་ ཞིང་ ལྷོང་ ལ། ཁྱོད་ ཀྱི་ གདོང་ ལ་ མིག་ རབ་ ཏུ་ གཡོ་ བ་ ཅམ་ ཞིག་ གི་ ཁྱད་ པར་ ཡོད་ དོ། ། ཞེས་ མཛེས་ མའི་ གདོང་ དང་ མིག་ གཞིས་ ཀྱི་ མཚུངས་ ཆོས་ དངོས་ སུ་ ཟིན་ ཅིང་། དེ་ གཞིས་ མི་ འདྲ་ བའི་ འཕྲེད་ ཕྲེད་ ཀྱང་ དངོས་ སུ་ ཟིན་ པའི་ སྒོ་ ནས་ སོ་ སོར་ དཔྱེ་ བ་ འཕྲེད་ པ་ ལྟ་ བུའོ། ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བཙོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཕྱག་གི་ཡལ་འདབ་ཟུང་དང་པཏྨ་དཀར། །

འཇམ་མཁྱེན་རེག་ན་བདེ་བའི་དཔལ་ལྡན་མོད། །

ཕྱག་སོར་ལྔ་ཡི་རྒྱུད་མང་སྒྲ་འབྱིན་ཅིང་། །

པཏྨར་བྱང་བའི་ནུ་ཚུང་གྲྭ་ལེན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) གང་ས་ཅན་སྟོང་ས་དང་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་གཉིས། །

སྟོན་ཝེད་ལྷན་ཚོགས་འབྱོར་པས་ཕྱག་པ་སྟེ། །

བོད་སྟོང་ས་ཡར་རྒྱས་རྒྱམ་པ་གསར་པས་ལེངས། །

དཔྱིད་དཔལ་བཞད་པས་ཡུལ་སྟོང་ས་ཉམས་སུ་དགའ། ། ཞེས་

པ་ལྟ་བུའོ། །

སྟོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་དགུ་པ་མཚུངས་ཆོས་སྒྲས་མ་ཟིན་ཅིང་འབྲེད་བྱེད་སྒྲས་ཟིན་པའི་སྟོག་པ་ཅན་གྱི།

མཚུངས་ཆོས་མ་ཟིན་འབྲེད་བྱེད་ཆོས། །

དངོས་ཟིན་དེ་ཡི་སྟོག་པ་ཅན། །

བཟོད་པར་འདོད་པའི་དུས་ནི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། མཚུངས་ཆོས་ཚོག་ཟིན་ལ་

དངོས་སུ་མ་བཟོད་ཅིང། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་འབྲེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཚོག

ལ་དངོས་སུ་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྲེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཟླ་བ་འདི་ནི་མཁའ་ཡི་རྒྱན། །

ངང་པ་འདི་ནི་ཚུ་ཡི་རྒྱུན། །

མཁའ་འདི་རྒྱ་སྐར་ཕྲེང་བ་ཅན། །

ཚུ་འདི་ཀུ་མུད་རྒྱས་པ་ཅན། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མཐོང་བཞིན་པའི་ཟླ་བ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་

མཛོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ལ། ངང་བ་འདི་ནི་ཚུ་གཏེར་ཆེན་པོ་མཆོའི་

རྒྱན་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་དཔར་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཅན་ཡིན་ལ། ཚུ་མཚོ་འདི་ནི་ཀུ་མུད་རྒྱས་པའི་ཕྲེང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་དང་ངང་བ་གཞིས་ཀྱི་མཚུངས་ཚོས་ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་མཛེས་པ་སོགས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་ཚུ་མཚོའི་མཚུངས་ཚོས་དཔས་པ་དང་སྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཤིང་ཤུགས་ཀྱིས་ཁོ་ནས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་སོ་སོའི་འབྲེད་ཚོས་ནམ་མཁའི་རྒྱན་དང་། ཚུའི་རྒྱན། རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཅན་དང་། ཀུ་མུད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཅན་རྣམས་དངོས་སུ་སྨོས་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྲེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ངབང་པོའི་གཞུ་རིས་འཕྲོག་པོ་ནམ་མཁའི་རྒྱན། །
རྣམ་བཀྲའི་ཚོག་སྒྲོར་འཕྲོག་པོ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུན། །
མཁའ་འདིས་དངོས་པོ་ཀུན་ཀྱི་ཁོ་འབྲེད་ཅིང་། །
བདག་ཡིད་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གཟུགས་སུ་འཛིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ཚུ་གཏེར་ཆེ་ནི་རིན་ཆེན་རོར་ཀྱི་མཛོད། །
རྣམ་མང་རིག་གཞུང་བློ་ཡི་གཏེར་མཛོད་ཞིད། །
རིན་ཆེན་རོར་ཀྱིས་སྣ་ཕྲེང་འབྱོར་བ་འཕེལ། །
འཛད་མེད་བློ་ཡིས་ཚན་རིག་བདེན་དོན་རྟེན། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁོང་གསལ་ཀྱི་རྒྱན་གཞིས་པོ་དེ་ལ་དབེ་དོན་ཁོ་ནས་ཁོ་ནའི་འབྲེད་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲ་ཆོག་ལ་དངོས་སུ་ཟིན་པ་འདུ་ཞིང་། མཚུངས་པ་ལས་ལྷག་ནས་དབྱེ་བ་འབྲེད་པའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་དབང་གིས་འབྲེད་རྒྱུ་མཚུངས་པའི་ལྷག་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷག་པ་ཅན་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱི་ནང་གསེས་བཅུ་པ་རིགས་མཐུན་ལྷག་པ་ཅན་ནི།

རིགས་སུ་མཐུན་ཀྱང་ཆོས་ཐ་དད། །

འབྲེད་བྱེད་རིགས་མཐུན་སྟོག་པ་ཅན། །

བཟློད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྲེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བཟློད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

རིན་ཆེན་སྣང་བས་མི་འཕྲིག་ཅིང་། །
ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་མི་བཟློག་པ། །
ལང་ཚོ་ལས་བྱུང་ན་ཚུང་གི །
ལྷན་པས་ལྷ་བ་འགོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་སྣང་གིས་འཕྲིག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བཟློག་པ་སྟེ་སེལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པ། ན་ཚུང་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱི་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལྷན་པ་མི་བཟད་པ་འདིས་བྱ་བར་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་སྒང་བླང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་ཆོངས་ཤིང་གསལ་བར་མཐོང་མི་ནུས་པར་ཕྱིག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལྷན་པ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷན་པ་དང་རིགས་མཐུན་པར་ཐུར་པ་ཐར་བཟློད་ནས། བླར་ཡང་བཟློད་འདོད་ཀྱི་ལྷན་པ་དེ་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་ལྷན་པ་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་དག་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྲེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟློད་ལ་བོད་མཁས་པས།

གཙང་བྱེད་འབར་བའི་ཕྲེང་བས་འཆོག་མིན་ཅིང་། །
ཆབ་དང་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ཀྱིས་མི་འདག་པ། །
ལང་ཤོར་བློ་ཡི་ཏི་མ་ངན་པ་འདིས། །
རང་གཞན་དག་བཅུའི་ཐོག་བཟང་ངན་གིས་ཐྲིག ། ཅེས་པ་ལྟ་

བྱའམ།

ཡང་ན།(རང) ཆོ་སྦྱང་ཐུ་མོའི་རྒྱུད་ལས་མ་དྲངས་ཤིང་། །

ཏྲི་ཟའི་གླིང་བྱའི་ཁོག་ལས་ཐྲུང་མིན་པའི། །

ཉམས་འགྱུར་འབྱམ་ལྟན་སྙན་ཚོག་རྒྱུད་མང་འདི། །

རང་མཉམ་བློ་ལྟན་དགེས་པའི་ གཟིགས་ མོར་ ཆེ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བྱའོ། །

ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་ དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་ཤུགས་ལ་གོ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ དཔེ་རྒྱན་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དཔེ་རྒྱན་ནི་དཔེ་དང་དོན་གཉིས་མཚུངས་པ་ཅམ་ ཞིག་བསྟན་པ་ལས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་འབྱེད་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ མི་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་མེད་ལ། འདིར་ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱེད་ཚོས་ དངོས་སུ་སྟོས་པའི་སྐོ་ནས་སོ་སོར་དབྱེ་ བ་འབྱེད་ པ་ཡིན་ པས་ཚོག་ རྒྱན་ སྟོར་ ཚུལ་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

(12)དོན་རྒྱན་ས་ལྡའི་ནང་གསེས་དགུ་པ་སྒྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན།

(1) སྒྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ།

ཡོངས་གྲགས་རྒྱ་བཟློག་མ་གྲགས་པའི། །

ཕྱི་ནང་རྒྱ་ནི་ཅུང་ཟད་དམ། །

འཐས་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། ། ལྟོན་པ་སྒྲིད་པ་ཅན་དུ་བཤད། ། །

འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྒྱ་བཟློག་ཅིང་བཀག་ནས། དེ་ལས་ གཞན་པའི་ རྒྱ་ གཞན་ ཅུང་ ཟད་ ཡོད་ པར་ ཤུགས་ ཀྱིས་ བསྟན་ པའམ། ཡང་ ན་ འཇིག་ རྟེན་ ན་ གྲགས་ པའི་ རྒྱ་ བསལ་ ཞིང་ རྒྱ་ གཞན་ གང་ ལའང་ མི་ ལྟོས་ པར་ འཐས་ བྱ་ རང་ གི་ ངོ་ བོར་ གྱུར་ པ་ ཅམ་ ལྟོན་ པ་ དེ་ ནི་ སྒྲིད་ པ་ ཅན་ ཀྱི་ རྒྱན་ ཞེས་

བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(３) **སྒོམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།**

དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ་ཕྱི་དང་ནི། །
ནང་གི་རྒྱ་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན། །
རྒྱ་མེད་འཐས་བྱའི་ངོ་བོ་ཅམ། །
སྟོན་པ་སྒོམ་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །

སྒོམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། １.ཕྱི་ཡི་རྒྱ་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་པའི་སྒོམ་པ་ཅན། ２.ནང་གི་རྒྱ་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་པའི་སྒོམ་པ་ཅན། ３.འཐས་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པའི་སྒོམ་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །

(４) **སྒོམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཕོ་ཕའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།**

སྒོམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་ཕ་ཕྱིའི་རྒྱ་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་པའི་སྒོམ་པ་ཅན་ནི།

ཡོངས་གྲགས་རྒྱ་བཀག་ཕྱི་ཡི་རྒྱ། །
ཅུང་ཟད་ཅམ་སྟོན་ཕྱི་སྒོམ་ཅན། །

འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྒྱ་འགའ་ཞིག་བཀག་ནས། ཕྱིའི་རྒྱ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཆ་བ་ལས་བཤད་པ།

མ་འཐུངས་ཆུས་པའི་ཀ་དཔྱ། །
མ་ཕྱིས་ཏྲི་མ་མེད་པའི་མཁའ། །
གླུངས་པར་མ་བྱས་དཀར་པའི་ཚུ། །
འགྲོ་བའི་ཡིད་ནི་འཕྲིག་པར་བྱེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཕོ་དོན་ནི། ཆུས་པའི་རྒྱ་ཆང་དང་ཟླང་ཐེ་འཐུངས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཆུས་པས་ལུས་ཕྱེ་ཞིང་ཉོན་པར་གྱུར་པའི་ཚུ་བ་ཀ་དཔྱ་སྟེ་ཚུ་བ་མཐིང་རིལ་འདི་དང་། དཀར་པའི་རྒྱ་ཕྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་

ཀྱང་ཐལ་རྡུལ་སྦྲིན་གསུམ་གྱིས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྟོ་ས་ངས་ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དཀར་པ་དང། གཙང་ཞིང་དག་པར་ཕྱིད་པའི་རྒྱ་ནོར་བུ་ཀེ་ཏ་ཀས་གྱང་ས་པར་མ་ཕྱས་ཀྱང་སྟོ་ཞིང་དངས་པའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཐུང་རྟོག་མ་དང་བྲལ་བ་དང་འདི་དག་གིས་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་ཕྱིད་དོ། ། ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་བཀག་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་ཡི་རྒྱ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཙོ་བར་ཕྱིད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཚོན་ཀྱིས་མ་བསྒྱར་མཐོན་མཐིང་མཐིང་ནེའུ་གསིང་གཞིར། །

མ་བཀྲམ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཚོམ་བུས་མཛེས། །

བསྒལ་བ་མིན་པར་བུང་བའི་མཁྱེན་དབྱངས་ཀྱིས། །

མ་ཕྱོགས་ཡིད་ཀྱི་ཚོམ་རྒྱན་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང་) ཚོན་ཀྱིས་མ་བྱུགས་ཡུལ་ལྷོངས་སྟོ་མདངས་འཛོན། །

འབེབས་པ་མེད་པར་ཆར་ཆུའི་རྒྱུན་འབབ་ཅིང། །

མ་བརྟུངས་འབྱུང་བའི་ཏ་གསང་སྐྱན་པར་ཕྱོགས། །

མ་བཏབ་ཙི་ཤིང་རྒྱས་པ་དབྱར་ཀྱི་དུས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། **ཕྱིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཏེས་པ་ནང་གི་རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་པའི་ཕྱིད་པ་ཅན་མི།**

ཡོངས་གྲགས་རྒྱ་བཀག་ནང་གི་རྒྱ། །

ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ནང་ཕྱིད་ཅན། །

འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྒྱ་བཀག་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ནང་གི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཙོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

སྒྲོན་མ་བསྒྲས་པར་དཀར་མིན་མིག ।

མནན་པ་མེད་པར་སྒྲིན་མ་དམའ། ।

ཚོན་མ་བསྐུས་པར་དམར་བ་ནི། །
མཛེས་མ་ཁྲོད་ཀྱི་མཆུ་འདི་འོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མིག་གནག་ཅིང་མཛེས་པའི་རྒྱུ་མིག་སྨན་ནག་པོ་བསྐུས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྒྱ་བལ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་། རི་དྭགས་མིག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གཉིས་པོ་འདི་ནི་མིག་སྨན་མ་བསྐུས་པར་ཡང་གནག་ཅིང་མཛེས་པ་དང་ལྡན་ལ། དམའ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལྡི་བའི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་སྟེང་ནས་མནན་པ་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱང་། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་སྨིན་མ་བྲུང་ནི་ལྡི་བའི་རྒྱུ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོན་དམར་པོ་བྱུགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཆུ་སྒྲོས་འདི་ནི་ཚོན་གྱིས་བསྐུས་པ་མེད་ཀྱང་དམར་བའི་མདོག་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་གཞོན་ནུ་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་དུས་ལ་བབས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

མ་བསྐུས་དཀར་བའི་མདངས་འཕྲོ་གཙུག་ཕུད་དང་། །
མ་བྲིས་གཉེར་མའི་རི་མོ་ཉིན་བཞིན་འཕེལ། །
མ་བསྡུས་པར་ཡང་སེམས་ཀྱི་འཕྲོ་འདུ་ཀུན། །
ཅིག་ཅར་བསྡུས་པའི་ལང་ཚོ་བདག་གིས་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང) མ་བྱུགས་མིག་སྨན་མདོག་འདྲའི་མགོ་སྐྲེས་ནག །
མ་བསྐུས་བཞིན་རས་དཀར་དམར་མདངས་དང་ལྡན། །
མ་བསྒྲིགས་དུང་གི་སོ་ཕྲེང་གྲལ་བསྟར་འགྲིག །
མ་བསྡུས་མཛེས་པ་ཀུན་ཚང་གཞོན་ནུའི་ལུས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྒྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་སྒྲིད་པ་ཅན་ནི།

རྒྱ་གཞན་བཀག་ནས་འཐས་བྱ་ཅམ། །
སྟོན་ཕྱིད་འཐས་སྟོན་ལྷིད་པ་ཅན། །

འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའམ། གྲགས་པ་མིན་པའི་རྒྱ་བཀག་སྟེ། རྒྱ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་སྐོ་ནས་འཐས་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་འདི་ཅམ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

རང་བཞིན་ཀྱིས་ནི་ཁ་དྲི་ཞིམ། །
ཐོལ་མེད་པར་ཡང་ལུས་པོ་མཛེས། །
རྒྱ་མེད་དག་ཏུ་ཟླ་བ་དགྲ ।
རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འདོད་པ་ཁྱོགས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། ཀུ་མཛེས་མ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ཁའི་དབྱུགས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དྲི་ཞིམ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བཙོས་ནས་ཐོལ་ཆུས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་ཀྱིས་ལུས་མཛེས་པ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དཀར་གསལ་ཟླ་བ་ལ་འགྲན་ཟླ་ཕྱིད་ཅིང་ཟླ་བའི་དགྲར་གྱུར་པ་དང་། ཕར་ཕན་འདོགས་པ་སོགས་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འདི་ནི་དུས་ནམ་ཡང་འཐུལ་བ་མེད་པའི་ཁྱོགས་སུ་འཁྱོག་པར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་རང་བཞིན་ཀྱིས་འཐས་བྱ་དེ་འདྲ་ཞིག་གྱབ་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཏུ་ལའི་བྷ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྟ་བས།

རི་ཚོར་མ་ཕྲིས་རི་དུགས་གཟུགས་ཀྱིས་མཛེས། །
དགྱ་ཟླ་མེན་ཡང་པད্ཀའི་ཚོགས་ཀུན་འཛིམས། །
རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཆུ་གཏེར་འཕེལ་བར་ཕྱེད། །

སྐྱེགས་མཁན་ བྱལ་ ཡང་ མཁའ་ ལ་ དལ་ མེད་ འབྲོས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བྱའམ།

ཡང་ན།(རང) མ་བཅོས་བཟང་པོའི་སྙིང་པས་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་། །

མཐོན་པོར་མ་བཏེགས་ཀུན་ཀྱིས་ཁོང་དུ་བཀུར། །

འདྲིས་པ་མེད་ཀྱང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་ཡིས། །

མ་བཏུལ་དགྲ་ལྟེའི་དཔུང་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(13)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་པ་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན།

(1) བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ།

བརྗོད་འདོད་དཔེ་ཅན་ལ་བསམས་ནས། །

དེ་མཚོན་དཔེ་ཞེག་བརྗོད་པ་ཡིས། །

དཔེ་ཅན་བསྡུས་ནས་སྟོན་བྱེད་པ། །

དེ་འདྲ་བསྡུས་བརྗོད་རྒྱན་དུ་འདོད། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དཔེ་ ཅན་ དེ་ ལ་ བསམས་ ནས། ། དེ་ མཚོན་ པར་ བྱེད་ པའི་ དཔེ་ དངོས་ སུ་ བརྗོད་ དེ་ དཔེ་ ཅན་ ཤུགས་ བསྟན་ ཀྱི་ ཚུལ་ དུ་ བསྡུས་ ནས་ ཁོ་ བར་ བྱེད་ པ་ དེ་ འདྲ་ ཞེག་ ཨི་ བསྡུས་ བརྗོད་ ཀྱི་ རྒྱན་ ཞེས་ བྱ་ བར་ འདོད་ པ་ ཡིན་ ནོ། །

(2) བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ་སྤྱི་དང་ནི། །

ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས། །

དེ་ལས་སྟོག་དང་སྟོན་མེད་ཀྱི། །

བསྡུས་བརྗོད་ཞེས་བྱ་རྣམ་པ་བཞི། །

བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ༡. སྤྱིའི་བསྡུས་བརྗོད། ༢. ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པའི་བསྡུས་བརྗོད།

༣.ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཚོས་འགའ་མཚུངས་ཤིང་མི་མཚུངས་པའི་བསྟན་བརྗོད།
९.ཐོན་མེད་བསྟན་བརྗོད་བཅས་སོ། །

(༣) **བསྟན་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།**

བསྟན་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་བོ་སྒྲིའི་བསྟན་བརྗོད་ནི།

གོང་དུ་བཀོད་པའི་བསྟན་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུན་སྒྲིའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

བྱང་བ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན། །

པཎ་ཆེས་ལ་སྦྱང་ཕྱི་འཕྲུང་། ། (ཚགས་ཅན་ཀྱི་སྒྲེ་བོ)

ཏཱ་ཞིམ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །

མེ་ཏོག་ཁ་མ་ཕྱི་སྦྲུར་ལྟོས། ། (བྱ་མོ་ལང་ཚོ་མ་སྒྲིན་པ)

ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་འདིའི་བསམ་བྱའི་དོན་དངོས་ནི། ཚགས་ལྟར་ཀྱི་སྒྲེ་བོ་འགའ་ཞིག་རང་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་བྱང་མེད་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་གཞོན་ཆུ་མ་ཆུམས་ལ་དགའ་བ་ཤུམས་ལ་ཕྱོང་བཞིན་དུ། དཀའ་དུང་དེས་མ་ཚོམ་པར་ལང་ཚོ་མ་སྒྲིན་ཅིང་འདོད་པ་བསྟེན་པའི་ཏུས་ལ་མ་སྒྲིབས་པའི་བྱ་མོ་ཆུང་ངུ་འགའ་ཞིག་ལའང་ཆགས་པའི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཆམ་འགྱུར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡིན་ཀྱང་བསམ་བྱའི་དོན་དངོས་སྒྲས་ནས་ཚོག་ཟིན་ལ། འདི་ན་བྱང་བ་འགའ་ཞིག་མེ་ཏོག་པཎ་རྒྱས་པ་ལ་རང་གི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱང་ཕྱི་འཕྲུང་བ་དེས་ཀྱང་མ་ཚོམ་པར་ཏཱ་ཞིམ་པོ་མ་སྒྲིས་ཤིང་ཁ་མ་ཕྱི་བའི་མེ་ཏོག་ལ་ཡང་མཚུ་སྦྱར་ནས་སྦྱང་ཕྱི་གཞིབས་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་འདི་ལ་ལྟོས་ཤིག ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཊ་ཆེན་སྒྲི་ཏི་ཏ་ནས།

རི་བོང་འཛོན་པ་ཐུ་ཕྲར་ཕྲེང་བ་ཅན། །

མཚན་མོ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ་མ་མཐོང་ནས། ། (མཁས་པ་མཁས་པར་མི་
བཙོ་བ)

དུར་ས་པའི་མཆོ་ནང་འདི་ན་ཟླ་བ་ཞེས། །

གཟུགས་བཅུན་ཟླ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིས་པའི་བློ། ། (ཟླུན་པོ་མཁས་
པར་འཛིན་པ།) ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

དེ་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བཤད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཕུན་ཚོགས་འབྲས་བུའི་ཁྱར་ལྟན་རབ་མཐོར་འཕགས། །

ཕྱིབ་བསིལ་ཁོར་ཡུག་ཡངས་པའི་ཕྱོན་པ་ཆེ། ། (ཡོན་ཏན་ཅན་ཀྱི་
གོགས་བཟང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་གོགས་ངན་པ་
བརྟེན་པ།)

རིང་དུ་བཏང་ནས་ཤིང་སྐམ་ཡལ་ག་ལ། །

འགའ་ཞིག་བསིལ་བའི་དངོས་པོར་རེ་བ་མཐོང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང་) གང་དང་ཉེ་བ་འཕལ་དུ་ཕུང་བྱེད་ཅིང་། ། (གོགས་པོ་ངན་པ་
དང་ཉེ་པོ་བྱེད་པ།)

རྩུབ་མོའི་ཆོར་མས་གང་བའི་ཡལ་ག་ཅན། །

རང་རིགས་ཀུན་ལ་འཚེ་བ་འཁྱོག་པོའི་ཤིང་། །

ལོ་འདབ་འབྲས་བུ་མཚར་ཡང་དགོས་པ་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

**བསྡུས་བཤད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱད་
ཆོས་མཚུངས་པའི་བསྡུས་བཤད་ནི།**

ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཆོས་མཚུངས་པའི། །

དཔེར་བསྡུས་དེའི་བསྡུས་བཤད་རྒྱན། །

བཤད་པར་འདོད་པའི་བསམ་བྱའི་དོན་དང་མཚོན་བྱེད་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་
ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པའི་དཔེ་ཞིག་ལ་བསམ་བྱའི་དོན་
བསྡུས་ནས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དབེར་བཙོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཙ་བཏན་འཐས་བྱའི་ཁུར་གྱིས་ནི། །
སྨོང་ནམས་རྒྱ་ཏུ་རྒྱས་པར་ཕྱེད། །
གྲིབ་མ་སྣུམ་པོའི་ལྷོན་པ་ཆེ། །
འདི་ནི་བདག་གིས་ཡང་དག་ཐོབ། །

ཅེས་པ་སྟེ། དབེར་བཙོད་འདིའི་བསམ་བྱའི་དོན་དངོས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྒོས་ཏེ་ཞིད་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དབེ་དག་གི་ལྷ་ཀ་ར་ཏ་ཏུ་བཏན་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཙ་བ་བསོད་ནམས་དང་དཔལ་འབྱོར་ཀྱི་ཙ་བ་བཏན་པ་མཚུངས་ཚོས་སུ་སྦྱར། ལྷོན་ཤིང་འཐས་བྱའི་ཁུར་གྱིས་དུད་པས་དུས་ཏུ་ཏུ་སྨོང་བ་ནམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་དཀའ་བའི་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འཐས་བྱའི་ཁུར་གྱིས་ཕྱི་བས་ཟས་དང་ནོར་གྱི་སྦྱིན་པས་སྨོང་བ་པོ་ནམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་མཚུངས་ཚོས་སུ་སྦྱར། དཔག་བསམ་ལྷོན་ཤིང་ལ་ཚ་གདུང་སྐྱོབ་པའི་གྲིབ་བསིལ་སྣུག་ཅིང་སྣུམ་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་འབངས་ནམས་བདེ་བར་སྐྱོང་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་གྲིབ་མ་སྣུམ་པོ་ཡོད་པ་གཉིས་མཚུངས་ཚོས་སུ་སྦྱར་ཏེ་དངོས་སུ་བསམ་བྱའི་དོན་རྒྱལ་པོ་མ་སྨས་པར་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་ལྷོན་པ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བདག་གིས་ལེགས་པར་ཐོབ་པོ་ཞེས་བསྟན་ནས་བཙོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཚུངས་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བཙོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

འཕྲིལ་ལྷེམ་ནམ་བཀྲ་མཛེས་པའི་ཚུ་བར་བརྟེན། ། (བྱད་མེད་མཛེས་མ)
འཇམ་མཁྱེན་འདབ་མའི་དཔལ་རྒྱས་དྲི་བསྡུར་ཞེམ། །
གེ་ས་ལ་ཕུན་ཚོགས་པད་དཀར་སྟོང་པོ་འདི། །

ཁོ་བོའི་ཞེར་སྦྱོང་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱུ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ། ཡང་ན། (རང་) མི་མངོན་ཚང་ཚོང་འཕྲིགས་པའི་དོང་ནང་དུ། ། (མི་བཞི་ཤོག་ཁ)

རང་ལུས་སྒྲས་ཤིང་འཆྱོག་པོའི་འགྲོས་ཀྱིས་རྒྱུ། །

དུག་ལྟན་ཕྲེ་གཞིས་ཆུང་བའི་སྒྲལ་ངན་བཞི། །

བཟློག་མེད་ལོ་རྒྱས་འཁོར་ལོས་ཐལ་བར་བཏབ་གས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་ཁྱད་ཆོས་ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པའི་བསྡུས་བརྗོད་ནི།

ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པའི་ཆོས། །

བརྗོད་ནས་བསྡུས་པ་དེའི་བསྡུས་བརྗོད། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཐ་དད་ཡིན་ པ་ དང་། འགའ་ ཞིག་ ཐ་ དད་ མིན་ པ་ དག་ བཀོད་ པའི་ སྒོ་ ནས། བསམ་བྱའི་དོན་ངོ་མ་བསྡུས་པའི་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཡལ་གའི་ཁྲོན་ནི་མི་ཆུང་ཞིང་། །

མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །

དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་བཅུན་ལྟན་པའི། །

ཤིང་འདི་བདག་གིས་སྐལ་བས་རྟེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་འདིར་བསམ་བྱའི་དོན་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། མཆོན་བྱེད་ ཀྱི་ དཔེ་ ལྟོན་ ཤིང་ ཡིན་ པ་ དཔེར་ བརྗོད་ ཐ་ མ་ དང་འབྲེ་ ཡང་། བརྗོད་ཚུལ་ ཀྱི་ དབང་ གིས་ ཆོག་ རྐང་ དང་ པོ་ གཞིས་ ཀྱིས་ བསྟན་ པའི་ ཁྱད་ ཆོས་ ཡལ་ གའི་ ཁྲོན་ མི་ ཆུང་ ཞིང་། མེ་ ཏོག་ དང་ འབྲས་ བུ་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པ་ ཅན་ གཞིས་ ནི་ མཆོན་ བྱེད་ ཀྱི་ དཔེ་ ལྟོན་ ཤིང་ ཁོ་ ནའི་ ཁྱད་ ཆོས་ ཡིན་ པ་ ལས། བསམ་

དོན་གྱི་ཁྱད་གཞི་རྒྱལ་པོ་ལ་མི་འདུག ཚིག་རྐང་གསུམ་པས་བསྟན་པའི་དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་དང་ལྡན་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སྐབས་སུ་ལྗོན་ཤིང་ལ་ཉི་འོད་ཀྱི་ཚ་གདུང་སྐྱོབ་པའི་གྲིབ་བསིལ་ཡོད་པ་དང་། བསམ་དོན་གྱི་ཁྱད་གཞི་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་འབངས་རྣམས་བདེ་བར་སྐྱོང་བའི་གྲིབ་མ་སྨུམ་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདུག བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སྐབས་ལྗོན་ཤིང་རླུང་ལ་སོགས་པས་རྩ་བ་ནས་དབྱུང་བར་མི་ནུས་པ་དང་། བསམ་དོན་གྱི་ཁྱད་གཞི་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་དགྲ་བོ་གཞན་གྱིས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་བཅས་མཚུངས་ཆོས་སུ་སྦྱར་ཏེ། བསམ་དོན་དངོས་རྒྱལ་པོ་ཚིག་ཟིན་ལ་མ་བརྗོད་པར་སྦས་ནས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ལྗོན་ཤིང་གིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལུས་གྲིམས་རྐང་པ་བརྒྱད་པའི་ཤ་ཚུགས་ཀྱིས། །

དུས་ཀུན་གཙྭ་ལར་འཁྱིང་ཧམ་ཧམ་འདྲ། །

དོན་གྱི་བྱ་བར་ཞུགས་ཚེ་བེམ་པོ་དངོས། །

དེ་འདྲར་མཚར་དུ་འཛིན་རྣམས་བྱིས་པའི་བློ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འམ།

ཡང་ན།(རང་)ནུས་པ་ཆུང་ཞིང་ཡན་ལག་ཆེས་ཕྲ་བས། །

སྟོབས་ལྡན་ལྗོན་པ་གཞན་ལ་འཁྲིལ་བྱས་ཏེ། །

མཐོན་པོར་འཕགས་པ་རང་གི་མཐུར་སློམ་ཡང་། །

ནམ་ཞིག་རང་མདོག་སྨུར་དུ་སྨིན་པར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་སྤྲོན་མེད་བསྡུས་བརྗོད་ནི།

དོན་ལ་མི་ལྡན་ཆོས་འགར་བསམས། །

དེ་བྲལ་དཔེ་བརྗོད་སྤྲོན་མེད་བསྡུས། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེར་མི་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་བསམས་ནས། ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་མཚོན་དཔེ་

བརྗོད་དེ་བས་མ་དོན་཮་མ་སྒྲས་ནས་བསྡུས་པ་དེ་ནི་སྟོན་མེད་བསྡུས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

སྨྲ་ལ་ངན་འགྲོ་གས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། །
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མངར་བའི་གཞི། །
ཀུ་མ་ཚུ་ཡི་གཏེར་འདི་ནི། །
དུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐམ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་འདིར། བས་མ་དོན་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་མཆོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེར་སྨྲ་ལ་ངན་པ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་བྲལ་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་མངར་བའི་ཅོ་དང་ལྡན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚུ་གཏེར་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་དུས་ཆོད་ལ་བབས་པ་ན་ཡོངས་སུ་བསྐམ་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སྨྲིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ཁྱུ་དང་འགྲོ་གས་པས་ན་སྨྲ་ལ་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་ཇོ་ཡང་བ་ཚུ་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་སྨྲ་ལ་དང་མི་འགྲོ་གས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མངར་བའི་ཅོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞེག་སྟོན་ཆད་མི་སྲིད་མོད། སྨྲ་ལ་མེད་མངར་བའི་ རྒྱ་ མཚོ་ ཆེན་ པོ་ ཞེས་ བརྗོད་ པ་ ན་ མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོ་གས་པ་བྲལ་ཞིང་། བ་ཚུའི་ཇོ་ལྡ་བྱའི་རང་བཞིན་ངན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་འདི་ཡང་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་སྲོག་འདོར་ཞིང་ཉམས་པར་འགྱུར་ཇོ་ཞེས་བས་མ་དོན་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་སྟོན་མེད་པ་ཞེག་ལ་བསྟན་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བྱའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལག་འགྲོ་གདུག་པའི་འཁྲིལ་བག་མི་ལྡན་ཞིང་། ། (གྲོགས་བཟང་པོ)

ཆུབ་མཛའི་ཆེར་མ་དག་ཀྱང་མི་སྣང་བའི། །

རབ་བསིལ་གདུང་བ་འཕྲོག་པའི་ཙན་དན་ཤིང་། །

སྐལ་བ་བཟང་པོར་ལྡན་པའི་དཔལ་དུ་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) དྲང་ཉེམ་གསེར་གྱི་ཡུ་བར་མ་བརྟེན་ཅིང་། །(གྲུང་སོ་གུང་ཁྲན་ཏང)

རྒྱ་བྱའི་ཉིང་ཁང་མཛེས་པའི་སྟེབས་དང་བྲལ། །

ཪྻ་སྲིད་གྲིབ་བསིལ་འགྱེད་པའི་གདུགས་དཀར་པོ། །

མེས་རྒྱལ་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་བླ་ན་འཁོར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(14)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་གཅིག་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན།

(༡)ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་ སྒྲིར་བཤད་པ།

ཡོང་གྲགས་ལས་བརྒལ་ཁྱད་ཆེན་པོས། །

དོན་གྱི་ཁྱད་སྟོན་ཕུལ་བྱུང་རྒྱན། །

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚམས་ལས་བརྒལ་ཏེ་ཁྱད་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ནི་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

(༢)ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་ན་ཁྱད་འཕགས་ཐེ་ཚོམ་དང་། །

ངེས་པ་ངོ་མཚར་ཕུལ་བྱུང་བཞི། །

ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། ༡.ཁྱད་འཕགས་ཕུལ་བྱུང་། ༢.ཐེ་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་། ༣.ངེས་པ་ཕུལ་བྱུང་། ༤.ངོ་མཚར་ཕུལ་བྱུང་བཅས་རྣམས་སོ། །

(༣)ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་ཁྱད་འཕགས་ཕུལ་བྱུང་ནི།

དོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལས་ལྷག །

དཔེ་ལ་མེད་སྟོན་ཁྱད་འཕགས་ཕུལ། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་བསྟན་པ་བརྗོད་ནས་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་དཔེ་ལ་མེད་པ་ལྟ་བུར་ཕྱད་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

མ་ཎི་ཀུ་ཡི་ཕྲེང་ཚོགས་ཅན། །
ལུས་ཀུན་ཁྱབ་པའི་ཙན་དན་གཤེར། །
དཀར་བའི་ཚོས་ཅན་མངོན་འགྲོ་མ། །
ཟླ་བའི་འོད་ལ་མཚོན་མ་ཡིན། །

མ་ཎི་ཀུ་སྟེ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེ་ཐག་ཤིན་ཏུ་དཀར་བའི་ཕྲེང་བ་དུ་མའི་རྒྱན་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཅན། ལུས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཙན་དན་དཀར་པོའི་ཁ་ཏགས་ཐུག་པའི་གཤེར་རམ་ཆུན་བག་དང་ལྡན་ཞིང་། གང་གི་ལུས་ལ་ཀ་ཤེ་ཀའི་རས་ཚོས་དཀར་པོའི་ཚོས་བཚོས་པ་ཅན། མཚན་དུས་སུ་ཐ་ལ་དང་དུས་བཏབ་ནས་མངོན་པར་འགྲོ་མ་དེ་ནི་ཟླ་བོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཐུ་བའི་ཚེ་ན་འདི་ཟླ་བོད་དང་འདི་མཇོས་མ་མངོན་འགྲོ་མ་ཞེས་སོ་སོར་མཚོན་པ་ཐ་སོ་སོར་ཐུང་བ་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་སོ། ། ཞེས་ཟླ་བོད་དང་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་བྱད་མེད་མངོན་འགྲོ་མ་ཚོས་དཀར་པོ་ཅན་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་ན་དངོས་ཐུ་ཡོད་མི་གྲོད་པས་ཏ་ཅང་ཁིས་ཤུད་ཆེན་པོས་བཐུགས་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རབ་དམར་བས་ཡི་ཡ་ལད་ཀྱིས་བརྗིད་ཅིང་། །
འཚར་གའི་མདངས་ལྟན་ཁོང་ལག་ཁྲག་ཁིས་ཁ་ཤེར། །
དམར་བའི་ཆིབས་ལྟན་རྡོ་རྗེ་དགྱ་འདུ་ལ་ཐུ། །
བསྐལ་པའི་མེ་དཔུང་དབུས་ནས་མཚོན་མ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ནི(རང) རབ་དཀར་ཀ་ཤེའི་ཚོས་དང་ཐོད་ཆིངས་ཅན། །

བཞིན་རས་པརྒྱ་རྒྱས་པའི་འཇུམ་མདངས་ཅམ། །
ཕྱུར་ལྷོ་བ་ཆུངས་འཁོར་ནང་གནས་སྣན་པའི་ཚོགས། །
རྒྱ་ཆེན་གངས་རིའི་དབུས་ན་མཚོན་མ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཕྱི་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་རྣ།

དོན་ཆོས་འགའ་ལ་ཕྱི་ཚོམ་ཞེས། །
ཉད་བརྗོད་ཕྱི་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་ཅོ། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པར་འདོད་ནས་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཕྱི་ཚོམ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུས་ཉད་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

དགའ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་དང་། །
དཔྱི་ཡི་བར་ན་སྐྱེད་པ་ནི། །
ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བདག་གི་ནི། །
ཕྱི་ཚོམ་དང་བཟློག་མ་ཐུར། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། ཀྱེ་དགའ་མ་ཞེས་བོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་གཉིས་དང་དཔྱི་ཡི་བར་འདི་ན་སྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་ནས། བདག་གིས་ཡུན་རིང་པོར་བལྟས་ཀྱང་དུ་དུང་ཕྱི་ཚོམ་བཟློག་པར་མ་ཐུར་ཏོ། ། ཞེས་འདི་འདྲ་བའི་ཕྱི་ཚོམ་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་མི་སྲིད་ཀྱང། སྐྱེད་པ་ཕྱ་བ་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་མཛོས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྲགས་པས་དེ་ལ་ཉད་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་བརྗོད་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚེ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཏུ་ལའི་བྱ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྟ་པས།

ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཀུན་ཏུ་ཕོས་བསམ་ལ། །
ངལ་མེད་བཙོན་པས་བསྒྲབས་པའི་ཤེས་ལྡན་ཁྱོད། །

འཐུང་འདུས་ལུས་ཀྱི་འཚོ་བའི་བཟའ་བཏུང་དག །
སྦྱོང་པའི་གོ་སྒྲབས་ཡོད་མེད་འཕྲང་མོ་ཁྱེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ། ཡང་ན། (རང་) དེང་རབས་ཅན་བཞིའི་ངོ་མཚར་འཆར་འགོད་ཆགས། ། ར་བ་དམར་ཤོག་བྱར་གསལ་བའི་གསེར་རིས་འདིར། ། མ་འགོད་ས་སྟེང་འདི་ཡི་དགེ་མཚན་ཞིག ། ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་ཀུན་ཡིད་ཁྲོགས་ལ་འཕྲང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱུན་ཀྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་ངེས་པ་ཕུལ་བྱུང་ནི།

ངེས་ཆེད་དཀའ་ལྟར་འདུ་བྱས་ནས། ། རྒྱགས་ཀྱིས་ངེས་ཆེད་ངེས་པ་ཕུལ། ། བཟོད་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་འགའ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་ཆེད་དཀའ་བ་ལྟར་འདུ་བྱས་ནས། ཚོས་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱགས་ཤིག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་དེ་ངེས་ཤེས་ཆེད་པ་ལྟ་བུར་བཟོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ནི་ཏཱ་ནི་ཁྲོད་ལ་ནི། ། ཐེག་པ་ཡོད་ཅེས་ངེས་པར་ནུས། ། འོ་མ་འཛོན་པའི་ཁུར་གནས་པ། ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྲིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ནི་ཏཱ་ནི་སྟེ་མཚང་ར་རྒྱས་མ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྲོད་ཀྱི་ནུ་མ་དང་དཔྱི་ཡི་བར་ན་ཐེག་པ་ཡོད་པ་ངེས་པར་ནུས་ཏེ། འོ་མ་འཛིན་པ་སྟེ་ནུ་མའི་ཁུར་ཆེན་པོ་འདི་དག་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་སོ། ། དེ་ལས་གཞན་དུ་རྟེན་ཐེག་པ་མེད་ན་ནུ་མའི་ཁུར་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་གནས་ནུས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཐེག་པ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་རྒྱགས་ཀྱི་ཐོ་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟོད་ལ་པཾ་ཆེན་བསྟན་

པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

མཁས་ཁྱོད་རང་གི་ཐུ་བ་བཞིས་བྱེལ་བའི། །
བར་དུ་མནལ་དང་བཟའ་བ་ཏུང་ཚོས་བཀོ་ཕོགས། །
ཕོང་ཡོད་ངེས་ཏེ་གཞན་དུ་བཙོད་དཀའ་བའི། །
གཟི་བརྗིད་འདི་འདྲ་འགྱུར་བ་ཅང་ལྷིད་དམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང) བཅུ་ཕྲག་རིག་གནས་ཆུ་མཚོར་ལེགས་ལྷུངས་པའི། །
སྨོབ་དཔོན་མཆོག་ཁྱེད་སྨར་ཡང་མཁས་པ་གཞན། །
བསྟེན་པའི་ཚུལ་འདིས་བསྨྲབ་ཐུའི་རིག་པའི་གནས། །
ད་དུང་མང་དུ་མཆིས་ལ་ངེས་པ་རྟེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕུལ་ཐུང་གི་ཆུན་ཀྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་ཅོ་མཚར་ཕུལ་ཐུང་མོ།

དོན་ཆོས་གཅིག་ལ་ཁྱད་འཕགས་པའི། །
ཚད་འདས་བསྟན་པ་བརྗོད་ཅོ་མཚར་ཕུལ། །

བརྗོད་པར་ འདོད་ པའི་ དོན་ ཀྱི་ ཁྱད་ ཆོས་ གཅིག་ གཙོ་ བོར་ ཐུས་ ནས། དེའི་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚད་འདི་ཙམ་ཞེས་དཔག་པར་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུར་ཉུད་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ། །
ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཕུང་པོ་ཅི། །
དཔག་ནུས་མིན་ཡང་འདིར་ཤོང་བ། །
ས་སྐྱོང་སྲིད་པ་གསུམ་ཀྱི་ནི། །
ཁོངས་དག་ཕེ་མ་ཤིན་ཏུ་ཡངས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཕो་དོན་ནི། ཀྱེ་ས་སྐྱོང་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱན་པར་གྲགས་པའི་ཕུང་པོ་དེའི་ཚད་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་དཔག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ། འདི་ལྟ་བུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་དུ་ཤོང་བའི་ཕྱིར་ན། ཕེ་མ་ས་བོག་ས་སྟེང་ས་བླ་སྟེ་སྲིད་པ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་

ཞིག་ཚོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྙན་གྲགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཅེས་ཚད་གཟུང་བར་མི་ནུས་པ་ལྟར་བརྗོད་ནས་ཉུད་ཆེན་པོས་བསྟན་བརྗོད་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རྣམ་འདྲེན་ཁྱོད་ཐུགས་བསྟན་གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི། །

ཡོན་ཏན་ཕུང་པོས་མངོན་པར་ཁེངས་པའི་ལྷོད། །

གཡོ་མེད་འདིགས་པར་བཟོད་པའི་ཆོར་འཛིན་མ། །

ཚུ་གཏེར་ཟློང་དུ་མ་ཕྱིང་ངོ་མཚར་ཆེ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) རྣམ་བཀྲ་མདོ་གསུམ་བསྐོར་བའི་མིག་ཟུང་གིས། །

མཐའ་ཡས་འཛིག་རྟེན་ཁྱོན་ཀུན་གསལ་མཐོང་བ། །

ཕེ་མ་ཁ་ཚུང་དབང་པོའི་དྲངས་མ་འདིའི། །

མཐོང་ཆུ་འཕྲེད་པའི་སྣོ་མོ་ཤིན་ཏུ་ཡངས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕུལ་ལྡང་གི་རྒྱན་འདི་དང་ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་ཤར་པའི་མཇོས་པའི་རྒྱན་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དམ། ཡང་ན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཁས་ལེན་པ་གང་རིགས་དོགས་དཔྱད་བྱེད་དགོས་སོ། །

(15)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་གཉིས་པ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན།

(1)རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱིར་བཤད་པ།

སེམས་དང་ལྡན་པའམ་སེམས་མེད་ཀྱི། །

ཁྱད་ཆོས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལས། །

རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི། །

རབ་རྟོག་སྒྲ་ལྡན་རབ་རྟོག་རྒྱན། །

སེམས་དང་ལྡན་པའམ་ སེམས་ མེད་ ཀྱི་ ཁྱད་ ཆོས་ དངོས་ ཡོད་ ཇི་ ལྟར་ གནས་པ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་

དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(꣪) **རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།**

དབྱེ་ན་སེམས་ལྡན་སེམས་མེད་དང་། །

ཏིང་འཛིན་རབ་རྟོག་རྣམ་པ་གསུམ། །

རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ꣱. སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག ꣲ. སེམས་མེད་རབ་རྟོག ꣳ. ཏིང་འཛིན་རབ་རྟོག་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །

(꣪) **རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ཕོ་ཕའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།**

རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་བོ་སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག་ནི།

སེམས་ལྡན་ཆོས་དངོས་གཞན་ཞིག་ཏུ། །

སྒོ་བཏགས་སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག་སྟེ། །

སེམས་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་ཏི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒོ་བཏགས་པའི་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཞེན་གྱང་ཞེ་མས་གདུངས་པ་ཡི། །

གླང་པོ་དག་ནི་མཆོར་འདུག་པ། ། །

ཞེ་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་ཐུན་རྣམས། །

གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ཞེན་མོའི་གྱང་ལ་ཞེ་མ་ཤིན་ཏུ་ཚ་བས་གདུངས་པའི་གླང་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་ཐུན་མཆོར་འདུག་པ་འདི་ཞེ་མ་ལ་འཁོན་ལན་གྱོན་མ་ནུས་པར། ཞེ་མའི་མཐུན་ཕྱོགས་སྡུག་པའི་པཏྨ་རྣམས་གཞོམ་ཞིང་བཙོ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ་ཞེས་པ་འདིར། ཚུ་ལ་ཁྱུས་ཏྱ་བ་དང་ཚུ་བཏུང་བ་དང་པཏྨའི་ཙ་བ་བ་ཟ་བ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གླང་ཆེན་རྣམས་ཚུ་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་ཡོད་ཡིན་པ་དང་། རབ་རྟོག་འཐུང་བའི་རྒྱ་ཡང་

ཡིན་པས། སྟན་ངག་མཁན་གྱིས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེར་ཆམ་པ་གཞན་དུ་ སྒྲོ་བཏགས་ནས། གླང་པོ་ཆེས་ཞི་མ་ལ་འཁོན་ལན་གློན་པའི་ཆེད་དུ་པརྒྱའི་ མཆོ་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་པརྒྱ་གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཞེས་སེམས་ ལྡན་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

གང་ས་ལྷོངས་བསིལ་བའི་རིག་བྱས་དབྱངས་ལྟ་མོ། །

གྲང་བས་ཞེན་ཏེ་ཁོ་བོའི་སྙིང་དབྱས་སུ། །

དྲི་ཟའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་པའི་སྟན་ཆོག་གྱུ། །

ལེན་པའི་ཐོལ་གྱིས་བག་ཕབ་གནས་ས་མ་སྟམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང) དབང་གཞའི་རིས་མཚུངས་མདོངས་མཐའ་འཛིན་པ་ཡིས། །

མཇུག་སྒྲོ་གདུགས་ལྟར་བསྒྲེངས་པའི་ཀར་སྟབས་དང་། །

སྟན་པའི་གླུ་བཅས་དབྱར་གྱི་དུས་སྟོན་ཕྱིད། །

ཡུན་དུ་བཞུগས་ཞེས་རེ་འདོད་ཕྱེད་དམ་སྟམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་སེམས་མེད་རབ་རྟོག་ནི།

སེམས་མེད་ཆོས་དེ་གཞན་ཞིག་ཏུ། །

སྒྲོ་བཏགས་སེམས་མེད་རབ་རྟོག་གོ །

སེམས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་ཡོད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ ལས་ཆམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རབ་རྟོག་གསལ་ཕྱིད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

འདི་ནི་བདག་གི་རིང་བ་དག ।

འགོག་ཕྱིད་ཆ་བའི་རྒྱན་ཞེས་ཏེ། ।

ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གིས་ཆ་བ་ཡི། ।

ཕྱུག་ལ་ལ་ནི་འགོང་བ་འདུ། ।

ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་བཤད་འདི་ནི་སྐྱན་ངག་མཁན་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞིག་གིས་མཛོས་མ་ཡུན་ཐུང་པོ་ཆ་རྒྱན་དུ་བཅུག་པ་ཞིག་མིག་དེ་ལ་སྣོས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། སྣོ་ཚུལ་ནི་གནས་ཅིང་དགུས་རིང་བའི་མིག་མཛོས་པ་དག་གི་མཛོས་པ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཆ་རྒྱན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམ་པར་འདུག་སྟེ། གཡོན་མིག་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་མིག་གཡོན་དུ་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་མིག་གི་འོད་ཟེར་དང་མཛོས་ཆོས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཆ་རྒྱན་ཡུན་ཐུང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་དགུས་རིང་བ་འགོག་པར་མི་ནུས་པས་ན་དེ་ལྟར་བསམ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་མཛོས་མའི་མིག་ལ་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུར་སྣོ་བཏགས་ནས་བཟློད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟློད་ལ་ཀུང་ཞང་བསྟན་པའི་སྣོན་མེས།

ལྟ་ཡི་ཆུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཙན་དན་ཀྱི། །
ཕྲེན་པའི་ཚོགས་ཆུམས་ཡལ་འདབ་གཡོ་བ་ནི། །
གླུབ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་བསྟི་གནས་འདིའོ་ཞེས། །
དྲང་སྲོང་ཆེ་ཆུམས་མགྲོན་དུ་འགོད་པ་འདྲ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ཕྲ་ལྟང་ལོ་མའི་གོས་ཀྱོན་ཕྲེན་ཤིང་ཅོར། །
དམར་ཕེར་བཞིན་རས་འཇུམ་པའི་ཤིང་འབྲས་ཆུམས། །
འཇམ་མཁྱེན་ཡལ་འདབ་ལག་པ་ཆོང་བཞིན་དུ། །
ཕྱོགས་བཞིའི་མགྲོན་ལ་བསྡུ་ཞུས་པ་འདྲ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རབ་རྟོག་གི་ཆུན་གྱི་ནང་གསོས་གསུམ་པ་ཉིང་འཛིན་རབ་རྟོག་རྣམ།

སེམས་མེད་དངོས་པོར་སེམས་ལྟན་ཆོས། །
སྒྲོ་བཏགས་རབ་རྟོག་བཞིན་སྒྲ་ཅན། །

སེམས་མེད་ཀྱི་ དངོས་ པོ་ ཞེག་ ལ་ སེམས་ ལྟན་ ཀྱི་ ཁྱད་ ཆོས་ བཀོད་ དེ། སེམས་མེད་ཀྱི་ དངོས་ པོའི་ ཁྱད་ ཆོས་ དེ་ ཉིད་ ཆུམ་ པ་ ཀཱཧ་ ད་ སྒྲོ་ བཏགས་ པའི་

རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཕྱད་བཞིན་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗེད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཟུན་པ་ལུས་ལ་ཐུགས་པ་བཞིན། །

མཁའ་ནི་མིག་སྣོན་ཆར་འབེབས་བཞིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། དབྱར་དུས་ཀྱི་མཚན་མོ་ཆར་ཟུན་ཐུག་པོ་འཁྲིགས་པས་ནམ་མཁའ་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་ཀ་ཅང་གནག་ཅིང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་ནི་རབ་རྟོག་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཆུམ་པ་གཞན་དུ་ས্ལོ་བཏགས་ནས། ཟུན་པ་འདི་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཐུགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ནམ་མཁའ་ནི་མིག་སྣོན་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་སེམས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ཡུལ་ལྷོངས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སེམས་ལྡན་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལུས་ལ་ཐུགས་པ་དང་། ཆར་འབེབས་པ་གཉིས་སུ་ས্ལོ་བཏགས་པའི་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོ་ཁ་ལྡུའོ། ། (འདི་ལ་རབ་རྟོག་བཞིན་སྒྲ་ཅན་ཟེར།)

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗེད་ལ་བོད་མཁས་པས།

གཡེམ་ལ་རྟེས་ཆགས་ལྷོ་ས་ངས་མཁའི་བུ་མོ། །

ཆུ་སྐར་དོ་ཤལ་ཐག་པ་ཆད་པའི་ཚེ། །

སྒྲ་ཇི་ནས་སྣང་བ་དང་འགྲོགས་ལྷོད་པའི་མིག ।

བགྱད་ནས་ལྷོང་བཞི་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བཞིན་ཆུ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ལྷོན་ཆད་མ་ཐུང་ཉལ་འགྲོ་དུག་ཡོའི་ཆུན། །

མཚོན་ཡོའི་ཆུ་ལོན་ལྷོང་ཁོས་མ་བཟློག་པས། །

དགུང་ལྷོན་དཔྱིང་ས্ལ་བསྲེགས་པའི་ས་འཇོན་ཀྱང་། །

འཇིགས་ཤིང་ས্ལ་ལ་ལྷ་ཡུན་ཇིང་འདར་བ་ བ ཞི ན། ། ཞེས་ པ་ ལྷ་ བུ་ཟེ། །

(९) རབ་རྟོག་གི་ཆུན་ཀྱི་ཁར་ཐུང་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ས্ལའི་རྣམ

ཀྱངས།

རབ་རྟོག་སྒྲ་ནི་དགུ་ཡོད་དེ། །
སྐྱམ་དང་དོགས་དང་ངེས་དང་འདྲ། །
རྟོག་དང་མིན་ནམ་ཅིས་མ་ཡིན། །
ཇི་ལྟར་མིན་དང་བཞིན་སྒྲ་བཅས། །
འདི་ནམས་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ལས། །
མཚུངས་གསལ་སྒྲ་དང་མི་འདྲའོ། །

གོང་དུ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ལ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཅིས་པར་ཚང་དགོས་པར་བཤད་ན་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ནམ་གྱངས་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་མཁས་པ་ལྔ་མ་ནམས་ཀྱིས་དཔེར་བརྗོད་དུ་སྤྱར་བའི་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་བཞིན་སྒྲ་དང་བཅས་དགུ་ཡོད་དེ། ༡. སྐྱམ། ༢. དོགས། ༣. ངེས། ༤. འདྲ། ༥. རྟོག ༦. མིན་ནམ། ༧. ཅིས་མ་ཡིན། ༨. ཇི་ལྟར་མིན། དེའི་ཐེངས་བཞིན་གྱི་སྒྲ་བསྡན་པས་དགུའོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དགུ་ལས་བཞིན་སྒྲའི་དཔེར་བརྗོད་གོང་དུ་སོང་ཞིང་།

དང་པོ། སྐྱམ་སྒྲ་ཅན་ལ་པཾ་ཆེན་བསྡན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

<u>སྒྲ་དབྱངས་ལྟ་མོའི་བཞིན་དཔལ་ལ་བསྡན་ཕྱིར།</u> །
<u>དཔལ་མོ་ཆུ་མཚོའི་གཞི་ལས་སྟེང་ཐོན་ཀྱང་།</u> །
<u>ཚ་ཤས་ཙམ་ཡང་འགྱན་པར་མ་ནུས་པས།</u> །
<u>སྐྱེས་ཏེ་མཐོ་རིས་གྲོང་ཁྱེར་བསྟེགས་ས་ལ་ལ།</u> ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) <u>རི་གླིང་ཆུ་མཚོར་བཅས་པའི་ནོར་འཛིན་མ།</u> །
<u>གྲངས་མེད་རིན་ཆེན་གཏེར་གྱིས་ལྷོ་བའི་ཁྲུར།</u> །
<u>མ་ཐེག་ངལ་བའི་ཁ་ཆུངས་སྦྱིན་ཀྱི་གཟུགས།</u> །
<u>ཀུན་གསལ་དགེ་ཕུངས་སུ་ལྷིང་བ་ཡིན་ནམ་ལ་ལ།</u> ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། །

གཉིས་པ། དོགས་སྒྲ་ཅན་ལ་བོད་མཁས་པས།

གང་གི་མིག་གི་མཛོས་པ་ཕུལ་བྱུང་བ། ।

དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་མཚན་སྨྲག་བང་མཛོད་ལས། ।

བཀྲས་པའི་ཉེས་པས་སྐྱ་ཀེ་ཡུན་བྱལ་དང་། ।

རེ་དགས་ནམས་ནི་ནགས་སུ་བྱོས་པ་དོགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) གཏུང་ཕྱིད་ཉི་མ་གཞོན་ནུའི་ཚ་ཟེར་ཀྱིས། ।

ས་སྟེང་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དྲོད་འབར་ཚེ། ।

གང་གི་ཏོག་ལྷུར་ཏི་ས་ཞའི་གང་ས་རེ་ཡང། ।

ཏྲལ་བའི་ཕྱིགས་པས་ནོར་འཛིན་ཁྱབ་པར་དོགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ། ངེས་སྒྲ་ཅན་ལ་བོད་མཁས་པས།

མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས། ।

བག་མེད་བཟུང་བའི་པཏྨ་གཞོན་ནུའི་ཚོགས། ।

གང་གི་སྣ་ཚོགས་དག་ལ་བཅིངས་མཛོང་སྟེ། ।

ཚུ་སྐར་བདག་པོ་མཁའ་ལ་འཛོགས་པར་ངེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ཉིན་མོ་སྲོག་ཆགས་ཁོག་མའི་ཚང་ཞིག་ལྟའི། ।

རང་རང་ལས་ལ་ཟྭལ་བའི་མི་ཡི་ཚོགས། ।

ས་གཞི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་མཛོང་ཉིན་ཕྱིད་ཀྱིས། ।

མཚན་མོ་ཚུ་སྐར་མཁའ་ལ་བཀྲམ་པར་ངེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཞི་པ། འདྲ་སྒྲ་ཅན་ལ་བོད་མཁས་པས།

དཔྱིད་དུས་ཉི་མ་གཞོན་ནུ་ཆགས་པ་ཡི། ।

ལུས་དྲོད་འབར་བའི་ཏུལ་ཕྱིགས་ཟླགས་པའི་ཐུན། ।

ལྷོ་ཀ་ཐུའི་དུ་བར་འཛོངས་ཚེ་པཏྨ་ནམས། ।

སོ་ཕྲེང་རབ་གསལ་ཆོད་པར་ཕྱིད་པ་འདྲ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ।

ཡང་ན།(རང) ཤད་དང་ཆ་ལུགས་སྟ་ཚོགས་མི་རིགས་ཁག ।

རིགས་མཐུན་ངོ་མཚར་ལྡན་མོ་འགྱེད་པ་ནི། །
ལྷ་འདོད་མགོན་པོའི་ཚོགས་ཆུམས་འདྲེན་ཕྱིད་ཟླུང་། །
འབྱེད་འཛུམ་ཐོ་མ་བསྟོད་ལའང་ཁྲོ་བ་འདྲ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བུ།
ལྷ་པ། རྒྱ་གར་ཆེན་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས།
དེ་ཡི་བཞིན་གྱི་པཎ་མཛོས་སྡུག་རྒྱས་པས་གཟི་ཕྱིན་ཉམས་པའི་
ཟླ་བ་དང་། །
དེ་ཡི་མིག་དག་མཛོས་པས་མིག་གི་དཔལ་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས་པའི་
རི་དྭགས་དག །
གཡས་པ་ཞི་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མཚུངས་པའི་མཚན་མོ་ས་ས་རིན་ཆེངས་
ཏེ་ཞུམ་པ་ཡིས། །
བདག་ཉིད་དག་ནི་བསམ་པ་གཡོ་མེད་འགྲོགས་པ་འདི་ཉིད་མཐོང་
བར་བདག་རྟོག་གོ ། ཅེས་པ་ལྷ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང) མཐོ་བཅོགས་བཀོད་ལེགས་ཕོ་ཐང་པོ་ཏ་ལ། །
ཐུ་ཀའི་ཁང་བཟང་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་འཁྲལ་ནས། །
རབ་གསལ་ཉི་ཟླས་ཉིན་མཚན་རེས་མོས་ཐུ། །
བསྟོན་བའི་ཐོལ་ཀྱིས་མཁའ་ལ་ལྷགས་པར་རྟོག ཅེས་པ་ལྷ་བུ།
དྲུག་པ། མིན་ནམ་མཁ་ཅན་ལ་བོད་མཁས་པས།
མིག་སྨན་མདོག་འཚང་ལྷོད་ཀྱི་ཕྲ་མེན་མས། །
ཉི་གཞོན་དྲམ་བུར་གཏུབས་པའི་ཕྱི་མ་ཀུན། །
མཁའ་ལ་གཏོར་བ་མིན་ནམ་སྐར་ཚོགས་ཆུམས། །
རང་རང་འོད་ཀྱི་ལྷང་བ་འཕྲ་ཞིང་འདུ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང) ས་ལྷིང་དགེ་མཚན་མ་ལུས་འདིར་ཚང་ཞེས། །
ཕྱོགས་མཚམས་རི་ཐང་བཀྲ་ཤིས་ཏཱ་ཤིས་བཀྲད་ཀྱི། །
དགྱེས་གཟུགས་རང་ལྡང་ཁམས་ཀྱི་བཟོ་ཅོ་ཡིས། །

ཆེད་དུ་བཀོད་པ་མིན་ནམ་ལྷ་སའི་ལྟོངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བདུན་པ། ཅིས་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་ཅན་ལ་འདར་པ་ལོ་ཙྣ་བས།

སྲིད་པའི་སྒྲོན་མེས་འོད་སྟོང་འགྱེད་པ་འདི། །

ཐུབ་གསུམ་ལྡན་པ་སེལ་ཕྱིར་སྐྱུ་རེངས་ཀྱིས། །

སྐར་ཚོགས་མ་ལུས་བསྡུས་པའི་ངོ་མཚར་གཟུགས། །

དགུང་སྔོན་མཁའ་ལ་བྲངས་པ་ཅིས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) གཡུ་གཞོང་ཐང་དུ་བཀོད་འདྲའི་སྐྱིད་ཤོད་མཐིལ། །

དྲི་བཟང་ལོ་ལེགས་གསེར་མདོག་སྐེ་མའི་ཚོགས། །

རལ་པ་གྱེན་བརྫེས་མགོ་ལྟོག་ལྡེམ་བཞིན་དུ། །

བསྐྱོད་འདི་དགའ་སྟོའི་རྣམ་འགྱུར་ཅིས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བརྒྱད་པ། ཇི་ལྟར་མིན་གྱི་སྒྲ་ཅན་ལ་འདར་པ་ལོ་ཙྣ་བས།

ཀུན་གསལ་བདག་པོས་ཉིན་མཚན་རེས་མོས་སུ། །

ནོར་བུའི་སྒྲོན་མེ་སྟོང་ཕྲག་སྤར་བྱས་ཏེ། །

གླིང་གཞིའི་ངོ་མཚར་འབུམ་གྱི་ལྟད་མོ་ལ། །

ངོམས་མེད་ཡང་ཡང་ལྟ་བ་ཇི་ལྟར་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) གླིང་ལྔའི་མཚོ་ཡང་སྐེམ་ནུས་ཚ་ཟེར་ཅན། །

འོད་སྟོང་འགྱེད་ཚེ་འཛམ་གླིང་ས་མཐོའི་ལྟོངས། །

བཞུ་བར་དོགས་ནས་གངས་རིའི་རྣ་བ་ཡིས། །

ཁོར་ཡུག་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་ཇི་ལྟར་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གོང་གསལ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དགུའི་ནང་ནས། བཞིན་འདྲ་རྟོག་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱན་གྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ནང་དུའང་ཡོད་པས། རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེར་ན། ཚིག་ཕྲད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་དེ་གཉིས་ཀར་སྦྱར་ཚོག་ཀྱང་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་

དོན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ཏེ་ཚིག་ཕྱད་དེ་གསུམ་གང་རུང་སྒྲར་ན་དབེ་དོན་
གཉིས་མཚུངས་པ་ཅམ་དུ་གོ་བ་ལས། སེམས་ལྡན་སེམས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་
ཐུན་བཏགས་པའི་བསམ་ཚུལ་བཀོད་པ་མིན། མཚུངས་གསལ་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་ཅིང་
སེམས་ལྡན་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཐུན་བཏགས་པའི་བསམ་ཚུལ་བཀོད་
པའི་སྐབས་སུ། ཚིག་ཕྱད་དེ་གསུམ་གང་རུང་སྒྲར་ན་དབེ་དང་དོན་གཉིས་
མཚུངས་པར་སྟོན་མི་ནུས་པས་ན། རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པ་ལས་
མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། གོང་གི་དབེ་
རྒྱན་དང་ཤོ་ཤོར་ལྟ་བསྡུར་བྱས་ན་གསལ་པོར་འབྱེད་ཐུབ་པ་ལ་བསམས་ནས་
འདིར་དཔེར་བརྗོད་ཟུར་དུ་འགོད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

(16)དོན་རྒྱུན་ཤོ་ལྟའི་ནང་གསེས་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱ་ཡི་རྒྱུན།

(1)རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ།

བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་དངོས་བཏགས་རྒྱ། །

ཅི་རིགས་གཅོར་སྟོན་རྒྱ་ཡི་རྒྱུན། །

རྒྱས་འཐས་བུ་སྲིད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུའམ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
སོགས་རྒྱ་དངོས་དང་བཏགས་པ་བ་གང་རུང་གཅོ་བོར་བསྟན་ནས། དེའི་
འཐས་བུ་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
ནོ། །

(2)རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། །

དངོས་པོ་དངོས་མེད་མཚར་རྒྱ་སྟེ། །

ཙ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་གསུམ་གྱི། །

དངོས་པོར་བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་གཉིས། །

བྱེད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་རྒྱ་གཉིས། །

སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་དང་། །
ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད། །
ལས་ལ་རྣམ་འགྱུར་འཛིན་བྱ་གཉིས། །
ཤེས་བྱེད་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས། །
དངོས་མེད་རྒྱ་ལ་རྒྱ་མེད་པས། །
འཐས་བྱ་ཡོད་མེད་བསྐྱེད་པ་གཉིས། །
དང་པོ་ལ་ཡང་ལྷ་ན་མེད། །
ཞིག་ནས་མེད་དང་ཕན་ཚུན་མེད། །
སྦྱངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་བཞི། །
རྒྱ་མེད་འཐས་བྱ་མེད་སྐྱེད་གཅིག །
མཚན་བའི་རྒྱ་ལ་རིང་འཐས་དང་། །
རྒྱ་འཐས་ལྟན་ཅིག་འཐས་བྱ་ལྟ། །
རིགས་མིན་རིགས་པའི་རྒྱ་བཅས་ལྟ། །

རྒྱ་ཡི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དངོས་པོའི་རྒྱ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱ། མཚན་བའི་རྒྱ་བཅས་རྫ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱི་ནང་གསེས་དངོས་པོའི་རྒྱ་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས། བྱེད་པ་པོའི་རྒྱ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཡང་། ༡. སྐྱེད་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་། ༢. ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་གཉིས། ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལ། ༣. རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་དང་། ༤. འཐོབ་བྱའི་རྒྱ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ། ༥. ཕྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ༦. ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས། ཆ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཀྱི་གཉིས་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་རྒྱ་མེད་པས་འཐས་བྱ་ཡོད་པ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ། རྒྱ་མེད་པས་འཐས་བྱ་མེད་པ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་གཉིས། རྒྱ་མེད་པས་འཐས་བྱ་ཡོད་པ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་ལ་ཡང་ ༧. ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། ༨. ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱ། ༩.

ཕན་ཚུན་མེད་པའི་ཕྱིད་རྒྱ། ༢༠. ཐུང་ས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིད་རྒྱ་བཅས་བཞི། ༢༢. རྒྱ་མེད་པས་འཐས་བུ་མེད་པ་སྐྱེད་པ་གཅིག ཙ་བའི་དཔྱི་བ་གསུམ་ཀྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་མཚན་བའི་རྒྱ་ལ་༢༣. རིང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ། ༢༤. རྒྱ་འབྲས་ལྡན་ཅིག་པ། ༢༥. རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་ལྡ་བ། ༢༦. རིགས་མིན་ཀྱི་རྒྱ། ༢༧. རིགས་པའི་རྒྱ་བཅས་བསྟོམས་པའི་རྒྱ་རྒྱན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དོ། །

(３) རྒྱ་ཡི་རྒྱན་ས་ས་ཞི་ཌས་འཛིན་བཤད་པ།

རྒྱ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་སྐྱེད་ཕྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི།

དངོས་དེས་ལྟར་མེད་འབྲས་སྐྱེད་པ། །

སྐྱེད་ཕྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡི་རྒྱན། །

དངོས་པོ་དེས་རྒྱ་ཁྱས་ནས་ལྟར་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ཕྱེད་པ་ཞིག་ དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

<u>མ་ལ་ལྷ་ཡི་རྒྱང་ཁིས་ནི། །</u>

<u>ཅན་དན་ལྷོན་པ་གསར་པ་ཡི། །</u>

<u>ཡལ་འདབ་སྐྱོད་པར་ཕྱེད་པ་འདིས། །</u>

<u>ཀུན་གྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་ཕྱེད། །</u>

ཅེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། ལྷ་ཕྱོགས་མ་ལ་ལྷ་ཡི་རྒྱང་བསིལ་བུས་ཅན་དན་ཀྱི་ལྷོན་པ་གསར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡལ་འདབ་སྐྱོད་ཅིང་འཁུལ་བར་ཕྱེད་པ་འདིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་ཕྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར། མ་ལ་ལྷའི་རྒྱང་ནི་ཕྱེད་པ་པོ། ཅན་དན་ཀྱི་ལྷོན་པ་ནི་ལས། དེ་བསྐྱོད་པ་ནི་ཕྱེད་པ། དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ནི་ཁ་བ་ཡིན་པས། རྒྱ་མ་ལ་ལྷའི་རྒྱང་དེས་འབྲས་བུ་དགའ་བ་དངོས་པོར་ཁྱར་པ་ཞིག་སྐྱེད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚེ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཁྱངས་ཅན་ དགའ་བློས།

གསར་པའི་ལོ་འདབ་སྦུག་པོ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །
སྨྲིན་ལེགས་མདངས་ལྡན་འབྲས་བཟང་ཕང་ལྡང་ཚགས། །
ཡིད་འོང་སྐྱེད་ཚལ་ཆུང་འཕྲང་ཕྲེང་བ་འདིས། །
ཀུན་དགའི་དཔལ་གྱི་དགའ་སྟོན་སྐྱེད་པར་བྱེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ཡངས་པའི་ཧོར་འཛིན་བདེ་བར་སྐྱོང་བའི་ཁྲིམས། །
མཆོག་དམན་ཀུན་སྟོམས་སྲིད་པའི་སྟོན་མེའི་མདུན། །
དྲོ་སྐྱེད་པཎྜི་བཞད་པའི་ཚུལ་མཛོང་ནས། །
ཁྲིམས་མཐུན་ཡ་རབས་སྟོང་པས་འཚོ་ཞིང་གནས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཆེ།

དཔོན་དེས་ཆོས་གཞན་ཉམས་བྱེད་པར། །
སྟོན་གང་ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ། །

དཔོན་པོ་ དེས་ རྒྱ་ བྱས་ ནས་ ཆོས་ གཞན་ དག་ ཉམས་ པར་ བྱེད་ པ་ ཞིག་ དཔོན་སྲུ་ བརྗེད་ པས། རྒྱ་ དཔོན་ པོ་ དེས་ འཕྲས་ བུ་ ཆོས་ གཞན་ ཉམས་ པ་ ཞིག་ འགྲུབ་ པར་ བསྟན་ པ་ ཞིག་ ཡིན་ ཏེ།

དེའི་ ཚེ་ དོན་ ཀྱི་ དཔེར་ བརྗེད་ ཙ་ བ་ ལས་ བཤད་ པ།

མ་ལ་ཡུལ་ཡི་ཚུ་ རྒྱུན་ ལ། །
རེག་ ཅིང་ ཅན་ དན་ ནགས་ བསྐྱོད་ ནས། །
ཆུང་ འདིས་ མཐོན་ པོ་ ཆུ་ མས་ དག་ ནི། །
ཉམས་ པར་ བྱ་ ཕྱིར་ ཞེ་ བར་ གནས། །

ཞེས་ པ་ སྟེ། ཚེ་ དོན་ ནི། མ་ ལ་ ཡུལ་ ཡི་ ཇི་ ཙམ་ ནི་ ནས་ འབབ་ པའི་ ཚུ་ རྒྱུན་ ལ་ རེག་ པས་ བསིལ་ ཞིང་། ཅན་ དན་ ཀྱི་ ནགས་ ཚལ་ བསྐྱོད་ པ་ ལས་ འོངས་ པའི་ ཏྲི་ བཟང་ པོ་ འཕྲལ་ བའི་ ཆུང་ འདིས་ མཐོན་ པོའི་ སྐྱེ་ བོ་ རང་ གི་ མཛའ་ མོ་ དང་ བྲལ་ བ་ ཆེ་ མས་ ཡིད་ གཏུང་ བར་ བྱེད་ ཅིང་ དབང་ པོ་ དང་ སྲོག་ ཉམས་ པར་ བྱ་ བའི་ ཕྱིར་

ཉེ་བར་གནས་སོ། ། ཞེས་པ་འདིར། མ་ལ་ལྷའི་ཆུང་ནི་ཟླུང་པ་སོ། ཆུ་ཆུན་ དང་ཅན་དན་གྱི་གནས་ནི་ལས། རེག་ཅིང་བསྲུང་པ་ནི་ཟླུང་པ། མགོན་པོ་ ཉམས་པར་ཐུས་པ་ཐ་བ་སྟེ། ཆུང་དེས་འཐས་བྱ་ཉམས་པ་དངོས་མེད་སྲིད་ པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཏྱངས་ཅན་ དགའ་བློས།

དཏྱིག་ལྟན་དགའ་མ་ཞེར་སྐྱའི་མདངས་འཛིན་ཅིང་། །

བསིལ་བའི་དྲི་བཞོན་དལ་བུས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱལ། །

ཏང་ཏྲ་ཚོགས་ཆུམས་ཆུང་སྣ་ལེན་པ་ཡི། །

ནམ་ཟླ་སྟོན་ཀྱིས་ཡིད་དགའི་དཔལ་ཉམས་ཟྭད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ཆུམ་མང་ཕུན་ཚོགས་འཕྱོར་པའི་སྟོབས་ཆུས་ཤིང་། །

རང་སྣང་ཅི་དགར་སྨྲོད་པའི་འཚོ་བའི་ནང་། །

ཉིན་མཚན་གར་སོང་མི་ཤེས་མི་ཡི་རིགས། །

མཐོང་བ ས ཤེས་ལྟན་ཡིད་ཀྱི་ དགའ་བདེ་ཉམས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

ཆུ་ཡི་ཆུན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཆུ་ནི།

འགྱུར་ཐ་གང་ཞིག་འགྱུར་ཟླུང་ཀྱིས། །

བསྲུར་བར་སྟོན་པ་རྣམ་འགྱུར་ཆུ། །

འགྱུར་ཐའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་འགྱུར་ཟླུང་ཀྱི་ཆུན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ ངོ་བོའམ་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ལོ་འདབ་གསར་འཕྲུང་ས་ནས་ཚལ་དང་། །

འདབ་བཆུ་རབ་ཏུ་ཆུས་པའི་ཕྱིང་། །

ཟླ་བ་ཆུས་པ་འདོད་པ་ཡིས། །

མཐོན་པོ་ལྟ་བའི་དུག་ཏུ་བྱས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ཤོ་འདབ་གསར་དུ་འཕྲུངས་པའི་ནགས་ཚལ་དང་། འདབ་བརྒྱ་སྟེ་པཎྜ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྲིང་བུ་དང་། ཟླ་བ་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་གསུམ་ནི་བསྟན་བྱ། དེ་ཅོ་ཝ་གཞན་དུ་སྟན་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ། ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད་པ་ནི་བསྟན་འཐས་ཡིན་པས། ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་དེ་གསུམ་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཟིར་བའི་སྐྱེ་བོ་མཐོན་པོ་ཆུམས་ལ་ནི་གདུང་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བཙོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རིན་ཆེན་གཞལ་མེད་ཁང་དང་རྩེ་བའི་གནས། །

ལུས་ལྡ་མ་ཆུམས་འཇོ་ཕྲེག་རོལ་པའི་གར། །

བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་དཔལ་དང་འཕྲོར་བའི་སྟེ། །

ཅིས་འཐྱང་རྒྱས་ལ་གཤིན་རྗེའི་ཚལ་འདྲར་སྣང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) ཁ་བའི་རྟུལ་མང་བཙོགས་པའི་ས་འཇོན་སྟོ། །

ཤེལ་དཀར་ཞུན་མའི་མདངས་ལྟར་རབ་མཛོས་ཀྱང་། །

སྟེང་ཁམས་འཕྲུགས་པའི་ནད་ཅན་མིག་ལམ་དུ། །

ནམ་མཁའི་ མདངས་ འཇོན་ གཡུ་ ཡི་ རི་ བོར་ མཛོན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

རྒྱ་ཡི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་འཕོབ་ཅའི་རྒྱ་ཆེ།

འཕོབ་ཅ་གང་ཞིག་ཕོབ་ཅེད་དེས། །

ཕོབ་པར་སྟོན་པ་འཕོབ་ཅའི་རྒྱ། །

འཕོབ་ཅའི་འཕས་བུ་གང་ཞིག་ཕོབ་ཅེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ཞིག་ལ་བཏེན་ནས་ཕོབ་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཙོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁེངས་པ་ཁོམས་པར་བྱའོ་ཞེས། །
གྲོགས་མོ་མཛའ་བོའི་གནས་བཀོད་ལ། །
བུ་མོ་སྨིན་འཆྱོག་མིག་གཡོན་ཀྱིས། །
མཆུ་ནི་གཡོ་ཞིང་ལྟ་བར་བྱེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཁོ་ངོན་ནི། བུ་མོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་མཛའ་བོ་ལ་སེམས་ཆགས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང། དེ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁེངས་སེམས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བྱ་མི་ནུས་པའི་མཛའ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ། རང་གི་མཛའ་བོས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ། ད་ནི་བདག་ཀྱང་ཁེངས་པ་བསླབ་ཅིང་ཁོམས་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས། རང་གི་མཛའ་བོ་དངོས་ལ་ཁེངས་པ་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱི་གྲོགས་མོ་ཞིག་ལ་རང་གི་མཛའ་བོ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྨོད་དུ་བཅུག་པ་ནི་གྲོགས་མོ་མཛའ་བོའི་གནས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། གྲོགས་མོ་དེ་ལ་བུ་མོ་དེས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཀྱིས་ཁྲོ་བའི་ཆོས་འགྱུར་སྨིན་མ་འཆྱོག་ཅིང་མིག་ཡོན་པོར་ལྟ་བ་དང། མཆུ་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འགྱུར་ལ་སློབ་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པ་འདིར། ཁྲོས་པའི་ཆོས་འགྱུར་དེ་ལྟ་བུས་རང་གི་བདག་པོ་ལ་ཁེངས་པ་བྱ་མི་ནུས་པར་རང་གི་བདག་པོས་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་བདག་པོ་མཛའ་བོ་དེ་ཡང་བུ་མོ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སེམས་ཤིང། འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུས་བདག་ལ་མཛའ་བ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་སོང་བ་ཞིག་གོ་སྙམ་ནས། བཙོ་གཏུང་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་དུས་ཆུ་ཏུ་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་དང། དེས་ཐོབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་དངོས་དེ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཆ་བའི་དལེར་བཤོད་འདིའི་ཚིག་འགྲེལ་བྱེད་སྐྱངས་ཁོང་དུ་བཀོད་པ་ནི་ཁམས་སྒྲུལ་བསྐྱན་འཇོན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྐྱན་འགྲེལ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སྔ་དགེ་མི་ཕམ་ནམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱན་འགྲེལ་ལྟར་ན། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཁྲོང་

ཆོས་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་སྐྱེས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཁིངས་པ་ཅན་གྱི་བུ་མོ་འདི་གྲོང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་ཐོན་དུ་བཏང་བའི་བུ་མོ་ཞེག་གིས། བུ་མོ་ཕྱུགས་ཆུང་མ་དེ་རང་གི་མཛའ་བོའི་གནས་སམ་གམ་དུ་བཀོད་(འཁྱིས་སུ་བཞག) ནས། བུ་མོ་དེས་དེ་གཉིས་ལ་སྨོན་མ་འགྱུག་ཅིང་མིག་ཡོན་པོར་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཆུ་ཅི་གཡོ་ཞིང་། ཁྱོད་གཉིས་མཛའ་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་བརྡས་གོ་བར་བྱས་ནས་ཡང་ཡང་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བུ་མོ་ཕྱུགས་ཆུང་མ་དེ་ཕོ་ཚ་དང་བྲལ་ནས་མཛའ་བོ་དང་འགྲོགས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་རང་གིས་འདི་བཞིན་དུ་བཤད་ན་ལེགས་པར་མཁོན་ཏེ་སྙམ་མོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བློ་ལ་འཆར་བདེ་བར་སྣང་བས། འགྲེལ་བཤད་སྒོན་མ་དེ་དང་བསྟུར་ནས་གང་ལེགས་དཔྱད་པར་ཞུ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཤོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ངལ་བའི་ཁེན་འདིར་ཚེ་འདིའི་བསྟན་བྱ་ལ། །

བསྟན་བའི་སྙིང་གཏམ་ཆ་བར་སྒྲོ་ཕྱེད་ཀྱང་། །

ཚོགས་གཉིས་དམ་པའི་ལམ་ལས་མི་འགྱུག་པའི། །

བསམ་དང་སྒྲོར་བའི་རི་མོ་ཅི་ཡང་བཙལས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང) གཞོན་ནུའི་མི་ཚེ་དགའ་སྐྱིད་དུས་ཡིན་ཞེས། །

ཉམས་དགའི་ཟོད་འཇོར་རོལ་ལ་སྨྲལ་ཕྱེད་ཀྱང་། །

སྐྱེས་སྡུག་བས་འབར་བའི་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུ་འདིར། །

རིག་གཞུང་སློབ་པའི་བཙོན་སེམས་ཐར་ལས་ཆུས། ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཆུ་ཡི་ཆུན་གྱི་ནང་གསེས་ལ་པཎ་ཌི་ཏེས་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཏི།

གང་ཞིག་བཙོད་པས་དུས་བཞི་སོགས། །

ཤེས་འགྱུར་ཕྱི་ཡི་ཤེས་བྱེད་ཆུ། །

ཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གང་ཞིག་གི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དུས་བཞིའི་ཆམ་པ་མཚོན་པའི་ཆམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་སྟ་ཚོགས་བཙོད་པ་དེས། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དུས་

ཀྱི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཞེ་མ་ནུབ་ཀྱུར་བླ་བ་མཛོས།

འདབ་ཆགས་རྣམས་ནི་གནས་སྒོ་སོང་། ། (མཚན་མོ)

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཕྱོགས་ཀུན་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཞེ་མ་ནི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་ནུབ་པར་ཀྱུར་ཅིང་། ཤར་ཕྱོགས་ནས་འཆར་བའི་ཟླ་བའི་འོད་སྣང་དཀར་པོས་འཇིག་རྟེན་མཛོས་ལ། འདབ་ཆགས་བྱའི་རིགས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་གནས་སུ་ཉལ་བ་ལ་སོང་ངོ་། ། ཞེས་པ་འདིར། ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུར་མཚོན་བྱེད་ཞེ་མ་ནུབ་པ་དང་། ཟླ་བ་ཤར་བ། བྱ་རྣམས་ཚང་དུ་ཉལ་བ་ལ་སོང་བ་རྣམས་དང་ཕས་སུ་བཟློད་པས། མཚན་མོའི་དུས་མི་འགྲུལ་བར་གོ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།

སྟན་སྒྲོག་འདབ་ཆགས་ཚོགས་ཀྱི་གདངས་ཆག་ཅིང་། ། (དགུན་དུས)

ཚུ་གླང་རྣམས་ཀྱང་སྒ་མེད་སྒྲབས་སུ་ཞུགས། །

རི་ལུང་མཐའ་དག་ཁ་བའི་རྩལ་གྱིས་ཁེབས། །

མི་རྣམས་ལུས་ལ་གྲང་བའི་སྒྲ་ཟོང་རྒྱས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ཀུན་གསལ་དགའ་མའི་བཞིན་མདངས་རབ་ཅམ་ཞིང་། །

རི་ཚོང་འཛོན་པའི་འོད་སྣང་ལྷག་པར་གསལ། །

གསེར་མདོག་སྟེ་མའི་ཚོ་ལྟོག་ལྷེམ་ལྷེམ་དུ། །

གཡོས་ཆོ་ལོ་ལེགས་འབྱུ་ཆང་འཐུང་ལ་རིངས། ། (སྟོན་ཁ)

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་ཕྱི་ནང་གསེས་བྱེག་པ་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣི།

གང་ཞིག་བརྗོད་པས་སྟེས་བྱའི་ཤེམས། །

ནང་ཁྲད་རྟོགས་བྱེད་ནང་ཤེས་རྒྱ། །

རྟོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཞིག་གིས་ཕྱི་རོལ་སྣོས་བྱའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་བརྟོད་པ་དེས། རྣམ་འགྱུར་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུའི་སེམས་ནང་གི་བསམ་བློའི་ཁྲད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ས྄ོགས་མོ་འདོད་པས་གཟིར་བའི་ཡིད། །

ཟླ་བའི་ཟེར་གྱིས་མི་བཟློག་ཅིང་། །

ཅན་དན་ཆུ་ཡིས་མི་བཟོད་པ། །

ལུས་ཀྱི་རྡོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ས྄ོ་དོན་ནི། ཀྱེ་ས྄ོགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་འདོད་པས་གཟིར་བ་གང་གིས་ཤེས་ཤམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་བསིལ་བའི་རེག་བྱས་ཀྱང་མི་བཟློག་ཅིང་། ཅན་དན་གྱི་ཆུ་ཡིས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་བཟོད་པ། ལུས་ཀྱི་རྡོད་འདོད་པའི་ཚོས་སུ་འབར་བ་འདིས་ལེགས་པར་རྟོགས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་བསིལ་བའི་རེག་བྱ་དང་ཅན་དན་ཀྱི་ཆུ་གཉིས་ཀས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྡོད་འབར་བ་འདིས་གང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ནང་སྐྱེས་བུའི་བསམ་པ་ནི། ས྄ོགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་འདོད་པས་གཟིར་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་ནུས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ས྄ོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྟོད་ལ་ཏ་ལའི་བློ་མ་སྐྱ་ཕྲེང་ལྟ་བས།

ཤེས་བྱའི་གཞུང་གི་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ཀུན། །

(ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ)

མཐོང་ཚེ་འཛུམ་དང་བཅས་ཏེ་ལྷག་པར་སྟེ། །

ཡོན་ཏན་དྲེགས་པས་འཇིང་བ་མང་ཚོགས་ཚེ། །

འཇིགས་པ་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་འགྱིང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་ན། (རང་) རྒྱང་རིང་མདུན་ལམ་མཐོང་བའི་བློ་མིག་ཡངས། ། (ཤ་མས་ཐོང་ཅན་གྱི་མི)

སྟེ་མང་འདྲེས་འཛིང་ཐུ་བར་གཟབ་བཏྲིང་ལྟན། །

ས྄ོང་པོའི་གཏམ་གྱིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཡིད། །

འགུགས་མཁས་བློ་ལྟན་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་བརྗེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱ་ཡི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བདུན་པ་སྤར་ན་མེད་པའི་ཕྱིད་རྒྱ་ནི།

སྤར་མེད་རྒྱ་དེས་འཕྲས་བྱ་གཞན། །

འཕྱང་སྟོན་སྤ་ནས་མེད་ཕྱིད་རྒྱ། །

ཐོབ་པར་རེ་བའི་འཕྲས་བྱ་དེའི་རྒྱ་རྣམས་སྤར་མེད་པ་དེས། འཕྲས་བྱ་གཞན་ཞིག་འཕྱང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

རིག་པ་རྣམས་ནི་མ་ཁོམས་དང་། །

བློ་ལྟན་རྣམས་དང་མ་འགྲོགས་དང་། །

དབང་པོ་རྣམས་ནི་མ་བསྡུམས་པས། །

མི་རྣམས་རབ་ཏུ་གདུང་བར་འགྱུར། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། མཁས་པར་བྱ་བའི་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་མ་སྦྱངས་ཤིང་ མ་ཁོམས་པ་དང་། ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་ བློ་དང་ལྟན་པ་ རྣམས་དང་མ་འགྲོགས་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་བག་མེད་པ་ ལས་མ་སྦྱང་ཞིང་ མ་བསྡུམས་པས་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུས་མི་རྣམས་ ཡིད་གདུང་ཞིང་ འཁྱོད་པས་རབ་ ཏུ་ སྡུག་ བསྔལ་ བར་ འགྱུར་ རོ། ། ཞེས་ པ་ ཨ་ དེར། རང་ གི་ ཡིད་ ལ་ དགའ་ བའི་ རྒྱུ་ རིག་ ཀུན་ ལ་ སྦྱངས་ ཤ་ ཁོགས་ ཐོན་ ཆད་ ཆུས་ ཤ་ མེད་ ཤས། རྒྱ་ ཐུ་ ཆ་ ཡ་ ད་ ཆ་ ལས་ ཀྱི་ ལ་ ཕ་ ཀ་ ལ་ ཕ་ ད་

སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བློས།

ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལ་མ་ལུངས་ཤིང་། །

ལྷན་པར་གྱགས་པའི་གོ་ས་མ་ཆོན་ལ། །

སྲིད་ལྡན་དགའ་བའི་ཆོར་ཡང་མ་བསླབས་པར། །

ལང་ཚོ་ཡོལ་བའི་མི་རྣམས་འཇོད་པས་གདུངས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ཚན་རིག་ཤེས་ཡོན་གང་ཡང་མ་བསླབས་ཤིང་། །

ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཚུང་གོམས་ཡོངས་སུ་ཟིལ། །

སློབ་དཔོན་མཁས་པ་མ་བསྟེན་སྨན་པ་འགའ། །

ཚང་བའི་གོ་ས་ཐོབ་ཆེ་འཇོད་ཀྱང་འཕྲིས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ।

རྒྱ་ཡི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ་ཞིག་རས་མེད་པའི་ཕྱིད་རྒྱ་ནི།

རྒྱ་འགའ་ཞིག་པས་འཐས་བྱ་གཞན། །

ཐོབ་སྟོན་ཞིག་ནས་མེད་པའི་རྒྱ། །

ཐར་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་འགའ་ཞིག་ད་ལྟ་ཞིག་ཟིན་པའི་དབང་གིས་འཐས་བྱ་ཁྱད་པར་བ་གཞན་འགྱུར་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

འདོད་པའི་གཏམ་ཀྱིས་ཆུས་པ་ཟོང་། །

ལང་ཚོ་ཡི་ནི་རིམས་དག་ཅམས། །

ཆོངས་པ་ཟད་ཅིང་སྲིད་པ་འཕོས། །

བསོད་ནམས་གནས་ལ་ཡིད་དག་བྱས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། འདོད་པའི་ཟངས་སྟོད་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་པས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་ཆགས་པས་ཆུས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ས་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཟོང་བ་ལྟར་ད་ལྟ་མི་སྣང་ལ། ལང་ཚོ་གཞོན་ནུ་ཡིད་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གདུང་

བར་ཆྱིད་པའི་རིམས་ནད་དང་འདུ་བ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཐུལ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཚོངས་པ་དེ་ཡང་ཟད་ཅིང་ཞིག། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་མི་འཐལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་ཡང་འཕོས་ཏེ་མི་གནས་པ། རྒྱ་དེ་ཆེམས་ལས་འཐས་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གནས་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་ཐུས་ཏེ་སེམས་ཉེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ས། ། ཞེས་ཁན་པོ་ཞིག་གིས་སྨོས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་གཏམ་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དེ་ཆེམས་ཐུར་ཡོད་པ་ནས་ད་ལྟ་མེད་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་དང་ས་མེད་དེས་འཐས་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གནས་ཁོ་ན་སེམས་པའི་བློ་དང་ས་གྱུར་པ་རྣྲིད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཤད་ལ་དགྱངས་ཅན་དཀའ་བློས།

ཕྱིས་པའི་རོལ་ཙེད་ཁོ་ནར་གཡེང་བ་སངས། །
ལང་ཚོ་དར་བའི་ཁེངས་ཏེགས་ངང་གིས་ཡལ། །
སྣ་ཚོགས་ཡུལ་ཕྱིར་འཐང་བའི་ཆུ་ཀླུག་ཆུམས། །
འགྲིབ་པས་ཕྱི་མའི་ངོན་ལ་གཞོལ་བར་གྱུར། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) སྟོན་ཚེ་བསྟན་པས་ཟིན་ཤེས་ཡོན་མཐའ་དག་བརྗེད། ། ཤེས་རིག་གསལ་བའི་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་ཡོལ། ། སྒོ་ལྟའི་དབང་པོའི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་དུས། ། དགའ་སྐྱིད་འཚོ་བ་གསར་པས་ཚེ་མཇུག་འཁྱོལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱ་ཡི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དགུ་པ་ཕན་ཚུན་མེད་པའི་ཟིད་རྒྱ་མོ།

ཕན་ཚུན་མི་གནས་རྒྱ་དེས་འཐས། །
གཞན་ཐོབ་ཕན་ཚུན་མེད་པའི་རྒྱ། །
ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་ལྟན་ཞིང་ཡིན་པ་མེད་པའི་རྒྱ་དང་ས་མེད་

ཅིག་ལས་འཐས་བྱ་དང་ཕོས་པོར་གྱུར་པ་གཞན་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ནགས་ཚལ་འདི་དག་ཁྱིམ་མ་ཡིན། །

ཆུ་གླང་འདི་དག་བྱད་མེད་མིན། །

རི་དྭགས་འདི་དག་བྱ་ཚ་མིན། །

དེ་ཕྱིར་བདག་གི་ཡིད་དགའ་བོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐོར་བའི་ནགས་ཚལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདི་དག་སྐྱོན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱིམ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཀུ་གྱུར་འགྲོ་ཞིང་དལ་ཀྱིས་འབབ་པའི་ཆུ་གླང་འདི་དག་འདོད་པའི་དུག་གིས་བཀྲལ་བར་བྱེད་པའི་བྱད་མེད་མིན་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བག་ཕེབས་ཅིང་བདེ་བར་རྒྱུ་བའི་རི་དྭགས་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཁྱིམ་དུ་འཚོང་བར་བྱེད་པའི་བྱ་དང་ཚ་བོ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཙང་ཞིང་དག་པ་ཁོ་ནར་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཡིད་ལ་དགའ་བ་ཉམས་སུ་ཟློང་ངོ་། ། ཞེས་ཁྱིམ་ནས་ཐྲུང་སྟེ་ནགས་ཁྲོད་དུ་ཆོས་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་སྣས་པ་ལྟར་ཐུས་པ་སྟེ། ཁྱིམ་དང་ནགས་ཚལ། ཆུ་གླང་དང་བྱ་མེད། རི་དྭགས་དང་བྱ་ཚ་བཅས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་ལྟན་ཞིང་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཆུ་དངོས་མེད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཐས་བྱ་དགའ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཞིག་སྐྱེད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ཚོས་བཟང་ཚོ་ཁྲབ་མིན། །

ལྷང་དང་རིགས་ཆུལ་ནོན་པོ་མཆོན་ཆ་མིན། །

ལེགས་བཤད་སྣ་བའི་གླ་འདི་གཡུལ་ཀྱི་ངོ་། །

མ་ལགས་དེ་ཕྱིར་བདག་གི་ས་ཕམ་དགའ་བོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) མཐའ་ཡས་ཆུ་གཏེར་དགྱང་སྟོན་ནམ་མཁའ་མིན། །

དཏུལ་མདོ་གླ་ཀླ་ཀཱ་ཅིས་མཁའ་བསྐོང་འཕྲིན་གླ་མིན། །

ལང་ལོང་འཕྱར་འདི་ཕྱིན་ནས་འཁྲིགས་པ་མེན། །

དེ་ཕྱིར་ བདག་ ཀྱང་ བག་ ཕེབས་ ངང་ ནས་ བསྟོད། ། ཅེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

རྒྱ་ཡི་རྒྱན་གྱི་རང་གསེས་བཅུ་པ་སྒྲངས་ནས་མེད་པའི་བྱིང་རྒྱ་ནི།

རྒྱ་གར་སྒྲངས་པས་འཐས་བུ་གཞན། །

ཐོབ་བརྟོད་སྒྲངས་ནས་མེད་རྒྱའི་རྒྱན། །

རྒྱ་གར་ཞིག་ལ་ཡིད་འཕྱང་ནས་གཏན་དུ་སྒྲངས་པས། འཐས་བུ་དངོས་པོ་གཞན་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཤིན་ཏུ་མ་བརྟགས་སྟོང་ངན་ནི། །

འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ནི། །

ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཏུ་འཕེལ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། བྱ་བར་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་གནས་ལ་མ་བརྟགས་མ་ དཔྱད་ པར་ གང་ ཐུང་ ཀུ་ ཆོམ་ ཏु ཟློག་ པའི་ ཐ་ ཟློག་ ངན་ པ་ ནི། འཕགས་པ་སྟེ་ཀྱིས་བྱ་དམ་པ་ཡ་རབས་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཐ་བ་གང་ལའང་ཤིན་ཏུ་བརྟག་ཤིང་དཔྱད་ནས་བྱིང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་རྒྱ་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ཐུས་པའི་ཟློག་ངན་རྣམ་ཤེས་ཐུན་ནས་མེད་པའི་རྒྱ་དངོས་མེད་དེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འཐས་བུ་ དངོས་པོར་ཐུར་པ་བཀྲིད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྟོད་ལ་དཏྱངས་ཅན་ དཀའ་བློས།

དོན་མེད་གཡེང་བའི་ཙ་བ་ངོ་སྦྱང་དང་། །

འཛིན་ཚགས་འབྱུང་གནས་ནོར་ཟས་རིང་སྦྱངས་པས། །
བྱ་བཏང་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ། །
ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོགས་རྣམས་ངང་གིས་འཕེལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང) རང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཁེངས་པའི་སེམས། །
ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །
ཚུ་བོ་ཇི་བཞིན་ཁྱོད་ལ་འདུ་བ་ཡིས། །
ངོ་མཚར་འདི་དག་གང་གིས་འགོག་པར་བྱས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གོང་གསལ་དཔེར་བཙོད་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་རྒྱ་དངོས་མེད་ལས་འབྲས་བུ་
དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྐྱེད་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །

**རྒྱ་ཡི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱ་དངོས་མེད་ལས་འབྲས་བུ་
དངོས་མེད་སྐྱེས་པ་ཅི།**

རྒྱ་ལ་དགག་ཚིག་བཅོགས་མར་སྤྱར། །
བརྡག་པ་མཐའ་བཟུང་ཚིག་བཙོད་པས། །
འབྲས་བུ་མ་འོངས་མེད་སྐྱེད་སྟོན། །
རྒྱ་མེད་པས་ནི་འབྲས་མེད་སྐྱེད། །
བཙོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་དེ་ལ་དགག་ཚིག་ཐ་ཕྱི་ཉིས་བཅོགས་སུ་སྤྱར་
ནས་བརྡག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚིག་བཙོད་པས། འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་དངོས་
སུ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ།
དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཙོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།
སྐྱེད་ཚལ་ས་ཀ་ཀླ་རྡུ་རྣམས། །
སྟེ་མ་མ་ འབྲུངས་པ་མིན་ ནུ། །
མགོན་པོ་རྣམ་ཀྱི་བུད་མེད་ནི། །
ཏིལ་བཅས་ཁྱོར་ཚུ་སྦྱིན་ཏུར་འགྱུར། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་ས་ཏ་ཀ་ར་སྟེ་ཐུའི་ཤིང་དེ་ལ་སྟེ་མ་མ་འཁྱངས་པ་མིན་ན་ཞེས་སྟེ་མ་མ་འཁྱངས་པ་དགག་བྱར་བྱས་ནས། ལྷར་ཡང་དེ་ལ་དགག་ཚིག་སྦྱར་བས་བཏགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚིག་དེས་རྒྱ་དངོས་མེད་དུ་བཞག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤིང་དེ་ལ་སྟེ་མ་འཁྱངས་པ་མགོན་པོའི་བྱང་མེད་མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བས་ཁེན་པ་ཆེན་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཚགས་པའི་མེས་བསྲེགས་ནས་ཏིལ་དང་བཅས་པའི་ཁྲོར་ཆུ་སྦྱིན་བྱར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཤི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཕྱལ་ཐུང་གི་ཉམས་ཀྱིས་ཌུད་ཆེན་པོས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(སྐབས་འདིར་ཏིལ་བཅས་ཁྲོར་ཆུ་སྦྱིན་བྱ་ཞེས་པ་ཤི་བའི་མིང་གི་ཆམ་གྲངས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མི་ཤི་བ་ལ་ཏིལ་དང་བཅས་པའི་ཁྲོར་ཆུ་སྦྱིན་པ་ནི་ཆོས་ལུགས་གང་གི་སྲོལ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་གར་བའི་འཇིག་རྟེན་ཁྱིམ་པ་ཆམས་ཀྱི་ཡུལ་སྲོལ་ལ། ཕྱལ་དུ་གསོན་པོར་གནས་པའི་མི་ཆམས་ཀྱིས་གཤིན་པོའི་དོན་དུ་དགེ་སྦྱབ་བྱས་པ་དེ་གཤིན་པོ་དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱམ་ཟེ་གཅང་མ་ཞིག་གཤིན་པོ་དེ་ལ་ཏིལ་དང་བཅས་པའི་ཁྲོར་ཆུ་སྦྱིན་ནས་བསྟོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། །)

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དགེར་བཤད་ལ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བློས།

<u>གཞོན་དུས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ། །</u>
<u>ཀུས་རྒྱ་བཙོན་པས་མ་བསླབ་པ་མིན་ནོ། །</u>
<u>འཚང་ཙོང་ཙོམ་པ་གང་ལའང་ཐོགས་མེད་ཀྱི། །</u>
<u>མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ཕྱོགས་ཀུན་འགེངས་པར་འགྱུར། ।</u> ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། (རང) <u>ཐོན་རབས་གནམ་རིག་མཁས་པས་འཇིག་རྟེན་ཁམས། །</u>
<u>ཟླུམ་པོའི་གཟུགས་སུ་མ་ཤེས་པ་མིན་ནོ། །</u>

ལེ་དབར་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མའི་མཚོ་ཐོག་ཏུ། །
གླུ་གཟིངས་བསྟོད་པའི་ངལ་བ་འབྱང་མི་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

རྒྱ་ཡི་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་བཅུ་གཉིས་པ་རིང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ།

རིང་ན་གནས་པའི་རྒྱ་གང་ལས། །
འབྲས་བུ་སྐྱེད་སྟོན་རིང་འབྲས་རྒྱ། །

བཟོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་དེ་འབྲས་བུ་དང་ཐག་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་། རྒྱ་
དེའི་ནུས་པས་འབྲས་བུ་དེ་རང་དབང་མེད་པར་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཞེག་སྟེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ལུས་ཅན་ཁྱོད་མིག་ཟུར་ཅེས་པ། །
རྒྱལ་ཏྲེད་ལུས་སྐྱེས་དག་གི་མཚོན། །
གང་དེ་གཞན་ལ་རབ་འཕངས་པ། །
དེ་ཡིས་བདག་གི་ཡིད་ཀྱང་བཅོམ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ཀྱི་ལུས་ཅན་མ་ཞེས་བོས་ནས། འཇིག་རྟེན་ན་
ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚོན་ཆས་ནི་གང་ལ་འཕངས་པ་དེ་འབིགས་པ་ཡིན་པ་ལ།
ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་མིག་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི·
ལུས་སྐྱེས་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་གཞོམ་བྱ་སྐྱེས་པ་གང་ལ·
རབ་ཏུ་འཕངས་པ་དེ་ཡིས་འབེན་དུ་མ་བྱས་པ་བདག་གི་ཡིད་ཀྱང་གཞོམ་མོ། ། ཞེས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བར་ཐག་རིང་ཡོས་ཆོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་རང་དབང་མེད·
པར་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་ དེ་ དང་ མཐུན་ པའི་ མཚན་ གཞི་ དཔེར་ བཟོད་ ལ་ དབྱངས་ ཅན·
དགའ་བློས།

རབ་དགར་ལག་ལྟན་དབང་པོའི་སྟེང་འགྱིང་བའི། །
འཆི་མེད་གཙོ་བོའི་སྒ་མཁྱེགས་རྣོ་རྩེ་ཡིས། །

ས་འཇོན་བསྲོད་པ་མ་ལུས་བཅོམ་པ་ནི། །
ཐྲིན་ཆེས་མ་ཡི་མངལ་ཁྲུར་ཅིག་ཅར་ལྷུང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(དང) ས་འོག་རབ་གནས་ཚ་ཚ་འགྲོ་བ་ཡི། །
ཤུགས་དྲག་མེ་ལྟེ་འབར་བའི་ཞུན་མའི་ཚོགས། །
ནོར་འཇོན་ཕྲེང་དུ་འཕོར་ཚེ་ཆུ་སྐར་ཚོགས། །
འབྲོས་པར་མ་ནུས་སྐར་མདའི་ཐོལ་ཀྱིས་ལྷུང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཆུ་ཡི་ཆུན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་འབབས་ལྟན་ཅིག་པ་ནི།

ཆུ་དང་འབས་བུ་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །
འབྱུང་སྟོན་ཆུ་འབས་ལྟན་ཅིག་པ། །

བཟློད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་གང་གི་ཆུ་དང་འབས་བུ་གཉིས་སྡུ་ཕྱི་མེད་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་དཔེར་བཟློད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

སྐྱེས་བུ་ལུས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི། །
ཆམ་འཕྲལ་སྣ་ཚོགས་ལྟན་ཅིག་ཉིད། །
བྱད་མེད་ཆམས་ལ་བུ་མོ་ནི། །
ཡོངས་སུ་ཆུབ་པའི་ནུ་ཚོད་སྐྱེས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆམས་ཀྱི་ལུས་སྐྱེས་འདོད་པས་ཡོངས་སུ་ཐོས་པའི་ཆམ་འགྱུར་མེད་འབུར་ཚུགས་སུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་དུས་ཀཅིག་ཏུ། བྱད་མེད་ཆམས་ལ་བུ་མོ་ཁཉོན་ནུ་མའི་ནུ་ཚོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཆུབ་ཅིང་ཡོལ་ནས་འདོད་པ་བསྟེན་རན་པའི་ནུ་ཚོད་དར་ལ་བབས་པ་སྐྱེས་སོ། ། ཞེས་ཆུ་བྱད་མེད་ལང་ཚོ་དར་བ་དེ་དང། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཡིད་ཐོས་པ་ཁཉིས་དུས་ཐུ་ཕྱི་མེད་པར་མཉམ་དུ་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་ཁཉེ་དཔེར་བཟློད་ལ་དབྱངས་ཅན་

དཀའ་བློས།

ཆགས་པའི་ལེགས་བཤད་དཀའ་སྟོན་འགྱུར་པ་དང་། །
བསྟན་པའི་བསྲེ་བསྣད་སེལ་བ་ལྟེན་ཅིག་ཞིད། །
ཟླ་ལ་བཟང་གདུལ་བྱ་ཆུམས་ཀྱི་བློ་མིག་ཕྱི། །
མ་ཧོ་ར་ཐྲང་དོར་ཅིག་ཅར་ཆུམ་པར་བཀྲ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ཞུམ་མེད་དཔའ་བོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། །
འཇིགས་པའི་ང་ཙོ་སྒྲགས་པ་ལྟེན་ཅིག་ཞིད། ། ལྷོ་བས་ལྟེན་དགྱེ་སྲིའི་དཔྱང་ཚོགས་བཅོམ་པ་ཡི། ། ཆུ་ལ་ཁའི་ བ་ དན་ དམར་ པོ་ མཐོན་ པོར་ བསྐྱེངས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

རྒྱ་ཡི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བཅུ་བཞི་པ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྟ་བ་ནི།

འབྲས་བུ་སྟོན་དང་དེ་རྗེས་རྒྱ། །
འགྲུབ་སྟོན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྟ། །

ཐུན་འབྲས་བུའི་རྗེས་ལུ་རྒྱ་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་བཟློད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་སྟོན་དུ་གྱུར་ཟིན་པའི་རྗེས་ལུ་རྒྱ་དེ་གཞི་ནས་འཕྱང་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་དཔེར་བཟློད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཐུར་ཞིད་རི་དྭགས་མིག་ཅན་མའི། །
ཚགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་པར་ལྷུར། །
ཕྱིས་ནས་འོད་ཟེར་རབ་འཕྲོ་བའི། ། ཟླ་བ་ཡི་ཞི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། ཟླ་བ་ཤར་བའི་ཐུར་ཞིད་དུ་རི་དྭགས་མིག་ལྟན་མ་མཛོས་མ་ཆུམས་ཀྱི་ཚགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་པ་ལྷུང་ཞིང་། དེའི་ཕྱི་ནས་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་རོ། ། ཞེས་པ་འདིར་ཟླ་བ་ཤར་

བ་དང་། མཛོས་ མའི་ འདོད་ ཆགས་ རྒྱས་ པ་ གཉིས་ རྒྱུ་ འབྲས་ ཞེ་ ལྟོག་ ནས། འབྲས་བུ་མཛོས་མའི་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པ་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་ཟིན་པའི་རྟེས་སུ། དེའི་ རྒྱུ་ཟླ་བ་ཤར་བ་གཞི་ནས་འཐུང་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞེ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཊ་ཆེན་བསྟན་ པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

<u>མཁན་སློབ་བྱང་དུ་ས་ཐར་སྟོམ་པ་གསུམ། །</u>

<u>རིམ་པ་ཅན་དུ་ཆོ་ག་ཚད་ལྡན་གྱིས། །</u>

<u>ཐུར་ཞིང་ཐོབ་ལ་སྲིད་ལ་ངེས་འཐུང་བའི། །</u>

<u>བློ་ཁྱོས་དེ་ནི་བདག་གིས་རྟེས་ནུ་ཆེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ།</u>

ཡང་ན།(རང) <u>ཐུར་ཞིང་མཇད་རྟེས་དྲི་བསུང་འཕྲལ་བ་ཡི། ། </u>

<u>རྟེས་དྲན་དགའ་གྱས་པཆོ་བཞད་པའི་མོད། ། </u>

<u>ཕྱི་ནས་ཀློའ་ཀྱང་ལེ་ཡི་འཇུམ་ཞལ་གང། ། </u>

<u>དཱུངས་གསལ་ སེམས་ ཀྱི་ ཞེ་ ལོང་ ཡངས་ ཕོར་ འཚར། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། ། </u>

**རྒྱ་ཡི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བཅོ་ལྔ་པ་རིགས་མིན་གྱི་རྒྱ་ནི། ། **

<u>རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་མི་འོས་པ། ། </u>

<u>གཞན་ཞིག་སྐྱེད་སྟོན་རིགས་མིན་རྒྱ། ། </u>

བཟློད་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་དེས་མི་འོས་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་ལྟོག་ སྐྱེད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞེ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཟློད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

<u>ལྟ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་པོ། ། </u>

<u>དམར་བའི་ཞི་གཞོན་ལ་རེག་པས། ། </u>

<u>རྒྱལ་པོ་ཆུམས་ཀྱི་ལག་པ་ཡི། ། </u>

<u>པད་ཟླུམ་པར་ཐྱེད་པ་ཅི། ། </u>

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཀྱེ་ལྷ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་མཐིལ་གཤེས་པོ་
དམར་བའི་ཤེ་མ་གཞོན་ནུ་ལ་རེག་པས། རྒྱལ་པོ་གཞན་དག་གི་ཐུག་འཚལ་
བའི་ལག་པའི་པད་ཐལ་མོ་ཟུམ་པར་ཕྱེད་པ་ཅི་སྟེ། འདིར་ཤེ་མ་དང་པད་
བཏགས་པ་ཡིན་པ་ལས་དངོས་མིན་ཡང། ཤེ་མས་པད་ཀ་ཟུམ་པར་ཕྱེད་པ་
མི་རིགས་ཤིང་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

<u>མཁས་མང་བཞིད་པའི་ཇེས་སུ་དཔྲི་ཡི། །</u>

<u>ཚིག་རྒྱན་འཁྱོག་པོར་ཐུར་པ་མ་བཟོད་པའི། །</u>

<u>ཤམ་ཆུང་ཟོངས་པས་གཞུང་དོན་དྲང་པོ་བུ། །</u>

<u>སྲོང་བའི་དབེར་ བརྗོད་འགྲེབ་ དེ་ རིགས་ ས་མ་ ཅི། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་</u>
<u>བུའམ།</u>

ཡང་ནི།(རང) <u>ཕྲོན་ཕྱོན་མཁས་པའི་སྐྱན་འགྲེལ་ཆོར་བྱའི་ཕྱིར། ། </u>

<u>ངོ་མཚར་གཅིག་ལས་གཅིག་ཆེ་ཆུམ་མང་མདུན། ། </u>

<u>རང་མཤམ་བློ་ངོར་ལེགས་འཚམས་དོན་འགྲེལ་ཀྱི། ། </u>

<u>མེ་ཏོག་དོ་ཤལ་བསྟར་འདི་འོས་ས་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། </u>

རྒྱ་ཡི་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་བཅུ་དྲུག་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་ནི།

<u>རྒྱ་དེས་འོས་པའི་འབས་བུ་གཞན། ། </u>

<u>སྐྱེ་བར་སྟོན་གང་རིགས་པའི་རྒྱ། ། </u>

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་དེས་འགྲེབ་པར་འོས་པའི་འབས་བུ་གཞན་སྐྱེ་
བར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

<u>ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་སེན་ཟླ་བ་ཡི། ། </u>

<u>འོད་ཟེར་ཀུརྡ་དྲི་ཞེད་ཆུམས། ། </u>

<u>ས་སྐྱོང་ཆུམས་ཀྱི་ལག་པ་ཡི། ། </u>

པཎ་ཆུམ་པར་ཕྱིད་ལ་དབང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྲོད་ཀྱི་ཞབས་སེན་མཆོག་ཏུ་མཛོས་པའི་ཟླ་བ་འདིའི་འོད་ཟེར་ཀུན་དུ་མ་མེད་པའི་མདངས་འགྲོ་བ་ཆུམས། ས་གཞི་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཆུམས་ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་བའི་ལག་པའི་པདྨ་ཟླ་མར་ཕྱིད་པ་ལ་དབང་ངོ་། ། ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཟླ་བས་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་པཎ་ཁ་ཟུམ་པར་ཕྱིད་རིགས་ཤིང་ངོ་མཚར་བས་ན་རིགས་པའི་རྒྱུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རྒྱེས་ཐོབ་གསལ་བའི་བློ་དེ་དམ་པ་ཡི། །

མགོན་ཀྱིས་ཟིན་པས་དཀའ་བའི་གནད་ཆུམས་ཀུན། །

ལྷུར་ལྷུར་ལྷུབ་ལྷུབ་མ་ཡིན་མཐའ་ཚོད་པར། །

འགྲེལ་ཆུས་འདི་ཡང་འོས་ཤིང་རིགས་པ་ཉིད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ལྷན་ཚོག་རྒྱུད་མང་འཁྲོལ་བ་མང་མཆིས་ཀྱང་། །

དེང་རབས་ཁྱད་ཚོས་མཚོན་པའི་དོན་བཟང་ཆུམས། །

གང་བས་ལྷ་ལེགས་བཀྲག་དྲི་ཟའི་གླིང་བུ་འདི། །

དང་པོའི་ལས་ཅན་ཐོས་འཛིན་རྒྱུན་དུ་འོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོང་གསལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྟེས་མ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་རྩ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡོད་པ་ནི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་ཞར་ལས་ཐོན་པ་ཡིན་ཀྱི་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་མེན་གྱི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། འགལ་བའི་རྒྱུན་ལ་འགལ་བ། ཕན་ཚུན་ལྟོན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རིགས་མེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་མི་འོས་པ་ཁ་གཞན་ཞིག་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་འགལ་བ་རིགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཉམ་དུ་གནས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

(17)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་བཞི་པ་ཕྱི་མོའི་རྒྱན།

(1)ཕྱི་མོའི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ།

ཕྱི་ནང་རྣམ་འགྱུར་བརྒྱ་སོགས་ཀྱིས། །

བསམ་དོན་གོ་བྱེད་ཕྱི་མོའི་རྒྱན། །

ནང་གི་བསམ་པ་འགའ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསམ་དོན་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་རྣམ་འགྱུར་དང་བརྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐབས་དོན་གོ་ཆུས་པ་ཞིག་ལ་ཕྱི་མོའི་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(2)ཕྱི་མོའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དཔྱི་ན་ཟུར་གྱི་ཕྱི་མོ་དང་། །

རྣམ་པའི་ཕྱི་མོ་གཉིས་སུ་འདོད། །

ཕྱི་མོའི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དཔྱི་ན། 1.ཟུར་གྱི་ཕྱི་མོ་དང་། 2.རྣམ་པའི་ཕྱི་མོ་ཞེས་པའི་རིགས་གཉིས་སུ་ཕྱེའོ། །

(3)ཕྱི་མོའི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

ཕྱི་མོའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་ཟུར་གྱི་ཕྱི་མོ་ནི།

བསམ་དོན་མཚོན་བྱེད་ཕྱི་ཡི་བརྡས། །

གོ་བྱེད་ཟུར་གྱི་ཕྱི་མོར་འདོད། །

རང་གི་བསམ་དོན་དངོས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཁོད་མཚོན་པའི་ཕྱི་ཡི་བརྡ་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕ་རོལ་པོར་གོ་བ་སྐྱེད་ཐབས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། །

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ནམ་ཞིག་འདུ་ཅག་འགྲོག་འགྱུར་ཞེས། །

ཚོགས་སུ་བརྗོད་པར་མ་བཟོད་པའི། །

མཛའ་བོ་རིག་ནས་བྱད་མེད་ཀྱིས། །

ཆོ་དགའི་པཏྨ་རྒྱམ་པར་བྱས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ནམ་ཞིག་ཎ་ཅག་གཉིས་མཉམ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱང་། སྐྱེས་བོས་གང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཚ་ནས་བརྗོད་པར་མ་ནུས་པའི་སྐྱེས་ཕྱན་ལང་ཚོ་ཅན་ཁྱི་བས་མ་པ་དེ་བུད་མེད་མཛོས་མ་ཤེས་རིག་ཅན་དེས་རིག་ནས། ལག་པས་པཏྨ་རྒྱམ་པའི་བརྡ་ཚམ་ཞིག་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་དུས་བཏབ་པའི་ཚོག་བརྗོད་པར་མ་བཟོད་པའི་མཛའ་བོ་དེ་ལ་མཛོས་མ་ཤེས་རབ་ཅན་ཁྱིས་རང་གི་ལག་པས་མེ་ཏོག་པཏྨ་རྒྱམ་པའི་བརྡ་ཅོད་མོའི་ཚུལ་དུ་ཐུས་པ་དེས་མེ་ཏོག་ཁ་རྒྱམ་པའི་དུས་ནི་མཚན་མོ་ཡིན་པས་དེའི་དུས་སུ་མཉམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་ཁྱིས་ཞོ་བརྡ་སྦྱད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཚོགས་དབུས་ལང་ཚོ་རབ་ཕྱོགས་བླ་བཞིན་མས། །

དཏུལ་དཀར་དྲི་མེད་ལས་གྲོལ་བཞིན་ཀྱི་སྟོང། །

མཁའ་ལ་འཕྱར་ཏེ་ས་གཞིར་བཙུགས་པའི་འགྲམ། །

ཀུརྡ་རི་མེ་ཏོག་རྒྱང་ཞིག་བཞག་ནས་སོང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ནོར་འཛིན་དགའ་མ་གདུང་བའི་དོད་འབར་ཚེ། །

བཞིན་ཀྱི་འཛུམ་མདངས་མི་མངོན་སྐྱེ་བོ་འགའ། །

ཕྱོ་ལྟང་ཤིང་ལོའི་དུམ་བུ་ཆུང་ངུ་ཞིག ।

མཛོས་ཆུན་ཚུལ་དུ་དལ་བུས་གཡོབ་ཅིང་བསྟོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕ་མོའི་ཆུན་ཀྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་རྣམ་པའི་ཕ་མོ་ནི།

བསམ་དོན་མ་སྟོས་རྣམ་འགྱུར་ཀྱིས། །

དོན་ཕྱོན་རྣམ་པའི་ཕ་མོའོ། །

བསམ་དོན་དངོས་ཚིག་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཕ་མོ་ཞེག་བསྟན་པས་བསམ་དོན་ཞོ་བར་ཕྱེད་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

 གླུ་ཡི་མདུན་སར་ཁྱོད་ལ་མིག །

གཏད་པས་གདོང་གི་ཆུ་སྐྱེས་དེར། །

ཆགས་པ (དམར་མདངས) འབར་ཞིང་རྒྱས་པ་ཡི། །

མཛེས་པ་ཅི་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་གླུ་གར་གྱིས་དགའ་སྟོད་ལ་རོལ་བའི་མདུན་ས་ན་བདག་གི་མིག་ཁྱོད་ལ་གཏད་པ་སྟེ་བལྟས་པས། དེའི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་ཆུ་སྐྱེས་དེར་དམར་མདངས་འབར་ཞིང་རྒྱས་པའི་མཛེས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་འདིར། ཕ་རོལ་པོའི་བསམ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་འདོད་པའི་ཆགས་པ་ཚིག་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར། དེ་ཉིད་བསམ་པའི་ནང་དུ་གནས་པ་མཚོན་པའི་རྣམ་འགྱུར་གདོང་གི་དམར་མདངས་སྔར་ལས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་མཛེས་པ་དེ་མཐོང་བར་སླས་ནས། ཕ་རོལ་པོའི་བསམ་དོན་དངོས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

བུད་མེད་སྒྲུ་མའི་ཚུལ་མཐོང་གཞོན་ནུ་དེའི། །

མཛེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་བ་དམར་པོའི་བཞིན། །

གཡོ་མེད་ལྟ་ཡི་རྗེས་སོང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱིས། །

མཐོང་ནས་སྙིང་ལ་འདོད་དགའི་དམ་ཚིག་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ཡུན་ཐུང་ཚེ་ཡི་བགྲང་བྱ་འདས་པའི་གྲངས། །

སྐུར་མགྱོགས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་འགྲོ་འོང་ལ། །

ལེགས་པར་བརྟགས་པས་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་དེ། །

མདང་གི་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་དྲན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕྲ་མོའི་རྒྱན་འདི་དང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་བསྔུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་གཉིས

མི་འདྲ་སྟེ། བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་བསམ་དོན་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེའི་ཕྱག་ལ་བརྗོད་དོན་དངོས་ཞོ་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིར་ཕྱ་མོའི་རྒྱུན་ལ་ནི་བསམ་དོན་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་ལུས་ཀྱི་བརྡའམ་རྣམ་འགྲུར་ཚ་ཤས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞོ་བར་བྱ་དགོས་པས་ཅུང་ཟད་ཞོ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

(18)དོན་རྒྱུན་ས་ལྟའི་ནང་གསེས་བཅོ་ལྔ་པ་ཚ་ཡི་རྒྱུན།

(1)ཚ་ཡི་རྒྱུན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་བཤད་པ།

བསྟོན་བྱའི་དོན་གང་སྟོན་བྱེད་ཀྱིས། །

རྡོལ་དུ་ཁ་བསྐྱར་ཚ་ཡི་རྒྱུན། །

རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་ཡོར་མངོན་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟོན་པའམ་སྟོད་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་བསྟོན་བྱའི་རྣམ་པ་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྟོན་བྱེད་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཁ་བསྐྱར་ནས་སྒས་པ་ཞིག་ལ་ཚ་ཡི་རྒྱུན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(2)ཚ་ཡི་རྒྱུན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ་འོས་པ་དང་། །

མི་འོས་ཟོལ་ཀྱིས་སྣང་དང་བསྟོད། །

ཚ་ཡི་རྒྱུན་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ༡.འོས་པའི་ཚ། ༢.མི་འོས་པའི་ཚ། ༣.ཟོལ་ཀྱིས་སྣང་པའི་ཚ། ༤.ཟོལ་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་ཚ་བཅས་སོ། །

(3)ཚ་ཡི་རྒྱུན་ས་ས་ཞི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

ཚ་ཡི་རྒྱུན་ཀྱི་ནང་གསེས་དང་ཕོ་བོས་པའི་ཚ་ཆེ།

གསལ་ཟིན་འོས་པའི་བསྟོན་བྱའི་དོན། །

དེ་མཐུན་ཕྱིན་བྱེད་འོས་པ་གཞན། ། །

ཟོལ་ཀྱིས་སྣས་ཏེ་ཕྱིད་བྱེད་པ། ། །

འོས་པའི་ཆ་ཡི་རྒྱན་དུ་འདོད། །

དངོས་སུ་གསལ་བཞིན་པའི་བསྟོད་བྱ་འོས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག ཏེ་དང་མཐུན་པའི་སྟོད་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཟོལ་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་སྐོ་ནས་སྟོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དབེར་བཟློད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ལ་ཆགས་དག །

སྤྱ་ལོང་རྒྱས་པ་སྤྲང་བ་པོས། །

རིག་པར་ཐུར་ལ་ཀྱི་མ་ཚལ། །

བསིལ་བའི་ཆུང་ལྡན་ཡིན་པར་ཤེས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་མཛོས་ལྡན་མ་ཞིག་ཉིག་རྒྱ་བཟ་པའི་འཕོར་དང་བཅས་ཏེ་ཆུ་བར་མཐོང་བའི་འདོད་ལྡན་གྱི་སེམས་ལ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོར་ཆགས་པའི་ལུས་ཀྱི་སྤྱ་ལོང་རྒྱས་པའི་ཁམ་པ་གསལ་བར་ཐུར་པ་དེ། སྤྲང་བ་པོ་སྟེ་ཉིག་རྒྱ་མ་ཐཙམ་ནས་མཐོང་བར་ཐུར་པ་ནི་བསྟོད་བྱ། ཏེ་སྟོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཀྱི་མ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གང་ཞིང་བསིལ་བའི་ཆུང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། བདག་གི་ལུས་ལ་གང་བའི་སྤྱ་ལོང་རྒྱས་པར་ཐུར་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྟོད་བྱ་ཏེ། བསྟོད་བྱ་ཆགས་སེམས་དང་སྟོད་བྱེད་གང་བ་གཉིས་ཀས་ལུས་སྤྱ་ལོང་རྒྱས་པ་སྐྱེད་འོས་པའི་དབང་གིས་བསྟོད་བྱ་དང་སྟོད་བྱེད་གཉིས་ཆམ་པ་མཐུན་པའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་ཁྱེ་དབེར་བཟློད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཚོགས་དབུས་གསུང་རབ་དཀའ་བའི་གནས་དག་ལ། །

འབེལ་མཆིད་གླིང་ཆོ་ལྟ་ཕྲིན་སྤ་ཞན་དང་། །

ཐུ་ཚོག་ལྷད་པ་ལྷ་འདིས་བྱང་ཁོག་འཁྱམས། །

ཆུ་ཀིས་ཟོས་པའི་རང་ཉམས་སྤ་ནུས་སམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ཇིང་ནས་སྟོན་ཀཱ་ཤཱ་ཀས་བྱམས་བཟོའི་ཕ་མ་ཡི། །

བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་མཆི་མའི་རྒྱུན་ལྡུང་ཚེ། །
ཆུན་ཅན་བྱང་ཤིང་འཚོག་པའི་དུ་བ་དག །
འདྲིན་ཆེད་ཐོག་ཏུ་ཕོག་པའི་བརྡུ་ལ་བརྟེན། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཆ་ཡི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསོས་གཏེས་པ་མི་འོས་པའི་ཆ་རྣམ།

གསལ་ཟིན་འོས་མིན་དངོས་པོ་ཞིག །
སྒྲིབ་བྱེད་འོས་པའི་དངོས་གཞན་ལ། །
བསྡུར་ནས་ཐོལ་ཀྱིས་སྒྲིད་བྱེད་པ། །
མི་འོས་པ་ཡི་ཆ་རྒྱུན་ཞིད། །

མངོན་སུམ་དུ་གསལ་ཟིན་པའི་བསྒྲིབ་བྱའི་རང་བཞིན་མི་འོས་པ་དེ་ཞིད་བསྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ། སྒྲིབ་བྱེད་འོས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་ཁ་བསྡུར་ནས་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཁོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་བུ་མོ་མཐོང་ཞིད་ན། །
བདག་ལ་དགའ་བའི་མཆི་མ་ལྡུང་། །
ཆུང་ཁིས་གནོད་པས་པའི་མེ་ཏོག་གི ། །
རྡུལ་ཀྱིས་བདག་མིག་སྒྲན་ལྡུང་ངོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་དོན་ནི། ཇི་ལྟར་བུ་མོ་མཚར་སྡུག་དང་ལྡན་པ་ཁང་ཞིག་མཐོང་བ་ཙམ་ཀྱིས་འདོད་ལྡན་བདག་ལ་དགའ་བའི་དབང་ཁིས་མཆི་མ་བྱུང་བ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་གསལ་བར་མངོན་པ་ནི་བསྒྲིབ་བྱ། ཆུང་ཁིས་གནོད་ཤིང་བསྐྱོད་པའི་མེ་ཏོག་གི་རྡུལ་ཀྱིས་བདག་གི་མིག་སྒྲན་ལྡུང་བ་སྟེ་མིག་མི་བདེ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་དེ། བུ་མོ་མཐོས་མ་མཐོང་བ་ནི་དགའ་བའི་དབང་ཁིས་མིག་ནས་མཆི་མ་ལྡུང་བ་ནི་མི་འོས་པ་ཡིན་ཏུང་མངོན་དུ་གསལ་ཟིན་པའི་ནམ་འགྱུར་མི་འོས་པ་དེ་ཞིད། མེ་ཏོག་གི་རྡུལ་མིག་ལ་ཤོར་བས་མིག་ནས་མཆི་མ་ལྡུང་འོས་པ་ཐོལ་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་སྐོ་ནས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་

བྱའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཆས་བཟང་མཛོས་མའི་དབུས་སུ་གཉའ་ཐུབ་ཅན། །

བཞིན་ཉམས་ལུས་ཀྱི་འཕྲི་ཤིང་འདར་བ་ཡང་། །

ཅེས་འབྱུང་གསར་པ་རྒྱས་པས་འཁོར་བ་ཡི། །

རང་བཞིན་དྲན་པས་ལགས་མོད་གཞན་དུ་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) གཡུལ་ངོར་མཆོག་ཀྱིས་ཟས་པས་རང་ལུས་ཀུན། །

ཟླ་རྒྱ་རྡུས་ཆེས་མནར་བཞིན་ཀྱི་གཉེར་མ་བསྟུས། །

ཡ་སོས་མ་མཚུ་འཚའ་འདི་དག་སྟེའི་ཚོགས། །

འཇོམས་ལ་སྟོ་བའི་རང་ཉམས་འགོག་མ་ཐུས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཆ་ཡི་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་ཟློལ་ཀྱིས་སྨད་པའི་ཆ་ནི།

བསྒྲིབ་བྱའི་སྐྱོན་སོགས་བཀོད་པའི་ཚུལ། །

བྱས་ཏེ་སྨད་པ་ཟློལ་ཀྱིས་སྨད། །

བསྒྲིབ་བྱའི་སྐྱོན་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡོན་ཏན་དུ་སྒོ་བཏགས་ཏེ་བསྟོད་
པའི་ཚུལ་ཀྱིས་དོན་ལ་སྨད་པར་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

གང་ཡིད་གཡུལ་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ། །

འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་ལས་ཀྱང་ཆགས། །

གཟི་ལྡན་ལང་ཚོ་ཡོན་ཏན་ཅན། །

རྒྱལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་པོར་འོས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཚོགས་འདི་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་རང་གི་མཛའ་བོ་འདམ་པ་
ཞེག་ལ་ཕོ་ཉ་བ་ཞེག་གིས་སྨས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། མི་བདག་གི་སྲས་མང་དུ་
ཚོགས་པའི་ནང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་རྒྱལ་བུ་འདི་ནི་གཡུལ་དུ་འཇུག་
པའི་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ནི་འདིའི་དགའ་སྟོན་ཡིན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་

ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་ཆགས་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ཁོད་གཡུལ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་ཤིང་། ལུས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་དང་མཐུ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་ལང་ཚོ་གཞོན་ནུའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་བུ་འདི་གཞོན་ནུ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་པོར་འོས་སོ། ། ཞེས་པ་འདི་ས་ཕ་རོལ་རྒྱལ་པོའི་བུ་ལ་བསྟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས། རྒྱལ་བུ་དེ་བདག་པོར་རེ་བའི་བུ་མོ་ལ་སྨད་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པོད་མཁས་པས།

ལྷོ་གས་དུས་འདྲེན་པ་མཆོག་འདིས་ལང་ཚོའི་དུས། །

ཐ་སྨད་རིག་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན་ལ་སྦྱངས། །

ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཅམ་ལའང་མ་ཆགས་པར། །

ཐོ་མ་འཆད་ཐོད་པའི་བྱ་བས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ལྷ་ཆོགས་ཐབས་ཀྱིས་དོན་ཆེན་སྒྲུབ་ལ་མཁས། །

ཟས་ནོར་གཏོང་ལེན་བྱ་བའི་འཕྲལ་མཛངས་ལྟན། །

ཞེ་ནས་བརྟག་ཀྱང་སྨན་པར་སྣ་བ་ཡི། །

ཟླ་ལྟན་ དེ་ དག་ ཡོགས་ སུ་ འགྱུར་ བ་ དགོན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། ། ཆ་ཡི་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་ཟློལ་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་ཆ་ནི།

ལྷྭོ་ཆེད་ཟློལ་ཀྱིས་སྨད་པའི་ཤུགས། །

ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་བསྟོད་པའི་ཆ། །

བལྷྭ་བ་ཆ་ཕ་རོལ་པོའི་ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷྭ་ཆེད་སྨད་པའི་ཚོག་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ་བསྟོད་བསྔགས་ཆེད་པར་གོ་ནུས་པ་ཞིག་སྟེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

གནོད་པ་རབ་གཞལ་ཞིད་ཀྱི་ཕྱིར། །

གང་གིས་སྨན་པར་སྣ་བ་བསྟབས། །

སྐྱེ་བོ་འདི་ནི་བཙུ་མེད་གཡོ། །
གོ་གས་མོ་དེ་ཡིས་བདག་ལ་ཅི། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཚོག་འདི་བྱ་མོ་ཞིག་གིས་སྐྱེས་པ་གཞོན་ནུ་གཞན་དང་ཕན་ཚུན་ཡིད་འདྲེས་ཤིང་ཕེབས་པར་སྣ་བའི་གཏམ་གྱིང་བ་དེ། བྱ་མོ་དེའི་གོ་གས་མོ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་སྐྱེས་པ་འདི་ཡི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་བྱ་བྱས་པ་དེས་ཐོས་པ་ན། བྱ་མོ་དེ་ངོ་ཚ་ནས་རང་གི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་པོར་མངོན་ཟིན་པ་དེ་ཁྱོད་སྒྲས་པའི་ཕྱིར་དུ་གོ་གས་མོ་ལ་སྒྲས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། ཁེངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་བརྟུས་པའི་ཚོག་རྫུབ་སྒྲ་བ་ནི། ཁེས་སྐྱོན་མང་པོའི་གཞིར་ཀྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་གནོད་པ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་བྱ་ཚོག་འཇམ་པོར་སྒྲ་བ་གང་གིས་ཚུར་གཏམ་སྟན་པར་སྒྲས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་དེའི་སྟང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཚོག་སྟན་པར་སྒྲ་བ་ལ་སློབ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱེ་བོ་འདི་ནི་བདག་ལ་སེམས་ཀྱི་གཏི་ང་ནས་བཙུ་བ་མེད་ཀྱང་། ཁ་འཇམ་པོར་སྒྲ་བའི་བཙུ་མདོ་གཅིད་པའི་གཡོ་སྒྲ་ཅན་ཞེག་ལགས་པས་གོ་གས་པོ་དེ་ཡིས་བདག་ལ་ཅི་ཞེག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་ཕྱི་ཚུལ་དུ་ཁ་མཛེས་པོས་སྟན་པར་སྒྲ་བ་ཞེས་སྐྱོན་ལྡར་སྟང་ཡང། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚ་ངག་སྟན་པར་སྒྲ་བ་ཏེ་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་གཞོན་ནུ་དེ་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་དངོས་སུ་སྨྲད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དོན་ལ་བསྟོད་བསྡུགས་ཀྱི་ཚ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

མགོན་ཁྱོད་ཐ་སྟད་བསྒྲ་བའི་ཆོས་སུ་གཟིགས། །
འཕྱོར་བས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་མི་ཙོམ། །
དབེན་པར་གང་བའི་ཡང་དག་འཇོག་ཚུལ་འདིས། །
དཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་ཡང་ཡལ་དུ་དོགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) བག་ཡངས་ཙོད་འཇོར་རོལ་བས་ཉིན་མཚན་འདའ། །

རིག་གཞུང་སློབ་ཕྲིར་འབད་པའི་དཀའ་ངལ་མེད། །
རྒྱང་རིང་མདུན་ལམ་སེམས་ཁྲུར་བྱ་མི་དགོས། །
དེང་རབས་ གཞོན་ ནུ་ འགའ་ ཞིག་ ལྟག་ པར་ ཕྱིད། ། ཅིས་ པ་ ལྟ་
བུའོ། །

ཐོལ་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་ཚ་དང་འོག་གི་ཐོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། འོག་གི་ཐོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ནི་དངོས་སུ་སྐྱོན་ལྟར་བཤད་པའི་ཤུགས་ལ་བསྟོད་ བསྡུགས་སུ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་ གཙོ་བོར་སྐྱོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ ཐུབ་པ་ཡིན་ཀྱང། དེའི་ནང་དུ་བསྟོད་བསྡུགས་ཀྱི་ཚ་ཅུང་ཟད་མངོན་པ་ཞིག་ ཡིན་པས་མི་འདྲའོ། །

(19)དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་བྱུག་པ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན།

རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་དབེར་བཤད།

བཤད་བྱའི་དོན་གྱི་ཁོ་རིམ་ལྟར། །
དབེ་ནས་མས་བཀོད་པ་རིམ་པ་ཅན། །

ཚོགས་གི་དངོས་ཟིན་ལ་བཀོད་པའི་བཤད་བྱའི་དོན་གྱི་ཁོ་རིམ་དང་མཐུན་ པར་མཚོན་ཕྱིད་ཀྱི་དཔེ་ནས་རིམ་པ་མ་འཚོལ་བར་བཀོད་པ་ཞིག་སྟེ།

དེའི་ཁོ་དོན་གྱི་དཔེར་བཤད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱོས་ལ་ཆུར་ནི་རབ་ཞུགས་མ། །
ཁྱོད་ཀྱི་འཛུམ་མིག་གངོང་མཛེས་ནི། །
ཀུ་ཚུད་ཡུ་ཏྲལ་པདྨ་ལས། །
བཀྲས་པར་ཅིས་སོ་ཚོམ་ཀུན་མ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་དོན་ནི། ཀྱི་གཟུགས་ཅན་མ་ཞེས་པོས་ནས། ཁྱོས་བྱ་བའི་ཆེད་ དུ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲིང་བུའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་འཛུམ་པའི་མཛེས་པ་ དང་། མིག་གི་མཛེས་པ། གདོང་གི་མཛེས་པ་ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་རིམ་པ་མང་པོ་

སྟོན་དུ་ བསྟན་ནས། དེའི་ ཞོ་ རིམ་ ལྟར་ མཚོན་ ཕྱིད་ ཀྱི་ དཔེ་ ཀུ་ ཐུད་ དང་། ཡུ་ཐུལ་དང་། བརླ་ལས་ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཀོད་པའི་མཐར་བཀྲས་ཤོ་ཞེས་ དཔེ་གསལ་ཕྱིད་དང་། ངེས་ཞེས་རབ་རྟོག་གསལ་ཕྱིད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་བའི་རྣོ་ནས་ བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞེ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཞོད་མཁས་པས།

བགྲང་བྱའི་ཁྱར་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ངལ་ལྟར་པའི། །

ལུས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་རྒྱུས་འདྲེན་ཕྱིད་ལུས། །

ཟླ་ཞི་ནམ་མཁའི་མེ་ཡོང་ཡོངས་བཞུ་བའི། །

ཞུན་མས་ཐྲུགས་པར་ངེས་སོ་བགྲེས་པོ་ལགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང) རང་རིགས་མཐུན་པའི་ཚས་དང་མོས་པའི་ཁམས། །

སྐད་ཀྱི་འཇུག་པ་མི་འདྲའི་ཁྱད་པར་ཚོས། །

ཆུ་མ་བཀྲའི་འཇའ་ཚོན་ཟ་འོག་རི་མོ་དང་། །

རབ་སྟན་ཆུ་ཀུང་མང་གདངས་འདྲའི་དགེ་མཚན་ལྟན། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུའོ། །

འདིར་རབ་རྟོག་གསལ་ཕྱིད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་བས་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ཞར་ལས་ ཐོན་པ་ཡིན་ཀྱི། རྒྱན་འདི་ལ་ རབ་ རྟོག་ གསལ་ ཕྱིད་ ཀྱི་ སྒྲ་ ངེས་ པར་ དུ་ སྦྱར་ དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

(20)དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་རྒྱུན།

(1) དགའ་བའི་རྒྱུན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟྲིན་བཤད་པ།

ཁྱད་འཕགས་ཉམས་ལྟན་དགའ་བའི་ཟེམས། །

དངོས་སུ་སྟོན་ཕྱིད་དགའ་བའི་རྒྱན། །

རང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་ཡུལ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་དེར་ཉ་ཅང་ དགའ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཚོན་ཕྱིད་ཀྱི་ཉམས་དང་ལྟན་པའི་ཚོག་ཞིག་ལ་དགའ་

བའི་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(༢) དགའ་བའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་ན་དངོས་ཐོབ་དགའ་བ་དང་། །
གཟུགས་བརྙན་གྱི་ནི་དགའ་བ་གཉིས། །

དགའ་བའི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ༡.
དངོས་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བ་དང་ (རེ་བ་དང་བཅས་པའི་དགའ་བ)། ༢.
གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགའ་བ་ (རེ་བ་མེད་པའི་དགའ་བ) བཅས་སོ། །

(༣) དགའ་བའི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

དགའ་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བ་ནི།

དགའ་ཡུལ་དངོས་ཐོབ་དགའ་བའི་ཉམས། །
སྟོན་བྱེད་དངོས་ཐོབ་དགའ་བའི་རྒྱན། །

རང་ཉིད་གང་ལ་དགའ་བའི་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་དགའ་བ་སྐྱེས་ཚུལ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

གོ་བིནྡ་ཁྱོད་ཁྱིམ་འོངས་པ། །
དེང་བདག་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་གང་། །
དགའ་བ་འདི་ནི་སླར་ཡང་ཁྱོད། །
དུས་ཀྱིས་འོངས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། གོ་བིནྡ་སྟེ་གླང་རྫིའམ་གཞི་ཐོབ་ཅེས་གྲགས་པའི་ཁྱབ་འཇུག་ཁྱོད་བདག་གི་ཁྱིམ་འདིར་འོངས་པ་ལས། དེང་གི་དུས་བདག་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་ནི་སླར་ཡང་ཁྱོད་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཉིན་མོ་ལ་བབས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་འོངས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་འཇུག་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་དངོས་སུ་འོངས་པའི་དགའ་བ་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཉམས་ཚིག་ཏུ་སྨྲས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་གྱང་ཐང་བསྟན་
པའི་སྒྲོན་མེས།

ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་སྲིལ་མཁས་ཤིང་། །
ཞི་དུལ་འགྲོགས་ན་བདེ་བའི་རིགས་སྣ་ཁྱོད། ། །
མཐོང་ཞིང་བཀའ་མཆིད་འཕེལ་བའི་དགའ་བ་འདི། །
གཞན་གྱིས་སྟེར་ནུས་མེན་ཕྱིར་སྨར་ཡང་ཕྱོན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང) ཐོད་ལྟོངས་འཇིག་རྟེན་གསར་པའི་ངོ་མཚར་གཏམ། །

བློ་ལྡན་ཁྱོད་ཞལ་འཛུམ་པའི་མཆུ་སྒྲོས་ལས། །
ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་རབ་སྒྲོ་ཐུར་པས། །
ཡང་གཅིག་ཅན་པར་འདོད་དོ་སྨར་ཡང་གསུངས། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

དགའ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགའ་བ་ནི།

དགའ་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ལ་ཡང་། །
དགའ་བའི་ཅམས་སྟོན་གཟུགས་བརྙན་དགའ། ། །

རང་ཉིད་གང་ལ་དགའ་བའི་ཡུལ་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡང་
ལྟག་པར་དུ་དགའ་བ་སྐྱེས་པའི་ཅམས་འགྱུར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཞེག་སྟེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཟླ་བ་ཉི་མ་ས་བྱང་མཁའ། །
ཐྲི་ན་ལྷ་ཞག་ཕྱེད་དང་མེ་དང་ཚུ། །
ཞེས་པའི་གཟུགས་རྣམས་རབ་འདས་ནས། །
ལྟ་ཁྱོད་ལྟ་བར་ཅིད་ཀྱིས་ཅི། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་ས་དང་བྱང་དང་ནམ་མཁའ་
དང་། ལྟ་ལ་ཐྲི་ན་ལྷ་ཞག་ཕྱེད་པ་དང་། མེ་དང་ཚུ་བཅས་ལྟ་དབང་ཐུག་གི་
གཟུགས་ས་མ་བཀོད་པ་བཀྲད་པོ་འདི་རྣམས་ནི། ཀུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་མཐོང་

བྱང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ཆུམས་ལས་འདས་ནས་དབང་ཕྱུག་གི་གཟུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཕྱ་བ་དང་ཡང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བཀྲད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སྐྱེ་བོ་ཐུན་མོང་བ་ཆུམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་དཀའ་བའི་ལྷ་ཚེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཅམ་ཡང་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་ལྟ་བཞིན་པའི་ངེད་ཀྱི་ནུས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཞེས་ར་སྒྲའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་ཚོ་ཆས་ལྟ་དབང་ཕྱུག་ཚེན་པོ་བསྒྲབས་ནས་ཞལ་མ་མཐོང་བའི་སྟོན་དུ་ལྟ་དབང་ཕྱུག་གི་བཀོད་པ་བཀྲད་ཅམ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ལྟག་པར་དུ་དགའ་བ་སྐྱེས་པའི་ཉམས་སྟོན་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་ཚོ་ཆས་ལྟ་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་རྒྱ་གར་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས། འདིར་ཞལ་མ་མཐོང་བའི་སྟོན་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཅམ་ཞིག་མཐོང་བ་ལའང་དགའ་བ་སྐྱེས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒོན་མེས།

<u>མཚན་དཔེའི་དཔལ་འབར་ཐུབ་པའི་ཞི་མ་ཡི།</u> །
<u>མཐོས་སྒྲ་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་འདས་ཀྱར་ཀྱང་།</u> །
<u>དེ་ཡི་ཞལ་སྐྱེན་སྐྱེ་རྒྱའི་བསོད་ནམས་ཞིང་།</u> །
<u>རྗོ་ཀླུ་ལྟ་ལྟང་བརྟན་མཇལ་བས་རབ་དགའ་རྒྱས།</u> ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) <u>རྒྱ་ཚེན་གྱིང་ལྟ་མཚོ་བཞིའི་བཀོད་པའི་གཟུགས།</u> །
<u>དངོས་སུ་ལྟ་བའི་ཚོ་ཕྱིས་ཐལ་ཀྱར་ཀྱང་།</u> །
<u>རྒྱང་རིང་འཇིག་རྟེན་གསལ་བའི་གློ་གར་ཏན་འདི།</u> །
<u>ཁྲ་ཚུང་མིག་ལ་ངོ་མཚར་ལྟད་མོ་ཆེ།</u> ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(21)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན།

(1)ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ།

སྐྱེགས་སོགས་ཉམས་བརྒྱད་གང་རུང་གི །

རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་ཉམས་ལྡན་རྒྱན། །

སྐྱེགས་པ་དང་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་འགྱུར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཚིགས་རྒྱན་ཞེགས་ལ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(2)ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། །

སྐྱེགས་དང་དྲག་ཤུལ་དཔའ་བ་དང་། །

སྙིང་རྗེ་མི་སྡུག་བཞད་གད་དང་། །

ཚད་བྱང་དང་ནི་འཇིགས་རུང་ངོ་། །

ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་དེ་ཡང་བརྗོད་བྱའི་སྐོར་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་ཏེ། ༡. སྐྱེགས་པའི་ཉམས་དང་། ༢. དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་དང་། ༣. དཔའ་བའི་ཉམས་དང་། ༤. སྙིང་རྗེའི་ཉམས་དང་། ༥. མི་སྡུག་པའི་ཉམས་དང་། ༦. བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་དང་། ༧. ཚད་བྱང་གི་ཉམས་དང་། ༨. འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་སོ། །

(3)ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་སྐྱེགས་པའི་ཉམས་ནི།

ཁྱད་འཕགས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །

ཉམས་འགྱུར་བརྗོད་པ་སྐྱེགས་པའི་ཉམས། །

གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ལ་དགའ་སྤྲོས་ཤིང་ས་པའི་ཉམས་འགྱུར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་

ཤར་བའི་ཚོགས་བརྟེད་པ་ཞིག་ཏུ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྟེད་ཆ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཤེ་བ་ཞེས་བྱ་ཕ་རོལ་ཏུ། །

བདག་དང་འགྲོག་ཕྱིར་བདག་འཆི་འདོད། །

ཡ་བཏུ་དེ་བདག་གིས་ནི། །

སྐྱེ་འདི་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་ཐོབ། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ཤེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་མཛོས་མ་གང་དང་འགྲོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་ཤེ་བར་འདོད་པ་ལ། ཡ་བཏུ་སྟེ་སྲུང་ཕྱིད་མར་གྱུགས་པའི་མཛོས་མ་དེ་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ཁ་ཡི་ལམ་ལ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཟློད་པའོ། ། འདི་ནི་རྒྱ་གར་ཀྱི་ཡུལ་པད་སྟ་ལའི་ཕུ་ཏ་ཡ་ན་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་ལོ་ཚྭ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཤར་པ་ཞེས་བསྒྱུར་བ། 《འདུལ་བའི་ལུང》ལས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཐུང་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་བཙུན་མོ་ཡ་བཏུའི་བུ་མོ་ཤེན་ཏུ་མཛོས་པ་དེ་ལ་ཆ་ཅང་ཚགས་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཤོར་བ་ན། བློན་པོ་ཆེམས་ཀྱིས་བཙུན་མོ་དེ་ས་གནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཐྱས་ནས་ཤིའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་དེས་ད་ནི་བཙུན་མོ་དེ་དང་ཚེ་འདིར་མཉམ་དུ་འགྲོག་པའི་རེ་ཐག་ཆོད་ནས། ཤེ་བའི་ཕྲེས་ལུ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གཏམ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཕྲེས་ལུ་འབྱངས་ཏེ་རང་ཤེ་བྱ་བར་འདོད་པ་ན། བློན་པོ་ཆེམས་ཀྱིས་བཙུན་མོ་དེ་སྨྲར་གསོན་ཆོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏད་པས། རང་ཉིད་འཆི་མ་དགོས་པའི་སྟེང་དུ་ཡ་བཏུ་བདོས་ལུ་ཐོབ་པས་ཏ་ཅང་ཁེམས་དགའ་བར་གྱུར་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བང་སྒྲར་བའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྟེད་ལ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བློས།

ནང་དོན་གཅོར་བྱས་ཐ་སྙད་གཞུང་ལུགས་ཆེམས། །

ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྣང་བས་པའི་ལག་རྩེས་སུ། །
ཏྲི་གསལ་མཁས་མང་ཚོགས་པའི་མདུན་ས་བུ། །
སྨོན་པས་པ་དག་བའི་འཇུམ་མདངས་ཅི་ཡང་ཕྱུང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང) བོད་ལྗོངས་གཙུག་ལག་མཐའ་ཡས་ཆུ་གཏེར་ཆེར། །
ཟངས་སུ་སྨོད་པའི་སྐལ་བ་ཕྱ་ན་ཡང། ། ཡུན་ཐུང་ཞིག་ལ་བདག་བློའི་ཡོལ་གོ་བུ། ། ཆུ་ཐིགས་ཙམ་ཞིག་ཏོང་བ་ཕེ་མ་མཚར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྐྱེ་བ་པའི་ཉམས་ལས་འགྲོས་པའི་ཞར་ཐུང། སྐྱེ་བ་པའི་ཉམས་ཀྱི་མཚོན་བྱའི་ནང་དོན་ལ་སྟ་ཚོགས་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་མཇོས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་བ་དང། ཁོང་ཁྲིར་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང། རི་བོ་དང་ཆུ་དང་ནགས་ཚལ་སོགས་ཡུལ་ཕྲོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཇོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་བ་དང། རྒྱན་དང་ཞོས་དང་ཕོ་ཐང་དང་བཙུན་མོ་དང་བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པའི་ཟངས་སྨོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང། དཀའ་ཐུབ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཀུན་བ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་ནང་དོན་ཅ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང། ཤྲཱ་བས་འདིར་བྱང་མེད་ཀྱི་འཕྲོར་པའམ་ཟངས་སྨོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཚོན་པའི་སྐྱེ་བ་པའི་ཉམས་ཡིན་ནོ། །

ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་བྱག་ཏུལ་གྱི་ཉམས་ནི།

ཁྲོས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ། །
བྱག་ཤུལ་ཆེ་སྟོན་བྱག་ཤུལ་ཉམས། །

ཁྲོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཁྲོས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱག་ཤུལ་ཆེ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པར་རྒྱད་པའི་ཚོགས་ཞིག་སྟེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཤད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

གང་གིས་ནག་ཨོ་བདག་མདུན་ནས། །

སྣ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲངས་ཐུར་པ། །
བསྟན་དཀའ་སྒྲིག་ཅན་ཐོབ་པ་འདི། །
སྐད་ཅིག་འཚོ་བར་འགྱུར་རམ་ཅི། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། གང་གིས་ཏེ་བསྟན་དཀའ་ཞེས་བྱ་བས་འཇིགས་སྟེའི་ཚུང་མ་ནག་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མདུན་ན་གནས་བཞིན་པ་དེ་སྣ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲངས་ཤིང་ཐུད་པར་ཐུར་པའི་སྒྲིག་ཉེས་ཅན་བསྟན་དཀའ་དེ་ཉིད་འཇིགས་སྟེ་བདག་གི་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་འདི། དཔེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་འཚོ་བར་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་ནང་དུ་ཁྲོ་སེམས་ཏ་ཅང་ཆུས་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་དགེ་ཕུལ་གྱི་ཉམས་ཐོན་པའོ། ། འདི་ནི་ཀྱི ཞེས་པ་སྐུ་བསེང་གི་བུ་ལྟའི་ཐུན་མོང་གི་ཚུང་མ་རྗེ་ པ་དེ། ཞེས་པའི་མིང་ཡིན་པ་དང། འཇིགས་སྟེས་བསྟན་དཀའ་བསད་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ཞིང། ལོ་རྒྱུས་འདི《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དཀའ་སྟོན》ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ་ནང་དུ་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗེད་ལ་པཾ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

བདག་གི་ཡུལ་ནས་མཆིས་འཐང་ངོ་མཚར་ཆོས། །
ཞིན་ཚོར་དྲངས་ཤིང་དཔའ་བོ་དུ་མའི་སྒྲིག ।
ཞེར་བློངས་སྒྲིག་ཅན་ཆོར་ཁང་ཁྱོད་ཐོབ་པ། །
གཅའ་སྐའི་འོག་འདིར་སྐད་ཅིག་འཚོའམ་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) བགྲང་གིས་མི་ལང་ཞེས་མེད་མི་ཡི་རིགས། །
ལོ་གྲངས་མང་པོར་མཆོད་ཀྱིས་སྒྲིག་བཀྲམ་ཞིང། །
ཚུ་ལྷུང་དྲག་པོར་བསྒྱུར་ལ་མི་ཡུར་ཞེས། །
ཆེན་པོ་ཆོར་ཀྱི་ལྷོན་རབས་གཏམ་དུ་གྲགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དྲག་ཕུལ་གྱི་ཉམས་ཀྱི་ཞར་ཐུང། ཁྲོས་པའི་ཉམས་མཆོད་ཆེད་ཀྱི་རྣམ་པ་

མི་འདྲ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དཔའ་བོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་ན་
དགྲ་སྟེར་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྣང་མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་། སྨིན་མཚམས་སུ་ཁྲོ
གཤེར་བསྡུས་པ། རྒྱོབ་སོང་ཀྱི་ངར་སྐད་སྒྲོགས་པ། རང་གི་ཞེ་འགྱམ་དུ
གནས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲོག་སྲུང་བ་པོ་དག་ལའང་མཆོན་དང་ལྷག་གིས་བརྟེག
པར་ཐོམ་པ་སོགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདུད
བཏུལ་བ་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་དགྲ་པོ་བཏུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྲོ
བའི་རྣམ་འགྱུར་ལྟ་བུ་སོགས་ནང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པར་ཁྲོ་བ་འཕེལ་བའི
ཕྱི་རྟགས་ལྟས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་བར་མངོན་པ་རྣམས་བཤད་པའོ། །

ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་དཔའ་བའི་ཉམས་ཀྱི།

ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ལས། །

སྒྲོ་བ་འཕེལ་སྟོན་དཔའ་བའི་ཉམས། །

རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་བུང་བ
ཞིག་ལ་སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་བ་རྒྱས་པའི་ཚིག་བཤད་པ་ཞིག་སྟེ།

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དཔེར་བཤད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

<u>མཚོར་བཅས་ས་ལས་མ་རྒྱལ་ཞིང་</u>། །

<u>རྣམ་མང་མཚོད་སྦྱིན་མ་བྱས་ལ</u>། །

<u>སྟོང་ལ་ནོར་རྣམས་མ་ཟིན་པར</u>། །

<u>ས་སྐྱོང་དུ་བདག་ཏུ་ལྟར་འགྱུར</u>། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ས་གཞི་འདི་ལས
དཔྱང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རྒྱལ་ཞིང་། རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་རྒ་གཅང་གི
མཚོད་སྦྱིན་སོགས་རྣམ་པ་མང་པོའི་མཚོད་སྦྱིན་ཡང་མ་བྱས་ལ། སྟོང་བ་རྣམས
ལ་གང་འདོད་པའི་ཟས་ནོར་རྣམས་ཀྱང་མ་སྦྱིན་པར་གློ་བུར་དུ་ས་གཞི་སྐྱོང
བའི་རྒྱལ་པོར་བདག་ཏུ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འདི་འདྲ་བ་ཅང་སྲིད་དམ་ཞེས་རང་ཉིད
འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བརྟེད་པ་ལྟ

བྱའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཏྲ་ལའི་བྲ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྟ་བས།

བསྟོད་དཀའི་ལམ་དུ་ངལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས། །

འཕགས་ཡུལ་མ་བསྐོར་གྱངས་མེད་པར་ཐུན། །

མ་བསྟེན་པར་ཡང་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས། །

སྣ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་ཞབས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ཆོ་ཐུར་ཤེས་རབ་རྩལ་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། །

ཚེད་སྐྱོང་སྐོབ་གྲ་དག་ཏུ་མ་བསྐྱོད་ལ། །

ཡུན་རིང་ལྷུངས་པའི་ངལ་བཞང་བསྟེན་མེད་པར། །

ཆུམ་མང་རིག་གཞུང་ཁོང་དུ་ཆུད་འདི་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཔའ་བའི་ཉམས་ཀྱི་ཞར་ཐུང་། དཔའ་བའི་ཉམས་མཆོག་ཕྱིད་ཀྱི་ཆུམ་གྱངས་ལ། རང་ལ་དབང་བའི་ཟས་ཆོར་སོགས་དང་ཐ་ན་ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་གཏོང་བ་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པ་ནི་ཐྲིན་པ་ལ་དཔའ་བ་དང་། ཁྲིམས་ལྡན་བ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཐྲོད་པ། བཙོན་འགྲས་ཙོམ་པ་སོགས་དཀའ་ངལ་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ལ་དཔའ་བ་དང་། གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། གཅན་གཟན་ཀྱི་གནོད་པ་དང་། རང་ཐྲོང་གི་གནོད་འཚེ་སོགས་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པའི་འཐབ་ཙོད་ཕྱིད་ཕར་ཕྱོ་བ་སོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་དཔའ་བ་ཡིན་པས་དེས་མཆོག་ནས་ཐྲོར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་སྐྱེང་རྟེའི་ཉམས་ནི།

ལུག་བསྟལ་ཆུ་དང་དེ་འབྲས་ལ། །

ཐྲོད་པར་མི་བཟོད་སྐྱེང་རྟེའི་ཉམས། །

ལུག་བསྟལ་ཐྲོང་བའི་ཆུ་ལྷོག་ཉེས་བསགས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པའི་ ལུག་ བསྟལ་ ལྷ་ ཆོགས་ ལ་ ཐྲོད་ པར་ སེམས་ ཀྱི་ གཏིང་ ནས་ བཟོད་

བླུགས་མེད་པའི་ཆུ་ངན་ཀྱི་ཚོགས་བརྟུད་པ་ཞིག་སྟེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྟུད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ལུས་འཇམ་གང་ལ་པན་ཡི། །

མལ་སྟན་དག་ཀྱང་རྒྱབ་ཟྭད་མ། །

ལྷ་མོ་དེ་ནི་རོ་ཁང་དག ।

སྲིག་ཟ་ལྡན་པར་ཇི་ལྟར་ཤལ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ལུས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན་གང་ལ་པན་པའི་མལ་སྟན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་དག་ཀྱང་རྒྱབ་ཤས་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་མཛོས་མ་ལྷ་མོ་དང་འདྲ་བ་དེ་ནི། རོ་ཁང་དུ་རོ་སྲིག་པའི་ཐབ་སྲིག་ཟ་སྟེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་ལྡན་པའི་ནང་དུ་ཇི་ལྟར་ཤལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་བཟོད་པར་ནུས་ཞེས། རྒྱལ་པོ་ཤེ་བ་ན་དེའི་རོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བཙུན་མོ་རྟེས་སུ་ལུས་པ་གསོན་པོར་སྲིག་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བོ་སྟེང་རྟེ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་སྣོས་པ་ལྟར་ཐུས་པ་ཏེ། ཕྱོན་ཏུས་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ་གཤེས་སུ་རྒྱལ་པོ་དང་ཐམ་ཟིའི་རིགས་གཤེས་ལ་སྐྱེས་པ་ཕྱོན་ཏུ་ཤེ་ན། ཤུལ་ཏུ་ལུས་པའི་བུད་མེད་དེ་བདག་པོ་ཤེ་བའི་རོ་དང་མཉམ་ཏུ་གསོན་པོར་སྲིག་པའི་ལུགས་སྒོལ་ཡོད་ལ། བལ་པོའི་ཡུལ་ཏུ་རྒྱལ་རིགས་དང་ཐམ་ཟིའི་རིགས་གཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གཤེས་ཐོག་མར་གཤེན་ལྷོག་བྱེད་ཤླབས་དེ་བཞིན་བྱེད་རྒྱའི་ཁ་ཆད་བཞག་ཡོད་ན་དགོས་ལ་མེད་ན་ཡི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཅམ་ཡོད་པར་ཕོད་ཀྱི་ཚོ་རྒྱས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྟོད་ལ་པཏ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

ཀུན་ཀྱིས་སྨྱོ་བོར་བཀུར་བཞིན་མཐོན་པའི་ཁྲིར། །

རབ་འཕྱོང་དང་ཟབ་ཚོས་ཀྱིས་ཟླུབ་བཞིན་པ། །

གནམ་སའི་དབང་ཕྱུག་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་མཁྱལ། །

མཚོན་རྟོན་རེག་བྱ་ཐུབ་མ་ཇི་ལྟར་བཟོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ། ཡང་ནི(རང) ཐུམས་བཅོས་སྟོང་བའི་ཕ་མ་སྲོག་དང་བླལ། །

ཡུལ་མི་གཉེན་བཤེས་དགྲ་ཐེས་ལྟག་མེད་བཅོམ། ། ལྟབ་ལྟབ་མེ་ལྷེ་འབར་བའི་ཁྱིམ་ཀྱི་ནང། ། གསོན་པོར་འཚོག་པའི་བུ་ཕྲུག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྨྲིང་རྟེའི་ཤམས་ཀྱི་ཞར་ཐུང། ལུག་བསྟལ་གྱི་ཆུ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཐུང་བཞིན་ པ་ སོགས་ གཅོ་ བོར་ ཐུས་ པའི་ སྨྲིང་ རྟེའི་ ཡུལ་ ཀྱི་ ཆོམ་ གྲངས་ ལ། འཇིག་རྟེན་ ཀྱི་ དབང་ དུ་ ཐུས་ ན་ ཡུལ་ ཀྱི་ ཁྱིམས་ དང་ འགལ་ བའམ། ཡུལ་ ཀྱི་ གནས་ཚུལ་ དངོས་ དང་ འགལ་ བ། ཐུ་ བར་ འོས་ པའི་ ལས་ མ་ ཐུས་ པ་ སོགས་ ནི། ལུག་ བསྟལ་ ཀྱི་ ཆུ་ དང་ ། ཁྱིམས་ རར་ ཤེས་ ཚད་ ཕོག་ པ་ དང་ ། དགྲ་ བོ་ དང་ ཕྲད་ པ། གཉེན་ དང་ ཐལ་ བ། ནད་ ཏྲ་ བོས་ མནར་ བ། དབང་ པོ་ ཟློན་ ཅན་ ཏུ་ ཆུར་ བ་ སོགས་ ནི་ ལུག་ བསྟལ་ ད་ ངོས་ ད་ ། དེ་ བཞིན་ ཏུ་ ར་ ཁེད་ ལ་ མ་ ཤེས་ ཀ་ གཡོ་ གས་ ཕོག་ པ། བས་ མ་ པ་ ཐུང་ པོས་ ཐུ་ བ་ བཙམ་ ཀྱང་ འཐུས་ བུ་ ཏེ་ ལས་ ལྟོ་ ཐ་ ལྟ་ ཐུང་ ཐ་ སོགས་ ར་ ང་ ཐོག་ ཏु་ བབས་ ན་ ར་ ཁེད་ ཀྱིས་ བཟོད་ མི་ ནུས་ པ་ ནམས་ ཀ་ ཞན་ ཐོག་ ཏु་ བབས་ ན་ ཡ་ ང་ ཀ་ ད་ ང་ ། ། ཆ ། ། ཀྱི་ བའི་ ཡུལ་ ཡིན་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

ཤམས་ལྟན་ཀྱི་ཆུན་ཀྱི་ནང་ཀ་ལེས་ལྟ་བ་མི་ཐུག་པའི་ཤམས་ནི།

ཡིད་ དུ་ མི་ འོང་ ད་ ངོས་ པོ་ ཡིས། ། ཞེ་ ལོག་ ཆྱིད་ ཐེད་ མི་ ལྟག་ ཤམས། །

བཟློད་ ཐུའི་ ད་ ངོས་ པོ་ ཀཀ་ ཀྱི་ ཆུ་ ལ་ ཡིད་ དུ་ མི་ འོང་ ཞིང་ ཚུག་ ཕྱོ་ བའི་ ཀནས་ ཚུལ་ ལ་ ཆ ཚོགས་ ལ་ བཏེན་ ནས་ ཞེ་ ལོག་ པའི་ ཤམས་ ལ་ ཞིག་ ཐེ།

དེའི་ ཕོ་ ངོན་ ཀྱི་ ད་ ལེར་ བཟློད་ ཙ་ བ་ ལས་ བཤད་ པ།

ཆུ་ མས་ བཆུན་ པའི་ ལྷིན་ པོ་ ཆུ་ ཤས། །

ཨ་ ཁོ་ ཝེད་ ནོ་ ད་ ང་ ལྟན་ ཅིག་ ཡར། །

ལས་པ་སྦྱར་བས་ཁྱོད་དགའི་ཁྲག །
འཕྲང་ས་ཤིང་འཕྲང་ས་ཤིང་གར་ཕྱེད་དོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཀྱེ་ལྷ་ཞེས་བོས་ནས་ཆོལ་བུས་དཀྱིས་པའི་རྒྱ་མ་ཁྲག་གི་ མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ཅན་གྱིས་ལུས་བརྒྱན་པའི་སྲིན་པོ་མི་རོ་ཟ་བ་རྣམས་མགོ་བོ་ མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་དགའི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏु་ལས་པ་སྦྱར་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་དགྱ་བོ་ཁྱོད་ ཀྱི་རལ་གྱིས་སྲོག་བཅད་པའི་ཁྲག་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕྲང་ས་ཤིང་གར་ཕྱེད་དོ། ཞེས་པ་འདིར། རྒྱ་མ་དང་། མགོ་མེད་པའི་རོ་དང་། དགྱ་བོ་བས་བཅད་པའི་ཁྲག་ འཕྲང་པ་སོགས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཙམ་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞིང་ཞེ་མེར་བའི་རྣམ་ པ་ཐོན་པའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དབྱངས་ཅན་ དཀའ་ལྷོས།

རབ་ཏु་དྲི་ང་གཤང་གཅེའི་འདམ་ཤུབ་སོགས། །
མི་གཙང་ཤས་ཀྱིས་གང་བའི་ཕྲེང་བུ་བུ། །
དམངས་རིགས་ཡི་དྭགས་འགའ་དང་འབྱུས་རྣམས། །
རབ་དགས་འཇུག་ཅིང་ཚོམ་མེད་རོལ་བར་བྱེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་ ཏུའམ།

ཡང་ན།(རང་) མི་གཙང་གཤང་གཅེའི་འདམ་དུ་ལྷུང་བ་ཡི། །
བམ་རོ་རྨལ་བའི་ཤ་རྨལ་རྣག་ཁྲག་ལ། །
འཁོར་ཞིང་འདུ་བའི་འབྱུ་སྲིན་བུ་ཀུན། །
འཕྱར་ནས་གཙང་མའི་ཟས་ཀྱི་ལྷེང་དུ་འབབ། ། ཅེས་པ་ལྟ་ ཏུའོ། །

མི་སྡུག་པའི་ཉམས་ཀྱི་ཞར་ཐུང་། མི་སྡུག་པའི་རྣམ་གངས། ལུས་མི་ ཐུག་པ་སྦྱར་པོ་དང་། ཞར་བ་དང་། ལོང་བ་དང་། འཛིང་པོ་དང་། ལྟ་བ་ ཅན་ལ་སོགས་པ་དང་། ངག་མི་ཐུག་པ་ལྟར་ལྷིག་དང་། འཛོར་བ་དང་།

ཚལ་ཆོལ་དང་། ཆོགས་པར་དགྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་བཙོག་གཏམ་སྣ་བ་དང་། ཡུལ་མི་ལྷག་པ་རང་ཇོང་དང་། སྟོང་དུམ་ཅན་དང་། ཆོར་མ་ཅན་དང་། འདམ་ཕུབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་གང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཙམ་ཀྱིས་སྣ་འགེབས་པ་དང་རྨོག་ཆོགས་པ་བོགས་ཞེ་མེར་བའི་ཆམ་འགྱུར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོན་ནུས་པ་ཆམས་ཡིན་ནོ། །

ཁྱམས་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བྱག་པ་བཞད་གད་ཀྱི་ཁྱམས་ནི།

བཟོད་པའི་ཆོག་དེས་ཁྱད་པ་པོར། །

བཞད་གད་འཕེལ་བྱེད་བཞད་གད་ཁྱམས། །

ངག་ཏུ་བཟོད་པའི་ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པ་པོ་ཆམས་ལ་ཐོད་ཀྱི་བའི་ཁྱམས་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་དཔེར་བཟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྲོག་ས་ཆོ་ཝེ་ཏོ་ག་མ་ཏྲི་ངས་མ། །

ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མའི་ངར་ལ་ནི། །

ས་ནས་རྟེས་གསར་བ་ཆགས་པ་འདི། །

སྟོང་གཡོགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱིབ་པར་མཛོད། ། ཅེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། ཀྱེ་ཁྲོག་ས་ཆོ་ཝེ་ཏོ་ག་མ་ཏྲི་ངས་མ་ཞེས་བོས་ནས། ཕྱིས་པ་དང་ཟེས་པའི་ངལ་དུབ་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་ལ་རྒྱན་དུ་བཏགས་པའི་ཆེ་ཏོ་ག་ཆམས་ཏྲི་ངས་པར་ཐུར་པ་ལ་བཞད་གད་སློང་བའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་སྟེ། (དཔེར་ན་ཕྱིས་བུ་གཟུགས་ངན་པ་ཞིག་ལ་ཕྱི་གཟུགས་བཟང་ཞེས་འབོད་པ་ལྟ་བུ།) དེ་ལྟར་བོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མའི་ངར་ལ་སེན་ཟེས་ཟ་ཐའི་ཀུང་ཟེས་དང། ཇི་ཙོང་འཕར་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་གསར་དུ་བཏོད་པ་སྟོང་གཡོགས་ཀྱིས་ཕྱིབ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བཟོད་པ་འདིར། ནུ་མའི་ངར་ལ་ཕྱིས་པའི་སེན་ཟེས་ཐུང་བ་དང། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་མ་ཏྲི་ངས་པ་གཞིས་འགལ་བའི་དོན་ཀྱིས་བསྟན་པས་ཁྱད་པོ་ཆམས་ལ་བཞད་གད་སློང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བཙོན་ལ་པཏ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

ཞི་དུལ་ཏུར་སྨིག་འཆང་བའི་རབ་ཐུང་ཁྱོད། །
ཀུན་གྱི་དགའ་མ་ལས་ཐོབ་སྲུ་ལྷན་ཞེ། །
ས་ཀདུབ་ས་རར་ཚའི་ངོས་ལ་ཐྲས་པའི་ཕྱག །
ཏུལ་གཟན་མཛེས་པའི་ཕན་ཏུ་སྒྲ་བར་མཛོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ལུས་མཆོག་ལྟེ་བར་མགོ་སྐྱེས་དང་བྲལ་བས། །
གཡས་གཡོན་ལན་བུ་དག་གིས་འགེབས་ཕྱེད་ཀྱང། ། ཏྲན་པས་མ་ཟིན་གཞིད་དུ་ཡུར་བ་ན། །
མེས་ཚོག་ མགོ་ ཏོ་ ལྟ་ བུའི་ རང་ མདོག་ སྟོན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་ཀྱི་ནང་ཚན་བཞད་གད་སྟོང་བའི་ནང་དོན་གྱི་ཆམ་གང་ས་ལ། རྟོག་ཕྱིད་ཀྱི་ཚོག་གང་ལ་བཞད་གད་འཕྱིན་པའི་ཁུས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། སྒྲིན་ནང་ཚ་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པོ་ཆམས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོད་དང་ཆམ་འགྱུར་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་མིན་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཏྲེན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་གཏམ་དང་ཁ་སྒྲོད་ལས་བཞད་གད་སྟོང་བ་ཡོད་ལ། ཡང་སྟན་ངག་མཁན་དང་། ཐོས་གར་མཁན། བཞད་གད་མཁན་པོ་ཆམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུང་ས་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུང་བའི་ཐུ་ཆུལ་ཀྱི་ཉམས་ལས་གད་མོ་ཏོད་པ་དང་། འཇུམ་པ་དང་། ཐལ་མོ་རྡེབ་པ་སོགས་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་ཐོན་པ་ཡོད་པས། སྐབས་འདིར་ཅི་ཐུ་ཆུལ་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་ལ་གོ་དགོས་སོ། །

ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བདུན་པ་ཆད་ཐུང་གི་ཉམས་ནི།

ཐོན་མེད་ཁྱད་འཕགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །
ངོ་མཚར་སྐྱེས་སྟོན་ཆད་ཐུང་ཉམས། །

ཐོན་ཚད་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཐུང་མ་ཚུང་ཞིང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཐོན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

དཀའ་ཚལ་ཐྲོན་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི། །
འདབ་མ་གསར་བ་ཁོས་བཟང་དང་། །
མེ་ཏོག་དོ་ཤལ་ལ་སོགས་ཅན། །
ཡལ་འདབ་ཁང་པར་གྱུར་པ་མཚར། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། དཀའ་བའི་ཚལ་ཏེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཀྱི་ཐྲོན་ཤིང་བཟང་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་འདབ་གསར་དུ་འཕྲུང་ས་རྣམས་ཁོས་བཟང་པོར་གྱུར་པ་དང་། མེ་ཏོག་རྣམས་དོ་ཤལ་དང་དཔྱང་རྒྱན་དང་ཆ་རྒྱན་ལ་སོགས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡལ་འདབ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པས་སྟེང་ནས་གྱུར་ལྟར་ཕྱབ་ཅིང་མཐའ་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བས་ཁང་པར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཕེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ་ཐར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་འདིར། ཐྲོན་ཤིང་གི་ལོ་འདབ་གསར་པའི་གོས་དང་། མེ་ཏོག་གི་རྒྱན། ཡལ་འདབ་རྒྱས་པའི་གུར་ཁང་དང་ལྡན་ཁ་ཡས་ཝི་སོགས་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་ཆེད་དུ་བསམ་ནས་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་ཁམས་ཐྲོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལྟ་དང་གྲྭ་པས་བསྟེན་འོས་དབེན་པ་འདི། །
ལྷན་སྐྱེ་གོར་མ་ཆོར་བུའི་ཁྲི་འཕང་དང་། །
ཚུ་འཇོན་གཏུགས་དཀར་བསིལ་བུའི་རྩ་ཡབ་གཡོབ། །
ཁེ་ཟླའི་འོད་ཟེར་སྐོན་མེར་གྱུར་པ་མཚར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ཕྱི་ནང་ཀུན་གསལ་གཞལ་མེད་ཁང་བཟང་དབུས། །
གང་བསམ་འདོད་འཇའི་རིན་ཆེན་ཆོར་ཀྱིས་གང་། །

ཞེན་མཚན་མི་ཕྱེད་ཆོར་བྱའི་སྨོན་མེས་མཛོས། །
ལོ་བརྒྱ་སྣོད་ཅིག་ཡུན་དུ་གྱུར་འདི་མཚར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཆད་ཐུང་གི་ཉམས་ཐོན་པར་ཕྱིད་པའི་ནང་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། རིགས་མཐོ་བ་དང་། གཟུགས་བཟང་བ། སྟོབས་འཕྱོར་དང་ལྡན་པ། རྒྱལ་གྱིད་ཀྱི་མངའ་ཐང་ཆེ་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀ་མཚར་བ་དང་། བློ་གོས་དང་། ཐུ་ཚལ་དང་། མིག་འཕྲུལ་དང་། སྒོ་བས་པ་དང་། ཕྱིང་སྟོབས་དང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལུགས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་ཆོས་ཕུལ་དུ་ཐུང་བ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ཡང་དེ་འདྲ་བར་བཟོན་མེམས་སྐྱེད་པ་དང་། ཁ་དང་མིག་གཏངས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་བ་ཐུ་ལྟང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་ཡང་བཤད་པ་དང་། སྐད་གསང་མཐོན་པོས་སྨོགས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཐོན་ནུས་པ་རྣམས་སོ། །

ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་ཆེ།

འཇིགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱ་གང་ལས། །
སྐྱ་བའི་ཉམས་སྟོན་འཇིགས་རུང་ཉམས། །

ལྟ་ན་བཟོད་པར་དཀའ་ཞིང་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལས་སྐྱ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཐོན་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བཤད་ཙམ་བལྟད་པ།

རྩེ་མོ་དཀ་ལ་མེ་གནས་པ། །
བརྒྱ་ཕྲེན་གྱི་ནི་རྡོ་རྗེ་གང་། །
འདི་ནི་དྲན་ན་ལྟ་མིན་གྱི། །
བྱང་མེད་མངལ་ནི་ལྟང་བར་ཕྱེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། གང་གི་རྩེ་མོ་དཀ་ལས་མེའི་འཚུབ་མ་མཆེད་ཅིང་

འབར་བ་གནས་པ་ལྟ་དབང་བརྒྱ་ཕྲིན་གྱི་ཕྱག་མཚན་རྣོ་ཐེ་ཅེ་མོ་བརྒྱ་པ་འདི་ མཐོང་བ་དང་ཐོས་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ས་མས་ལ་དྲན་པ་ན་ཡང་འཇིགས་ཤིང་ སྐྱག་པའི་དབང་གིས་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་བྱད་མེད་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་མངལ་ནང་གི་ ཕྲིས་པ་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་ས་ལ་ལྷུང་བར་བྱེད་དོ། ། ཅེས་པ་འདིར་ལྟ་ ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྲིན་གྱི་ཕྱག་མཚན་རྣོ་ཐེ་དེ་ས་མས་ལ་དྲན་པའི་སྐབས་ལྟ་མ་ ཡིན་གྱི་ཚུང་མའི་ མངལ་གྱི་ཕྲིས་ པ་ དབང་ མེད་ དུ་ ལྷུང་ བར་ བྱེད་ ནུས་ པའི་ འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་བརྗེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞི་དོན་དེ་ དང་ མཐུན་ པའི་ མཚན་ གཞི་ དགེ་ བརྗེད་ ལ་ ངན་ངས་ ཅན་ དགའ་བློས།

<u>འཕགས་ཡུལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེ་མ་གཞིས་ཀྱིས།</u> །
<u>ཕས་ཆོལ་སྟོང་གི་ཕྱོགས་པ་འཕྲིག་པའི་གཏམ།</u> །
<u>དྲན་ཚེ་ཆུ་སྟེགས་ཆོལ་བ་མཐའ་དག་ནི།</u> །
<u>ཆེས་ཆེར་ དཔངས་ པས་ ས་ལ་ ལྷུང་ ལྷོག་ མར་ འབྱིན།</u> ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའམ།

ཡང་ན།(རང) <u>ཆོ་ཏར་རལ་གྲི་འབར་བའི་སྐད་ཅིག་འདྲ།</u> །
<u>ལྟ་མཐང་ས་ཆེམ་ཆེམ་འཕྲོ་བ་འཕྱར་ཙམ་ཀྱིས།</u> །
<u>མ་བཏབ་པར་ཡང་དགྲ་ལྟ་དུ་མའི་ལ་ལ</u> ।
<u>འཕྲོག་པར་བྱེད་ནི་ཆོལ་བར་ནུས་པ་ལ</u> ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྐབས་འདིར་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་ཐོན་པའི་ཚུ་ཀྱེན་ལྟ་ཆོགས་ཡོད་དེ། ལ་ལ་ཡོ་དང་གདོན་འདྲེ་ས་ཁགས་འདུ་བའམ་བཅོས་མ་དང་། ས་ཡང་གི་ལྟག་གཟིག་ ལ་ས་ཁགས་པའི་གཅན་གཟན་གཏུག་པ་ཅན་དང་། གཡང་གཟར་དང་། ལ་ཕོ་ ཇོང་དང་། མཐའ་མེད་ཀྱི་ནགས་ཚལ་འཕེལས་པོ་དང་། བྱག་ཏུ་འབབ་ཅིང་ ཐ་ཟློང་འཁྱལ་བའི་ ཚུ་ཆེན་ པོ་ དང་། ཆུ་ ཆེ་ ཞིང་ མཐོ་ ཚད་ ཏུ་ ཆ་ ལྡན་ པའི་ མེ་ དང་། ཇི་ ཙོ་ རལ་ ཞིང་ གནམ་ ས་ གཡོ་ བ་ ལྟ་ བུའི་ ཆུང་ ཆེན་ དང་། ཆུ་ མཆོ་

འཕྲིགས་ཤིང་རི་ཞོ་ས་ལ་རྡེབ་སྟམ་བྱེད་པའི་ས་གཡོ་བ་དང་། གཏིང་རིང་ཞིང་ལྷན་ནས་ནག་འཕེབས་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་བཅོན་ཁང་སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིགས་རྒྱ་གི་ཉམས་དང་། མགོ་དང་རྐང་ལག་ཕྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་དཀའ་སྡུག་དང་། ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྨོན་སྨོང་གི་ཆེད་དུ་དགྲ་ཀླུ་ཆོམ་ཀུན་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱིས་གང་བའི་ལམ་ཕྱག་ལེ་དབར་དུ་མར་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུས་རྐང་ཕྱང་ཕེ་གིས་བསྒོད་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིགས་རྒྱ་གི་ཉམས་ཐོན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་འགྱུར་ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ལགས་པ་དང་རྐང་པ་གདོང་དང་བཅས་པ་འདར་སིག་སིག་བྱེད་པ་དང་། ཤྱིང་ཀྱེན་དུ་འཕར་བ་དང་། མཆུ་དང་རྐན་མཁྲིན་པ་སྨན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བ་ཕྱུ་དང་མགོ་བའི་སྐྱ་ཡང་ཀྱེན་དུ་གཟེངས་ཤིང་། ལག་གི་སྟོད་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་ཤོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཐོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གོང་དུ་བཤད་པའི་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་བརྒྱད་དང་། ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་སྟན་པའི་ཉམས་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་སྟན་པའི་ཉམས་ནི་གོང་ཚོག་གི་སྒྲོན་ཕྲངས་པའི་སྟན་ངག་སྒྱིའི་སྟན་པའི་ཉམས་འདོན་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཉམས་བརྒྱད་ཅམ་ཟུར་དུ་ཕྱི་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྒྱི་དང་ཕྱི་ཐུག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་》ཞེས་པའི་ནང་དུ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་བརྒྱད་པོ་དེ་ནང་དོན་དང་འབྲེལ་ཆགས་དགོས་ཚུལ་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་དོན་འགྲེལ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མདོར་བསྡུས་བཀོད་ན། ཐེག་ཅིང་མཛོས་པའི་རྒྱན་ལ་མི་ལྡན་པའི་ཉམས་དང་། དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས། དཔའ་བའི་ཉམས་བཅས་འབྲེལ་མི་ཆགས་པས་མི་སྟོན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་བའི་ཉམས་ལ་ཚོད་བྱ་བའི་

བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་དང་། སྙིང་རྗེའི་ཉམས་མི་སྣོར་བ་དང་། མི་སྡུག་པའི་ཉམས་ལ་སྐྱེག་པའི་ཉམས་དང་། སྙིང་རྗེའི་ཉམས། ཆད་ཐུང་གི་ཉམས་བཅས་མི་སྣོར་བ་དང་། ཆོད་ཕྱོ་བའི་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་ལ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་དང་། འཇིགས་རུང་གི་ཉམས། སྙིང་རྗེའི་ཉམས། ཆད་ཐུང་གི་ཉམས་བཅས་མི་སྣོར་བ་དང་། དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་དང་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་གཞིས་ལ་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་དང་། ཆད་ཐུང་གི་ཉམས་གཞིས་མི་སྣོར། སྙིང་རྗེའི་ཉམས་དང་ཆད་ཐུང་གི་ཉམས་གཞིས་ལ་སྐྱེག་པའི་ཉམས་དང་། དཔའ་བའི་ཉམས། དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས། འཇིགས་རུང་གི་ཉམས། ཆད་ཐུང་གི་ཉམས། མི་སྡུག་པའི་ཉམས་བཅས་དྲུག་པོ་མི་སྣོར། ཆད་ཐུང་གི་ཉམས་ལ་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་དང་། བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་གཞིས་མི་སྣོར་བ་བཅས་ནང་ཕན་ཚུན་མི་འདྲུག་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མེད་པའི་གྲས། སྐྱེག་པའི་ཉམས་ལ་ སྙིང་ རྗེའི་ ཉམས་དང་། ཆད་ཐུང་གི་ཉམས་འདྲུག་པ་ཡོད། དཔའ་བའི་ཉམས་ལ་དྲག་ཤུལ་དང་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས། ཆད་ཐུང་གི་ཉམས་གསུམ་སྣོར་ཆོག་ མི་ ཐུག་པའི་ཉམས་ལ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་དང་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་ཤྱབས་རེ་རེ་ ཐུར་ཆོག་ བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་ལ་སྐྱེག་པའི་ཉམས་དང་། དཔའ་བའི་ཉམས། མི་ ཐུག་ པའི་ ཉམས། ཆད་ ཐུང་ གི་ ཉམས་ བཅས་ ཐུར་ ཆོག་ པའི་ ཤྱབས་ ཡོད། ཆད་ཐུང་གི་ཉམས་ལ་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་བཅས་ཐུར་ཆོག་པ་བཅས་ཀྱི་ རྣམ་ དཀྱེ་ ཡང་ ཞར་ ལ་ ཤེས་ པར་ ཐུ་ དགོས་ སོ། །

(22)དོན་རྒྱུན་ས་ལྟའི་ནང་གསེས་བཅུ་དགུ་པ་གཟི་བརྗིད་ཅན་ཀྱི་རྒྱུན།

གཟི་བརྗིད་ཅན་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་དབེར་བཤད།

གཞན་ལས་ཁྱད་འཕགས་ང་རྒྱལ་ཀྱི། །

ཚོག་སྒྲས་གཟི་བརྗིད་ཅན་ཀྱི་རྒྱུན། །

རང་ཉིད་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་སྣས་པས་བརྗོད་ཅམས་ལྟན་པར་སྟོན་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ། །

བདག་ནི་གནོད་པ་ཟྭད་པོ་ཞེས། །
ཁྱོད་ཀྱི་སྙིང་ནི་འཇིགས་མ་ཟྭད། །
བདག་གི་རལ་གྲི་ཕྱིན་ཕྱོགས་རྣམས། །
ནམ་ཡང་འཇ�as་པར་འདོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཕོ་དོན་ནི། གཡུལ་དུ་གཞན་སྡེ་རྣམས་དགྱུང་ཕམ་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་སྟེ་ཕྱོས་པ་ན། དཔའ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ནི་ཁྱོད་རྣམས་ལ་གནོད་པར་ཟྭད་པ་པོ་ཞེས། ཁྱེད་ཅག་གི་སྙིང་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བར་མ་ཟྭད་ཅིག བདག་ཉིད་ཀྱི་རལ་གྲི་ཁ་ཕྱིན་ཕྱོགས་ནས་ཚུར་འཕབ་པར་མི་ཟྭད་པ་རྣམས་ནི་དུས་ནམ་ཡང་འཇcinas་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གཡུལ་ངོར་ཕམ་ནས་ཕྱོས་པ་རྣམས་ཅི་བདེར་གཏོང་བར་བྱ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་འཕབ་པར་ནུས་པ་རྣམས་གཏན་མེད་དུ་འཇcinas་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལུང་རིགས་སྣ་བའི་ཞིང་གི་ཁོ་བོའི་མདུན། །
ཕྱིར་ཆོལ་ལགས་ལྟན་སྟོང་གི་སྙིང་འགེམས་ཞེས། །
བགེ་འཕྲུམས་མི་དགོས་ཁོ་བོའི་ཞབས་སྐྱེས་རྣལ། །
ཕྱི་བོར་འཆིང་རྣམས་སྦོ་བས་པ་མཆོག་ཏུ་དགེ ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) གཞན་གཞུང་ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་མ་ཕྱེ་བའི། །

དེང་རབས་སྐྱན་ཚོག་ཆུ་ངན་མེད་པའི་འདབ། །
བློ་ཐོས་འགྱམ་ཆང་མངར་མོས་འཕྲེད་ནུས་པ། །
ཁོ་བོ་ལས་གཞན་རི་དྭགས་མེག་མཛེས་གང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(23)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉི་ཤུ་པ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན།

རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་དཔེར་བརྗོད།

འདོད་དོན་འགྲུབ་སྣད་ཚིག་གཞན་གྱིས། །
བརྗོད་པ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན། །

རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་དོན་དངོས་དེ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དོན་དེ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་དོན་དངོས་དེ་འགྲུབ་ཐབས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ས་ཧ་ཀཱ་རའི་སྐེ་མ་རྣམས། །
གཞན་གྱི་གསོས་འདེབས་ཟ་བར་བྱེད། །
དེ་ནི་བདག་གིས་བཟློག་པར་བགྱི། །
ཁྱོད་གཉིས་དལ་གྱིས་འདུག་པར་མཛོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མཛེས་མ་ཞིག་དང་སྐྱེས་པ་ཞིག་གསང་བའི་གཏམ་སྨྲ་བར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན། གྲོགས་པོའམ་གྲོགས་མོ་གཞན་ཞིག་གིས་ཤེས་ཏེ། དངོས་སུ་དེ་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ་བྱས་ནས། ཤིང་ཏོག་ས་ཧ་ཀཱ་རའི་སྐེ་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་གསོས་པ་སྟེ་ཁྱི་བྱུག་གིས་ཟ་བར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་འགྲོ་བར་བྱ་ཡི། ཁྱོད་གཉིས་སྟོད་དལ་གྱིས་འདུག་པར་མཛོད་ཅིག ཅེས་པ་ལྟ་བུར། ཕ་རོལ་པོའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་ཉིད་གེགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་གེགས་བྱེད་དེ་ལས་གཡོལ་བའི་ཐབས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕ་རོལ་པོའི་རེ་དོན་འགྲུབ་ཏུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཁོ་བོ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བའི་ཕྱིར། །

ཞག་འགའ་རི་ཥའི་སྲུལ་ནས་སྲུལ་དུ་རྒྱུ། །
གོགས་དགེ་ཡིད་འོང་གནས་འདིར་དུས་དེ་སྒྲིད། །
ཟླ་དང་བག་བརྒྱངས་ལྟན་ཅིག་བཞུགས་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ཁྱོད་ཅག་སྨོ་བ་སྐྱེས་པའི་གསུང་གླིང་གིས། །
རེ་ཞིག་བག་ཕེབས་ལྟོད་བདེར་བཞུགས་མཛོད་དང་། །
བདག་ནི་ཕྱི་རོལ་ཅམས་དགའི་སྐྱེད་ཚལ་སོགས། །
ཡུལ་ལྟོངས་མཛོས་པའི་ངོ་མཚར་ལྟ་རུ་འགྲོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(24)དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་གཅིག་པ་ཀུན་ལན་གྱི་རྒྱུན།

ཀུན་ལན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་དབེར་བཟློག

བྱ་བ་རྩོམ་ཚེ་སྟེས་དབང་གིས། །
རྒྱུན་གཞན་འཛོམས་ལྟོན་ཀུན་ལན་རྒྱུན། །

རང་གིས་ བསྒྲབ་ པར་ འདོད་ པའི་ བྱ་ བ་ དེ་ རྩོམ་ པ་ ལ་ ཞུགས་ པའི་ ཚེ། འབད་བརྩོན་མ་བྱས་ཀྱང་སྟབས་ལེགས་པའི་དབང་གིས་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་པའི་ཚ་ རྒྱུན་གཞན་དག་འཛོམས་པར་ལྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཕོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁེངས་པ་གཞོམ་ཕྱིར་དེ་ཡི་ནི། །
ཏཱང་པ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། །
བདག་ལ་ཕན་ཕྱིར་སྨྲ་ལ་བ་ཡི། །
འབྲག་གི་སྒྲ་ནི་ཟློག་པར་གྱུར། །

ཅེས་པ་ལྟ། ཕོ་དོན་ནི། སྐྱེས་པ་ཞིག་རང་གི་དགའ་མ་ལ་དགའ་བའི་དགའ་ ལྟོན་ལོངས་སུ་ལྟོད་པར་འདོད་ཀྱང། བྱད་ཤེད་དེ་ཉིད་ཁེངས་པའི་དབང་གིས་ འདོད་དོན་སྒྲུབ་ཏུ་མི་འཇུག་པ་ལ། དོན་དེ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དགའ་མའི་

ཆང་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དེར། སྟབས་ལེགས་ཀྱི་
དབང་གིས་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་དུ། ཁེངས་ལྡན་མའི་ཁེངས་པ་
བཟོད་པར་དཀའ་བའི་འཐུག་སྟ་དག་པོ་གློ་བུར་དུ་གྱུགས་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་དཀའ་
མ་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་འདུད་པར་བྱེད་པའི་ཁོགས་སུ་ཐུར་ཏོ། ཞེས་པ་འདིར།
སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་དཀའ་མ་དང་འཁོགས་པའི་དཀའ་བདེ་ལ་སྙོད་པར་
འདོད་ཀྱང་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་ཁེངས་ཟེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཏུ་མ་
བཅུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གློ་བུར་དུ་འཐུག་ས་ཐ་པོ་སྒྲོགས་པས་ཁོགས་ཆུས་
ནས་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་པར་ཐུར་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བཙོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ངན་འགྲོའི་གནས་ལུགས་ཐོས་པས་སྐྱེ་གཡའ་ཞིང་། །

རང་གི་ལས་ཚུལ་དྲན་པས་ཞེ་འཚོར་དྲས། །

འདུ་བ་གློ་བུར་འཐུག་པའི་ལྟར་སྟང་ནད། །

ལས་ཐྲིན་ཕྱོང་བའི་ཐབས་སུ་ལྟ་ཡིས་ཏྲི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ཁ་བ་ཅན་ཀྱི་ངོ་མཚར་རིག་གཞུང་སོགས། །

ཕ་ཞིབ་བློ་ཡིས་དཔྱོད་འདོད་སྐྱེས་པ་ན། །

ཕུལ་བྱུང་མི་རབས་ཇེས་མ་གསོ་སྐྱོང་གི །

གཟི་བརྗིད་ལྟན་ལའི་ལས་འགན་ཁོགས་ས་ཐོབ། ། ཅེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

(25)དོན་རྒྱུན་སོ་ལྡའི་རང་གསེས་ཉེར་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱུན།

(2)རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱུན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ།

བསམ་པའམ་ནི་འཕྱོར་བའི་ཆོས། །

བླ་ན་མེད་སྟོན་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱུན། །

བཙོད་པར་འདོད་པའི་བསྟན་ཡུལ་དེའི་བསམ་པའམ་འཕྱོར་བའི་ཁྱད་

པར་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ཞེག་ལ་སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཆེ་
བའི་རྒྱན་དུ་བཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(２) རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ་བསམ་པ་དང་། །

འགྱོར་བ་བླ་མེད་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །

རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། ２.**བསམ་པ་རྒྱ**
ཆེ་བ་དང་། ３.**འགྱོར་པ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །**

(３) རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི།

བསམ་པའི་ཁྱད་པར་བླ་མེད་ཚུལ། ། །

བཙོད་པ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱན། ། ། །

བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་དེའི་བསམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པའི
གནས་ཚུལ་གསལ་བར་བཙོད་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་བསམ་པ་ཇི་ཅང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད
ཆོས་སྟོན་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དབེན་བཙོད་ཟ་བ་ལས་བཤད་པ།

རྣ་བ་ཏ་ཡི་མཚོ་གཅོད་པའི། ། ། །

ཆུ་བའི་ཁྲུར་ཡང་བཟོད་པ་ཡི། ། ། །

ར་སྒྲའི་བུ་དེས་བླ་མ་ཡི། ། ། །

བཀའ་ལས་འདའ་བར་ནུས་མ་ཐུབ། ། ། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཕྱིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་རྣ་བ་ཏ་སྟེ་ལྷ་ལྷོག་གས་ཀྱི་བུ་ཞེས་པ་མཁྱེན་པ་བཅུ་
ཡོད་པ། ལྷ་དབང་ཐུག་ཆེན་པོས་ས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དངོས་གྲུབ
ཕྱིན་པས། འཇིག་རྟེན་གསུམ་བྱན་དུ་ཆུས་པ་དེ་ཡི་ཡང་མཚོ་བོ་གཅོད་པའི་ཆུ
བའི་ཁྲུར་ཆེན་པོ་བཟོད་ནུས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣ་མ་ཏ་ཞེས་ར་སྒྲའི་རིགས་ལས་བྱུང
བའི་བུ་དེས། རང་ཉིད་ཀྱི་བླ་མར་ཐུར་པ་རང་གི་ཕ་ཤིང་རུ་བཅུ་པས་ཁྱོད་རྒྱལ

སྲིད་སྒོངས་ལ་ཆུང་མ་སྟེ་ཏ་དང་བཅས་པ་ནགས་སུ་སོང་ཞིག་ཅེས་པའི་བཀའ་འཕབས་པ་དེ་ལས་འདའ་བར་མ་ནུས་ཏེ་ནགས་སུ་སོང་ངོ། ། ཞེས་པ་འདིར་ཆུལ་པོ་རྣ་མ་ཏ་དེ་ས་གསུམ་ལས་ཆུལ་བའི་སྲིན་པོ་ལཱ་མཥི་བཅུ་ཡང་གསོད་པར་ནུས་པའི་སྨྲིང་སྟོབས་དེ་ལྟ་བུ་ལྟན་ཡང་རང་གི་ཕ་མའི་བཀའ་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བའི་ཀུས་ཞེམས་དང་ལྟན་པའི་དབང་གིས། ཆུལ་སྲིད་ཀྱི་འཕྲོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་བློས་གཏོང་ཕོད་པའི་བསམ་པ་ཆུ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་སྔ་སྲིད་ཤངས་ཆུས་ཆུ་མཆོས། །

ཚངས་དང་ཕུར་བུའི་ནམ་དགྱོད་ཏྲི་ཁོས་ཀྱིས། །
བསྒྲན་མིན་མཆོ་ཕྲོན་ལར་ཆུའི་སྲིད་དང་སྒོས། །
སྲེ་འགྱོའི་བདེ་སྲིད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །
ཆུས་ཁྱེད་གྲེང་མོའི་ཞིན་ཁྱེད་འབུམ་དུ་ཕན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) དགྱ་ཁྲི་ལྟག་མེད་འཇ�as་ལ་སྟོབས་ལྟན་ཡང། ། ཉམ་ཆུང་གཞན་སྒོག་འཕྲག་པ་ཉེས་པའི་གཞིར། ། མཐོང་ནས་མི་འཇིགས་སྒྲས་ཀྱི་སྲིན་པ་ཡིས། ། དབུགས་དབྱུང་རང་སྲིད་ཆུས་པའི་ཐབས་མཁས་འཕྲལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཆུ་ཆེ་བའི་ཆུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་འབྱོར་པ་ཆུ་ཆེ་བའི་ཆུན་གྱི།

གནས་སོགས་འབྱོར་པ་བླ་མེད་ཆོས། །
སྟོན་ཁྱེད་འབྱོར་པ་ཆུ་ཆེའི་ཆུན། །

གནས་དང་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲུབ་སོགས་འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་གང་ལ་ལྟོས་པའི་བདག་པོ་དེ་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗེད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

རིན་ཆེན་ཐོག་པ་ལ་འཕོས་པའི། །

གཟུགས་བཟང་བརྒྱན་བརྒྱ་ཡིས་བསྐོར་ཐུར་པ། །

ལྷུའི་དབང་ཕྱུག་དེ་ཁོ་ན། །

ཙཱཀ་ཏ་བུས་དཀའ་བས་ཤེས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ཆུ་ཤེལ་དང་ཕེཏ་ནི་ལ་དང་པཎ་ར་ཀ་དང་མར་གད་ས་ཁས་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་པའི་ཐོག་པ་ལས་འཕོས་པའི་རང་འདྲའི་གཟུགས་བཟང་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བར་ཐུར་པའི་ལྷའི་དབང་ཕྱུག་བྱ་བ་ཏ་མཁྱེན་པ་བཅུ་པ་དངོས་དང་གཟུགས་བཟང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐེ་ཀུ་ཚོ་ཙ་ཡི་བུ་ཏ་ནུ་མཐུས་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ་འཕྲད་མ་ནུས་པར་ཤེད་ཏུ་ཐེག་པའི་ཕྱོགས་ཁུ་བར་ཁ་ཅིག་ལ་ཤེས་ཚོ། ། ཞེས་པ་འདིར་ཐེག་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་ཏའི་ཕོ་ཐང་ཁི་ངོ་མཚར་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗེད་ལ་ཐེ་ཁྱེད་ལངས་རྒྱ་མཚོས།

ཁེ་མ་འབུམ་ཀྱི་ཁེངས་པ་འཕྲག་ཕྱེད་པའི། །

གསེར་ལྷུངས་ལས་གྲྭ་ལྟ་མེའི་མཆོད་ལྷོང་ཆེ། །

ཁྱོད་ནི་ཆེད་དགའི་ནོར་བུའི་ཕུ་ཚོམས་ཀྱིས། །

ལྷས་འདི་ འཛམ་གླིང་ མཛོས་ པའི་ རྒྱན་ གཅིག་ ཁྱེད། ། ཅེས་ པ་ ལྟ་ བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ཟླར་ཚོགས་ས་ལ་ལྷུང་འདྲའི་གླིག་ཕྲན་ཀྱིས། །

ལེ་དབར་ཁྲི་ལྟོང་ལྷོངས་ཀུན་ཡོངས་གསལ་བའི། །

རྒྱལ་སའི་མཚན་མོའི་ལྷོན་ཤིང་ཀྱིབ་བསིལ་ཡང། །

ཁེན་མོ་ཇི་བཞིན་དངོས་པོའི་ཕྱེ་ཐག་འཕྲྱེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(26)དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་རང་གསེས་ཉིར་གསུམ་པ་བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱུན།

(1)**བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ།**

དངོས་ཡོད་དོན་དེར་དེ་མིན་ཞེས། །

བསྟན་ནས་བརྗོད་པ་བསྟོན་དོར་རྒྱུན། །

དངོས་སྲུ་ཡོད་པའི་ཆོས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ངོ་བོ་སོགས་ལ་དེ་ཉིད་དངོས་མིན་པར་བརྗོད་པས་དོན་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱུན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(2)**བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།**

དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་དང་། །

ཡུལ་དར་རང་བཞིན་བཅས་པའོ། །

བསྟོན་དོར་གྱི་ རྒྱུན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་གྲངས་གསུམ་སྟེ། ༡.ཁྱད་ཆོས་ལ་བསྟོན་ དོར། ༢. ཡུལ་ལ་བསྟོན་ དོར། ༣. རང་བཞིན་ལ་ བསྟོན་ དོར་བཅས་སོ། །

(3)**བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།**

བསྟོན་ དོར་ཀྱི་ རྒྱུན་ཀྱི་ནང་གསེས་དང་ཐོ་ཆོས་ལ་བསྟོན་ དོར་ནི།

ཁྱད་ཆོས་དངོས་དེ་གཞན་ཞིག་ཏུ། །

བརྗོད་དེ་ཆོས་ལ་བསྟོན་ དོར་ཡིན། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ དངོས་ཡོ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ ཉིད་ དེ་ དངོས་ མིན་ པར་སྟོན་པའི་ ཚིག་ དེས་ དོན་ གཞན་ ཅུང་ ཟད་ ཀོ་ ནུས་ པ་ ཞིག་ ཡིན་ ཏེ།

དེའི་ ཀོ་ དོན་ ཀྱི་ ངལ་ བརྗོད་ ཙ་ བ་ ལས་ བཤད་ པ།

འདོད་ པ་ དག་ ནི་ མདའ་ ལྟ་ པ། །

མ་ ཡིན་ སྒྲ་ ལྟ་ ན་ སྟོང་ ཕྱག་ ཡོད། །

ཅེས་ པ་ སྟེ། ཀོ་ ངོ་ ནི། འདོད་ པའི་ ལྟ་ ངག་ འབ་ ངབ་ ཕྱུག་ ནི་ མདའ་ ལྟ་ པ་

ཞེས་ཀུན་ལ་གྲགས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་སྒྲོ་ལྡན་ཏེ་མདའ་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་འདིར། འདོད་ལྷ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་ཁྱད་ཆོས་མདའ་ལྔ་ཡོད་པ་དེར་བསྒྲོན་ནས་དེ་ལ་མདའ་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་པར་བརྗོད་པས། མདའ་ལྔའི་ནུས་པ་དེ་མདའ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གི་ནུས་པ་དང་འདྲ་བའི་དོན་གཞན་ཙང་ཟད་གོ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་འབྲོག་མི་གང་། །
གྲོས་འཛིན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་བརྒྱ་ཕྲག་དང་། །
ལྡན་པ་ཉིད་དེ་མིན་ན་ཐུབ་མོང་དང་། །
ཐུན་མིན་གཞུང་ལུགས་བྱེ་བ་ཇི་ལྟར་གྲོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ནོར་བུའི་འབྱུང་གནས་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོ་བཞིའི། །
རྒྱ་མགོ་གངས་རི་ཏི་སེར་མ་ངེས་ཏེ། །
ཀླུམ་གཟུགས་གོ་ལའི་ཁྲོན་ཀུན་འཆིང་བྱེད་འདི། །
གྲངས་མེད་ ཆུ་ ཀླུང་ འདུས་ པའི་ སྟོབས་ ལས་ བྱུང་། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་བུའོ། །

བསྒྲོན་དོར་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་བསྒྲོན་དོར་ནི།

ཡུལ་ལ་སྟོས་ནས་རྣམ་གཞན་དུ། །
འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ཡུལ་ལ་བསྒྲོན། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཉིད་ཡུལ་གཞན་དང་ཕྲད་པ་ན་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་དེ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་ཆོས་དངོས་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཙན་དན་ཟླ་འོད་དལ་བུ་ཡི། །

སྟོ་ཕྱོགས་དྲི་ཡི་བཞོན་པ་འདི། །
མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཕྱོ་བ་སྟེ། །
གཞན་ཀྱི་ངོར་ནི་བསེལ་ཞེས་གྲགས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཅན་དན་དང་ཟླ་བའི་འོད་དང་། དལ་བུར་ཆུ་བའི་ཟློ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡྱའི་དྲི་ཡི་བཞོན་པ་སྟེ་ཆུང་འདི་ནི་མེ་ཡི་རང་བཞིན་སྲིག་པའི་གཏུང་བ་དྲག་པོ་སྐྱེད་ཕྱིད་ཡིན་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་ཚུད་བ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་འདོད་པས་གཏུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བའི་ངོར་ནི་བསེལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། ། ཞེས་པ་འདིར། ཅན་དན་དང་ཟླ་འོད་སོགས་མངོན་སུམ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་བསེལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་ཁས་མ་བླངས་པ་ལྟར་བྱས་ནས། ནང་ཀྱི་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་དེའི་ཕྱིད་ཆོས་ཆུམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བ་དེ་དོན་དངོས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།

རྒ་ལྕང་ཤིང་རྩས་བྱང་ས་པའི་ཞིན་ཕྱིད་འདིས། །
སྣང་བའི་དགའ་སྟོན་ཐེར་ཞེས་གྲགས་ཚོད་ཀྱང། །
མིག་ལྟན་འབྱུང་པོའི་ཐུ་ཡི་ཚོགས་ཆུམས་ཀུན། །
ཁོང་བར་ཕྱིད་པས་མྱུན་པའི་གཏེར་དུ་ཅིས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ཆེས་ཐུ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ཞིག་ཁར་སོང་ཡང་། །
སྟེང་ལ་འཇིགས་ཕྱིད་ཀ་ལ་ནག་པོའི་དབུ། །
ནད་འཇོམས་དེང་དུ་འཚོ་བར་ཕྱིད་པ་སྟེ། །
ཐུ་ཐ་ཐམ་མི་མཁས་ཐོག་ནི་འཕྲོག་པ་ཅམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བསྟོན་དོར་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཀསེས་ཀསུམ་པ་རང་བཞིན་ལ་བསྟོན་དོར་ནི།

དངོས་དེའི་རང་བཞིན་ཀ་ཞན་ཞིག་ཏུ། །

གནས་པར་སྟོན་པ་རང་བཞིན་ལའོ། །

བཟློག་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་དངོས་ཀྱི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ཁས་མ་བླངས་པ་ལྟར་བྱས་ནས། དེའི་རང་བཞིན་གཞན་ཞིག་ཏུ་གནས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བཟློག་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

བདུད་རྩི་འཛག་པའི་འོད་ཟེར་ཅན། །

ཟླ་བ་ཞེས་པར་བདག་ཅག་འདོད། །

དོན་གྱི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་གཞན། །

དུག་ཟག་ཟེར་དང་ལྡན་པ་ཉིད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། བདུད་རྩི་འཛག་པ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་རིགས་ཤིག་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་ཤིང་བདག་ཅག་ནམས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་མོད། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དམ་དོན་དངོས་སུ་ལྟ་མཐོང་བཞིན་པའི་རི་བོང་ཅན་འདི་ནི་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་མིན་པར་དུག་ཟག་པའི་འོད་ཟེར་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་པ་འདིར། ཟླ་བ་བསེལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་ཁས་མ་བླངས་པ་ལྟར་བྱས་ནས། དུག་ཟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟློག་ལ་བོད་མཁས་པས།

དགའ་བ་གསར་བ་གསར་བ་འཕེལ་བྱེད་ཅིང་། །

ཡིད་ཟེས་མཐུན་ལ་དགའ་བྱེད་མ་ཞེས་འབོད། །

བཞིན་ངན་ཅན་ཕྱི་ལའི་མཐོང་མ་ཐག ।

དབང་མེད་ཡི་ཀ་ལྟོག་པར་བྱེད་ལ་ལྟོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ནམ་མང་དཔྱད་ཆས་འཕྲལ་ལ་མ་བརྟེན་པར། །

ཆེས་ཕྱའི་ངོ་བོ་མཆོག་དཀའ་ཚན་རིག་ཅེས། །

ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་དངོས་ལུགས་རིག་པ་ལ། །

མཁས་པས་ མི་ བརྟེལ་ འཇིག་ རྟེན་ གསང་ བ་ གང་། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

(27)དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསོས་ཏེར་བཞི་པ་སྦྱར་བའི་རྒྱུན།

(1)སྦྱར་བའི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྦྱིར་བཤད་པ།

ཚོག་གཟུགས་གཅིག་པར་སྦྱར་བ་ལས། །
སྒྲ་དོན་གང་བུང་མཚུངས་པ་ཡིས། །
ཕན་ཚུན་སྦྱར་གཞི་སྦྱར་ཚོས་དག །
དུ་མའི་དོན་ཅན་སྦྱར་བའི་རྒྱུན། །

རྟོང་ཕྱེད་ ཀྱི་ ཚོག་ གཟུགས་ གཅིག་ པར་ སྦྱར་ བ་ ལ་ བརྟེན་ ནས། ཐུ་ མཚུངས་པ་དང་དོན་མཚུངས་གང་ཡང་བུང་བས་སྦྱར་གཞི་དང་སྦྱར་ཚོས་ཕན་ ཚུན་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་དོན་དུ་མར་སྦྱར་ཚོག་པའི་རྒྱུན་ཞིག་ལ་སྦྱར་བའི་རྒྱུན་ ཞེས་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(2)སྦྱར་བའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་ན་གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་མིན། །
གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་ཚོག་འདྲ་དང་། །
བྱ་བ་ཐ་དད་མིན་པ་དང་། །
བྱ་བ་འགལ་མིན་འགལ་བའི་ལས། །
ངེས་པ་ཅན་དང་ངེས་པ་འགོག །
འགལ་མེད་འགལ་བ་ཅན་ཏེ་དགུ །

སྦྱར་བའི་ རྒྱུ་ དེ་ ལ་ ནང་ གསོས་ ཀྱིས་ དབྱེ་ ན་ དགུ་ ཡོད་ དེ། ༡. གཅོད་ མཚམས་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ། ༢. ཐ་དད་ཚོག་འདྲའི་སྦྱར་བ། ༣. བྱ་ བ་ ཐ་ དད་ མིན་ པའི་ སྦྱར་ བ། ༤. བྱ་ བ་ འགལ་ བ་ མིན་ པའི་ སྦྱར་ བ། ༥. འགལ་ བའི་ ལས་ ཅན་ ཀྱི་ སྦྱར་ བ། ༦. ངེས་ པ་ ཅན་ ཀྱི་ སྦྱར་ བ། ༧. ངེས་ པ་ འགོག་ པའི་

སྦྱར་བ། ༢. འགལ་བ་མེད་པའི་སྦྱར་བ། ༣. འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་བཅས་ཡིན་ནོ། །

(３) སྦྱར་བའི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

སྦྱར་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་གཅོད་མཚ�་ཕ་དང་མིན་བའི་ སྦྱར་བ་ནི།

ཚིག་གཟུགས་གཅིག་ཅིང་གཅོད་མཚམས་གཅིག །

ཕ་དང་མིན་པའི་སྦྱར་བའི་རྒྱན། །

ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་ སྦྱར་གཞི་དང་ སྦྱར་ཚོས་ གཟུགས་ གཅིག་ ཅིང་ གཅོད་ མཚམས་ཀྱང་ གཅིག་ པའི་ སྒོ་ནས་ སྦྱར་ གཞི་ མི་འདྲ་ བར་ སྦྱར་ ཚོག་ པ་ ཞེག་ ཡིན་ ཏེ།

དེའི་ གོ་ དོན་ ཀྱི་ དབེར་ བཤད་ རྩ་ བ་ ལས་ བཤད་ པ།

ཨ་ སྣ་ བུ་ ད་ ཡ་ ལྷ་ ཏུ་ ཧཱུ ཿ ། །

ཀླ ཀྵི་ ལྷ་ ན་ ར ཀ་ མཆ ལ ཿ ། །

ནཱ ཎ ཀ ར ཏ ཀ ཤ ། །

ཥ ད ཡ ཱ ཤ ཱ ཏ ཿ ཀ ར ཻ ། །

དེ་ བོད་ སྐད་ དུ་ བསྒྱར་ ན།

ཨུ་ ད་ ཡ་ ཀན་ ས་ མཛེས་ པ་ ཅན། །

ད ཀྱི ལ འ ཁོར་ ལ་ ཆ ཀ ས ཀ ུ ལ ཝ ེ འ ི། །

ཤི་ ཏུ་ ཀ ་ ར ས ། འ ཇ ི ཀ ེ ན ་ ཀ ྱ ི ། །

ཡིད་ ཀྱི་ ར བ ་ ཏ ུ ། འ ཕ ོ ག ་ ཡ ར ་ ཕ ྱ ེ ད ། །

ཅེས་ པ་ སྟེ། གོ་ དོན་ ནི། ནཱ ཎ ཀ ི ་ ས ྦ ྱ ོ ར ་ ཏ ེ ད ང ་ ཀ ུ ལ ་ ཝ ེ ་ ལ ་ འ ཇ ུ ག ་ ཕ ་ ས ྦ ྱ ོ ར ་ ཕ ྱ ེ ད ་ ཁ ོ ད ་ ག ཞ ི ། ད ེ ་ ག ཞ ི ས ་ ཀ ྱ ི ་ ཁ ོ ད ་ ཆ ོ ས ་ ཇ ི ས ་ ཡ ི ན ་ ཕ ྱ ེ ད ་ ཁ ོ ད ་ ཀ ར ་ ཕ ྱ ེ ད ། ཨ ུ ་ ད ་ ཡ ེ ་ ས ྦ ྱ ོ ར ་ ཀ ུ ལ ་ ཝ ེ ་ ལ ་ འ ཇ ུ ག ་ ཕ ེ ་ ས ྦ ྱ ོ ར ་ ས ུ ་ ད ར ་ ཕ ེ ད ་ ཕ ེ ་ ཀ ུ ལ ་ ཤ ེ ད ་ ལ ་ ག ན ས ་ ཕ ་ ད ང ་ ཟ ླ ་ ཕ ེ ་ ཕ ོ ས ་ ས ུ ་ ཤ ར ་ ཀ ྱ ི ་ ཡ ེ ་ ཝ ེ ་ ལ ་ འ ཇ ུ ག ། ཀ ླ ཀ ྵ ི ་ ལ ྷ ་ ན ་ ཞ ེ ས ་ ཕ ་ ཝ ེ ད ་ ཕ ོ ས ་ ལ ་ ཅ ན ་ ཏ ེ ། ཀ ུ ལ ་ ཝ ེ ་ ཕ ེ ་ ཕ ོ ས ་ ས ུ ་ ཀ ུ ན ་ ད ང ་ ཆ ཕ ུ ན ་ ཕ ེ ་ ཆ ེ ས ་

པའམ་གཟུགས་བཟང་བའི་མཛོས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཟླ་བའི་སྐབས་སུ་འོད་ཀྱིས་
མཛོས་པ་ལ་འཇུག རལ་ཀ་མཆུ་ལ་ཞེས་པའི་རལ་ཀ་ནི་ཆགས་པ་དང་དམར་བ
གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་། མཆུ་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་སྐབས
སུ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་མངའ་འབངས་བྱམས་བཟོས་སྨྲོང་བ
དང་། ཟླ་བའི་སྐབས་སུ་ཤར་མ་ཐག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཀྱི་གུར་ཕྱིམ
དམར་བ་ལ་འཇུག ཕྱི་དུ་ཀ་ར་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་འཇམ་པའི་དཔྱ་སྟེ
དཔྱ་ཁྲལ་རན་པོར་ལྷད་པ་དང་། ཟླ་བའི་སྐབས་སུ་འཇམ་པའི་འོད་དེ་ལ
འཇུག་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ལྷར་བ་ཤ་ལྷ་ཁ་ཁྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ནམས་ཀྱིས
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ལྷར་ཁ་ཁ་ལ
ཁ་ཅོད་མཚམས་ཁ་ཅིག་པའི་ལྷོ་ནས་ལྷར་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདིར་ཀུ་ཁར
སྐད་ཀྱི་ཚོག་འགའ་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱར་ན་ལྷ་ལྷོར་གྱི་ཉམས་ཞིག་པར་འགྱུར
བ་རྣམས་ཀུ་ཁར་སྐད་རང་སོར་བཞག་ན་ལེགས་པ་ལས། དེ་མིན་ཕལ་ཆེ་བ་ལྷ
དང་དོན་གྱི་ལྷོ་ནས་ལྷར་ཆོག་པ་ཡོད་དོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བཙོ་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཀུན་ལྷོ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་ན་མངོན་མཐོ་བ། ། (ཟླ་བ། ཟླ་ཕྱ།)

མགྲིན་ལྕོན་ཅན་གྱི་གཙུག་ཕུད་ལ་གནས་པའི། ། (དབང་ཕྱུག ཟླ་
ཕྱ།)

ཡིད་འོང་ཁོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གསར་ཆགས་པ། ། (ཟླ་ཚེས། ལྷོ
མདོ་ངས།)

དཔལ་འདི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཡི་གར་འོང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང) ལུས་དཀར་ལྷན་པའི་ལྷ་བཅས་རང་གནས་སུ། ། (ངང་པ
དཀར་པོ། འབབ་ཚུ)

དལ་ཀྱིས་འགྲོ་བས་གཉེར་མའི་རྒྱབས་ཕྱིང་དང། ། (ངང
པའི་འགྲོ་ཚུལ། ཚུའི་མིང)

ལྷན་ཅིག་ཡིད་ཧོང་པཎ་རྒྱས་པའི་ཁྱོད། ། (ངང་པ་དང་ འབབ་ཚུ་གཉིས་ཀ་ཚུའི་གཉིར་མ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པ།) མི་མངོན་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཡིབ་འདི་ཅི། ། (ངང་པ་པད་ མཆོའི་དཀྱིལ་དུ་ཡིབ་པ་དང་། འབབ་ཚུ་མཆོ་ནང་དུ་འདྲེས་ པ།) ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྦྱར་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་ནི།

གཟུགས་གཅིག་གཅོད་མཚམས་མི་འདྲ་བས། །

སྦྱར་ཏུང་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར། །

རྟོད་ཕྱིད་ཀྱི་ཚིག་གང་དུ་ཚིག་གཟུགས་གཅིག་ལ་གཅོད་མཚམས་མི་འདྲ་ བའི་སྒོ་ནས་སྦྱར་གཞི་ཐ་དད་པ་སོ་སོར་སྦྱར་ཆོག་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་དབེར་བརྟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

དོ་ཏྲ་ཀླ་རེ་ཏ་སཱ་ཏ̀ ནི། །

ན་ཕྲེ་ཏ་པ་ཐ་བཏྲི̀ ནུ། །

ནཱ̀ ཏ̀ ཕ་དོ་ཏ̀ ཡ̀ ཡི̀ ཏ̀ ། །

མ་ཏ̀ ཡ̀ ཀ̀ ཀ̀ ཐ̀ ནཱ̀ ཏ̀ ། །

ཞེས་པ་འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དབེར་བརྟོད་ལ། གཅོད་ མཚམས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་དོན་དང་པོ་ལྟར་ན།

རྒྱལ་རིགས་ལམ་ལ་མི་གནས་པ། །

རྒྱལ་པོ་སྲོན་ཀྱི་འཕྲང་གནས་དང་། །

བསྟོང་ས་ནས་སྲོན་མང་དག་ཀིས་བདག ।

དགའ་བ་མེད་པར་ཅིས་མ་མནར། ।

ཞེས་པ་སྟེ། ན་ཕྲེ་ཏ་རྒྱལ་རིགས། པ་ཐ—ལམ། བཏྲི̀ ནུ—གནས་པ། དེ་ དག་གི་སྟོན་དུ་དགག་ཚིག་ནཱ̀ ཏ̀ ཀཞན་པས། ན་ཕྲེ་ཏ་ཞེས་དང་། ནཱ̀ ཏ̀ —རྒྱལ་

པོ་སྟེ་ཁྱད་གཞི། དོ་ཊ—ཐོ་ནོ། ཨ་ཀ་ར—འཇུང་གནས། ཨེ་ཏ—བྱིད་པའི་ཚོགས། ས་ཕྱ་ན—བསྟོངས་པ། ཐ་དོ་ཊ—ཐོ་ནོ་མང་དག་གི ཆུ་མ—བདག ཨི ཐ—འདི་ལྟར། མ་ཏི་ཡམ—དགའ་བ་མེད་པ། ཀེན—ཅིས། ན་བ་ཏ—ཏེ—མ་མནར། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཆུལ་རིགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་མི་གནས་པའི་ཆུལ་པོ་འདི་ཏ་ཐོ་ཡིད་ཅན་པའི་ཐོ་ནོ་མང་པོའི་འཇུང་གནས་ཐོ་ཡིད་ཅན་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྟོངས་ནས་མངའ་འབངས་ཉམ་ཆུང་བ་བདག་ཅག་ནམས་ལ་ཉེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་ས་ཕམས་དགའ་བ་མེད་པ་འདི་ལྟར་ལྷག་བསྟལ་ཀྱིས་ཅིས་མ་མནར་ཏེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མནར་རོ། ། ཞེས་པའོ། །

དོན་གཉིས་པ་ལྟར་ན།

ཐུ་ཤར་ལམ་ལ་རབ་གནས་པ། །
མཚན་མོར་ཐྲིད་པ་དང་འཕེལ་ནས། །
ས྄ོད་དུས་ཟླ་བས་བདག་འདི་ལྟར། །
དགའ་བ་མེད་པར་ཅིས་མ་མནར། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཏ་ཐེ་ཡ—ཐུ་ཤར། པ་ཐ—ལམ། བཏྲེན—གནས་པ། དོ་ཊ—མཚན་མོ། ཀ་རེ་ཏ—ཐྲིད་པ། ས་ཕ་ཏ—འཕེལ་བ། ས྄ོ་ཊ—མཚན་མོའི་དང་པོ་སྟེ་ས྄ོད་དུས། ནཱ་ཏ—ཟླ་བ་སྟེ་ཁྱད་གཞི། ཆུ་མ—བདག ཨི ཐ—འདི་ལྟར། དེ་མན་ཆད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དང་འདྲ་བ་དོན་བསྡེལ་ན། ཐུ་ཤར་ཀྱི་ལམ་སྟེ་ནམ་མཁའི་ཁོ་ལའི་ཕྱོགས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་འདིས་མཚན་མོར་ཐྲིད་པ་དང་འཕེལ་ནས་ས྄ོད་ཀྱི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། ཟླ་བ་འདིས་མཛའ་བོ་དང་ཐལ་བས་ཉེན་པའི་འདོད་ལྟན་བདག་གི་ཡིད་འདི་ལྟར་དགའ་བ་མེད་པར་ཅིས་མ་མནར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མནར་རོ་ཞེས་པའོ། །

ཁོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བཏོད་ལ་འཇུ་མི་ཕམ་ཆམ་ཆུལ་ཀྱིས།

ཚུ་དང་ལྡན་པའི་པཏྨ་གཞོན་ནུ་འདི། །

ཚུ་འཛིན་དབང་པོའི་རྟེས་སུ་མཐུན་ཕྱིད་ཅིང་། །
ཚུ་ཤེལ་གནས་བཟང་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ན། །
ཚུ་བཅུད་ཆང་གིས་ཐོས་བཞིན་བདེ་བར་ཟིམ། །

ཞེས་པ་འདི་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་བཅུར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡོངས་རྫོགས་བཀོད་ན་མང་བར་འགྱུར་བས་མ་ཕྱིས་ཤིང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས་མཁྱེན་པར་མཛད་དགོས་ལ། འདིར་རྣམ་གྲངས་བཞི་ཙམ་དགོད་པར་བྱ།

དོན་དང་པོ་ལྟར་ན། ཚུ་དང་ལྡན་པའི་པཏྨ་གཞོན་ནུ་ཚུའི་བཅུད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱི་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ཚུ་འཛིན་ཞེས་ཡར་བཅད་ནས་ཚུ་འཛིན་པར་གོ་བ་དང་། དབང་པོའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་མིག་ཏུ་མཇོས། སྣར་ཏེ་ཞེམ། ཕྱེར་ཙོ་མངར། ལུས་ལ་རེག་བྱ་འཇམ། ཡིད་ཏུ་འོང་བ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། ཚུ་ཤེལ་གནས་བཟང་ནི་ཟླ་བ་ཡིན་པས། དེ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ནི་ཟླ་བ་ཤར་བའི་ཚེ་ན་ཞེས་དང་། ཚུ་བཅུད་ཆང་གིས་ཐོས་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། ཚུའི་བཅུད་ཀྱི་ཆང་འཕྱང་བས་ཐོས་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། བདེ་བར་གཟིམ་པ་ནི་ཁ་ཟུམ་པའི་དོན་ལ་ཞོ་དགོས་པ་དང་།

དོན་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཚུ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་སློབ་དཔོན་པཎྜི། གཞོན་ནུ་ནི་ཚེ་ཡི་རིག་འཛིན་ཐོབ་པས་བགྲེས་རྒྱུད་མེད་པ། ཚུ་འཛིན་དབང་པོའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་འགྲོ་བའི་ལྷག་བསམ་ཀྱི་ཚ་གདུང་སེལ་བས་ན་ཐྲིན་ཀྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ། ཚུ་ཤེལ་གནས་བཟང་བཀྲ་བ་ནི་འོད་ཟེར་འགྲོ་བའི་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ། ཚུ་བཅུད་ཆང་གིས་ཐོས་པ་ནི་ཕལ་པ་ཆང་གིས་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱ་ཏུ་ཐོས་པ་ལ་གོ་བ་དང་།

ཡང་དོན་གསུམ་པ་ལྟར་ན། ཆང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ཏེ། ཚུ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དང་། པཏྨ་གཞོན་ནུ་ལྟ་བུའི་ཆང་གི་ལྟ་སོ་དང་། ཚུ་འཛིན་པའི་དབང་པོ་ནི་ཐ་ལྟ། དེའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་ཐ་ལ་ར་ཞེམ་པོ་ཕྱོ་བས། ཚུ་ཤེལ་གནས་བཟང་བཀྲ་བ་ལྟ་ཟླ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་ནམ་

བྱུང་བའི་ཚེ་ན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཆུ་བཅུད་ཚང་གིས་ཐོས་པ་བཞིན་བདེ་
བར་ཟིམ་ཞེས་པ་ནི། དེའི་ཚེ་ལྷ་ཆེམས་ཀྱིས་ཚང་འཐུང་བས་ཐོས་བཞིན་དུ་
བདེ་བར་ཚོམ་སྟེ་མིག་ཟིམ་ཟིམ་བྱས་ནས་དཀའ་འོ་ཞེས་པ་དང་།

ཡང་དོན་བཞི་པ་ལྟར་ན། མེ་ཏོག་པདྨ་རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གནས་མཆོ་ཆུ
དང་མ་བླལ་བ་བཞིན་དུ། ཆུ་ལྷན་པདྨ་གཞོན་ནུ་སྟེ་ཕ་མའི་ཁྱིམ་དུ་གནས་པའི
བུ་མོ་གཞོན་ནུ་འདི། ཆུ་འཛིན་པ་ནི་ཀུ་མཆོ་སྟེ། ཀུ་མཆོ་དང་འདྲ་བའི་མི་ཡི
དབང་པོའི་བསམ་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཞེས། དེའི་ཡིད་རང་དབང་མེད
པར་མགུ་བ་དང་། ཆུ་ཤེལ་ཀྱི་གནས་བཟང་པོ་སྟེ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང
བཟང་ནང་ན། དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚང་གིས་ཐོས་བཞིན་དུ་ཟོད་འཛིན་ལ
བག་ཕེབས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གཡེང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའམ།

དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་པ། ཁྱའི་ཀུལ་པོ་པདྨ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བ།

ཏྲི་པ། བུ་མོ་ལང་ཚོ་ལྟན་པའི་ཁྱི་གནས་ལ་སྦྱར་བ།

བདུན་པ། ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་སྦྱར་བ།

བཀྲ་ད་པ། ལྷ་མོ་ཡུ་མ་ལ་སྦྱར་བ།

དགུ་པ། བུ་མོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མའི་ནུ་ཚོད་ལ་སྦྱར་བ།

བཅུ་པ། གསང་སྦྱགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཏུམ་མོ་འབར་འཛག་ལ་སྦྱར་བ
བཅས་འགྲེལ་བཤད་ཅོ་མཚར་བ་འདུག་ཀྱང་འདིར་ཐམས་ཅད་འཕྲི་བར་མ
ལང་པས། ཞིབ་པར་མཁས་དབང་འཇུ་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད
པའི་《སྨྲན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགེས་པའི་ར་ལ་མཆོ》གྲངས་ ᠓᠓᠙ བ᠓—
᠓᠓᠔ བ᠓པར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

སྨོན་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་བཅད་མ་སྟོངས་ཅམ་ཀྱི་དབེར་བརྟོད།

<u>དགེ་བས་མཛེས་རང་ཤོང་སྦྱ་ཀུའི་འཇུག་ངོགས་ནས</u>། ། (སྦྱ་ཀུ། ད
ཁྱུང། ཆུ་ཡུར།)

<u>ལེགས་ཐོན་གསར་དུངས་ནམ་མཁའི་མདངས་ཅན་ཞིག</u> ། (ལྷག་ཚ

དུ་བ། ཚུ།)

རང་ལམ་གྱ་གྱུའི་འགྲོས་སུ་ཁུལ་བྱས་ཏེ། ། (མོག་བུ། ནམ་མཁའ། ས་སྟེང་།) (གཅོད་མཚམས་རིགས་གཤིས)

ཤེས་ལྡན་ (མཁས་པ། མི། སྲོག་ཚགས།) ཡོངས་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་འདི་ མཛོས། །

ཞེས་ཆོག་ཀུང་སོ་སོར་མཚན་བུ་བཀོད་པ་ལྟར་རོ། །

སྒྲུབ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་བྱ་བ་ཐ་དད་མིན་བའི་སྒྲུབ་བ།

སྒྲུབ་གཞི་གཤིས་ཀས་བྱ་བ་གཅིག །

ཕྱིད་སྟོན་བྱ་བ་ཐ་དད་མིན། །

བཟོད་པར་འདོད་པའི་སྒྲུབ་གཞི་གཤིས་ཀས་བྱ་བ་གཅིག་ཕྱིད་པར་སྟོན་ པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་དཔེར་བཟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

འཕྲིག་ཅིང་ཡིད་འོང་རང་བཞིན་ཅན། །

ཆགས་པ་གསལ་བར་སྟོན་ཕྱིད་པ། །

མཛོས་མས་བསྐུལ་བའི་མིག་དྲང་ནི། །

ཕོ་ཉ་མོས་ཀྱང་མཛའ་བོ་འགྲུགས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་ནི། སྒྲུབ་གཞི་མཛོས་མའི་ཟུར་མིག་དང་ཕོ་ཉ་མོ་གཤིས་ ཡིན་ལ། སྒྲུབ་ཆོས་འཕྲིག་ཅིང་ཞེས་པའི་འཕྲིག་པ་ནི་མཛོས་མའི་ཟུར་མིག་ཡོན་ ཏན་ལྡན་བ་དང་། ཕོ་ཉ་མོ་གཡོ་སྒྲུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ངག་འཕྲིག་པ་གཤིས་ ཟུར། དེ་གཤིས་ཀ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆུམ་འགྱུར་ལྟན་པས་དོན་སྒྲུབ། ཟུར་ ཞིག་ཀིས་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཆགས་ཉམས་མཛའ་བོ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ དང་། ཕོ་ཉ་མོས་རང་གི་བདག་པོས་མངགས་པ་ལྟར་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དེ་ མཛའ་བོ་ལ་གསལ་ཏོར་བརྡ་སྦྱད་པ་གཤིས་སྒྲ་སྒྲུབ། ཁྱད་གཞི་ཟུར་ཞིག་དང་ ཕོ་ཉ་ མོ་ གཤིས་ ཀ་ ཕྱིད་ པ་ ཏོ་ མཛོས་ མས་ བསྐུལ་ བར་ མཚུངས་ པས་ སྒྲ་ སྒྲུབ།

ཁྱད་གཞི་དེ་གཉིས་ཀས་མཛའ་བོ་འགུགས་པའི་བྱ་བ་གཅིག་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་གཅིག་ལ་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རང་བཞིན་མི་བརྟན་གཡོ་ཡུའི་བསྒྲད་པ་ཅན། །

ཀུན་གྱིས་ཐུན་མོང་སྤྱད་བྱར་གྱུར་པའི་ཡུལ། །

དབྱར་གྱི་ཆུ་ཀླུང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །

ལང་ཚོ་མས་ཀུང་སྐྱེ་བོ་ཐུར་དུ་འདྲེན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐྱེས་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་གནོན། །(ཀླུང་དང་རྟ།)

ལེ་དབར་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མའི་རྒྱང་རིང་ལམ། །

ཡུད་ཙམ་ཆོད་ནུས་དྲི་ཡི་བཞོན་པ་དང་། །

རྟ་མཆོག་གིས་ཀུང་གང་བསམ་གནས་སུ་བསྒྲོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྦྱར་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་བྱ་བ་འགལ་བ་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི།

སྦྱར་ཚིས་མང་པོའི་བྱ་བ་རྣམས། །

གཞི་ལ་སྟོས་ནས་ཐ་དད་ཀུང་། །

འབྲས་བུ་གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་འགྱུར། །

བྱ་བ་འགལ་མིན་སྦྱར་བའི་རྒྱན། །

སྦྱར་ཚིས་མི་འདྲ་བ་མང་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་ཁྱད་གཞི་ལས་ཐ་དད་ཡིན་ཀུང་བྱ་བ་དེ་དག་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཡིད་འོང་ཆགས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད། །

འཇམ་ཞིང་སྙོམས་པའི་གདངས་སྙན་ཅན། །

ཁུ་བྱུག་སྨྲ་ནི་ཐོས་གྱུར་ཏེ། །

དཀར་མིན་མིག་ཅན་དག་ལ་འཁྲུད། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་ཁྱད་གཞི་ཁུ་བྱུག་གི་སྒྲ་དང་མཛེས་མ་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། སྦྱར་ཆོས་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཆགས་པ་འཕེལ་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་གཉིས་མཚུངས་པས་སྒྲ་སྦྱར། འཇམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་ཁུ་བྱུག་གི་སྐབས་སུ་སྐད་འཇམ་ཞིང་སྙན་པ་དང་། མཛེས་མའི་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་འཇམ་པ་གཉིས་དོན་སྦྱར། སྨྲས་པའི་གདངས་སྙན་ཅན་ཞེས་པ་སྦྱར་གཞི་ཁུ་བྱུག་གི་སྐབས་སུ་དཔྱིད་ཀྱི་དགའ་བདེས་སྨྲས་པའི་སྐད་གདངས་སྙན་པ་དང་། མཛེས་མའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མི་གསལ་བར་སྨྲོགས་པ་སྟེ་ཆགས་པས་སྨྲས་པའི་སྐད་གདངས་མི་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་དོན་སྦྱར། སྦྱར་ཆོས་བྱ་བ་དེ་དག་འདྲེས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་སྟེ། དཀར་མིན་གནག་པའི་མིག་ཅན་གྱི་མཛེས་མ་དག་ལ་འཁྲུད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་དྲི་མར་ གྱུར་ཐམས་ཅད། །

དག་བྱེད་ཚད་མས་འགྲོ་བའི་ཡིད་བསིལ་བ། །

ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ནི་ཐོས་བྱས་ཏེ། །

བསླབ་གཞིའི་རིམ་པ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) དཀར་མཛེས་མངར་བའི་བཅུད་ལྡན་འོ་མའི་རྒྱུན། །

རབ་འཛིན་བུ་རམ་ཤིང་དག་མཐོང་ཙམ་གྱིས། །

བྱམས་ལྡན་སྐྱེས་མའི་བྲང་དུ་རབ་གནས་པའི། །

ནུ་འབུར་ལས་བབས་རོ་བཅུད་སྨྱུང་བར་སྟོམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྦྱར་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་ལྔ་པ་འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི།

གཞི་ཆོས་སྦྱར་བའི་བྱ་བ་འགལ། །

འགལ་བའི་ལས་ཅན་སྦྱར་བའི་རྒྱན། །

ཁྱད་གཞི་སོ་སོར་སྣ་དོན་གང་རུང་གིས་སྟེར་རུང་བའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་སྟེར་ནས། སྣར་ཡང་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྟར་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་གཉིས་པོ་དེའི་ཐུ་བ་འགལ་བ་གཉིས་མཉམ་དུ་འཐུང་བར་སྟོན་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཆུ་མ་དང་སྟེར་འཕེལ་བ་ཡི། །
དམར་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །
ཚ་ཟིར་ཅན་འདི་ནུབ་ཐུར་ཏེ། །
ལུས་སྐྱེས་དག་ནི་ཆུ་མར་རྒྱས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་ཁྱད་གཞི་ཅི་མ་དང་འདོད་པའི་ཆགས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྟེར་ཆོས་ཆུ་མ་ཞེས་པ་ཁྱད་གཞི་ཅི་མའི་སྐབས་སུ་ནུབ་ཕྱོགས་ལ་འཇུག འདོད་ཆགས་ཀྱི་ སྐབས་སུ་ཆང་གི་བཏུང་བ་ལ་འཇུག་པ་ གཉིས་སྣ་སྟེར། དམར་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་ཞེས་པ་སྟེར་གཞི་ཅི་མའི་སྐབས་སུ་ཅི་མ་ནུབ་དིར་བབས་པའི་དགོང་གའི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་མདངས་དམར་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་། སྟེར་གཞི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་ནུས་པའི་གོང་གི་ མདངས་དམར་བ་ལ་འཇུག་པ་སྣ་སྟེར། འཕེལ་བ་ཞེས་པ་སྟེར་གཞི་གཉིས་ཀ་ ལ་འཇུག་པ་སྟེར་ནས། སྣར་སྟེར་ཆོས་དམར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཅི་མ་དེ་ནི་ནུབ་ཅིང་མེད་པར་ཐུར་ལ། ལུས་སྐྱེས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དམར་བ་ནི་གོང་ནས་གོང་ དུ་འཕེལ་ཞིང་ནུས་པར་ཐུར་ཏོ། ། ཞེས་པ་འདིར། ཁྱད་གཞི་སོ་སོར་གཅིག་ མཚུངས་སུ་སྣ་སྟེར་བའི་ཁྱད་ཆོས་དེའི་ཐུ་བ་འགལ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ ཏུ་ གནས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཞོད་མཁས་པས།

ལུས་ཅན་སྐྱེང་ལ་ཉལ་བའི་ནུས་པ་ཡིས། །
ལུས་སྐྱེས་གཡོ་སོགས་འཐུར་བ་གསལ་བྱེད་པ། ། །
འདོད་ལ་ཆགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་ཤམས་ནས། །

ཡོན་གནས་མཆོག་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་འཕེལ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའམ། ཡང་ན།(རང) ཆུང་གི་ཤུགས་འཚང་སྒོ་གཤོག་ལྷན་པ་ཡི། ། (མདའ་ཐུ)

འཕྲིག་མེད་དྲང་པོར་འགྲོ་བའི་ཤུག་ཕྲན་མདའ། །

རབ་ཡངས་མཁའ་ལ་ཀྱེན་དུ་འཕུར་དང་ལྷན། །

འདབ་ལྷན་ལུས་འདེགས་འཁྱམས་ནས་ས་ལ་ཕྱུང། ། ཞེས་ པ་ ལྷ་ བྱའོ། །

ཐུན་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བྱག་པ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་ཐུན་བ་ནི།

གཉིས་ཀར་ཐུན་ཡང་སྐབས་དོན་འདིར། །

ངེས་པར་འཇུག་སྟོན་ངེས་ཅན་ཐུན། །

ཐུན་རྒྱའི་ཚོག་དེ་ཕྱིར་ན་དོན་གཉིས་ཀར་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཐུན་ཡུལ་དེའི་མིང་དངོས་སུ་སྨོས་པ་དེས་ཐུན་གཞི་གཞན་དག་མི་འཇུག་པར་སྟོན་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དབེར་བཙོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

རལ་གྲི་ཞིང་ནི་ ། ཟླ་ཤ །

གཞུ་ཞིང་ལ་ནི་འཕྲིག་པོ་ཞིང་། །

མི་དབང་འདི་ཡི་ལྷུན་ཏ། །

མདའ་ཆུམས་ལ་ནི་གནས་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ནི་ཟླ་ ཤ་ཞེས་པའི་ཐུ་ནི་ཕྱིར་ན་ཐུམ་ཅུ་བཏགས་ཞེས་ སོར་ཐུམ་ཅུ་ལས་བཏགས་བའི་རལ་གྲི་ཅྭ་བག་པ་ཞེག་དང་། ཁྲོ་བ་ལའང་འཇུག་ པ་ལས་རལ་གྲི་ཞིང་ལ་ནི་ཟླ་ ཤ་ཞེས་པ་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱི། ཆུལ་པོ་འདི་ནི་ཁྲོ་བ་ མེད་ཅིང་ངང་ཚུད་འཇམ་པས་ཁྲོ་བ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་འཇུག་པའི་ཆུ་མཚན་མེད་ ལ། དེ་བཞིན་དུ་བ་ཀ་ཏཱ་ཞེས་པ་འཕྲིག་པོ་སྟེ་གཞུ་དང་། ས་མས་ཆུད་མི་འཇུ་ བའི་འཕྲིག་པོ་གཉིས་ཀར་ཐུན་ཏུང་ཡང་། ཆུལ་པོ་འདི་ནི་ས་མས་ཆུད་འཕྲིག་ པོ་ཅན་མིན་པས་གཞུ་ཞིང་ལ་ཐུ་དེ་འཇུག་པར་ངེས་སོ། ། ལྷུན་ཏ་ཞེས་པ་

མདའ་དང་སྨོང་བ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ནས་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ནི་མདའ་ཡང་མིན་ལ། སྨོང་བ་པོ་མིན་པའམ་གང་གི་མངའ་འབངས་ནི་སྨོང་བ་པོ་མེད་པས། ལྷག་ཆའི་ཐུ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུར་ཚོ་མདའ་ནམས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་དུ་འཇུག་ཅིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་འདིར། ཐུ་ཐུར་བ་དེ་ནམས་དོན་གཉིས་རེ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཤྲཱ་བས་དོན་བསྟོད་ཡུལ་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐུ་དེ་ནམས་དོན་མི་ལེགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས། དོན་ལེགས་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་གཟུང་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་པོད་མཁས་པས། ཀེ་ས་ར་དང་རྟེས་འཇེལ་ཀྱི་ཀྱས། ། (མགོ་འི་ཐ། པཏ་ཡི་ཀེ་ས་ར།) (ནཱ་ཤ། པཏ་ཡི་ཛེ་བ།)

བཀྲན་ཅིང་བདུད་ཙི་འི་རྒྱན་ལ་གཉིས་ཐེལ་ཕྱིང་། ། (ཁ་དང་ས། ། ན་ལེ ཀ་ཆ།)

མཇོས་ལྷན་པཏ་ཏན་ཀྱི་མཚོ་ཀ་དེ་དག ། (བུད་མེད། ཐུན་རས་ཀ་ཟིགས།)

ཐ་ལ་ཐུ་ཀ་འདི་ཡི་ལུས་ལ་ངེས་པར་གནས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང) ནོར་འཛིན་དགའ་མར་མེ་ཏོག་ལྟན་པའི་དུས། ། (དཔྱིད་ཏུ། ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན།)

དཔྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉས་ཐུན་པའི་ཐུ་ཐོ་ཀ་ཅིང། ། (ཤུ་ཐུ་ཐ་ཚ་ཏ་ཤིང་ཞིག)

གསེར་མིག་ཅན (ཤ། ཉ་ག་པ) ནམས་དལ་འགྲོའི (ཚ། ། ནུས་ཐུལ། ངང་པ) ངོས་ལུ་ཐ། ། ཐ་ཤིང་གསར་པར་ཕོ་མའི་ཐ་ཀ་འབུས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཐུར་བའི་ཐ་ཀ་ཀྱི་ནང་གསེས་བདུན་པ་ངེས་པ་འགོག་པའི་ཐུར་བ་ནི།

སྒྲ་གཅིག་སྒྲ་དོན་གང་རུང་གིས། །
སྦྱར་ཚིས་གཅིག་ལ་ངེས་བསྟན་ནས། །
སླར་ཡང་དེ་ཉིད་གཞན་ལའང་། །
ལྡན་པར་སྟོན་པ་ངེས་འགོག་སྦྱར། །

རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཅིག་སྐབས་དོན་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྒྲ་དང་དོན་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱར་གཞི་གཅིག་ཤོས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་གཟུང་བྱས་པའི་རྗེས་སུ། སླར་ཡང་སྦྱར་ཚིས་དེ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱང་ལ་ཚེར་མ་ནི། །
པདྨའི་ཡུ་བ་ཉིད་ལའོ། །
འོན་ཀྱང་ཆགས་ཅན་འཁྲིག་པ་ལ། །
འབྱུང་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལའང་མཐོང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། དཔེར་བརྗོད་འདི་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པ་སྟེ། ཀྱེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་ས་གཞིའི་ཁྱོན་ལ་ཚེར་མ་ནི་མེ་ཏོག་པདྨའི་ཡུ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་གི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཚེར་མ་མེད་པའི་ས་གཞི་འཛམ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ངེས་གཟུང་བྱས་ནས། འོན་ཀྱང་པདྨའི་ཡུ་བ་དེ་ཁོ་ནར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཆགས་ཅན་འགའ་ཞིག་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཕན་ཚུན་དུ་འབྱུང་པར་གྱུར་པའི་ལུས་ལའང་ཚེར་མ་དེ་མཐོང་ཞེས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལངས་པ་ལ་བསམས་ནས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཕྱོགས་འདིར་སྲིད་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བསྒྲོད་པའི། །
ལུས་ཕྲ་སྐྱེ་བའི་ལམ་རབ་སྟེར་བའི་མ། །(སྐྱེས་མ། བུད་མེད།)
འོན་ཀྱང་མ་ངེས་སྐྱེ་མེད་མཚན་ལྡན་པའི། །

ཐོ་སངས་ནམ་མཁའི་བུ་མོ་དག་ཀུང་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ཐྲིས་པ་མེད་ཀྱང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་མདངས། །

མ་འདྲིས་གསལ་བ་གཙུག་ཕུད་ཅན་པོ་ན། །

འོན་ཀྱང་མ་ངེས་མཁའ་ལྡིང་འཐབ་པའི་འོད། །

བར་སྣང་ལ་མཛེས་དབང་པོའི་གཞུ་ཡང་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྦྱར་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ་འགལ་བ་མེད་པའི་སྦྱར་བ་ནི།

དོན་གྱི་སྦྱར་གཞི་སྦྱར་ཆོས་རྣམས། །

དཔེ་ཡི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་། །

འགལ་མེད་སོ་སོར་རིམ་སྦྱར་བ། །

འགལ་བ་མེད་པའི་སྦྱར་བའི་རྒྱན། །

མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་སྦྱར་གཞི་སྦྱར་ཆོས་མི་འདྲ་བ་རྣམས། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་སྒྲ་དོན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་སྦྱར་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ས་འཛིན་ཀ་ཏ་ཀ་མང་ཞིང་། །

གཟི་བརྗིད་ལྡན་པ་ངེས་པར་དར། །

སྐྱེ་རྒུའི་བདག་བྱུང་སྒྱུར་བ་སྟེ། །

རྗེ་བོ་ནུས་པ་འཛིན་ཡང་དེ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། དཔེར་བརྗོད་འདིར་ཚིག་རྐང་བཞི་ཡོད་པའི་ཁྱད་གཞི་ཕྱོགས་གཅིག་རྐང་པ་བཞི་ཀར་རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་གཞི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཚིག་རྐང་རེ་རེར་ཁྱད་གཞི་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་གཅིག་ནི་ས་འཛིན་ཏེ་རི་དང་། གཅིག་ནི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲ་སྦྱར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི་ཀ་ཏ་ཀ

མང་བ་དེ་ནི་རིའི་སྐབས་སུ་རི་ཕྲན་ནམ་རི་ཐུལ་འབའ་འབྱུར་མང་པོ་ཡོད་པ་
དང་། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་ལག་གཏུབ་དང་ཕོ་བྲང་ལ་འཛུག ཚོག་ཀང་གཞོས
པའི་སྐབས་སུ་ཁྱད་གཞི་གཅིག་ནི་ཞི་མ་དང་། གཅིག་ནི་ཐར་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཡིན
པས། དེ་གཞོས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པ་གཞོས་ཀ་སྒྲུར་དུ་ཡོད་པ་དང་།
ཅིས་པར་དར་བ་ནི་ཞི་མའི་སྐབས་སུ་ཅིས་པར་འཚར་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི
སྐབས་སུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་ལ་འཛུག་པས་དེ་གཞོས་སྒྲ་སྒྲུར། ཚོག་ཀང་གསུམ
པར་སྐྱེ་རྒྱའི་བདག་སྒྲུང་ཞེས་པའི་ཁྱད་གཞི་གཅིག་ནི་ཚངས་པ། གཅིག་ནི་རྒྱལ
པོ་ཡིན་པ་ཐར་བཞིན་ལ། ཚངས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་རྒྱའི་བདག་པོ་ཞེས་པ
དངོས་མིང་། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་རྒྱ་ཀུན་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་མིང་གི་སྒྲ
སྒྲུར། ཐུང་ཞེས་པ་ཚངས་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་ཅན་གསོ་ཁ་ཅིག་ཀྱི་ཀཏ་མ་རྒྱུད
ལྡར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཀྱི་དང་པོར་ཐུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་དེང་དུས
སུ་ཐུང་ཟིན་པ་ལ་འཛུག་པས་དོན་སྒྲུར། ཐུར་བ་ཞེས་པ་ཚངས་པའི་སྐབས་སུ
སྐྱེ་རྒྱའི་བདག་པོ་ཐུར་བ་ཞེས་པ་ཚངས་པ་ཁྱེ་ཐག་པ་ཞེག་གི་མིང་དང་། རྒྱལ
པོའི་སྐབས་སུ་མཁས་ཤིང་གྲུང་བ་དང་། དཔའ་བ་འཛུག་པ་སྒྲ་སྒྲུར། ཚོག
ཀང་བཞི་པར་ཁྱད་གཞི་གཅིག་ནི་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་དང་། ཁྱད་གཞི་གཞན
ཞིག་གོང་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲ་དང་དོན་ཀྱི་རྣོ་ནས་འཛུག་ནུས་པ་འཛིན་ཞེས་པ་རྒྱ
གར་སྐད་དུ་ཤི་ཏ་ཏ ར་ཞེས་པ་ཁྱད་གཞི་གཞོན་ནུ་ གདོང་དྲུག་གི་ སྐབས་ སུ
འཕང་མདུང་འཛིན་པ་ལ་འཛུག་པས་གཞོན་ནུ་ གདོང་དྲུ་ གི་ དངོས་མིང་ དང་།
རྒྱལ་པོའི་ སྐབས་ ནུ ས་ པ་ ཁ ི ན ་ ས ེ ས ་ ཤ ེ ས ་ ཆ ེ ་ ཐ ར ལ ་ ནུ ས ་ ཆ ེ ་ ཐ ་ ལ ་
འཛུ ག ་ ཕ ས ་ ད ོ ན ་ ས ྒ ྲ ེ ར ། ཡ ང ་ ག ི ་ ས ྒ ྲ ས ་ ག ོ ང ་ ད ུ ་ ས ྒ ྲ ས ་ ཕ འ ི ་ ཡ ོ ན ་ ཏ ཀ ་ ད ེ ་ ད ག ་ ད ང ་
ལ ྡ ན ་ ཕ ་ ད ེ ་ ཀ ུ ན ་ ཡ ང ་ ཐ ེ ་ ལ ད ེ ་ ཡ ི ན ་ ཞ ེ ས ་ ཁ ྱ ད ་ ག ཞ ི ་ ཁ ྱ ད ་ ཆ ོ ས ་ ཟ ླ ས ་ ས ྒ ྲ ད ོ ན ་
ག ང ་ ཟ ུ ང ་ ག ི ་ ས ྐ ོ ན ་ ས ལ ་ ཕ ན ་ ཚ ུ ན ་ འ ཕ ེ ལ ་ ཕ ར ་ ཆ ེ ས ་ ཕ ་ ད ེ ་ ལ ྡ ེ ར ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟློད་ལ་བོད་མཁས་པས།
པད་མའི་སྐྱེ་གནས་ལས་བལྟམས་རང་བྱུང་སྐུ། ། (དཔེ་ཚངས་པ།

དཔེ་ཅན་སྨོན་དཔོན་པཆ།)

འགྲོ་བའི་ཏོག་ཐུར་འཁོར་ཡོས་ཕྱག་ཟུང་མཛོས། ། (དཔེ་ཁྱབ་
འཇུག་དཔེ་ཅན་སྨོན་དཔོན་པཆ།)

འཆི་མེད་དབང་ཕྱུག་བདུད་ཐོ་སྨྲ་བའི་ལྷ། ། (དཔེ་བཀྲ་ཐྲིན།
དཔེ་ཅན་སྨོན་དཔོན་པཆ།)

ཐུགས་འཕྲུར་དབང་པོས་སྲུམ་བཅོགས་གོང་ཁྱེར་འཛིན་ས། ། (དཔེ་
དབང་ཕྱུག དཔེ་ཅན་སྨོན་དཔོན་པཆ།) ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན། (རང་) གཡོ་མེད་ཏྲང་པོར་སྲོང་ བའི་ཆུ་མཚ་ཅན། ། (དཔེ་མདའ།
དཔེ་ཅན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ།)

གཞན་ཀྱིས་མི་ཐུབ་བཙན་ བཏྲིད་རྡོ་རྗེའི་རི། ། (དཔེ་རྡོ་རྗེའི་རི།
དཔེ་ཅན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་)

མི་མངོན་སྒམ་པོར་གནས་པའི་ གཏིང་དང་ལྡན། ། (དཔེ་མཆོ།
དཔེ་ཅན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་)

གང་ས་ལྷོངས་ས་འཛིན་དབང་པོར་འགྱན་ཟླ་ཐུ། ། (དཔེ་རི་བོ་
གང་ས་ཅན་དང་དཔེ་ཅན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ།)

ཐུར་བའི་ཆུན་ཀྱི་ནང་གསེས་དགུ་པ་འགལ་བ་ཅན་ཀྱི་ཐུར་བ་ནི།

དོན་ཀྱི་ཐུར་གཞིར་ཐུར་ཆོས་ཆུམས། །

ཕན་ཚུན་འགལ་བར་ཐུར་ཟུང་ཞིང། །

དཔེ་ཡི་ཐུར་གཞིར་དེ་ལྟར་ཏུ། །

ཟུང་མིན་འགལ་བ་ཅན་ཀྱི་ཐུར། །

མཚོན་ཐ་དོན་ཀྱི་ཐུར་གཞི་གཅིག་ལ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་
མེད་པར་ཐུར་ཟུང་ཞིང། མཚོན་ཏེད་དཔེའི་ཐུར་གཞིར་ཁྱད་གཞི་གཅིག་ལ་
ཐུར་སྐབས་དེ་ལྟར་ཏུ་ཐུས་ན་དེའི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་
ཞིག་སྟེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཉམས་མེད་ཡིན་ཡང་གླང་གཅོད་མིན། །
རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཡང་ཟད་མི་ཤེས། །
བདེ་ཆེད་ཡིན་ཡང་ལག་འགྲོ་མེད། །
ལྷ་ཡང་བི་བུ་ཆུ་མིན་ཤེས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། དཔེར་བརྗོད་འདིའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་ཆང་པ་བཞི་ཀ་བསྟོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང། ། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སྒྲུབ་གཞི་ལ་ཚོག་ཆང་རེར་ཁྱད་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཆུམས་ཁྱད་གཞི་གཅིག་པོ་དེར་སྒྲུབ་ན་མི་འགལ་ཞིང། མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་ཁྱད་གཞི་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང། ཆང་པ་དང་པོའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོ་དང། དཔེའི་ཁྱད་གཞི་ནི་ལྷ་ཁྱབ་འདྲུག་ཡིན་ཞིང། དེ་གཉིས་ཀ་ཉམས་མེད་ཡིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་རང་གི་མངའ་ཐང་ལས་ཉམས་པ་མེད་པ་ལ་འདྲུག ཁྱབ་འདྲུག་གི་སྐབས་སུ་རྟག་པའི་ཚོ་འཕང་ལས་ཉམས་པ་མེད་པ་ལ་འདྲུག་པ་སྒྲ་སྒྲུབ། གླང་གཅོད་མིན་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་གླང་གསོད་པ་པོ་མིན་པ་མི་འགལ་ཡང། ཁྱབ་འདྲུག་གི་སྐབས་སུ་ཆ་ཡིན་གླང་གི་གཟུགས་སུ་སྒྲུལ་ལ་གསོད་པ་པོ་ནི་ཁྱབ་འདྲུག་ཡིན་པས་ཁྱད་ཆོས་དང་འགལ། ཚོག་ཆང་གཉིས་པའི་ཁྱད་གཞི་ཕྱོགས་གཅིག་རྒྱལ་པོ་དང། གཅིག་ཟླ་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ནི་དགྲའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང། ཟླ་བ་ནི་རྒྱུ་སྐར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་གཉིས་སྒྲ་སྒྲུབ། ཁྱད་ཆོས་ཟད་མི་ཤེས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་སྟོབས་འགྱོར་ཟད་མི་ཤེས་པ་ལ་འདྲུག་པས་མི་འགལ་ཡང། ཟླ་བའི་སྐབས་སུ་དེ་ལས་སྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནག་ཕྱོགས་ལ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱད་ཆོས་དང་འགལ། ཚོག་ཆང་གསུམ་པར་ཁྱད་གཞི་ཕྱོགས་གཅིག་རྒྱལ་པོ་

དང་། ཕྱོགས་གཅིག་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ཞིང་། དབང་ཕྱུག་གི་སྐབས་སུ་དངོས་མེད་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་རང་གི་མངའ་འབངས་བདེ་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་སྒྲ་སྒྲར། ལག་འཛིན་མེད་ཅེས་པ་ཁྱད་གཞི་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་ལག་འཛིན་སྟེ་སྒྲལ་རྒྱན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པས་མི་འགལ་ཡང་། དབང་ཕྱུག་གི་སྐབས་སུ་དེ་སྒྲལ་རྒྱན་དངོས་སུ་ཡོད་པས་ཁྱད་ཆོས་དང་འགལ། ཆོག་ཀང་བཞི་པར་ཁྱད་གཞི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་། གཅིག་ནི་ལྷ་ཡིན་པས། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་མིའི་ལྷ་ཡིན་པ་དང་། ལྷའི་སྐབས་སུ་འཛིན་བ་རིགས་རྒྱ་གྲི་ནང་ཚན་ལྷ་ཡི་འཛིན་བ་ཡིན་པས་སྒྲ་སྒྲར། ཁྱད་ཆོས་བི་བུ་ཆ་མེད་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་མཁས་བཟལ་མེད་པ་སྟེ་མཁས་པ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པཙམ། ཡང་ན་ཆོས་སད་མེད་པ་སྟེ་ཏྲ་ཀ་ཏু་མིག་གདངས་ནས་གཤིད་ཁྲག་རྒྱ་མེད་པ་མེད་པ་སྟེ་མིག་བཅུམས་ནས་གཤིད་ཁྲག་པ་ཡོད་པས་མི་འགལ་ཞིང་། ལྷའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སད་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལས་སྟོག་སྟེ། ཆོས་སད་ཅེས་པ་ལྷའི་མིང་གི་ཆོས་གྲངས་སུ་གྲགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དངངས་དང་འགལ་བ་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཀུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།

འོད་སྟོང་འཕྲོ་ཡང་པད་ཚལ་ཟླམ་བྱེད་མིན། ། (དཔེ་ཅི་མ། དཔེ་ཅན་འཇམ་དབྱངས།)

བཅུ་བྲག་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཀྱང་ཆགས་དང་བྲལ། ། (དཔེ་གཞོན་ནུ། དཔེ་ཅན་འཇམ་དབྱངས།)

འདོད་པ་སྲེག་ཀྱང་ཁྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྦྱངས། ། (དཔེ་དབང་ཕྱུག དཔེ་ཅན་འཇམ་དབྱངས།)

འཕྲོ་བའི་ཏོག་ཏু་ཐུར་ཀྱང་བསྒྲ་བ་མེད། ། (དཔེ་ཁྱབ་འཇུག དཔེ་ཅན་འཇམ་དབྱངས།) ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང) ཐུང་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་རང་འདྲའི་ཁྱོགས་དང་ལྡན། ། (དཔེ་ཅི་མ།

དཔེ་ཅན་མིག)

རྒྱང་རིང་མཐོང་ཡང་ཤ་ཁྲག་ཐོང་བྱེད་གྱུབ། ། (དཔེ་རྒྱང་ཤེལ། དཔེ་ཅན་མིག)

གཞན་ཡིད་འགྲུགས་ཀྱང་རྟོན་པའི་ཚེ་དང་ཐུལ། ། (དཔེ་ལྷགས་ཀྱུ། དཔེ་ཅན་མིག)

འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཡང་ལྷན་ནང་གཟུགས་མི་གསལ། ། (དཔེ་སྒྲོན་མེ། དཔེ་ཅན་མིག) ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(28) དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཤེར་ལྔ་པ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན།

(༡) ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ།

གང་དུ་ཡོན་ཏན་རིགས་ལ་སོགས། །
ཁྱད་ཆོས་གཞན་འགའ་མ་ཚང་ཡང། །
དཔེགས་བསལ་ཁྱད་པར་ལྡན་པར་སྟོན། །
དེ་ནི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེར་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་ཡང་རིགས་མཐུན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དཔེགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པར་སྟོན་པ་ནི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།

(༢) ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་ན་ཡོན་ཏན་རིགས་དང་ལས། །
ཤས་དང་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་ལྟ། །

ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། ༡. ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། ༢. རིགས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ།

༣. ཐུ་བ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། ༤. ཟས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་
བརྗོད་པ། ༥. རྒྱ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་བཅས་སོ། །

(༢)ཁྱད་པར་བརྗོད་བའི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

ཁྱད་པར་བརྗོད་བའི་རྒྱུན་ཕྱི་རྣང་གསེས་དང་བོ་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་
ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི།

ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་ཚང་མིན་ཡང། །

ཁྱད་འཕགས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་བརྗོད། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེར་ཡོན་ཏན་ཕྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་
མ་ཚང་ཡང་ཁྱད་པར་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཕྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཞེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དག་གི་མཆོག། །

རྫུབ་པ་མ་ཡིན་རྟོ་བའང་མིན། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ཡིས་ནི། །

ས་གསུམ་དག་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ཞེ་ཏོག་གི་གཞུ་ཅན་འདོད་པའི་ལྟ་དགའ་རབ་དབང་
ཕྱུག་གི་མཆོག་ཆ་མདའ་ལྟ་པོ་དེ་ནི་མཆོག་ཆའི་ཡོན་ཏན་རྫུབ་པའང་མིན་ལ་རྟོ་
བའང་མིན་ཏུང། མདའ་ལྟ་པོ་འདི་ཡིས་ནི་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླ་གསུམ་པོ་དག
ལས་ཆོམ་པར་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་པ་འདིར། འདོད་ལྟ་དགའ་རབ
དབང་ཕྱུག་གིས་འཕངས་པའི་ཞེ་ཏོག་གི་མདའ་ལྟ་པོ་དེ་རིགས་མཐུན་པའི
མདའ་གཞན་དག་དང་འདྲ་བར་རྫུབ་པ་དང་རྟོ་བ་གང་ཡང་མིན་ཏུང།
མདའ་དེ་འཕངས་པ་ཅམ་གྱིས་ས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའི་དམིགས་བསལ་ཀྱི་ཁྱད
པར་གཞན་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཚངས་པར་སྨྱོད་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ཚོས་ནི། །

མཁྱེགས་མིན་སྡུ་བ་མ་ཡིན་འཕྲུག་པའང་མིན། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་ཀྱི། །
མཚོན་ཆར་ཇི་ཙམ་ཕབ་ཀྱང་བཟློ་མ་ལགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) བོད་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་གསེར་ཀྱི་སྒྲུང་པ་ལས། །
ཐུགས་སྡུ་བཏགས་པའི་ཆོར་བུའི་ཤ་རགས་འདི། །
རིང་བ་མིན་ཡང་ས་གཞི་རིལ་མོའི་ཁྱོན། །
ཡོངས་སུ་འཆིང་བའི་གྲགས་སྐྱན་སུ་ཡིས་འགོག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་རིགས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི།

རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཚང་ཡང། །
ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེར་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་ཡང། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

འདི་དག་ལྟ་ཡི་བུ་མོ་མིན། །
ཏྲི་ཟའི་རིགས་ལས་ཐྲུང་མ་ཡིན། །
དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་ཚངས་པའི་ཡང། །
དཀའ་ཐུབ་གཞོམ་པ་བསྒྲུབ་པར་ནུས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མཛེས་མ་ཡིད་འོང་མ་འདི་དག་ལྟ་ཡི་བུ་མོ་མིན་ཞིང། ཏྲི་ཟའི་རིགས་ལས་ཐྲུང་བ་ཡང་མིན་མོད་ཀྱི། འདི་ཡི་གཟུགས་ཏུ་ཅང་མཛེས་པ་དེས་ལྟ་ཚངས་པའི་ཡང་དཀའ་ཐུབ་གཞོམ་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་ནུས་སོ། ། ཞེས་པ་འདིར། མཛེས་མ་ཞིག་ལྟ་ཡི་བུ་མོ་དང་ཏྲི་ཟའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཡང་མིན་རུང། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་ཚངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་འཇོམས་ནུས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་འདི་ལ་ཚང་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

སྒྲ་ཙལ་མཁན་འདི་ཏོར་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་དང་། །

ཀུ་ཤའི་ཁྲོང་ནས་སྦྱོང་པའི་རིགས་མིན་ཡང་། །

འདི་ན་ལང་ཚོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེམས་འཚང་ཀུན། །

ར་གྱིས་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོར་མངོན་པར་སྦྱོར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) དབང་ཕྱུགས་ཀོ་ནའི་ཡུལ་དུ་མ་འཁྱོངས་ཤིང་། །

འཕྲལ་མཛངས་བློ་ལྡན་རྒྱ་ཡི་རིགས་མིན་ཡང་། །

རྒྱ་བོད་སྐད་གཉིས་སྒྲ་ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །

འཇིག་རྟེན་མིག་ཀཊིག་ཆོས་གྲྭ་ཚོ་ཐུབ་པ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་ནང་གསོས་གསུམ་པ་བྱ་བ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི།

བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་བྱས་པར། །

འབྲས་ཐོབ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་མ་བྱས་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱོ་གཉེར་དག་ནི་མ་བསྡུས་ཤིང་། །

སོ་ཡི་གཡོགས་ཀྱང་མ་བསྐྱོད་ལ། །

མིག་ཀྱང་དམར་པོར་མ་ཐུར་པར། །

དགྲ་ཡི་རིགས་ནི་ཉམས་པར་བྱས། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། གང་གི་གདོང་པར་ཁྱོས་པའི་དབང་གིས་ཁྱོ་གཉེར་དག་ནི་མ་བསྡུས་ཤིང་། སོ་ཡི་གཡོགས་མཆུ་སྐྱོས་ཀྱང་བསྐྱོད་པར་མ་བྱས་ལ། མིག་ཀྱང་ལྷང་མིག་དམར་པོར་མ་ཐུར་པར། དགྲ་ཡི་རིགས་མཐའ་དག་ནི་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ་ཕམ་པར་བྱས་སོ། ། ཞེས་པ་འདིར། དགྲ་བོ་འཇོམས་པའི་

རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཐུ་བ་དེ་དག་གང་ཡང་མ་ཐུས་ཀྱང་དགྱ་བོ་འཇོམས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེན་བཅོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

མཛོས་པའི་མིག་ཟུར་འཕྲོག་པོས་མ་བཏབ་ལ། །

ཡིད་འོང་འཛློམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མ་བསྒས་ཤིང་། །

ཕེབས་པར་སྣ་བའི་གཏམ་ཀྱིས་ཕྱིད་མིན་པར། །

བདག་ཡིད་དབང་མེད་འགྲོག་མཁས་མར་སྟོན་རྗེ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ཕུལ་ཐུང་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ:མ་བསྟེན་ཅིང་། །

ཆེད་ཐོང་སྟོབ་གྱ་དག་ཏུ་མ་བཟློད་ལ། །

དཀའ་ལྡན་ལྷད་བཙོན་པའི་ངལ་བ་མ་ཐུས་པར། །

རྣམ་མང་རིག་གཞུང་བལྟས་པ་ཅམ་ཀྱིས་ཤེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་ཟླས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་དེ།

ཟླས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཚང་ཡང། །

འབྲས་ཕོབ་ཟླས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད།

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེར་ཟླས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་ཡང། ཟླས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ལྟན་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དབེན་བརྗོད་ཙམ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཤིང་ཏུ་མེད་ཅིང་ གླང་པོའང་མེད། །

ཏུ་མེད་ ཀུང་ཐང་མེད་པར་ཡང། །

ཟླར་མིག་ཅིད་ཀྱིས་བྱད་མེད་རྣམས། །

འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དག་ལས་རྒྱལ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཤིང་ཏ་འཁོར་ཡུའི་དཔྱང་མེད་ཅིང་གླང་པོ་ཆེའི་ དཔྱང་ཡང་མེད་ལ། ཏ་དང་ཀླང་ཐང་གི་དམག་དཔྱང་ཡང་མེད་པར་མཛོས་ པའི་ཟུར་མིག་གཡོ་བ་ཅམ་ཞིད་ཀྱིས། ལྷ་ཀླུ་མི་ཡི་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དག་ལས་ ཆམ་པར་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་པ་འདིར། མཛོས་མའི་ཟུར་མིག་ལ་ཆམ་ པར་རྒྱལ་ཕྱིད་ཀྱི་ཟས་དཔྱང་ཚོགས་བཞི་པོ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་ དབང་དུ་ཕྱིད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟློད་ལ་བོད་མཁས་པས།

<u>དཔའ་བའི་དམག་དཔྱང་ཡན་ལག་བཞི་མེད་ཅིང་།</u> །

<u>སྲ་ཞིང་ཚོ་བའི་མཚོན་ཆ་མེ་ལྟན་ཡང་།</u> །

<u>རིག་སྔགས་ཅམ་ཀྱིས་ཞེ་དྲའི་ཚུལ་བཟུང་བའི།</u> །

<u>དགྲ་ཆོགས་དྲས་གཅིག་གཞོམ་མཁས་ཐོས་པ་དཀའ།</u> ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) <u>ཕ་ཞིབ་དཔྱད་ཚས་འཕྲལ་དང་མི་ལྟན་ཞིང་།</u> །

<u>དགོས་ངེས་དཔེ་དེབ་དག་ཀྱང་མ་ཚང་བར།</u> །

<u>དཔེ་མཚོན་དངོས་རིགས་ཁྱང་ཏུ་ཅམ་ཞིག་གིས།</u> །

<u>དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་འཆྲད་མཁས་ཚན་རིག་པ།</u> ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུའོ། །

ཁྱད་པར་བཟློད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་ལ་པ་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་ བཟློད་པ་ནི།

རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་མ་ཚང་ཡང་། །

འབྲས་ཐོབ་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་བཟློད། །

བཟློད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེར་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་ ཡང་། རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ལས་ཆུང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བཟློད་པ་ཞིག་ ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བศད་པ།

ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་གཅིག་པ་དང་། །

ཁ་ལོ་པ་ཉམས་རྟ་མི་མཉམ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟི་བརྗིད་ཅན། །

ཞི་མས་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་མནན། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། གང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་འདྲེན་ཟྭད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལ་འཁོར་ལོ་གཅིག་པ་ལས་མེད་པ་དང་། ཤིང་རྟ་དེ་འདྲེན་ཟྭད་ཀྱི་ཁ་ལོ་པ་ནི་དྲང་སྲོང་འགྲོས་སྣོང་གི་བྱ། ནམ་མཁའ་ལྟེང་གི་ཕུ་བོར་ཐུར་པ་སྐུ་རིངས་དེ་ཡི་བརྒྱ་ཆགས་ནས་ཉམས་པ་དང་། ཤིང་རྟ་འདྲེན་ཟྭད་ཀྱི་རྟ་བདུན་ཡོད་པས་རྟའི་གྲངས་མི་མཉམ་པ་བཅས་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་མ་ཚང་བ་དེ་ལྟ་ནའང་། གཟི་བྱིན་ཆེན་པོ་ཞི་མ་དེས་ལྟ་ཀླ་མི་ཡི་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་པ་འདིར། གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་མིན་ཡང་། གཟི་བྱིན་ཆེ་བའི་རྒྱ་དེ་གཅིག་ཕྱས་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

དཀའ་ཐུབ་གཏུང་བས་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཉམས་ཤིང་། །

ཐོག་མེད་ཞོ་མཚོན་ལྟ་ཅི་ཞོས་ཀྱང་དམན། །

འོན་ཀྱང་རྟོག་པའི་དབང་ཕྱུག་མི་ལ་རྟེ། །

འཇིག་རྟེན་ལྟ་མིར་བཅས་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་གནོན། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ཡིད་དབང་འགྲོག་པའི་གཟུགས་དང་ཡོངས་བྱལ་ཞིང་། །

མཇོས་པའི་ཚས་ཞོས་རྒྱན་གྱིས་མ་སྨས་ཀྱང་། །

ཡ་རབས་སྦྱོང་བཟང་ཕུལ་བྱང་ཡོན་ཏན་གྱིས། །

རང་ཉིགས་རྒྱུ་ཅིའི་ནང་ན་གཟི་བརྗིད་ལྟན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(29)དོན་རྒྱུན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཅིར་ཏྲག་པ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུན།

(1) **མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ།**

བརྗོད་འདོད་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ནི། །
མིང་ངམ་རྣམ་གྲངས་གང་རུང་གིས། །
སྒྲོ་བཏགས་མཚུངས་ཚོས་གཅིག་ཉིད་དུ། །
མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་མཚུངས་སྦྱོར་རྒྱུ། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་མིང་ངམ་རྣམ་གྲངས་གང་རུང་གི་སྐོར་ནས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་རིགས་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ཞིག་ལ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

(2) **མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།**

དབྱེ་ན་བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་དང་། །
སྨད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་གཉིས་སུ་ཡོད། །

མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན།

1. བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར། 2. སྨད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་ཏེ་གཉིས་ཡོད།

(3) **མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།**

མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་ནི།

བསྟོད་པའི་ཡུལ་འགའ་མིང་གིས་སམ། །
རྣམ་གྲངས་སྐོར་ནས་མཚུངས་པར་སྦྱོར། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་བསྟོད་ཡུལ་འགའ་ཞིག་མིང་ངམ་རྣམ་གྲངས་གང་རུང་གི་སྐོར་ནས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་རིགས་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་ལས་བཤད་པ།

<u>གཤིན་རྗེ་ལུས་ངན་ཆུ་ལྷ་དང</u>། །

མིག་སྟོང་པ་དང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱང་། །
འཇིག་རྟེན་རྒྱོང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ། །
ཡུལ་གཞན་མེད་པར་རྣམ་པར་འཇོན། །
ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ལྷ་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་པོ་གཤིན་རྗེ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་
བདག་པོ་ལུས་ངན་ཏེ་གནོད་སྦྱིན་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆུ་ལྷ་དང་།
ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་པོ་མིག་སྟོང་པ་སྟེ་བཅུ་སྦྱིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་
ཁྱོད་ཉིད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་རྒྱོང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་འད�་ཡུལ་གཞན་མེད་པར་
འཇོན་ནོ། ། ཞེས་པ་འདིར། ཕྱོགས་བཞིའི་ཕྱོགས་རྒྱོང་རྣམས་རང་རང་གི་
ཕྱོགས་སུ་གནས་ནས་འཇིག་རྟེན་རྒྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་བདག་རྒྱལ་པོ་
འདིས་ཀྱང་རང་ལ་དབང་བའི་ས་གཞིའི་ཁྱོན་སྡུང་ཞིང་རྒྱོང་བར་བྱེད་པས་ན་
འཇིག་རྟེན་རྒྱོང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མཚུངས་པ་སྦྱར་ཏེ་སྤྱོ་བཏགས་ནས་མཁས་དུ་
བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟློད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཐོན་ཏྲོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དཔྱིའི་ཞབས། །
བོད་འདིར་འཇིགས་བྱལ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་ལྟ། །
ད་ལྟ་དེ་ཡི་བསྟན་ལ་ཆོས་ཀྱི་གླགས། །
སྟན་ཆོག་སྒྲ་བའི་སྒྲ་འདི་རྣམ་པར་འཇོན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང) ཐུན་སེལ་སྨོན་མེ་མཁན་འགྲོགས་ནོར་ཀྱི་མཆོག །
ནད་སེལ་སྨན་དང་འགྲུར་མེད་ཀྱོགས་བཟང་པོ། །
ཐུང་ས་ཐོབས་ལས་བྱང་ཆེད་མཁས་ཡོན་ཏན་རྣམས། །
ཏྲིབས་ཆེན་ བྱ་ བ་ ཐུབ་ ལ་ ཕན་ འབྱས་ ལྟན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་
བུའོ། །

མཚུངས་སྤྱོར་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་སྨད་པའི་མཚུངས་སྤྱོར་ནི།

སྨད་པའི་ཡུལ་འགར་མིང་གི་ས་སམ། །

ཆོས་གྲངས་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྣང། །

བཟླུད་པར་འདོད་པའི་ སྣང་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་མིང་ངམ་ཆོས་ གྲངས་ གང་ཟུང་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྤྲོ་བཏགས་ཏེ་སྣང་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཟླུད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

རི་དྭགས་མིག་དང་འགྲོགས་པ་དང་། །

གླུགས་ཀྱི་ཆེ་དགའ་དགའ་དང་ནི། །

ལྷོན་ཀྱི་ཙོམ་པའང་རང་བཞིན་ཀྱིས། །

སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་སོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། རི་དྭགས་མིག་ཅན་ཏེ་མཛོས་མ་དང་འགྲོགས་པའི་ བདེ་བ་དང་། གླུགས་ཀྱི་ཆེ་དགའ་གཡོ་ཞིང་འགྱུར་བའི་གསལ་བ་དང་། ལྷོན་ཀྱི་ འདུ་འཚོད་ཀྱི་ཙོམ་པ་བར་མེད་པར་ཕྱག་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡུན་ ཐུང་ཞིང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པ་ཐེ་མེད་པར་ཐུར་བའོ། ། ཞེས་པ་ འདིར། བྱད་མེད་མཛོས་མ་དང་འགྲོགས་པའི་དགའ་བདེ་ནི། ལྷོན་དང་གླུགས་ འགྱུ་བའི་ཡུན་དང་མཚུངས་པར་སྤྲོ་བཏགས་ནས་སྣང་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟླུད་ལ་ཐོད་མཁས་པས།

ཐུ་ཐའི་མིག་ཐར་ཁྲིར་ལེགས་ཚུལ་འཆོས་ཁྲིམས། །

ལས་འཕྲས་མི་བསམ་ཁ་བཤད་སྐམ་ཐོའི་ཆོས། །

ཐོང་པའི་ཆོན་ཀྱིས་ལེགས་ཕྲིས་དབང་ཐོའི་གཞུ། །

མཛོས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ཐྲིང་ཐོའི་རང་མཚང་ཐོན། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང) མ་བསླབས་མཁས་པར་ཆོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ། དཔེ་ཐོག་ལུས་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་། ། ཚོག་ཐྲིའི་ཀོ་བ་ཅམ་ཀྱི་ཐོབ་ཐྲོང་རྣམས། ། དགོས་དུས་ཕན་པ་ཐོབ་པ་ཞིན་ཤར་ཅམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(30)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཉེར་བདུན་པ་ འགལ་བའི་རྒྱན།

(1) འགལ་བའི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ།

འགལ་བའི་ཚོས་འགའ་གཞི་གཅིག་ལ། །

མཉམ་དུ་འགྲོགས་སྟོན་འགལ་བའི་རྒྱན།

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་འགལ་ཟླ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་མང་པོ་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་འགལ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

(2) འགལ་བའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དཔྱི་ན་དྲུག་སྟེ་ཁྱད་གཞི་ནི། །

ཐ་དད་བྱ་བ་འགལ་བ་དང་། །

ཡོན་ཏན་ཕྱས་དང་ཚོས་མང་འགལ། །

གཞི་གཅིག་ལས་འགལ་ཐུར་འགལ་ལོ། །

འགལ་བའི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དཔྱི་ན་དྲུག་ཡོད་དེ། ༡. ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ། ༢. གཞི་གཅིག་གི་བྱེད་པ (ཡོན་ཏན) འགལ་བ། ༣. ཕྱས་འགལ་བ། ༤. གཞི་གཅིག་གི་ཚོས་མང་པོ་འགལ་བ། ༥. གཞི་གཅིག་གི་བྱ་བ་འགལ་བ། ༦. ཐུར་བའི་འགལ་བ་བཅས་སོ། །

(3) འགལ་བའི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

འགལ་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་ཕོ་གཞི་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་ནི།

ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་བྱ་བ་འགལ། །

མཉམ་དུ་འགྲོགས་སྟོན་དེ་ཡི་རྒྱན། ། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་གཞི་ ཐ་ དད་ པ་ གཉིས་ ཀྱི་ བྱ་ བ་ འགལ་ བ་ གཉིས་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་དཀྱི་ནི། །
ཐོས་པའི་གཏངས་ལྟན་ཅ་ཅོ་འཕེལ། །
ཆ་བྱ་ཆེན་ཀྱི་ལྷ་དག་ནི། །
ཡིད་འོང་ཉིད་དང་ལྡན་བས་ཤེས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། འདི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་དུས་སུ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་གྱི་ཡིད་དགའ་བས་ཐོས་པའི་ ཅ་ཅོ་འཕེལ་བ་དང་། ཆར་ལྷོན་འབྱུག་ལྷ་ཅན་ཤེས་པས་ཆ་བྱ་ཆེན་ཀྱི་ལྷ་དག་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཉིད་དུ་སྣོག་པ་དང་ལྡན་བས་ཤེས་སོ། ། ཞེས་པ་འདིར། ཕྱད་གཞི་ངང་པ་ཆེན་གྱི་ལྷ་སྣོག་པ་འཕེལ་བ་དང་དུས་མཉམ་པར། ཕྱད་གཞི་ཆ་བྱ་ཆེན་གྱི་ལྷ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྣོག་པ་ཤེས་པ་གཉིས་གཞི་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཐར་པ་འདོད་ཆེས་ ཏི་ཕེད་བསྟན་གཞིའི་རྒྱུན། །
ལྷོང་ལ་ཕེམས་པར་རབ་དགའི་ལྷང་བ་རྒྱས། །
ལུས་ཕེད་ཕྱོགས་ཀྱར་ནག་པོའི་ཙ་ལག་ཆེས། །
དགའ་བའི་ཆེ་འགྱུར་རབ་ སྒང་ཆ་ཅན་འཛིན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུ་འམ།

ཡང་ན།(རང) ལེགས་ཉེས་འཇྱིད་མཁས་བློ་ལྟན་ཏང་པའི་གཏམ། །

ཐོས་པས་ཡིད་ལ་དགའ་སྟོ་ཡངས་སུ་རྒྱས། །
འཕྲོག་པའི་ངོ་བཙོད་ལ་དགའ་ཟླུན་པོ་ཆེས། །
ལྷོང་ལ་ཚོར་མ་ཎི་བཞིན་ཟུག་རྩ་ལྟང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགལ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་གཞི་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་ནི།

ཁྱད་གཞི་གཅིག་གི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས། །

འགལ་བར་སྟོན་པ་ཡོན་ཏན་འགལ། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་གཞི་གཅིག་གི་ཁྱད་ཆོས་འགལ་བ་གཉིས་མཉམ་དུ་འཇོག་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

དཔྱར་སྐྱེས་ཚུ་འཛིན་དག་གིས་ནི། །

ནམ་མཁའ་ཡུལ་ངན་ལྟ་བུར་སྣོད། །

ཆགས་པ་ཡིས་ཀྱང་འཇོ་བ་ཡི། །

ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་ཐྱུར། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། དཔྱར་དུས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚུ་འཛིན་ཏེ་ཆར་ལྷིན་ལྷོན་པོ་དག་གིས་ནི་ནམ་མཁའི་ཚོ་སྨྲས་ཁེངས་ཤེང་ཡུལ་མི་སྡུག་པ་ངམ་གནོན་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། དེས་ཆགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིས་ཀྱང་འཇོ་བ་ཆགས་ལྟན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་ཐྱུར་ཏོ། ། ཞེས་པ་འདིར། ཁྱད་གཞི་ལྷིན་གཅིག་གིས་ནམ་ མཁའ་ ཆགས་ ཐལ་ ལྟ་ བུར་ སྣོ་ བའི་ ནམ་ པར་ བྱས་ པ་ དང་། ཆགས་ལྟན་རྣམས་ཆགས་པས་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་ གཉིས་མཉམ་དུ་འཇོག་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ངེས་པར་རྣམ་བཀྲ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོགས། །

ཚར་དུ་དང་ངར་བས་ཐར་པའི་ཆུ་བ་ཉམས། །

འཕྲལ་བ་མ་བཏུགས་ཉམས་སུ་བདེ་བ་ཡིས། །

རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཆོགས་འདི་ཉིད་བཞིན་འཕེལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་ བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོའི་དཔལ། །

ཉིན་བཞིན་མི་སྡུག་ཀུ་བའི་ཁྲུར་ཀྱིས་ནོན། །

རླབས་ཆེན་བྱ་གཞག་བསྒྲུབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁུར། །
ཇི་ཙམ་འཁྱེར་ནུང་ཡང་བའི་སྣང་བ་འཆར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགལ་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་རྫས་འགལ་བ་ནི།

གཞི་གཅིག་སྟེང་དུ་འགལ་བའི་རྫས། །
མང་པོ་མཉམ་འགྲོགས་རྫས་འགལ་རྒྱན། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འགལ་བ་ཅན་མང་པོ་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཅ་བ་ལས་བཤད་པ།

སྐྱིད་པ་ཕྲ་ཞིང་རོ་སྣད་སྙོམ། །
མཆུ་དམར་མིག་ནི་དཀར་བ་མིན། །
ལྟེ་བ་དམའ་ཞིང་ནུ་མ་མཐོ། །
བུད་མེད་ལུས་ཀྱིས་སུ་མ་བཙོམ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། གང་གི་སྐྱིད་པ་མཆོག་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་རོ་སྣད་རབ་ཏུ་སྙོམ་པ་དང་། མཆུ་སྒྲོས་དམར་ཞིང་མིག་ནི་དཀར་བ་མིན་པ་སྟེ་ནག་པ་དང་། ལྟེ་བ་གཏིང་ཟབ་ལ་དམའ་ཞིང་ནུ་མ་འབུར་ལ་མཐོ་བ་དང་ལྡན་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་སུ་ཞིག་མ་བཙོམ་སྟེ་ཆགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་འདིར། ཁྱད་གཞི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སྐྱིད་པ་དང་རོ་སྣད། མཆུ་སྒྲོས་དང་མིག ལྟེ་བ་དང་ནུ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཕྲ་སྙོམ་དང་། དམར་པོ་དང་ནག་པོ། དམའ་བ་དང་མཐོ་བ་བཅས་ཕན་ཚུན་འགལ་ཟླ་ཅན་མང་པོ་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

མགོ་སྐྲེས་རབ་ཏུ་དཀར་ཞིང་བཞིན་རས་ནག །
ཡན་ལག་སྐྱོང་ཡང་སྒྱུས་བྱེད་འཕྲི་ཤིང་མཉེན། །
ལུས་ཉིད་འཁྱོག་ཀྱང་རང་སེམས་དྲང་པོ་རུ། །

སྲོང་བ་ཐུན་པོའི་ལུས་ཀྱིས་སྡུ་མ་བཅོམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ། ཡང་ན། (རང་) མགོ་བོ་ཆེ་ཡང་ལྟ་བྱེད་མིག་ནི་ཆུང་། །

ཏྲི་འཛིན་རིང་ལ་མཏྲག་མ་ཐུང་ཞིང་ཕྱ། །

གོ་མ་སྟབས་དལ་ལ་བགྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་། །

སྟོབས་ལྡན་གླང་པོའི་བཞོན་པ་མིག་སྟར་མཛོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགལ་བའི་རྒྱུན་གྱི་རང་གསེས་བཞི་པ་གཞི་གཅིག་གི་ཚོས་མང་པོ་འགལ་བ་ནི།

གཞི་གཅིག་འགལ་བའི་ཚོས་མང་ལྟན། །

གཞི་གཅིག་ཚོས་མང་འགལ་བའི་རྒྱུན། །

བཟླུད་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་གཞི་གཅིག་ལ་འགལ་བ་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་མང་པོ་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པར་སྟོན་པ་ཞེག་སྟེ།

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དཔེར་བཟླུད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

པད་ཙའི་ལག་པ་ཆུ་ཤིང་བཟླ། །

པཏྨའི་གདོང་དང་ཡུག་ལ་མིག །

ཁྲོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་བདག་ཅག་རྣམས། །

གདུང་ནུས་མིན་ནམ་ལུས་ཅན་མ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ཀྱེ་ལུས་ཅན་མ་ཞེས་བོས་ནས། མཉེན་ཞིང་འཇམ་པ་པཏྨའི་ཙ་བ་ལྟ་བུའི་ལག་པ་དཀར་བ་དང་། མཁྲང་ལ་ཟླུམ་པ་ཆུ་ཤིང་གི་བཟླ་དང་། དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་པཏྨའི་གདོང་དང་། གནས་ལ་དགྱེས་དང་བའི་ཡཏྨལ་གྱི་མིག་ཅན་མ་ཁྲོད་ཀྱི་གཟུགས་འདི་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཅག་རྣམས་གདུང་བར་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་འདིར། ཁྱད་གཞི་མཇོས་མའི་ལུས་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་མང་པོ་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཆུ་བྱའི་མདུག་སྨྲའི་ཟུར་ཕྱད་ཟླ་བའི་བཞིན། །

པཏྨའི་མཆུ་སྨྲས་ཚུ་ཤར་ཕྲེང་བའི་ཚེམས། །

རི་དྭགས་མིག་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ཕྱ་མས། །

བདག་ཅག་འཁོར་བའི་མལ་དུ་ཅི་ཕྱིར་འཆིང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) སྟོང་བས་ལྡན་ལྷགས་ཀྱི་ལུས་དང་སྟག་ཕྱུག་ཙལ། །

གྲུང་གསལ་ཁ་ཡི་མིག་ལ་དུང་གི་ཤོ། །

དྲི་མེད་རས་དཀར་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །

གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་རིན་ཆེན་ཁོར་ལས་ལྟག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འགལ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་ལྟ་བ་གཞི་གཅིག་གི་ཐུ་བ་འགལ་བ་ཅི།

ཐུ་བ་ཐུས་མིན་ཐུ་བའི་ལས། །

ལྡན་སྟོན་གཞི་གཅིག་ཐུ་འགལ་རྒྱུན། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཐུ་བ་མ་ཐུས་ཀྱང་ཐུ་ལས་འགལ་བ་གཞིས་མཉམ་དུ་འཕྲོས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཐྲི་ཚལ་ཆུང་གིས་རབ་བསྟོད་པ། །

ཅུ་ཏ་ཅཎ་ཀ་ཡི་རྟལ། །

རེག་པ་མིན་ཡང་མཐོན་པོ་ཡི། །

མིག་ལ་མཆི་མ་ཟག་པར་ཕྱེད། །

ཅེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། ཐྲི་ཚལ་ཆམས་ཆུང་གིས་རབ་ཏུ་བསྟོད་པ་ལས་ཤིང་ཅུ་ཏ་ཙ་ཐ་ནང། ཅཎ་ཀ་ཡི་མེ་ཏོག་གི་རྟལ་ཆམས་མིག་ལ་རེག་པ་མེད་ཀྱང། མཇའ་མོ་དང་བྲལ་བའི་མཐོན་པོའི་མིག་ལ་མཆི་མ་ཟག་པར་ཕྱེད་དོ། ། ཞེས་པ་འདིར་ཁྱད་གཞི་མིག་གི་སྟེང་དུ་མེ་ཏོག་གི་རྟལ་ཀྱིས་མ་རེག་པ་དང། མཆི་མ་ཟག་པའི་ཐུ་བ་འགལ་བ་གཞིས་མཉམ་དུ་འཕྲོས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

དགུན་གྱི་གྲང་རེག་ཁ་བའི་རྡུལ་ཟིགས་དང་། །

འགྲོགས་པ་མངའ་རིས་སྟོང་གྱི་ཚྭང་ངར་མས། །

ལུས་ལ་རེག་པ་མིན་ཡང་དོན་མཐུན་ལྟུ། །

བཞིན་ཤམས་བ་སྤྱི་འབྲི་ཤིང་འདར་བར་གྱུར། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ཡིད་འགྲོག་ངོ་མཚན་སྟེང་གི་ཤམས་འགྱུར་ཅན། །

དབྱངས་བདུན་རྫོགས་པའི་སྐད་ཚོག་ཏམ་བྱ་ར། །

ཕ་རགས་ཚུད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་དྲངས་མིན་ཀྱང་། །

ཆམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་ཤེས་ལྡན་ཆ་བར་སྐྱན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། **འགལ་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་བྱག་པ་སྦྱར་བའི་འགལ་བ་ནི།**

འགལ་བའི་དངོས་པོ་ཚོག་ལ་སྦྱར། །

སྒྲིལ་བ་གཙོར་ཕྱིད་སྦྱར་འགལ་རྒྱན། །

འགལ་བ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྒྲ་དོན་གང་བུང་གི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་བུ་བུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗོད་ཚ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཀྱི་ཟླ་ཟླ་ནུ་ནུར་ཀ་བི། །

དཱ་ཎ་ཁ ཀ་ཏ ' བལ་ཐ་ཁ། །

ཡ་ཏ་ཝི་ཤ་ས་ནི་ཡ་ཏཱ། །

ཀ་ས་ཏ་ཀ་ལ་ཐ་ཁ་ནི། །

ཞེས་པ་ལ། ། དེ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་པོ་ལྟར་ན།

ལྷན་པར་ལྷོགས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག ।

ནག་དཀར་ཁ་ཤས་ས་ཏ་མར་བ་ཡང་། །

ཆ་བ་དག་ལ་བཏེན་པ་ནི། ।

སྲུ་ཡི་ཡིད་བརྟན་ཞིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ཀྱེ་སྣྲན་པར་ལྷོག་ས་མ་ཞེས་པོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གི་འཐས་བུ་ནག་པ་དང་། དེའི་མཐའ་དཀར་བ་དང་། མིག་སྨིན་དཀར་པོ་དེའི་རྩེས་སུ་དམར་བ་ཡང་འདི་ལྟར་དགུས་རིང་བའི་མཐའ་ཆ་བ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི། གང་ཟག་སྲུ་ཡི་ཡིད་བརྟན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དཔེར་བརྗོད་འདིའི་དོན་གཞིས་པ་ལྟར་ན།

ཁྱབ་འཇུག་སྒྲིད་སྒྲབ་ལ་རྟེས་ཆགས། །

ཀུན་ལ་བརྟེན་ལྟ་བ་ནི། །

སྲུ་ཡི་ཡིད་བརྟན་ཞིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་པ་འདིར། ཆོས་འདིའི་ཀྱི་ཚུལ་ནི་ནག་པོ་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ནང་ཚན་གཅིག་གི་མིང་ཡིན་པ་འདིར་ཁྱབ་འཇུག་ལའང་མིང་དེས་སྣོས་ནས་ཁྱོད་སྒྲིད་སྒྲབ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བཙོ་བས་སྐྱོང་བཞིན་དུ། ཡང་དེའི་དགེ་པོ་ཡན་བ་བློ་ཡུལ་ཡན་ཆད་ལ་ཕོ་ཀུ་ལ་ཡང་རྟེས་སུ་ཆགས་ཤིང་ཐུམས་པས་སྐྱོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཡང་དོན་གསུམ་པ་ལྟར་ན།

ནུ་ཀ་ཚོ་སྒྲིད་སྒྲབ་ལ་རྟེས་ཆགས། །

ཀུན་ལ་བརྟེན་ལྟ་བ་ནི། །

སྲུ་ཡི་ཡིད་བརྟན་ཞིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཞོ་དོན་ནི། ཆོག་ཀང་དང་པོའི་ཀྱེ་ནི་ནག་ཚོ་སྒྲིད་སྒྲབ་ཀྱི་ཚུང་མ་དྲོ་པ་དྲི་ཡིན་པས། ཁྱོད་རང་གི་ཁྱོ་བོ་སྒྲིད་སྒྲབ་ལ་ཆགས་ཀྱང་། དེའི་དགེ་པོ་ཀུན་ལ་ཡང་འདོད་པ་བསྟེན་པའི་སྟོང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། འདི་ནི་ཐོན་ཀྱི་ཚུ་སྟེགས་རིག་ཅིང་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དུ། ཆུལ་པོ་སྒྲིད་སྒྲབ་ཀྱི་ཚུང་མ་དྲོ་པ་དྲི་སྒྲིད་སྒྲབ་དང་དེའི་དགེ་པོ་ཀུན་ཀྱིས་མཛའ་བ་དང། ལྟ་ཁྱབ་འཇུག་ནི་སྒྲིད་སྒྲབ་དང་ཀུན་ཀྱིས་ཀར་མཐུན་ཐོགས་སུ་ཀྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་པ་ལྟར་ཚོགས་བཅད་

གཅིག་གི་དོན་གསུམ་ལ་སྦྱར་ནས་འགལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རོལ་པའི་གནས་ (སྐྱེད་ཚལ། མཆོ།) ས་རབ་འཕྲུང་ནས་ཏ་རི་ཏ་ (པཎ། བདུད་ཙི)། །

འཆི་མེད་བདེ་བ་སྐྱེན་ལ་མཐུ་ཆེ་ཡང་། །

རེ་ཞིག་བཅུད་མི་ལྡན་པའི་དབང་གྱུར་ཚེ། ། (ཀེ་ཥར་ཁམས་པ། ལྟ་མིན།)

ཡིད་བརྟན་ཐུབ་ པའི་ བི་བྷཱ་ ས་ ཞིག ། (མི། ལྟ།) ཅིས་ པ་ ལྟ་ བུའམ།)

ཡང་ན།(རང) ཕྱོགས་ཀུན་རྒྱུ་ཞིང་ངག་འཛམ་ཡྱེ་ཀཏིས་པ། ། (ནེ་ཙོ། ཕྱ་མ་ མཁན།)

སྒྲ་མཚུ་ཅན་ འདིས་ འཕྲོག་ པོའི་ ཚོག་ དག་ ཀིས། ། (ནེ་ ཙོ། ཕྱ་ མ་ མཁན།)

མཐའ་ བའི་ ལྷོགས་ཀྱང་ རེ་ ཞིག་ འབྱིད་ ནུས་ ན། །

ཕྱི་ ཚུལ་ མཐོས་ འཚོས་ བསྒ་ ཐབས་ ཉིད་ དུ་ ཀེས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

(31)དོན་རྒྱན་ས་ལྷའི་ནང་གསེས་ཉིར་བཀྲད་པ་སྒྲབས་མིན་ བསྟོད་པའི་རྒྱན།

སྒྲབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་ཕྱི་ཕོས་འཇིན་དང་དབེར་བཏོད།

བསྟོད་པའི་སྒྲབས་མིན་འདོད་དབང་གིས། །

བསྟོད་བྱས་སྒྲབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན། །

བསྟོད་བྱའི་ཡུལ་དེར་དངོས་དོན་ལ་བསྟོད་པའི་སྒྲབས་སུ་མ་བབས་ཀྱང་ རང་གི་འདོད་པའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་བསྟོད་པ་ལྟར་བྱས་པ་ཞིག་སྟེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཕྱི་དཔེར་བཏོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

གཞན་མི་བསྟེན་པ་རི་དྭགས་ཆུམས། །
འབད་མེད་ཆེད་པར་སླ་བའི་ནོར། །
ཚུ་དང་ཐུ་ཡི་ཐུན་སོགས་ཀྱིས། །
ནགས་ཆུམས་སྲུ་ནི་བདེ་བར་འཚོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ས་ོ་ངན་ནི། གཞན་དགའ་ལ་ང་སྲུང་གིས་བསྟེན་མི་དགོས་པའི་ཉེ་དྭགས་འདི་ཆུམས། འབད་ཙོལ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་ཆེད་པར་ཟླ་བའི་ནོར་ཐུས། ཚུ་ཡི་བཏུང་བ་དང་ཐུའི་ཐུ་ཀུ་དང་སོགས་ཀྱི་ཐྲས་ཤིང་གི་ལོ་མ་དང། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་བཟའ་བ་ལ་བཅེན་ནས་ནགས་ཚལ་ཀྱི་ཁྲོད་ཆུམས་སུ་བདེ་བར་འཚོ་ཞིང་གནས་པ་ནི་ལྷག་པར་སྨྲིད་དོ། ། ཞེས་པ་འདི་ཆུལ་པོའི་མངའ་བདག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཁོར་འབངས་ཆུམས་བྱ་བ་ལ་ལ་ཚོགས་རང་དབང་མེད་པར་ཕྱིད་དུ་བཅུག་པའི་དབང་གིས་ལུག་བསྟལ་དཔག་མེད་ཐོང་ཡང་བཙོད་པའི་རང་དབང་མེད་པ་ཞེག་གིས། ཆུལ་པོའི་འཁོར་ལས་ནགས་ཚལ་དུ་གནས་པའི་རི་དྭགས་འདི་དག་སྨྲིད་དོ་ཞེས་སྨོན་པའི་ཚུལ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་ངོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཙོད་ལ་ཏ་ལའི་བྷ་མ་ལྷ་ཕྱིང་ལྟ་པས།

དཔོན་ཀྱི་བཀའ་བཀྲོན་རང་མཁན་ཆགས་སྡང་སོགས། །
གཡེངས་མེད་སོ་ནམ་ཁྲལ་དང་ཉུ་ལག་གིས། །
མནར་མེན་ལྟེ་གོས་སྨོང་བས་ཅི་བདེར་འཚོ། །
བྱ་རི་བྱ་ཚོའི་ལྷང་ས་མཐས་བདེ་ཁམས་ལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) གང་དུ་སོང་ཡང་མཁན་དུ་འགྲོགས་ཐུར་ཅིང། །
འཇམ་མཁྱེན་ལག་པའི་རྟོད་དང་མི་འབྱལ་ལ། །
འཛུམ་པའི་མིག་གིས་ཡང་ཡང་ལྟ་བའི་ཡུལ། །
དྲས་སྟོན་འཕྲལ་འཁོར་ཡིན་ནོ་དགའ་བ་ལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(32)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་རང་གསེས་ཉེར་དགུ་པ་རྩོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན།

(1)རྩོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིར་བཤད་པ།

སྨད་པ་ལྟར་བྱས་དོན་དངོས་སུ། །

ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་རྩོལ་བསྟོད་རྒྱན། །

བསྟོད་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་དངོས་སུ་སྨད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། ཤུགས་ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་སོང་བ་ཞིག་ལ་རྩོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན།

(2)རྩོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་ན་མཐུ་དང་དཔའ་བ་རྣམས། །

ཕུན་ཚོགས་སྦྱར་བའི་རྩོལ་བསྟོད་གསུམ། །

རྩོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། ༡. མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ རྩོལ་ བསྟོད། ༢. དཔའ་ བ་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པའི་ རྩོལ་ བསྟོད། ༣. སྦྱར་བའི་རྩོལ་བསྟོད་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

(3)རྩོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

རྩོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རང་གསེས་དང་བོ་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྩོལ་ བསྟོད།

ནུས་མཐུའི་ཁྱད་བརྗོད་མ་སྐྱེས་ཞེས། །

སྨད་པ་ལྟར་བྱས་མཐུའི་རྩོལ་བསྟོད། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེར་ནུས་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁེངས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་སྨད་ནས། ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

རླུ་མ་དཀའ་ཐུབ་པ་ཡིས་ཀྱང། །
འཐུང་པོ་འཛིན་མ་འདི་ལས་རྒྱལ། །
དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང། །
འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་རྒྱགས་མ་མཛད། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ཏྲང་སྲོང་ཕྱི་ཀུ་སྟེ་ངན་སྲོང་གི་རིགས་ལས་ཐྱུང་བའི་རླུ་
མ་ཞེས་པ་དང། ར་ཐྲེའི་རིགས་ལས་ཐྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཀུ་
ཀཱ་ཉིས་ཀྱིས་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང། ཚོ་དེ་ཉིད་ལ་ས
ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལས་ཆུ་མ་པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་འདྲ་བར་ད
ལྟ་དགུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ས་ཆེན་པོ
འདི་ལས་རྒྱལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལ་རྒྱགས་མ་མཛད་དེ
ང་རྒྱལ་བྱ་མི་རིགས་ས། ། ཞེས་པ་འདིར། ས་ཆེན་པོ་ལས་ཆུ་མ་པར་རྒྱལ་བའི
རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་རང་ཉིད་མཐུ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ནས
དེ་དང་མཚུངས་པའི་དཔེ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་བརྗོད་པས་དོན་དངོས་སུ་དེ་ལ
བསྟོད་པར་ཕོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

འཁོས་བྱལ་མེའུ་ཐྱང་གིས་ས་གསུམ་པོ། །
མནན་ནས་སྟོབས་ལྡན་འཛིན་མའི་འོག་ཏུ་བཅིངས། །
རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ས་འི་དཀྱིལ་འཁོར། །
དབང་དུ་བྱས་ལ་ཤེངས་པ་མཛད་མི་འཚལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ཏི་ས་ཞེས་གྲགས་གང་ས་རི་གཅིག་ཉིད་ལས། །

འབབ་པའི་ཆུས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་ཁྱབ་བྱེད་ན། །
ཆུ་མ་མང་ཆོར་བྱའི་འཐུང་གནས་ཆུ་ཀའི་རིར་བཞེས། །
གླིང་ལྟ་ཤེབས་ལ་ ཤེངས་པ་ བྱེད་ ཅི་ འཚལ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་
བུའོ། །

རྩོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་དབའ་བ་ཕྱན་ལྡན་ཆོགས་པའི་རྩོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ནི།

ཞུམ་མེད་ཡོན་ཏན་སྨད་པ་ལྟར། །
བྱས་པ་དཔའ་བའི་རྩོལ་བསྟོད་རྒྱན། །

བརྟོད་པར་འདོད་པའི་བསྟོད་ཡུལ་དེ་ཡི་ཞུམ་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྨད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་དོན་དངོས་སུ་བསྟོད་པར་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྟོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

སྟོན་ཏེ་རྒྱས་བུ་ལས་བཅད་ནས། །
དཔལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྨྲོད། །
རྒྱལ་པོ་བུ་རམ་ཤིང་པའི་རྒྱུད། །
ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་རིགས་སམ་ཅི། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། སྟོན་ཏེ་རྒྱས་བུ་ཁྱབ་འཇུག་ལས་བཅད་ནས་ (ཕྱོགས་ནས) རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྨྲོད་པར་མཛོང་ན། རྒྱལ་པོ་བུ་རམ་ཤིང་པའི་རྒྱུད་དུ་རྒྱས་པ་ཡ་རབས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲོད་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་འོས་ཤིང་རིགས་སམ་ཞེས་མི་རིགས་པ་ལྟ་བུར་སྨད་ནས། ཁྱབ་འཇུག་གི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ཕྱོགས་ནས་ལོངས་སྨྲོད་ནུས་པའི་དཔའ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བརྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྟོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

སྨྲ་མཁས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོལ་བའི་སྒོབས་པ་ཀུན། །
ཕྱོགས་ནས་འདར་ཞིང་ཞུམ་པ་ལ་སྨྲོར་བ། །
ལས་འཕྲས་ཚུལ་ལ་གཟིགས་པ་མི་དམན་པའི། །
ཤུགས་ཤུ་ལ་ཕོ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་སམ་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ལེ་དབར་ཁྲི་ལྷག་ཚ་གང་དཀའ་སྨྲད་ཀྱིས། །

རྒྱ་བལ་ཡུལ་དུ་འབྱོན་པར་མ་མཛད་ཅིང་། །
ཕྱོང་ས་འདིར་བཞུགས་ནས་སྐྱབ་གཉིས་སྒྲུ་བ་ལ། །
ཟླ་མེད་ལོ་ཐུན་ཀྱང་འདི་རིགས་སམ་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཟླ་ལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་སྒྲུབ་བའི་ཟླ་ལ་བསྟོད་ནི།
སྒྲ་དོན་གང་ཟུང་སྒྲུབ་པ་ཡིས། །
སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཆགས་སྟོན་བའི་ཟླ་ལ། །

བསྟོད་ཆའི་ཡུལ་དེར་སྒྲ་དང་དོན་གང་ཟུང་སྒྲུབ་བའི་སྐོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཆ་དོན་དངོས་སུ་བསྟོད་པར་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཚ་བ་ལས་བཤད་པ།
ཁྱོད་ཀྱི་བཅུན་མོ་ས་གཞི་ནི།
ལག་འགྲོའི་ཚྭ་ཀ་དག་ལ་ཆགས། །
ཅི་སྒྲུབ་ཁྱོད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ནི། །
མཆོག་གི་མཐའ་བུ་འཛོགས་པར་ཀྱང་། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བཅུན་མོ་དང་འདྲ་བར་རང་དབང་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་ཆ་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ལག་འགྲོ་སྟེ་སྒྲལ་ཀྱི་ཚྭ་ཀ་ཞེས་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ཚ་དག་ལ་ཆགས་པ་ (འདི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆགས་པ་ལ་ཚོ་དགོས་) དེས་ན་ས་གཞི་འདི་ནི་ཁྱོད་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་པར་གྱུ་ལྟག་མ་ཅན་ཀྱི་ལུས་ཐོག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡིན་པས། ས་ཆེན་པོ་འཛོན་པ་ནི་ང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་ནས་ཅིའི་སྒྲུབ་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ནི་མཆོག་གི་མཐའ་བུ་འཛོགས་ (ཅི་མོར་སོན་པ་) པར་ཀྱང་ཅེས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཆྭས་ནས། ངོ་ནོ་ས་ལ་ཀྱུ་ལྟག་མ་ཅན་ཀྱི་ལུས་ཐོག་ཏུ་ཆགས་པའི་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་ཆྭས་སོ་ཞེས་བསྟོད་པར་སོང་བ་དེ་ལྟ་བུའོ། ། དཔེར་བརྗོད་འདིའི་ཚོགས་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་སྒྲུར་བའི་སྒྲ་ཡོད་པ་ནི། ཐུ་ཙམ་གའི་སྒྲ་ནི་ལག་འགྲོ་དང་སྒྲི་བོ་ཏན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ལག་འགྲོ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་ཆྭས་ནས་འགྲེལ་བཤད་གོང་དུ་སོང་ཟིན་ལ། སྒྲི་བོ་ཏན་

པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་སྟེང་གི་སྒྲོ་བོ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདིར་ཟོངས་སྟོང་ཅིང་གནས་པས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ངའི་ཟོངས་སུ་སྐྱེད་བྱ་ཡིན་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་རྩེ་མོར་སོན་པ་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་སྨོན་ཚིགས་ངང་པའི་བུ་མོ་ཡི། ། (ངང་པ། དབྱངས་ཅན་མ།)

ཟོངས་སྟོང་ཀུན་དང་ཐུན་མོང་ཞིད་གྱུར་ནས། ། (རྒྱ་མཚོ། སྙན་ངག)

ཅི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཞབས་བསྟེན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། །

ཆེན་པོར་ཀྱུར་པའི་ཁེངས་པ་འཛིན་རིགས་ས་མ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) རི་སྒྲོས (ཐོ་ཤིང། གསེར།) མདངས་བཟང་འཛིན་པའི་གསེར་ལྔན་མ (ས་གཞི། སྟོན་དུས།)། །

རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞིང (ས་གཞི། འཕྲུ་རིགས།) ཅས་མཚར་དུ་ཅི། །

གངས་ལྔན (གངས་རི། བོད་ཕྱོངས།) ཁྱོད་ནས་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁྲལ་དུ། །

འཕྲོག་པའི་འགོས་ཀྱིས་བགོད་པའི་འཇུག་ངོགས (གཞུང་ལམ། ཆ་ཚུ།) མཚར། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(33) དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སུམ་ཅུ་པ་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན།

(༢) ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ།

ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་གཞན་ཞིག་གིས། །

དེ་མཚུངས་མཚོག་གམ་མཚོག་མིན་དུ། །

ངེས་བསྟན་གསལ་བྱེད་སྒྲ་ལྔན་པས། །

དོན་དངོས་མཚོན་བྱེད་ཅས་བསྟན་རྒྱན། །

ཅས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཐུན་དུ་བཀོད་ནས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དོན་ དངོས་མཚོག་དམན་གང་བུང་ཞིག་མཚོན་པའི་ཅས་བསྟན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ཅས་བསྟན་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(２) **ཅས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།**

དཔེ་ན་མཚོག་དང་མཚོག་མིན་གྱི། །

ཅས་བསྟན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །

ཅས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དཔེ་ན། ７. མཚོག་གི་ཅས་ བསྟན་དང་། ８. མཚོག་མིན་ཅས་བསྟན་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

(３) **ཅས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ཕོ་ཕའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།**

ཅས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་བཅས་མཚོག་གི་ཅས་བསྟན་མི།

མཚོག་གི་དོན་མཚོན་དཔེ་ལྟར་བཀོད། །

ཅས་བསྟན་སྒྲ་སྒྱར་མཚོག་ཅས་བསྟན། །

མཚོག་ཏུ་ཐྱུར་པའི་དོན་དངོས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་དུ་བཀོད་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་ལ་ཅས་བསྟན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱར་བ་ཞིག་སྟེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཆ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཉི་མ་འཚར་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི། །

པདྨ་རྣམས་ལ་དཔལ་སྟེར་བྱེད། །

ཕྱན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་འབྱས་བུ་དག ।

ཐོགས་པོ་རྟེས་འཛིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་དོན་མི། ཉི་མ་འཚར་བ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་ཏོག་པདྨ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་ རྒྱས་པའི་དཔལ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་དོན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཀོད་ནས་དེས་ མཚོན་པའི་དོན་མི། ཕྱན་ཐུང་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱས་བུ་དག་གི་སྒོ་ནས་ ནང་གི་ཐོགས་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པས་རྟེས་སུ་འཛིན་པ་བསྟན་པ་སྟེ་

མཚོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། ། (དཔེར་བརྗོད་འདིས་སྟོན་དུ་བཀོད་པའི་ དཔེ་དེས་དོན་ཕྱི་མ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལས། ལྷར་བཀོད་ པའི་དཔེ་དེ་དང་རྟེས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་གཉིས་མཚུངས་པར་བཤད་པ་མིན་ པས་དཔེ་རྒྱན་དང་མི་འདྲའོ། །)

ཤེ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དབྱངས་ཅན་ དགའ་བློས།

ཀུན་དགའི་དཔལ་སྟེར་དཔྱིད་ཀྱི་དགའ་ཚལ་དུ། །
ར་ཡིག་གཉིས་པའི་ཐུ་ཚོགས་ངང་གིས་འཁོར། །
གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་རིག་པའི་ཕྱིང་འཛིན་པའི། །
མཁས་ལ་སྐྱལ་བཟང་དགྱེད་ལྡན་འདུ་བའི་བཏུ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) ནོར་འཛིན་འཆིང་བའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་གང་། །
གཏྲིང་དང་ཞ་མཐའ་གཞལ་བར་དགའ་བ་འདིས། །
གནས་ལྟ་རིག་པའི་བློ་གྲོས་ནོར་མཛོད་ཆེ། །
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཁྱད་འཕགས་ཡོན་ཏན་མཚོན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་མཚོག་མིན་ངེས་བསྟན་གྱི།

མཚོག་མིན་དཔེ་བཀོད་དོན་མཚོན་པའི། །
སྒྲ་སྒྲོར་མཚོག་མིན་ངེས་བསྟན་རྒྱན། །
མཚོག་ཏུ་ཐྱོར་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་དུ་བཀོད་ནས། དེས་མཚོན་པའི་དོན་ལ་ངེས་བསྟན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོར་བ་ཞེག་སྟེ། དེའི་ཤོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཟླ་བའི་ཟླར་ཀྱིས་རེག་པ་ན། །
ལུན་པའི་ཕྱིང་བ་ནུ་བར་འགྱུར། །
འཕྲལ་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་འགལ་རྣམས། །

ངན་པའི་མཐར་འགྱུར་གསལ་བར་བྱེད། །
ཅེས་པ་སྟེ། ས་དོན་ནི། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཁྱོས་རེག་པ་ན་ཆུན་པའི་ཕྲེང་བ་སྟེ་ཆུན་པ་ཐུག་པའི་ཚོགས་ཆེས་ནུབ་པར་ཆུར་ཏོ། ། དེས་ཅི་ཞིག་མཚོན་ན། ཆུལ་པོ་དང་འགལ་ཞིང་དགྲ་ཟླར་ཆུར་པའི་འབངས་ཆེས་འཕལ་མ་ཉིད་དུ་གནས་བབ་ངན་པའི་མཐར་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་མཚོན་ནོ། ། ཞེས་ཚིག་ཏུང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་ནས། ཚིག་ཏུང་རྗེས་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་བསྟན་ནས་དེ་ལ་ཇེས་བསྟན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཀུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།

རིན་ཆེན་གསེར་ལས་སྟེགས་ཕུ་ཐོ་ཀའི། །
ཐོང་གི་དཀའ་སྟོན་ལྟག་པར་ཆུས་པ་འདིས། །
དྲང་པོའི་ལམ་བགྲོད་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལས། །
འགྱོར་ལྡན་ཆུན་ཆུད་ཆོང་ཁམ་ཆུང་ཁིན་པར་མཚོན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན།(རང) རི་གཟར་ལས་འབབ་ཆུ་ཀླུང་དུགས་པའི་ཆུན། །
ནམ་ཡང་བཟློག་མེད་ཐུར་དུ་འབབ་པ་འདི། །
བག་མེད་ལྷོད་པར་ཞོམས་པའི་མ་རབས་དག ।
བཟང་པའི་ ལམ་ ད་ ཤ་ཁྱེད་ པར་ དཀའ་ བའི་ བརྡ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

(34)དོན་ཆུན་ས་ལྟའི་ནང་གསེས་ས་གཅིག་པ་ལྟན་ཅིག་ བཟློད་པའི་ཆུན།

(1)ལྟན་ཅིག་བཟློད་པའི་ཆུན་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷིར་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་ལས་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཏु། ।

འགྲོགས་སྟོན་ལྷན་ཅིག་བརྩོད་པའི་རྒྱན། ।

བརྩོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཏु་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དང་མཉམ་དུ་བརྩོད་པ་ཞིག་ལ་ལྷན་ཅིག་བརྩོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ।

(༢)ལྷན་ཅིག་བརྩོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དཔེ་ན་གསུམ་སྟེ་ཡོན་ཏན་དང་། ।

བྱ་བ་ཐ་དད་བྱ་བ་གཅིག ।

ལྷན་ཅིག་བརྩོད་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དཔྱེ་ན། ༡. ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྩོད་པ། ༢. བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྷན་ཅིག་བརྩོད་པ། ༣. བྱ་བ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྩོད་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད་དོ། ।

(༣)ལྷན་ཅིག་བརྩོད་པའི་རྒྱུན་ཁོ་ནའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

ལྷན་ཅིག་ བརྩོད་ པའི་ རྒྱུ་ ཀྱི་ ནང་ གསེས་ དང་ ཐོ་ ཡོན་ ཏན་ ལྷན་ ཅིག་ བརྩོད་པ་ནི།

གང་གི་ཡོན་ཏན་དངོས་གཞན་དང་། ।

ལྷན་བརྩོད་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྩོད། ।

བརྩོད་ པར་ འདོད་ པའི་ དོན་ གང་ གི་ ཡོན་ ཏན་ འགའ་ ཞིག་ དེ་ དང་ མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏु་འགྲོགས་པ་ལྷར་བརྩོད་པ་ཞིག་ ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དབེར་བརྩོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

<u>དཔེ་མཚན་མོ་འདི་དག་རྣམས། ।</u>

<u>བདག་གི་དབྱུགས་དང་ལྷན་ཅིག་རིང་། ।</u>

<u>ཟླ་བའི་རྒྱན་ལྷན་མ་རྣམས་ཀྱང་། ।</u>

<u>བདག་ལུས་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཟླ། ।</u>

ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི། མཛའ་བོ་དང་བྱལ་བས་ཉེན་པའི་དུས་ད་ནི་མཚན་མོའི་ཐུན་གསུམ་པོ་འདི་ནི་བདག་གི་དབུགས་ཤུགས་རིང་ནར་ཀྱིས་ཐུང་བ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རིང་ཞིང་། ཟླ་བའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་མཚན་མོའི་ནམ་མཁའ་ཐོ་ས་ངས་མ་འདི་ཆ་མས་ཀྱང་བྱལ་བའི་ཐུག་བསྟལ་ཀྱིས་གདུང་བའི་དབང་གིས་མདངས་ཤས་པའི་བདག་གི་ལུས་ཉིད་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མངོག་སྐྱའོ། ། ཞེས་པ་འདིས་མཛའ་བོ་དང་བྱལ་བའི་ཐུག་བསྟལ་ཀྱིས་ཉེན་པའི་དབུགས་རིང་བ་དང་ལུས་སྐྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་མཚན་མོའི་ཐུན་དང་། ནམ་མཁའ་གཉིས་དང་མཉམ་དུ་གནས་པ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཤད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལང་ཚོའི་དཔལ་ལས་ཐུང་བའི་གཟི་མདངས་དང་། །

ཡིད་འོང་པཏྨ་གཞོན་ནུ་ལྟར་ཅིག་མཇོས། །

གང་གི་བློ་དང་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །

དྲི་བཟང་ཁང་པའི་ཚུ་བ་ལྟར་ཅིག་བཏུ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) གཟི་བརྗིད་ལྟར་པའི་མ་འོང་མདུན་ལམ་དང་། །

ལྟར་ཅིག་ཉི་གཞོན་འོད་ཟེར་མཁའ་ལ་འཆར། །

སྟོན་མེད་ཆུལ་ཁའི་གླུབ་འབྱས་གསར་པ་དང་། །

ལྟར་ཅིག་དཔྱིད་ཀྱི་སྐྱེད་ཚལ་འདབ་བཏུས་ཁེངས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྟར་ཅིག་བརྗོད་པའི་ཆུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྟར་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི།

གང་དང་བྱ་བ་ཐ་དད་པའི། །

དངོས་པོ་མཉམ་བརྗོད་དེ་ཡི་ཆུན། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་གང་དང་བྱ་བ་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལྟར་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞེས་དོན་གྱི་དབེར་བརྩོད་རྫ་བ་ལས་བཤད་པ།

མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོངས་པ་དང་། །

ལྷན་ཅིག་ལྷུ་ཏའི་དོག་པ་རྒྱས། །

དེ་དག་མཆི་མ་དང་མཉམ་དུ། །

མ་ལ་ཡྱ་ཡི་ཆུང་དག་འབབ། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཞེ་དོན་ནི། མཐོན་པོ་བྱལ་བས་ཉིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཚོངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་ལྷུ་ཏའི་དོག་པ་རྒྱས་ཤིང། མཐོན་པོ་དེ་དག་གི་མཆི་མ་དང་མཉམ་དུ་མ་ལ་ཡྱ་ཡི་ཆུང་དག་ཀྱང་འབབ་བོ། ། ཞེས་མཐོན་པོའི་སེམས་ཚོངས་པ་དང་ཤིང་ལྷུ་ཏའི་དོག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་བྱ་བ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་དང། མཐོན་པོའི་མིག་ནས་མཆི་མ་དང་མ་ལ་ཡྱ་ཡི་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་འབབ་པའི་བྱ་བ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལྷ་བུར་བརྩོད་པའོ། །

ཞེ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བརྩོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཀྱེ་མ་འཐུང་འཕྲགས་ནད་ཀྱི་ཟླག་རྩ་དང། །

ལྷན་ཅིག་རྒས་ཚོགས་མདུད་པ་རྣམ་པར་རྒྱས། །

ལུས་ཀྱི་ཉམས་བག་གཟི་མདངས་ཚོགས་རྣམས་དང། ། ཚོངས་པའི་ཕྱོགས་པོ་ཉིད་ནི་མཉམ་དུ་ཡལ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) མི་རིགས་ཁག་གི་བཅོས་མིན་མཛའ་བཅྱེའི་སེམས། ། དཔངས་གཅང་འོ་མའི་མཚོ་དང་ལྷན་ཅིག་དཀར། ། གཞན་ཀྱིས་མི་ཐུབ་ཟླ་མེད་སྟོབས་ཕུགས་དང། ། ལྷན་ཅིག་རྟོ་རྗེའི་རི་བོ་ས་ཁེང་བརྟན། ། ཅེས་པ་ལྷ་བུའོ། ། ལྷན་ཅིག་བརྩོད་པའི་རྒྱན་ཀྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྩོད་པ་ནི།

ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་བྱ་བ་གཅིག ། ལྷན་བརྩོད་བྱ་བ་གཅིག་པའི་རྒྱན། །

བཙོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིད་གཞི་ཐ་དད་པ་ཆུམས་ཀྱིས་བྱ་བ་གཅིག་ཨཱ་ཨ་དུ་ཚོགས་པ་ལྟར་ཁྱས་ནས་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བཙོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དབེར་བཙོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ཁྱུ་ལྷག་སྒོ་གས་པའི་སྐལ་བཟང་དང་། །
ནགས་ཀྱི་ཆུང་ནི་ཏྲི་བཟང་དང་། །
དཔྱིད་ཞིན་སྒྲེ་བའི་ཀུན་དགའ་ཆུམས། །
ལྟན་ཅིག་དག་ཏུ་འཕེལ་བར་ཀྱུར། །

ཅེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། ཁྱུ་ལྷག་གི་ལྷ་ལྟན་པོར་སྒོ་གས་པའི་ཡིད་འོང་གི་སྐལ་པ་བཟང་པོ་དང་། ནགས་ཀྱི་ཆུང་ནི་ཏྲི་བཟང་པོ་དང་ལྟན་པར་ཆུ་བ་དང་། དཔྱིད་དུས་ཀྱི་ཞིན་མོར་བབས་པའི་སྒྲེ་བའི་ཡིད་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ཆུམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཕེལ་བར་ཀྱུར་རྗེ། ། ཞེས་པའི་འདིར་ཕྱིད་གཞི་ཁྱུ་ལྷག་དང་། ནགས་ཟླ་བ། དཔྱིད་དུས་ཀྱི་ཞིན་མོ་བཅས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཀྱི་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལྟར་བཙོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དབེར་བཙོད་ལ་པཾ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

མཁའ་ནི་རབ་གསལ་བྲི་མ་མེད་པ་དང་། །
ཚུ་ཆུམས་བདུད་ཕྲིའི་བྱེད་ལས་འཛིན་པ་དང་། །
ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུའི་ཁུར་དང་སྒྲེ་བའི་ཡིད། །
དགའ་བ་ལྟན་ཅིག་ཞིད་ཏུ་འཕེལ་བར་ཀྱུར། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང་) ལྷོན་རབས་ལོ་ཆུས་རྟོགས་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་། །
མ་འོངས་མདུན་ལམ་མཐོང་བའི་ཡིད་ཚེས་དང་། །
ད་ལྟའི་བདེ་སྐྱིད་ཚོར་བའི་དགའ་སྨྲའི་ཕེམས། །
ལྟན་ཅིག་ཐན་ཆུན་འགྱན་པ་ཇི་བཞིན་འཕེལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་

བྱའོ། །

(35)དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སོ་གཉིས་པ་ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན།

ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་དབེར་བཤད།

བརྗོད་འདོད་ཡོན་ཏན་ལས་ལ་སོགས། །

ཕན་ཚུན་བསྟོལ་བ་ཡོངས་བརྗེས་རྒྱན། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་གང་གི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་སོགས་ཕན་ཚུན་བསྟོལ་ནས་བརྗེས་པ་ལྟ་བུར་སྣོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ཞེག་སྟེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

<u>ས་སྣོང་རྣམས་ལ་མཚོན་བསྟན་པ། ། </u>

<u>སྟེར་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་ཡི། ། </u>

<u>དེ་དག་གྲགས་པ་ཀུན་དཀར། ། </u>

<u>ཡུན་རིང་དག་ཏུ་བསྒྲབ་པ་འགྱུར། ། </u>

ཅེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། དགྲ་བྲོར་ཀྱུར་པའི་ས་སྣོང་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་མཚོན་བསྟན་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་ཡིས། དགྲ་བྲའི་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གི་གཞན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པའི་ཀུན་དཀར་པོ་ཡུན་རིང་པོ་དག་ཏུ་བསྒྲབ་པ་རྣམས་གྱོན་ཀོ། ། ཞེས་པ་འདིར་དགྲ་བྲའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕར་མཚོན་བསྟན་ནས། ཚུར་གྲགས་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྟོལ་ནས་བརྗེས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དཏྱངས་ཅན་དགའ་བློས།

<u>ནམ་ཡང་འཛད་མེད་ལེགས་བཤད་སྒྲོས་ཀྱི་མཚོག ། </u>

<u>བློ་གསལ་དོན་གཉིར་ཅན་ལ་རབ་ཕྱིན་ནས། ། </u>

<u>འཛིན་མའི་ཁྱོན་ལ་གྲགས་སྟན་རྒྱས་པའི་དཔལ། ། </u>

ཁྱོད་ཀྱིད་གཅིག་ཡུས་ངོམས་པ་མེད་པར་བླངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ནི་(རང་) བརྗེད་ཚགས་ལོ་འདབ་རབ་ཆུས་ཅན་དན་ལྷོན། ། བཟང་པོའི་ཏྲི་བསྡུང་ཐུགས་བཅུར་འགྱེད་བཞིན་དུ། ། ལྷ་ཚོགས་མདངས་ལུ་བཀྲ་བའི་ཞི་མའི་འོད། ། གཅིག་ཏུ་ བསལ་ནས་ཆེ་ སྟོ་བས་ དཔལ་ རབ་ འབར། ། ཅེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

(36)དོན་རྒྱུན་ལོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ལོ་གསུམ་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུན། ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཁྱི་ངོས་འཛིན་དང་དབེར་བརྗོད།

མངོན་འདོད་དངོས་པོ་སྲུང་སྐྱབ་ཕྱིར། །
གེགས་མེད་སྟོན་པ་ཤིས་བརྗོད་རྒྱུན། །

རང་ཞིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་སྲུང་བའམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ། འདོད་བྱའི་དོན་དེ་གེགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་རེ་བ་འཆའ་བའི་སྟོན་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཁྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

ངག་ཡིད་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི། །
སྣང་བ་དམ་པས་ཁྱོད་ལ་སྲུངས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚོ་དོན་ནི། ངག་གི་བརྗོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་བསམ་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་སྣང་བ་དམ་པ་དེས་ཁྱོད་ལ་དུས་ཤིག་ཏུ་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་ པ་ འདིས་ སྨྲ་ བསམ་ བརྗོད་ པའི་ ཡུལ་ ལས་ འདས་ པའི་ དགེ་ མཚན་ མཆོག་ ཏུ་ གྱུར་ པ་ ཞིག་ རེ་ བའི་ དོན་ དུ་ ཐུས་ ནས་ དེས་ ཁྱོད་ ལ་ སྲུང་ བར་ གྱུར་ ཅིག་ ཅེས་ སྨོན་ ལམ་ ཀྱི་ ཚུལ་ དུ་ བརྗོད་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

ཚོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཚོད་མཁས་པས།

སྨྲ་བསམ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་འདས་བྱང་འདྲུག་གི། །

ཡེ་ཤེས་རང་གཟུགས་ཅེས་པ་ལྟ་ལྟན་ཡང། །
རིས་མེད་འགྲོ་བའི་སྨོན་ཕོར་དེ་སྟེང་སྐྱེས། །
རྟེས་འཇོན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཁྱེད་ལ་སྨོན་ནས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ (རང་) སྨོ་ཚོགས་མོས་ཕོ་དང་མཐུན་ཚོས་ལུགས་སྲོལ། །
ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་མདངས་བཞིན་ཅིར་སྨོན་ཡང། །
མ་ལུས་གཟུར་གནས་མཁས་པའི་བློ་གྲོས་སྐོ། །
འབྲེད་པའི་ཉེ་མིག་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བར་སྨོན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(37) དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་སོ་བཞི་པ་རབ་སྒྲོལ་གྱི་རྒྱན།

(1) རབ་སྒྲོལ་གྱི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིར་བཤད་པ།

ནམ་པ་མི་འདྲའི་རྒྱན་གཞིས་ཡན། །
མཁན་དུ་བསྲེས་པ་རབ་སྒྲོལ་རྒྱན། །

ཚོག་སྒྱུར་དེར་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་བརྗོད་ཚུལ་ནམ་པ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱན་གཞིས་ཡན་ཆད་མཁན་དུ་བསྲེས་པ་ཞིག་ལ་རབ་སྒྲོལ་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(2) རབ་སྒྲོལ་གྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དབྱེ་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་དང་། །
སྟོང་བས་མཚུངས་རབ་སྒྲོལ་རྣམ་པ་གཞིས། །

རབ་སྒྲོལ་གྱི་རྒྱན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། ༡. གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་གྱི་རབ་སྒྲོལ། ༢. སྟོང་བས་མཚུངས་རབ་སྒྲོལ་བཅས་རྣམ་པ་གཞིས་ཡོད། །

(3) རབ་སྒྲོལ་གྱི་རྒྱན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

རབ་སྒྲོལ་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་གྱི་རབ་སྒྲོལ་མི།

བསྲེ་བྱའི་རྒྱན་རྣམས་ཕན་ཚུན་ལྡོག། །
གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་རབ་སྒྲོལ་རྒྱན། །

ཚོགས་སྨོན་དེར་བསྲེ་བྱའི་རྒྱུན་ནམས་རང་ཚུགས་མ་ཡིན་པར་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་པའི་སྨོ་ནས་སྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཤད་པ།

མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་ཀྱི་དཔལ། །
པཎ་དཀའ་གིས་འཚོག་པར་བྱེད། ། (དཔེ་རྒྱུན་)
མཛོད་དང་ཡུ་བ་ཕྱན་ཚོགས་པ། །
འདི་ལ་བྱ་དཀའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ། (དོན་གཞན་བཀོད་པ་)

ཅེས་པ་སྟེ། ཞོ་དོན་ནི། མཛོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཀྱི་མཛོས་པའི་དཔལ་དེ་པཎ་དཀའ་གིས་འཚོག་པར་བྱེད་དེ། མཛོད་དེ་སྟེང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཞེ་སར་དང་། ཡུ་བ་ཕྱན་སྲུམ་ཚོགས་པའི་པཎ་འདི་ལ། མཛོས་མའི་ཁོང་གི་མཛོས་པ་འཚོག་མི་ནུས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་དཀའ་བ་མེད་པར་འཚོག་ནུས་སོ། ། ཞེས་པ་འདིར་ཚོག་ཏུང་དང་པོ་གཉིས་དཔེ་རྒྱུན་དང་། ཚོག་ཏུང་ཕྱི་མ་འདི་བོད་སྐད་ལྟར་ན་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱུན་དང་། རྒྱ་གར་སྐད་ལྟར་ན་དེའི་སྟེང་ཁྱད་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་སྒྱར་བ་ཙམ་ཡོད་ཅེས《ཁམས་སྒྱལ་སྐྱན་འགྲེལ》ལས་གསུངས་པས། མདོར་ན་ཚོག་ཏུང་བཞི་པོ་དེའི་རྒྱུན་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་སྟོས་ནས་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱུན་དང་། དཔེ་རྒྱུན་བསྲེས་པའི་རབ་སྲེལ་རྒྱུན་དུ་གྱུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

པཎ་གཞོན་ནུའི་དཔལ་འགྲོག་དབྱངས་ཅན་ལྟོ། ། (དཔེ་རྒྱུན་)
བཞིན་རས་མ་བྲིས་མཚན་དཔེའི་རི་མོ་ཅན། ། (ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུན)
ཡིད་འགྲོག་ཀེ་ས་རས་མཆོན་འཇིག་རྟེན་གྱི། ། (ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱུན་)

ཀུན་དཀའ་བསྒྲིད་པ་ལྟན་སྒྲིས་རང་བཞིན་ཡིན། ། (དོན་གཞན་བཀོད་

པའི་རྒྱན་) ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (རང་) བདག་བློ་མེ་ཏོར་ཇི་བཞིན་ཤན་ཆུང་བས། ། (དཔེ་རྒྱན)

ལེགས་བཤད་འོད་སྣང་འཕྲིན་པའི་མཐུ་བྱས་ཡང། ། (གཟུགས་ཅན)

སྣང་ས་པའི་གྲྭ་འཐས་རང་འོད་ཕྲ་མོ་ཅམ། ། (གཟུགས་ཅན)

རང་མཉམ་འགའ་ལ་སྟོ་འདིར་འགལ་བ་ཅི ། ། (དོན་གཞན་བཀོད་པ་) ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རབ་གྲོལ་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་སྟོན་པས་མཚུངས་རབ་གྲོལ་གོ།

བསྟེ་ཐུའི་རྒྱན་ནམས་རང་དབང་དུ། །

གྲོལ་བ་སྟོན་པས་མཚུངས་རབ་གྲོལ་ཡིན། །

ཚོག་སྟོར་གང་དུ་བསྟེ་ཐུའི་རྒྱན་དེ་ནམས་དོ་མཉམ་རང་ཚུགས་ཤུ་གནས་པའི་སྐོ་ནས་གྲོལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙ་བ་ལས་བཀོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་མེད་ཅིང། སྐབས་དཔོན་རབ་ཏུ་ཕྱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་བཀོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ།

ལུས་ཕྲ་ནུ་མ་དྲུད་པ་དང། །

མིག་གཡོ་ཤེར་ས་ཆེད་བུ་མོ་ནམས། །

ནམ་འགྱུར་མེད་པ་སྣང་ཙི་བཞིན། །

ཤྲན་པ་ཉིད་དུ་སྣ་བར་གྱིས། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་དོན་ནི། ལུས་ཀྱི་སྐྱེད་ཤུབས་ཕྲ་ཞིང་ལྷེམ་པ་དང། ནུ་མ་འོ་མའི་ཁུར་གྱིས་དྲུད་པ་དང། མིག་ཟུར་རབ་ཏུ་འཕྲལ་ཞིང་གཡོ་ལ། མཛའ་བོ་ལ་མི་འདྲུད་པའི་ཤེར་ཕར་ཆེད་པ་པོ་བུ་མོ་འདི་ནམས་འདོད་པའི་ནམ་འགྱུར་མེད་ཅིང་མི་གསལ་བ་མེ་ཏོག་གི་སྣང་ཙི་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་མཛའ་བོ་དེས་སྐད་ཤྲན་པོ་སྟོགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རང་གི་མཛའ་བཅེའི་བསམ་པ་མཚོན་པའི་གཏམ་སྣ་བར་གྱིས། ཞེས་པ་འདིར། ཚོག་ཏུང་དང་པོ་གཉིས་རིགས་ཀྱི་རང་

བཞིན་བཙོད་པའི་རྒྱན་དང་། ཚིག་ཁང་ཕྱི་མ་གཉིས་དགེ་རྒྱན་ཡིན་པས་རྒྱན་གཉིས་བསྲེས་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །

གོ་དོན་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གཞི་དགེར་བཙོད་ལ་དབྱངས་ཅན་དཀའ་བློས།

སྟོན་ཟླ་བྱེ་བའི་དཔལ་འཕྲིན་འདྲ་མ་པའི་ཞལ། ། (དགེ་རྒྱན)

དགྱེས་རིང་སྦྱན་ཟླ་ཁ་ཡུན་ལའང་མ་གཡོ། ། (གཟུགས་ཅན)

ཐུགས་བཟང་ཚེམས་དཀར་མཚར་དུ་དངར་བ་ཅི། །

ལུ་ཏིག་དོ་ཤལ་དག་ལ་འཕྱ་བ་བཞིན ། ། (རབ་ཏུ་གཅོ) ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། (རང་) ཏྲི་ཟའི་དབྱངས་ཀྱི་རྟེས་འགྲོ་སྣོན་ཚིག་ཟླ། ། (དཔོན་པོའི་དགེ)

དོན་བཟང་གསེར་སྐྱང་ཕྲ་རགས་ཆུད་ལས་ཏྲངས། ། (གཟུགས་ཅན)

མ་བརྟངས་སྣོན་པའི་ཟླ་འགྲོལ་ པི་ལང་འདི། ། (ཁྱད་པར་བཙོད་པ་)

ཟླ་ལྷད་འགོར་ལོར་འཁྱལ་ནས་ཉན་པར་རིངས ། ། (ཚོངས་པའི་དགེ) ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(38) དོན་རྒྱན་ས་ལྟའི་ནང་གསེས་ས་ལ་པ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན།

དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་དཔེར་བཙོད།

ཚོས་བཞིའི་བསམ་པའི་དབང་ཕྱུག་ནས། །

ཐུར་བའི་སྣོན་ངག་དགོངས་པ་ཅན། །

1. ཙོད་ཕྱིད་ཀྱི་ཚིག་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་། *2*. ཟླབས་ཐུ་མ་བབ་པའི་ཚིག་རོས་མ་བསྒྲིབས་པ། *3*. ཉམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོ་ནས་བཙོད་ཀྱང་

དོན་དེར་འབབ་པ། ९. དོན་ཟབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚིག་གིས་གསལ་བོར་མཚོན་ནུས་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྨོན་ནས་སྒྲན་ངག་མཁན་གྱིས་བསམ་པས་ཐུན་བ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཞིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་འདི་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀའི་དཔེར་བརྗོད་མེད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྟོན་ཕྱོན་ཚོས་འདི་ལ་དཔེར་བརྗོད་ཟླར་དུ་མཛད་པ་དང་། མ་མཛད་པ་སྟེ་ཚོགས་འདུག་ཅིང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི《བོད་མཁས་སྒྲན་འགྲེལ》དང《ཁམས་ལྷུལ་སྒྲན་འགྲེལ》གཉིས་སུའང་རྒྱུན་འདི་ལ་དཔེར་བརྗོད་ཟླར་དུ་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུས་ན་འདི་ལ་དཔེར་བརྗོད་མེད་ཀྱང་འཐུས་ཤིང་། ཡང་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་དཔེར་ཟླར་དུ་མཛད་པ་ལྟར་དཀྱངས་ཅན་དགའ་བློས།

དེ་ལྟར་ཇོད་ཅིང་རྣམ་པར་ཕྱེག་པའི་གཟུགས། །
ཡིད་འཕྲོག་དོན་རྒྱུན་ཕྲིང་བས་ལྷས་པ་འདི། །
བློ་གསལ་དོན་གཉིར་དགྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་དང་། །
སྒྲན་ངག་རིག་གཞུང་དོན་ལ་འདྲིས་ཕྱིར་ལྷུར། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) སྒྲན་ཚིག་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས། །
སྨྲ་ཡི་ས་བྱང་པའི་ཆུ་ཕིག་ཀུང་ཟད་ཙམ། །
རང་མཁན་བློ་དམན་དགྱེས་པའི་མཚོད་ཡོན་དུ། །
འཕོར་བའི་ངལ་བ་འདི་ཡང་འཐས་དང་བཅས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(39) སྒྲན་ངག་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ།

བྱང་ཤིང་འོ་མ་ལྷང་སོགས་བཞིན། །
ཁམས་འགྱུར་མཐའ་ཡས་རྒྱུན་མང་པོ། །
མདའ་མེའི་གྲངས་སུ་བསྡུས་པ་འདིར། །

གོམས་འདྲིས་བྱས་ཚེ་རིམ་གྱིས་ཤེས། །

ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་བུར་ཤིང་དང་། འོ་མ་དང་། ལྷང་ཙི་དང་། ཀ་ར་དང་། ཆུན་འབྱམ་ལ་ས་ཁོགས་པ་རོ་མངར་བའི་རིགས་སུ་མछུངས་ཀྱང་། རེ་རེ་ལའང་མངར་བའི་རོ་བཅུད་མི་འདྲ་བ་མཆིས་པ་བཞིན། ཚོག་སྦྱོར་ལེགས་ཤིང་ཉམས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱེ་ངག་གི་ཚོག་རྒྱུན་མང་པོ་ཡོད་པ་ཚད་གཟུང་བར་མི་ནུས་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བ་ནམས་ཀྱི་བློ་ཟླ་འཕེད་པའི་ཆེད་དུ་དོན་རྒྱུན་སྲུམ་ཅু་ས་ལྟའི་གང་ས་ལ་ལ་ཁ་ལ་ལ་ཡིན་ཡང་། ཡུན་རིང་སྦྱངས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་ན་རིམ་གྱིས་ཉམས་འགྱུར་སྟ་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་ངག་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། སྐྱེ་ངག་ལ་ཐོག་མར་སྦྱངས་བཙོན་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ནམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཟླ་གོས་དང་བསྟན་ནས་ཐོག་མར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚོས་ཉིད་ལྟར་གཞིར་བྱས་ཏེ། དེ་དང་མི་འགལ་བར་ཙོམ་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དངོས་སུ་སྐྱེ་ངག་གི་ཚོག་སྦྱོར་ལྟར་པའི་ཙོམ་ཡིག་འབྲི་སྐབས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་དཔེ་སྦྱོར་ཚུལ་འབྲེལ་ཆགས་པ་དང་། ཚོག་སྦྱོར་ལེགས་པོ་བྱུང་ན་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྒྱུན་འགའ་ཤས་བསྲེས་ཚོག་པ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གུ་དོག་པོ་བྱ་མི་དགོས་པ་ཡང་མཁྱེན་པར་མཛད་དགོས་སོ། །

སྐྱེ་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་མའི་དོན་འགྲེལ་ལས་ལེའུ་གཉིས་པའི་ཚོག་དོན་མདོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བག་ཡས་སྐྱེ་ཀུའི་ཕུལ་བྱུང་ཟླ་གོས་ཙལ། །
མཚོན་བྱེད་སྐྱེ་ཚོག་རིག་པའི་ངོ་མཚར་འཕྲུལ། །
གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་གང་དེ་ཤོང་བའི་སྟོད། །
འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་ཆུང་ངུར་ཀྱུར་པ་སྐྱམ། །
སྟ་ཚོགས་ཉམས་འགྱུར་མ་འདྲེས་རབ་གསལ་ཞིང་། །
དེང་རབས་འཚོ་བའི་གཟུགས་སྟང་ཀུན་འཆར་བའི། །

དོན་རྒྱུན་ཤེལ་དཀར་མེ་ཏོང་ཡངས་པོ་འདིས། །
མཚོན་དུ་མི་འགྱུགས་ཤེས་ལྡན་གང་ན་མཆིས། །
ཆུ་མ་མང་ཡིད་འཕྲོག་ཚོག་སྟོར་ཚུ་ཟླང་ཀུན། །
གཅིག་བསྡུས་ཐུན་མོང་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །
མ་བཏལ་སྒྲན་ཚོག་རིན་ཆེན་ནོར་བུའི་གཏེར། །
ཆེད་པ་མིན་ཕྱིར་འཕྲལ་གྱི་གླུ་འདིར་བཏེག། །
ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། ། ། །

ལེའུ་གསུམ་པ།

རྒྱ་ཆེའི་དོན་བཟང་བཟང་པོའི་ཚིག་སྦྱོར་ཀུན། །
ཆ་བར་རབ་སྟན་སྟན་ཚིག་རྒྱན་ལྡན་ནི། །
ལྷ་རིག་ལ་མཁས་མཁས་པའི་ཟབ་ཡངས་ཐུགས། །
དགེ་ཀུས་པའི་ཞལ་འཛུམ་འཛུམ་མདངས་ལྷུག་པོར་གྱོལ། །
ཡིད་འཕྲོག་གྱུ་དབྱངས་དབྱངས་སྟན་རོལ་མོ་བཀྲས། ། །
ནམ་ཡང་མི་མཚོན་མཚོན་ཁྱེད་དང་པོ་མང་པོས། ། །
ངོ་མཚར་དོན་ལེགས་ལེགས་པར་སྟོན་ནུས་པ། ། །
གཟུགས་མཛུངས་སྒྲ་རྒྱུན་རྒྱུན་ཀྱི་མཚོག་འདི་མཛོས། ། །
ས་ ཤེང་ཀུན་དགེ་དགེ་བཅུའི་དཔལ་ཡོན་ཀུན། ། །
ས་ མཐོའི་ཡུལ་ཕྱོངས་ཕྱོངས་ནམས་གང་བའི་ཡུལ། ། ། ། ། ।
མ་ འོངས་མདུན་ལམ་ལམ་ཆེན་ཡངས་པའི་མདུན། ། ། ।
ཨ་ ཐོགས་ཐུར་བསྟོད་བསྟོད་ལ་ཞོམ་ཤུལས་ཐུར། ། ।

ཐུན་མོང་གི་རྒྱུན་གྱི་རང་གསེས་གཉིས་པ་
སྒྲ་རྒྱུན་བཤད་པ།

(1)སྒྲ་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིར་བཤད་པ།
རྣོ་དང་ཁྱེད་ཚིག་གང་ཡིག་གཟུགས་དང་། ། ।

སྒྲ་གདངས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ལས། །
ཚིག་སྦྱོར་མཇོས་ཤིང་བརྗོད་དོན་ཡང། །
ལེགས་པར་སྟོན་ནུས་སྒྲ་ཡི་རྒྱན། །

རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གང་དུ་ཡི་གེའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་གདངས་སྟོན་རྟེས་ཡོད་མེད་སོགས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ལས་ཚིག་སྦྱོར་མཇོས་ཤིང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་མ་ཚགས་པ་སོགས་མིན་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་སྟོན་ནུས་པ་ཞིག་ལ་སྒྲ་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(2)**ཐུ་རྒྱན་གྱི་ཚ་བའི་དབྱེ་བ་བศད་པ།**

ཚ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །
ཡི་གེ་བསྐོར་བའི་ཟུང་ལྡན་དང་། །
བྱ་དཀའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དང་ནི། །
དཔྱད་སོགས་ཅས་པའི་བྱ་དཀའ་འོ། །

སྒྲ་རྒྱན་དེ་ལ་ཚ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ༡. ཡི་གེ་བསྐོར་བའི་ཟུང་ལྡན་དང་། ༢. བྱ་དཀའ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དང་། ༣. དཔྱད་སོགས་ཅས་ཏཔའི་བྱ་དཀའ་བ་བཅས་སོ། །

(1)**ཐུ་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ་ཡི་གེ་བསྐོར་བའི་ཟུང་ལྡན་བศད་པ།**

ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་གཟུགས་མཚུངས་པའི། །
ཡི་གེའི་བར་དུ་ཚིག་གཞན་ཀྱིས། །
ཆོད་དང་མ་ཆོད་ཅི་དགས་པས། །
ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་ཟུང་ལྡན་རྒྱན། །

རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་གཟུགས་ལྟ་ཕྱི་མཚུངས་པའི་ཡི་གེའི་བར་དུ་ཚིག་གཞན་ཀྱིས་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པ་ཅི་དགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཟློས་ཤིང་བསྐོར་བ་ཞེས་པ་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ཚ་བའི་དབྱེ་བ་བศད་པ།

ཡི་གེ་བསྐོར་བའི་ཟུང་ལྡན་ལ། །
དང་པོར་ཡོད་དང་གཞན་ལ་ཡོད། །
མཐའ་ཐོག་སྦྱར་དང་ཀུན་ཏུ་སྦྱར། །
བསྲེས་དང་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་དྲུག །

ཡི་གེ་བསྐོར་བའི་ཟུང་ལྡན་ལ་ཡང་ཙ་བའི་དབྱེ་བ་དྲུག་ཡོད་དེ། ༡. ཅ་སྦ་བ་ཏཱ་པའི་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། ༢. ཅ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། ༣. མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན། ༤. ཀུན་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན། ༥. བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན། ༦. བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་བཅས་སོ། །

ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་དང་ཕོ་ཅ་སྦ་བ་ཏཱ་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

ཟུང་ལྡན་ཆོག་དེ་ཏཱ་པ་ཡི། །
ཐོག་ཡོད་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཡིན། །

ཟུང་ལྡན་གྱི་ཆོག་དེ་ཏཱ་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་ནས་ཅ་སྦ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཅ་སྦ་བ་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི།

བར་མ་ཆོད་དང་བར་ཆོད་དང། །
ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་ཟུང་ལྡན་གསུམ། །

ཅ་སྦ་བ་ཏཱ་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། ༡. བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན། ༢. བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན། ༣. བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཅས་སོ། །

ཅ་སྦ་བ་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་ནང་གསེས་དང་ཕོ་བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

ཟུང་ལྡན་ཆོག་ནི་སྡ་ཕྱི་བར། །
གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་དེའི་ཟུང་ལྡན། །

རྒྱང་ལྡན་གྱི་ཚོགས་ཐུན་ཞི་བར་དུ་གཞན་དག་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཡོད་པ་ནི་བར་མ་ཆོད་པའི་རྒྱང་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། བར་མ་ཆོད་པའི་རྒྱང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི།

ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་ཤང་པ་ཡི། །
རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་གསུམ་གསུམ་བཞིར། །
བར་མ་ཆོད་པའི་རྒྱང་ལྡན་གྱི། །
དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ཡོད། །

བར་མ་ཆོད་པའི་རྒྱང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་དེ་ལ་ཡང་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཤང་པ་རེ་རེ་སྟེ་ཤང་པ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཤང་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཤང་པ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཤང་པ་བཞི་ཀ་ལ་ཡོད་པ་བཞི་ཡོད་ལ།

ཤང་པ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དང་པོའི་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ། གཉིས་པའི་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ། གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ། བཞི་པའི་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ་སྟེ་བཞི་དང་། ཤང་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་ལ། ཤང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ། དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ། དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ ཐོག་ མར་ ཡོད་ པ། གཉིས་ པ་ དང་ གསུམ་ པའི་ ཐོག་ མ་ ནས་ ཡོད་ པ། གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ། གསུམ་ པ་ དང་ བཞི་ པའི་ ཐོག་ མར་ ཡོད་ པ་ བཅས་ བྱུག ཤང་ པ་ གསུམ་ ལ་ ཡོད་ པ་ ལ་ ཡང་ ཤང་ པ་ ཐ་ མ་ གསུམ་ ཀྱི་ ཐོག་ མ་ ནས་ ཡོད་ པ། ཤང་ པ་ དང་ པོ་ གཉིས་ དང་ བཞི་ པའི་ ཐོག་ མར་ ཡོད་ པ། ཤང་ པ་ དང་ པོ་ དང་ ཕྱི་ མ་ གཉིས་ ཀྱི་ ཐོག་ མར་ ཡོད་ པ། ཤང་ པ་ ཕྱི་ མ་ གསུམ་ ཀྱི་ ཐོག་ མར་ ཡོད་ པ་ བཅས་ བཞིའི་ སྟེང་ དུ། ཞོང་ གི་ ཤང་ པ་ བཞི་ ཀའི་ ཐོག་ མ་ ལ་ ཡོད་ པ་ གཅིག་ པོ་ དེ་ བསྟན་ པའི་ བཅོ་ ལྔའོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤང་པ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱང་ལྡན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཅམ་བཀོད་ནས་གཞན་དག་ཞར་ལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་དེའི་ཚོ་དོན་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

མཚར་མཚར་འཕགས་པའི་ཞིང་གི་མེ་ཟོང་དུ། །
དྲང་དྲང་དད་པའི་ཡིད་ངར་ཤར་བའི་ལྷ། །
མཛེས་མཛེས་མཚན་དཔེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཕྲོགས་པའི་ཞལ། །
ཡང་ཡང་བལྟ་བར་འཚལ་ལོ་དབྱངས་ཅན་ལྷ། ། ཞེས་པའམ།
ཡང་ནི།(རང) སྙན་སྙན་དཏྲིའི་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ཀུན། །
ཟབ་ཟབ་མཁས་པའི་གསུང་ལས་འོངས་པ་བཞིན། །
གསལ་གསལ་བློ་ཏང་ལྡན་པའི་སྨོན་ཕྱོགས་ལ། །
ལྟོད་ལྟོད་མཐོན་པའི་ལམ་ནས་འཛད་ལ་སྨོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཕོག་མའི་ཟླུང་ལྡན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་བར་ཚོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

ཟླུང་ལྡན་ཚིག་གི་སྒྲ་ཕྱི་འི་བར། །
གཞན་གྱིས་ཆོད་གང་ཆོད་པའི་ཟླུང། །

ཟླུང་ལྡན་ཡོད་པའི་ཚིག་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པས་ན། བར་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི།

བར་དུ་ཆོད་པ་ཀུང་པ་ནི། །
གཉིས་རེར་ཡོད་པའི་དབྱེ་བ་བྱུག །
གསུམ་རེར་ཡོད་པ་ཆུམ་གསུམ་དང། །
བཞི་ཀའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་གཅིག །
ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ཆུམ་གསུམ་སྟེ། །
བར་དུ་ཆོད་པ་བཅུ་གསུམ་མོ། །

ཀུང་པའི་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། ༡. ཀུང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། ༢. དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། ༣. དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། ༤. གཉིས་པ་དང་

གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཚོད་པ། ༥. གཤིས་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཚོད་པ། ༦. ཤང་པ་ཕྱི་མ་གཤིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཚོད་པ་སྟེ། ཤང་པ་གཤིས་ལ་ཡོད་པ་ཏྲི་ཏང། ༧. ཤང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཚོད་པ། ༨. དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་གཤིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཚོད་པ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཚོད་པ་སྟེ། ཤང་པ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་གསུམ་དང། ༩༠. ཤང་པ་བཞི་ལ་ཡོད་པ་གཅིག ༩༡. ཤང་པ་དང་པོ་དང་གཤིས་འདྲ་ཞིང། ཕྱི་མ་གཤིས་འདྲ་བ། ༩༢. དང་པོ་དང་གསུམ་པ་འདྲ་ཞིང་གཤིས་པ་དང་བཞི་པ་འདྲ་བ། ༩༣. དང་པོ་གཤིས་པ་འདྲ་ཞིང་གསུམ་དང་བཞི་པ་འདྲ་བ་སྟེ། ཤང་པ་བཞི་ལ་ཆ་གཤིས་སུ་ཡོད་པ་གསུམ་བཅས་བསྟོམས་པའི་བཅུ་གསུམ་མོ། ། དེ་ནས་ཀྱི་ནང་ནས་བཅུ་གཤིས་པ་ཚོག་ཤང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་འདྲ་ཞིང། གཤིས་པ་དང་བཞི་པ་འདྲ་བའི་དཔེར་བཙོད་ཅམ་བཀོད་ནས་པོད་མཁས་པས།

ཀུ་ ཐུའི་ཐ་ཏྲས་འཕྲགས་པ་ཡིད་ཀྱི་མཚོ། །
ཏྲི་ཀ་མ་ཅན་གྱིས་གང་བའི་དུས་མཐའ་ན། །
ཀུ་ ཐུ་ ས྄ངས་པ་དྲང་པོའི་བཀྲལ་ཞུགས་ལས། །
ཏྲི་ཀ་མེད་ཞེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་ཐོབ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) ཏླ་ཡི་འདྲུག་པ་ཕ་བའི་ཚ་ལའི་ཤིང། །
དུས་ཀུན་འབད་པའི་འོ་ཆུས་ལེགས་བསྐྱངས་ན། །
ཏླ་ཡོས་ཡལ་འདབ་རྒྱས་པའི་ངོ་མཚར་འཕྲས། །
དུས་སུ་སྨིན་ཏེ་རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཤང་པའི་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱང་ལྟར་ཕྱི་རྣང་གསལ་གསུམ་པ་ཚོད་ཅིང་མ་ཚོད་པའི་རྒྱང་ལྟར་ཕྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

རྒྱང་ལྟར་ཚོག་གི་ལྟ་ཕྱིའི་བར། །
ཚོག་འབྲུ་གཞན་ཀྱིས་ཚོད་པ་དང། །
མ་ཚོད་ལྷོ་ལ་མར་ཡོད་པ་ནི། །

ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་ཟུང་ལྡན་ནོ། །

ཟུང་ལྡན་གྱི་ཚོག་ཐ་ཕྱི་འི་བར་དུ་ཚོག་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་ཅིང་། ཚོག་ཀང་གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཞིག་བཀོད་པ་ནི་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པས་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་དཔྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི།

ཚོགས་བཅད་དེ་ཡི་ཚོག་ཀང་གི། །

ཕྱིད་ཐ་གཉིས་དང་ཕྱི་གཉིས་འདུ། །

ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་བར་གཉིས་འདུ། །

བཞི་འདུ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་གསུམ། །

ཀང་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དེ་ལ་ཡང་དཔྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ༡. ཀང་པ་ཐ་མ་གཉིས་འདུ་ཞིང་ཕྱི་མ་གཉིས་འདུ་བ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ། ༢. ཀང་པ་ཐ་ཕྱི་གཉིས་འདུ་ཞིང་བར་མ་གཉིས་འདུ་བ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ། ༣. ཀང་པ་བཞི་ཀ་འདུ་བ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད་དོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཉིས་པ་ཀང་པ་ཐ་ཕྱི་གཉིས་འདུ་ཞིང་བར་མ་གཉིས་འདུ་བའི་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཅམ་བཀོད་ན་བོད་མཁས་པས།

ལེང་ལེང་དྲན་པའི་སྐེ་མས་བསྒྲུར་བ་ཡིས། །

ཀུ̇ར̇ཀུ̇ར̇གླུ̇ཡི̇ར̇ཞིག̇ཕ̇ྱི̇ད̇ད̇ང̇ལ̇ྡ̇ན̇ཅི̇ག̇ །

ཀུ̇̇ར̇ཀུ̇̇ར̇ལུ̇̇ས̇ཀ̇ྱི̇̇འ̇ཁུ̇̇ར̇བ̇ག̇དེ̇̇ད̇ང̇དེ̇̇། །

ལེ̇̇ང̇ལེ̇̇ང̇ས̇ྟོ̇̇ན̇འ̇དི̇̇ མ̇ བ̇ཀ̇ء̇ག̇ས ཀ̇ས̇ད̇ག̇འི̇̇ ཆ̇ء̇ས̇ ། ཞ̇ء̇ས̇ པ̇ལ̇ྡ̇ན̇
བ̇ཟ̇ء̇ས̇

ཡ̇ང̇ན̇(ར̇ང̇) ས̇ཐ̇ء̇ ས̇ཐ̇ء̇ ང̇ཀ̇ླ̇ء̇ལ̇ཀ̇ء̇ང̇ས̇པ̇ར̇བ̇ས̇ལ̇ང̇ས̇ཏ̇ء̇། ། ད̇ས̇ན̇ད̇ས̇ན̇ག̇ཞ̇ء̇ན̇ལ̇ས̇ཐ̇ء̇ء̇ང̇ཟ̇ء̇ད̇ས̇ཀ̇ء̇ء̇ན̇། །

དམན་དམན་འདུ་ཡང་ལྷོན་ཤིང་ཚུང་ངུ་བཞིན། །

མཐོ་ མ ཐོ་ མཁས་པའི་ ཡང་ ཁྱེར་ སོན་ པར་ ངེས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བྱའོ། །

རྒྱང་ལྟན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱང་ལྟན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

རྒྱང་ལྟན་ཚོགས་དེ་ཚོགས་ཀང་རེར། །

ལན་འགའ་བཟློས་པ་བྱ་དཀའི་རྒྱུན། །

རྒྱང་ལྟན་གྱི་ཚོགས་དེ་ཚོགས་ཀང་རེ་རེའི་ནང་དུ་ལན་འགའ་ཤས་སྒྲ་བལྟབས་ནས་བཀོད་ཅིང་། ཚོགས་སྦྱོར་བྱ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་རྒྱང་ལྟན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི།

བྱ་དཀའ་གནས་གཞན་རྒྱང་ལྟན་ལ། ། ·

ཀང་བཞིའི་དབུས་དང་དེ་བཞིན་མཐའ། །

བར་མཐའ་ཐོག་བར་ཐོག་མཐའ་དང་། །

གནས་གསུམ་མཉམ་པར་ཡོད་པ་ལ། །

བར་ཆོད་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ། །

གཉིས་གཉིས་སྒྲུར་བས་བཅུ་གཉིས་སོ། །

རྒྱང་ལྟན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་རྒྱང་ལྟན་དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ༡. ཀང་པ་བཞིའི་དབུས་ན་ཡོད་པ། ༢. མཐའ་ན་ཡོད་པ་དང་། ༣. བར་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ་བཅས་གསུམ་ལ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་དང་། ཆོད་པ་རེ་སྟེ་དྲུག ༤. ཀང་བཞིའི་ཐོག་བར་གྱིས་ཆོད་པ་དང་། ༥. ཀང་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མཐའ་དང་གཉིས་པའི་ཐོག་བར་གྱིས་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་སྟེ་ཐོག་བར་ན་ཡོད་པ་གཉིས། ༦. ཀང་བཞིའི་ཐོག་མཐར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་དང་། ༧. ཐོག་མཐར་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པ་སྟེ་ཐོག་མཐའ་ན་ཡོད་པ་

གཉིས། ༡༡. ཀང་པ་བཞི་ཀའི་གནས་གསུམ་དུ་ཚོད་ཅིང་མ་ཚོད་པ་དང་། ༡༣. བཞི་ཀའི་གནས་གསུམ་དུ་མ་ཚོད་ཅིང་ཚོད་པ་སྟེ་གནས་གསུམ་ཀར་མཉམ་པར་ཡོད་པ་གཉིས་བཅས་བསྡོམས་པའི་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀང་པ་བཞི་ཀའི་གནས་གསུམ་དུ་ཚོད་ཅིང་མ་ཚོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙམ་བཀོད་ན་བོད་མཁས་པས།

སྐྱན་སྐྱན་འདབ་ལྡན་ཕྲུ་ནས་སྐྱན་སྐྱན་ཁྲ་ཐུག་སྒྲོས་པའི་གདངས་སྐྱན་སྐྱན། །
སྐྱན་སྐྱན་རོལ་མོའི་ནང་ནས་སྐྱན་སྐྱན་ལྷ་ཡི་ཛ་ཆེན་སྒྲ་སྐྱན་སྐྱན། །
སྐྱན་སྐྱན་གླུ་དབྱངས་ཚོགས་ན་སྐྱན་སྐྱན་རབ་དགའ་དྲི་ཟའི་གླུ་སྐྱན་སྐྱན། །
སྐྱན་སྐྱན་སྲིད་གསུམ་ཀུན་ན་སྐྱན་སྐྱན་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་བའི་གྲགས་སྐྱན་སྐྱན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང་) གསལ་གསལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གསལ་གསལ་ནོར་འཛིན་མ་ལུས་ཆེས་གསལ་གསལ། །
གསལ་གསལ་དྭངས་པའི་ཡིད་ཛོར་གསལ་གསལ་མའོ་ཀླུའུ་ཞིའི་སྒྲ་གསལ་གསལ། །
གསལ་གསལ་རིག་གཞུང་ནང་ནས་གསལ་གསལ་སློབ་དཔོན་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གསལ་གསལ། །
གསལ་གསལ་བློ་གྲོས་མིག་ཟུང་གསལ་གསལ་མ་འོངས་མདུན་ལམ་ཀུན་གསལ་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་བཤད་པ།

ཟུང་ལྡན་ཚིག་ཀང་སྔ་ཕྱི་ཡི། །
མགོ་མཇུག་མཚུངས་སྦྱར་མཐའ་ཐོག་སྦྱར། །

རྒྱང་ལྡན་གྱི་ཚོགས་དེ་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཚོགས་ཤང་སྟ་མའི་མཇུག་དང་། ཕྱི་མའི་མཚོན་འདྲ་བར་སྣྱར་བ་ནི་མཐའ་ཐོག་སྣྱར་བའི་རྒྱང་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱི་བས་གཅིག་སྤྱ་འདི་ལས་མེད་ལ། དེའི་ཚོ་ངོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཚོད་མཁས་པས།

ལེགས་ཆུས་ཆད་ཆྱང་ལང་ཚོ་བཀྲ་བའི་ཕུལ། །
ཕུལ་ ཆྱང་མཚར་སྡུག་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོར་སྨིན། །
སྨིན་ ལེགས་ངག་གི་འདོད་འཇོ་དབྱངས་ཅན་ལྟ། །
ལྟ་ མོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བར་ཇེས་ཆྱངས་ཤེག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) རྒྱ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ཀུན་ ལ། །
ཀུན་ ལ་ ཞི་བདེར་མོས་པའི་ཕན་སེམས་ལྡན། །
སེམས་ལྡན་མཐའ་དག་བློ་སེམས་རྩེ་གཅིག་སྨྲ་ལ། །
གཅིག་ སྨྲ་ལ་ སྟོབས་ཕྲུགས་འདི་ལ་ སྲུ་ཡིས་འགྲན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱང་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱང་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

ཚོགས་བཅད་ཀྱང་པ་ལན་གཉིས་སུ། །
བཟློས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱང་ལྡན་ནོ། །

ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ལན་གཉིས་སུ་བཟློས་པ་ཞེག་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་ལ་ཚོགས་ཀྱང་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་བཟློས་པས་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང། བོད་སྐད་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་ཏ་ཅང་དཀའ་བར་སྣང་བས། དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ལན་གཉིས་སུ་བཟློས་པ་འདི་ལ། མཁས་པས་བཤད་ནི་ཅི་ཡང་བདེན་ཞེས་པའི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་བྱས་ན་མ་གཏོགས་དེ་ཙམ་དགོས་པ་ཆེ་བ་མི་སྣང་བས་འདིར་མ་སྨྲོས་སོ། །

ཀུན་ཏུ་རྒྱང་ལྡན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི།

ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་བཅུ་གཉིས་སྟེ། །
ཕྱིད་བཟློས་ཡང་དག་སྦྱར་བ་ཡི། །
དཔྱི་བ་གསུམ་དང་གཞན་ཀང་བཟློས། །
ལན་ཅིག་བཟློས་པ་ནམ་པ་ཏྲི། །
ལན་གསུམ་བཟློས་པའི་དཔྱི་བ་གསུམ། །
ལན་གཉིས་བཟློས་པ་གཅིག་ཏུ་བཅུ། །
དེ་བཞིན་ཚོགས་བཅད་བཟློས་པ་དང་། །
ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་གཅིག་རྣམས་སོ། །

ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཀྱི་ནང་ཚན་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་ཀྱི་དཔྱི་བ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ༡. ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཚོག་ཀང་དང་པོ་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པ་བཞི་པར་བཟློས་པ། ༢. དང་པོ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་བཞི་པར་བཟློས་པ། ༣. ཚོག་ཀང་དང་པོ་བཞི་པར་བཟློས་པ། ༤. ཚོག་ཀང་གཉིས་པ་གསུམ་པར་བཟློས་པ། ༥. ཚོག་ཀང་གཉིས་པ་བཞི་པར་བཟློས་པ། ༦. ཚོག་ཀང་གསུམ་པ་བཞི་པར་བཟློས་པ་སྟེ་ལན་གཅིག་བཟློས་པའི་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་དྲུག ༧. ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བཞི་པར་ཡང་བཟློས་པ། ༨. ཚོག་ཀང་དང་པོ་ཉིད་གསུམ་པར་ཡང་བཟློས་པ། ༩. ཚོག་ཀང་གཉིས་པ་ཉིད་གསུམ་པ་དང་བཞི་པར་ཡང་བཟློས་པ་སྟེ་ལན་གཉིས་བཟློས་པའི་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་གསུམ། ༡༠. ཚོགས་བཅད་དང་པོ་ཉིད་ལན་གསུམ་དུ་བཟློས་པ་གཅིག་རེ་བསྡོམས་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་ཡོད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་བཅད་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་བཟློས་པ་དང་། ཚོགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚོག་ཀང་འདྲ་བ་ལན་བཅུད་དུ་བཟློས་པའི་ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ། འདི་རྣམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་ཡིན་ནོ། །

འདི་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཅི་ཞོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་དགོས་པ་ཆེར་མི་སྣང་བས་འདིར་མ་བྲིས་ཤིང་། གཟིགས་པར་འདོད་ན་སྐྱན་

ངག་གི་དཔེར་བརྗོད་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་གསལ་བར་ཡོད་པས་དེ་དག་ཏུ་གཟིགས་པར་འཚལ་ལོ། །

ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་ལྷ་པ་བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བཤད་པ།

སྔར་བཤད་ཟུང་ལྡན་འདྲེས་མ་ནི། །

སྦྱར་བ་བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ནོ། །

གོང་དུ་བཤད་པའི་ཟུང་ལྡན་དེ་དག་བསྲེས་ནས་འདྲེས་མར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་དབྱེ་བ་འདི་ཙམ་ཞེས་ཚད་གཟུང་མེད་ཀྱང་། མི་མོང་མའི་གཞུང་དུ་དཔེར་བརྗོད་གཅིག་ལས་བཀོད་མེད་ཅིང་། འདིར་དེའི་དཔེར་བརྗོད་ཟུར་དུ་འགོད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དྲུག་པ་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

ཚིག་རྐང་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་རིལ། །

བཟློག་གང་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་ནོ། །

ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྐང་པ་བཟློག་པའམ། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཕྱེད། ཚིག་བཅད་ཕྱེད་བཟློག་པ་དང་། ཚིགས་བཅད་རངས་པོ་བཅས་ཚིག་ཐོ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལས་གོ་བཟློག་ནས་དོན་མི་འདྲ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

དེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི།

དྲུག་པ་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། །

ལུགས་ལྡོག་རྐང་པ་གཅིག་ལྡོག་དང་། །

ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་དེ་བཞིན་དུ། །

རངས་པོ་བཟློག་པ་རྣམ་གསུམ་ཡོད། །

ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་དྲུག་པ་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ་དབྱེ་ན། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྐང་པ་གཅིག་བཟློག་པ་དང་། ཚིགས་བཅད་རངས་པོ་བཟློག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་གོ་དོན་ནི། ཚིགས་བཅད་ཚིག་རྐང་

སྦ་མ་ལས་ཆོག་ཀང་ཕྱི་མ་ལུགས་བཟློག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཀང་པ་བཟློག་པ་དང་། ཆོག་བཅད་ཀྱི་ཆོག་ཀང་ཕྱིད་སྦ་མ་ལས་ཆོག་ཀང་ཕྱིད་ཕྱི་མ་ལུགས་བཟློག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཆོག་བཅད་ཕྱིད་བཟློག་པ་དང་། ཆོག་བཅད་ཀྱི་ཆོག་ཀང་ཡོངས་རྫོགས་ལས་ཆོག་བཅད་ཕྱི་མ་ལུགས་བཟློག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཆོག་བཅད་བཟློག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་དཔེར་ན་ཞོང་དུ་ལེའུ་དང་ཡོར་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་སྣྲན་ངག་མཁན་ཆུ་ར་ལྷིས་བཙམས་པའི《བློ་མ་རྩའི་གཏམ་རྒྱུད》ལྟ་བུ་དང་། ཆོག་ཀང་བཟློག་པ་དང་། ཆོག་བཅད་ཕྱིད་བཟློག་པ་ནི་རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི《སྣྲན་ངག་དང་ཐུར་བའི་ལམ་རིམ་ཆོག་བཅད་མ》དང《རྒྱ་དྲའི་རྩོག་བརྗོད》ནས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོག་བཅད་ཡོངས་རྫོགས་བཟློག་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཙམ་བཀོད་ན། །

བོད་མཁས་པས།

ཤེས་པར་ལྡན་པ་མཁས་ཤིང་མཛོས་ལ་གསལ། །
བཅུན་ན་དེས་དང་དྲལ་ལ་ཞི་ཞིང་འཇམ། །
ཁེངས་ཤིང་ཆགས་ལ་ཆོར་འདོད་ངན་ལ་སྡང་། །
ཟླུན་པས་འཕྲལ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེན། །
མེན་པ་མཐོང་ཉིད་དེ་ཕྱིར་འཕྲལ་བས་ཟླུན། །
སྡང་ལ་ངན་འདོད་ཆོར་ལ་ཆགས་ཤིང་ཁེངས། །
འཇམ་ཞིང་ཞི་ལ་དེས་དང་དྲལ་ན་བཅུན། །
གསལ་ལ་མཁས་དང་མཛོས་པ་ལྡན་པར་ཤེས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) མཆོག་དགའི་ཡིད་ལྡན་ཉམས་ལེགས་དོན་བཟང་ཆོག ། འཇམ་ཞིང་གསལ་ན་སྣྲན་ལ་ལེགས་ཤིང་མཛོས། ། མཆོག་གི་ངག་སྣྲན་ཆོག་ལྡན་དོན་ལ་མཁས། ། ཆོས་ལེགས་སྟེབ་དག་ཉམ་ཀུན་ཟློན་ཟླ་བ་ལ་བརྗོད། །

བརྗེད་བྱལ་སྨྲོན་ཀུན་ནས་དགེ་སྦྱིབ་ལེགས་རྫོགས།།

མཁས་ལ་དོན་ལྡན་ཚིག་སྙན་ངག་གི་མཆོག །

མཛོས་ཤིང་ལེགས་ལ་སྙན་ནི་གསལ་ཞིང་འཇམ། །

ཚིག་བཟང་དོན་ལེགས་ཉམས་ལྡན་ཡིད་དགའི་མཆོག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(３) **སྒྲ་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ།**

བྱ་དཀའི་ཁྱད་པར་བ་ལང་གཅིན། །

ཕྱིད་འགོར་ཀུན་ཏུ་འགོར་བ་གསུམ། །

སྒྲ་རྒྱུན་གྱི་ནང་ནས་བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བ་ལང་གཅིན་དང་། ཕྱིད་འགོར་དང་། ཀུན་ཏུ་འགོར་བ་བཅས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་སོ་སོར་དམིགས་བསལ་གྱི་རྩོམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། ། **བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པའི་ནང་གསེས་དང་པོ་བ་ལང་གཅིན་རྣམ།**

ཚིགས་བཅད་ཚིག་ཕྲེང་གོང་འོག་གཉིས། །

ཐེལ་ནས་ཀློག་རྒྱང་བ་ལང་གཅིན། ། ।

ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ཚིག་ཕྲེང་གོང་འོག་གཉིས་ཐུ་ཁྱས་པའི་ཕྲེང་གོང་མའི་ཚིག་དང་འོག་མའི་ཚིག་གཉིས་ཐེལ་ནས་བཀློག་ཏུ་རྒྱང་བ། བ་ལང་ལམ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པར་གཅིན་བཏང་བའི་ཆུ་རིས་བཞིན་བགོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདྲ་མིན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐུ་གཅིག་ཅམ་བགོད་ན།

ཀུན	དགའི	དཔལ	ལྡན	ཟླ	བའི	ལྟ	མོ	ཁྱོད
རབ	དགའི	དཔྱིད	ལྡན	ཟླ	བའི	ལྟ	མོ	ཁྱེ
རབ	དཀར	བདུད	ཚེའི	ཞོད	ཕྱིང	ཟླ	མཁས	ཆ
ཚོས	དཀར	ཟླ	ཚེའི	ཐིགས	ཕྱིང	ཤུལ	མཁས	ཀྱེ

དེ་དང་མཐུན་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད།

གྱུ	ས་ཀི	མི	རིགས	ཀུན	མཐུན	རང	དབང	འཛིན
གྱུ	ཀ	མི	དམངས	ཀུན	ཁྱིས	རང	སྲིད	འཛིན
མཐུན	ལྷུལ	ཡར	ཐོན	དཔལ	འབྱོར	ས་	ཏུ	འཕེལ
ཐུན	ཚོང	ཡར	ཆུས	དཔལ	ཡོན	ས་	མཐོར	འཕེལ

བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པའི་ནང་གསོས་གཏམ་པ་ཕྱིད་འགོར་མི།

ཕྱིད་སྤའི་ལུགས་འཐུང་གཡས་ཐུར་འདུ། །
ཕྱིད་སྤའི་ལུགས་ལྟོག་གཡོན་ཐུར་འདུ། །
ནང་མ་ཕྱིད་ཕྱིད་མཐའ་ནས་ཐུར། །
གཤམ་ནས་ལུགས་ལྟོག་ཕྱིད་དུ་འགོར། །

ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཆོག་ཀང་ཕྱིད་སྤ་མ་ལུགས་འཐུང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དེའི་གཡས་ཟེ་ནས་ཐུར་དུ་བཟློགས་པ་འདུ་བ་དང་། ཆོག་ཀང་གི་ཕྱིད་སྤ་མ་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་བཟློགས་པ་དང་། གཡོན་ཐུར་ཀྱི་ཟེ་ནས་ཐུར་དུ་མར་བཟློགས་པ་དུ་བ་དང་། དེའི་ནང་མ་ཆུམས་ཆོག་ཀང་ཕྱིད་ཕྱིད་དུ་འགོར་བ་དང་། ཆོག་ཀང་གི་མཐའ་ཟེ་ནས་མར་ཐུར་དུ་བཟློགས་པ་དང་། གཤམ་མཐའ་ནས་ཡར་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་བཟློགས་པ་བཅས་ཕྱིད་དུ་འགོར་བ་ཞིག་སྟེ།

དེ་ཡི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཀུན	མཁྱེན	མཆོག	ཏོད	དཔལ	ལྡན	གྲགས	སྐྱེན
མཁྱེན	ཀུན	ཏོད	མཆོག	ལྡན	དཔལ	སྐྱེ	གྲགས
མཆོག	ཏོད	ཀུན	མཁྱེན	གྲགས	སྐྱ	དཔལ	ལྡན
ཏོད	མཆོག	མཁྱེན	ཀུན	སྐྱ	གྲགས	ལྡན	དཔལ

དེ་དང་མཐུན་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད།

མི	རིགས	མཐུན	སྨྲ་ལ	རྒྱས	ཡར	མོང	ཕྱུན
རིགས	མི	སྨྲ་ལ	མཐུན	ཡར	རྒྱས	ཕྱུན	མོང
མཐུན	སྨྲ་ལ	མི	རིགས	མོང	ཕྱུན	རྒྱས	ཡར
སྨྲ་ལ	མཐུན	རིགས	མི	ཕྱུན	མོང	ཡར	རྒྱས

བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པའི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཕར་བགྲེས།

ཚོགས་པཅད་རིང་ཕྱང་མཚུངས་པ་ཡི། །
གཟུགས་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འཕར་བའམ། །
ལྟ་མའི་དང་པོ་དགྱེས་སྡུ་བགྲེགས། །
ཕྱར་ནས་གྲྭན་དང་ཟུར་ནས་དགྱེལ། །
དགྱེལ་ནས་དགྱེལ་སོགས་འཕྲེལ་ཆགས་པར། །
སྐོར་མོར་འཕར་བ་ཀུན་འཕར་ཡིན། །

ཚོགས་པཅད་ཚོག་ཁང་རིང་ཕྱང་གང་ཅུས་ཀྱང་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད་པ་ལ། ཡིག་གཟུགས་གཅུག་གིས་ཀུན་ཏུ་འཕར་བའམ། ཚོག་ཁང་ཆུམས་དང་པོ་དགྱེས་སུ་བགྲེགས་རུང་ལ། རྟེས་སུ་ཕྱར་ནས་གྲྭན་དང་། ཟུར་བཞི་ནས་དགྱེལ་བར། ཕྱོགས་བཞིའི་དགྱེལ་ནས་དགྱེལ་བར་སོགས་ཚོག་དོན་འཕྲེལ་ཆགས་པར་བགྲེགས་ཏུ་རུང་བས་སྐོར་མོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འཕར་བས་ན་ཀུན་འཕར་རམ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འཕར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་བཟང་འཕར་ལའི་དཔྱེ་བ་བསྟན་པ། །
དཔྱིབས་ནི་རྒྱུམ་པོ་ཕྱོགས་མཚམས་ནས། །

དབུས་སུ་འཁོར་བ་ཅཻ་དར་ནྲ། །
ཁ་ཆེའི་ལུགས་ཧེ་ཝཱ་མ་ལ། །
གྲུ་བཞིར་འཁོར་བའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད། །
གཞན་ཡང་རིན་སྤུངས་དཔལ་སྣང་པ། །
རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་ཕྱི་གཉིས། །
བོད་མཁས་པཎ་ཆེན་བསྟན་དབང་སོགས། །
བཞེད་སྲོལ་མི་འདྲ་མང་དུ་མཆིས། །

ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོར་གྲགས་པའི་རྩོམ་ཚུལ་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་དགུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་། རྩ་བ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་རིན་སྤུངས་པའི་བཞེད་སྲོལ། ཅཻ་དནྲའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་འཁོར་ཀཤྨི་རའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་འཁོར་བྱ་དཀའ་སྣ་གཉིས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཀུན་འཁོར་བྱ་དཀའ་བ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་བཞེད་སྲོལ་དབྱངས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའི་ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོ། དཔལ་སྣང་པའི་བཞེད་སྲོལ་གྱི་ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོ། བོད་མཁས་པའི་བཞེད་སྲོལ་གྱི་ཀུན་འཁོར་ཡིག་འབྲུ་དགུ་མ་བྱ་དཀའ་བ། ཡང་དེའི་བཞེད་སྲོལ་གྱི་ཀུན་འཁོར་བྱ་སླ་བ། པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་གསར་གཏོད་མཛད་པའི་ཀུན་འཁོར་དཔལ་བེའུའི་གཟུགས་བཅས་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་དེར་མ་འདུས་པའི་མཁས་པ་སོ་སོའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལས་བྱུང་བ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་ན་མང་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་ལ། གཟིགས་པར་འདོད་ན་པཎ་ཆེན་ཨེར་དེ་ནི་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པའི་སྙན་ངག་གི་དཔེར་བརྗོད《ཚངས་སྲས་དགྱེས་པའི་རོལ་མོ》ལས་གསལ་ཞིང་། འདིར་དེ་དག་གི་ནང་ནས་བོད་མཁས་པའི་བཞེད་

སྲོལ་དང་མཐུན་པར་མདོ་སྨད་པ་ཚོ་ཏན་ཞབས་ཏུང་རིན་པོ་ཆེས་ཙོམ་གནང་
མཛད་པའི་ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོའི་བཞེད་
སྲོལ་ལྟར་ཐུ་དཀའི་ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསར་དུ་བཙུམས་པ་
ཁག་གཉིས་བཅས་འགོད་པར་བྱ་བ་ལས་རེའུ་མིག་ཟུར་གསལ་ལ་གཟིགས།

རིགས	པའི	འཇོ	ཆེག	ལྟོང	ལྡན	རོལ	ཆེད	ཀྱིས
ལྷོལ	ལམ	འབྱེད	ལ	དཔའ	བའི	མཁྱེན	རབ	ཅན
ལྷ	དོན	རྣམ	གསལ	ཚུལ	ལ	ཤེས	བཟོོན	ལྡན
ལྟན	འཇེབས	ཟློགས	པར	བཞད	པའི	ཀྱེ	འགྱུར	ཀྱིས
དཀའ	གནས	ཐ	ཞིབ	ཕྱེད	ཅིང	མཁྱེན	པ	ཟབ
ཐེ	ཚོམ	གནས	ཀུན	གཅོད	པའི	ལྷོབས	པ	ལྷུར
ལྷ	ཚད	ཀློས	ལ	ཆེན	པོའི	རྣམ	གཞག	ལ
བསྟོན	ངོར	ངག	ལ	དབང	འབྱོར	རྣམ	དཔྱོད	དེར
ཁྱོང	ཏྲའི	ལྷང	བཅུད	གཞིས	པའི	དོན	གཉེར	དང
ལྡན	ལས	ཟློན	ཏལ	ཅ	གང	བསེལ	ཟེར	ལྷང
འཕྲིན	ལས	མཆོག	ཐུར	འཚད	ཙོད	ཙོམ	གསུམ	ཡང
གསུང	རབ	ཆེ	བ	ལྟོང	ལྡན	རྣམ	ཀུན	ཏུ
བརྗོད	ཏྲའི	ལྷོང	པོ	ཆུ	ཆེན	ཇི	འདྲ	ཞིག
ལྷས	ཅན	ཀུན	དགའི	ཇིན	ཐང	འཕགས	པའི	ཆོར
ལྟར	བཅས	ལྷོད	ནས	དགའ	ཕྱོད	དཏྱངས	ལྡན	མའི
དོན	ཚུང	འདི	བའི	ཡལ	པོར	ཏ་གའ	བའི	དཔྱིད
ས	ལྷོང	ལྟན	དཀྱའི	ཐེ	ཐག	ལྷ	མང	ཡང
ས	གསུམ	ཆ	བའི	བཅུད	ལེན	ཆུ	མཚོར	མཁས

ཀུན་འཁོར་འདི་མདོ་ལྷད་པ་ཚོ་ཏན་ཞབས་ཏྲང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའོ།།

རིག	ཕྱེད	བདུད	ཐིའི་	ཆར	འབེབས	སྟན	ངག	གཞུང
སྟན	པའི	རོ	འདོན་	དཔེ	ཏིའི	རིང་	ལུགས	རྒྱལ
རིག	པའི	གསང	མཛོད་	འཛིན	མེད	གདམས	པས	ཐུགས
བཅད	ལྷུག	སྟན	ཚོག	ཕྲེལ	བར	ཐུས	ཀྱང	བསྡུགས
ཚོག	དོན	བདེ	ཟླག	ཤར	བའི	ཟླ	ཁོས	གསལ
བྱིན	དབང	ཕྱེ	བའི	དབྱུས	མར	གཅུག	རྒྱན	ཁྱིད
ང	རོའི	ཁ་མས	ལྡན	ཐོགས	མེད	སྟོན	ལ	དཔའ
བཅུད	ལེན	ཡིད	ཀྱི	འདོད	འཛོ	ཐོབ	ལ	བཟོན
དུང	ཐོག	ཇི	བཞིན	མཐར	ཡང	ལྷོད	མེད	དགའ
དཔལ	ལྷུག	གཞན	ཕན	ཁྱིན	ཕྱེད	འོད	དང	ལྷོབ
ངག	ཀྱི	ཟློས	གར	ཆོད	འཛོའི	ཕྲེལ	ལེགས	དང
རབ	སྟན	ངག	ཀྱི	རྒྱན	ཕྲེང	ཆོམ	ལ	རག
ཡིད	འགྲོག	མཛོས	པའི	གདངས	ལ	མ	བཀྲག	པར
ནམ	ཡང	འཕྲིང	མེན	མཁས	དགེ	མཁྱེན	གཅིག	ཁྱིད
ཕང	འགྲོ	དམ	པའི	དཔལ	ལ	རབ	མོས	ནོ
ཚོག	ཕྲུར	ལྷ་ན	ཅིང	འཇེབས	པའི	ཚུལ	ལ	འདོད
ལྷན	ངག	ཕུན	ཚོགས	ལས	གཞན	ཚོག	ཕྲུར	དམན
གང	ལ	བཟོན	པར	དམ	བཅའ	ཆོ	ཏེའི	ཚོག

ཡ	ཡོ	སྦྱངས	པའི	ལྷག	བསམ	ཡོངས	ཐུ	གསལ	
དེང	རབས	ཅན	བཞིའི	གྲྭབ	འབྲས	མངོན	པར	མཐོང	
གཏམ	ཐུགས	ཚུལ	མཐུན	ཐུགས	ཀུ	ལྷག	པར	མཏུ	
མར	ལེའི	རིང	ལུགས	ལ	རིག	གཞུང	ལ	མཁས	
འཛིན	མེད	ཐུགས	ཐུབས	ཤེས	རབ	ཡོངས	གསལ	ཞིང	
ཏོད	ལྷང	ཐུང	འབར	ཞོགས	པའི	ཉི	གཞོན	དང	
ལང	ཚོའི	དཔལ	དང	བློ	ཐུབས	ཀུན	ཀུས	པའི	
ལུས	ཐུབས	ཀུས	ཆེ	བག	མེད	ཡོངས	ཐུགས	སྦངས	
ཐུགས	ཐུངས	ཤེས	རབ	ཡོན	ཏན	གཉིས	འཛིམས	བཟང	
ཡངས	པའི	མདུན	ལམ	མཐོང	བའི	མིག	ཀུང	བཟང	
ཐུགས	ཁྲོ	ཀུན	འཕྱེད	ཁེ	མིག	གཅིག	ཁྱེལ	འདིས	
འཕྱོག	ཕོའི	ངག	མིན	ངོན	དང	མཐུན	པའི	གཏམ	
ཐུགས	ལྡན	ཡོངས	ལ	མཏུ	བའི	ལེགས	བཤད	ཐུགས	
རང	རིགས	རིག	གནས	ཤེལ	དང	ལྡན	གཅིག	ཉིད	
ཆུབས	ཆེན	དགེ	མཚན	ལྷན	ཚོག	ཕྲེང	བ	ཀ	
ལྷག	བསམ	དགེ	བའི	གཏམ	ཡང	ལྷན	ཚོག	གི	
ཕན	ཚུན	མཛའ	མཐུན	མིག	དཔེ	ཆེས	ལེགས	པས	
ཕན	པའི	གཏམ	བཟང	ལྷན	དང	ས	ས་	ལྷོ	

རྣམ	མང	མི	རིགས	མཐུན	ལྷུལ	ང	མཚར	རིག
མི	མང	ལུས	སེམས	བདེ	བར	འཚོ	གནས	ལྷོད
རྣམ	ཀུན	གཞུང	སེམས	དྲང	པོས	ལེགས	ཉེས	རྟོགས
གསར	ཆེད	ལམ	ལུགས	རྣམ	པར	མ	འདྲེས	འཕྲད
མཁས	པ	མང	བསྟེན	ཕྱུང	སྟོབས	ཡོན	ཏན	ལྡན
ལྷོད	ཚལ	མཛེས	པའི	ཕྱོན	འབྱས	བཟང	པོ	བཞིན
ཕུལ	ཐུང	ལྷོབ	མའི	གྲབ	འབྱས	ཐོས	ན	དགའ
ལྷོབ	ལྷོད	ཕྱས	པས	མིག	གི	མཐོང	ཀྱུ	གསལ
བཟང	པའི	ཕ	ལྷོད	མིག	དེའི	ནུས	པ	ཆེ
བཟང	པའི	ཕུགས	བསམ	གསེར	ལྟར	ཉམས	མི	འགྱུར
ཐུན	པ	རྣམས	ཀྱང	ཕྱང	ཐུང	འཇུག	ལྷོག	ཤེས
དགེ	ཡི	གཟུགས	ཕུ	འགོད	ཚུལ	རྣམ	གྲངས	མང
མཆོག	ཏུ	འགྱུར	པའི	རྣམ	མང	ཟློན	ཆོག	འདིས
དེང	རབས	ལྷུ	ཆོགས	འཚོ	བ	གསར	པ	ཡི
བཀོད	ན	ལྷ	བའི	དཔལ	ཏུ	འགྱུར	ཅེས	ཤེང
ཡིད	འཕྲག	ཉམས	འགྱུར	ལྷན	ཆེ	རེང	ཏུ	ཟློན
ཉམས	ཚྱོང	ཕུན	ཆོགས	ཐོབ	ལས	དོན	ལྷན	གང
བཟང	པའི	ལྷོད	པས	འཕྲལ	དང	ཡུན	ཏུ	བདེ

བོད་མཁས་པའི་བཞེད་ལྷོལ་ལྷར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསར་ཏུ་བཟླྱོགས།

མེས	ཥ	ཨ	བཀྲི་	འོད	ཟེར	སྟོང	ལྡན	གསར
རང	ཆུལ	ཡོངས	ལ	བློ	ཆེན	ཐུ	བ	སྲོལ
ཆོ	གཅིག	དགའ	བདེས	ཅིང	དུ	འཚོ	འདོད	ལུས
རང	ཅིག	ལ	ཞེན	མི	རབས	རྟེས	མའི	གསར
ཅིག	གཞུང	སྲོས	ལ	དེང	དུས	འདྲ	བའི	གོ
དགེ	མཚན	དཔག	མེད	སྟོན	རབས	ཅིག	གཞུང	ཆུམས
ངོ	མཚར	འཛིན	མེད	འཚོ	བ	ཀུན	ཀྱི	དངོས
མཐོང	ན	ཡིད	ལ	དགའ	བའི	ཐུ	ཐོག	བཟང
ཐུན	པས	ངོམས	མེད	ཡོན	ཏན	ནོར	མཆོག	ལེགས
ཁ	ཚིག	ཅམ	མིན	ཟླ	ཆེ	གཅིག	ཐེལ	ཐོག
ཡུན	ཅིང	ཐུན	ཚིག	ཐུང་ས	བའི	མཐུན	ཀྱེན	དམན
ཆ	ཤས	ཟོག་ས	ལྡན	ཏི	མེད	ཀ	ཆུས	ཟ
དོན	ཆེན	ཐུ	བ	ཀུམས	ཕྱིད	ཅོལ	ཚོད	ལོང
ཅིན	ཆེན	ནོར	ལྷར	དགོན	པའི	དུས་	ཤལ	དམ
ཐོག	ཀྱིས	འདྲེས	མེད	ཟླ	ལྡན	དགྱེས	ཕྱིད	ཐུན
མཚོ	ཆུ	དཔས	པའི	གཟུགས	བཞིན	དོན	ཀུན	གསལ
ཏེ	མཚོ	ལྷར	དཀར	ལྷག	བསམ	མངའ	བའི	མཁས

བརྗེའི	མདུན	ལམ	ཡང་ས	པོར	ལྟ	བའི	ཟློ
གཏུ་	ཞོགས	པའི	ཁེ	གཞོན	དཔལ	ད་	ལྡན
སེམས	སྟོ་བས	རྒྱས	གཞོན	ནུའི	ལང	ཚོ	འབར
ཐུགས	སྟོ་བས	ཤུ་གས	ཅན	ཚོ	འབད	བསྟོན	བཀྲིས
ཤེས་ས	ཆེད	དཀའ	ཀུན	གྱིས	སེམས	ལ	ཟུང་ས
ཀྱི	ཟབ	རྒྱས	དོན	ཚང	ལྟན	ཆོག	ལ
དོན	གཟུགས	ས	འགོད	མཁས	ཤེས	ལྡན	དགོན
པོ	བསྟན་ས	འོས	ཡོན	ཏན	མཆོག	ལྡན	ལྷ
ལམ	སྟོན	ལ	འདི	ལས	ལྟག	ཡ	གང
ཐུགས	ལ	ས་གས	ཐ	ཨ	ཀང	བཙུམས	འགྱུབ
ཡང	ལྷོ	ཀཉེར	འབད	བཙོན	མཐར	ས་ན	ན
བར	འགྱན	པའི	ཡར	ཐོ	འཐུང	ཅེས	པས
ཀཏམ	རབ'	ལྷང་ས	བཙོ	ཡ	ལྟར	ལས	བཤད
འཛིན	བཙོ	འགྱུས	ལ	ཀན	ཁོང	ཚོ	ས་ཀས
ཚོ	ཙོ	མཁས	ཀཞན	ད་	ཇི	ཙལ	འགྱན
ལ	ཚོ	ཐུར	མཛེས	པའི	ཕུལ	ཐུང	འདིས
ཡ	ཀུན	ལ	ཐུང	འཐས	མཆོན	ཕྱིར	ཕུལ

ཏུ་ལའི་ཐུ་མ་ཐུ་ཕེང་དང་པོའི་བཞེད་ཐོ་ལ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསར་དུ་བཐེགས།

ཀུན་འཕོར་དང་པོའི་བློ་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་ཤོག་བྱའི་གཡས་ཀྱི་སྟེང་གི་ས་ནས་ཟུར་འདེད་ཀྱིས་དབུས་བར་དུ་བཟློ། དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་ཀྱི་སྟེང་ཟུར་དང་། གཡོན་ཀྱི་འོག་ཟུར་དང་། གཡས་ཀྱི་འོག་ཟུར་ནས་དབུས་བར་དུ་བཟློས་པས། རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྒྲོན་བ་ལས།

རིགས་ལམ་རྣམ་པར་ཕྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། །
གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། །
ཚོག་སྒྲོན་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ། །
ས་སྟེང་འདི་ན་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་སྣང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་ཐོན་ཅིང་། དེ་ནས་ཤོག་བྱའི་གཡས་མཐའི་དཀྱིལ་ནས་ཡས་ཟུར་གྱིས་དེད་ནས་སྟེང་མཐའི་དཀྱིལ་བར་དུ་བཟློ། དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་མཐའི་དཀྱིལ་ནས་མས་ཟུར་དང་། གཡོན་མཐའི་དཀྱིལ་ནས་མས་ཟུར་དང་། འོག་མཐའི་དཀྱིལ་ནས་ཡས་ཟུར་གྱིས་བཟློས་པས།

བླང་དོར་གནས་ཀུན་ཕྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །
རིག་པའི་གསང་ཚོག་ཤར་མར་སྟོན་ལ་དགའ། །
སྔོན་ལེགས་ཐོམ་ལ་མཁས་པའི་སྨན་ངག་གང་། །
མཁས་མང་དགའ་སྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ལྡན། །

ཅེས་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་སྟེང་གི་རིགས་པའི་འཛོ་ཐེག་ཐོང་ལྡན་ཞེས་སོགས་དཀྱུས་ལྡན་བཟློས་ནས་མཇུག་གི་དམ་བཅའ་ཏོ་རྟེའི་ཚོག་ཅེས་པའི་བར་དུ་བཟློ་གོ། དེ་དག་ནི་ཕྱ་དཀའ་བའི་སྨན་ངག་སྟེ། ཐོག་མར་གཞན་གཞུང་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གྱི་ཟུར་བཞི་བཀོད་པ་དང་། དེ་ནས་རང་ཐུགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ངོས་བཞི་ནས་བཐོལ་མའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་དེ། ཕྱེད་དང་། ཤར་དང་། མཁས་དང་། རིན་ཏེ་ཚོག་བར་བཞི་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཚོག་ཕྱད་ཚར་བར་གྱུར་བ་དང་། ཐུགས་པ་ཡོའི་ཀུན་བཤད་ཀྱི་མིང་ངག་དབང་དཔྱང་ལྡན་རིག་པའི་འདོད་འཛིན་

ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གི་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་བཟློག་པས་བ་ལང་གཅིན་གྱི་བྱ་དཀའ་བའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་དང་། སྒྲ་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཨོ་ཥ་ཀ་དགུའི་ནང་དུ་སྐྱེ་ངག་ཅེས་པའི་ཚིག་ལན་གསུམ་དང་། སྐྱེ་རྒྱང་པ་ལན་བརྒྱད་དང་། ངག་རྒྱང་པ་ལན་ལྔ་ཚང་བར་བྱས་པ་དང་། དགྱེས་སུ་བཟློག་པས་དཔྱི་དང་ སྐྱེ་ངག་གི་རིག་པ་ལ་ཆ་གང་ཐད་ནས་བསྟོད་པའི་བསྟོད་བསྔགས་ཤེས་ཀ་འཐུང་བའོ། །

ཀུན་འཁོར་གཉིས་པའི་ཚིག་བཅད་ཡོངས་རྫོགས་ལ།

རྣང་རིན་ཡིག་འབྲུ་དགུ་བཅུ་མཉམ་དུ། །
གནས་པ་ཐོག་མར་དགྱེས་བཞིན་བཟློག་པ་ལས། །
དེང་རབས་གཞོན་ནུར་བསྟོད་བསྔགས་རི་འདྲུན་མཚོན། །
དབུས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལ། །
མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་སྐྱེ་ཚིག་གིས། །
ཤེས་ཡོན་སྦྱོད་བཟང་མིག་རྒྱང་ཕུག་བས་མ་ཅས། །
ཕུལ་བྱུང་གཞོན་ནུར་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། །
མཚམས་བཞིའི་ཟུར་ནས་དབུས་སུ་བཟློག་པའི་མཇུག །
བཟང་པོ་བཞི་ལྡན་སྨོན་གྱིས་རྣམས་ལ་ལྷགས། །
ཕྱོགས་བཞིའི་དབུས་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དབུས་སུ་བཟློག། །
སྐྱེ་ངག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་བཞི་བསྟན། །
དེ་ལྟར་སྒྲ་རྒྱུན་ཀུན་འཁོར་ཟུང་འབྲེལ་བའི། །
བྱ་དཀའི་སྐྱེ་ཚིག་རྒྱུད་མང་བཏུང་བའི་དབེས། །
མཚོན་མིན་མཀྱིན་སྐྱེས་དབྱངས་སུ་འཕོས་པའི་ཟླ། །
བློ་ལྟེ་ཐོས་འཛིན་མཛོས་པའི་རྒྱུ་ཁོངས། །

ཀུན་འཁོར་གསུམ་པའི་བརྗོད་དོན་གོང་མཚུངས་ལ། །

དགྱེས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་ཡིག་འབྲུ་བཅུ་བདུན་དྲུ། །
གནས་པ་ཐོག་མར་དགྱེས་བཞིན་བགྲེགས་པ་ཡིས། །
རང་མཉམ་རྒྱམས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དྲན་བསྐུལ་མཚོན། །
ཟུར་བཞི་ནས་བརྩམས་དབུས་སུ་བགྲེགས་པའི་མཇུག
ཡིག་འབྲུ་གཅིག་གིས་ཞོ་བཅད་ཚོག་ཁང་བཞིར། །
ཡིག་འབྲུ་དགུ་རྒྱ་ཆ་མཉམ་ཕྱལ་བྱང་གི །
གཞོན་ནུའི་མིག་དཔེ་ལེགས་པོ་རྣམ་བཞི་མཚོན། །
གཡོན་ངོས་དབུས་ནས་ཐུགས་ཀྱེན་དབུས་སོ་སོར། །
རིམ་བཞིན་བགྲེགས་པའི་ཚོགས་བཅད་ཁང་པ་བཞིར། །
མགོ་མཇུག་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་གིས་ཞོ་བཅད་པས། །
དེང་རབས་གཞོན་ནུའི་ཁྱད་ཚོས་རྣམ་བཞི་མཚོན། །
དེ་ལྟར་བསྟོད་བསྡུགས་དྲན་བསྐུལ་བྱང་འབྲེལ་བའི། །
སྒྲ་རྒྱན་ཤེལ་དཀར་མེ་ཟོང་ཡངས་པ་འདིར། །
གཟིགས་ནས་གང་ས་ཐོང་ས་ཤིད་ཡིག་ངོ་མཚར་ཚོས། །
གསལ་བར་འགྱུར་སྙམ་བསམ་པ་དགེ་བས་བཀོད། །

(３) ཐུབ་རྒྱན་གྱི་རིང་གསེས་གསུམ་པ་དབྱངས་ས་ཁོགས་ངེས་པའི་ཁྱ་དཀར་བ།

དབྱངས་ས་ཁོགས་ངེས་པའི་ཁྱ་དཀར་ལ། །
དབྱངས་དང་གནས་དང་གསལ་ཁྱེད་གསུམ། །
རེ་རེར་བཞི་གསུམ་གཉིས་གཅིག་གིས། །
དཔྱི་བས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ས། །

དབྱངས་ས་ཁོགས་ངེས་པའི་ཁྱ་དཀར་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ དཔྱི་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དབྱངས་ངེས་པ། ཐུལ་གནས་ངེས་པ། གསལ་ཁྱེད་ ངེས་པ་གསུམ་མོ། ། དེ་རེ་རེ་ལ། བཞིར་ངེས་པ་དང་། གསུམ་དུ་ངེས་པ།

གཉིས་སུ་ངེས་པ། གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་བཅས་བཞི་རེར་དབྱེ་བས་ནང་གསེས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། དེ་ནས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ནི་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ནང་གི་གསལ་བྱེད་དབྱངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ནི་བཞིར་ངེས་པ་དང་། གསུམ་ཡོད་པ་ནི་ གསུམ་དུ་ངེས་པ། གཉིས་ཡོད་པ་ནི་ གཉིས་སུ་ངེས་པ། གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཆ་ཚང་བར་བཀོད་ན་ཡིག་ཆོགས་ཆེ་བས་ཕྱི་མི་དགོས་པར་བྱས་ཏེ། འདིར་དབྱངས་སོགས་བཞིར་ངེས་པ་དང་། གཅིག་ ཏུ་ངེས་པའི་ དབེར་བཟློད་ ཅམ་བཀོད་ན། དབྱངས་ བཞིར་ངེས་པ་ལ་བོད་མཁས་པས། །

པཏྨ་རབ་ཡངས་གདན་ལ་མཉམ་བཞག་ནས། །
ཇི་བཞིན་ཉིད་གཟིགས་མི་དམིགས་ཏིང་འཛིན་ཀྱིས། །
འགྲོ་ཚོགས་མོས་ངར་ཆོས་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བསྐོར། །
དཔེ་མེད་ ཡེ་ ཤེས་ བཏེགས་ དེས་ དགེ་ ལེགས་ སྟེར། ། ཅེས་ པ་ ལྟ་ བུའམ། །

ཡང་ན།(རང་) ཡང་དག་ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་མཁས་པ་གང་། །
ཉིད་ཀྱི་ཏིན་ཧྲིས་སྲིད་འདིར་ཡིད་གཉིས་ཞིག །
ཕུལ་བྱུང་གཞུང་ལུགས་ཚུལ་ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུད། །
དཔེ་མེད་མཁྱེན་བཟང་བསྟེ་བསྟེས་དེར་ངེས་ཤེས་ཆེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་ བུའོ། །

དབྱངས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བཟློད་ལ་བོད་མཁས་པས། །
བསགས་པ་རབ་འཛད་གནས་པ་མཐར་འགག་པས། །
ཐམས་ཅད་ཡལ་བར་བཞག་ནས་ཡང་དག་ལམ། །
རྣག་ཆད་སྒྲངས་པ་ནས་ཚལ་ཁམས་དགའ་བར། །
བདག་ལ་ཆགས་པ་རབ་བཏང་འབད་ན་བཟང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང་) རྣག་པར་གཞན་ཕན་ལས་ལ་འབད་པ་དག །

གང་བཙམས་ཐུ་བ་མཐའ་དག་འཕས་བཟང་ལྷན། །
ལྷག་བསམ་དཀར་བས་གཞན་ཕན་ཐུ་བར་དགའ། །
ཉ་རྒྱས་ཟླ་བ་གསལ་དང་ཡང་དག་མཉམ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བུ་དང་།
སྐྱེ་གནས་བཞིར་ཅིས་པའི་མཚན་གཞི་དེར་བརྟེན་ལ་བོད་མཁས་པས།
བ་མོ་མ་བབས་པརྒྱ་ཕྱིར་པའི་ལོག་ཏུ། (སྐྱེ་གནས་མཚུ)
ངག་དབང་མཁས་ཕྱོད་གཟུའི་ཁྱིམ་འགོག་དགྱངས། ། (མཁྱེན་
པ་)
ཕྱེ་ཙེ་བའི་བདེའི་ཀླག་ཅོར་ཅ་ཅོའི་ལྷ། །
ཏྲག་ཏུ་བཏང་ལ་དད་དད་ལྷར་ཏུ་འདུག ། (ཕྱེ་ཙེ་) ཅིས་པ་ལྷ་བུ།
ཡང་ན།(རང་) དཔག་མེད་པད་མའི་ཕུང་པོ་ཐུགས་པའི་དབུས། ། (མཚུ)
ཁྲག་ཁྲིག་དཀའ་མགྱའི་ཐུ་ཐྲོག་པ་འཁོར་འགྱོའི་ཐུ། ། (མཁྱེན་
པ)
དེ་དག་ཏྲག་ཏུ་ནན་ཏན་འདུས་ཏེ་མཐར། ། (ཕྱེ་ཙེ་)
ཟིང་ཟིང་ཙྷ་བཟུང་ས་ས་ཕའི་ཚང་ཙེར་ས་ང། ། (ས་) ཞེས་པ་ལྷ་
བུ་དང་།
སྐྱེ་གནས་གཅིག་ཏུ་ཅིས་པའི་མཚན་གཞི་དེར་བརྟེན་ལ་བོད་མཁས་པས།
དམིགས་བུ་མེད་པར་ལྷག་རྩམ་འཕངས་ལྷམ་པ། ། (མཚུ)
ཕན་ས་ཟམས་འཕལ་མེད་ཕ་མ་བུར་འཕེལ་ལ། །
དམག་དཔུང་དཔའ་བོ་དཔག་མེད་འཕངས་འཕེན་པའི། །
ཐུར་མོར་ཐུང་དགྱ་མི་ཐུང་ལྷ་མི་དབབ། ། ཅིས་པ་ལྷ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང་) བ་མོས་མ་ཕོག་པརྒྱ་ཐུང་པའི་དབུས། ། (མཚུ)
དཔག་མེད་བྱང་བ་མང་པོ་དཔུང་ཐེལ་བས། །
ཕངས་པ་མེད་པར་ཕུལ་ཆུང་པད་མའི་དཔལ། །
འཕྲོག་པའི་བག་ཕབ་འཕྲལ་འཕྲལ་ཕྱོགས་མེད་འཕྱན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསལ་བྱེད་བཞིར་ངེས་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཀྱི་ཀྱི་ཀུ་ཀུ་ཁ་ཇ་ཆུ་ཀ་ཀའི། ། (ཀ)

ཇེ་ཙོ་ཏུ་ཏུའི་ཙོ་ཇེས་ར་ཙོ་ཏུང། ། (ར)

པ་པ་པོ་པོས་པོ་པོ་པོ་པོ་པོས། ། (ཕ)

ད་དེ་དེད་དོ་དེ་དོ་དེ་དེད། ། (ད) ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན། (ནང་) ཀྱ་ཀ་ཀང་ཀའི་ཕྱད་ཀྱིས་ཀང་ཀ་ཐྱོད། །

ཁྲག་ཁྲིག་ཁྱུང་ཁྱུང་ཁྱུ་འཁྲིགས་ཁྲུག་ཁྲུག་འཁྲབ། །

གླལ་བཐྱིགས་དགའ་མཀྱའི་ཐྱ་ཐྱོགས་ཀྱེ་འཕྱར་འཕྱན། །

ལ་ལ་ལིང་ལིང་ལྱས་ལེགས་ལམ་ལ་ལོག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གསལ་བྱེད་གཅིག་ཏু་ངེས་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་
པས།

ལས་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལྱང་ལ། །

ལམ་ལམ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལེ་ལོ་ལ། །

ལིང་ལིང་ལ་ལ་ལ་ལ་ལང་ལོང་ལ། །

ལ་ལ་ལབ་ལོབ་ལ་ལ་ལྱ་ལྱར་ལྱས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན་ (ནང་) ཇོང་ཇོང་ཇི་ཏু་ཏু་ཏুའི་ཇོ་ཇོ་ཇེ། །

ཇོ་ཇོ་ཇེ་ཇེར་ཇིང་ཇིང་ཐུ་ཇེ་ཇེ། །

ཏু་ཏুའི་ཐু་ཇེར་ནང་ཇེ་ཇེ་ཇེ། །

ནང་ནང་ཇེ་ཏু་ཇིངས་ཇིངས་ཇེམ་ཇེ་ར་ནན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཐུན་མོང་གི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་ གཅིག་གི་རྒྱུན་བཤད་པ།

(1)གཅིག་གི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གཅིག་བྱའི་དོན་གང་ཚོགས་སྤྱོར་ཀྱིས། །
གཅིག་པར་བྱེད་པ་གཅིག་རྒྱུན། །

གཅིག་ཅིང་སྒ་བར་བྱ་བའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཞིག་ཞན་ཞིག་གི་རྟོག་ལས་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་གཅིག་གི་རྒྱུན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི།

ཀུན་ཆོགས་སྒྲ་བྱེད་རིམ་པ་བཅལ། །
རབ་བཅོམ་མཐུན་གཟུགས་ཙུབ་མོ་དང་། །
གྲངས་དང་རབ་བཏགས་མིང་དུ་འདུས། ། །
བསྒྲིས་དང་མཐུན་སྒྲ་ཆོས་པ་དང་། ། །
ཡོངས་འཕྲོག་གཅིག་བསྒྲིས་གཉིས་ཀ་བསྒྲིས། ། །
ཡོངས་སུ་འདྲིས་དང་བཅུ་དྲུག་གོ ། །

གཅིག་གི་རྒྱུ་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ༡. ཀུན་ཏུ་ཆོགས་པའི་གཅིག ༢. སྒྲ་བྱེད་ཀྱི་གཅིག ༣. རིམ་པ་བཅལ་བའི་གཅིག ༤. རབ་བཅོམ་གྱི་གཅིག ༥. མཐུན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གཅིག ༦. ཙུབ་མོའི་གཅིག ༧. གྲངས་ཀྱི་གཅིག ༨. རབ་བཏགས་ཀྱི་གཅིག ༩. མིང་དུ་འདུས་པའི་གཅིག ༡༠. བསྒྲིས་པའི་གཅིག ༡༡. མཐུན་པའི་སྒྲའི་གཅིག ༡༢. ཆོས་པའི་གཅིག ༡༣. ཡོངས་འཕྲོག་གི་གཅིག ༡༤. གཅིག་བསྒྲིས་ཀྱི་གཅིག ༡༥.

གཉིས་ཀ་བསྒྲིབས་པའི་གབ་ཚིག ༡༦. ཡོངས་སུ་འདྲེས་པའི་གབ་ཚིག་བཅས་སོ། །

(2)གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་སོ་སོར་བཤད་པ།

(༡)ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག

ཚིག་མཚམས་སྦྱར་བས་དོན་སྟོན་པ། །
ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག་སྟེ། །

གབ་བྱེད་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྲད་སོགས་ཕན་ཚུན་མཚམས་ལེགས་པར་སྦྱར་བས་གཟུགས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་སོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རིགས་དང་ལྡན་ཅིང་མཆོག་ཏུ་བཞིན་བཟང་མ། །
སྙིང་ལ་འབབ་དེ་མ་མ་ལགས་ཀྱང་ནི། །
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྲིད་པའི་འཁྲི་ཤིང་གིས། །
བདག་ཡིད་འཆིང་བ་བསླུབ་ཕྱིར་དགའ་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་འདིར་གབ་བྱ་རིགས་དང་ལྡན་ཅིང་ལྷག་པར་དུ་མཛེས་པའི་བཞིན་བཟང་མ་སྙིང་ལ་འབབ་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྲིད་པའི་འཁྲི་ཤིང་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བདག་ཡིད་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགའ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གབ་བྱེད་མ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་དགའ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་གཅོད་མཚམས་མི་འདྲ་བས་དོན་དངོས་ལ་རྫོངས་ནས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། (རང་) ཀུན་ཁྱབ་ལམ་དུ་ཟླ་བའི་འོད་གསལ་ཞིང་། །
གསེར་ལྡན་མ་བབས་ཆུ་རྒྱུན་སྣ་གདངས་ཆག །
ནམ་མཁའི་ལྟུངས་པས་སྤྲང་སྟེ་འཛིན་པའི་བཅུད། །

བརྟུབས་པའི་ལྷག་མ་འཚལ་བ་ཕྱལ་དུ་བཞག །
ཅེས་པ་འདིར། གཙ་བྱ་ནམ་མཁའི་ངོས་སུ་ཟླ་བའི་འོད་མདངས་ཆེས་གསལ་ཞིང་། ས་གཞིའི་ངོས་སུ་འབབ་པའི་ཚུ་བོའི་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱང་སྒྲ་གདངས་ཚུང་དུ་སོང་བའི་ཚོ་བ་མོ་བབས་པའི་ཟིལ་པས་མེ་ཏོག་གི་བཅུད་འཕེན་པའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་བཅུད་དང་བྲལ་བ་ཅམ་ཞིག་ཕྱལ་དུ་བཞག་ཅེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་བྱེད་ཚུ་མ་བབས་པའི་ཚུ་རྒྱུན་སྒྲ་གདངས་ཆགཅ་ཅེས་པར་འཕྲལ་དུ་བཅུག མེ་ཏོག་གི་ བཅུད་ བརྟུབས་ པས་ ལྷག་ མ་ ཡོད་ པ་ ཆགས་ ཕྱལ་ ད་ བཞག་ ཅེས་ པར་ འཕྲལ་ད་ བཅུག་ པས་ དོན་ ད་ངོས་ གཅ་ པར་ བྱས་ པ་ ལྷ་ བུའོ། །

(３)ཟླ་བྱེད་ཀྱི་གཅ་ཚིག

གཞན་གྱགས་སྒྲ་ཡིས་གཅ་བྱའི་དོན། །
གཅ་བྱེད་ལ་འཕྲལ་ཚོངས་བྱེད་ཡིན། །

གཅ་བྱ་ལ་སྒྲ་དེ་འདྲུག་ཀྱང་གཅ་བྱེད་ལ་སྒྲ་དེ་འདྲུག་པ་གྱགས་ཆུང་བས་ དེར་ཞོ་དཀའ་ཞིང་། གཅ་བྱེད་ལ་སྒྲ་དེ་འདྲུག་པ་ཡོངས་གྱགས་ཡིན་པས་ དེར་ ཞོ་ནས་འཕྲལ་ཞིང་བསྒྲ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཟླ་ལ་པ་ཆ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས།

ཆེས་དཀར་ཆུ་ཤེལ་ལྟུག་ཕན་གཞོན་ནུའི་ཆེར། །
ཟླ་བཞིལ་ཞོས་སུ་མནན་པས་པའི་ཀུ་སུ་མ། །
མཐོན་མཐིང་བྱང་བས་ཆེན་པའི་འབབ་སྟེགས་ཅན། །
འཕྲལ་འདི་སྐྱེད་ཚལ་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་པུ། །

ཞེས་པ་འདིར། གཙ་ལུས་དཀར་བ་ཆུ་ཤེལ་ཀྱི་ལྟུག་ཕན་ལྷ་བུའི་ཆེར་བཞིན་ རས་ཟླ་བཞིལ་ཞོས་སུ་ཁྱོན་པ་ལྷར་དཀར་བའི་ཀུ་སུ་མའི་ངོས་སུ། འདྲེན་བྱེད་ བྱང་བ་ཟུང་འཕྲལ་ཞིང་གཡོ་བ་འདི་ལྷ་བུ་ནི་མཛེས་མ་དུ་མའི་སྐྱེད་ཚལ་ཀྱི་རྒྱན་ ངང་འདྲའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྱགས་པའི་ཚིག་སྒས་ཏེ། དངོས་སུ་ཆུ་ཤེལ་ལྟུག་ཕན་ ཀྱི་ཆེར་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་ལ་བྱང་བ་རྣམས་ཆེན་པ་འདི་ཞེས་གཅ་བྱེད་ལ་གྱགས་

ཆུང་བའི་ངེས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་སྦྱར་བས་དོན་དངོས་མི་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན།(རང) ཡལ་འདབ་ལྟ་པ་གཅོད་བྱེད་ཕྲེང་བ་ཡིས། །

བཟུང་བས་ཤུལ་རྗེས་ཟླ་བ་ཕྱེད་པའི་གཟུགས། །

མངོན་པར་དོད་ཚེ་ཟུག་རྔའི་སྒྲ་ཅམ་ཡང། །

མི་ཐོན་དབྱུགས་སྐྱེས་སྟོངས་ཤུགས་ཅན་འདི་མཚར། །

ཞེས་པ་འདིར། གཞན་བྱ་ཕྱོན་ཀིང་ཡལ་འདབ་ལྟ་པ་ཞིག་སོག་ལེའི་ས་ཡི་ཕྲེང་བས་བཟུང་ནས་དེའི་ཤུལ་རྗེས་ཟླ་བ་ཕྱེད་པའི་གཟུགས་ལྟར་གསལ་ཡང་དཀྱང་ཟུག་རྔའི་སྒྲ་ཅམ་ཡང་མི་ཐོན་པའི་མཁའ་ཆུང་གི་འཐུང་གནས་འདི་ཅོ་མཚར་ཆེའོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང། གཞན་བྱེད་ལག་པ་ལ་ས་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཁྲི་ཡིས་བཟུང་བས་ཤུལ་རྗེས་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ལྟར་གསལ་ཡང་དཀྱང་ཟུག་རྔའི་སྒྲ་ཅམ་ཡང་མི་ཐོན་པའི་ལུས་ཙལ་མཁན་དབྱུགས་ཀྱི་སྟོངས་ཤུགས་ཅན་འདི་ཅོ་མཚར་ཆ་ཞེས་གྲགས་ཆུང་བའི་ཚིག་གིས་དོན་དངོས་སྒྲིབ་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(３)དཔེ་པ་བླལ་བའི་གཏམ་ཚིག་ཅི།

ཚིག་སྦྱོར་གོ་རིམ་དཀྱུགས་པ་ཡིས། །

དོན་ལ་ཆོངས་བྱེད་རིམ་པ་བླལ། །

ཚིག་སྦྱོར་ཀྱི་གོ་རིམ་མ་དཀྱུགས་པར་བསྒྲིགས་ན་དོན་གསལ་བར་སྟོན་ཀྱང་གོ་རིམ་ཐ་ཕྱི་དཀྱུགས་པས་བརྗེད་དོན་དངོས་ལ་ཆོངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗེད་ལ་མི་ཕམ་ནམ་རྒྱལ་ཀྱིས། །

１１ １３ ８ １０ ５ ６

ལྟན་ཅིག་གཞོན་ནུ་མ་དང་གཞན་པ་ཡིས། །

３ ９ １ ３ ４ ２

བློ་འཕྲིན་འདོད་པས་འཕྲུ་ལ་དོགས་མེད་འདི། །
ཀ། ཁ། ག། ངཀ
ཅི་དགར་ཕྱིད་པ་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་ནི། །
ངམ
དབེན་པར་ཅི་བདེར་སྨྱོད་པ་སྨོས་ཅི་འཚལ། །

ཞེས་པ་འདི་གབ་ཐུ་ཡང་རིམ་ལྟར་ཐུས་ཆོ། གཞོན་ནུ་མ་ཞེས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཞེས་པའི་ཚོག་གཉིས་གོང་འོག་བརྗེས་ཤིང་། བློ་འཕྲིག་ཞེས་པ་དང་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚོག་གཉིས་གོང་འོག་བརྗེས། ཚོག་གཞན་ཚོག་ཀང་དང་པོའི་མཇུག་གི་གཞན་པ་ཡིས་ཞེས་པ་དེ་ཚོག་ཀང་གཉིས་པའི་མགོར་སྦྱར་ནས་དེའི་མཇུག་ཏུ་འཕྲུ་ལ་དོགས་མེད་འདི་ཞེས་པ་སྦྱར། ཚོག་ཀང་གསུམ་པ། ཚོག་མགོ་མཇུག་སྟོག་ནས་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཅི་དགར་ཕྱིད་པ་ནི། ཞེས་སྦྱར་བའི་མཇུག་ཏུ་ཚོག་ཀང་བཞི་པ་རང་འཇགས་སུ་བཞག་ན་དོན་དངོས་གསལ་པོར་སྟོན་ཐུབ་ཀྱང་གོ་རིམ་དགུགས་པའི་དབང་གིས་དོན་གསལ་པོར་མི་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། ། ཀ

ཡང་ནི(རང) བློ་ལྡན་ཁྱིད་དང་ཡུན་དུ་འགྲོགས་པས་བདག ། ཁ ལ

ཡིད་ལ་ཟུག་རྒྱའི་གདུང་བ་དྲག་པོས་མནར། ། ང ཧ

རྐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་འབྲལ་བར་ཀྱུར་ན་ཡང། ། ཁ ཁ

དགའ་བདེའི་ཚོར་བ་སྟར་ལས་ལྟག་པར་འཕེལ། །

ཞེས་པ་འདིར། གབ་ཐུའི་དོན་ཡང་གང་ས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་ཐུས་ཆོ་བརྗོད་དོན་དངོས་གསལ་བར་བསྟན་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་གྲོགས་བཟང་པོ་ཁྱིད་དང་ཡུན་དུ་འགྲོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་ཡིད་ལ་དགའ་བདེའི་སྒྲོ་སྐྱང་གི་

ཚོར་བ་ལྟར་ལས་ལྟག་པར་འཕེལ་ཞིང་། ཕྱིད་དང་སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་དུས་ཡུན་ཙམ་འབྱལ་བར་གྱུར་ན་ཡང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གདུང་བ་དྲག་པོས་མནར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཙ་ཕྱིད་ཚོག་གི་ཞོ་རིམ་ཆེད་དུ་དཀྱུགས་ནས་བཀོད་པས་བརྗོད་དོན་དངོས་བསྟེན་པས་ལྟ་བྱའོ། །

(९) རབ་བཅོམ་གྱི་གཙ་ཚིག

སྒྲ་དོན་ཅི་རིགས་སྤྱར་བས་དོན། །
གཙ་ཕྱིད་ཁ་འཕངས་རབ་བཅོམ་ཡིན། །

ཚིག་སྟོན་གང་དུ་བརྗོད་ཕྱིའི་དོན་རྣོགས་པར་དཀའ་བའི་སྒྲ་གྲགས་ཆུང་བ་འབའ་ཞིག་དུ་སྤྱར་བའི་ཚིག་གི་ཕྱེང་བས་གཙ་ཕྱིའི་དོན་དེ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།
ཕྱིན་ཀྱི་ས་ཅན་ཉན་ཕྱིད་ཆུའི་སྲིན་པོའི། །
རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་བོག་པག་བཞིས་འཚྱུད་པ། །
ཕྱག་རྒྱའི་སྟོང་དུ་བཀྲིས་པའི་སྒྱ་ཀེ་ཏེ། །
ལུས་མེད་སྒྲ་ཡི་གནས་ཀྱི་འོད་སྟང་བཞིན། །

ཞེས་གཅ་བ་ཕྱིན་ཀྱི་ས་ཅན་ནི་རི་དང་། ཉན་ཕྱིད་ཆ་བ་ལྟ་རིའི་ཆ་བ་ཅན་ས་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་བོག་པག་གིས་འཚྱུད་པ་ལྟ། མདོར་ན་ས་གཞི་རྒྱ་མཚོ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱག་རྒྱའི་སྟོང་དུ་བཀྲིས་པའི་སྒྱ་ཀེ་ཏེ་གྲགས་པ་བཟང་པོ་ཞེ། ལུས་མེད་སྒྲ་ལྟ་འབྱུག་སྐད་ཀྱི་གནས་ནམ་མཁའི་ཉི་མའི་བོད་ཟེར་ཀྱི་ཐང་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་གཙ་ཕྱིད་གྲགས་ཆུང་བའི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ཕྱེང་བས་གཙ་ཕྱིའི་དོན་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན།(རང་) རིགས་མཐུན་ཚོགས་ཚོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟང་ཞིང་། །
མ་བརྟགས་པར་ཡང་ཀུ་ཅོའི་རྟེས་སུ་བརྒྱགས། །

ཕྱ་མོའི་བཟའ་བཏུང་ཅམ་ལའང་འཁྲུག་རྩོད་ཀྱིས། །
རང་གཞན་གཉིས་ཕྱང་ཁྱི་ལས་གཡོལ་ན་ལེགས། །
ཞེས་པ་འདིར། གབ་ཏུ་ཆུན་པོ་མ་རབས་ཀྱི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་སྨྱོད་པ་ནི་ཁྱིའི་རིགས་དང་མཚུངས་པ། གབ་ཏུད་དེ་དང་སྨྱོད་པ་མཐུན་པའི་ཁྱིའི་མིང་གིས་བརྗོད་དོན་དངོས་བསྟོན་ནས་ཤུགས་ལ་ཞོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། ། །

(4) མཐུན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཆོག

བཏགས་པའི་དོན་བཀོད་ཆོག་དག་གིས། །
སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་མཐུན་པའི་གཟུགས། །

གབ་ཏུ་བརྗོད་དོན་དངོས་མ་སྟས་པར་དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཆམ་པ་མཐུན་པའི་དགེ་བཏགས་པའི་དོན་བཀོད་ནས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་གིས་བརྗོད་དོན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་ཐོད་མཁས་པས།
འདབ་ཕྲེང་སྣ་ལྟས་ཡོངས་འཁྱུད་ཡལ་གའི་ལྷུག ། །
འཇམ་མཉེན་སྐྱན་པའི་དཏྭངས་འཕྲིན་ཁུ་ཐུག་ཅན། ། །
མདངས་མཚར་མེ་ཏོག་མཆོག་གཅིག་ཆེར་དགོད་པའི། ། །
འཕྲིལ་ལྷེམ་གསར་པའི་ཕྲེན་ཤིང་དེ་རིང་མཐོང། ། །

ཞེས་གབ་ཏུ་ཁ་དོག་ལྟ་ལྟན་ཀྱི་ན་བཟའ་གསོལ་བ། ཕྱག་ན་སྐྱན་པའི་དཏྭངས་འཕྲིན་པའི་ཕང་དང་ལྟན་ཞིང། མདངས་མཚོག་ཏུ་མཚར་བའི་ཞལ་རས་ཅན་ཀྱི་དཏྭངས་ཅན་མའི་མཛེས་སྐྱ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་བདག་གིས་མཐོང་ངེ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང། གབ་ཏུད་འདབ་ཕྲེང་ཁ་དོག་སྣ་ལྟས་འཁྱུད་པའི་ཡལ་གའི་སྟེང་ན་སྐྱན་པའི་དཏྭངས་འཕྲིན་པའི་ཁུ་ཐུག་དང་ལྟན་ཞིང། མདངས་མཚར་མེ་ཏོག་གཅིག་ཁོ་ན་ཆེ་མོར་དགོད་པའི་ཕྲེན་ཤིང་ཞིག་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་བདག་གིས་མཐོང་ངེ། ། ཞེས་གབ་ཏུ་དཏྭངས་ཅན་མའི་བརྗོད་དོན་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པར་དེ་དང་གཟུགས་མཐུན་པའི་དལ་ཕྲེན་ཤིང་བཀོད་ནས། དེ་དང་འབྲེལ་

བའི་ཚོགས་གིས་བསྟེན་ནས་བརྟེད་དོན་གཙང་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཡང་ན།(རང་) ཁྱེམ་ཁྱེམ་འཁྲི་ཤིང་གསར་པའི་ཡལ་གའི་ཟོར། །
མཚར་སྒྲུག་དཀར་དམར་མདངས་མཛེས་མེ་ཏོག་དབུས། །
གཡོ་ལྟེན་བུང་བ་ཟླང་གིས་གཡས་གཡོན་དུ། །
འགོར་ཞིང་ལྷིང་བའི་ཁང་བཟང་མཆོག་དེ་མཛེས། །
ཞེས་པ་འདིར། གཙ་ཐུ་གཞོན་ནུ་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་ལུས་སྒྲུག་མ་གསར་པ་ལྟར་ཁྱེམ་ཤིང་མཁྱེན་པའི་ཟོ་ཤོར་མཚར་སྒྲུག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་དང་ལྟེན་པའི་བཞིན་རས་མེ་ཏོག་པཎྜ་གསར་པ་དང་འདྲ་བའི་དབུས་སུ། གཡོ་བ་དང་ལྟེན་པའི་བུང་བ་ཟླང་གཅིག་གིས་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོར་ཞིང་ལྷིང་བ་དང་ལྟེན་པའི་དབང་པོའི་ཁང་བཟང་མཆོག་མགོ་བོ་འདི་ཏ་ཅང་མཛེས་ཤོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང། གཙ་ཐུ་ཁྱི་ཤིང་དང། མེ་ཏོག བུང་བ་ཟླང་གཅིག་ མེ་ ཏོག་ གི་ ལ্ལིང་ ཁང་ བཅས་ བརྟེད་ པའི་ ཐོ་ ནས་ དོན་ དངོས་ བསྟེན་པ་ ལ་ ལྟ་ བུའོ། །

(৮) རྒྱབ་མོའི་ཀློག

མཚན་ཉིད་ཡོད་ཅམ་ངེས་ཚོག་དང། །
རྒྱབ་མོའི་ཚོག་ལྟེན་རྒྱབ་མོའོ། །

བརྡ་སྦྱོང་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཅམ་མམ། ངེས་ཚིག་བཤད་བྱང་ཅམ་དང་ལྟེན་པ་ལས། དོན་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་ཞིང་ཉམས་དང་བྲལ་ལ་ཚོག་རྒྱབ་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དབེན་བརྟེད་ལ་བོད་མཁས་པས། །
ཆུ་ལས་སྐྱེས་རྣམས་ཆུ་མཚོར་ལུས་བཏེན་ནས། །
རབ་ཏུ་དཀར་བའི་འཇམ་བཅས་རྣམ་པར་རོལ། །
ལྟ་པར་ཐུར་ཀྱང་ཤིས་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲས། །
ཀུན་ཡིད་འཕྲོག་དེ་གདོས་བཅས་བེམ་པོའི་ཚོས། །

ཞེས་གཅ་བྱ་ཚུ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུང་ནམས་ཚུ་མཆོར་ལུས་བརྟེན་པ་སྟེ་ གནས་ནས། རབ་ཏུ་དཀར་བའི་འཕྲུམ་དང་བཅས་ཏེ་ནམ་པར་རོལ་བར་བྱེད་ ལ། དེ་དག་ལྟ་པར་ལྷུར་པ་སྟེ་ཤེ་ཡང་ཤེས་པ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་ པར་བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གདོས་བཅས་བེམ་པོའི་ཆོས་སོ་ཞེས་པ་ཡིན་ ཀྱང་། པཎ་ཆུ་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐུ་འཕྲག་པ་ལྟར་དུང་ལའང་ཆུ་ལས་ སྐྱེས་ཞེས་པ་དང་སོ་ཕྲེང་དཀར་པོ་བསྟན་པ་ལ་འཕྲུམ་པའི་ཐ་ཐུན་བྱེད་པ་ལྟར་ དུང་ཁ་དོག་དཀར་བ་ལ་འཕྲུམ་པ་ཞེས་ངེས་ཚིག་བཤད་བྱང་ཅམ་ཡོད་པའི་ཐུ་ ཉམས་སུ་མི་འགྱོ་ལ། མངོན་བརྗོད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་ཚོ་བ་བཅལ་ནི་མཁས་ པ་སྒྲས་ཀྱང་ཁ་ཆོན་མི་ཆོད་པས་མཚོ་ཆོངས་པར་བྱས་ནས། མཐར་གདོས་ བཅས་བེམ་པོའི་ཆོས་ཞེས་ཚིག་རྒྱབ་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པཱའང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ འདི་ལ་གཅ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་ཆེར་མེད་དོ། །

ཡང་ནི(རང) རང་ཚུལ་མི་ཤེས་ལད་མོ་བློས་པར་དཀའ། །

ཡན་ལག་མཆོག་བདེ་ཤ་ཚུགས་མི་དང་འདྲ། །

ཐུན་དུ་རང་གནས་ལས་འཕར་འགྲོ་རྩལ་མཁས། །

གཉེར་མའི་གོང་རིས་ཅན་དེར་ཡིད་ཧོན་ཅི། །

ཞེས་པ་འདིར། གཅ་བྱ་རང་གི་གནས་ཚུལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་ ཀཱཊན་ཀྱི་ལད་མོ་དང་འཕྲ་ཐོད་བྱེད་པར་དཀའ་ཞིང་། ཡན་ལག་གི་མཆོག་སྟེ་ མགོ་བོ་བདེ་ལ་བཟོ་དགྱིས་ཐེབ་ཁ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཐུན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ གནས་བབ་དམའ་བ་ལས་གོང་དུ་འཕར་ཐབས་ཀྱི་འགྲོ་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ པའི་མི་ཏཱན་དེའི་རིགས་དེར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མི་འོས་སོ། ། ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་གཅ་ བྱེད་ཐེབ་ཁའི་ཁྱད་ཆོས་དང་མིང་གི་རྣམ་གངས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོ་ནས་བརྗོད་དོན་ དང་ས་བསྟེས་པ་ཉུ་བའོ། །

(ལ) ཀུངས་ཀྱི་གཅ་ཚིག

གཅ་ཚོག་གངས་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་ལ། །

ཆོས་བཅད་གང་གིས་གཙང་ཆོག་ཡིན། །

ཆོག་ལྷོར་གང་དུ་བཙོད་བྱའི་དོན་དེ་རྣོད་བྱེད་ཡི་གེའི་གང་གིས་ཕྱོ་ནས་སྟོན་ཀྱང་གང་དེ་ཞིད་ཀྱིས་དོན་དངོས་ལ་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཙོད་ལ་ཐོད་མཁས་པས།

སྣ་ལྡན་དབུས་གནས་ཕེག་པ་རིམ་གསུམ་གྱིས། །

ཙེར་སོན་འགྱུར་མེད་བཀྲ་ཤིས་གང་ཚང་བའི། །

མཁས་པ་འགའ་ཡོད་གང་གི་ལེགས་བཤད་ནི། །

དཏུལ་ཚུའི་ཕིགས་ལྷོང་སོར་ཟོས་བཅོམ་པ་བཞིན། །

ཞེས་གབ་ཅ་སྣ་ལྡན་གྱི་ཡི་གེ་ན་ཡིག་དབུས་ན་གནས་ཤིང་ཕེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་དང་མཚུངས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ཙེར་སོན་ལ་ཁྱོན་འགྱུར་མེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ན་ཀ་ཌ་ན་ས་མ་ད་ར་ཐ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱས་བརྒྱད་ཀྱི་གང་ཚང་བ་ནི་ཀ་ཏུ་ན་ས་ཐ་ཏ་ཞེས་པའི་ མཚན་ ཅན་ ཀྱི་ མཁས་ པ་ འགའ་ ཞིག་ ཡོད་ ལ། མཁས་པ་གང་དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ནི་ དཏུལ་ ཚུའི་ ཕིགས་ ལྷོང་ སོར་ ཟོས་ བཅོམ་པ་ལ་ཐེ་བསྟན་བ་བཞིན་དུ་འཐོར་ཞིང་ཞིག་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གབ་བྱེད་ཕིག་པ་རིམ་གསུམ་དང་བཀྲ་ཤིས་གང་ཞེས་གང་གིས་སྐོ་ནས་ཆོས་པར་ཐུས་པ་ལྟ་བུ་ཐེ། ས་སྐྱ་བ་མང་ཐོས་ཀྱུ་ཐུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། བོད་མཁས་པའི་བླ་མ་འཇུག་པ་ས་ངམས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཙོད་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཏེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

ཡང་ནི།(རང) འཇིག་རྟེན་ཙེ་མོར་བགྱོད་པའི་དབྱངས་སྙན་ཅན། །

བས་རྒའི་སྣ་ལྡན་མཛོས་པས་རྫོས་ལྡན་ཐུབ་ངས། །

ཟླ་བའི་འོད་དཀར་དབུས་གནས་ལྷོན་རྫོས་ལྷ། །

ཚ་བའི་མེ་དང་རི་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་བརྒྱན། །

ཞེས་པ་འདིར། གབ་ཅ་དེས་དེབ་འདི་ཙོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་དུ་དུང་དཀར་ཞེས་པའི་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ སྒྲ་ ཚན་ ས་ ས་འི་ ཨིང་ ངང་།

སྟོན་འཇུག་དང་རྟེས་འཇུག་གི་སྒྲ་གདངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྔ་ཚན་བཅས་ཡིན་ཀྱང། གབ་བྱེད་གྱངས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དོན་དངོས་མི་གསལ་བར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(২) རབ་བཏགས་ཀྱི་གབ་ཚིག

གང་དུ་ངག་དོན་རྣམ་པ་གཞན། །
སྣང་བ་དེ་ནི་རབ་བཏགས་ཤེད། །

གང་དུ་གབ་ཕྱ་བརྗོད་པར་ཕྱ་བའི་ངག་ཚིག་ཚོགས་པའི་དོན་དེ་གབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རྟོག་ཅིང་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས། །
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣལ་དུ་ཕེབས་བྱལ་ཞིང། །
རིག་རིག་ཐུགས་སྲུ་ལྟ་བའི་སྣང་ས་ཞན་པ། །
ལུས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་འདར་ལྟན་སྐྱབས་མེད་ལ། །
མཚན་མོ་སྟོད་པ་ཁྱོད་ཤེད་བཙེ་བར་རིགས། །

ཞེས་གབ་ཕྱ་ཟས་ཞོས་འཚོལ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣལ་དུ་མི་ཕེབས་ཤིང་སྣག་ཅིང་ཕོངས་པས་རིག་རིག་ལྟ་བའི་སྣང་ས་ཞན་ལ། ཟས་ངན་པས་ལུས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་འདར་བ་དང་ལྟན་པའི་དབུལ་པོ་སྐྱབས་མེད་བདག་ལ་མཚན་མོ་སྟོད་པ་སྟེ་ཀུན་པོ་ཁྱོད་ཤེད་བཙེ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་ཀུན་པོ་ཞིག་ལ་ཞུ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང། གབ་བྱེད་འདོད་ལྟན་འགའ་ཞིག་འདོད་ཆགས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློས་སེམས་བག་མི་ཕེབས་ཤིང་མིག་གི་ལྟ་སྣང་ས་ཞན་ལ་ཆགས་པས་ཚུས་པའི་ལུས་འདར་བ་དང་ལྟན་པའི་སྐྱབས་མེད་བདག་ལ་མཚན་མོ་སྟོད་འདོད་ཆགས་ཁྱེད་ཤེད་བཙེ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་གབ་ཕྱའི་བརྗོད་དོན་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་དོན་གཞན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་སྣང་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོངས་པར་ཕྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འདི་ནི་བརྗོད་དོན་མཚུངས་པ་དང། ཐ་མ་མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག་ནི་གཟུགས་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་

པར་བྱའོ། །

ཡང་ནི།(རང་) གཡོ་མེད་ལུས་མཆོག་དཔལ་གསལ་ཤེལ་མིག་ཅན།

རྒྱང་ཕྱགས་ལ་བརྟེན་བསྒོད་བྱེད་ཟླུམ་པོར་འཁོར། །

ཉིར་ཉིར་སྣ་ཕྲེགས་རི་ལམ་འཕྲོག་པོ་ཅུ། །

དལ་མེད་རྒྱ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ནུ། །

ཞེས་པ་འདིར། གཙ་བྱ་ལུས་གཡས་གཡོན་དུ་མ་ཡོ་བར་དབང་པོར་གནས་ཤིང་མིག་ལ་མིག་ཤེལ་ཐོན་པ་དང་། རྒྱང་གི་ཕྱགས་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བསྒོད་ཀང་འཁོར་ལ་ཞོན་ཏེ་ཀང་པ་གཉིས་རེས་མོས་ནུ་ཟླུམ་པོར་འཁོར་བའི་ཕྲོ་ནས་རྒྱང་ཆེན་ཉིར་ཉིར་ཕྲོགས་པའི་རི་ལམ་དོག་པོའི་ནང་དུ་བར་མཚམས་མེད་པར་རྒྱ་བ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཙ་བྱེད་རྒྱང་ཕྱགས་ཆེ་བའི་རི་ཕྱར་ཀྱི་ནང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་རླངས་འཁོར་ཞིག་ཐང་ཕྱེད་པའི་ཕྲོ་ནས་དོན་དངོས་མི་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཅ) ཕིང་དུ་འདུས་པའི་གཙ་ཆོག

གང་དུ་ཕིང་ལ་ཐུ་ཆོགས་དོན། །

ལྟན་པས་རབ་བཏགས་ཕིང་དུ་འདུས། །

ཆོག་ཐོན་གང་དུ་གཙ་བྱ་གཙ་བྱེད་དག་ཕིང་ཐུན་མོང་དུ་ཐུར་པ་ལ་ཐུ་ཆོགས་པའི་དོན་དུ་མར་འཕྲལ་ཡང་ལེགས་པར་བཏགས་ནི་མཐར་གཙ་བྱའི་ཕིང་དུ་འདུས་ཤིང་གཞོལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚེ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལང་ཚོས་ཀྱིང་ལྟན་ཁྱོད་འཇོམས་ཤག་ཕྱན་ཅན། །

ཐོག་མར་ཕྱ་ཕྲེ་ཀ་ཞེས་ཟླན་ཐོག་པས། །

བཟླ་ཀ་དཀའི་ཟླ་ཏུ་ཐྱིན་པར་ཅེད་པ་པོ། །

དཔའ་ཚོ་མ་ཡིན་ཀེ་ས་ར་ཅན་ཡང་ཕེད། །

ཞེས་གཙ་བྱ་ལང་ཚོ་དར་བས་ཀྱིང་ཁ་ཁྱོད་ཁྱེད་འཇོམས་པར་ཅེད་པ་པོ་

ཉག་ཕྲན་ཅན་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེའི་ཐོག་མར་ཕྱཱ་ཀ་ཐེ་མེ་ཏོག་ཅེས་པའི་སྒ་ནས་ནས་ཐོ་ཡིག་ལ་བརྒྱ་ལས་ན་ཁྲོད་ལ་བརྒྱ་དཀའ་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཟུག་རྩུ་ཐྲིན་པར་ཅིད་པ་པོ་ཉག་ཕྲན་ཅན་དཔའ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་གེ་སར་ཅན་མེ་ཏོག་ཀྱང་མིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་གཅོད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མིན་པ་དང། རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་ཡིན་པར་བསྟན་ཀྱང། གཞན་ཅིད་བརྗོད་དོན་དང་ཡོངས་ཀྱི་མིང་ལ་དོན་གཞན་རྣམ་པ་སྟོ་ཚོགས་པར་གོ་ཞིང་རིག་པར་ཅིད་པའི་ཚིག་གིས་བར་བཅད་ནས་ཉག་ཕྲན་ཅན་དཔའ་བོ་དང་ཕྱཱ་ཀ་མེ་ཏོག་ཁོ་ནར་འཕྲལ་ཞིང་ཚོངས་པར་བྱས་ཀྱང་མཐར་བརྗོད་དོན་དང་ཡོངས་ལ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་མིང་གཞན་བར་བཅད་པའི་གཞ་ཚིག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །

ཡང་ན།(རང་) ཀུན་གསལ་ཡོངས་ཁེབས་ཆར་ལྟན་བཞིན་ངོམས་ཤིང། །

འབྱུང་བཞི་འཐབ་པའི་ཕྱོ་བྱང་ས་ལྟན། །

རྩ་མོ་ཅན་ལ་རབ་བརྟེན་གཙུག་ལྷུད་ཅན། །

ལྷ་བ་རབ་རྒྱས་དཀའ་ཕྱོའི་རྣམ་འགྱུར་འཕེལ། །

ཞེས་པ་འདིར། གཞ་བྱ་ནམ་མཁའི་ངོས་སུ་དབྱར་ཀྱི་ནམ་དུས་འཆར་ཞིང་འབྱུང་བ་བཞི་འཐབ་པའི་ཕྱ་ལ་འབྱུག་གི་སྐད་དུ་གཞས་པའི་ཕྱ་དབྱངས་ཕྱོགས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་རིའི་འདབས་སུ་ཡོད་པའི་ཁྲོན་པ་ཡང་ཆུས་གང་བའི་དཀའ་ཕྱོའི་རྣམ་འགྱུར་ངོམས་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང། གཞ་བྱེད་ནམ་མཁའི་ངོས་སུ་ཕྱིན་འཁྲིགས་ཤིང་ཕྱོག་འཕྲུགས་པ་དང་འབྱུག་ཕྱ་ཕྱོགས་པས་རི་སུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཆ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་མངལ་ཀྱི་ཁུར་འཛིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལྟ་བ་རྒྱས་ཤིང་དཀའ་ཕྱོ་འཕེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཤོག་ནས་དོན་དང་ངོས་བཕྱིབས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ㄇ㄄) **བཕྱིབས་པའི་ཀུན་ཚིག**

ཚོག་ནི་ཚོས་མཚུངས་ལ་རེག་པས། །

དོན་ཀཱཏ་ཕྱིབ་བྱེད་བཕྱིབས་པའོ། །

རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ནི་ཀཱཏ་བྱ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་ཀཱཏ་བྱེད་ལ་རེག་པ་སྟེ་

དེ་ཉིད་གསལ་བར་བརྗོད་པས། གཞི་རྒྱད་ལས་དོན་གཞན་པའི་གཞི་བྱ་སྒྲིབ་
པར་རྒྱད་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཀྱེན་དུ་དྲངས་པའི་ཐ་བར་དག་ཞེང་། །
འབད་པ་མེད་ཀྱང་ཐུར་དུ་ངང་གིས་འཇུག ། །
རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཀྱ་ཐུའི་ཚུལ། ། །
ཀུན་ཏུ་སྟོན་དེ་འབབ་ལྟན་མ་ཡིན་ནོ། ། །

ཞེས་གབ་ཐ་ཀྱེན་ཏེ་ཡ་རབས་ཀྱི་ཐོག་ས་ལའི་ནགའ་ཞིང་འབད་རྩོལ་མ་ཐུས
ཀྱང་ཐུར་ཏེ་ངན་པའི་ཐོག་ས་ངང་གིས་འཇུག་པར་རྒྱད་ལ། རང་བཞིན
གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་ཀྱ་ཐུའི་ཐོད་ཚུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་འབབ་ལྟན་ཏེ
ཚུ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཡོངས་གཅོད་ཀྱིས་ཚུ་མ་ཡིན་པ་དང་ནམ་གཅོད་ཀྱིས
ཐྲེ་བོ་ངན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་གབ་རྒྱད་ཀྱེན་དུ་འདྲེན་དཀའ་བ་ཐུར་དུ་ངང
གིས་འཇུག་པ། གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་ཀྱ་ཐུར་འགྲོ་བ་ཞེས་གབ་ཐ་དང་ཆོས
མཚུངས་པའི་ཚོག་དུ་མ་དང་མཐར་འབབ་ལྟན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གབ་རྒྱད་གསལ
བར་བརྗོད་ནས་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུའོ། ། །

ཡང་ན།(རང་) འདབ་གཤོག་བཟང་པོས་ཐུར་འགྲོ་ལ་ཁ་ལ། ། །

བར་ལྟང་ཁམས་ས་ཏང་པོར་ཆུ་ཐིད་ཅིང་། ། །
གཉིས་ཐ་ཀྱེས་མ་ཡིན་ཁ་ཕྱན་ཡང་མེད་པའི། ། །
ནམ་མཁའི་རྩ་འདིས་གང་འདོད་གནས་ས་ལགོད། ། །

ཅེས་པ་འདིར། གབ་ཐ་འདབ་ཁོག་བཟང་པོ་དང་ཐུར་བའི་ཕྱོགས
དང་ལྟན་པའི་ཐོ་ནས་བར་ལྟང་གི་ཁམས་ས་ཏང་པོར་འགྲོ་བའི་ཁྱད་ཚོས་གསུམ
ཐུན་མོང་དུ་ཚང་ཞིང་། ཐ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མདའ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའི
ཏ་གནམ་གྱ་འདིས་རང་ཉིད་གང་འདོད་པའི་གནས་ས་ལགོད་པར་རྒྱད་དོ་ཞེས
པ་ཡིན་ཀྱང་། གབ་ཐ་ཀྱ་ཐ་དང་མདའ་ཁ་ཉིས་ཁ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ནམ

མཁའི་རྟ་ཞེས་གནམ་གྲུའི་དངོས་མིང་གསལ་པོར་མ་བརྗོད་པར་སྦས་ནས་བསྒྲིབས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(༡༡) **མཐུན་པའི་སྒྲའི་གབ་ཚིག**

རྣམ་གྲངས་སྒྲ་ནི་བཀོད་པ་ཡིས། །
དངོས་མིང་མི་གསལ་མཐུན་པའི་སྒྲ། །

གབ་བྱའི་དོན་དེ་དང་མིང་མཐུན་པའི་སྒྲ་ཡི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཀོད་ནས། དེས་གབ་བྱའི་དངོས་མིང་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་བསྒྲིབས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཡི་གེ་བཟང་པོས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡི། །
ཁམས་ལས་ཡོངས་གྲུབ་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་མཛེས་པ། །
ཁྱོད་ཀྱི་གེ་སར་མིང་མཐུན་ཤར་གྱི་རིར། །
ཉིན་མོར་བྱེད་པ་འཚོས་འདྲུས་བདག་ཡིད་ཕྲོགས། །

ཞེས་གབ་བྱ་སུ་ཕརྣ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་བཟང་པོ་དང་མདོག་བཟང་སྟེ་གསེར་གྱི་མིང་དུ་འང་འཇུག་པ་དང་། ཀེ་ས་ར་ཞེས་པ་གེ་སར་དང་སྐྲའི་མིང་དུ་འང་འཇུག་པས་ན་ཡི་གེ་བཟང་པོའི་མིང་གིས་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་གསེར་གྱི་ཁམས་ཏེ་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པ་མཛེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གེ་སར་དང་མིང་མཐུན་པའི་སྐྲ་ཚོགས་འོད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤར་གྱི་རི་རྩེར་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཚོས་པ་དང་འདྲ་བས་བདག་ཡིད་ཕྲོགས་སོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གབ་བྱེད་བརྗོད་བྱའི་དངོས་མིང་གསེར་དང་སྐྲ་ཞེས་པ་གསལ་བར་མ་བརྗོད་པར། དེ་དང་མིང་མཐུན་པའི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་ཡི་གེ་བཟང་པོ་དང་གེ་སར་མིང་མཐུན་ཞེས་བཀོད་ནས་གབ་བྱའི་དངོས་མིང་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན།(རང་) ཁོར་ཡུག་ཁ་བའི་རྡུལ་བརྩེགས་མཐོན་པོས་བསྐོར། །
དུས་བཞིར་སྲིད་པའི་སྒྲོན་མེའི་འོད་སྣང་གསལ། །

རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་སྨོན་ལམ། །

བསིལ་ལྡན་མིང་མཐུན་ཡུལ་དེ་ལྟ་བར་སྨྲིད། །

ཅེས་པ་འདིར། གཙ་བྱ་མཐའ་བསྐོར་དུ་གངས་རིས་བསྐོར་བ་དང་། ནམ་རྫ་ དུས་བཞིར་ཉི་འོད་ཀ་ཅང་གསལ་བ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཆུ་འགོ་གཅིག་ཏུ་ བསྡུས་པའི་སྨོན་ལམ་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་། གངས་རི་དང་ ཡིང་མཐུན་པའི་བསིལ་ལྡན་ཞེས་གྲགས་པའི་བོད་སྨོན་ལམ་དེ་ལྟ་བར་སྨྲིད་དོ་ ཞེས་པ་ཡིན་ཏུང་། གཙ་བྱེད་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་སྨོན་ལམ་ གཞན་ཞིག་ བརྗོད་ པའི་ ཆུལ་ གྱིས་ བརྗོད་ བྱའི་ དོན་ དངོས་ མི་ གསལ་ བར་ བསྟྲིབས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(23) རྒྱོང་ས་བའི་གཙ་ཚིག

བརྗོད་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་བྱས་ཏུང་། །

ཚིག་གིས་རྒྱོང་ས་བྱེད་རྒྱོང་ས་ཡིན། །

ཚིག་སྒྲོར་གང་ཞིག་གཙ་བྱའི་དོན་དངོས་སུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལྟར་ སྣང་ཡང་ཚིག་སྒྲོར་བྱེད་ཆུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དོན་དངོས་ལ་རྒྱོང་ས་པར་བྱེད་པ་ ཞིག་ཡིན་ཏེ། །

དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཁྱིམ་གྱིས་ཡིད་ཐུང་ངེས་པར་བསླབ་གཞིའི་ཆུལ། །

རང་གིར་མཛད་པའི་དུལ་བ་དང་དུ་བཞེས། །

དེ་ཆུལ་མ་མཉམ་མངོན་འདོད་ལས་སྐྱེས་པའི། །

རི་དྭགས་མིག་ཅན་མཆུ་ཡི་ལྷང་ཚར་གཞིབ། །

ཅེས་གཙ་བྱ་བཟའ་མི་མང་པོས་རང་གི་འདོད་པ་དང་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ འདི་ནི་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཆུམས་ཀྱི་སྐྱོན་ནམ་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ཐུང་ ནས་ངེས་པར་བསླབ་པའི་གཞི་མ་གཤེ་ཡང་སླར་མི་གཤེ། ཁྲོས་ཀྱང་སླར་མི་ཁྲོ། བརྡེགས་ཀྱང་སླར་མི་རྡེག མཚང་ཐུས་ཀྱང་སླར་ཡང་མི་འཐུ་བ་ཁྱེ་དགེ་སྦྱོར་ཀྱི་

ཆོས་བཞིའི་ཚུལ་རང་གིར་མཛད་པའི་ཞི་དུལ་གྱི་སྒོ་ཕ་དང་དུ་བཞེས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ཚུལ་མ་ཅན་པའི་ངོས་ནས་མངོན་འདོད་ལས་སྐྱེ་པའི་རི་དགས་མིག་ཅན་མའི་མཆུ་སྒོས་ཀྱི་ཐྲང་ཆར་གཞིབ་པ་སྟེ་འཇིབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གབ་བྱའི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་ཐང་ཡང་གབ་བྱེད་ཁྱིམ་ཀྱིས་ཡིད་ཟློ་ནས་བསླབ་གཞིའི་ཚུལ་བླང་བ་མ་ཅན་པཞིན་དུ་བུད་མེད་ཀྱི་མཆུ་སྒོས་འཇིབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་དུ་ཆོག་དེས་འཁྲལ་ཏུ་བྱས་ནས་ཟློ་ཐང་ཡང(རང) ཟུར་མེད་འཇིག་རྟེན་ཡངས་པའི་སྟེང་འགྲ་ཏུ། །

གནས་པའི་མི་དག་ཐྲི་བོ་ཐུར་དུ་འཕྱང། །
ཕན་ཚུན་ཀུང་པའི་མཐེལ་གཉིས་ཀ་ལྷོད་དུ། །
གཏད་ཀྱང་ས་སྟེང་འགྲོ་འོང་ཅེང་ཅེད་པ་ཅི། །

ཞེས་པ་འདིར། གབ་ཐ་ཟུམ་ཟློའི་གཟུགས་ཤུ་འཁོར་བའི་ས་ཡི་ཁོ་ལ་འདིའི་ཕྱེད་ཤར་མའི་ཤྱོད་དུ་རང་ཅག་གནས་ཤིང། ཕྱེད་ནུབ་མའི་ལྷད་དུ་ལྷ་ཏིང་མའི་ཁྲིང་ཁི་ཀུལ་ཁབ་ཨ་ཀེན་ཐིང་གནས་པ་དང། ང་ཚོའི་ཀུང་པ་ས་ལ་གཏད་དེ་ཡོད་པ་ལྟར། ཁོ་ཚོ་ཡང་ས་ཡི་ཁོ་ལར་ཀུང་པ་གཏད་ནས་གནས་པ་གཞིས་ཕན་ཚུན་ཁ་ལྷོད་དུ་ཡོད་ཅིང། ང་ཚོའི་མཁོ་བོ་གནམ་ལ་ཀྱེན་དུ་གཏད་པ་ལྟར་ཁོ་ཚོ་ནི་རང་ཉིད་གནས་པའི་ཡུལ་དེའི་གནམ་ལ་མཁོ་བོ་ཐུར་དུ་གཏད་ནས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱུ་ཡིན་ཀྱང། སྟེང་འོག་གི་མི་གཞིས་ཕན་ཚུན་ཀུང་པ་ཁ་ལྷོད་དུ་གནས་པ་དང་ཁ་ཚོའི་མཁོ་བོ་ཐུར་དུ་བསྟན་པ་འགལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྒྲར་ནས་ཚོར་ལས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(２３) ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁ་བཅོག

ཆོག་སྒྲོར་ཕྱེང་བ་ཐ་མ་ལས། །
ཕྱི་མ་ཁོ་དགོས་ཡོངས་འཛིན་ཁོ། །

རྗོད་ཅིང་ཀྱི་ཆོག་སྒྲོར་ཕྱེང་བཀྲུད་ལྟར་བྱས་པའི་ཐ་མ་ཐ་མའི་དོན་ཕྱི་མ་

ཕྱི་མས་འཕྲོག་པ་ལྟར་མི་གསལ་བར་བྱས་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗེད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རི་ཡིག་སྐྱེས་མགོན་དགྲ་བོའི་ཁ་ཟས་ཀྱི། །

ཙ་ལག་ལས་འོངས་བཅུད་ཀྱིས་འཚོ་བའི་ལྷུ། །

ཁ་འཇ�as་ཁྲོགས་མིན་འཇོན་ལ་དགའ་ཆུམས་དང་། །

ལྟན་ཅིག་སྒྲ་དང་ཟླས་གར་འགྲན་པ་མཚར། །

ཞེས་པ་གང་བྱ་རི་ཡིག་སྐྱེས་ལྟ། ལྟའི་མགོན་བཅུ་ཕྱི། བཅུ་ཕྱིན་ཀྱི་ དགྲ་ལྟ་མིན་སྒ་གཅན། སྒ་གཅན་ཀྱི་ཁ་ཟས་ཅི་མ། ཅི་མའི་ཙ་ལག་སྟེ་གཅིན་ པཏྨ། དེ་ལས་འོངས་པའི་བཅུད་སྦང་ཙི། དེས་འཚོ་བའི་ལྷུ་བུང་བ་དང་ ཁ་ བ་འཇམས་པ་མེ། མེའི་ཁྲོགས་མིན་པ་ཆུ། ཆུ་འཇོན་པ་ཕྲིན། ཕྲིན་ལ་དགའ་ བ་ཆུ་བྱ་ཟླ། དེ་གཅིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བུང་བའི་སྒྲ་དང་། ཆ་བྱའི་ཟླས་གར་འགྲན་ པ་ལྟར་ཐུར་པ་ཅོ་མཚར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་གང་བྱེད་ཆོག་མང་པོའི་ཕྲེང་བ་ཐ་ མ་ཐ་མའི་དོན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་འཕྲོག་པ་ལྟར་བྱས་ནས་གང་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་ན།(རང་) ཆུང་འབྲས་མེ་ཏོག་ལ་ཆགས་བར་སྣང་ངོས། །

དམའ་བར་ལྷིང་ཚེ་རང་ཐུང་ཕྱིང་བུའི་ནང་། །

ཕོས་འཇོན་ཡུལ་ཐུར་འདབ་མ་བྱལ་བ་ཆུམས། །

དེ་ལ་འཕྱ་བའི་སྒྲ་ཟླད་ཅི་ཡང་སྒྲོགས། །

ཞེས་པ་འདིར། གང་བྱ་ཆར་བ་འབབ་རན་པའི་ཏུགས་ལུ་ཕྱིའུ་ཁྲུག་ཏུ་ བར་སྣང་དུ་དམའ་བར་ལྷིང་བ་དང་། ཕྱིང་བུའི་ནང་གི་སྒལ་པས་དེ་ལ་འཕྱ་ བའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཟླད་འཕྱིན་པ་ ཞེས་བཟློད་ཆུ་ཡིན་ཀྱང་། གང་ཕྱིད་ཆུང་གི་ འབྲས་བུ་ནི་ཕྱིན་དང་། དེའི་མེ་ཏོག་ནི་ཆར་པ། དེ་ལ་ཆགས་པ་ནི་ཕྱིའུ་ཁྲུག་ ཏུ་ཞེས་དོན་མི་གསལ་བར་བྱས། ཕོས་འཇོན་ནི་ཆ་བ། དེའི་ཡུལ་ནི་ཟླ། དེའི་ འདབ་མ་ནི་ལྟེ། ལྟེ་དང་བྱལ་བ་ནི་ཕྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཚིག་གིས་དོན་དངོས་མི་ གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(༧९) གཅིག་བསྒྲིབས་པའི་གཞི་ཆིག

ཆོག་སྨོན་གང་དུ་རྟེན་སྒས་ཤིང་། །
བརྟེན་པ་གསལ་བ་གཅིག་བསྒྲིབས་སོ། །

ཆོག་སྨོན་གང་དུ་རྟེན་ལུས་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པར་སྒས་ཏེ་རྟེན་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཕ་རགས་འཆྱང་བའི་ཁམས་ལས་འདས་ཀྱར་ཅིང་། །
ཀུན་ཏུ་མི་སྣང་སྟོང་པ་ཅང་མེད་མེན། ། །
ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ལ་ལའི་གཟུགས་མཚར་བ། ། །
བར་སྣང་ཁམས་ལ་དབང་པོའི་གཞུ་བཞིན་སྟོན། ། །

ཞེས་གབ་ཆུ་གཞིའི་ལུས་སེམས་ལ་རགས་པ། ཕ་བ། ཤིན་ཏུ་ཕ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཕ་བ་དང་རགས་པའི་འཆྱང་བ་དང་། འཆྱང་འཆྱར་ཀྱི་ཁམས་ལས་འདས་པར་ཀྱར་ཅིང་། ཐ་མལ་བའི་མིག་ཡུལ་དུ་དུས་ཀུན་ཏུ་མི་སྣང་བས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ལ། ལྷུ་ལུས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་སྣང་དུ་བྱང་བས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། མཚན་དང་དཔེ་ཆད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལྷུ་མའི་སྐུའི་གཟུགས་མཆོག་ཏུ་མཚར་བ་ནི། བར་སྣང་སྟོང་པའི་ཁམས་ལས་དབང་པོའི་གཞུ་སྟེ་འཇའ་ཚོན་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་བོད་གསལ་ཀྱི་ངང་ལས་ལྡང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གབ་ཆེད་ལ་ལའི་ཞེས་རྟེན་ནམ་ཡན་ལག་ཅན་ལྷུ་མའི་སྐུ་གབ་ཅིང་བརྟེན་པའམ་ཡན་ལག་གཟུགས་མཚར་བ་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། །

ཡང་ན། (རང་) ནགས་ནས་རབ་དགའ་བག་ཕེབས་ས་འཛིན་ཀྱིས། །

མཐོར་འདེགས་ཐུ་རྡའི་ཁང་བཟང་མཛོས་པའི་སྟོར། ། །
གསེར་མདངས་མཛོན་པར་བཀྲ་བའི་རྒྱ་ཕེབས་ཀྱི། ། །
འོད་སྣང་ཀུན་གསལ་ཡངས་པའི་མཁའ་ལ་འགྲོ། ། །

ཞེས་པ་འདིར། གཙང་བྱ་གླང་པོ་ཆེ་གཡས་སྒྱ་འཁྱོང་བ་འདྲ་བའི་རིའི་རྩེ་མོས་མཐོན་པོར་བཏེགས་པའི་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་ཐང་དམར་པོའི་དབུ་རྩེར། གསེར་མདངས་ལྷམ་མེར་མཛེས་པའི་རྒྱ་ཕེབས་ཀྱི་འོད་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྲོ་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང། གཙང་ཐུང་གླང་ཆེན་དངོས་སྒྲ་མ་བརྗེད་པར་ནགས་ན་དགའ་བའི་མིང་གིས་སྒྲས་ཤིང། པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་ཐང་གི་མིང་ཅི་ཐུགས་པ་དངོས་སྒྲ་མ་སྣོས་པར་ཐུ་རུའི་ཁང་བཟང་ཞེས་འདྲ་བའི་མིང་ཅམ་ཀྱིས་བསྟན། ཕོ་ཐང་གི་རྒྱ་ཕེབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གསལ་པོར་སྣོས་ནས་དོན་དངོས་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

(24) གདུལ་ཀ་བསྒྲིབས་པའི་གཙ་ཚིག

ཐུ་ལྷས་རྡེན་དང་བཅུན་པ་གདུལ། །
ཡོངས་སྒྲས་གདུལ་ཀ་བསྒྲིབས་པའོ། །

ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་ཐུ་ལྷ་ལྷས་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་རྡེན་དང་བཅུན་པའི་དངོས་པོ་གདུལ་ཀ་ཡོངས་སུ་སྒྲས་ནས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཚོ་དོན་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱི་གཏེར། །
གང་གིས་ཕངས་པ་མེད་པར་སུ་ཞིག་ལ། །
ཐུན་པ་ཡང་དག་ཕུལ་གྱི་ལྷ་ལྟན་པོ། །
ཐོས་པའི་ཆ་བ་དེ་ཡང་དོན་ལྡན་བྱེད། །

ཅེས་གཙ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ཐེ་གོང་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ་ཟླ་བ་ལྟ་བུས་བྱ་དང་ཚུང་མ་དང་ལོངས་སྦྱོང་སོགས་ལྟ་ཅི་ལུས་སྒོག་ལའང་ཕངས་པ་མེད་པར་བྱམ་ཟེ་ལ་ཐུན་པ་ཡང་དག་པ་ཐེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཟོག་པ་ཕུལ་དུ་ཐུང་བ་ཕྱིན་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ནམས་ལྟ་ཅི། དེ་འདྲའི་ཐུན་གཏམ་ཀྱི་ལྷ་ལྟན་པོ་ཐོས་པའི་ཆ་བ་དེ་ཡང་དོན་ལྡན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང། གཙ་བྱེད་གང་གིས་ཐུན་པ་ཐེར་བ་པོ་ཆུལ་པོ་དང། སུ་ཞིག་ཅེས་ཐེར་ཡུལ་བྱམ་ཟེ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་ལྷས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། （རང་）གང་དང་ཉེ་ན་ཚ་གདུང་བཟློད་པར་དཀའ། །

ཁ་དོག་ལྷ་ལྡན་ནྲུང་ཆེན་གྲོགས་སུ་གྱུར། །

འཁྲུག་པོའི་འགྲོས་ཀྱིས་གྱེན་དུ་འགྲོ་བ་འདི། །

ཕྲང་གཉིས་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་ཉེར་མཁོའི་མཆོག །

ཅེས་པ་འདིར། གབ་བྱ་མེ་དང་མེའི་འབྱུང་ཁུངས་རྒྱུ་དང་ཤིང་གཉིས་གང་ཡང་མ་བརྗོད་པར་སྟེས་ཤིང་། གབ་བྱེད་དེ་དང་ཁྱད་ཆོས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱི་མིང་ཡང་མ་བརྗོད་པར་སྤྱི་མིང་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་མི་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

（༧༨） ཡོངས་སུ་འདྲེས་པའི་གབ་ཚིག

གང་དུ་གབ་ཚིག་སྣ་ཚོགས་པ། །

འདྲེས་དེ་ཡོངས་འདྲེས་གབ་ཚིག་ཡིན། །

ཚིག་སྦྱོར་གང་ལ་གབ་ཚིག་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་འདྲེས་པས་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་གཟུང་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་ཆོས་གེ་སར་མིང་ལྡན་པ། །

མཆོད་པར་བྱས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་མིང་། །

མེ་ཡིས་འབྲུད་དེས་སྲིད་པས་བྱས་པའི་སྐྱོན། །

རྒྱུ་བོ་རྣམས་ལས་ངེས་པར་སྒྲོལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་གབ་བྱ་གཞོན་ནུ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་གེ་སར་གྱི་མིང་དང་ལྡན་པའི་སྐྲ་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་མིང་དང་ལྡན་པའི་དཀོན་མཆོག མེ་ཡིས་འབྲུད་པ་སྟེ་གསུམ་གྱི་གྲངས་དང་ལྡན་པ་དེས་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བས་བྱས་པའི་སྐྱོན་གྱི་རྒྱུ་བོ་རྣམས་ལས་ངེས་པར་སྒྲོལ་བར་བྱེད་ནུས་སོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གབ་བྱེད་གེ་སར་ཞེས་པ་སྐྲ་དང་གེ་སར། རཏྣ་ཞེས་པ་དཀོན་མཆོག་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པར་བསམས་ནས་གེ་སར་མིང་ལྡན་དང་།

རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཞེས་མཐུན་པའི་སྒྲའི་གཞི་ཚིག་དང་། མེ་ཡིས་འཚྱད་ཅེས་གྲངས་ཀྱི་གཞི་ཚིག་གཉིས་འདྲེས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་ན།(རང་) སོ་མངས་ཤ་ཡི་རལ་པས་སྒྲ་བོ་དང་། །

ཟླ་གཅར་རབ་མཛོས་ཟུར་མེད་ལག་པའི་མིག །
ནོར་བུའི་མཁྲིན་པས་ཟུང་ལྡན་སྒྲ་དཔྱངས་སྒོ་གས། །
ཁྱིམ་གནས་བཟང་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་གང་། །

ཞེས་པ་འདིར། གང་བྱ་ཁྱིམ་བྱ་དེ་ཕའི་ཁྱད་ཚོས་སྒྲ་བོ་དང་ཟླ་ཀ་མ་གཉིས་སུ་ཆེ་མང་པོ་ཅན་ཀྱི་ཤ་ཡི་རལ་པ་ཡོད་པ་དང་། མེག་གཉིས་རྒྱམ་པོ་ཡིན་པ། མཁྲིན་པ་ནོར་བུའི་མདོག་ལྟར་བཀྲ་བ། ཟླད་གདངས་རིང་པོ་གཉིས་སྒྲོགས་པ། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ལྷོར་མོ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དངོས་སུ་སྒྲོས་ནས། དེའི་རྟེན་ཁྱད་གཞི་ཁྱིམ་བྱ་དེ་ཕ་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་པས་གཅིག་བསྒྲིགས་ཀྱི་གཞི་ཚིག་དང་། རྒྱམ་པོའི་མེག་གཉིས་ལ་གྲངས་ཀྱི་གཞི་ཚིག་དེ་དག་ཚང་མ་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་མང་པོའི་སྒྲ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་། མཐར་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཁྱིམ་བྱ་དེ་ཕ་ཁོ་ནའི་ཐོག་ཏུ་འབབ་པས་མིང་དུ་འདུས་པའི་གཞི་ཚིག་བཅས་གཞི་ཚིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འདྲེས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(3)བོད་སྐད་རབས་ཀྱི་ལྷེའུ་དང་དེང་རབས་ཀྱི་གཞི་ཚིག

གཞན་ཡང་སྐད་རབས་ལྷེའུ་དང་། །
ཡུལ་འགར་ཁེད་ཅེས་གྲགས་པ་ཡི། །
གང་ས་ལྷོངས་རིག་རྩལ་ལས་འོངས་པའི། །
ངོ་མཚར་གཞི་ཚིག་ནམ་གྲངས་མང་། །

གོང་དུ་བཤད་པའི་གཞི་ཚིག་དེ་ན་འདུས་པའི་གཞི་ཚིག་གི་ནམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》སོགས་བོད་ཀྱི་ཟོ་

རྒྱས་མང་པོར། ཐར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དགུ་པ་རྒྱལ་པོ་ཐུ་དེ་གུང་རྒྱལ་ཀྱི་དུས་ནས《རོ་ལངས་གསེར་སྒྲབ་ཀྱི་སྒྲང》དང། ལྷའུ་ཐོགས་དར་ཥོ་ཆེན་པོ་ཐྱང་བར་བཤད་ཅིང། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐབས་གཏུང་མའི་ལྷོབས་སུ་ཐྱང་དང་ལྷའུ་ནས་བཤད་པའི་རི་ཨོ་མང་པོ་ཐིས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ནང་ནས། དྲང་པོ་ཟེམ་རིས་ལ་བ་ཆེ། ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་བཀོད་པའི་ལན་དུ། འདི་གས་ཁྱེད་ཀྱི་སྲང་དང། ས་ཚོ་བཅས་རི་ཨོར་ཐིས་ཤིང། པོར་མཚོ་མཚོ་ཅན་སྐྱེད་ཅིང་རྒྱགས། ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་བཀོད་པའི་ལན་དུ། མཆོད་རྟེན་ཞིག་རི་ཨོར་ཐིས་པ་དང། ནག་པོ་ཁ་གདངས་གདངས་མིག་ཚུམས། ། དམར་པོ་ཐུ་མེད་བཅུག་ཅིང་ཐྱང། ། ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་བཀོད་པའི་ལན་དུ། མཁར་བ་ཞིག་གིས་ལྷུགས་དམར་པོ་སྒམ་པས་བཟུང་སྟེ་ཐབ་ཀྱི་ནང་ནས་འདོན་བཞིན་པ་ཞིག་རི་ཨོ་ཐིས་པ་བཅས་ཡོད་ཚུལ་གསལ།

དེ་དང་མཚུངས་པར་དཔྱི་ས་དགེ་བཤེས་བློ་ཀོས་རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་བོད་མི་རིགས་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་གབ་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་དཔེར་བརྗོད་མདོ་སྒྲད་པ་ཚོ་ཏན་ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི《སྒྲན་ངག་གི་ཐྱི་དོན》དུ་གསལ་ཞིང།

འདིར་དེའི་ནང་ནས་ཁག་གཉིས་ཀམ་བཀོད་ནི།

ཐོགས་ཐུག་རེག་པ་བླལ་བའི་བར་སྣང་དུ། །
ཕྱིན་ཀྱི་བྱ་དགུ་འདྲེན་པའི་གཞལ་མེད་ཁང། །
ཡོངས་སྒྲལ་དབུས་ན་འཁོར་བླལ་གཙོ་བོའི་ལྷ། །
རིག་རིག་མིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སྨོན་མར་ལྷ། །

(དཀྱིལ་འཁོར་ བར་ སྣང་ ཁམས་ ན་ འདུག ། ལྷ་ བཟོ་ དཀྱིལ་ འཁོར་ དབུས་ ན་ བཞུགས། །)ཅི་ཡིན། (འབྲ་ཐོམ་)

ཡང། ཉན་གཅིག་གཏུང་འདོགས་འཕྲལ་ཀྱིས་ཡོངས་བཏེན་ཅིང། །
གསེར་སྒྲངས་ཐོབས་མ་བཏུ་ཡིས་ཉེར་མཛོས་པ། །

སྲས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་ཐུང་དུང་གི་ཀུར། །
མཆད་ལྡང་གི་ཚལ་ནས་ཆུམ་པར་བཀྲ། །
(ཀུར་དཀར་པོ་གསེར་ཀྱི་ཕྱིབས་མ་ཅན། ། ནང་ཀ་བ་གཅིག་གིས་
གནམ་ལ་འདེགས། །)ཅི་ཡིན། (ཤ་མོ)
ཡང་ན|(རང་) ལྷ་ཕྱེ་བཏལ་ཡང་གླུ་དབྱངས་ལེན་ལ་མཁས། །
ཚོན་མདངས་མི་འདྲའི་ཀླད་ཙས་ཡོངས་སུ་ལྷེལ། །
མགོ་མེད་ལུས་པོར་མིག་གིས་ཡོངས་གང་བའི། །
མཁན་གཤིབས་ཁོགས་པོ་བཟང་པོའི་གཏམ་ལ་ཁན། ། ཞེས་
པ་ལྟ་བུ། (ལྷ་ལྷད་འཕྲལ་འཁོར་)
ཡང་ན|(རང་) ཟུར་གསུམ་ཕྱིབས་ལ་ལྷེལ་བའི་ཀུང་པ་ཟུང་|
ཐ་ཕྱིར་འཁོར་ཞིང་འགྲོ་བའི་ཚོམ་ལྟབས་ཅན། །
རྟོ་མེད་རۂ་ཅོ་ཀུབ་ཏུ་ཕྱོགས་པ་ཡི། །
ཕྱི་བོར་ཤེལ་ཀྱི་མིག་གཅིག་འོད་ཟེར་འཕྲ། (རང་བགྲོད་ཀུང་
འཁོར་)
ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་རང་ཐུང་ཁམས་ནས་ཡོད་པའི་སྲོག་ཆགས་དང་སྲོག་ཆགས་
མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཚང་མར་ལྷུར་ཆོག་པ་མ་ཟད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་ཆུང་
ཕྱིས་པ་རྒྱམས་ལ་གབ་ཆོག་གི་ཐོ་ནས་རང་ཐུང་ཚན་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་ངོ་ལྷོད་
བྱས་ཏེ། ཁོ་ཚོའི་བློ་ཐོ་འཕྲེད་པ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་ཇི་མཐོར་གཏོང་
བར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །

ས་བཅད་བཞི་པ། སྙན་ངག་གི་རྒྱུན་ལེན་བཤད་པ།

(1) སྙན་ངག་གི་རྒྱུན་བཅུ་གྱིས་བཤད་པ།

ཕྱན་ངག་གྱིས་ཚེ་བརྟན་དོན་དང་། །
བརྟན་ཚུལ་རྟོད་ཕྱིད་ཆོག་གྱིས་ཤོག་ས། །
ཉམས་པས་རྒྱན་དུ་མི་འགྱུར་བ། །
དེ་ནི་ཕྱན་ངག་རྒྱུན་དུ་འདོད། ། །

ཕྱན་ངག་གི་རྩོམ་ཡིག་གྱིས་བའི་ཚེ་བརྟན་བྱའི་དོན་དང་། བརྟན་ཚུལ་ཀྱི་ཞོ་རིམ། རྟོད་ཕྱིད་ཀྱི་ཆོག་གྱིས་ཤོག་བཏོ་གྱིད་པའི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་ཕྱན་ངག་གི་ཆོག་གྱིས་མཇོས་པའི་རྒྱན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཕྱན་ངག་མཁན་གྱིས་སྦང་བར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། ། ། །

(2) ཕྱན་ངག་གི་རྒྱུན་བཅུའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དེ་ལ་བཅུ་སྟེ་དོན་ཉམས་དང་། །
དོན་འགལ་དོན་གཅིག་ཕེ་ཚོམ་ཅན། །
རིམ་ཉམས་གྱ་ཉམས་གཅོད་མཚམས་ཉམས། །
སྐོབ་གྱིས་ཉམས་དང་མཚམས་གྱིས་ཉམས། །
ཡུལ་དུས་རྒྱ་ཆལ་འཛིག་རྟེན་དང་། ། ། །
རིགས་ལུང་དག་དང་འགལ་བའོ། ། ། །

ཕྱན་ངག་གི་རྒྱུན་དེ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། ༡. དོན་ཉམས་པའི་རྒྱུན། ༢. དོན་འགལ་བའི་རྒྱུན། ༣. དོན་གཅིག་པའི་རྒྱུན། ༤. ཕེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་རྒྱུན།

༥. རིམ་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན། ༦. སྒྲ་ཉམས་པའི་སྐྱོན། ༧. གཅོད་མཚམས་ཉམས་པའི་སྐྱོན། ༨. སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན། ༩. མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན། ༡༠. ཡུལ་སོགས་དྲུག་དང་འགལ་བ་བཅས་བཅུའོ། །

(3) སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་བཅུ་སོ་སོར་བཤད་པ།

སྐྱོན་བཅུའི་དང་པོ་དོན་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ནི།

ཚིག་ཚོགས་མང་ཡང་བརྗོད་དོན་རྣམས། །
འབྲེལ་མི་ཆགས་པ་དོན་ཉམས་སྐྱོན། །
འདི་ནི་སྙན་ངག་རྩོམ་པ་ལ། །
སྐྱོན་ཆེན་ཡིན་པས་དམིགས་བསལ་མེད། །

བརྗོད་དོན་གང་ཞིག་ལ་ཚིག་ཚོགས་ཏ་ཅང་མང་ཡང་། བརྗོད་དོན་སྔ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མ་ཆགས་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ནི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་སྤང་དགོས་པའི་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དམིགས་བསལ་གཏན་ནས་མེད་དོ། །

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཆུ་བོ་འདི་རྣམས་ཐུར་དུ་མགྱོགས་པར་རྒྱུག །
པེམ་པོའི་དངོས་ཀུན་རྣམ་རྟོག་གྱ་གྱུ་མེད། །
སྟོན་ཀ་ཟླ་བའི་རང་འོད་ལྷག་པར་གསལ། །
ཁོ་བོ་སྙིང་ལ་ཉལ་བའི་བདེ་བ་འདོད། །

ཡང་ན།(རང) དྲི་ཞིམ་ལྡན་ཚེ་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུས། །
མདོངས་མཐའ་ཅན་རྣམས་དགའ་བའི་གར་གྱིས་བྲེལ། །
འབྲས་ལྡན་ སྔོན་ཤིང་རྒྱས་པའི་བྲག་རིའི་རྩེར། །
གདོང་ལྔའི་དབང་པོས་སྣ་ཞགས་རིང་དུ་བརྒྱང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
གོང་གསལ་དོན་ཉམས་པའི་སྐྱོན་འདི་ལ་དམིགས་བསལ་མེད་པས་དེའི་དཔེར་

བཙོ་ཟུར་དུ་མི་དགོས་སོ། །

སྨྲོན་བཅུའི་ཆང་གསོས་གཏེས་པ་ངོན་འགལ་བའི་སྨྲོན་དང་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི།

བཙོ་ངོན་ལྟ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་བར། །
ནང་འགལ་ཡོད་པ་ངོན་འགལ་སྨྲོན། །
ཕུལ་བྱུང་རྒྱན་དང་འགལ་རྒྱན་སོགས། །
འགའ་ཞིག་ལ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡོད། །

ཚོག་སྦྱོར་གང་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཙོ་ཐའི་ངོན་ལྟ་ཕྱི་རྣམས་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང། ད་མིགས་བསལ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་དང་འགལ་བའི་རྒྱན་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་མཁས་ན་སྨྲོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་ངོན་གྱི་དབེན་བཙོ་ལ་བོད་མཁས་པས།

བསྟེན་བཀུར་ཆོར་བྱའི་ཁྱིར་འཁོད་ཕྱོགས་དང་གྲོང། །
རྒྱལ་ཁྱོད་ཆོག་ཤེས་ཀ་བྱར་འཕྲལ་བའི་ཏྲིས། །
ཀུན་ལས་ནམ་རྒྱལ་འཕྱོར་པས་མི་ངོམས་པ། །
འདུ་འཛོ་བདུད་ཀྱི་འཚེང་བ་རིང་དུ་བཏང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང། །

དེའི་དམིགས་བསལ་ཀྱི་དབེན་བཙོ་ལ་བོད་མཁས་པས།

འདོད་ལྡན་ཁྲིག་མོའི་གཟུགས་གསར་དབང་པོའི་ཀུན། ། ཞེས་ལ་ཀུང་ངའི་ཀ་ཟས་ལ་ས་ཞིག་ཆགས། ། ཡིད་འོང་སྐྱེ་མཆེད་ཕྲོགས་པའི་བཞིན་བཟང་མ། ། ནམ་ཞིག་མིག་གི་བདུད་ཐོར་འཕྲང་འགྱུར་རམ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང་) ཐོན་མའི་གཟུགས་ལྟར་འཕྱོག་པའི་ཅ་རྒྱས་ཟླ། ། ར་བ་བསིལ་ཕྱུན་པ་སེལ་བའི་ཚ་ཟེར་འགྱེད། ། ལྷུང་ལྷུང་དལ་ཀྱིས་འབབ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །

སྒྲ་མེད་ཆ་ཟློས་མཐོན་པོ་མཁའ་ལ་འཕྱར། ། ཞེས་པ་ལྟ་
བུའམ།

དེའི་དམིགས་བསལ།

ས་སྟེང་སྣང་ཕྱེད་སྲིད་པའི་རྒྱུན་མེ་ཡིས། །
ཕུན་པའི་ཁོ་སྐབས་ཕྱིན་པ་མི་སྲིད་མོད། །
བོན་ཀྱང་མཚན་མོ་ཆུ་བའི་མིག་ལམ་དུ། །
ཚང་བའི་གདུང་བ་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

**རྒྱུན་བཅུའི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་དོན་གཅིག་པའི་རྒྱུན་དང་དེའི་དམིགས་
བསལ་གྱི།**

དགོས་མེད་ཚོག་དང་དོན་ཅི་རིགས། །
བཤད་ཟིན་སྐར་བརྗོད་དོན་གཅིག་རྒྱུན། །
དགའ་བའི་ཆུན་སོགས་སྐར་བརྗོད་དོན། །
སྐར་ཡང་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱུན་མི་འཕྱར། །

དགོས་པ་ལྟག་པོ་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་ཚོག་དང་དོན་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་
ནས་སྐར་བཤད་ཟིན་པ་སྐར་ཡང་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བོན་ཀྱང་དམིགས་
བསལ་དགའ་བའི་ཆུན་དང་ཁ་མས་ལྟར་གྱི་ཆུན་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱུན་དུ་མི་
འཕྱར་བ་ཡང་ཡོད་དེ།

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དབེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ས་ར་ཀྱེས་ལྷོན་ཤིང་སྟོང་པོའི་ཁེལ་བའི་ཁེར། །
ལྷན་པའི་ཐུ་དང་དཔྱང་ས་ཀྱི་འཕྱར་ཁྲག་ཅན། །
འདབ་ལྟར་དཔྱིད་ཀྱི་ཚེ་ཁ་ཀོ་ཀི་ལ། །
ཐོ་ལྟང་འདབ་གཡོག་རྒྱོ་ཆོས་ངོམ་བཞིན་ཆུ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དབེར་བརྗོད་ལ།

ཐར་པ་འདོད་པས་ཡིད་དྲངས་དེས་པའི་གནས། །

ལྷ་དང་གྱུབ་པས་བསྟེན་འོས་ཡིད་ལ་དྲན། །
བཀ་ཕེབས་ལྷོན་པའི་གྲིབ་བསིལ་ཡིད་ལ་དྲན། །
གཙང་མའི་ཆབ་རྒྱུན་བདེ་ར་འབབ་ཡིད་ལ་དྲན། ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའམ། ཡང་ན།(རང) རྒྱལ་གྱི་ཁ་ལོ་ནམ་མཁའི་དབྱགས་ཆེན་གྱིས། །
ཀུན་ཁྱབ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པོར་རྒྱ་བའི་ཚོ། །
སྣང་བའི་བདག་པོ་ཉི་མའི་བཞིན་རས་ཀྱང། ། འགྲིབ་ཅིང་ས་རྒྱལ་ཐལ་བས་བར་སྣང་ཁེབས། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའམ།

དེའི་དམིགས་བསལ་ལ།

རང་བྱུང་ནོར་བུའི་ཀཏེར་ཁས་བོད་ལྷོངས་ཁྱབ། །
འཛོད་མེད་ཆུ་མཚོའི་རྒྱུན་གྱིས་བོད་ལྷོངས་ཁྱབ། །
ནམ་མང་འབྲུ་རིགས་བཟང་པོས་བོད་ལྷོངས་ཁྱབ། །
མཏུན་ལམ་ འོད་ ལྷོང་ ལྡན་ པས་ བོད་ ལྷོངས་ ཁྱབ། ། ཅེས་ པ་ ལྷ་ བྱའོ། །

རྒྱོན་བཅུའི་ནང་གསེས་བཞི་པ་ཞེ་ཚམ་ཅན་གྱི་རྒྱོན་བང་དེའི་དམིགས་བསལ་མོ།

རྗོད་ཚིག་གང་གིས་བརྗོད་དོན་ལ། །
ཞེ་ཚམ་རྒྱེད་ཅིང་ཞེ་ཚམ་རྒྱོན། །
མཚུངས་པར་སྟོན་དང་རབ་རྟོག་ལ། །
ཞེ་ཚམ་ཚིག་བརྗོད་རྒྱོན་མི་འགྱུར། །

རྗོད་ཅིང་གྱི་ཚིག་གང་གིས་བརྗོད་ཆའི་དོན་དངོས་ལ་ངེས་པ་རྒྱེད་མི་ཐུབ་པའི་སྟེང་དུ་སླར་ཡང་ཞེ་ཚམ་རྒྱེད་པར་ཅིང་པ་ཞེག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་དང་རབ་རྟོག་གི་རྒྱུན་ལྷ་བུ་ལ་ནི་ཞེ་ཚམ་གྱི་ཚིག་བརྗོད་པ་ཚིག་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་རྒྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

སྐྱིད་སོས་ཚལ་ནང་སྒྲང་སྟིའི་ཕོ་ཉ་ནི། །

འདབ་མ་རབ་རྒྱས་ཡན་ལག་རྣམ་འགྱུར་གྱིས། །

མངོན་འདོད་བསླབ་པ་སྟེར་མོད་དེ་རང་ཉིད། །

སྲོག་དང་བཅས་པ་ཡིན་མིན་ཚ་མ་འཚལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ།

ཡི་གེ་ཁཿཞེས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཡི། །

རང་བཞིན་ཐུང་དག་འགྲོ་འོང་ལས་བྱེད་པའི། །

གཉིས་སྐྱེས་འདི་དག་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་གྱིས། །

མི་རྟག་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་མཚོན་པར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང) ཐུང་ཤུགས་ལ་བརྟེན་བར་སྣང་ཡངས་པོ་རུ། །

མྱུར་བར་འགྲོ་བའི་ངོ་མཚར་གཞོག་རྩལ་འདིས། །

རབ་གསལ་མིག་ཀྱང་འཁྲུལ་བའི་ལྟད་མོའི་དཔལ། །

སྤྲིན་འདི་སྲོ་ལྡན་ཡིན་མིན་ཤེས་པར་དཀའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

དེའི་དམིགས་བསལ།

འོད་གསལ་འཁྱིག་པོར་རབ་འབར་ནམ་མཁའི་གློག །

ཚ་གྲང་མཁའ་དབུགས་འཐབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས། །

ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་སྔོན་རབས་གཏམ་རྒྱུད་ལས། །

སྤྲིན་གྱི་ལྷུག་མར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྐྱོན་བཅུའི་ནང་གསེས་ལྔ་པ་གོ་རིམ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དང་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི།

མདོར་བསྟན་ཇི་བཞིན་རྒྱས་བཤད་དུ། །

མ་བྱུང་གོ་རིམ་ཉམས་པའི་སྐྱོན། །

དགོས་དབང་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། །

ཞོ་རིམ་བཟློག་ཀྱང་སྟོན་མི་འགྱུར། །

ཚོག་སྦྱོར་གང་དུ་མངོར་བསྟན་གྱི་ཞོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བཀོད་པ་བཞིན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིམ་པ་མི་མཐུན་པར་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསལ་བཤད་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱེད་དགོས་ཚེ་མངོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ཞོ་རིམ་མི་མཚུངས་ཀྱང་སྟོན་མེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ།

དེའི་ཞོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗེད་ལ་བོད་མཁས་པས།

བདུད་འདུལ་ཐུབ་པའི་དབང་དེས་གདུལ་བྱ་ཡི། །

མོས་པ་མཆོག་དམན་འཕྲིང་པོའི་ལམ་གསུམ་དུ། །

འཚམས་པའི་བསྟན་བྱ་ཕོ་ཕོར་ཐར་པ་དང་། །

བྱང་སེམས་སྦྱགས་ཀྱི་འདུལ་བ་དེ་དེ་བསྟན། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དམིགས་བསལ་ཀྱི་དཔེར་བརྗེད་ལ།

གང་ཞིག་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་འདོད་ཕྱིར། །

སྒྲིན་ཚུལ་བསྐོམས་པ་ལས་བྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི། །

ཐོག་མཐའ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་གཞན་སྒྲུབ་ཀྱང་། །

བར་མ་ཁོ་ན་དལ་འབྱོར་རྟེན་ཀྱི་རྒྱུ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) སྒྲ་གདངས་ཙོལ་ཤུགས་ཆེ་དང་མཉམ་པ་དང་། ། ཞན་པའི་དབང་གིས་གསལ་བྱེད་སྲུམ་ཅུ་ལ། ། ཥ་ཨ་མ་ནི་ཐ་ཚན་ཕྱེད་བརྒྱད་དུ། ། འབྱེད་འདི་ གང་ས་ ཐྲོངས་ རྣད་ ཀྱི་ ས྄ལ་ དང་ མཐུན། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའམ།

དེའི་དམིགས་བསལ།

ཁོར་ཡུག་ཆ་ཏྲི་ནི་ཐ་ཡོས་ཤེས་རབ་དང་། ། ར་ངང་ཏོགས་ལྟན་པའི་འབད་བཙོན་ཆུམ་པ་གསུམ། ། དེ་ལས་ཐ་མ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱི་གཞི། །

དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཡི་གྲོགས་སུ་དགོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྐྱོན་བཅུའི་ནང་གསེས་དྲུག་པ་སྒྲ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དང་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི།

ཛོད་བྱེད་རྣམ་དབྱེ་ཚིག་ཕྲད་སོགས། །
སྦྱོར་ཚུལ་ལོག་པ་སྒྲ་ཉམས་སྐྱོན། །
དགོས་པའི་དབང་གིས་སྦྱོར་ཚུལ་གཞན། །
བྱས་ཀྱང་རེས་འགའ་སྐྱོན་མི་འགྱུར། །

ཛོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གང་དུ་རྣམ་དབྱེའི་ཚིག་ཕྲད་སོགས་སུམ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་སོགས་སྐད་ཡིག་གང་དང་གང་གི་བརྗོད་སྒྲོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་ལས་ཉམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་རེ་རྣམ་དབྱེའི་ཚིག་ཕྲད་སོགས་སྦྱོར་ཚུལ་གཞན་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ།

དེའི་གོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

སྨན་ཤར་སྔོ་བཟང་མཁྲིད་དོ་རའི་རྒྱན། །
སྟག་ཤར་ཡོངས་ཀྱི་སྙིང་སྟག་བུ་མོའི་གཙོ། །
རྒྱང་གླུ་བདེ་བར་འཁྱུག་པའི་གླུ་གཞས་ཀྱིས། །
ལྷ་ཡུལ་མཛེས་མའི་ཁེངས་པ་འཕྲོག་གིས་དོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ།

རྩེ་དགའི་ས་གཞིར་ལུས་ཕྲ་མཚར་སྟུག་ཅན། །
ཁྱོད་མཐོང་མིག་ལ་བདུད་རྩིའི་ཆར་འབེབས་པ། །
གཞན་ཡིད་འཕྲོག་པའི་བྱ་བ་ཡོངས་རྫོགས་འདི། །
རྒྱན་དང་གོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་བྱུང་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།

ཡང་ན།(རང)འབྲས་ལྡན་སྟོན་ལ་(གྱི)ནམ་མཁའ་དྭངས་པའི་ངོས། །
དྲི་བྲལ་ཟླ་བར་(བའི)བཞིན་རས་ལྷག་པར་གསལ། །
ལང་ཚོང་ཁྲིན་དཀར་ཚོགས་ནས(ཀྱིས)རི་བོའི་རྩེ(རྩེར)། །

འགྱིང་ཞིང་གཡོ་བའི་ (ན) འཐུ་ཚང་འཐུང་དུས་སྒྲིབས། ། ཞེས་པ་
ལྟ་བུ།

དེའི་དགེགས་བསལ།

ཚུ་འཛིན་ཁོད་ནས་དབུར་ཧའི་ས།ལ་བསླགས་ཆེ། །

ཆ་ཐའི་ཚོགས་ནམས་དགའ་བས་ (བའི) ཟླ་ལེན་ཞིང་། །

མཇུག་ས།ོ་ཐུམ་པོར་བསྒྲིངས་པའི་ནམ་འགྱུར་ཀྱིས། །

ཐེ་བོ་ཀུན་ལས་ (ལ) ངོ་མཚར་ལྟད་མོ་བསྟན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

**ཐུགས་བརྩེའི་ནང་གསེས་བདུན་པ་གཅོད་མཚམས་ཅམས་པའི་ཐུགས་བདེ་
དེའི་དགེགས་བསལ་ནི།**

ངལ་གསོ་ཡོད་མེད་ལུགས་དང་འགལ། །

དེ་ནི་གཅོད་མཚམས་ཅམས་པའི་ཐུགས། །

རེས་འགའ་ཏུང་མཐའི་མཚམས་སུ་ནི། །

ངལ་གསོ་མ་བྱས་ཐུགས་མི་འགྱུར། །

ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཚོག་ཏུང་ལ་ཕྱི་ཞི་བར་ངལ་གསོ་ཐོབ་པའི་གནས་སུ་གཅོད་
མཚམས་མ་བྱས་པར་ལ་ཕྱི་ལྷོ་བའམ། ཚོག་ཏུང་གི་དབུས་དང་མཐའི་མིང
ངང་ནམ་དཔྱ་བར་གཅོད་མཚམས་བྱས་པ་དང་། མིང་གི་དབུས་སུ་གཅོད
མཚམས་བྱས་པ་ཞེག་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་ཚོག་དང་བྱ་ཚོག་གི་བར་དུ་གཅོད་མཚམས
བྱས་ཀྱང་ཐུགས་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་དགེགས་བསལ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་ཞོ་ངོན་ཀྱི་དཔེར་བཤད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཏ্ར་ལ་བའི་ཡུམ་མཆོག་ཐུར་དབྱངས་ཅན་ལྟ་མོ། །

མཛོས་ལྷག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་པ་གང་དེ་ཡི། །

ཕུག་ས།ོར་ཀྱིས་བསྟན་ཏམ་བྱ་ར་དབྱངས་ཀྱིས། །

ཐོས་པ་འཛིན་བདུད་ཙི་ཡིས་ཁེངས་པར་མཛོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ།

དུས་གསུམ་གཤེགས་ཡུམ་རྗེ་རྡུབས་ལྷ་མོ། །
མཚན་དཔེ་རབ་ཕྱོགས་མཛེས་པའི་ཕྱག་སོར་ཀྱིས། །
འཁྱིང་ཞིང་བསྟན་བའི་དྲི་ཟའི་པི་ཝང་སྒྲས། །
ཐོས་འཛིན་བདུད་ཁྱོས་ཁེངས་པར་བཀྱིང་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའམ།
ཡང་ན།(རང) བཟླ་ཆགས་པའི་གང་ས་རི་མཐོན་པོའི་རྩེ་ནས། །
ཕྱོགས་བཞིར་འབབ་ཆུ་གླུང་གྱུགས་ཅན་བཞི་ཡང། །
མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུམས་ལ། །
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་དེ་ངོ་མཚར་ཆེ། ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའམ།
དེའི་དམིགས་བསལ།
མཐོ་བཟླ་གངས་རི་མཐོན་པོའི་རྩེ་མོ་ནས། །
ལྷུང་ལྷུང་དུ་འབབ་ཆུ་གླུང་གྱུགས་ཅན་བཞི། །
མཐའ་ཡས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ། །
འདུས་ཤིང་དེ་ཡི་རླངས་པ་ཚར་དུ་གྱུར། ། ཅེས་པ་ལྷ་བྱའོ། །
རྒྱུན་བཅུའི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ་སྟོན་སྒྲུར་ཉམས་པའི་རྒྱུན་བང་དེའི་
དམིགས་བསལ་མི།
ཚོགས་བཅད་ཀུང་བཞིའི་ཡིག་འབྲུའི་གྲངས། །
མི་མཉམ་སྟེབ་སྒྲུར་ཉམས་པའི་རྒྱུན། །
འདི་ཡང་ཚོགས་བཅད་སྟན་ངག་ལ། །
རྒྱུན་ཆེན་ཡིན་པས་དམིགས་བསལ་མེད། །
ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཀུང་པ་བཞིའི་ཡིག་འབྲུའི་གྲངས་མང་ཉུང་མི་མཉམ་པར་ཆད་ལྷག་ཟོར་བ་ཞིག་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་སྟན་ངག་རྩོམ་པའི་ཚེ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དམིགས་བསལ་མེད་དེ། དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཟིན་མེད་འདི་སྣང་འཕྲུལ་བའི་ཐུ་ཐྲེད་མང། །

རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཡི་གཅེར་མ་ལྟ་བུར། །

འཛིན་མེད་ཞིན་རེ་བཞིན་དུ་ཆུ་འཕེལ་ལ། །

བཏང་ནས་ཞི་བའི་གནས་འགྲོ་དེ་བསྟན་འོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང། ཡང་ནི། (རང) མཐའ་མེད་ཚང་ཚོང་འཁྲིགས་པའི་ནགས་ཁྲོད་ནས། །

མི་སྦྱན་སྟག་མོ་ངར་བའི་སྣ་ཞིག །

ཉར་ཉར་སྦོགས་པས་སྣར་མའི་སྨིང་འགས་ཀྱང། །

འཇིགས་མེད་ དཔའ་ བོའི་ ཀ་ ཐུའི་ ཆེ་ ཡང་ མི་ གཡོ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

སྐྱོན་བཅུའི་ནང་གསོས་དགུ་པ་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན་བང་རྒྱའི་ དམིགས་བསལ་ནི།

དབྱངས་གསལ་ཆུམ་བཅད་མཚམས་སྦྱོར་སོགས། །

ཚོག་པ་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན། །

བོད་སྐད་ཆུམ་དབྱེ་ལས་གཞན་པའི། །

ཚིག་ཕྲད་སྦྱོར་ཚུལ་ཉམས་པ་སྟེ། །

འདི་ཡང་སྐྱན་ངག་སྦྱོར་བའི་ཚེ། །

སྐྱོན་ཆེན་ཡིན་པས་དམིགས་བསལ་མེད། ། ཅེ

ཅེ་གར་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་དབྱངས་དང་གསལ་ བྱེད་ ཆུམ་ བཅད་ ཀྱི་ མཚམས་ སྦྱོར་ བ་ ཏེ་ ལ་ ཆ་ མཚན་ གཞན་ མེད་ བཞིན་ དུ་ མཚམས་སྦྱོར་མ་བྱས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང། ། བོད་ སྐད་ ལ་ ནི་ ཚིག་ སྦྱོར་ ཀྱི་ ནང་ དུ་ ཆུམ་ དང་ བྱེ་ ལས་ གཞན་ པའི་ ཚིག་ ཕྲད་ སྦྱོར་ ཚུལ་ ཐུམ་ ཏུ་ གསལ་ ཏུ་ གཞུང་ དང་ མ་ མཐུན་ པ་ ཞིག་ སྟེ། ། འདི་ ཡང་ ཟླ་ ངག་ ཆོ་ མ་ པའི་ ཚེ་ ངེས་ པར་ དུ་ ལྷང་ དགོས་ པའི་ སྐྱོན་ ཆེན་ པོ་ ཡིན་ པས་ དམིགས་ བསལ་ མེད་ ལ། ། ཅ་ ཀར་ སྐད་ ཀྱི་ དབང་ དུ་ བྱས་ པའི་ མཚམས་ སྦྱོར་ ཉམས་ པའི་ སྐྱོན་ ཀྱི་ དཔེ་ བཙོ་ བཙོ་ ནི་ ཟླ་ ངག་

གི་དཔེར་བརྗོད་མང་ཆེ་བར་གསལ་བས་འདིར་མ་བཀོད་ཅིང་། བོད་སྐད་ཀྱི་ དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚ�་ཐུར་ཁ་ལས་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ།

བོད་མཁས་པས།

བསོད་ནམས་མཐུ་ལས་ཇ་ཡ་ཕེ་ཤ་ར། །

ཆེན་པོའི་དཔལ་གྱིས་གསེར་ལྷུན་དགའ་མའི་ཁྲོན། །

མ་ལུས་དགེ་བ་རྣམ་བཅུའི་བཀའ་ཁྲིམས་ཀྱིས། །

ཕྱག་རྒྱས་འདིབས་དེ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། (རང) གང་དུ (དང) ཕྱད་ན་འཕལ་དུ་སྲིག་ཕྱིད་དེ (ཅིང)། །

མཁའ་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་དུ་བའི་ཏོག་ལྟེན་དང (དེ)། །

མི་ཡི་རིགས་དག (ཀུན) འཚོ་གནས་ཉིར་སྦྱད་ཀྱང (དམ)། ། ཡང་ན་གནོད་པའི་གཞིར་འགྱུར་ཏེས་པ་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱུན་བཅུའི་ནང་གསེས་བཅུ་པ་ཡུལ་སོགས་བྱག་དང་འགལ་བའི་རྒྱུན་ དང་དམིགས་བསལ་བཅས་སོ་སོར་བཤད་པ།

ཡུལ་སོགས་བྱག་དང་འགལ་བའི་རྒྱུན་ཀྱི་དང་པོ་ཡུལ་དང་འགལ་བའི་ རྒྱུན་དང་དམིགས་བསལ་ནི།

རི་ནགས་ལ་སོགས་ཡུལ་དེ་ཡི། །

ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཡུལ་དང་འགལ། །

དམིགས་བསལ་ནུས་པས་ཁྱད་པར་འགལ། །

འཐུང་བར་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱུན་མི་འགྱུར། །

ཚོག་རྒྱུར་གང་དུ་རི་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཡི་གནས་ཚུལ་ དངོས་དང་མི་ མཐུན་པར་གང་བྱང་དུ་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང། འོན་ཀྱང་ དམིགས་བསལ་ཀྱི་ནུས་པ་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དེར་ དངོས་པོ་ཁྱད་ པར་ཅན་འགའ་ཞིག་འཐུང་བར་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱུན་མེད་པ་ཡིན་དེ། ངའི་ཞོ་ངོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

སྟོ་མོན་ནགས་ཀྱི་འབྱོང་བུ་རྣ་ལྕོན་དང་། །
ཅུང་ཕྱོགས་ཁ་བའི་རིར་རྒྱུ་གླང་ཆེན་གཉིས། །
བོ་དཔྱ་ཡི་ཚང་ཚོང་ནགས་ཁྱོད་ནི། །
ཟླ་ཏིའི་མེ་ཏོག་མཛོས་པའི་དཔལ་ལ་ཆགས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དམིགས་བསལ་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ།
ཕུག་ན་པདྨ་ཅན་གཤེགས་དམྱལ་བའི་གནས། །
བུང་བའི་ཚོགས་ཆེན་རབ་དགྲིགས་འཇམ་པའི་སྒྲ། །
སྒྲོགས་པ་པདྨའི་ཕྲེང་བུ་ཡིད་འོང་གིས། །
ཡོངས་བཏེན་ ཆར་ ཟིམ་ དལ་ ཀྱིས་ འབབ་ པར་ གྱུར། ། ཅེས་ པ་ ལྟ་ བུའམ།
ཡང་ན།(རང) ལྷུན་ཆགས་ཐུག་གི་ས་འཛིན་མཐོན་པོའི་རྩེར། །
རབ་རྒྱས་ཅན་དན་ནགས་ཚལ་མཛོས་པའི་དྲུང་། །
ཡིད་འོང་ཀླང་པ་དྲུག་པའི་ཕྱི་ཚོགས་ནམས། །
འཁོར་ཞིང་ཕྲིང་བས་མེ་ཏོག་བཅུད་ཀུན་བསྡུས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། དེའི་དམིགས་བསལ།
བགྲང་ཡས་རྒྱུ་སྐར་ཚོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས། །
འཁོར་བཟློད་ངོ་མཚར་སྟོང་གི་ལྟད་མོ་ཆེ། །
རབ་གསལ་རྒྱང་མཐོང་ཤེལ་མིག་ཆུང་ཏུ་འདི། །
མི་ཡི་རིགས་ཀྱི་བློ་ཁོས་རྩལ་ལས་བསྒྲུན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དུས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དང་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི།
ཉིན་མཚན་ལ་སོགས་དུས་སྐབས་དེའི། །
ཚུལ་དང་མི་མཐུན་དུས་དང་འགལ། །
རེས་འགའ་དུས་མིན་དངོས་པོ་འགའ། །
འབྱུང་ལྷོད་དེ་བརྗོད་སྐྱོན་མ་ཡིན། །

ཚོག་སྦྱོར་གང་དུ་ཞིན་མཚན་སོགས་དུས་སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་དང་རས་
དང་མི་མཐུན་པར་གང་ཐུང་དུ་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་སྐབས
འགའ་རེར་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་དུས་སྐབས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྔོང་ཚུལ་འགའ་ཞིག
འཐུང་སྲིད་པས་དེ་འདྲ་བརྗོད་ཐུབ་ཐུས་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ།
དེའི་ཞོ་ངོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

མཚན་དགུང་ཞེ་མའི་ཟིར་གྱིས་ཡོངས་སྒྲོན་པའི། །

དགུན་གྱི་པཎ་ཡིད་འོང་གི་ས་རར་ཅན། །

སོས་ཀའི་ལྷོན་ཤིང་འཐས་བུ་ལ་འཁྱ་ཡང། །

དཔྱར་དུས་རྒྱ་འོད་དཔལ་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང། །
དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ།

ཀུན་མཁྱེན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བུརྒྱའི་ཞབས། །

ཆོས་དབྱིངས་ཞི་བར་གཞོལ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཆེ། །

དགུན་དུས་ཀ་བའི་རྩལ་ཟིགས་དང་འགྲོགས་པའི། །

མེ་ཏོག་གསར་དུ་དགོད་པའི་ངོ་མཚར་མཐོང། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན།(རང) ཡིད་འཕྲོག་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་གསར་བཞད་ཆེ། །

གང་བའི་རེག་པས་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ཀུན། །

ཀྱེན་དུ་བསྒྲེས་ཏེ་བཞིན་རས་མདངས་ཉམས་ཀྱང། །

ཆར་ཕྲིན་འཁྲིགས་པས་ཙི་ཤིང་ཐུ་ཀུ་རྒྱས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
དེའི་དམིགས་བསལ།

རྒྱ་ཆེའི་མེས་རྒྱལ་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་ཁྱོན། །

ཀ་བའི་ཁོས་དཀར་ཁྱོན་པའི་དགུན་དུས་ཀྱང། །

སྣ་ལྟའི་འབྲུ་རིགས་བང་མཛོད་མོན་ཡུལ་ལྷོངས། །

མདངས་མཚར་ མེ་ ཏོག་ བཀྲ་ བས་ རི་ ཀླང་ ཁེངས། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་
བུའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲ་རྫལ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དང་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི།

ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཤུམས་འགྱུར་རྫལ། །
དངོས་དང་མི་མཐུན་སྒྲ་རྫལ་འགལ། །
ནང་ཆྱོན་དབང་གིས་འགྱུར་བ་གཞན། །
འབྱུང་སྲིད་དེ་བཟློད་སྐྱོན་མི་འགྱུར། །

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་སྒྲ་རྫལ་དུག་ཏུ་སོགས་སྒྲ་རྫལ་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ དངོས་དང་མི་མཐུན་པར་བཟློད་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ནང་ཆྱོན་ཀྱི་ཁྱད་ པར་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དངོས་པོ་དེར་འཚར་སྣང་གཞན་དག་ འབྱུང་སྲིད་པས་དེ་འདྲ་བཟློད་ཁུར་ཁྱས་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཞོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བཟློད་ལ་བོད་མཁས་པས།

དྲག་ཤུལ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་གར་ཀྱི་རོལ། །
དགོད་ཅིང་ཆེ་བའི་འགྱུར་བ་ནམ་འཕེལ་བའི། །
མཀྱེན་པར་གྱུ་ཡི་ཅིས་པ་ལྟ་པ་དང་། །
བར་མའི་དཏྭངས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་ཡིད་འཕྲོ་ཁྱེད། ། ཅིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ དང་། ། ཞེས་ཀ

དེའི་དམིགས་བསལ་ཀྱི་དཔེར་བཟློད་ལ།

ལང་ཚོའི་ཆང་གིས་རབ་ཆུས་ཁོ་རིམ་དག ། ། ཞེ

འཕྲུགས་ཤིང་སྟངས་སྟབས་བྱལ་བ་ཁྲོང་ཁྱེར་མའི། ། ། ཞ

ཀྱི་ནར་སྟོད་པའི་གྱུ་དང་གར་ཀྱིས་ཀྱང་། ། ། ཞ

ཆགས་པར་ལྟན་པའི་ཡི་ཀ་འགྱུགས་པར་ཁྱེད། ། ཅིས་པ་ལྟ་བུ་ཞ

ཡང་ནི(ར་ང) ཆུ་ངན་མིག་ལས་འབབ་པའི་མཆི་མའི་རྒྱུན། ། ། ཞ

ཁྲོས་པའི་བཞིན་རས་ཅོས་ཀུན་བཏུན་ཁྱས་ཏེ། ། ། ཞ

ཟླན་འཇིབས་དགའ་ལྷོའི་ཀྱུ་ཏཱ་ཁང་ལེན་པ་ཡིས། ། ། ཞ

མ་ཀུངས་ཀྱི་ཞོའི་ཟིང་ཙ་ཁྲོག་མར་འཕྱིན། ། ། ཅ

ཞ

ཞ

ལེ་དབར་ཁྲི་ཕྲག་ལྔན་པའི་རྒྱང་རིང་ལམ། །
ཋང་པའི་ཁོམ་སྟབས་གཅིག་གིས་ནོན་པ་ལྟའི། །
ཐུར་མཀྱོགས་བང་ཙལ་འགྲན་མཁས་གཞོན་ནུའི་ཚོགས། །
མདུན་བཀྲོད་སྐྱིང་སྟོབས་མཚོན་པར་ཐྲེད་པ་བཞིན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཞར་ཐུང་སྒྲ་ཙལ་དྲུག་ཏུ་ཙ་བཞིའི་སྐོར《མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད》ཀྱི་ཚོག་འགྲེལ་དུ་གསལ།)

བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བའི་རྒྱོན་དང་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི།

ཡོངས་གྲགས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དང་། །
མི་མཐུན་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་རྒྱོན། །
རྒྱུན་གཞན་དབང་ཐུས་ཡོངས་གྲགས་དང་། །
མཐུན་མིན་འགའ་བརྗོད་རྒྱོན་མི་འགྱུར། །

ཚོག་སྒྲོར་གང་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དང་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་མི་མཐུན་པའི་རིགས་ཡོང་སྲིད་པ་དེ་འདྲ་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱོན་མེད་དེ།

དེའི་ཁོ་ངོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ལུན་པའི་ཁ་ངོག་འཛོན་པ་ཁ་བའི་རིར། །
གངོང་ལྟ་ལྟན་པའི་སྟོ་སངས་རྒྱོ་བས། །
བ་ལང་མཆེ་བ་བཅག་པའི་ལྷ་བོ་ཆེ། །
འོན་པའི་ཆ་བས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཐོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དམིགས་བསལ་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ།

ཆུལ་སྒྲའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་འཕྲོ་བས། །
རིག་ཅམ་ཉིད་ནས་ས་འོག་ལུན་པའི་ཀུ། །

ལོང་བ་ཡིས་ཀྱང་མཚན་དབེའི་དཔལ་མཛོང་ཞིང་། །

ཚོར་ས་པའི་བློ་ཡིས་ཆོ་རབས་དྲན་པ་ཐོས། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང་) ཐུན་མཚམས་སྒྲིན་ཀྱི་མདངས་འཛིན་གང་ས་རིའི་ངོས། །

ཡིད་འཕྲོག་མེ་ཏོག་ཆུ་མང་བཞད་པའི་དབུས། །

ཙལ་ཆེན་གཥོག་ཆློས་ངོམ་པའི་གླང་པོ་ཆེ། །

ར་ཅོ་ངོམ་བཞིན་དགའ་སྨྲའི་ཆུ་འགྱུར་བསྟན། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

དེའི་དགེགས་བསལ།

ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཟུང་དང་། །

ཡོངས་སུ་ཐལ་ཡང་ཆུ་མང་དཔེ་དེབ་རིགས། །

བློ་ཀ་པའི་ནུས་ལྡན་དེང་རབས་ལོང་བའི་ཚོགས། །

རིག་གནས་སློབ་སྦྱོང་ཕྱིད་ལ་ངལ་བ་ཅི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ལྟ་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་དང་དེའི་དགེགས་བསལ་ནི།

རང་གཞན་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་དང་། །

མི་མཐུན་རིགས་པ་དང་འགལ་སྒྲོན། །

རེས་འགའ་དོན་གཞན་དབང་ཐུས་ཚོ། །

དེ་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་མི་འགྱུར། །

རང་དང་གཞན་ཀྱི་ལུགས་ས་ས་བའི་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བརྗོད་དོན་གཞན་སྟོན་ཆུ་ཡོད་ན་རང་རང་ས་ས་བའི་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་ཐུབ་འགྲོས་དང་འགལ་ཡང་སྒྲོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཁོ་དོན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བོད་མཁས་པས།

ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་པར། །

མདོ་ཆུད་ཀུན་ནས་ལན་མང་གསུངས་པོད་ཀྱང་། །

མཚར་སྡུག་སྙིང་པོ་ཐུན་པའི་སྨིན་ལེགས་མའི། །

ལུས་སྐྱེས་རིག་པའི་མཚོག་འདི་ཤེན་ཏུ་བདེ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དབེར་བཤོད་ལ།

སྒོས་དང་བྱལ་ཡང་སྒོས་པ་ཆད་ཐུང་གང་། །

འབད་ཙོལ་མེད་བཞིན་འབད་པ་ཀུན་སྤྱོད་པ། །

གཅིག་ཉིད་ཁོ་ན་སྟ་ཚོགས་གཟུགས་སྤྲིར་ཡང་། །

འཚར་བ་ཆུལ་སྐྱེའི་གསང་བ་བསམ་མི་ཁྱབ། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།(རང) ལག་ལེན་དངོས་ལ་ཆེད་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་། །

རང་ཐུང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཐའ། ། ཤྱོན་ཁྱེད་རིག་གཞུང་ཙོམ་ལ་ཕྱལ་ཐུང་བའི། ། ཆུབས་ཆེན་ཚན་རིག་མཁས་པ་ཁྱེད་འདུ་དགོན། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དམིགས་བསལ།

བར་ཐང་མཁའ་དབྱུགས་ལ་བརྟེན་ཆུ་དང་མེའི། །

རྡུལ་ཕྲན་ཆགས་པ་དེ་ལས་ས་ཁམས་ཏེ། །

དེ་ལས་ཤིང་ཁམས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་ཡང་། །

དགྱ་དང་ ཡོགས་ ཞེས་ ཐྲོན་ རབས་ རིག་ པའི་ སྲོལ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །

ཐུགས་པ་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྒྱུན་དང་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི།

རང་རང་གཞུང་ལུགས་ཚོགས་ཟིན་དང་། །

མི་མཐུན་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྒྱུན། །

རེས་འགའ་དམིགས་བསལ་གཞུང་གཞན་གྱི། །

དབང་ཐུས་ལུང་དང་འགལ་རྒྱུན་མེད། །

ཚོགས་སྒྲོར་གང་དུ་རང་རང་ཤོ་ཤའི་ཁྱུངས་ལྟན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ ཚོགས་ཟིན་གྱི་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་གང་ཐུང་དུ་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རེས་ འགའ་གཞུང་གི་ཚོགས་ཟིན་སྤྱི་དང་མི་མཐུན་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་གཞུང་ཆེ་

ཐུག་པའི་དབང་དུ་ཆུས་ནས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
དེའི་ཚོ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗེད་ལ་བོད་མཁས་པས།

རྒྱ་འཐས་རྟེན་འབྲུང་ཆོས་ལ་མ་རག་པར། །
གློ་བུར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ངེས་མེད་སྟོན། །
སྐལ་ལ་རིམ་ཀྱིས་འཛོག་མིན་འཛིར་ཁྱད་ཆུ། །
ཡང་ས་པའི་མཁའ་ལ་ཐོག་བབས་ལྟ་བུར་སྤྱོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
དེའི་དམིགས་བསལ་ཀྱི་དཔེར་བརྗེད་ལ།

བཅོས་མའི་འཆིང་བ་ཀུན་ལས་ངེས་གྲོལ་ཕྱིར། །
བླང་དང་དོར་ཆའི་རྒྱ་འཐས་འགའ་མ་གཟིགས། །
སྤྱོད་པ་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་གར་ཀྱིས་རོལ། །
འཕགས་ཡུལ་གྱི་བ་ཚེན་རྒྱ་མཚོར་བདག་དང་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན། (རང) ཐུང་བའི་བདག་པོས་གླིང་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་ལ།

ཡོངས་སུ་འཁོར་བའི་ཡུན་ནི་ཉིན་ཞག་སྟེ། །
དེ་ཉིད་བསགས་པ་ཐུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་གང་ས། །
ལོ་ཡི་འཁོར་ལོར་བརྗེད་པའི་ཚུལ་དེ་འཆད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།
དེའི་དམིགས་བསལ།

ཕྱིན་པ་ཞེས་གྲགས་རང་ཞི་འཁོར་ལམ་དུ། །
ལོ་གངས་ཐུམ་ཅུར་ཕེངས་རེར་འཁོར་བ་ཡིས། །
དལ་འགྲོ་དང་ཞི་འོད་ཟེར་བདུན་པ་ཞེས། །
བསྟན་པའི་མིང་དེར་བདེན་དོན་ལྟན་ནོ་སྙམ། ། ཞེས་ པ་ ལྟ་
བུའོ། །

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་མའི་དོན་འགྲེལ་ལས།
ལེའུ་གསུམ་པའི་ཚིག་དོན་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
འདིར་སྨོས་པ། གཙུག་ལག་རིག་གནས་ནོར་བུའི་ཁང་བཟང་དུ། །

བདེ་བླག་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་ཚོག་སྒོ་ཕྱེ་ང། །
ཅིག་ཅར་འཕྲིད་ནུས་འཕྲལ་གྱི་ཉེ་མིག་འདི། །
རང་མཉམ་བློ་དམན་དག་ལ་ཕན་ཕྱིར་བསྟན། །
རང་བློ་པཎ་ཆེའི་ཙ་བ་ལྟར་ཕྱ་ཡང། །
སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་གསུང་གི་ཉེ་འོད་ཀྱིས། །
བསྟུངས་ཚོ་དོན་བཟང་དྲི་བཟང་ཡོངས་འཕྲོ་བའི། །
ཚིག་སྒྲོར་གེ་སར་ངོམ་ལ་རང་དབང་ཅི། །
དཀྱེའི་གཞུང་བཟང་པཎ་དཀར་པོའི་འདབ། །
ཚིག་སྒྲོར་ངོ་མཚར་དྲི་བསུང་འཕྲོ་ན་ཡང། །
དོན་གྱི་ཙ་བ་མི་གཙང་འདམ་ཕ་བ་དང། །
འཕྲལ་ཕྱིར་བློ་ལྡན་མི་དགེས་ཆ་འགའ་མཆིས། །
དེང་རབས་འཚོ་བ་གསར་པའི་དར་སྐྱད་ལས། །
ཐགས་ལུ་སྦྱན་པའི་སྒྲུབ་ཚོག་དུ་ཀུ་ལ། །
ཡིད་འཕྲོག་དོན་བཟང་སྒྲིབ་མེད་ཁོས་དཀར་འདི། །
ནམ་དཔྱོད་ཤར་ཟེས་བསྟན་ལ་དོན་སྙིང་ལྡན། །
ཐོན་བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་ལས་འོངས་པ་ཡི། །
ཆུས་དང་བསྡུས་པའི་ལེགས་བཤད་ཆེས་མང་བ། །
དེ་དག་རང་རང་བློ་ཕོར་བཞེད་པའི་ལྷལ། །
ཚོན་བཀྲར་ཉེ་བའི་ཤེལ་བཞིན་ཅིར་སྣང་ཡང། ། ।
ཕྱོགས་ལྷུང་རབ་རིབ་སྒྲོན་ཀྱིས་བློ་ཁོས་མིག ། ।
ཁྲོངས་པ་མ་ཡིན་གཟུ་བོར་གནས་པའི་བློས། ། ।
བསྲེགས་ བཅད་ བརྡར་ བའི་ གསེར་ བཞིན་ ལེགས་ བརྟགས་
ནས། ། ।
ལེགས་ཆ་གང་ནས་མཆིས་ཀྱང་བློང་བར་རིགས། ། ।

དེ་ལྟར་སྐྱན་ཚོགས་འདབ་བརྒྱའི་རྩེལ་མངར་འབུམ། །
འཕྲུང་འདོད་བློ་གསར་སྦྱང་ཕྱི་འཛིན་པའི་ཕྲུ། །
གནས་ལྟ་རིག་པའི་བློ་ཁོས་ལུས་བཟང་སྟོབས། །
རྒྱས་པའི་ཆ་རྒྱན་དམ་པར་འགྱུར་བར་སྨོན། །

སྐྱན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མེ་ཤོང་མའི་ལེའུ་གསུམ་གྱི་དོན་འགྲེལ་རྒྱས་བསྡུས་འཕྲིང་པོའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་འདི་ཡང་སྤྱི་ཟླ་1962ཟླར་ཀུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ གྲྭ་ཆེན་མཁའི་བོད་ཡིག་བརྩམ་དཔྱད་འཛིན་གྲྭའི་སློབ་གཉེར་བ་ནམས་ལ་སློབ་ཁྲིད་རྩིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱིས་པ་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐར་ཡང་1980ཟླར་ལེགས་བཅོས་དང་ཁ་སྐོན་ཐུས་ཏེ་བསྒྲིགས་པའོ། །

སྐྱན་ངག་གི་སྟོམ་ཚིག་འཕྲུལ་གྱི་ལྷེ་མིག

།།ཨཱ། ། སྐབས་འདིར་སྐྱན་ངག་གི་སྟོམ་ཚིག་འདིའི་ཡོ་རྒྱས་ཅུང་ཟད་མཚམས་སྦྱོར་ཞུས་ན། དེ་ཡང་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྟའི་ཡ་གྱལ་སྐྱན་ཚིག་རིག་པ་འདི་ཉིད་མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་རྩོམ་རིག་གི་གནད་ཆེས་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་སྟོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་བློ་གསལ་མཁས་དབང་དོན་གཉིར་ཅན་དུ་མས་སློབ་སྦྱོང་མཛད་བཞིན་པར་མ་ཟད། 《སྐྱན་ངག་ཨེ་ཡོང་མའི》ཙ་བ་ཏ་ཅང་རྒྱས་པས་བློ་ལ་ཟིན་དཀའ་བ་དང་། ཡ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་དང་། དཏུལ་ཚུ་ཆ་ཟམ་ཐ་བློ་ཏའི་སྟོམ་ཚིག་གཉིས་བསྡུས་ཏ་གས་པ་བཅས་ཞོང་གསལ་སྐྱན་ངག་ཨེ་ཡོང་གི་སྟོམ་ཚིག་གཉིས་གཙོ་བོར་བཟུང་། དེར་མ་ཚང་བ་ཨེ་ཡོང་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཙ་ཚིག་གལ་ཆེ་བ་ཁམས་དང་། ས་པཏ་ཀྱི་གསུང་《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ》གཉིས་ནས་ལེགས་པའི་ཚ་ཁམས་བླངས། དེའི་སྟེང་དུ་ཞོ་བའི་བའི་ཚིགས་བཅད་གསར་རྩོམ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྐབས་སྐབས་སུ་བསྣན་ཏེ། བློ་ཐོས་ཤེས་ཡོན་དམན་ཏུང་གཟིག་ལྷགས་ཀྱོན་པའི་བོང་ཏུའི་ངང་ཚུལ་ལྟར། ཀྱང་དཀྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་བོད་ཡིག་སློབ་དཔོན་དགེ་ཚན་ཀྱི་མིང་ཅམ་འཛིན་པ་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་རང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་སྦྱི་ལོ་ *ཀ*ཁ*ཀ*ལོར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ལས། སླར་ཡང་རང་ལོ་ང་བཞི་པ་སྦྱི་ལོ་ *ཀ*ཁ*ང*ཝ*ལོར་ཉིར་མཁའི་ཚིགས་བཅད་མང་ཙམ་ཁ་སྟོན་དང་བཟོ་བཅོས་བྱས་པ་ཡིན།

ཀཱཿ ། ཕྱི་ནང་རིག་གནས་མཐར་ཕོན་ཅིང་། །
ཕུལ་བྱུང་སྣྲན་ཚིག་འཕྲུལ་ཞགས་ཀྱིས། །
རྒྱ་བོད་འཛིན་མ་ཀུན་འཆིང་བ། །
ཐོན་ཕྱོན་མཁས་པའི་དྲིན་གཟོའི་ཆེད། །
སྣྲན་ངག་བསྡུན་བཅོས་མེ་ལོང་གི། །
ལུས་དང་རྒྱན་དང་སྐྱོན་སེལ་གསུམ། །
གནད་དོན་སྙིང་པོ་ཡོངས་བསྡུས་པའི། །
སྡོམ་ཚིག་ཅུང་ཟད་འགོད་པར་བྱ། །

ལེའུ་དང་པོ།

ཥ ལྷན་ངག་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། །
མ་ཤེས་པ་ཡི་ཉེས་དམིགས་ཏེ། །
ལྷན་ངག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ། །
དེ་གསུམ་གཞུང་འདིའི་ཐོན་འགྲོ་ཡིན། །
ལུས་དང་རྒྱན་དང་སྐྱོན་སེལ་གསུམ། །
ལྷན་ངག་གཞུང་གི་བཤད་བྱ་སྟེ། །
ཥ ལུས་ནི་བཤད་པར་འདོད་པ་ཡི། །
དོན་གྱི་རྣམ་བཅད་ཚོག་གི་ཕྲེང་། །
དེ་ཡང་ཚིགས་བཅད་ལྔག་པ་དང་། །
གྲེལ་མ་རྣམ་གསུམ་ཉིད་དུ་གནས། །
ཥ རྒྱ་སྐད་ཚིགས་བཅད་ཙོམ་ཡིག་གི། །
འབྲི་ཚུལ་ལྟེབ་ཐོན་གཞུང་དུ་གསལ། །
བོད་སྐད་ཚིགས་བཅད་ཀྱང་པ་བཞིར། །
ཚོག་བར་གྱངས་ནི་ཆ་མཉམ་ཞིང་། །

ཚོགས་ཏུང་རེ་རེའི་ཆོགས་བར་གྱངས། །
ལྷ་ནས་སོ་གསུམ་བར་དུ་བཤད། །
ཁ ལྷོར་ཚུལ་སྐོ་ནས་ཀློལ་བ་དང་། །
རིགས་དང་མཛོད་དང་འདུས་པ་བཞི། །
ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བཟློད་བྱའི་དོན། །
རྟོགས་པ་ཀློལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །
ཚོགས་བཅད་མང་པོ་ཕན་ཚུན་དུ། །
འདུས་པའི་མཐར་ཡང་བྱ་ཚོགས་ནི། །
གཅིག་གིས་བཟློད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཉིད། །
རྟོགས་པར་སྟོན་པ་རིགས་ཞེས་བྱ། །
གཅོད་མཚམས་དང་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ །
བྱ་ཚོག་མང་ཉུང་སྣ་ཚོགས་ཤིང་། །
བཟློད་བྱ་དུ་མས་ཐུན་པ་ནི། །
མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །
བཟློད་བྱ་གཅིག་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ །
བྱ་ཚོག་མང་པོའི་སྐོ་ནས་ནི། །
དོན་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་བྱེད་པ། །
འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །
དེ་རྣམས་སཏྭས་བཅིངས་པ་ཡི། །
སྒྲུབ་ཐག་ཆེན་པོའི་ཚ་ཤས་ཡིན། །
ཁ སྐོ་དང་སྲོག་དང་ཟོམ་ཚུལ་གྱི། །
དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བྱ། །
ཁ ཤིས་བཟློད་ཐུག་བྱ་དངོས་པོ་ནི། །
ངེས་པར་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཡི་སྐོ། །

། སྟོན་ལྷུང་གཏམ་དང་སྟེ་བཞིའམ། །
གོང་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་རི་དང་དུས། །
ཞེ་ཟླ་འཚར་བའི་བསྟན་པ་དང་། །
སྐྱེད་ཚལ་ཆུ་ཡི་རོལ་རྩེད་དང་། །
ཚང་འཕྲང་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དང་། །
མ་ཆོགས་པའམ་བག་མ་དང་། །
གཞོན་ནུ་སྐྱེ་དང་འཕེལ་བ་དང་། །
གྲོས་དང་ཕོ་ཉ་བགྲོད་པ་དང་། །
གཡུལ་དང་འདྲེན་པ་དར་བ་སོགས། །
བཟློད་བྱའི་དོན་ནི་སྲོག་ཡིན་ལ། །
ཉམས་དང་འགྱུར་བ་དག་གིས་གཏམས།
ས་ཆ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་དང་། །
ཏ་ཅང་བསྡུས་པའི་མཐའ་གཉིས་སྦྱང་། །
མ་ཉན་འོས་ཐོ་ཆེ་ལེགས་མཚམས་སྦྱར། །
ཀུན་ཏུ་ས་ཆ་དག་གི་མཐའ། །
ཐ་དད་ལྡན་པས་མཛོས་པའོ། །
གང་ཞིག་ཡན་ལག་འགས་དམན་ཡང་། །
ཚོག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིས། །
བློ་ལྡན་མཁྱ་བར་བྱེད་པས་ནི། །
འདིར་ཅི་སྙན་ངག་སྐྱོན་མ་ཡིན། །
ཐོག་མར་བསྟོད་ཡུལ་ཡོན་ཏན་འགའ། །
ཞེ་བར་བཀོད་ནས་དེ་ཡིས་ནི། །
དགྱ་ལ་གཙོ་པ་བྱེད་ཅེས་པའི། །
བཟློད་ཚུལ་རང་བཞིན་མཛོས་པ་ཡིན། །

རིགས་དང་བཙོན་འགྲུས་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །
དགྱ་བོ་ལ་ཡང་བསྟན་བྱས་ནས། །
དེ་ལས་རྒྱལ་ཕྱིར་བསྟོད་ཡུལ་དེ། །
ཁྱད་འཕགས་བརྗོད་པའང་ལྷག་པར་མཛོས། །
ཀང་པས་མ་བཅད་ཚིག་གི་རྒྱུན། ། ཅ
ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ་མིང་ཅམ་གྱི། །
དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་དང་ནི་གཏམ། །
མིང་གཞིས་དག་གི་རིགས་གཅིག་མཚོན། །
ལྷག་མ་བརྗོད་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་། །
འདི་ཉིད་ནང་དུ་འདུས་པར་གྱུར། ། ཆ
ལྷོ་ལ་མ་ཐོས་གར་ལ་སོགས་ཏེ། །
དེ་དག་རྣམས་ནི་གཞན་ན་རྒྱས། །
ལྷག་པ་ཚིགས་བཅད་རང་བཞིན་གང་། །
ཅམ་བུ་ཞེས་བྱར་མངོན་པར་བརྗོད། ། ཇ
ངག་གི་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་། །
ལེགས་སྦྱར་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་དང་། །
ཟུར་ཆགས་འདྲེན་མ་ཞེས་པ་སྟེ། །
རྣམ་པ་བཞི་རྡུ་མཁས་པས་བཤད། །
ལེགས་སྦྱར་ཞེས་པ་ལྷ་ཡི་ནི། །
སྐད་དུ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་གསུངས། །
དེ་སྐྱེས་དེ་མཚུངས་ཡུལ་ཅན་ཞེས། །
རང་བཞིན་རིམ་པ་དུ་མ་ཡོད། །
ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་སྐད། །
ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་དག་གི་མཆོ། །

ས་ཏུས་བཅིངས་པ་རང་བཞིན་གང་། །
རང་བཞིན་མཆོག་ཏུ་ཐྱོར་པར་དེག །
ཤོ་ར་ས་ཏ་ཥོ་ཏ་ཏང་། །
ལ་ཏྲ་གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་སྐད། །
རང་བཞིན་སྐད་ཅིས་བྱ་བ་ཡི། །
ཐ་སྙད་ནམས་ལ་ཞེ་བར་འགྱུར། །
བ་ལང་ཕྱི་ལ་ཤོགས་པའི་ཚིག །
གཞུང་འདིར་ཟུར་ཆགས་ཞིད་དུ་བཙོད། །
བསྟན་བཅོས་ནམས་ལ་ལེགས་སྦྱར་ལས། །
གཞན་པ་ཟུར་ཆགས་སྐད་དུ་གྲགས། །
ལེགས་སྦྱར་ས་ཁས་བཅིངས་ལ་ཤོགས། །
རང་བཞིན་སྐད་ཀ་ཤོགས་དང་། །
ཟུར་ཆགས་ཡོ་ས་ར་ཤོགས་ཏེ། །
བློས་གར་ལ་ཤོགས་འདྲེས་པའོ། །
གཏམ་ཤོགས་སྐད་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །
ལེགས་སྦྱར་ཀྱིས་ཀྱང་བཅིངས་པ་སྟེ། །
ཆད་ཟུང་དོན་ཅན་ཅན་ཁུ་ཆེའི་གཏམ། །
འབྱུང་པའི་སྐད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཙོད། །
སྟན་ངག་མཛོས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །
ཚོས་ནི་ཁྱན་ཞེས་བྱ་བར་བཙོད། །
དེ་ལ་སྟོ་ཤར་ཐུན་མོང་དང་། །
ཐུན་མོང་མིན་པ་ནམ་གཉིས་ལས། །
ཐ་མ་ལེའུ་གཉིས་པ་ཡི། །
སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །

འདིར་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི། །
རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ། །
ད་ཡང་རྒྱུན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་ལ། །
ལྷོ་ཕྱོགས་བཅོ་དཔྱད་དང་ནི། །
ཤར་ཕྱོགས་གོོ་ཏཱ་པ་ཞེས་པའི། །
ལམ་སྲོལ་མི་འདྲ་རྣམ་པ་གཉིས། །
སྤྱར་བ་རབ་དཔྱད་མ་ཉམ་ཉིད་དང་། །
སྒྲུབ་དང་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་དང་། །
ངོན་གསལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །
བརྗེད་དང་མཇོས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། །
ཡོན་ཏན་འདི་བཅུ་བཅོ་དཔྱད། །
ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །
འདི་དག་ཕལ་ཆེར་ལྷོག་པས་ནི། །
གོ་ཏཱ་པ་ཡི་ལམ་དག་མཚོན། །
སྤྱར་བ་སྲོག་ཆུང་ཡི་གེ་མཆོག །
ལྷོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རེག་པའོ། །
གསལ་བྱེད་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །
དང་པོ་གསུམ་པ་ལྟ་བ་དང་། །
མཐར་གནས་རྣམས་ནི་སྲོག་ཆུང་སྟེ། །
སྟེ་པའི་གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་། །
དྲུ་བ་མཐར་ཟད་ཡི་གེ་རྣམས། །
སྲོག་ཆེན་ཞེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །
བོད་ཡིག་ཅ་ཆ་ཐ་གསུམ་པོ། །
ཅ་ཚ་ཥ་དང་ཞ་ནི་ཀ། །

ཟ་ནི་ས་དང་འ་ནི་ཨར། །
བསྡུས་ནས་ཚོག་སྦྱོར་བྱས་ན་མཛོས། །
སྲོ་ གསོ་ཆུང་ཤས་ཆེ་ཡི་ཀེ་གཅིག །
ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་ཤར་པའི་ལུགས། །
སྲོ་ ཆེན་ཤས་ཆེ་སྲོ་ཆུང་ཡང་། །
འགའ་ཞིག་བསྲེས་པ་སྟོ་པའི་ལུགས། །
ཐུན་མོང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་ཤིང་། །
གོ་སྒྲ་དོན་གསལ་རབ་དྭངས་ཡིན། །
འཇིག་རྟེན་ལ་ནི་གྲགས་མེད་ཀྱང་། །
སྒྲ་བཤད་བྱང་བར་འགའ་ཞིག་འདོད། །
ཡ ཨ་ཨ་ཡ་སྦྱོར་བ་མི་མཉམ་བླལ། །
དེ་ནི་འཇམ་རྩྭ་བར་མ་སྟེ། །
ཚོག་སྦྱོར་འཇམ་རྩྭ་བར་མ་ཡི། །
ཡི་ཀེ་བཀོད་པའི་སྒྲ་ཀན་ས་ཅན། །
འཇམ་རྩྭ་གང་ས་ནི་མི་མཉམ་ཡང་། །
དབྱེ་བ་ལྡན་པ་ཤར་པའི་ལུགས། །
ལྷན་པ་ཚོག་དང་དོན་གཉིས་ཀར། ། ཨ
ལྡ་དང་དོན་ཀྱི་ཉམས་དང་ལྡན། ། ཨ
ལྡ་ནི་གང་དང་ཅི་ཡིས་ཀྱང་། ། ཨ
གང་ཞིག་མཚུངས་པར་ཉམས་ཐོང་བ། ། ཨ
དེ་ཡི་གཟུགས་སོགས་ཚོག་ཉེ་བ། ། ཨ
རྟེས་སུ་ཁྱིད་བཅས་ཉམས་དང་ལྡན། ། ཨ
གོ་ཏ་པས་ནི་འདི་མི་འདོད། ། ཨ
དེ་དག་རྟེས་སུ་ཁྱིད་ལ་དགའ། ། ཨ

ཁྱད་པ་ཆུམས་དང་ཚོགས་ཆུམས་ལ། །
ཡི་གེ་བསྐོར་བ་རྟེས་སུ་བྱིད། །
གལ་ཏེ་སྟ་མའི་ཉམས་ཐོང་ནི། །
འདུ་ཕྱིད་རྟོག་ཕྱིད་མི་རིང་ཞིད། །
ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་མི་རིང་བར། །
ཐོས་པ་དག་ནི་རྟེས་བྱིད་འདོད། །
བསྐོར་བ་ཁོ་ན་ཚོགས་པ་ཡི། །
སྒོམ་ཡུལ་ཟུང་དང་ལྡན་པར་རིག ། །
དེ་ཡང་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་མིན། ། །
དེ་ཕྱིར་ཕྱི་ནས་བཤད་པར་བྱ། ། །
ངེས་པར་རྒྱན་ཆུམས་ཀུན་ལ་ཡང། ། །
དོན་གྱི་ཉམས་དག་ཐྲིན་པར་ཕྱིད། ། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁོང་པ་ཞིད། ། །
མིན་པའི་ཁུར་འདི་ཕལ་ཆེར་འཛིན། ། །
དོན་ནི་ཟབ་རྒྱས་ཞིད་མིན་ལ། ། ། །
རྒྱན་གྱི་ཉམས་ཀྱང་ཡོད་མིན་པའི། ། ། །
འཇམ་པའི་ཡི་གེ་མང་བ་ནི། ། ། །
ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཞིད་དུ་འདོད། ། ། །
གང་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འཇམ་པ་ནི། ། ། །
སྒོར་བ་ལྟོད་པའི་ཐོག་དུ་བཤད། ། ། །
ཤར་པས་ཕལ་ཆེར་རྒྱབ་པ་ཡིས། ། ། །
བཟོད་པར་དཀའ་བ་དག་ཀྱང་སྒོར། ། ། །
ངོན་གསལ་དོན་བརྡུག་མི་དགོས་ཞིད། ། ། །
ལྟོ་ཤར་གཉིས་ཀ་བཞེད་པ་མཐུན། ། ། །

བཙོད་ཐུབ་པའི་དོན་གང་བའི་བླག་ཏུ། །
རྟོགས་པའི་སྐལ་བཟང་མི་ལྡན་ཞིང་། །
སྒྲ་ཡི་ཚུལ་ལུགས་ལས་འགོངས་པ། །
འདི་འདྲ་ཕལ་ཆེར་བཞིད་མ་ཡིན། །
གང་དུ་འགའ་ཞིག་བཙོད་པ་ལ། །
ཁྱད་འཕགས་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས། །
དེ་ནི་ཆུ་ཆེར་བཙོད་དེ་དེས། །
སྟན་ངག་ལམ་ཀུན་ཡོངས་སུ་མཛེས། །
བསྟན་པར་འོས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། །
ལྡན་པ་ཆུ་ཆེར་འགའ་ཞིག་འདོད། །
བཟོད་པ་ཚོག་སྡུད་མང་པོ་ཞིད། །
འདི་ནི་ལྷག་པ་དག་གི་གསོས། །
ཚོགས་བཅད་ལ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་པ། །
ཚོག་སྡུད་མང་བ་གལ་ཆེར་བཞིད། །
ཕྱི་ཡང་གྲངས་ནི་ཆ་མ་ཉམ་ཞིང་། །
ཚོག་དོན་མཛེས་པས་བཟོད་པཱའང་འདོད། །
མཛེས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ལ་ལས། །
མ་འདས་དོན་དང་མཐུན་པའོ། །
འཇིག་རྟེན་འདས་ཤིང་བཙོད་འདོད་ཀྱིས། །
དོན་གང་ཉིད་ཆེས་བཙོད་ལ་ཆུར་པ། །
འདི་ནི་ཅ་ཅང་བཙོད་པ་ཐེ། །
ཞོ་ཏ་པ་ལ་མཛེས་པར་བཙོད། །
གཞན་གྱི་ཆོས་དེ་གཞན་དག་ལ། །
འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྟེས་འཐད་ནས། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཕན་ཚུན་དུ། །
ཡང་དག་སྦྱོར་བ་ཏིང་འཛིན་རྒྱན། །
དཔྱ་བ་སྒྲ་ཙམ་བཀོད་པ་དང་། །
ཆོས་ནི་གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད། །
བཀོད་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱན་འདི་ནི། །
སྒྲན་ངག་རྒྱན་ལ་ཁྱད་པར་འཕགས། །
དེ་དག་དཔྱ་བ་སྒྲན་ངག་མཁན། །
སོ་སོ་ལ་གནས་བརྟེན་མི་ནུས། །
བུར་ཤིང་འོ་མ་བུར་སོགས་ཀྱི། །
མངར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ། །
སྒྲན་ངག་སྒྲ་ཡི་དོན་བསྡུས་པ། །
དང་པོའི་སྟོམ་ཙམ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

ལེའུ་གཉིས་པ།

ཀ ཀཉིས་པ་ཐུན་མོང་རྒྱན་དེ་ལ། །
དཔྱ་ན་དོན་རྒྱན་སྒྲ་རྒྱན་དང་། །
གཅོ་ཚོགས་རྒྱན་ཏེ་ཆུ་པ་གསུམ། །
ཐོག་མར་དོན་རྒྱན་བཤད་པར་བྱ། །
ཁ རང་བཞིན་བརྟེན་དང་དཔེ་དང་ནི། །
གཟུགས་ཅན་གསལ་བྱེད་བསྐོར་བ་དང་། །
འགོག་དང་དོན་གཞན་བཀོད་པ་དང་། །
སྟོག་པ་ཅན་དང་སྲིད་པ་ཅན། །
བསྡུས་དང་ཕུལ་བྱུང་རབ་རྟོག་དང་། །
རྒྱུ་དང་ཕྲ་མོ་ཆ་དང་རིམ། །

དགའ་དང་ཉམས་ལྡན་གཟི་བརྗིད་ཅན། །
ནམ་གྱངས་བཙོད་དང་ཀུན་ཏུ་ཕན། །
རྒྱ་ཆེ་བསྟོན་དོར་སྦྱར་བ་དང་། །
ཕྱད་པར་མཚུངས་པར་སྤྱོར་བ་དང་། །
འགལ་དང་སྐབས་མིན་བསྟོད་པ་དང་། །
ཐོལ་བསྟོད་ངེས་བསྡན་ལྡན་ཅིག་བཙོད། །
ཡོངས་བཟློས་ཤིས་བཙོད་རབ་སྒྲོལ་དང་། །
དགོངས་པ་ཅན་ཏེ་སོ་ལྷའོ། །
ངོན་རྒྱན་སོ་སོའི་དཔྱ་བ་ལ། །
རང་བཞིན་བཙོད་བཞི་དཔེ་རྒྱན་ནི། །
སོ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་ཉི་ཤུ་སྟེ། །
གསལ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་བསྐོར་རྒྱན་གསུམ། །
འགོག་རྒྱན་ཉེར་གསུམ་དོན་གཞན་བརྒྱད། །
ལྷོག་རྒྱན་བཅུ་དང་གྲིད་རྒྱན་གསུམ། །
བསྡུས་བཙོད་བཞི་དང་ཕུལ་བྱུང་བཞི། །
རབ་རྟོག་གསུམ་དང་རྒྱ་རྒྱན་ནི། །
བཅུ་དྲུག་ཕྱ་མོའི་རྒྱན་ལ་གཉིས། །
ཚ་རྒྱན་བཞི་དང་རིམ་རྒྱན་གཅིག ། །
དགའ་རྒྱན་གཉིས་དང་ཉམས་ལྡན་བརྒྱད། ། །
གཟི་བརྗིད་ནམ་གྱངས་ཀུན་ཕན་གསུམ། ། །
རེ་རེ་ཉིད་ཡིན་རྒྱ་ཆེ་གཉིས། ། །
བསྟོན་དོར་གསུམ་དང་སྦྱར་རྒྱན་དགུ། ། །
ཕྱད་པར་རྒྱན་ལྡ་མཚུངས་སྤྱོར་གཉིས། ། །
འགལ་བའི་རྒྱན་དྲུག་སྐབས་མིན་བསྟོད། ། །

གཅིག་དང་རྩལ་བསྟོད་རྒྱན་ནི་གསུམ། །
ཅིས་བསྒྲུབ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་བརྗོད། །
ནམ་གསུམ་ཡོངས་བཟློས་ཤིས་བརྗོད་རེ། །
རབ་སྦྱོལ་གཉིས་དང་དགོངས་རྒྱན་གཅིག །
དེ་ལྟར་མེ་ལོང་གཞུང་ཉིད་ལས། །
དཔེར་བརྗོད་དངོས་སྡུ་ཟིན་པའི་གྲངས། །
ཀུན་དྲོལ་ཉིས་བརྒྱ་ཙ་གསུམ་དང་། །
ཤུགས་བསྒྲུབ་གཅིག་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད། །
ཁ ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གནས་སྣབས་སོགས། །
གང་ཡིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི། །
སྒོ་འདོགས་མེད་པར་བྱང་པོ་བུ། །
བརྗོད་པ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན། །
ཁ ། དབྱེ་བ་རིགས་དང་བྱ་བ་དང་། །
ཡོན་ཏན་ཕས་དང་བཞི་བུ་འདོད། །
ཁ ། རིགས་སྦྱིའི་ཆོས་ནམས་བྱང་པོར་བརྗོད། །
རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་འདོད། །
བྱ་བ་གཙོར་སྟོན་བྱང་པོའི་ངག ། །
བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་འདོད། ། །
ཡོན་ཏན་གཙོར་སྟོན་བྱང་པོའི་ངག ། །
ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་ཅིས་བྱ། ། །
ཕས་ཀྱི་དངོས་པོ་བྱང་པོར་བརྗོད། ། །
ཕས་བརྗོད་རང་བཞིན་རྒྱན་ཞིས་བྱ། ། །
ཁ ། དཔེ་དོན་ཐ་དད་བཀོད་པ་ལས། ། །
མཚུངས་པར་རྟོགས་བྱེད་དཔེ་རྒྱན་ཡིན། ། །

དཔེ་ངོན་སྦྱོར་ཚུལ་སོ་གཉིས་ཏེ། །
ཆོས་དཔེ་དངོས་དཔེ་བཟློག་པ་དང་། །
ཕན་ཚུན་ངེས་དང་ངེས་མེད་བསྟན། །
ཕུལ་བྱུང་རབ་བཏགས་ཆད་བྱུང་ཆོང་། །
ཞེ་ཚོམ་གཏན་འབེབས་སྦྱར་མཁན་ཉིད། །
སྨད་དང་བསྟན་ས་ལ་ཐཙོ་འདོད་དང་། །
འགལ་དང་དགག་པ་ཅོ་བསྟོད་དང་། །
དེ་ཉིད་ཐཙོ་དང་ཕྱན་ཚད་མེད། །
བྱང་མེན་ལྷོད་མེན་མང་བ་དང་། །
ནམ་འགྱུར་ལྷོང་བ་ངག་དོན་གཉིས། །
བླ་བོའི་དངོས་དང་མཚུངས་སྦྱོར་རྒྱ། །
ཅ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་མཚུངས་པའི་ཆོས། །
མཇུག་ཏུ་བཀོད་པ་ཆོས་དཔེར་འདོད། །
ཅ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཙམ་ཞིག་ལས། །
མཚུངས་ཆོས་མི་སྟོན་དངོས་པོའི་དཔེ། །
ཅ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཀོ་ལྟོག་ནས། །
དེ་གཉིས་མཚུངས་སྟོན་བཟློག་པའི་དཔེ། །
ཅ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཕན་ཚུན་དུ། །
འཇལ་རིས་བྱེད་པ་ཕན་ཚུན་དཔེ། །
ཅ། དཔེར་བཀོད་དེ་ལས་གཞན་མཚུངས་དཔེ། །
ཡོད་པ་འགོག་བྱེད་ངེས་པའི་དཔེ། །
ཅ། དཔེར་བཀོད་དེ་མཚུངས་གཞན་དག་ཀྱང་། །
ཡོད་ན་དཔེར་འོས་ངེས་མེད་དཔེ། །
ཅ། ཐུགས་རིས་མཚུངས་མེད་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་། །

མཚུངས་པར་སྟོན་པ་བསྒོམ་པའི་དཔེ། །
ཇ ཤད་མིན་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས་གཞན། །
མེད་པར་བརྗོད་པ་ཕུལ་བྱུང་དཔེ། །
ཇ དཔེ་དེར་མ་སྐྱེས་གཞན་ལ་ཡང། །
ཤད་ཆོས་ཡོད་ཅེས་རབ་བཏགས་དཔེ། །
ཇ དཔེ་དེར་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྟར་ན། །
དཔེར་འོས་ཞེས་བརྗོད་ཟད་བྱུང་དཔེ། །
ཇ དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཕན་ཚུན་དུ། །
ཤཱན্ལ་བར་སྟོན་པ་ཚོར་སེམས་པའི་དཔེ། །
ཇ ཆོས་མཚུངས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས། །
དབྱེ་བ་ཤན্ལ་མིན་ཞེ་ཆོམ་དཔེ། །
ཇ ཤད་དང་ཤད্ལ་མིན་ཆོས་གཞན་གྱིས། །
དཔེ་དང་དབྱེ་ཤན্ལ་གཏན་ཤེས་བས་དཔེ། །
ཇ གཉིས་ལས་མི་ཁུང་དོན་སྤྱར་ཞིང། །
མཚུངས་སྒ্ལ་ལྟན་པ་སྤྱར་བའི་དཔེ། །
ཇ སྒ্ལ་གཅིག་གཅོད་མཚམས་མིང་གཅིག་ལ། །
དོན་གཉིས་མཚུངས་སྤྱར་མཉམ་ཉིད་དཔེ། །
ཇ མཚུངས་དཔེ་ཤགས་ཡིས་རྫོན་བརྗོད་དེ། །
དཔེ་ལ་སྨོད་པ་སྒ্ལ་པའི་དཔེ། །
ཇ ཆོས་མཚུངས་དཔེ་ཤགས་སྟོན་བཀོད་ནས། །
དེ་དང་མཚུངས་ཞེས་བསྒཱམ་པའི་དཔེ། །
ཇ ཕྱོན་ཡོན་ཇི་ལྟར་ལྟན་ཀྱང་ཀྱང། །
དཔེ་དོན་མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་ཤད་དང་དཔེ། །
ཇ ཆོས་མཚུངས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས། །

འགལ་བར་བརྗོད་པ་འགལ་བའི་དཔེ། །
ཅ ད་ཡི་སྐྱོན་འགས་མཚུངས་པའི་དཔེར། །
མི་འོས་ཞེས་འགོག་དགག་པའི་དཔེ། །
ཅ མཚུངས་ཆོས་ཆ་ཚང་མི་ལྡན་ཀྱང་། །
དཔེ་དོན་མཚུངས་ཞེས་ངོ་བསྟོད་དཔེ། །
ཅ མཚུངས་ཆོས་ལྡན་འདི་དཔེ་མིན་ཞིང་། །
དཔེ་ཅན་ཡིན་ཞེས་དེ་ཁྱད་དཔེ། །
ཅ ཆོས་མཚུངས་དཔེ་འགས་མཚུངས་མིན་པས། །
རང་ཁྱད་དཔེར་སྟོན་ཐུན་མོང་མིན། །
ཅ དཔེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་པ། །
ཁྱོད་ལ་ལྡན་ཞེས་ཐུང་མིན་དཔེ། །
ཅ དཔེ་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་པ་ལྟར། །
དཔེ་ཅན་མཚུངས་ཞེས་ས্ལིད་མིན་དཔེ། །
ཅ ཆོས་མཐུན་དཔེ་འགའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག །
དོན་ལ་ལྡན་ཞེས་མང་བའི་དཔེ། །
ཅ ཆོས་མཚུངས་དཔེ་ཅན་དཔེའི་ནང་ནས། །
ཐུང་བ་ལྟར་བརྗོད་ནས་འགལ་ཐུར་དཔེ། །
ཅ འབྲེལ་མཚུངས་དཔེ་འགའ་ལ་ཐ་ཕྱི་རྒྱ། །
དཔེ་ཅན་ལྟར་བརྗོད་ཕྲེང་བའི་དཔེ། །
ཕྱེད་ཅན་གསུམ་གཉིས་གཅོར་བྱས་ཤིང་། །
དོན་དང་དཔེ་ཡི་ས་སོའི་ཆོས། །
རིམ་བཞིན་བཀོད་མཐར་ཐུན་མོང་གི ། །
མཚུངས་ཆོས་གཅིག་ཐུར་ངག་དོན་དཔེ། །
ཅ དཔེ་ཅན་ས་སོར་མི་འདྲའི་དཔེ། །

བཀོད་པའི་བཞིན་སྣ་འགའ་ཞིག་མཐར། །
ཐུན་མོང་མཚུངས་ཆོས་གཅིག་སྤྱར་བ། །
དེ་ནི་བཞིན་སྣ་དུ་མའི་དཔེ། །
ཕ་ཕྱིར་དོན་དང་དཔེ་བཀོད་པས། །
མཁན་རྟོགས་ཟླ་བོ་དང་རོས་པའི་དཔེ། །
དཔེ་ལྟག་དོན་དམན་ཏྲ་བ་གཅིག །
དཔེ་དོན་མཚུངས་སྟོན་མཚུངས་སྨོན་དཔེ། །
མཚུངས་ཆོས་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ། །
བཀོད་ནས་མཚུངས་སྟོན་རྒྱ་ཡི་དཔེ། །
རྒྱགས་ཚིག་ཐ་དད་དཔེ་དམན་ལྟག །
སྨོར་མཁས་རྫོན་ནི་མེད་པའང་ཡོད། །
ཿམཚུངས་གསལ་སྣ་ལ་གཞུང་ཉིད་ལས། །
དཔོས་བསྟན་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་སྟེ། །
བཞིན་ལྟར་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་སྣ། །
མཐུན་མཚུངས་ཡང་དག་མཚུངས་དང་མཁས། །
ཡང་དག་གསལ་དང་ཏིས་པར་གསལ། །
རབ་གསལ་གཟུགས་ཀྱི་ཟླ་བོ་དང། །
གཉིན་པོ་དང་ནི་དགྱ་ཟླ་དང། །
ས་སོར་རྟོག་དང་འགལ་(འགྱན་)དང་འདྲ། །
བལྟ་བཅས་དང་ནི་བསྒྲ་བ་དང། །
རིགས་མཐུན་ཇེས་སུ་སྒྲ་བ་དང། །
གཟུགས་བརྙན་དང་ནི་ས་ས་བསྟེན། །
གཟུགས་མཚུངས་མཁས་དང་ཡང་དག་འཇལ། །
མཚན་ཉིད་མཐུན་འདྲ་མཚུངས་པ་དང། །

མཐུན་ཕྱོགས་དགེར་ཆུས་དགེ་དང་རྟོག །
དམན་དང་ཅུང་ཟད་དམན་སོགས་དང། །
རབ་ཏུ་སྣ་དང་ས་ས་བཟློག །
རིགས་མཐུན་མཉམ་ཆུས་སྣ་དག་དང། །
གང་ཡང་དམན་མིན་དོན་ཅན་ཚོག །
འགྲུ་མང་པོ་ཡི་ཚོག་སྡུད་ནི། །
རི་བོང་མཚན་མའི་གདོང་ཅན་སོགས། །
འགྱན་དང་རྒྱལ་དང་སྡང་བ་དང། །
འཁྱ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་པ་དང། །
འཐབ་པ་དང་ནི་འཕྱ་བ་དང། །
སྨ་འབེབས་ཁྲེད་དང་སྨོད་པ་དང། །
ཅོ་འདྲི་བ་དང་འགོག་པ་དང། །
དགོད་དང་ཕྲག་དོག་མི་བཟོད་དང། །
དེ་ཡི་སྐལ་བཟང་འཕྲོག་ཁྲེད་དང། །
དེ་ཡི་མཛོས་པ་ཟུམ་ཁྲེད་དང། །
དེ་དང་འགྱན་ལས་ཚར་གཅོད་དང། །
དེ་དང་མཚུངས་ལས་ལྡོག་པར་མཛོས། །
དེ་ཡི་རྟེས་སུ་ཀུང་འཛིག་དང། །
དེ་ཡི་ནུས་པ་ལ་འཇུག་དང། །
དེ་ཡི་རྟེས་འགྲོ་རྟེས་སུ་འཆིང། །
དེ་ཡི་ངང་ཚུལ་དེ་འགོག་དང། །
དེ་ཡི་རྟེས་སུ་ཁྲེད་ཅེས་པའི། །
སྒྲ་རྣམས་མཚུངས་པ་གསལ་ཁྲེད་ཡིན། །
ཥ་གཤུང་ལས་མི་གསལ་མཚུངས་གསལ་སྒྲ། །

གྲོབ་མ་མཚུངས་དང་ཚོས་ཐུན་མོང། །
དེ་ཡི་རྟེས་སུ་བསྟེགས་པ་དང། །
དེ་དང་དབྱེར་མེད་གཉིས་སུ་མེད། །
རོ་གཅིག་ཐུན་དང་དེ་ལས་ལྡོག །
དེ་ལས་ཆད་ཐུང་དེ་དང་ནི། །
ཚུལ་གཅིག་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང། །
དེ་ཉིད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་སོགས། །
མཁས་པས་ལས་སྤྱར་བ་སྟ་ཚོགས་ཡོད། །
ཁ བཟོད་འདོད་དོན་ཉིད་དཔེ་ཡི། །
གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་གཟུགས་ཅན་རྒྱན། །
ཁ དེ་ལ་ནང་གསེས་ཉི་ཤུ་སྟེ། །
བསྡུས་དང་མ་བསྡུས་བསྡུས་མ་བསྡུས། །
མཐའ་དག་ཆ་ཤས་ཆ་ཤས་ཅན། །
ཡན་ལག་གཅིག་སོགས་ལྡན་པ་དང། །
མི་ལྡན་མི་མཉམ་ཁྱད་པར་ཅན། །
འགལ་དང་རྒྱུ་དང་སྤྱར་བ་དང། །
དཔེ་དང་སྟོག་པ་ཅན་དང་འགོག ། །
མཉམ་འཇོག་གཟུགས་ཅན་བསྟོན་དོར་རོ། ། །
ཁ དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་བར་གྱི། ། །
འབྲེལ་སྒྲ་བསྡུས་པ་བསྡུས་པའི་གཟུགས། ། །
ཁ བར་གྱི་འབྲེལ་སྒྲ་མ་བསྡུས་པ། ། །
མ་བསྡུས་པ་ཡི་གཟུགས་ཅན་ནོ། ། །
ཁ དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་པོ་ཡི། ། །
བར་དུ་འབྲེལ་སྒྲ་འགའ་ཞིག་ནི། ། །

བསྡུས་ཤིང་འགའ་ཞིག་མ་བསྡུས་པ། །
བསྡུས་ཤིང་མ་བསྡུས་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན། །
གཟུགས་བྱས་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
ཆ་ཤས་གཟུགས་བྱས་ཆ་ཅན་ནི། །
གཟུགས་སུ་མ་བྱས་ཆ་ཤས་གཟུགས། །
དེ་ལས་ལྷག་ཏུ་གཟུགས་སུ་བཀོད། །
ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་སོ་སོའི་ཚོས། །
ཕན་ཚུན་ལྡན་པ་ལྡན་པའི་གཟུགས། །
གཟུགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་མི་ལྡན་པ། །
མི་ལྡན་པ་ཡི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
ཡན་ལག་ཅན་ནི་གཟུགས་བྱས་ལ། །
ཡན་ལག་གཟུགས་སུ་བྱས་མ་བྱས། །
ཅི་ལྟར་རིགས་པའི་འཛིན་འགྲོས་ལྟར། །
སྲེལ་མར་སྦྱོར་བ་མི་མཉམ་གཟུགས། །
དམིགས་བསལ་ཚོས་འགའ་གཟུགས་སུ་བྱས། །
ཁྱད་པར་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
དཔེ་དེར་སྒྲིད་མིན་ཁྱད་ཚོས་འགའ། །
བཀོད་པ་འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དཔེ་དངོས་སུ། །
རྟོགས་བྱེད་རྒྱ་ཡི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
དཔེ་དང་དོན་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དག །
སྒྲ་མཚུངས་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

ཅ། གཟུགས་བཀོད་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཞན།
མཚུངས་སྒྲས་གསལ་བྱེད་དཔེ་ཡི་གཟུགས།
ཅ། གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་དཔེ་དཔེ་ཅན།
སོ་སོར་དགྲེ་འབྱེད་ལྷོག་པའི་གཟུགས།
ཅ། གཟུགས་ཅན་ཞིད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ནི།
ཁྱད་ཚོས་འགལ་བ་ཞིད་མཐོང་བས།
གཟུགས་ཅན་དེ་ལ་སྣང་ལྟར་བརྗོད།
དེ་ནི་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ།
ཅ། གཟུགས་བཀོད་དཔེ་དོན་སྟོན་ཅན་དུ།
མཁན་བརྗོད་མཁན་འཇོག་གཟུགས་ཅན་ནོ།
ཅ། དཔེ་ཅན་དེ་ཞིད་གཟུགས་གཅིག་ཏུ།
བཀོད་ཟེས་དེ་ཡང་གཞན་ཞིག་གི།
གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་འཕར་མ་སྟེ།
གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ནི་གཟུགས་ཅན་ནོ།
ཅ། དངོས་སུ་དཔེ་ཅན་དེ་ཡི་ཚོས།
གང་ཞིག་བཀོད་པའི་ཟེས་སུ་སྣར།
གཟུགས་དེ་མིན་ཞེས་འགོག་བྱེད་པ།
བསྟོན་དོར་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བརྗོད།
ཇི་གས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་སོགས།
བརྗོད་ཚིག་ཐོག་མཐའ་བར་གང་ན།
གནས་དེས་ཚིག་ཀུན་གསལ་བྱེད་པ།
གསལ་བྱེད་རྒྱན་དུ་འདོད་པ་ཡིན།
ཅ། དཔྱི་ན་ཇི་གས་དང་བྱ་བ་དང་།
ཡོན་ཏན་ཟས་བཅས་ཐོག་གསལ་བཞི།

རིགས་དང་བྱ་བའི་བར་མཐའ་གསལ། །
ཕྲེང་བ་འགལ་དང་དོན་གཅིག་དང་། །
སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི། །
དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །
༈ རིགས་སྟོན་ཐོག་མའི་ཚིག་གིས་གཞན། །
གསལ་བྱེད་རིགས་བརྗོད་ཐོག་མའི་གསལ། །
༈ བྱ་ཚིག་ཐོག་མར་བཀོད་དེས་ཚིག །
གཞན་གསལ་བྱ་བརྗོད་ཐོག་མའི་གསལ། །
༈ ཡོན་ཏན་ཐོག་མར་བཀོད་དེས་ཚིག །
གཞན་གསལ་ཡོན་ཏན་ཐོག་མའི་གསལ། །
༈ ཁྱད་རྫས་ཐོག་མར་བཀོད་དེས་ཚིག །
གཞན་གསལ་རྫས་བརྗོད་ཐོག་མའི་གསལ། །
༈ རིགས་ཚིག་བར་དུ་བཀོད་དེས་ཚིག །
གཞན་གསལ་བར་གྱི་རིགས་བརྗོད་གསལ། །
༈ བྱ་ཚིག་བར་དུ་བཀོད་པ་དེས། །
གཞན་གསལ་བར་གྱི་བྱ་བརྗོད་གསལ། །
༈ རིགས་ཚིག་ཐ་མར་བཀོད་པ་དེས། །
གོང་གསལ་རིགས་བརྗོད་ཐ་མའི་གསལ། །
༈ བྱ་ཚིག་མཐར་གནས་གོང་གི་ཚིག །
གསལ་བྱེད་བྱ་བརྗོད་ཐ་མའི་གསལ། །
༈ ཐུ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་ཕྲེང་བ་ལྟར། །
གསལ་བྱེད་ཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་ཡིན། །
༈ གསལ་བྱེད་གཅིག་གིས་འགལ་བྱ་གཉིས། །
མཉམ་སྟོན་འགལ་བའི་གསལ་བྱེད་དོ། །

། དོན་གཅིག་དུ་མའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས། །
གསལ་སྟོན་དོན་གཅིག་གསལ་བྱེད་དོ། །
། སྒྲུར་ཚོས་འདུ་མཚུངས་གཞི་གཉིས་པོ། །
འགྲེལ་བྱས་སྒྲུར་བའི་གསལ་བྱེད་དོ། །
། ཚིག་དོན་གང་རུང་གནས་གསུམ་དུ། །
ཡང་ཡང་བཟློས་པ་བསྐོར་བའི་རྒྱུན། །
། དོན་བསྐོར་ཚིག་བསྐོར་གཉིས་ཀར་བསྐོར། །
བསྐོར་བའི་རྒྱུན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །
། མི་འདྲའི་ཚིག་གིས་དོན་གཅིག་ལ། །
ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་དོན་ལ་བསྐོར། །
། མི་འདྲའི་དོན་རྣམས་ཚིག་གཅིག་ལ། །
ཡང་ཡང་བཟློས་པ་ཚིག་ལ་བསྐོར། །
། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་ཕ་ཕྱི། །
གཉིས་ཀར་ཡང་བཟློས་གཉིས་ཀར་བསྐོར། །
། དོན་དེ་དགག་བྱར་བྱས་ནས་དེ། །
སྒྲུབ་ཏུ་མི་སྲིན་འགོག་པའི་རྒྱུན། །
། དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་སྟེ། །
འདས་དང་མ་འོངས་དང་ལྡན་འགོག
ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རྒྱུ་དང་འབྲས། །
རྟེས་གནང་དབང་དང་ཁ་ཅིག་པ། །
ཤིས་བརྗོད་ཐུབ་མོ་ཁོག་འབད་པ། །
གཞན་དབང་ཐབས་དང་ཁྱོ་བ་དང་། །
ཕ་ངན་འཇོད་དང་ཟེ་ཚོམ་དང་། །
སྒྲུར་བ་དོན་གཞན་རྒྱུས་འགོག་པའོ། །

། བྱང་ཟིན་དོན་དེར་མིན་པའི་བློ། །
སྐྱེས་པ་(པས་) འགོག་པ་འདས་པ་འགོག །
། མངོན་སུམ་ཡུལ་ལྡན་དང་ལྡའི་དོན། །
འགོག་བྱེད་ཚིག་བརྗོད་ད་ལྡར་འགོག །
། ཐར་བྱང་བརྗོད་དོན་གང་ཞིག་གིས། །
ཕྱིས་འབྱང་འགོག་བྱེད་མ་འོངས་འགོག །
། དགག་བྱའི་ཁྱད་ཆོས་དང་འགལ་བའི། །
འགོག་བྱེད་བརྗོད་པ་ཆོས་འགོག་པ། །
། ཆོས་ཅན་ཁྱད་ཆོས་ཁས་བླངས་ནས། །
ཆོས་ཅན་མཐོང་འགོག་ཆོས་ཅན་འགོག །
། འབྲས་དེ་འབྱང་བའི་རྒྱུ་གང་ཞིག །
ལྷོན་བྱས་མེད་ཅེས་རྒྱུ་འགོག་པའོ། །
། རྒྱུ་འགའ་ཚོགས་ཀྱང་དེར་བརྟེན་འབྲས། །
མ་བྱང་མཚར་ལྷོན་འབྲས་བུ་འགོག །
། རྟེས་གནང་ལྡར་བྱས་ཐབས་གཞན་གྱིས། །
སྒྲུབ་ཏུ་མི་སྲིད་རྟེས་གནང་འགོག །
། དགེ་མཚན་ལྡན་ཀྱང་རང་དབང་ཉིད། །
གཙོ་ཆེས་འགོག་བྱེད་དབང་གིས་འགོག །
། དོན་དེར་མ་གྱུས་གཞན་དུ་ནི། །
གྱུས་པར་ལྷོན་པ་མ་གྱུས་འགོག །
། ཤེས་བརྗོད་ཚིག་གིས་གསལ་བྱས་ནས། །
དེ་ཉིད་འགོག་བྱེད་ཤེས་པའི་འགོག །
། ཚིག་རྫུས་བརྗོད་པ་ལྷོན་འགྲོ་བས། །
དོན་དེ་འགོག་བྱེད་རྫུས་མོས་འགོག །

། དོན་དེ་སྒྲུབ་ལ་བསྒྲལ་བ་ལྟར། །
བྱས་ནས་དེ་འགོག་གྲོག་ཀྱིས་ཀྱིས་འགོག །
། ཁྱོད་ལྟར་འབད་ཀྱང་རང་འདོད་ཚོག །
ཁ་ནས་ཐལ་ཞེས་འབད་པས་འགོག །
། གཞན་ཀྱི་དབང་སོང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །
དབང་ལྟར་འདོད་ཅེས་དབང་གིས་འགོག །
། ཆེད་དཀའི་ཐབས་མང་བཀོད་བྱས་ནས། །
དོན་དེ་ཀྱིས་ཞེས་ཐབས་ཀྱིས་འགོག །
། བྱས་དང་མ་བྱས་ཁྱད་ཅི་ཞེས། །
ཁྱོ་ཚོག་གིས་འགོག་ཁྱོ་བས་འགོག །
། བྱ་བར་འོས་པ་མ་བྱས་པར། །
ཕྱ་ངན་ཚུལ་སྟོན་སྲིང་རྗེས་འགོག །
། སྒྲུབ་འོས་དོན་འགའ་མ་སྒྲུབ་པར། །
འཁྱོད་པའི་ཚོག་སྨྲས་འཁྱོད་པས་འགོག །
། དེ་འམ་གང་ཡིན་ཁྱད་པར་འདིས། །
དེ་མིན་ཞེས་བརྗོད་ཟེ་ཚོམ་འགོག །
། དཔེ་དོན་ཟུན་མོང་ཆོས་སྒྲར་ནས། །
གཟུགས་བཀོད་དཔེ་འགོག་སྒྲར་བའི་འགོག །
། དོན་གཞན་མཚུངས་ཆོས་དངོས་བསྟན་ནས། །
དངོས་དེའི་ཆོས་འགོག་དོན་གཞན་འགོག །
། ཁྱད་འཕགས་རྒྱ་ཡིས་དེ་ཉིད་ལ། །
བསྟོད་པ་མིན་བརྗོད་རྒྱ་ཡིས་འགོག །
། དོན་དེ་བསྒྲབ་ཅར་སྟོན་བཀོད་ནས། །
སྒྲུབ་ཕྱིད་རྗེས་བཀོད་དོན་གཞན་བཀོད། །

། དཔེ་བ་ཆུམ་པ་བཏུད་ཡིན་ཏེ། །
ཀུན་ཁྱབ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་དང་། །
སྣང་དང་འགལ་དང་མི་འོས་འོས། །
འོས་ཤིང་མི་འོས་དེ་སྟོག་བཏུད། །
། དོན་ཆོས་བསྒྲུབ་ཆར་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི། །
སྒྲུབ་ཅིང་བཀོད་པ་ཀུན་ཁྱབ་དོན། །
། ཁྱད་ཅན་བསྒྲུབ་ཆར་ནུས་ལྡན་ཀྱི། །
སྒྲུབ་ཅིང་བཀོད་པ་ཁྱད་གནས་སོ། །
། སྒྲུབ་ཅིང་སྒ་གཅིག་དོན་གཉིས་སོགས། །
འཇུག་བཀོད་སྣང་བའི་དོན་གཞན་བཀོད། །
། སྟོན་ཡོན་བསྒྲུབ་ཆར་སྒྲུབ་ཅིང་། །
དེ་མཚུངས་བཀོད་པ་འགལ་དོན་གཞན། །
། འོས་མིན་བསྒྲུབ་ཆར་སྒྲུབ་ཅིང་། །
འོས་མིན་བཀོད་པ་མི་འོས་པའོ། །
། འོས་པའི་བསྒྲུབ་ཆར་སྒྲུབ་ཅིང་། །
དེ་མཚུངས་བཀོད་པ་འོས་པའི་དོན། །
། གཉིས་ཀྱིས་འོས་དང་མི་འོས་གཉིས། །
བསྒྲུབ་ཆར་བཀོད་དེ་སྒྲུབ་ཅིང་། །
རིམ་བཞིན་སྟོན་ཡོན་གཉིས་ལྡན་འགོད། །
འོས་ཤིང་མི་འོས་དོན་གཞན་བཀོད། །
། གཉིས་ཀྱིས་མི་འོས་འོས་པ་གཉིས། །
བསྒྲུབ་ཆར་བཀོད་དེ་སྒྲུབ་ཅིང་བ། །
རིམ་བཞིན་མི་འོས་འོས་པ་འགོད། །
མི་འོས་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད། །

ཁ། ཐུ་ཤུགས་སྐབས་ཐོབ་ཅེ་རིགས་ཀྱིས། །
དབེ་དོན་མཚུངས་པར་གོ་ཆེད་སྐར། །
མི་འདྲའི་ཁྱད་ཚོས་ལྡན་པ་ཡི། །
དཔྱ་བ་འབྱེད་བྱེད་སྟོག་པ་ཅན། །
ཁ། གཅིག་སྟོག་གཉིས་སྟོག་ཐུན་བའི་སྟོག །
འགོག་དང་གཏན་ཚོགས་སྟོག་པ་ཅན། །
ཐུས་ཟིན་མཚུངས་པའི་སྟོག་ཅན་ལྟ། །
རྟེན་དང་ལྡོག་པའི་སྟོག་ཅན་ཏེ། །
རྟོག་པས་མཚུངས་པའི་སྟོག་ཅན་གཉིས། །
མཚུངས་ཚོས་མ་ཟིན་འབྱེད་བྱེད་ཟིན། །
མཚུངས་ཚོས་འབྱེད་བྱེད་གཉིས་ཐུས་ཟིན། །
འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་སྟོག་ཅན་གཉིས། །
རིགས་མཐུན་སྟོག་པ་ཅན་ནམས་ཏེ། །
སྟོག་ཅན་རྒྱན་ནི་བཅུ་དུ་འདོད། །
ཁ། མའི་ཚོས་མཚུངས་ཁྱད་གཅིག་གིས། །
འབྱེད་བྱེད་གཅིག་གི་སྟོག་པ་ཅན། །
ཁ། དབེ་དོན་མཚུངས་བསྟན་གཉིས་ཀ་ཡི། །
འབྱེད་བྱེད་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོག །
ཁ། དབེ་དོན་གཉིས་ཀར་ཐུ་ཐུར་ཞིང་། །
མཚུངས་ལས་འབྱེད་བྱེད་ཐུར་ཅན་སྟོག །
ཁ། བས་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱད་གཅིག་གིས། །
མཚུངས་འགོག་འགོག་པའི་སྟོག་པ་ཅན། །
ཁ། ཚོས་འགས་མཚུངས་ཀྱང་མི་འདྲའི་ཚོས། །
ཏགས་ས་བཀོད་པ་གཏན་ཚོགས་སྟོག །

ཁ་པེ་དོན་ཕྱད་པར་རྟེན་གྱིས་འཇྱེད། །
ཤུགས་ལས་མཚུངས་རྟོགས་རྟེན་གྱི་ལྟོག །
ཁ་པེ་ལས་དོན་ལྡོག་འཇྱེད་ཕྱེད་ལ། །
མཚུངས་པར་ཤུགས་རྟོགས་ལྡོག་པའི་ལྟོག །
མཚུངས་ཆོས་འཇྱེད་ཕྱེད་གཉིས་ལ་ཟིན།
ཆོས་དང་འཇྱེད་ཕྱེད་ལ་ཟིན་ལྟོག །
མཚུངས་ཆོས་མ་ཟིན་འཇྱེད་ཕྱེད་ཆོས། །
དངོས་ཟིན་དེ་ཡི་ལྟོག་པ་ཅན། །
རིགས་སུ་མཐུན་ཀྱང་ཆོས་ཐ་དད། །
འཇྱེད་ཕྱེད་རིགས་མཐུན་ལྟོག་པ་ཅན། །
ཡོངས་གྲགས་རྒྱ་བཟློག་མ་གྲགས་པའི། །
ཕྱི་ནང་རྒྱ་ཀི་ཅུང་ཟད་དམ། །
འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །
སྟོན་པ་སྲིད་པ་ཅན་དུ་བརྗོད། །
དཔྱ་ན་གསུམ་སྟེ་ཕྱི་དང་ནི། །
ནང་གི་རྒྱ་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན། །
རྒྱ་མེད་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཅམ། །
སྟོན་པ་སྲིད་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །
ཡོངས་གྲགས་རྒྱ་བཀག་ཕྱི་ཡི་རྒྱ། །
ཅུང་ཟད་ཅམ་སྟོན་ཕྱི་སྲིད་ཅན། །
ཡོངས་གྲགས་རྒྱ་བཀག་ནང་གི་རྒྱ། །
ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ནང་སྲིད་ཅན། །
རྒྱ་གཞན་བཀག་ནས་འབྲས་བུ་ཅམ། །
སྟོན་ཕྱེད་འབྲས་སྟོན་སྲིད་པ་ཅན། །

། བརྗོད་འདོད་དཔེ་ཅན་ལ་བསམས་ནས།
དེ་མཚོན་དཔེ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིས། ।
དཔེ་ཅན་བསྡུས་ནས་སྟོན་བྱེད་པ། ।
དེ་འདྲ་བསྡུས་བརྗོད་རྒྱན་དུ་འདོད། ।
། དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ་སྒྲོ་ཀུ་དང་ནི། ।
ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཁྱད་ཚོས་མཚུངས། ।
དེ་ལས་ལྷོག་དང་སྟོན་མེད་ཀྱི། ।
བསྡུས་བརྗོད་ཞེས་བྱ་རྣམ་པ་བཞི། ।
། ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཚོས་མཚུངས་པའི། ।
དཔེར་བསྡུས་དེ་ཡི་བསྡུས་བརྗོད་རྒྱན། ।
། ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པའི་ཚོས། ।
བརྗོད་ནས་བསྡུས་པ་དེ་བསྡུས་བརྗོད། ।
། དོན་ལ་མི་ལྡན་ཚོས་འགར་བསམས། ।
དེ་བཟླ་དཔེ་བརྗོད་སྟོན་མེད་བསྡུས། ।
། ཡོངས་གྲགས་ལས་བརྒལ་ཏུད་ཆེན་པོས། ।
དོན་ཀྱི་ཁྱད་སྟོན་ཕུལ་བྱུང་རྒྱན། ।
། དབྱེ་ན་ཁྱད་འཕགས་ཕེ་ཚོམ་དང་། ।
ངེས་པ་ངོ་མཚར་ཕུལ་བྱུང་བཞི། ।
། དོན་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དེ་ལས་ལྷག ।
དཔེ་ལ་མེད་སྟོན་ཁྱད་འཕགས་ཕུལ། ।
། དོན་ཚོས་འགའ་ལ་ཕེ་ཚོམ་ཞེས། ।
ཏུད་བརྗོད་ཕེ་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་ངོ་། ।
། ངེས་རྟེད་དཀའ་ལྡར་ཏུད་བྱས་ནས། ।
རྣགས་ཀྱིས་ངེས་རྟེད་ངེས་པ་ཕུལ། ।

ཀ ངོན་ཚོས་གཅིག་ལ་ཁྱད་འཕགས་པའི། །
ཚད་འདས་བསྟན་པས་བརྗོད་ཅོ་མཚར་ཕུལ། །
ཁ ས་ཀས་དང་ལྡན་པའམ་ས་ཀས་ཝེད་ཀྱི། །
ཁྱད་ཚོས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལས། །
ནམ་པ་གཞན་དུ་སྨྲ་བཏགས་པའི། །
རབ་རྟོག་ཟླ་ལྡན་རབ་རྟོག་ཆུན། །
ག ཏཱི་ན་ས་ལས་ལྡན་ས་ལས་ཝེད་དང་།
ཏིང་འཛིན་རབ་རྟོག་ནམ་པ་གསུམ། །
ང ས་ལས་ལྡན་ཚོས་དངོས་གཞན་ཞིག་ཏུ། །
ཟླ་བཏགས་ས་ལས་ལྡན་རབ་རྟོག་སྟེ། །
ཅ ས་ལས་ཝེད་ཚོས་དེ་གཞན་ཞིག་ཏུ། །
ཟླ་བཏགས་ས་ལས་ཝེད་རབ་རྟོག་གོ ། །
ཆ ས་ལས་ཝེད་དངོས་པོར་ས་ལས་ལྡན་ཚོས། །
ཟླ་བཏགས་སྨྲ་ལྡན་ཏིང་འཛིན་རྟོག ། །
ཇ རབ་རྟོག་སྨྲ་ནི་དགུ་ཡོད་དེ། ། །
སྐམ་དང་དོགས་དང་ངེས་དང་འདྲ། ། །
རྟོག་དང་མིན་ནམ་ཅིས་མ་ཡིན། ། །
ཇི་ལྟར་མིན་དང་བཞིན་སྨྲ་བཅས། ། །
འདི་ནམ་ས་རབ་རྟོག་གསལ་ཟླ་ལས། ། །
མཚུངས་གསལ་ལ་སྨྲ་དང་མི་འདྲའོ། ། །
ཉ ཏེ་པོ་ཤེས་ཟླ་ཏེ་དངོས་བཏགས་ཆུ། ། །
ཅི་ཇིགས་གཅོར་སྟོན་ཆུ་ཡི་ཆུན། ། ། །
ཏ ཏཱི་ན་ནམ་ས་བཅུ་ཏུག་ཟླ། ། ། །
ཏངོས་པོ་ཏངོས་མེད་མཚར་ཆུ་ཟླ། ། ། །

ཆ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་གསུམ་གྱི། །
དངོས་པོར་བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་གཉིས། །
བྱེད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་རྒྱུ་གཉིས། །
སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་དང་། །
ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད། །
ལས་ལ་རྣམ་འགྱུར་ཐོབ་བྱ་གཉིས། །
ཤེས་བྱེད་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས། །
དངོས་མེད་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་མེད་པས། །
འཐས་བྱ་ཡོད་མེད་བསྐྱེད་པ་གཉིས། །
དང་པོ་ལ་ཡང་ལྷ་ན་མེད། །
ཞིག་ནས་མེད་དང་ཕན་ཚུན་མེད། །
ལྷང་ནས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་བཞི། །
རྒྱུ་མེད་འཐས་བྱ་མེད་སྐྱེད་གཅིག །
མཚན་བའི་རྒྱུ་ལ་རིང་འཐས་དང་། །
རྒྱུ་འཐས་ལྷན་ཅིག་འཐས་བྱ་ལྟ། །
རིགས་མིན་རིགས་པའི་རྒྱུ་བཅས་ལྟ། །
དངོས་དེས་ལྟར་མེད་འཐས་སྐྱེད་པ། ། ᳘
སྐྱེད་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡི་རྒྱན། །
དངོས་དེས་ཆོས་གཞན་ཉམས་བྱེད་པར། ᳘
སྟོན་གང་ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། ། ᳘
འགྱུར་བྱ་གང་ཞིག་འགྱུར་བྱེད་ཀྱིས། ། ᳘
བསྒྱུར་བར་སྟོན་པ་རྣམ་འགྱུར་རྒྱུ། ། ᳘
འཐོབ་བྱ་གང་ཞིག་ཐོབ་བྱེད་དེས། ᳘
ཐོབ་པར་སྟོན་པ་འཐོབ་བྱའི་རྒྱུ། ।

ཁ། གང་ཞིག་བརྗོད་པས་དུས་བཞི་སོགས། །
ཤེས་འགྱུར་ཕྱི་ཡི་ཤེས་བྱེད་རྣམ། །
ཁ། གང་ཞིག་བརྗོད་པས་སྐྱེས་བུའི་སེམས། །
ནང་ཁྱད་ཏུ་ཆོགས་བྱེད་ནང་ཤེས་རྣམ། །
ཁ། ཐར་མེད་རྣམ་དེས་འབས་བུ་གཞན། །
འབྱུང་སྟོན་སྤ་ནས་མེད་བྱེད་རྣམ། །
ཁ། རྣམ་འགའ་ཞིག་ལས་འབས་བུ་གཞན། །
ཐོབ་སྟོན་ཞིག་ནས་མེད་པའི་རྣམ། །
ཁ། ཕན་ཚུན་མི་གནས་རྣམ་དེས་འབས། །
གཞན་ཐོབ་ཕན་ཚུན་མེད་པའི་རྣམ། །
ཁ། རྣམ་གང་སྒངས་པས་འབས་བུ་གཞན། །
ཐོབ་བརྗོད་སྒངས་ནས་མེད་རྣམ་ཀུན། །
ཁ། རྣམ་ལ་དགག་ཚོག་བཅོགས་མར་སྒྲ། །
བཏགས་པ་མཐའ་བཟུང་ཚོག་བརྗོད་པས། །
འབས་བུ་མ་འོངས་མེད་སྐྱེད་སྟོན། །
རྣམ་མེད་པས་ནི་འབས་མེད་སྐྱེད། །
ཁ། རིང་ན་གནས་པའི་རྣམ་གང་ལས། །
འབས་བུ་སྐྱེད་སྟོན་རིང་འབས་རྣམ། །
ཁ། རྣམ་དང་འབས་བུ་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །
འབྱུང་སྟོན་རྣམ་འབས་ལྡན་ཅིག་པ། །
ཁ། འབས་བུ་ཐོན་དང་དེ་རྗེས་རྣམ། །
འགྲུབ་སྟོན་རྣམ་ལས་འབས་བུ་ཐུ། །
ཁ། རྣམ་དེས་འབས་བུ་མི་འོས་པ། །
གཞན་ཞིག་སྐྱེད་སྟོན་རིགས་མེད་རྣམ། །

ཁ ཐུགས་དེས་འོས་པའི་འབྲས་བུ་གཞན། །
ཐུགས་བར་སྟོན་གང་རིགས་པའི་ཐུགས། །
ཁ ཕྱི་ནང་ནམ་འགྱུར་བརྟ་སོགས་ཀྱིས། །
བསམ་དོན་གོ་ཆྱད་ཕྱ་མོའི་ཆུན། །
ཁ དཔེ་ན་ཟླར་གྱི་ཕྱ་མོ་དང་། །
ནམ་པའི་ཕྱ་མོ་གཉིས་སུ་འདོད། །
ཁ བསམ་དོན་མཚོན་ཆྱད་ཕྱི་ཡི་བརྟས། །
གོ་ཆྱད་ཟླར་གྱི་ཕྱ་མོར་འདོད། །
ཁ བསམ་དོན་མ་སྨོས་ནམ་འགྱུར་གྱིས། །
དོན་སྟོན་ནམ་པའི་ཕྱ་མོའོ། །
བསྒྲིབ་ཆྱའི་དོན་གང་སྒྲིབ་ཆྱད་ཀྱིས། །
ཟླལ་དུ་ཁ་བསྒྲར་ཆ་ཡི་ཆུན། །
ཁ དཔེ་ན་བཞི་སྟེ་འོས་པ་དང་། །
མི་འོས་ཟླལ་ཀྱིས་སྨད་དང་བསྟོད། །
ཁ གསལ་ཟིན་འོས་པའི་བསྒྲིབ་ཆྱའི་དོན། །
དེ་མཐུན་སྒྲིབ་ཆྱད་འོས་པ་གཞན། །
ཟླལ་ཀྱིས་སྨས་ཏེ་ཕྱིད་ཆྱད་པ། །
འོས་པའི་ཆ་ཡི་ཆུན་དུ་འདོད། །
ཁ གསལ་ཟིན་འོས་མིན་དངོས་པོ་ཞིག །
སྒྲིབ་ཆྱད་འོས་པའི་དངོས་གཞན་ལ། །
བསྒྲར་ནས་ཟླལ་ཀྱིས་ཕྱིད་ཆྱད་པ
མི་འོས་པ་ཡི་ཆ་ཆུན་ཞིད། །
ཁ བསྒྲིབ་ཆྱའི་སྐྱོན་སོགས་བསྟོད་པའི་ཚུལ། །
ཆུས་ཏེ་སྨད་པ་ཟླལ་ཀྱིས་སྨད། །

ཁ། ཐུགས་རྗེད་ཟླ་ལ་གྱིས་སྨད་པའི་ཤུགས། །
ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་བསྟོད་པའི་ཚ། །
ཁ། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཞོ་རིམ་ལྟར། །
དཔེ་ཆམས་བཀོད་པ་རིམ་པ་ཅན། །
ཁ། ཁྱད་འཕགས་ཉམས་ལྟན་དགའ་བའི་ཕེམས། །
དངོས་སུ་སྟོན་རྗེད་དགའ་བའི་ཆུན། །
ཁ། དཔྱ་ན་དངོས་ཐོབ་དགའ་བ་དང་། །
གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཤེ་དགའ་བ་གཉིས། །
ཁ། དགའ་ཡུལ་དངོས་ཐོབ་དགའ་བའི་ཉམས། །
སྟོན་རྗེད་དངོས་ཐོབ་དགའ་བའི་ཆུན། །
ཁ། གཟུགས་བརྙན་ཅམ་ལའང་དགའ་བའི་ཉམས།
སྟོན་རྗེད་གཟུགས་བརྙན་དགའ་བའི་ཆུན། །
ཁ། ཕྲེག་ས་ཁུགས་ཉམས་བཆུད་གང་བུང་གི །
ཆམ་འགྱུར་སྟོན་པ་ཉམས་ལྟན་ཆུན། །
དཔྱ་ན་ཆམ་པ་བཆུད་ཡིན་ཏེ།
ཕྲེག་དང་དྲག་ཤུལ་དཔའ་བ་དང་། །
ཕྱིང་ཇེ་མི་ལྷག་བཞད་གད་དང་། །
ཆད་ཟླང་དང་ནི་འཇིགས་བུང་ངོ། ། ।
ཁ། ཁྱད་འཕགས་ཡོན་ཏན་ལྟན་པ་ཡི། །
ཉམས་འགྱུར་བརྗོད་པ་ཕྲེག་པའི་ཉམས། །
ཁ། ཁྲོས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ། །
དྲག་ཤུལ་ཆེ་སྟོན་དྲག་ཤུལ་ཉམས། །
ཁ། ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་ལྟན་པ་ལས། །
ཐོ་བ་འཕེལ་སྟོན་དཔའ་བའི་ཉམས། །

꣡ ལྷག་བསྟལ་རྒྱ་དང་དེ་འབྲས་ལ། །
སྟོང་པར་མི་བཟོད་ལྷོང་རྡེའི་ཤུལས། །
꣡ ཡིད་དུ་མི་འོང་དངོས་པོ་ཡིས། །
ཞེ་ལོག་སྐྱེད་བྱེད་མི་ལྷག་ཤུལས། །
꣡ བརྗོད་པའི་ཚིག་དེས་ཤན་པ་པོར། །
བཞད་གད་འཕེལ་བྱེད་བཞད་གད་ཤུལས། །
꣡ སྟོན་མེད་ཁྱད་འཕགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །
ངོ་མཚར་སྐྱེས་སྟོན་ཆད་ཐུང་ཤུལས། །
꣡ འཇིགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱ་གང་ལས། །
སྒྲག་པའི་ཤུལས་སྟོན་འཇིགས་རུང་ཤུལས། །
꣡ གཞན་ལས་ཁྱད་འཕགས་ང་རྒྱལ་གྱི། །
ཚིག་སྨྲས་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན། །
꣡ འདོད་དོན་འགྲུབ་སྨད་ཚིག་གཞན་གྱིས། །
བརྗོད་པ་ཆུམ་གྱངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན། །
꣡ བྱ་བ་ཐོམ་ཚེ་སྟེས་དབང་གིས། །
རྒྱུན་གཞན་འཛིན་མས་སྟོན་ཀུན་ཕན་རྒྱན། །
꣡ བསམ་པའམ་ནི་འགྱོར་པའི་ཚེས། །
བློ་ན་མེད་སྟོན་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱན། །
꣡ དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ་བསམ་པ་དང་། །
འགྱོར་པ་བློ་མེད་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །
꣡ བསམ་པའི་ཁྱད་པར་བློ་མེད་ཚུལ། ། །
བརྗོད་པ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱན། ། །
꣡ གནས་སོགས་འགྱོར་པ་བློ་མེད་ཚེས། ། །
སྟོན་བྱེད་འགྱོར་པ་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱན། ། །

། དངོས་ཡོད་དོན་དེར་དེ་མིན་ཞེས། །
བསྟོན་ནས་བརྗོད་པ་བསྟོན་དོར་རྒྱན། །
། དཔྱི་ན་གསུམ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་དང་། །
ཡུལ་དང་རང་བཞིན་བཅས་པའོ། །
། ཁྱད་ཆོས་དངོས་དེ་གཞན་ཞིག་ཏུ། །
བརྗོད་དེ་ཆོས་ལ་བསྟོན་དོར་ཡིན། །
། ཡུལ་ལ་སྟོས་ནས་ཆམ་གཞན་དུ། །
འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ཡུལ་ལ་བསྟོན། །
། དངོས་དེའི་རང་བཞིན་གཞན་ཞིག་ཏུ། །
གནས་པར་སྟོན་པ་རང་བཞིན་ལའོ། །
། ཚིག་གཟུགས་གཅིག་པས་སྒྲུབ་བ་ལས། །
སྒྲ་དོན་གང་ཟུང་མཚུངས་པ་ཡིས། །
ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་གཞི་སྒྲུབ་ཆོས་དག །
ཏུ་མའི་དོན་ཅན་སྒྲུབ་བའི་རྒྱན། །
། དཔྱི་ན་གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་མིན། །
གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་ཚིག་འདྲ་དང་། །
བྱ་བ་ཐ་དད་མིན་པ་དང་། །
བྱ་བ་འགལ་མིན་འགལ་བའི་ལས། །
ངེས་པ་ཅན་དང་ངེས་པ་འགོག །
འགལ་མེད་འགལ་བ་ཅན་ཏེ་དགུ། །
། ཚིག་གཟུགས་གཅིག་ལ་གཅོད་མཚམས་ཀྱང་། །
ཐ་དད་མིན་པའི་སྒྲུབ་བའི་རྒྱན།
། གཟུགས་གཅིག་གཅོད་མཚམས་མི་འདྲ་བས། །
སྒྲུབ་ཏུང་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྒྲུབ། །

ཅ། ཕྱིར་གཞི་གཉིས་ཀས་བྱ་བ་གཅིག ।
ཕྱིད་སྟོན་བྱ་བ་ཐ་དད་མིན། ।
ཅ། ཕྱིར་ཆོས་མངོ་པའི་བྱ་བ་རྣམས། ।
གཞི་ལ་སྟོས་ནས་ཐ་དད་ཀྱང། ।
ཅ། འབས་བུ་གཅིག་གི་གོག་ལས་སུ་འགྱུར། ।
བྱ་བ་འགལ་མིན་ཕྱིར་བའི་རྒྱུན། ।
གཞི་ཆོས་ཕྱིར་བའི་བྱ་བ་འགལ། ।
འགལ་བའི་ལས་ཅན་ཕྱིར་བའི་རྒྱུན། ।
ཅ། གཉིས་ཀར་ཕྱིར་ཡང་སྐབས་དོན་འདིར། ।
ངེས་པར་འཇུག་སྟོན་ངེས་ཅན་ཕྱིར། ।
ཅ། ཕྱི་གཅིག་ཕྱི་དོན་གང་ཟུང་གིས། ।
ཕྱིར་ཆོས་གཅིག་ལ་ངེས་བསྟན་ནས། ।
ཕྱིར་ཡང་དེ་ཉིད་གཞན་ལའང་། ।
ལྷན་པར་སྟོན་པར་ངེས་འགོག་ཕྱིར། ।
ཅ། དོན་གྱི་ཕྱིར་གཞི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས། ।
དཔེ་ཡི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ।
འགལ་མེད་སོ་སོར་རིམ་ཕྱིར་བ། ।
འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བའི་རྒྱུན། ।
ཅ། དོན་གྱི་ཕྱིར་གཞིར་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས། ।
ཕན་ཚུན་འགལ་བར་ཕྱིར་ཟུང་ཞིང་། ।
དཔེ་ཡི་ཕྱིར་གཞིར་དེ་ལྟར་དུ། ।
ཟུང་མིན་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱིར། ।
ཅ། གང་དུ་ཡོན་ཏན་རིགས་ལ་སོགས། ।
ཁྱད་ཆོས་གཞན་འགའ་མ་ཚང་ཡང་། ।

དམིགས་བསལ་ཁྱད་པར་ལྡན་པར་སྟོན། །
དེ་ནི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན། །
དབྱེ་ན་ཡོན་ཏན་རིགས་དང་ལས། །
རྫས་དང་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་ལྔ། །
ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་ཚང་མིན་ཡང། །
ཁྱད་འཕགས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་བརྗོད། །
རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཚང་ཡང། །
ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད། །
བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་བྱས་པར། །
འབྲས་ཐོབ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད། །
རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཚང་ཡང། །
འབྲས་ཐོབ་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད། །
རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་མ་ཚང་ཡང། །
འབྲས་ཐོབ་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་བརྗོད། །
བརྗོད་འདོད་དང་ངོས་པོ་འགའ་ཞིག་གི། །
མིང་ངམ་རྣམ་གྲངས་གང་རུང་གིས། །
སྒོ་བཏགས་མཚུངས་ཆོས་གཅིག་ཉིད་དུ། །
མཚུངས་པར་སྟོན་བ་མཚུངས་སྟོན་རྒྱན། །
དབྱེ་ན་བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྟོན་དང། །
སྨད་པའི་མཚུངས་སྟོན་གཉིས་སུ་ཡོད། །
བསྟོད་པའི་ཡུལ་འགའ་མིང་གིས་སམ། །
རྣམ་གྲངས་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྟོན། །
སྨད་པའི་ཡུལ་འགར་མིང་གིས་སམ། །
རྣམ་གྲངས་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྨད། །

ཀ འགལ་བའི་ཆོས་འགའ་གཞི་གཅིག་ལ། ।
མཁན་དུ་འགྲོགས་སྟོན་འགལ་བའི་རྒྱུན། ।
ཁ དཔྱི་ན་ཏུ་ཀ་སྟེ་ཁྱད་གཞི་ནི། ।
ཐ་དད་བྱ་བ་འགལ་བ་དང་། ।
ཡོན་ཏན་ཕུས་དང་ཆོས་མང་འགལ། ।
གཞི་གཅིག་ལས་འགལ་སྣང་འགལ་ལོ། ।
ག ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་བྱ་བ་འགལ། ।
མཁན་དུ་འགྲོགས་སྟོན་དེ་ཡི་རྒྱུན། ।
ཁྱད་གཞི་གཅིག་གི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས། ।
འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡོན་ཏན་འགལ། ।
ཀ གཞི་གཅིག་སྟེང་དུ་འགལ་བའི་ཕུས། ।
མང་པོ་མཁན་འགོག་ཕུས་འགལ་རྒྱུན། ।
ཁ གཞི་གཅིག་འགལ་བའི་ཆོས་མང་ལྡན། ।
གཞི་གཅིག་ཆོས་མང་འགལ་བའི་རྒྱུན། ।
ག བྱ་བ་བྱས་མིན་བྱ་བའི་ལས། ।
ལྡན་སྟོན་གཞི་གཅིག་བྱ་འགལ་རྒྱུན། ।
ཀ འགལ་བའི་དངོས་པོ་ཆོག་ལ་སྣར། ।
སྒྲོལ་བ་གཙོར་བྱེད་སྣར་འགལ་རྒྱུན། ।
ཁ བསྟོད་པའི་སྐབས་མིན་འདོད་དབང་གིས། ।
བསྟོད་བྱས་སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱུན། ।
ག སྨད་པ་ལྡན་བྱས་དོན་དངོས་སྒྲ། ।
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཟོལ་བསྟོད་རྒྱུན། ।
ཁ དཔྱི་ན་མཐུ་དང་དཔའ་བ་ཟམས། ।
ཕུན་ཆོགས་སྣར་བའི་ཟོལ་བསྟོད་གསུམ། ।

ཅུས་མཐུའི་ཁྱད་བརྗོད་མ་སྐྱེས་ཞེས། ।
སྨད་པ་ལྟར་ཆུས་མཐུའི་ཐོལ་བསྟོད། ।
ཞུམ་མེད་ཡོན་ཏན་སྨད་པ་ལྟར། ।
ཆུས་པ་དཔའ་བའི་ཐོལ་བསྟོད་རྒྱན། ।
སྒྲ་དོན་གང་ཟུང་སྒྲུར་བ་ཡིས། ।
སྨད་པ་ལྟར་ཆུས་སྒྲུར་བའི་ཐོལ། ।
ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་གཞན་ཞིག་གིས། ।
དེ་མཚུངས་མཆོག་གམ་མཆོག་མིན་དུ། ।
ངེས་བསྟན་གསལ་བྱེད་སྒྲ་ལྟར་པས། ।
དོན་དངོས་མཆོན་བྱེད་ངེས་བསྟན་རྒྱན། ।
དབྱེ་ན་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་གྱི། ।
ངེས་བསྟན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། ।
མཆོག་གི་དོན་མཆོན་དཔེ་སྟར་བཀོད། ।
ངེས་བསྟན་སྒྲ་སྒྲུར་མཆོག་ངེས་བསྟན། ।
མཆོག་མིན་དཔེ་བཀོད་དོན་མཆོན་པའི།
སྒྲ་སྒྲུར་མཆོག་མིན་ངེས་བསྟན་རྒྱན། ।
ཡོན་ཏན་ལས་སོགས་ལྟར་ཅིག་ཏु། ।
འགྲོགས་སྟོན་ལྟར་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན། ।
དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ་ཡོན་ཏན་དང་། ।
ཆུ་བ་ཐ་དད་ཆུ་བ་གཅིག ।
གང་གི་ཡོན་ཏན་དངོས་གཞན་དང་། ।
ལྟར་བརྗོད་ཡོན་ཏན་ལྟར་ཅིག་བརྗོད། ।
གང་དང་ཆུ་བ་ཐ་དད་པའི། ।
དངོས་པོ་མཉམ་བརྗོད་དེ་ཡི་རྒྱན། ।

། ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་བྱ་བ་གཅིག ।
ལྷན་བརྗོད་བྱ་བ་གཅིག་པའི་རྒྱན། ।
། བརྗོད་འདོད་ཡོན་ཏན་ལས་ལ་སོགས། ।
ཕན་ཚུན་བསྟོལ་བ་ཡོངས་བརྗེས་རྒྱན། ।
། མངོན་འདོད་དངོས་པོ་སྦྱང་སྒྲུབ་ཕྱིར། ।
གེགས་མེད་སྟོན་པ་ཤིས་བརྗོད་རྒྱན། ।
། ནམ་པ་མི་འདྲའི་རྒྱན་གཉིས་ཡན། ।
མཁན་དུ་བསྲེས་པ་རབ་སྒྲིལ་རྒྱན། ।
། དཔྱི་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་དང་། ।
སྟོབས་མཚུངས་རབ་སྒྲིལ་ནམ་པ་གཉིས། ।
། བསྲེ་བྱའི་རྒྱན་ནམས་ཕན་ཚུན་སྟོས། ।
གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་རབ་སྒྲིལ་རྒྱན། ।
། བསྲེ་བྱའི་རྒྱན་ནམས་རང་དབང་དུ། ।
སྒྲིལ་བ་སྟོབས་མཚུངས་རབ་སྒྲིལ་ཡིན། ।
། ཆོས་བཞིའི་བསམ་པའི་དབང་བྱས་ནས། ।
སྒྲུབ་བའི་སྒྲན་ངག་དགོངས་པ་ཅན། ।
དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་གནད་བསྡུས་པ། ।
གཉིས་པའི་སྟོམ་ཙམ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ।

ལེའུ་གསུམ་པ།

། རྟོད་ཕྱིད་ཚིག་གང་ཡིག་གཟུགས་དང་། ।
སྒྲ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་བ་ལས། ।
ཚིག་སྦྱོར་མཇོས་ཤིང་བརྗོད་དོན་ཀྱང་། ।
ལེགས་པར་སྟོན་ནས་སྒྲ་ཡི་རྒྱན། ।

ཅ་བའི་དབྱེ་བ་ཆུམ་གསུམ་སྟེ། །
ཡི་ཀེ་བསྐོར་བའི་ཟུང་ལྡན་དང་། །
བྱ་དཀའི་ཆུམ་གྲངས་གཞན་དང་ནི། །
དབྱངས་སོགས་ཅས་པའི་བྱ་དཀའོ། །
ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་གཟུགས་མཚུངས་པའི། །
ཡི་ཀེའི་བར་དུ་ཚིག་གཞན་གྱིས། །
ཆོད་དང་མ་ཆོད་ཅི་དེགས་པས།
ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་ཟུང་ལྡན་རྒྱན། །
ཡི་ཀེ་བསྐོར་བའི་ཟུང་ལྡན་ལ། །
དང་པོར་ཡོད་དང་གཞན་ལ་ཡོད། །
མཐའ་ཐོག་སྦྱར་དང་ཀུན་ཏུ་སྦྱར། །
བསྲེས་དང་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་དྲུག །
ཟུང་ལྡན་ཚིག་དེ་ཁང་པ་ཡི། །
ཐོག་ཡོད་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཡིན། །
བར་མ་ཆོད་དང་བར་ཆོད་དང་།
ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་ཟུང་ལྡན་གསུམ། །
ཟུང་ལྡན་ཚིག་ནི་ཐ་ཕྱིའི་བར། །
གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་དེའི་ཟུང་ལྡན། །
ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཁང་པ་ཡི། །
རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་གསུམ་གསུམ་བཞིར། །
བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི། །
དབྱེ་བ་ཆུམ་པ་བཅོ་ལྔ་ཡོད། །
ཟུང་ལྡན་ཚིག་གི་ཐ་ཕྱིའི་བར། །
གཞན་གྱིས་ཆོད་གང་ཆོད་པའི་ཟུང་། །

། བར་དུ་ཆོད་པ་ཆུང་པ་ནི། །
གཉིས་རིར་ཡོད་པའི་དཔྱ་བ་ཏུག །
གསུམ་རིར་ཡོད་པ་ནམ་གསུམ་དང་།
བཞི་ཀའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་གཅིག །
ཉ་གཉིས་ཡོད་པ་ནམ་གསུམ་སྟེ། །
བར་དུ་ཆོད་པ་བཅུ་གསུམ་མོ། །
། རྒྱང་ལྡན་ཚིག་གི་སྡེ་ཕྱིའི་བར། །
ཚིག་འཕྲུ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་དང་། །
མ་ཆོད་སྒྲིལ་མར་ཡོད་པ་ནི། །
ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་རྒྱང་ལྡན་ནོ། །
། ཚིགས་བཅད་དེ་ཡི་ཚིག་ཀུང་གི། །
ཕྱིད་སྡེ་གཉིས་དང་ཕྱི་གཉིས་འདུ། །
ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་བར་གཉིས་འདུ། །
བཞི་འདུ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་གསུམ། །
། རྒྱང་ལྡན་ཚིག་དེ་ཚིག་ཀུང་རེར། །
ལན་འགའ་བཟློས་པ་བྱ་དགའི་ཆུན། །
། བྱ་དགའ་གནས་གཞན་རྒྱང་ལྡན་ལ། །
ཀུང་བཞིའི་དབྱས་དང་དེ་བཞིན་མཐའ། །
བར་མཐའ་ཐོག་བར་ཐོག་མཐའ་དང་། །
གནས་གསུམ་མཉམ་པར་ཡོད་པ་ལ། །
བར་ཆོད་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ། །
གཉིས་གཉིས་སྦྱར་བས་བཅུ་གཉིས་སོ། །
། རྒྱང་ལྡན་ཚིག་ཀུང་སྡེ་ཕྱི་ཡི། །
མགོ་མཇུག་མཚུངས་སྦྱར་མཐའ་ཐོག་སྦྱར། །

ཚོགས་བཅད་ཏུ་པ་ལན་གཉིས་སུ། །
བཟློས་པ་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་ནོ། །
ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་བཅུ་གཉིས་སྟེ། །
ཕྱིད་བཟློས་ཡང་དག་སྦྱར་བ་ཡི། །
དཔྱ་བ་གསུམ་དང་གཞན་ཏུ་བཟློས། །
ལན་ཅིག་བཟློས་པ་ཆུམ་པ་དྲུག །
ལན་གཉིས་བཟློས་པའི་དཔྱ་བ་གསུམ། །
ལན་གསུམ་བཟློས་པ་གཅིག་སྟེ་བཅུ། །
དེ་བཞིན་ཚོགས་བཅད་བཟློས་པ་དང་། །
ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་གཅིག་ཆུམས་ས། །
ཐར་བཤད་ཟུང་ལྡན་འདྲེས་མ་བུ། །
སྦྱར་བ་བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ནོ། །
ཚོག་ཏུ་ཚོགས་བཅད་ཕྱིད་དང་རིལ། །
བཟློག་གང་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་ནོ། །
དྲུག་པ་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། །
ལུགས་ལྷོག་ཏུ་པ་གཅིག་ལྷོག་དང་། །
ཚོགས་བཅད་ཕྱིད་དང་དེ་བཞིན་དུ། །
རང་ས་པོ་བཟློག་པ་ཆུམ་གསུམ་ཡོད། །
བྱ་དཀའི་ཁྱད་པར་བ་ལང་གཅིན། །
ཕྱིད་འཁོར་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བ་གསུམ། །
ཚོགས་བཅད་ཚོག་ཕྲིང་གོང་འོག་གཉིས། །
ཕྲེལ་ནས་ཀློག་རྒྱང་བ་ལང་གཅིན། །
ཕྱིད་ལྷའི་ལུགས་འཆྱོང་གཡས་ཕྱར་འདུ། །
ཕྱིད་ལྷའི་ལུགས་ལྷོག་གཡོན་ཕྱར་འདུ།

ནང་མ་ཕྱིད་ཕྱིད་མཐའ་ནས་ཐུར། །
གཤམ་ནས་ལུགས་ལྟོག་ཕྱིད་དུ་འཕོར། །
ཚོགས་བཅད་རིང་ཐུང་མཚུངས་པ་ཡི། །
གཟུགས་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འཕོར་བའམ། །
ཐ་མའི་དང་པོ་དགུས་སུ་བཀླགས། །
ཐུར་ནས་ཀྱིན་དང་ཟུར་ནས་དཀྱིལ། །
དཀྱིལ་ནས་དཀྱིལ་སོགས་འཕེལ་ཆགས་པར། །
ཐོར་མོར་འཕོར་བ་ཀུན་འཕོར་ཡིན། །
དཔྱིབས་ནི་ཟླུམ་པོ་ཕྱོགས་མཚམས་ནས། །
དབུས་སུ་འཕོར་བ་གཅི་དཔྱ། །
ཁ་ཆེའི་ལུགས་ཏེ་ཕྱི་མ་ལ། །
གྲུ་བཞིར་འཕོར་བའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད། །
གཞན་ཡང་རིན་གྱུངས་དཔལ་སྒང་པ། །
ཆུལ་དབང་སྒྲ་ཕྲེང་ལྟ་ཕྱི་གཉིས། །
བོད་མཁས་པ་ཆ་ཆེན་བསྟན་དབང་སོགས། །
བཞིད་ལྷོལ་མི་འདྲ་མང་དུ་མཆིས། །
དཔྱང་སོགས་ཅིས་པའི་ཁྱད་ཀཱའ་ལ། །
དཔྱང་ས་ཀུན་ཏུ་ཁམ་ཕ་ཐུ་ཀཱ་ལ། །
རེ་རེར་བཞི་གསུམ་གཉིས་གཅིག་གིས། །
དཔྱ་བས་ཆུ་ཆ་ཕ་བཅུ་གཉིས་སོ། །
གབ་ཏུའི་དོན་གང་ཚོག་ཐོར་ཀྱིས། །
གབ་པར་ཕྱིད་པ་གབ་ཚོག་ཆུན། །
ཀུན་ཚོགས་སྒྲ་ཕྱིད་རིམ་པ་ཐལ། །
རབ་བཅོམ་མཐུན་གཟུགས་ཆུབ་མོ་དང། །

གྱངས་དང་རབ་བཏགས་མིང་དུ་འདུས། །
བསྒྲིགས་དང་མཐུན་ལྡན་ཚོངས་པ་དང་། །
ཡོངས་འཛིག་གཅིག་བསྒྲིགས་གཉིས་ཀ་བསྒྲིགས། །
ཡོངས་སུ་འདྲིས་དང་བཅུ་རྒྱ་ཞེ། །
ཚིག་མཚ�་ལས་ལྷུར་བས་དོན་ལྷས་པ། །
ཀུན་ཏུ་ཚིགས་པའི་གཅ་ཚིག་སྟེ། །
གཞན་ཀྱགས་ལྷ་ཡིས་གཅ་ལྷའི་དོན། །
གཅ་ཕྱིད་ལ་འཕྲལ་ཚོངས་ཕྱིད་ཡིན། །
ཚིག་སྟོར་ཞེ་རིམ་དཀྱགས་པ་ཡིས། །
དོན་ལ་ཚོངས་ཕྱིད་རིམ་པ་བཟལ། །
ལྷ་དོན་ཅི་རིགས་ལྷུར་བས་དོན། །
གཅ་ཕྱིད་ཁ་འཕངས་རབ་བཅོམ་ཡིན། ། །
བཏགས་པའི་དོན་བཀོད་ཚིག་དག་གིས། ། །
ལྷིན་པ་དེ་ཞེ་མཐུན་པའི་གཟུགས། ། །
མཚན་ཉིད་ཡོད་ཅམ་ཅེས་ཚིག་དང་། ། །
རྫུབ་མོའི་ཚིག་ལྡན་རྫུབ་མོའོ། ། ། །
གཅ་ཚིག་གྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་ལ། ། ། །
ཚོངས་ཕྱིད་གྱངས་ཀྱི་གཅ་ཚིག་ཡིན། ། ། །
གང་དུ་ངག་དོན་ཆམ་པ་གཞན། ། ། ། །
སྣང་བ་དེ་ཞེ་རབ་བཏགས་ཉིད། ། ། ། །
གང་དུ་མིང་ལ་སྣ་ཚོགས་དོན། ། ། ། ། །
ལྷན་པས་རབ་བཏགས་མིང་དུ་འདུས། ། ། ། ། །
ཚིག་ནི་ཚོས་མཚུངས་ལ་རེག་པས། ། ། ། ། ། །
དོན་གཞན་སྒྲིབ་ཕྱིད་བསྒྲིགས་པའོ། ། ། ། ། ། །

ཅ། རྣམ་གྲངས་སྒྲ་ནི་བཀོད་པ་ཡིས། །
དངོས་མིང་མི་གསལ་མཐུན་པའི་སྒྲ། །
ཅ། བརྗོད་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་ཆུས་ཀྱང། །
ཚིག་གིས་ཟློས་ཆེད་ཆོད་ཟློས་པ་ཡིན། །
ཅ། ཚིག་སྦྱོར་ཕྲེང་བ་སྟ་མ་ལས། །
ཕྱི་མ་གོ་དགོས་ཡོངས་འཕྲོག་གོ། །
ཅ། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་རྟེན་སྒས་ཤིང། །
བརྟེན་པ་གསལ་བ་གཅིག་བསྒྲིགས་ཕོ། །
ཅ། ཕྱི་སྒྲས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས། །
ཡོངས་སྒས་གཉིས་ཀ་བསྒྲིགས་པའོ། །
ཅ། གང་དུ་གབ་ཚིག་སྣ་ཚོགས་པ། །
འདྲེས་དེ་ཡོངས་འདྲེས་གབ་ཚིག་ཡིན། །
ཅ། གཞན་ཡང་སྟ་རབས་ཁྲིད་དང་། །
ཡུལ་འགར་ཁེད་ཅེས་གྲགས་པ་ཡི། །
གང་ས་ཕྱོངས་རིག་རྩལ་ལས་འོངས་པའི། ། །
ངོ་མཚར་གབ་ཚིག་རྣམ་གྲངས་མང། ། །
ཅ། སྒྲུབ་ངག་སྦྱོར་ཚེ་བརྗོད་དོན་དང། ། །
བརྗོད་ཚུལ་རྗོད་ཆེད་ཚིག་སྦྱོར་སོགས། ། །
ཉམས་པས་ཆུན་དུ་མི་འགྱུར་བ། ། །
དེ་ནི་སྒྲུབ་ངག་སྦྱོན་དུ་འདོད། ། །
ཅ། དེ་ལ་བཅུ་སྟེ་དོན་ཉམས་དང། ། །
དོན་འགལ་དོན་གཅིག་ཕེ་ཚོམ་ཅན། ། །
རིམ་ཉམས་སྒྲ་ཉམས་གཅོད་མཚམས་ཉམས། ། །
སྟོབ་སྦྱོར་ཉམས་དང་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས། ! ।

ཡུལ་དུས་ལྷ་ཆུལ་འཇིག་རྟེན་དང་། །
རིགས་ལྡང་དགེ་དང་འགལ་བའོ། །
ཚིག་ཆོགས་མང་ཡང་བརྗོད་དོན་ཆེམས། །
འཕྲལ་མི་ཚགས་པ་ཏོན་ཉམས་སྟོན། །
འདི་ནི་སྨན་ངག་ཐོམ་པ་ལ། །
བྱོན་ཆེན་ཡིན་པས་དམིགས་བསལ་མེད། །
བརྗོད་དོན་སྡ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་བར། །
ནང་འགལ་ཡོད་པ་དོན་འགལ་སྟོན། །
ཕུལ་ཐུང་རྒྱན་དང་འགལ་རྒྱན་སོགས། །
འགའ་ཞིག་ལ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡོད། །
དགོས་མེད་ཚིག་དང་དོན་ཅི་རིགས། །
བཤད་ཟིན་བླར་བརྗོད་དོན་གཅིག་སྟོན། །
དགའ་བའི་རྒྱན་སོགས་སྡར་བརྗོད་དོན། །
བླར་ཡང་བརྗོད་ཀྱང་སྟོན་མི་འགྱུར། །
རྗོད་ཚིག་གང་གིས་བརྗོད་དོན་ལ། །
ཞེ་ཚོམ་སྐྱེད་ཅིང་ཞེ་ཚོམ་སྟོན། །
མཚུངས་པར་སྟོན་དང་རབ་རྟོག་ལ། །
ཞེ་ཚོམ་ཚིག་བརྗོད་སྟོན་མི་འགྱུར། །
མདོར་བསྡུས་ཇི་བཞིན་རྒྱས་བཤད་དུ། །
མ་བྱུང་གོ་རིམ་ཉམས་པའི་སྟོན། །
དགོས་དབང་མདོར་བསྡུས་རྒྱས་བཤད་གཉིས། །
གོ་རིམ་བཟློག་ཀྱང་སྟོན་མི་འགྱུར། །
རྗོད་ཅིང་ནམ་དཅེ་ཚིག་ཕྱད་སོགས། །
སྟོར་ཚུལ་ལོག་པ་སྒྲ་ཉམས་སྟོན། །

དགོས་པའི་དབང་གིས་སྨྲོར་ཚུལ་གཞན། །
བྱས་ཀྱང་རེས་འགར་རྫོན་མི་འགྱུར། །
ཅལ་གསོ་ཡོད་མེད་ལྟགས་དང་འགལ། །
དེ་ནི་གཙོད་མཚམས་ཉམས་པའི་རྫོན། །
རེས་འགའ་ཏུང་མཐའི་མཚམས་སུ་ནི། །
ཅལ་གསོ་མ་བྱས་རྫོན་མི་འགྱུར། །
ཚིགས་བཅད་ཏུང་བཞིའི་ཡིག་འབྲུའི་གྲངས། །
མི་མཉམ་ལྷོག་སྨྲོར་ཉམས་པའི་རྫོན། །
འདི་ཡང་ཚིགས་བཅད་སྒྲུན་ཐག་ལ། །
རྫོན་ཆེན་ཡིན་པས་དམིགས་བསལ་མེད། །
དཔྱང་ས་གསལ་ནམ་བཅད་མཚམས་སྨྲོར་སོགས། །
ཟོག་པ་མཚམས་སྨྲོར་ཉམས་པའི་རྫོན། །
བོད་སྐད་ནམ་དཔྱེ་ལས་གཞན་པའི། །
ཚིག་ཕྱད་སྨྲོར་ཚུལ་ཉམས་པ་ལྟེ། །
འདི་ཡང་སྒྲུན་ཐག་སྨྲོར་བའི་ཚེ། །
རྫོན་ཆེན་ཡིན་པས་དམིགས་བསལ་མེད། །
རི་ནགས་ལ་སོགས་ཡུལ་དེ་ཡི། །
ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཡུལ་དང་འགལ། །
དམིགས་བསལ་ནུས་པས་ཁྱད་པར་འགའ། །
འཐུང་བར་བརྗོད་ཀྱང་རྫོན་མི་འགྱུར། །
ཉིན་མཚན་ལ་སོགས་དུས་སྐབས་དེའི། །
ཚུལ་དང་མི་མཐུན་དུས་དང་འགལ། །
རེས་འགའ་དུས་མིན་དངོས་པོ་འགའ། །
འཐུང་གྲིད་དེ་བརྗོད་རྫོན་མ་ཡིན། །

ཁ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་ཙལ། །
དངོས་དང་མི་མཐུན་ལྷུ་ཙལ་འགལ། །
ནང་རྒྱུན་དབང་གིས་འགྱུར་བ་གཞན། །
འཐུང་གྲོད་དེ་བཟློད་སྐྱོན་མི་འགྱུར། །
ཁ། ཡོངས་གྲགས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དང་། །
མི་མཐུན་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་སྐྱོན། །
རྒྱུན་གཞན་དབང་བྱས་ཡོངས་གྲགས་དང་། །
མཐུན་མིན་འགའ་བཟློད་སྐྱོན་མི་འགྱུར། །
ཁ། རང་གཞན་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་དང་། །
མི་མཐུན་རིགས་པ་དང་འགལ་སྐྱོན། །
རེས་འགའ་དོན་གཞན་དབང་བྱས་ཚེ། །
དེ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མི་འགྱུར། །
ཁ། རང་རང་གཞུང་ལུགས་ཚིག་ཟིན་དང་། །
མི་མཐུན་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན། །
རེས་འགའ་དམིགས་བསལ་གཞུང་གཞན་གྱི། །
དབང་བྱས་ལུང་དང་འགལ་སྐྱོན་མེད། །
དེ་ལྟར་སྐྱན་ངག་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ།
བཞད་པའི་སྟོམ་ཚིག་ཟིལ་མངར་བཅུད། །
བློ་གསལ་ཆུང་དྲུག་དགྱེས་བྱེད་པའི། །
དགའ་སྟོན་དམ་པར་བདག་གིས་སྨྲེན། །
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ཀུན། །
རིག་གནས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་ཏེ། །
ཡིད་འཕྲོག་ཙོམ་རིག་ཅེ་དགའི་འཐུལ། །
འགྱེད་པའི་ཆ་རྒྱན་ཞིད་ཀྱང་ཅིག །

སྒ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་བསྒྲུར་པ་དང་ བཙུམས་པའི་སྐྱེ་ཁག་གི་ཀུན་ གསོ་རྒྱ་ཁ་ཆགས།

1. ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཏས་མཛད་པའི《མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ》ལ། ཁ ३
2. སྨོན་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱེ་ཁག་གི་བསྟན་བཅོས་མེ་ཏོང》ལ། ३ ५
3. སྨོན་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱེ་ཁག་མེ་ཏོང་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར》ལ། ५ ३
4. ཁྱུ་ལྷོན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི《སྐྱེ་ཁག་གི་མདོ》ལ། ७ ०
5. འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི《སྐྱེ་ཁག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་ཉི་མ་འབྱམ་གྱི་འོད་ཅན》ལ། ३ ३
6. ཨ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་དབྱངས་ཅན་དཀའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱེ་ཁག་གི་ལུས་ཆུན་སྲོན་སེལ་གསུམ་གྱི་སྒོམ་ཚིག་རབ་གསལ་མེ་ཏོང》ལ། ཆ
7. དཏལ་ཆུ་ཆུ་ཆ་ཁ་དུས་མཛད་པའི《སྐྱེ་ཁག་བསྟན་བཅོས་ཆུ་མཚོའི་སྙིང་པོ》ལ། ५
8. དབྱངས་ཅན་དཀའ་བའི་དཔལ་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱེ་ཁག་གསལ་བྱེད་མདོར་བསྡུས་པ》ལ། ལ
9. མཛད་ཐང་མི་གསལ་བ《སྐྱེ་ཁག་མེ་ཏོང་མ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པའི་མགུལ་ཆུན》ལ། ७ ८
10. ཡང་མཛད་ཐང་མི་གསལ་བ《སྐྱེ་ཁག་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་

དབྱངས་ཅན་ཞལ་གྱི་འཛུམ་འོད།》ལ། ２６

11. ཤོང་སྟོན་ལོ་ཐུ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཎྱ་ལ་རྒྱན》ལ། ３９

12. དཔང་ལོ་ཐུ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་མེ་ལོང་གི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་གཞུང་དོན་གསལ་བ》ལ། ２６８

13. དཔང་ལོ་ཐུ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་པད་དཀར་ལོའི་ཕྲེང་བ》ལ། ８

14. དཔང་ལོ་ཐུ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་མེ་ལོང་གི་ས་བཅད》ལ། ２４

15. འཇམ་དབྱངས་ཀ་ཆེས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་པ་ལུས་རྒྱན་གྱི་འདོད་འཇོ》ལ། ３２９

16. ཞྭ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་རྒྱོང་བཟང་པོས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་མེ་ལོང་ལ་འཇུག་པའི་མན་ངག་ཀུན་གསལ》ལ། ２３

17. ཞྭ་ལུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་རྒྱོང་བཟང་པོས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་མེ་ལོང་གི་གནད་བསྡུས་པ》ལ། ２２５

18. སྐར་ཐང་པ་ས་ཆུ་ཕྲིས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་མེ་ལོང་གི་བཤད་པ་བགྱིགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲེལ་པ》ལ། ３０２

19. དགེ་ཡེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེང་གེས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མིང་གི་ཚོགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བློ་གསལ་རྣ་ཆ》ལ། ９３

20. རིན་ཐུང་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་ལེའུ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་མི་འཇིགས་ཤེན་ཆེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་རོའི་སྒྲ་དབྱངས》ལ། ３０２

21. ཏྲ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྷ་པས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་མེ་ལོང་གི་དཀའ་

འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགེས་པའི་གླུ་དབྱངས》ལ། ༧༷༩

22. ལྷ་ གཿདང་ སངས་ རྒྱས་ རྒྱ་ མཚོས་ མཛད་ པའི་《 སྐྱེན་ ངག་ དཀའ་ འགྲེལ་ དབྱངས་ཅན་ དགེས་པའི་ གླུ་ དབྱངས་ཀྱི་ མཆན་ འགྲེལ》ལ། ༣ཀ་ ༠

23. བོད་ མཁས་ པས་ མཛད་ པའི་《 སྐྱེན་ ངག་ གི་ བསྟན་ བཅོས་ ཆེན་ པོ་ མེ་ ལོང་ ལ་ འཇུག་ པའི་ བཤད་ སྒྲུབ་ དཀྲིའི་ དགོངས་ རྒྱན》ལ། ༧ཁ་ ༣

24. ཨ་ ཀ་ ཡོངས་ འཛིན་ ཀྱིས་ མཛད་ པའི་《 སྐྱེན་ ངག་ མེ་ ལོང་ གི་ ལེའུ་ དང་ པོ་ ནས་ བྱང་ བའི་ སྒྲུབ་ བ་ སོགས་ ཡོན་ ཏན་ བཅུའི་ གནད་ དོན་ གསལ་ བར་ སྟོན་ པ་ ལེགས་ བཤད་ ཕུན་ རྩེ་ ཀའི་ ཕྲེང་ མཛེས》ལ། ༣ཅ

25. ཨ་ ཀ་ ཡོངས་ འཛིན་ ཀྱིས་ མཛད་ པའི་《 སྐྱེན་ ངག་ གི་ བསྟན་ བཅོས་ ལུ་ ཏྲི་ ཕྲེང་ བ》ལ། ༣༢

26. མདོ་ མཁར་ བ་ བཀྲ་ ཤིས་ ཀྱིས་ མཛད་ པའི་《 སྐྱེན་ ངག་ མེ་ ལོང་ གི་ འགྲེལ་ པ་ སྟོན་ ཕེད་ པའི་ མེ་ ལོང་》ལ། ཁ་ ༧

27. 《 སྐྱེན་ ངག་ གི་ བསྟན་ བཅོས་ སྟོན་ ཕེད་ མེ་ ལོང་ གི་ མེ་ ལོང་》ལ། ༣ཅ

28. འབྲུག་ པ་ པཎ་ དཀར་ ཡོས་ མཛད་ པའི《 སྐྱེན་ ངག་ མེ་ ལོང་ གི་ ལམ་ ནམ་ པར་ བཤད་ པ》ལ། ༧ཀ

29. ཏ་ ལ་ ཏ་ དགེ་ བཤེས་ དམ་ ཆོས་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ཀྱིས་ མཛད་ པའི་《 སྐྱེན་ ངག་ མེ་ ལོང་ གི་ ཟིན་ ཐོ་ ཏྲན་ པའི་ གསལ་ འདེ་ བས》ལ། ༧ཁ་ ཁ

30. ཏ་ ལ་ ཏ་ དགེ་ བཤེས་ དམ་ ཆོས་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ཀྱིས་ མཛད་ པའི་《 སྐྱེན་ ངག་ མེ་ ལོང་ གི་ ལུས་ དང་ རྒྱུ་ མཚན་ ཉིད་ དབྱེ་ བ་ དཔེར་ བཟོད་ ནས་ ཏན་ ཐོ་ བཀོད་ པ》ལ། ཀ་ ༠

31. ཨ་ མཆོག་ ཚང་ གིས་ མཛད་ པའི་《 རྒྱུ་ ཀྱི་ བསྟན་ བཅོས་ མེ་ ལོང་ གི་ འགྲེལ་ པ་ ལེགས་ བཤད་ འདོད་ འཛོ》ལ། ༧ཀ

32. བསྟན་ འཛིན་ ཆོས་ ཀྱི་ ཉི་ མས་ མཛད་ པའི《 རྒྱུ་ ཀྱི་ བསྟན་ བཅོས་ མེ་ ལོང་

པཾ་ཆེན་བློ་མའི་གསུང་བཞིན་བཀླལ་བ་དབྱངས་ཅན་ཁ་གི་རོལ་མཆོ》ལ། ९३२

33. ཐོམ་པ་པོ་མི་གསལ་བ《སྐྱན་ངག་མེ་ལོང་གི་ཚིག་ཁྱང་དྲང་འགྲེལ་བ་ངག་གི་ཕྲོ་འཕྲེད་རིན་ཆེན་ལྷ་མིག་ངོ་མཚར་སྣྲོང་གི་བཅུད་ལེན》ལ། २८

34. ཨ་ཐྲུང་ངག་དབང་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱན་ངག་གི་ལེགས་བཤད་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་པའི་ཞལ་ལུང》ལ། ३५

35. བདེ་ཐང་པ་བློ་བཟང་ཚངས་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀ་ལ་པིཏྟའི་སྒྲ་དབྱངས》ལ། ५९

36. ས্ལོམ་རགས་པ་ཀ་ཆུ་ཆོ་དབང་དཔལ་འབར་གྱིས་མཛད་པའི《སྐྱན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་བཤད་བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཕྲོན་པ》ལ། २५३

37. ཁྱང་བན་ཐྲི་ཁྲོས་མཆོག་གི་རྟོ་རྗེས་མཛད་པའི《སྐྱན་ངག་མེ་ལོང་གི་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རོལ་མཆོ》ལ། २२३

38. ས་སྐྱ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱན་ངག་མེ་ལོང་ལས་ བཙལ་མས་ པའི་ དཔེ་ བ་ དབྱངས་ ཅན་ མཁྱེན་ བརྒྱའི་ ང་ རོའི་ རང་ ལན་ དཔྱད་གསུམ་རྣམ་དག་སྐལ་བཟང་བཅུད་ཕེགས》ལ། ९८

39. བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱན་ངག་གི་ཡང་ལན་རབ་དགའི་རྒྱུད་མང》ལ། २२

40. བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱན་ངག་སྒྲ་བ་རྣམས་ལ་དཔྱ་ཚིག་ཚངས་པའི་མཁྱལ་རྒྱན》ལ། ६

41. བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱན་ངག་མེ་ལོང་གི་དཔྱ་ཚིག་ཚངས་པའི་མཁྱེན་རྒྱན་ཀྱི་རང་ལན་དཔྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཆོ》ལ། २६

42. བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱན་ངག་མེ་

ལོང་གི་དོན་རྒྱས་ལ་དཔྱད་པའི་འབེལ་གཏམ་ལེགས་བཤད་རོལ་མཆོ》ལ། ༣༥

43. བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི《སྐྱེས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་ཡུན་བྱལའི་ཕྲེང་བའི་ལན་སྐང་བ་མཆོག་གི་དུས་སྟོན》ལ། ཀ

44. དཏྭལ་ཚུ་ཏྲ་ཆ་ཡ་ཏ་ཡས་ མཛད་ པའི《 སྐྱེས་ ངག་ གི་ དལེར་ བཙོད་ ཁང་ མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་དོགས་གཅོད》ལ། ༧༠

45. དཔལ་སྒང་ལོ་ཐུ་བ་ཆོས་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《ཆོག་རྒྱས་སྐྱེས་ངག་ གི་བསྟན་ བཅོས་ མ་ ལོང་ རྒྱས་ ཀྱི་ དལེར་ བཙོད་ བཀླགས་ པས་ ཀུན་ ཤེས》ལ ༤ཅ

46. དཔལ་སྒང་ལོ་ཐུ་བ་ཆོས་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《སྒྲ་རྒྱས་གཏ་ཆོག་ གི་རྩགས་ཐོན་ལེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད》ལ། ༥

47. ལོ་ཆེན་རྒྱལ་ཕྲིའི《སྐྱེས་ངག་གི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཐོ་མ་དལེ་དང་བཅས་ པ་སྟ་ཆོགས་ཡུན་བྱལའི་ཚུན་ཚོ》ལ། ༥ཆ

48. བོད་མཁས་པས་མཛད་པའི《 སྐྱེས་ ངག་ མ་ ལོང་ གཞུང་ གི་ དལེར་ བཙོད་ ལེགས་ པར་ བཤད་ པ་ སྒྲ་ དབྱངས་ རྒྱ་ མཚོའི་ འཇུག་ ངོགས》ལ། ༣༢

49. བོད་མཁས་པས་མཛད་པའི《 སྐྱེས་ ངག་ ད་ ལེར་ བཙོད་ ཀྱི་ ཏི་ ལན་ ཏི་ ཟའི་ ཟླ་ ད་ ཕྱི་ ལ་ ལ ཟ ང ཟླ ་ ག ས ལ》 ལ། ཇ

50. དགེ་ བཤེས་ བཙོན་ འགྲས་ རྒྱ་ མཚོས་ མཛད་ པའི《 བོད་ མཁས་ པའི་ སྐྱེ ངག་ ད ལེ ར ་ ཀ ོ ད ་ ཀ ྱ ི ་ ཆ ཆ ན ་ འ ཕ ེ ལ ་ ས ྐ ྱ ེ ས ་ ཆ ེ ན ་ ཟ ླ ་ ཟ ླ 》 ལ ། ༧ཇ

51. དགེ་ བཤེས་ བཙོན་ འགྲས་ རྒྱ་ མཚོས་ མཛད་ པའི《 ད ཕ ྱ ེ ས ་ ཅ ན ་ ད ཀ ྱ ེ ས ་ པ འ ི ་ ཟ ླ ་ ད ཕ ྱ ེ ས ་ ཀ ྱ ི ་ ཆ ཆ ན ་ འ ཕ ེ ལ ་ ཏ ླ ོ ག ་ ཀ ླ ད ་ ཁ ར ་ ས ོ ལ ་ ཀ ླ ས ་ ཕ འ ི ་ ཉ ི ན ་ ཐ ེ ད》 ལ ། ༧ཉ

52. ཀུང་ ཐང་ བསྟན་ པའི་ ས ྟ ོ ན ་ ཞ ེ ས ་ ཆ ེ ད ་ ཕ འ ི ་ ཁ ེ ད ， ས ྐ ྱ ེ ས ་ ངག ་ ག ི ་ ད ལ ེ ར ་ ཀ ོ ད ་ ཀ ྱ ེ ས ་ ཐ ེ ལ ་ ཆ ེ ན》 ལ ། ༣ཉ

53. བདེ་ ཐང་ འཇམ་ ད ཕ ྱ ེ ས ་ ཐ ེ ལ ་ ཀ ླ ད ་ ཀ ྱ ེ ས ་ ཆ ེ ས ་ ཆ ེ ད ་ ཕ འ ི ་ ཁ ེ ， ས ྐ ྱ ེ ས ་ ངག ་

ལེའུ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཚངས་སྲས་མཉེས་ཟྭད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲིན་ཕུང》ལ། ३८

54. མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཕྱབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《སྟན་ངག་དཔེར་བརྗོད》ལ། ९३

55. ཨ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་ཁོས་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚའི་ཐུ་དབྱངས》ལ། ३२

56. ཨ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་ཁོས་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྟན་ངག་མེ་ལོང་ལེའུ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་བློ་གསལ་མཀྱལ་རྒྱན་ལུ་ཏིག་ཕྲེང་བ》ལ། ९६

57. ཐོ་བཟང་ཐུམས་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྟན་ངག་ལེའུ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དཔྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉའི་མཁྲིན་ཐུ》ལ། ३३

58. ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་དབང་པོས་མཛད་པའི《རང་ཐོ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས་སྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་དཔེར་བརྗོད་ཆོར་བུའི་ཕྲེང་བ》ལ། ९३

59. པཎ་ཆེན་ཕེཏ্ཏ་ཀི་ཐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པའི《དཔལ་ལྡན་དཏ্ཏིའི་གཞུང་ལུགས་ས་ཁ་གསུམ་ལ་ཐུབས་པའི་གཞུང་དོན་དཔེར་བརྗོད་དུ་བཀོད་པ་ཚངས་སྲས་དགྱེས་པའི་རོལ་མོ》ལ། ১৯৮

60. ཡོངས་འཛིན་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི《སྟན་ངག་དཔེར་བརྗོད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཕྱིའི་མཆོད་ཡོན》ལ། ১১

61. ཡོངས་འཛིན་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི《སྟན་ངག་དཔེར་བརྗོད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཕྱིའི་མཆོད་ཡོན་གྱི་ཟིན་བྲིས》ལ། ३

62. ཐུགས་ཀེ་དགེ་བཤེས་ཚང་གིས་མཛད་པའི《 སྟན་ངག་ དཔེར་ བརྗོད་ དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྒྲིན》ལ། ১৮

63. བློ་ལྡན་པཎ་དབང་དྲག་རྩལ་ཀྱིས་མཛད་པའི《བསྟན་བཅོས་ཐུན་མོང་བ་
སྐྱེ་ཚིག་ཚངས་གྲས་སྟེམས་པའི་གླུ་དཔྱང་ས》ལ། ༥ཅ
64. ཙོམ་པ་ཡོ་མི་གསལ་བ《སྐྱེ་ངག་དགེ་བཤེར་བཙོད་འཇིག་རྟེན་མངོན་དགའི་
ཐོས་གར》ལ། ༣༠
65. ཙོམ་པ་ཡོ་མི་གསལ་བ《ལྷོན་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པའི་སྐྱེ་ངག་དགེ་
བཙོད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ》ལ། ༣༠
66. ཙོམ་པ་ཡོ་མི་གསལ་བ《སྐྱེ་ངག་མེ་ལོང་གི་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བཙོད་
དང་མངོན་བཙོད་ཀྱང་འདུས་ཅོ་ཏྲ་མ་ཏིའི་དོ་ཤལ》ལ། ९ཆ
67. ཙོམ་པ་ཡོ་མི་གསལ་བ《སྐྱེ་ངག་ཕྱི་ཚའི་དགེ་བཙོད་ཁོ་རེར་དོན་
འགྲེལ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་གཞུང་བཟང་མ་ལ་ཡར་སྒྲོས》ལ། ९ཅ
68.《སྐྱེ་ངག་མེ་ལོང་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགེ་བཙོད་རྒྱལ་
མང་བཅོགས་པའི་ལྷུན་ཡོ》ལ། ༧༢
69. ཐར་ཐང་ས་ལྕ་ཕྲིའི《དོན་རྒྱུན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་མཁས་པ་དགའ་ཐྲེད་
འོད་ཟེར་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་པ》ལ། ५ཀ
70. ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྒྲ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《དོན་
རྒྱུན་སོ་ལྷའི་དཔེར་བཙོད་རྣམས་བཞུགས་པའི་དབུ་ཕྱོགས》ལ། ཀ
71. ཀྱགས་པ་བཤད་ཐུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི《སྐྱེ་ངག་གི་རྒྱུན་གཉིས་སོ་སོའི་
དཔྱེ་བའི་དཔེར་བཙོད》ལ། ༣९
72. ཡང་ཙོམ་པ་ཡོ་མི་གསལ་བ《དོན་རྒྱུན་སོ་ལྷའི་དཔེར་བཙོད་རིན་ཡ་ཆེའི
ཕྲེང་བ》ལ། ༣༠
73. སོག་ཡ་དགེ་བཤེས་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《དོན་རྒྱུན་སོ་ལྷའི
དཔེར་བཙོད་ཕྲེང་བ》ལ། ༧༢
74. ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《དོན་

ཆུན་སོ་ལྷའི་དཔེར་བཀོད།།ལ། ५

75. པཎ་ཆེན་བློ་ཡོས་ཤེ་མས་མཛད་པའི་《དོན་ཆུན་སོ་ལྷའི་དཔེར་བཀོད།》ལ། ७९

76. མང་ཐོས་ཀུ་ས་ཆུ་མཆོས་མཛད་པའི་《དོན་ཆུན་གྱི་དཔེར་བཀོད་སྐྱེན་ངག་གི་མིག་འབྱེད་དབྱངས་ཅན་གྱི་མིག་ཕྲུར།》ལ། ३९

77. འཕགས་ལྷོངས་བློ་མ་ཙེ་ཆུན་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་《དོན་ཆུན་སོ་ལྷའི་སྙིང་པོ་ཀུན་ཕན་ཤེ་མའི་ལྷང་བ》ལ། ६०

78. ཙ་ལྷུང་ངག་དབང་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་《དོན་ཆུན་སོ་ལྷའི་སྐྱེན་ངག་དབྱངས་ཅན་པི་ཝཱ》ལ། ५८

79. རེབ་ཙའི་བཀའ་འགྱུར་བས་མཛད་པའི་《སྐྱེན་ངག་དོན་ཆུན་སོ་ལྷའི་དཔེར་བཀོད་པ་སྐྱེན་ངག་བྱང་བ་ཚུས་པའི་གླུ་དབྱངས》ལ། ३७

80. ཀེཏ་ཏ་ཨ་ཝ་ཐ་ལས་ཀྱིས་ མཛད་ པའི་《དོན་ ཆུན་ སོ་ ལྷའི་ དཔེར་ ཀཱེས་ལྷན་ཡིད་ཀྱི་དཀའ་སྟོན》ལ། ३६

81. ཆུལ་མཁན་པོ་ གཟགས་པ་ ཆུལ་མཚན་ཀྱིས་ མཛད་ པའི་《དོན་ ཆུན་ སོ་ ལྷའི་ དཔེར་ བཀོད་ ཆུ་ ཏི་ ཀཱ་ ཕྲེང་ བ》ལ། ५

82. ཉང་ཐན་ཀུན་དཀའ་ དཔལ་ བས་ མཛད་ པའི་《 སྐྱེ ན་ ངག་ ངོ ན་ ཆུ ན་ ཀ ས ལ་ བ ཏ ེ ས ེ ལ ོ ང ་》 ལ ། ३३

83. ཙ ་ ཆ ུ ཏ ེ ་ ম ཚ ན ་ ཅ ན ་ ཀ ྱ ི ས ་ ম ཛ ད ་ ཕ ཏ ེ ། 《 ངོ ན ་ ཆ ུ ན ་ ས ོ ་ ལ ྷ ཏ ེ ་ ম ཚ ན ་ ཀ ྱ ི ད ་ ད ཏ ྲ ེ ་ ব ། ད པ ེ ར ་ ব ཀ ོ ད ་ ম ངོ ར ་ ব ས ུ ས ་ ར ་ ཡ ི ག ་ ག ཏ ེ ས ་ ཕ ཏ ེ ། ཁ ྱ ེ ད ་ ད ཏ ྲ ེ ས ། 》 ལ ། ७५

84. ཨ ཕ ས ་ ལ ྷ ོ ང ས ་ ཐ ླ ་ ম ་ ཙ ེ ་ ཆ ུ ན ་ ব ས ྟ ན ་ ཨ ཛ ེ ན ་ ཀ ྱ ི ས ་ ম ཛ ད ་ ཕ ཏ ེ ། 《 ངོ ན ་ ཆ ུ ན ་ ས ོ ་ ལ ྷ ཏ ེ ་ ম ཚ ན ་ ব ས ུ ས ་ ব ཐ ླ ་ ག ས ལ ་ ཏ ུ ང ་ ব ་ ར ོ ལ ་ ব ། 》 ལ ། ७९७

85. ཕ ཎ ་ ཆ ེ ན ་ ཡ ེ ཤ ེ ་ ད ེ ་ ཁ ྱ ུ ་ ཕ ྲ ེ ང ་ ལ ྷ ་ ব ས ། ཐ ླ ་ ཟ ེ ས ་ ཀ ྱ ི ས ་ ম ཛ ད ་ ཕ ཏ ེ ། 《 ཆ ུ ན ་ ངག ་ ལ ེ འ ུ ་ ག ཏ ེ ས ་ ཕ ཏ ེ ། ম ཚ ོ ་ ཁ ྱ ོ ང ་ ད ཀ ྱ ེ ས ་ ཕ ཏ ེ ། ཆ ེ ་ ཏ ོ ག ། 》 ལ ། ६७

86. རྒྱལ་སྲས་བསྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཀུན་འཁོར་སོགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་བཅས》ལ། ３２

87. བོད་མཁས་པས་མཛད་པའི《སྐྱེན་ངག་གི་དཔེ་རྒྱན་གསལ་བྱེད་དཔེར་བརྗོད་སྒྲ་ལྡན་ལྷའི་འཇམ་ཟིར》ལ། ４

88. བོད་མཁས་པས་མཛད་པའི《དཔེ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་དྲུག་ཅུ་ཙ་ལྷའི་དཔེར་བརྗོད་རང་ཐུང་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མཱའི་མཁྱེན་སྒྲ》ལ། ３

89. བོད་མཁས་པས་མཛད་པའི《དོན་རྒྱན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཡོངས་འདུའི་མེ་ཏོག》ལ། ２

བོད་ཀྱི་མཁས་པས་བཙུམས་པའི་སྐྱེན་ངག་གི་རྩོམ་ཡིག་རྩོར།

1. རྡེ་ཪོང་ཁ་པས་མཛད་པའི《ཐུན་ཕ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྐྱེན་ངག་དང་ཐུར་བ》

2. ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི《རྡེ་བཅུན་མི་ལ་རས་པ་ལ་སྐྱེན་ངག་གི་ཕྲོ་ནས་བསྟོད་པ་གྲུབ་དབང་དགེས་པའི་མཆོད་ཕྱིན》

3. ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི《རྒྱལ་པོ་རྣ་མ་ཏའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བཙུམས་པའི་ཕྱེན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཏི་ཟའི་ཐུང་མང་གི་ཐུ་དཀྱངས》ལ། ２６ དེའི་འགྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ《ཏི་མེད་ཤེལ་གྱི་འབབ་ཕྲེགས》ཡ་ལགས་ཞལ་ཕྱལ་ངག་དབང་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་དང། (འདི་ལ་ཁོ་བོས་བཙུམས་པའི་མཚན་འགྲེལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།)

4. རིན་ཐུང་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་གྲགས་པས་མཛད་པའི《ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་རྣམ་ཐར་སྐྱེན་ངག་དང་ཐུར་བ་བསྐལ་བཟང་ལེགས་ལམ》

5. ཕྱིང་དགོན་མཆོག་དགེས་པའི་བློ་ཕོས་ཀྱིས་མཛད་པའི《རྡེ་ཪོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་སྐྱེན་ངག་དང་ཐུར་བ་མེ་ཏོག་ཆུན་པོ》ལ། ３２２

6. སྟེ་སྲིད་ས་ངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ས་ཐང་པའི་《ཏུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྷ་པའི་སྨན་ངག་དང་སྦྱར་བ་རབ་སྨན་གཞན་གསོས་ཀྱི་ལྷུ》ལ། ３８９

7. མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཆོ་རིང་དབང་རྒྱལ་ཀྱིས་བཙུམས་པའི་《ཕོ་ལྷ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་རྩོགས་པ་བརྗེད་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་རྒྱན》ལ། ３８５

8. ཤྱི་བས་དཔྱིང་ས་ལྷན་རི་བ་བློ་བཟང་སྲིན་པས་བཙུམས་པའི་《རྒྱལ་སྲས་ཏྲི་མེད་ཀུན་ལྡན་ཀྱི་རྩོགས་བརྗེད་བསྟན་འོས་བསྟན་པ》

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་ཆེན་བོད་མཁན་བུ་བསྒྲུར་པའི་སྨན་ངག་གི་རྩོམ་ཡིག་སྐོར།

1. ལྷོ་བ་དཔོན་དཔའ་ཐོས་མཇད་པའི་《ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྨན་ངག་ཆེན་པོ》ལོ་ཐུ་བ་ཏྲི་ཏོས་རྒྱལ་པོས་བསྒྲུར་བ།

2. སྨན་ངག་མཁན་དགེ་བའི་དབང་པོས་མཇད་པའི《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩོགས་པ་བརྗེད་པ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང》བོད་ཀྱི་ལོ་ཐུ་བ་ཤོང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྲུར་བ། （འདི་ལ་རིན་སྦྱངས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ཀྱིས་མཇད་པའི་དམར་མཆན་དང་། ས་སྟོན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པས་མཇད་པའི་ནག་མཆན་ཡོད）

3. པཎ্ཌི་ཏ་ནག་མོའི་ཁོལ་ཀྱིས་མཇད་པའི《སྨན་ངག་སྲིན་ཀྱི་ཕོ་ཉ》བོད་ཀྱི་ལོ་ཐུ་བ་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོས་བསྒྲུར་བ། （འདི་ལ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པས་མཇད་པའི་མཆན་འགྲེལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་ཡོད）

4. འཕགས་ཡུལ་ཀྱི་སྨན་ངག་མཁན་རྒྱལ་བའི་ལྷོས་མཇད་པའི《གཞོན་ནུ་ཏྲུག་གི་རྩོགས་བརྗེད》འགྲུར་བྱང་མེད་པ་བཅས་སོ། ।

སྐྱན་ངག་གི་སྒོས་ཁྱིད་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཧི་ལྷར་ བྱ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་མཚོན་དཔྱད་གཞི།

(1) བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལྟ་ལ་སྒོས་སྤྱོང་གང་བྱེད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཡི་གེ་འབྲི་གྲྭ་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་བྱས་པའི་རྟེས་སུ་ཅུང་ཟད་ཀོ་བའི་གཞི་སྤྱང་གཏམ་ཕྱང་དུ་དང་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། ཆུ་ཤིང་བསྟན་བཅོས་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་རྒྱས་བསྡུས་གང་འཚམས་རེ་སྒོས་ཕྱོང་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག ལུས་ཅུ་པ་དང་རྣགས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྒོས་ཁྱིད་དང། གོ་དོན་རྩོམ་རྒྱུགས་སོགས་ཚད་ལྡན་ཞིག་བྱུང་མཚམས། སྒོས་མ་ཆོའི་རིག་གཞུང་གི་ཆུ་ཚད་མཐོ་དམན་དང་བསྡུན་པའི་ སྐྱན་ངག་གི་སྒོས་ཁྱིད་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ངེས་པར་ བྱེད་དགོས།

དེ་ཡང་རིག་གཞུང་དང་ཟོ་རྒྱས་སོགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་དཔྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ ནུས་རྩལ་ཡོད་པའི་སྒོས་མ་ཡིན་ཚེ། སྐྱན་ངག་ལེའུ་གསུམ་ཀ་མགོ་མཇུག་ཆ་ ཚང་བ་སྒོས་ཁྱིད་བྱེད་ཐུབ་ནི་རབ་དང། དེ་མིན་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཁྱིད་ནི་ ལེགས།

ས་བཅད་དང་པོ། མགོ་ནས་མཇུག་བར་ཆ་ཚང།

ས་བཅད་གཉིས་པའི་སྒྲིལ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱན་ངག་བཤད་པའི་བར་ཆ་ ཚང་ཁྱིད་ཟིན་རྟེས། སྐྱན་ངག་གི་དཔྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྟོན་པ་སོགས་ས་ བཅད་གསུམ་པོ་དེ་འཁྱིད་མི་དགོས།

ས་བཅད་གསུམ་པའི་མགོ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱི་དཔྱེ་བ་ བཤད་པའི་བར་གྱི་དུམ་བུ་བཞི་པོ་ཁྱིད་ཟིན་རྟེས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་

བཅུའི་དང་པོ་ནས་བཀྲད་པ་བར་དེང་སྐབས་བེད་སྟོད་ཆེར་མེད་པས་འཕྲིད་མི་དགོས། དེ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་ནང་གསེས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ཆ་ཚང་འཕྲིད་དགོས།

དེ་ནས་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཚོ་ནས་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུན་མ་རྫོགས་བར་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཅས་སོང་མཚ�། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་བཅུ་གཉིས་ནང་ནས་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་བཞི་མ་གཏོགས་འཕྲིད་མི་དགོས། དེ་ནས་བསྐོར་བའི་རྒྱུན་དང་། འགོག་པའི་རྒྱུན། དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱུན། ལྷག་པ་ཅན། སྲིད་པ་ཅན། བསྡུས་བརྗོད། ཕུལ་བྱུང་། རབ་བཏགས། ཕ་མོ། ཆ་རྒྱུན། རིམ་པ་ཅན། དཀའ་བ། ཉམས་ལྡན། གཟི་བརྗིད། ཆོས་གྲངས་བརྗོད་པ། ཀུན་ཕན། རྒྱ་ཆེ་བ། བསྟོན་དོར་བཅས་ཆ་ཚང་། དེ་ནས་སྒྲུར་བའི་རྒྱུན་འཕྲིད་དགོས་མིན་སྐབས་བསྒྲུན་ཐུས་ཆོག ཡང་ན་ སྒྲུར་ བའི་ རྒྱུན་ དགུའི་ ནང་ ནས་ དང་ པོ་ དང་། གཉིས་ པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། བཀྲད་པ། དགུ་པ་བཅས་ཅམ་སྟོས་འཕྲིད་ཐུས་པས་འཐུས། དེ་ནས་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་དང་། མཚུངས་སྟོར། འགལ་བའི་རྒྱུན། སྐབས་མིན་བསྟོད་པ། ཐོལ་བསྟོད། ངེས་བསྟན། ལྟན་ཅིག་བརྗོད་པ། ཡོངས་བཟློས། ཤིས་བརྗོད། རབ་སྒྲིལ། དགོངས་པ་ ཅན་ བཅས་ འཕྲིད་ དགོས།

ལེའུ་གསུམ་པའི་མཚོ་ནས་ཐུ་སྟ་བ་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའི་བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཅོ་ལྔའི་ནང་ནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཅམ་ཁྱད་པས་འཐུས། དེ་ནས་བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་ནང་དང་པོ་ དང་གཉིས་པ་ཅམ་དང་། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ དང་པོ་ཅམ། དེ་ནས་ཐུ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཅུ་ གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཅམ། དེ་ཇི་ལྟར་ཏུ་ཟུང་ལྡན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ གཅིག་ཅམ། དེ་ནས་བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན། བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་གསུམ་ཀྱི་

ནང་ནས་གཅིག་ཅམ། བ་ལང་གཅིན་དང་། ཕྱིད་འཁོར། ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོ། དབྱངས་ཅེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་བཅས་སོ་སོར་དཔེ་མཚོན་རེ་རེ་ཅམ་གྱིས་འཕྲས། དེ་ནས་གབ་ཚོག་གི་རྒྱན་བཏུ་ཐུག་དང་། ལྷ་རབས་དང་དེང་རབས་ཀྱི་གབ་ཚོག་སྨོར། སྒྲན་ངག་གི་སྟོན་ས་ལ་བཏུ་བཅས་འཁྲིད་པ་ནི་སྒྲན་ངག་གི་སྨོན་འཁྲིད་ཅང་ཟད་རྒྱས་པའི་འཁྲིད་ཚུལ་ཡིན།

དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་ཐད། གཟའ་འཁོར་རེར་ཚུ་ཚོད་ཐུག་ཅམ་གྱི་དུས་ཚོད་སྟོད་ན་སྨོན་དུས་གཞིས་ལ་མཐུག་ཟོགས་པ་བྱེད་ཐུབ།

(2) ཡང་རྒྱས་བསྡུས་འགྲེང་ཅམ་བྱེད་ན། སྒྲན་ངག་སྨོན་དེབ་འདིའི་ལེའུ་དང་པོའི་མཚོ་ནས་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་ཐོམ་ཡིག་འགྲེ་སྟངས་སྨོར་མ་ཟོགས་བར་དུ་ཁྲིད་ཟིན་རྗེས། ཚོགས་བཅད་སྒྲན་ངག་གི་དཔྱེ་བ་གཞིས་པའི་སྨོར་འཁྲིད་མི་དགོས། དེ་ནས་ཚོགས་བཅད་སྒྲན་ངག་གི་དཔྱེ་བ་གསུམ་པ་ནས་སྒྲིལ་མའི་སྒྲན་ངག་སྨོར་མ་ཟོགས་བར་ཁྲིད་རྗེས། སྒྲན་ངག་གི་དཔྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྟོན་པའི་སྨོར་ཀྱི་དུམ་བུ་བཞི་པོ་འཁྲིད་མི་དགོས། སྒྲན་ངག་གི་རྒྱུན་བཤད་པའི་མཚོ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་དཔྱེ་བ་བཤད་པའི་བར་འཁྲིད་དགོས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་བཏུའི་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་རྣམས་འཁྲིད་མི་དགོས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་བཏུའི་ནང་གི་དགུ་པ་དང་བཏུ་པ་ཆ་ཚང་འཁྲིད་དགོས་ཀྱང་། སྒྲན་ངག་མེ་ལོང་གི་ཆ་བའི་དཔེར་བཟློད་རྣམས་མི་དགོས།

ལེའུ་གཞིས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་འཁྲིད་ཚུལ་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་ལ། སྒྲན་ངག་མེ་ལོང་གི་ཆ་བའི་དཔེར་བཟློད་རྣམས་མི་དགོས།

ལེའུ་གསུམ་པ་འཁྲིད་ཚུལ་གོང་ལྟར་བྱས་ནས་འཁྲིད་དགོས།

དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་སྨོར། གཟའ་འཁོར་རེར་ཚུ་ཚོད་ཐུག་བྱས་ཏེ་འཁྲིད་ན་སྨོན་དུས་གཅིག་ལ་ཟླ་ཐུག་ཟོགས་པར་བྱེད་ཐུབ།

(3) ཡང་དེ་ལས་ཆང་ཟད་བསྡུས་པ་བྱས་ན། ལེའུ་དང་པོའི་སྨོར་གོང་

དུ་བཤད་པའི་འཁྲིད་ཚུལ་འཕྲིང་པོ་ལྟར་དང་། ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་རང་བཞིན་
བཟློད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་ནས་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཟློད་པ་དང་། ཟླས་ཀྱི་
རང་བཞིན་བཟློད་པ་གཉིས། དཔེ་རྒྱུན་སྨོན་ཡོངས་ཟློགས། གཟུགས་ཅན་ཀྱི་
རྒྱུན་གྱི་ ནང་ ནས་ ཕྱིར་ བའི་ གཟུགས་ ཅན་ མ་ གཏོགས་ པའི་ ཡོངས་ ཟློགས།
གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་ནས་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་གཅིག ཐར་གྱི་གསལ་
བྱེད་གཅིག ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་གཅིག ངོན་གཅིག་པའི་གསལ་བྱེད་བཅས་
བཞི་ཅམ་དང་། བསྐོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་ནས་ཚོག་ལ་བསྐོར་བ་དང་། ངོན་ལ
བསྐོར་བ་གཉིས་ཅམ། འགོག་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་ནས་ཕྱིར་བའི་འགོག་པ་མ
གཏོགས་པའི་ཡོངས་ཟློགས། ངོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ནང་ནས་ཁྱད
པར་ལ་གནས་པའི་ངོན་གཞན་བཀོད་པ་དང་། ཕྱིར་བའི་ངོན་གཞན་གཉིས་མ
གཏོགས་པ་ཡོངས་ཟློགས། ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་ནས་དྲུག་པ་ནས་བཅུ
པའི་བར་ལྟ་ཅམ། ཕྱིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ། བསྡུས་བཟློད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང
ནས་གཉིས་པ་དང་། བཞི་པ། ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱུན་གྱི་ནང་ནས་ཁྱད་འཕགས
ཕུལ་བྱུང་། རབ་རྟོག་གི་རྒྱུན་སྨོན་ཡོངས་ཟློགས། རྒྱ་རྒྱུན་བཅུ་དྲུག་གི་ནང
ནས་ལྟ་པ་དང་། དྲུག་པ། བཅུ་གཉིས་པ། བཅུ་གསུམ་པ། བཅུ་བཞི་པ
བཅས་དང་། ཕ་མོའི་རྒྱུན་གཉིས། ཆ་རྒྱུན་བཞི་ཡི་ནང་གི་དང་པོ་དང་གཉིས
པ། དགའ་བའི་རྒྱུན་གཉིས། ཅམས་ལྟན་གྱི་རྒྱུན་བརྒྱད། ནམ་གྱང་ས་བཟློད
པའི་རྒྱུན། ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱུན། རྒ་ཆེ་བའི་རྒྱུན་གཉིས། བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱུན
གསུམ། ཕྱིར་བའི་རྒྱུན་དགུའི་ནང་ནས་གཉིས་པ་ཐ་དད་ཚོག་འདྲའི་ཕྱིར་བ
ཁྱད་པར་བཟློད་པའི་རྒྱུན་ལྟའི་ནང་ནས་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ། འགལ་བའི
རྒྱུན་དྲུག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་དང་ལྟ་པ། ཤུགས་མེད་བསྟོད་པའི་རྒྱུན། ཐོ་ལ
བསྟོད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ། ལྟན་ཅིག་བཟློད་པའི་རྒྱུན་གྱི་དང
པོ། ཡོངས་བཟློས་ཀྱི་རྒྱུན། ཤེས་བཟློད་ཀྱི་རྒྱུན། རབ་སྟེལ་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་གི
དང་པོ་བཅས་ཁྱད་པས་འཕྲུས།

ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་སྒྲ་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ། བྱ་སྒྲ་བ་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་ནང་ནས་ཤང་པ་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ། བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་ནང་ནས་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན། བྱ་དཀའ་བའི་ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོ། དབྱངས་ཅིས་པའི་བྱ་དཀའ་བ། གཅིག་གི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་ཅམ་དང་། གཅིག་ཆུ་ཐུག་གི་ནང་གསེས་གཅིག་ཅམ། ལྷ་རབས་དང་དེང་རབས་ཀྱི་གཅིག ལྷན་ངག་གི་སྟོན་ས་ལ་བཅུ་བཅས་འཁྱིད་ཕྱག་ན་ལེགས་ཤིང་། ཁོང་གསལ་དེ་དག་ལ་ལྷ་རབས་ཀྱི་མཁས་པའི་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་མི་དགོས་པར་དེང་རབས་ནང་དོན་གསར་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཅམ་གྱིས་འཕྲས་པར་བྱས་ཆོག

དུས་ཡུན་རིང་ཕྱང་སྐོར། གཟའ་འཁོར་གཅིག་ལ་ཚུ་ཚོད་བཞི་རེ་བྱས་ན་སྨོན་དུས་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ཕྱག

(4)ཡང་ད་དུང་དེ་ལས་ཀྱང་བསྡུས་པ་བྱེད་འདོད་ན། ཐོག་མར་སྒྲན་ངག་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཅམ་དང་། དེ་ནས་སྒྲན་ངག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ། ཚིགས་བཅད་ཙོམ་ཡིག་འཕྲི་ཚུལ་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས། སྒྲན་ངག་གི་ཉམས་འདོན་ཚུལ། དེ་ནས་སྒྲན་ངག་གི་རྒྱུ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དང་། ཕྱག་ཚོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བཅུའི་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་སྐོར། ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་ནས་དཔེ་རྒྱུ་དང་གཟུགས་ཅན། རབ་བཏགས། ཉམས་ལྡན་བཅས་རྣམས་ཆ་ཚང་ལས། དེ་མིན་རྒྱུ་གཞན་དག་ལ་རེ་རེ་ལས་མི་དགོས་པར་བྱས་ཆོག་པ་དང་། ལེའུ་གསུམ་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག ཀུན་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནང་ནས་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་ཅམ་དང་། གཅིག་གི་སྐོར་ནས་ལྷ་རབས་དང་དེང་རབས་ཀྱི་གཅིག་སྐོར། ཟློན་ལེལ་སྐོར་ཆ་ཚང་བ་བཅས་ཅིས་པར་དུ་འཁྱིད་དགོས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ལ་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་པས་འཕྲས་པར་བྱས་ཆོག

དུས་ཡུན་རིང་ཕྱང་སྐོར། གཟའ་འཁོར་གཅིག་ལ་ཚུ་ཚོད་གཞིས་རེ་བྱས

ན་སློབ་དུས་གཅིག་ལ་རྟོགས་པར་འཁྱིད་ཐུབ།

གོང་གསལ་ལ་རྒྱས་སྦྱན་ངག་གི་སློབ་ཁྲིད་རྒྱས་འཕྲིང་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་འཁྱིད་ཚུལ་དང་པོ་མཚོན་ཅམ་ཞིག་དཔྱད་གཞིར་བཀོད་པ་ཡིན་པས། སློབ་ཁྲིད་མཇུག་མཁན་ཆོས་བཞི་བསྡུན་ལེགས་བཅོས་སྟོན་འགྲེ་གང་འོས་གནང་སྐྱོང་ཡོད་པར་ཞུ། །

སློབ་དེ་བ་འདི་ཙོ་མ་སྒྲིག་ཅིད་པ་པོས། 1981.5.23 ལ།

གང་ས་ཅན་མཁས་པའི་ཁྲུ་མཆོག་
དྲང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་རིམ།

༡༥༩༧ལོའི་དགུན་ཁ་ཀོང་པོ་ཤིང་གྲི་ས་ཁུལ་ཤིང་གྲི་ཕྱོང་ཙོ་མོ་ཤང་དུ་འཕྲུང་ས།

༡༥༩༨ལོའི་དབྱར་ཁ་ཏུ་ལའི་བློ་མ་སྐྱ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་ཙོ་མོ་ཕྱོང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་དགོན་ཀྱི་དུང་དཀར་སྒྲུལ་སྐུ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད།

༡༥༩༤ལོའི་ཞོད་ཟླ་༤པའི་ཚེས་གསུམ་ཤིས་ཆོས་གླིང་དགོན་དུ་ཁྲི་འདོན་མཛད་དེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་བློ་གསལ་གྱི་གླིང་དཔོན་ལ་བསྟེན་ནས་ ༡༥༩༦ལོའི་ཟླ་མཇུག་བར་གཞུང་ཆེན་བཀའ་ཡོད་ལྷའི་ཐུ་བ་དང་དགོན་པའི་ཆོགས་འདོན་ཁག་ཐུགས་འཛིན་མཛད།

༡༥༩༦ལོའི་ཟླ་ ༢༢པ་ནས་ ༡༥༩༦ལོའི་ཟླ་ ༢༣པའི་བར་སེར་སྐད་གྲྭ་ཚང་དུ་གཞུང་དཀའ་ཡོད་ལྷ་ལས་བློ་ཁེར་མཛད།

༡༥९༧ལོའི་ཟླ་ ༣པར་ལྷ་ལྷན་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཐོག་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་བཏགས་བཞེས་ཏེ་ཡང་བཞེ་པ་ཐོབ།

༡༥९༨ལོའི་ཟླ་ ༣པ་ནས་ལྷ་ལྷན་རྒྱུད་སྡེད་གྲྭ་ཚང་དུ་གསང་ཕུགས་བློ་ཁེར་མཛད་དེ་ ༡༥ ༧ལོར་ཕུགས་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས་ཏེ་ཡང་གཞེས་པ་ཐོབ།

༡༥ ༧ལོ་ནས་ ༡༥ ५ལོ་བར་ལྷ་ལྷན་འཕྱོངས་རྒྱས་འབྱམ་ཐང་དུ་ཟླུན་ངག་དང་སྒོམ་རྒྱས་སྒྲོབ་གཞེར་མཛད། (དེའི་རིང་ ༡༥ ५ལོའི་ཡས་མས

སྒ་ཀོང་པོ་སྒར་པ་གླ་ཚང་དུ་སྒྲེས་བྱ་ཆུང་དབའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཤད་ཁྲིད་གནང།)

༡༩༥༤ལོར་གསར་བརྗེའི་ནང་ཞུགས་ཏེ་བོད་ལྷོངས་ཀྱི་ཁྲི་ཀློན་ཆུས་ཀྱི་ཡུ་ཡོན་དང་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་དགས་ཀོང་ཡན་ལག་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པའི་མཚན་གནས་བཞེས།

༡༩༥༧ལོར་ཀོང་པོ་ས་ཁང་སིང་སྒང་བམ་ཕེག་ཆེན་ཚོས་འཁོར་གྱིང་དུ་བློ་མ་མཚོད་པའི་བཀའ་ཁྲིད་ཁ་ཆེམས་ཆུང་འཁོར་ཕྱག་ཆེན་དང་འཇིལ་བ་དང་ལམ་རིམ་ཐུར་ལམ་དམར་ཁྲིད་ཚ་ཚད་བསྟལ། རི་ཁ་དགོན་དུ་སྒྲ་ཚད་ཐོག་བཙོག་ས་ཀའི་ས་ཡན་ཟིན་པའི་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀས་ཐུམ་ཀྱི་སྒྲ་བརྒྱན་བཞེངས་གནང་མཛད།

༡༩༥༢ལོ་ནས་༡༩༥༨ལོར་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཛགས་མ་བཏང་བར་ལྷ་ལྷན་འཕྱོངས་ཆུས་འདུམ་ཐང་དུ་ཆུ་མཐུད་རིག་གནས་ཆུང་བ་ཁག་ཐེབ་གཅིར་མཛད།

༡༩༥༨ལོའི་ཟླ་འགོར་དུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་མཚན་བཏགས་བཞེས་སྐབས་བསྟོ་གྲེང་འབྱུལ་མཁན་གངས་ས་གསུམ་ཀྱི་དགེ་བཤེས་བླ་སྒྲུལ་མཚན་ཐ
གས་ཆེ་བ་བཅུ་དྲུག་འདིམས་བསྐོས་གནང་བ་ལྷར་དན་པ་གང་ཅིད་ནས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བསྟོ་གྲེང་འབྱུལ་གནང་མཛད།

༡༩༥༨ལོའི་ཟླ་༢པར་ལྷ་ལྷན་གཅུག་ལག་ཁང་དུ་མི་རིགས་དང་ཚོས་ལུགས་སྐོར་ཀྱི་ཐེད་རྩས་སྒོབ་སྦྱོང་གནང་བ་དང་། དེའི་རིང་ཆབ་སྲིད་སྒོབ་སྦྱོང་ཚོགས་ཆུང་གི་ཅུའུ་ཀུང་གི་ཐུགས་འགན་བཞེས།

༡༩༤༠ལོའི་ཟླ་༩པར་ཀྱང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་བོད་ལྷོངས་ཡན་ལག་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ལས་འཛིན་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས།

༡༩༤༠ལོའི་ཟླ་༦པ་ནས་ ༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་ ༧པའི་ བར་ཡེ་ ཅིན་ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སྒྲོབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་ཚན་ཁག་གི་བོད་ཡིག་ཞིབ

འཇུག་འཛིན་གྱའི་དགེ་རྩན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས། དེའི་རིང་«སྐྱན་ངག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་»ཅེས་ཡིག་འབྲུ་ཁྱི་བཅུ་རྒྱ་ལྔ་ཡོད་པའི་སྐྱན་ངག་སློབ་དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད།

༡༩༨༣ལོར་ཀྱང་ཞོ་ནང་བསྐྱན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས།

༡༩༨༩ལོར«དུང་དཀར་ཚོག་མཛོད་ཆེན་མོ»ཡི་ཐོག་མའི་ཐ་སྐད་བསྡུ་བྱ་དང་ཚོག་འགྲེལ་རྩོམ་འབྲི་གནང་འགོ་ཚུགས།

༡༩༨༨ལོའི་བྲྀ་༨པར་བོད་ལྗོངས་གཞིས་ཀ་རྩེ་ས་ཁུལ་ནུལ་རྩེ་ཛོང་དུ་སྒྲུ་ཚོགས་རིང་ལུགས་སློབ་གསོའི་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་ནང་ཐུན་ལས་གནང་།

༡༩༨༨ལོའི་༢པ་ནས་༡༩༩༡ལོའི་བྲྀ་༣པ་བར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁྱེན་ཀོན་ཆུས་བྱང་ཐུགས་གྲོང་ལྷན་གཉིས་པའི་ནང་ངལ་རྩོལ་ལྷུར་བཀོད་མཛད།

༡༩༩༡ལོའི་བྲྀ་༢པ་ནས་ ༡༩༩༣ལོའི་ བྲྀ་ ༡༠པ་ བར་ བོད་ རང་ སྒྲུང་ ཕྲིང་ས་འཐབ་ཐུགས་ གཅིག་ ཀྱུར་ མི་ ལྷའི་ སློབ་ སྒྲུང་ འཛིན་ གྱར་ ངལ་ རྩོལ་ དང་ སློབ་ སྒྲུང་ གནང་།

༡༩༩༤ལོར་ བོད་ རང་ སྒྲུང་ ཕྲིང་ས་ ཡིག་ ཚགས་ ཁང་ ཁང་ བོད་ ཕྲིང་ས་ གསར་བརྗེ་འགྲེམ་སྟོན་ཁང་དུ་ཡིག་ཚགས་དཀར་ཆག་ཆོག་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད།

༡༩༩༥ལོའི་ བྲྀ་ ༢པར་ ཟླ་ ཁྲོན་ ཞིང་ ཆེན་ ཁྲེན་ ཏུ་ ཁྲོང་ ཁྱེར་ དུ་ «བོད་ རྒྱ་ ཚིག་ མཛོད་ ཆེན་ མོ»རྩོམ་འབྲིའི་ལས་དོན་ནང་ཞུགས།

༡༩༩༦ལོར་ལྷ་ ལྷན་ ནོར་ ཏུ་ གླིང་ ཁར་ བོད་ ཕྲིང་ས་ རིག་ ཟས་ དོ་ དམ་ ཡུ་ ཡོན་ ལྷན་ ཁང་ དུ«ཥ་ ཎང་ ཡོ་ ཏ་ ལའི་ ལོ་ ཀྱུས»རྩོམ་འབྲི་ མཛད།

༡༩༩༧ལོའི་ བྲྀ་ ༣པ་ ནས་ ༡༩༩༢ལོའི་ བྲྀ་ ༩པ་ བར་ བོད་ རང་ སྒྲུང་ ཕྲིང་ས་ ཤྲིད་ ཁྲོས་ རིག་ གནས་ ལོ་ ཀྱུས་ རྩོམ་ སྒྲིག་ ཁང་ དུ་ ཐུགས་ ལས་ གནང་།

༡༩༩༢ལོའི་ བྲྀ་ ལྷ་ པར་ བསྐྱར་ དུ་ ཕེ་ ཅིན་ དུ་ ཕེབས་ ཏེ་ ༡༩༢ ཀྱི་ པར་ ཀྱང་ དབྱང་ མི་ རིགས་ སློབ་ གྲྭ་ ཆེན་ མཱའི་ མི་ རིགས་ ཤྲད་ ཡིག་ ཚན་ ཁག་ བོད་ ཡིག་

སློབ་དཔོན་ཁང་དུ་དགེ་ཏན་གནང།

༡༩༤ ༠ལོར་ཀུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མཱའི་དགེ་ཏན་ཆེན་མཱ་གཞོན་པའི་མཚན་ཐོབ་བཞེས། དེའི་རིང«བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་སྐོར་བཤད་པ»དང«དེབ་ཐེར་དམར་ཕོའི་མཚན་འགྲེལ»ཐོམ་ཕྱོགས་མཇད་དེ་མི་རིགས་དགེ་སྦྱན་ཁང་ནས་དགེ་སྦྱན་བྱས་པ་དང་སྦྱགས་ཀུ་ཡིག་དང་དཔྱིན་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་འགྲེམས་སྒྲིལ་བྱས།

༡༩༤ ༤ལོར་ཀུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མཱའི་དགེ་ཏན་ཆེན་མཱའི་མཚན་ཐོབ་བཞེས།

༡༩༤ ༤ལོར་འཇར་མན་མན་འབྲེལ་ཀྱི་མོ་ནེ་ཏེ་ཏུ་སྐོང་འཚོགས་བྱས་པའི་ཀུལ་ཕྱོའི་བོད་རིགས་པའི་དཔྱད་གླེང་ཚོགས་འདུར་ཕེབས་པ་དང་། ཟླ་བདུན་པ་ཅིན་ཀུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མཱ་ནས་ལྷ་ས་བོད་ལྗོངས་སློབ་ཆེན་དུ་ཕྱག་ལས་སློ་བསྒྱུར་མཇད་དེ་བོད་ཡིག་ཚན་ཁག་གི་དགེ་ཏན་ཆེན་མཱའི་ཐུགས་འགན་བཞེས། «བོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་རིག་པ»ཞེས་པའི་ཆེད་ཐོམ«སྒྲང་ཆར»དུས་དེབ་ཐོག་འགྲེམས་སྒྲིལ་མཇད།

༡༩༤ ༦ལོར་ལྷ་ས་བོད་རིག་པའི་ཁྲོས་མཱལ་ཆོགས་འདུར་དབུ་བཞུགས་གྲས་སུ་ཕེབས་པ་དང་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་ཆོགས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་གཙོ་གྲས་སུ་བསྐོ་བཞག་ཞུས་པ་དང་། ཟླ་བདུན་ལྔ་རྒྱས་སུ་བོད་རང་རྒྱུད་ཕྱོགས་སྲིད་ཁྲོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཡུ་ཡོན་དང་བོད་ཕྱོགས་སྒྲོ་ཆོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་མཚན་འཛིན་ཡོན་ཀྱང་དུ་བསྐོ་གཞག་ཞུས། «བོད་ཀྱི་སློབ་གསོ་རིག་པའི་འཕེལ་རྒྱས»ཞེས་པའི་ཆེད་ཐོམ་བོད་ཕྱོགས་སྒྲོ་ཆོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་དུས་དེབ«བོད་ཕྱོགས་ཞིབ་འཇུག»ཐོག་འགྲེམས་སྒྲིལ་གནང་བ་དང་ཆེད་ཐོམ་དེར་ ༡༩༩ ༠ལོར་ཀུལ་ཁབ་སློབ་ཡུད་ནས་ཕུལ་བྱུང་ཆེད་ཐོམ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་གཟིངས་བསྟོད་ལག་ཁྱེར་དང་བྱ་དགའ་ཐོག།

༡༩༤ ༧ལོར་ཅང་གི་རིར་ཀུལ་ཕྱོའི་ཆའོ་མ་རིག་གཞུང་དཔྱད་གླེང་ཚོགས་

འད�་བཞུགས་པ་དང་། ལོ་དེར་རྟོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་ཆེད་ལས་མཁས་པའི་མཚན་ཐོང་ལུགས།

1952 ལོར«དྲང་དཀར་ཚོག་མཛོད་ཆེན་མོ»རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་དེ་དངོས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་ལྟའི་འཆར་གཞི་དགུ་པའི་དགེ་སྐྱེན་འཆར་འགོད་ཀྱི་གཙོ་གནད་རྣམ་གྲངས་དང་ཞོ་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ཡྱེ་གནས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ཞིབ་འཇུག་ རྣམ་ གྲངས་ སུ་ གཏན་ འཁེལ་ བྱང་ ཡྱེ་ རྩོམ་ འབྲི་ མཛད་ ཐོག་ ཚུགས། «བོད་ཡིག་དང་ལེ་ཁྱིང་དཔར་ཐུན་ཕྲིན་གྲོང་ཁ»ཞིས་པའི་ཆེད་ རྩོམ་ རྩོམ་ འབྲི་ མཛད། རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་ཀྱི་ལྷན་ཁང་བསྐོ་གཞན་ཞུས།

1952 ལོའི་ལོ་སྟོད་དུ་ཁྲིད་ཏུའུ་བུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁེ་ས་རིག་གཞུང་ཆོག་འདུ་ཐེངས་དང་པོར་ཞུགས།

1990 ལོའི་ལོ་ སྟོད་ དུ་ ཀན་ ས་ཀུ་ བོད་ རིག་ པའི་ ཞིབ་ འཇུག་ ཁང་ གི་ མཚན་འཛིན་དབུ་འཛིན་གྱི་མཚན་གནས་འབྱུལ་བཞེས་དང་ སྒྲགས་ཞིབ་འཇུག་ ཁང་ དེའི་ ཞིབ་ འཇུག་ ཨི་ ལྷ་ ཆེ་ ལས་ ལ་ ཐེ་ ཁྲིད་ ཀྱི་ ཏླ་ ཐང་ བཀྲ་ ཤིས་ འཁྱོལ་ ངང། ཅོ་ནེ་ དགོན་ ཆེན། ཏན་ ཀྱ། ཐུམས་ པ་ འབྱམ་ གླིང། ལོ་ ཀྱ་ ཏུན། ཡ་ མཆོག ཟླ་ འབྱམ། དགོན་ ལྷང། ས་ར་ཁ ཆུ་ བཟང། ཁུ་ ཏི་ ཀ། ལྷག་ ཚང་ ལྷ་ ཨོ། ཀི་ ཏེ། ཟི་ ཚ་ ལྷེ་ དགུ། ཤར་ དུང་ ཤི་ ཨོག་ ཀན་ ལྷོ་ ངང། མཚོ་ ལྷོན། ཟི་ ཁྲོན་ ཨོག་ ཀྱི་ གནའ་ ཕྱུལ་ ཐྲག་ ཅན་ ཁ་ ལ་ ཕེ་ ཐས་ ཏེ་ ས་ གནས་ དངོས་ ལ་ དམར་ ཁྲིད་ མཐོང།

1997 ལོར་ བོད་ ར་ ཐང་ ལྷོ་ ངས་ ལྷོ་ ཐ་ ཨོ་ ཚན་ ཙལ་ ཡུ་ ཡོན་ ལྷན་ ཁང་ ནས་ བོད་ ལྷོ་ ངས་ ལྷོ་ ཐ་ ཨོའི་ ཕུལ་ བྱུང་ ཐུས་ ཟླ་ ཅན་ ཀྱི་ གཟེ་ ངས་ བསྟོད་ ལག་ ཁྱེར་ བསྟལ།

1993 ལོར་ བཀྲ་ ཤིས་ ནོར་ ཁྲི་ རྒྱལ་ ས་ ཡའི་ སི་ ནུར་ ཤོང་ འཚོགས་ བྱས་ པའི་ རྒྱལ་ སྤྱིའི་ ཏོད་ རིག་ པ་ དཔྱད་ ཁྲིད་ ཆོགས་ འདུ་ ཞིང་ ཐུག་ པར་ ཕེ་ ཐས་ པ་ དང་ ཆོགས་ འདུའི་ ཐོག་ རྒྱལ་ སྤྱིའི་ ཏོད་ རིག་ པའི་ ཞིབ་ དཔྱད་ ལྷན་ ཆོགས་ ཀྱི་ ལས་

འཛིན་དུ་བསྐོ་གཞག་ཞུས།

༡༩༥༣ལོར་ཀུན་གཟིགས་པ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་བཀའ་མངགས་མཛད་པ་ལྟར་པེ་ཅིན་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭང་དུ་ཟླ་བ་གསུམ་ལྟག་རིང་སློབ་ཁྲིད་མཛད།

༡༩༥༣ལོར་ནོར་ཁྲི་ཡབ་བོ་རྒྱ་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྐོར་སློབ་ཁྲིད་ཟླ་བ་གཉིས་རིང་མཛད།

༡༩༥༩ལོར་ཨོ་ཏི་ལིར་སྐབས་བདུན་པའི་རྒྱལ་སྲིད་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་དཔྱད་གོས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་འདུར་ཞུགས། ཆོགས་འདུ་གོལ་ཏེས་ཐུན་རན་སེའི་རྒྱལ་ས་བློ་ལིར་ཡ་གྲྭང་ཤར་ཕྱོགས་རིག་གནས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་མགོན་འབོད་ལྟར་བོད་ལྗོངས་བོད་ཕྱོང་ས་ཆོགས་ཚན་རིག་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཞིབ་འཇུག་སྐོར་གྱི་ལྷན་ཆོགས་སུ་ཞུགས། དེ་ཏེས་དཔྱིན་ཏིའི་རྒྱལ་ས་ལོན"་དུ་ཡོད་པའི་དཔྱིན་ཀུང་རིག་གནས་ཞིབ་འཇུག་ལྷན་ཆོགས་ནས་མགོན་འབོད་ལྟར་བོད་ཀྱི་གནའ་རབས་རིག་རྩལ་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་དུ་མཉམ་འབྲེལ་ཞིབ་འཇུག་གི་ཐད་གོས་མོལ་དང་ལྟ་སྐོར་མཛད།། དེ་ནས་ ༡༩༥ཀལོའི་ཟླ་བཞི་པ་བར་ཐུ་ཏེས་སུ་འབྲོག་མི་ཏྲམས་པ་བློ་གོས་དང་། དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་དབང་ཕྱུག་བཀྲས་ལྷུན་དཀའ་ཆེན་ཐོ་བཟང་ཕུན་ཆོགས། ཚེ་དབང་། དགེ་སློང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སོགས་ལ་གསང་འདུས་འགྲེལ་པ་བཞི་ཐུགས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཆ་ཚང་དང་། འབྲོག་མི་ཏྲམས་པ་ཐོ་གོས་སོགས་ལ་ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་དང་། ཇོགས་རིམ་རིགས་ལྟ་གསལ་སྒྲོན། འཇམ་དབྱངས་དཀར་ཕོའི་ཐེས་གནང་། ངག་དབང་ཆོས་བཀུ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་ཀྱས་སོགས་ལ་ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་བསྟལ།

གཞན་ཡང་དཀར་ཕྱོ་ཆོའི་སྨད་དུ་ཐུ་ཏེས་སུ་ཀུང་གོ་རྒྱལ་ཡོངས་ལོ་རྒྱས་ཞིབ་འཇུག་ཆོགས་པ་དང་། ཀུང་གོ་འཇམ་གྲྭང་ཆོས་ལུགས་ཞིབ་འཇུག་ཆོགས་པ། ཀུང་གོ་གྲངས་ཀྱང་མི་རིགས་ཐོམ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཆོགས་པ། ཀུང་གོ་

གྲངས་ཁྱད་མི་རིགས་གནའ་རབས་སྐད་ཡིག་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ། ལྷོ་ཀྱི་མི་
རིགས་ཞིབ་འཇུག་མཐུན་ཚོགས། ཀྱང་ཁོ་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་བསྡུན་ཆོས་ཚོགས།
བོད་རང་སྒྲོང་ལྷོངས་དམངས་ཁྲིད་ཐོམ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ། བོད་
ལྷོངས་སློབ་གསོ་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་། བོད་རང་སྒྲོང་ལྷོངས་བོད་སྐད་ཡིག་མཇུག
ཁྲིད་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅས་ཀྱི་ཡུ་ཡོན་ནམ་ལས་འཛིན་དང་ཐབས་ཤེས་འདྲི
ཡུལ་དུ་གདན་ཞུ་བྱས།

*༡༩༩༢*ལོའི་བླ་*༢*ཚེས་*༢༢* (བོད་མི་གླང་ལོའི་བོད་ཟླ་ལྷ་པ་ཕྱི་མའི་ཚེས
བཅོ་བརྒྱད) ཉིན་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ *༡༡*ཐོག་ཡ་རིའི་ཁྲོང་ཁྱེར་ལོ་ས་ཆེ་ཝེར
དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། (དེ་ནས་ལོ་ལྷ་སོང་མཚམས་*༢༠༠༢*ལོར
ལྷ་རྩེས་སུ་ཀྱང་ཁོ་བོད་རིག་པའི་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་དང་པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན
ཁང་སོ་སོ་ནས《དུང་དཀར་ཚོག་མཛོད་ཆེན་མོ》དང། དམ་པ་གང་ཉིད་ཀྱི
གསུང་འབུམ་ཡོད་བདུན་པར་སྒྲུན་བྱས)